

New Testament

Sissala Language

Sissala - Bible - New Testament

Matie	3	
Marε	59	
Liki	95	
Zaη	156	
Wi'allε	201	
Romi	255	
1 Kōreηte	279	
2 Kōreηte	303	
Galasi	318	
lfεεze	326	
Filipi	335	
Kolose	341	
1 Tesaloniki	347	
2 Tesaloniki	352	
1 Timote	355	
2 Timote	362	
Tiiti	367	
Filemon	370	
Ebirewa	372	
Zake	390	
1 Piere	396	
2 Piere	403	
1 Zaη	408	
2 Zaη	414	
3 Zaη	415	
Ziidi	416	
Wumakpaale	418	

Sissala - Bible - New Testament

Matie

Matie 1

- ¹Ná Zeezi duo nɛ: Zeezi naabál né ká Davidi; Davidi má naabál né ká Abirahan.
- ²Abirahan né lól Izake. Izake lól Zakobe. Zakobe má lól Ziida rírú maábelem
- ³Ziida má rírú háálo Tamaare lól Perese rí Zeram Perese má lól Esurɔŋm Esurɔŋ má lól Araŋm
- ⁴Araŋ má lól Aminadabem Aminadabe má lól Naasɔŋm Naasɔŋ má lól Salmɔŋm
- ⁵Salmɔŋ má rírú háálo Rahabe lól Bvazem Bvaze má rírú háálo Riti lól Obedem Obede má lól Izayi.
- ⁶Izayi má lól kuóro Davidim Kuóro Davidi má rí Iiri háálo lól Salomɔŋ.
- ⁷Salomɔŋ má lól Robohanɔŋm Robohanɔŋ má lól Abiyam Abiya má lól Azam
- ⁸Aza má lól Zozafam Zozafa má lól Zoraŋm Zoraŋ má lól Oziyasem
- ⁹Oziyase má lól Zvataŋm Zvataŋ má lól Akazem Akaze má lól Izikiyasem
- ¹⁰Izikiyase má lól Manasem Manase má lól Amɔŋm Amɔŋ má lól Zoziyasem
- ¹¹Zoziyase má lól Yekoniya rírú maábelem É tɛŋ mé né ɓa yoo kɛsɛ Izrayel duo nɛ mú Babilɔɔne.
- ¹²Ba kɛsé ná har rí mé ném Yekoniya má lól Salasɛlem Salasɛle má lól Zorɔbabelm
- ¹³Zorɔbabel má lól Abiyudim Abiyudi má lól lliyakuŋm lliyakuŋ má lól Azɔɔrem
- ¹⁴Azɔɔre má lól Sadɔkm Sadɔk má lól Akimim Akimi má lól Eliyidim
- ¹⁵Eliyidi má lól lliyazaarem lliyazaare má lól Mataŋm Mataŋ má lól Zakobem
- ¹⁶Zakobe má lól Zozefe. Zozefe sié ja Maari. Maari má né sié lól Zeezi nam ɓa háá yíre Kirisi.
- ¹⁷É wíé, a pó Abirahan woo mí ká kaá mú Davidi woo, woó woówa fí rí baná né. A baa pó Davidi má woo mí, ká kaá mú tɛŋ ná mé ɓa há yóé kɛsɛ Izrayel duo nɛ mú Babilɔɔne mé, ɓa má né woó woówa fí rí baná. Ká a baa pó é tɛŋ má mé, ká kaa mú yake Kirisi mí, ɓa má né woó woówa fí rí baná.
- ¹⁸Ná Zeezi Kirisi lólé naase: Zozefe né fa có Zeezi maá Maari rírú ja. Amá ɓa fa ha wí náŋá jée, ká Maari ka puo, a tɛŋ Wuse Sabuna dóé mí.
- ¹⁹U boŋzonɔŋ Zozefe ná sié fa ká nutaŋá ré. U wí có rírú hũse Maari, nɛ sié mé, é né v bínú tu mé rírú lɔɔre tóú.

²⁰U sié fa há kén é sabuna, é né Nyuutina malíka nóḡ kóú rí duose mí, a búlú rí bulé: "Davidi nihĩ Zozefe, sí ló rí héwín kání, pi Maari rúú éí hááló, bee wíé bio ná puo v há kené, v lé Wuse Sabuna dóé ní.

²¹U sí lúl bál ríí póú yur Zeezi, bee wíé v nú á rúú lóú dunie tá wíboma nése mé."

²²Wíé nyán wuu há túmé, Nyuutina há éé v wílaabullo bul wíí ná nuó né súé. U há séq

²³"Toopero ná ha há wí bál ã sí ka puoq a lúl heḡbóle, ríwó póú yur lmanvel." U mól né ká: Wuse míḡrá sísíennúwa.

²⁴Zozefe há ísé, v á Nyuutina malíka há súb tḡḡ é. U já Maari a kaa múú jaa.

²⁵Amá v wúb mé tíké, ká v lúl heḡbólé, v hóú yur Zeezi.

Matie 2

¹Ba lúl Zeezi Beteleyeme mé né, Ziide dutílle. É tén mé, rí Erodi ní fa ká Ziide dutílle kuóro. Zeezi lúl ná har rí mé, zumétínáwa lé tóó múbúo rí a ko Zerizaleme,

²a bōse bulé: "Zuwifiwa kuóro ná ba sié né há lúlé muḡ néé? Á nóú caḡwul tóó múbúo, é né á ko ráá cúóló."

³Kuóro Erodi há né é, v beḡtúú fúkló, Zerizaleme nie wuu má beḡtunni fúkli.

⁴É né kuóro Erodi yírú tóó Wuse vuk"ḡḡsa nihíése wuu arí Wuse keḡzunna ciki, a bósíwó bulé: "Neé ré mōhé ríwó lúl Wuse Nulise ná?"

⁵É né ba bul póú bulé: "Ba mōhó ríwó lúlú Beteleyeme mé né, Ziide dutílle, bee wíé ná Wuse wílaabullo há púḡse é, v sé rí Wuse sé:

⁶'l é Beteleyeme, Ziide dutílle tówie, zuḡ rí tózeḡsi ná há muḡ Ziide dutílle má píḡ wíí ke, bee wíé kuóro á rúú lúí né a bélíḡ nie, lzrayel duo mí.' "

⁷É né Erodi lḡḡre yíre zumétínáwa ná, a a ba máḡse tén ná tu mé, caḡwul ná há líé.

⁸Ká sié túḡwó Beteleyeme mé a bulé: "Í mú a tuḡ bio ná naase wérí; ríwa nóú, í a ríḡ zuḡ é mé, a make ríḡ má mú cúóló."

⁹Zumétínáwa ná há zésí kuóro wíé ná ko tenni, ba ísó zu ḡménó. Ba óó ríwó bel, rí caḡwul ná ba fa há néé tóó múbúo, ruḡ né dé lówó síé aá va. Amá caḡwul ná há múé peri bio ná dūmíní, v cínó.

¹⁰Zumétínáwa ná báá há ná caḡwul ná é, ba sienne tóró kíḡkán maahó.

¹¹Ba sié mú peri, a zu jaa sierv, a ná bio ná rírú maá Maari. É né ba bírmi tíé a cuóle bio ná; ká púrúwó cikse, a líse salme rí tulaaléwa bamma baá yíre áḡsáḡse, rí mííri, a dí zilé póú.

¹²Ká títaḡ, Wuse tuḡ duose mí a bul pówó, ríwó báá sí búrtuḡ Erodi dūhí. É né ba tuḡ ḡménḡhúó a burmúwó tóó.

¹³Zumétínáwa ná colé har rí mé, Nyuutna malíka nóŋo kó Zozefe rí duose mí, a búló rí bulé: "Isi pi bio ná rírú maá a kaa fá mú Ezipiti tié, a ké ráŋ a kaá ja kal ná ŋ há sí péi liŋó ríi burko, bee wíé Erodi sí ja bio ná muse líse."

¹⁴É né Zozefe isi títaŋ ná, a pi bio ná rírú maá kaa mú Ezipiti tié.

¹⁵U ké ráŋ né wuu, a kaá ja Erodi suu. Nye há túmé, Wuse wílaabullo fa há púŋse wú ná nuó né súé. U sé rí Nyuutna sé: "D yíríŋ bio v le Ezipiti tié mí."

¹⁶Erodi há kíélé rí zumétínáwa ná nyísú, v cóé wíó kíŋkán. É né v a ɔa mú Beteleyeme arí kílo ná wuu, a búúse heŋbólli ná wuu há kén buŋse belle, aríwó ná há wí buŋse belle péré.

¹⁷Wuse wílaabullo Zeremi há búló ná nuó né súé. U fa sé:

¹⁸"Ba né búŋse rí wííle arí hiíne kíŋkán Rama mé. Rasel níi wúú bele wíé; v wí có ríwó búóló má tu, bee wíé v bele súso."

¹⁹Erodi suu har rí mé, Nyuutna malíka nóŋo báa kó Zozefe rí duose mí, Ezipiti tié mí,

²⁰a búló rí bulé: "Isi pi bio ná rírú maá, a kaa mú lzurayel tié, bee wíé nre ná fa háa ja bio ná muse líse, ɔa súso."

²¹É né Zozefe isi, a pi bio ná rírú maá, a burmú lzurayel tié.

²²Amá Zozefe níó rí Erodi bio, Arkelayisi, lóú áná kuorí áa bel Ziide dutílle. É né ráŋ múi héwíŋ kánú. Wuse tuŋ duose mí a buló mú Galiile dutílle.

²³Ráŋ né síe v mú ké tóó oro mí ɔaá yíre Nazarete; é óó Wuse wílaabulla wíbulí ná nuó sú. Ba fa buló bulé: "Ba sí yírú Nazaretiwiilo."

Matie 3

¹É téŋ mé, Zaŋ Batiisi kúó, a bul Wuse wíé áa pá nre Ziide dutílle gurbéteke sierv.

²U sé: "Í bírse, a báa sí áa zóke Wuse mé, bee wíé Wuse kuótóó ná pəriwa!"

³Zaŋ wíé né Wuse wílaabullo Ezayi bul bulé: "Bál ré cí gur sierv áa búóli bulé: 'Í burme ŋméno bil Nyuutna Wuse mé; í a rúú ŋménwíela ture.' "

⁴Zaŋ gesuulí fa ká nyókma púse gero né, v tuŋa vawé má a kenó. U búdíili ní fa ká huónyaŋgurma rí tuu.

⁵É né nre le Zerizaleme rí Ziide dutílle wuu, arí Zuvden fuo kílo tóne wuu, a ko Zaŋ rí,

⁶a césiwó wízoké wuu pá Wuse, jamán síe, ká v kánwó muŋsi Zuvden fuo nyii mí.

⁷Zaŋ há ná nre ná ɔa háa yíre Farúziēwa rí Sadúsiēwa ɔíkana, rí ɔaá kó rúú kánwó muŋsi nyii mí, é né v sé: "Níbíduboma duo! Áŋ rí cááníwa í fá áa keke Wuse saríya ná háa kué mí.

⁸Í síe bírse, a a wíwere. Wíwere ná níi éé ríwó zuŋ ríiwa bírsó,

⁹ká sííwa tu mé bíbíúnú ríí bulé: 'Aburahaŋ há kára naabál, v mōhǝ.' Ɖŋ já ríŋ bul péíwa, rííwa zuŋ rí Wuse wo dówóó nyáŋ kaa burme bele aá pá Aburahaŋ ré.

¹⁰Tuuni ǎéé péro rí wááre; tuu ná wuu há wí nōŋweré nōŋ, ǎa sí ǎóó, a pii hé níŋ mí.

¹¹"Ɖ é, ŋ keníwa muŋsi nyii mí ní, a make rí nŋe zuŋ rííwa bírsó. Amá nŋo ná há tíŋŋ har aá ko, v dóé ní kíŋ. Ɖ rírú natōsse líse má tu wí céré. Ruŋ é ní kúé, v sí káníwa muŋsi Wuse Sabuna mé, arí níŋ mí.

¹²U rírú mícéllígbāŋa níí kúé v nése mé. U sí célu mīé a póó mībīí hé vóóra mé, ká pa mízákse hé níŋ ná há wáá duse mé."

¹³É né Zeezi le Galiile dutílle, a ko Zaŋ rí Zvrdeŋ fuo mí, rí Zaŋ kánú muŋsi nyii mí.

¹⁴É né Zaŋ sóó waá saŋ, ká bul Zeezi ríí bulé: "l né há mōhǝ ríí kánŋ muŋsi nyii mí, ká má baa ko bulíŋ múnú!"

¹⁵É né Zeezi bul pá Zaŋ bulé: "l é ha saŋ é múl néé mí, bee wíé v mōhǝ ráá tŋŋ é ná há céré Wuse síé." É né Zaŋ saŋ a múnú.

¹⁶Zeezi há kúé aá le nyii mí, múl ná tu tu mé rí bána yéló, ká v ná Wuse Sabuna ruŋ nŋhí kuókúma a ko túwú nyúú.

¹⁷Ká Wuse líŋó le bána nyúú a tuwi bulé: "Ɖ báрка Bicolli ní nye, ŋ sierv wuu ní tóru wíé."

Matie 4

¹É né Wuse Sabuna ka Zeezi zv gurbétéke sierv, rí Sitaane díŋú.

²Zeezi vówé nŋo ráŋ wōho rí títaŋ wuu, tápułpírme mēéselle, losu síé kánú.

³É né Sitaane tuu péru a díŋú bulé: "Ru né ǎéna ká Wuse Bio, ı a rí dówóó nyáŋ burme ǎidíli."

⁴É né Zeezi bul póó bulé: "Ba pŋŋse Wuse Keno sierv bulé: "ǎidíli dŋŋo rá núbíino dí aá hiēsi, amá Wuse nŋo wíbulé wuu níí pá núbíino hiēsó." "

⁵É né Sitaane ka Zeezi mú Zerizaleme, tóó ná há wí busunnu kené, a kánú zí Wicvǎljizeno nyúú rí ǎōŋǎōŋ,

⁶ká búlu ríí bulé: "Ru né ǎéna ká Wuse Bio, ı cí rēé, ká ǎéri cíksi tíé, bee wíé ǎa pŋŋse Wuse Keno sierv bulé: 'Wuse sí túmú malíkawa ríwó pói mé, a céŋ kání, a make ríí naa sí dówí ŋmówó.' "

⁷É né Zeezi bul póó bulé: "Ba pŋŋse Wuse Keno cōo nōŋo má bulé: 'Sí Nyuutina ı Wuse sáánú.' "

⁸Sitaane baa ka Zeezi zí paalo oro nyúú, há ísé wéri, a make dúnié kuorí wuu rírú píŋ a pá Zeezi,

⁹ká búlu ríí bulé: "Ru né ǎírmíŋ síé ríí cǎólíŋ, ŋ sí píwó wuu péí."

¹⁰É né Zeezi bul pów bulé: "Sitaane, kaa mǔ rán! Bee wíé ɔa pǔnse Wuse Kenǔ sierv bulé: 'Cvǔle Nyuutuna ɪ Wuse dɔnɔ lén, káá tǔnǔ sé.' "

¹¹É né Sitaane lo Zeezi, ká Wuse malíkawa tuu pérú, a sǎnǔ mé.

¹²Zeezi há níé rɪ ɔa kén Zañ tó bunajaa mé, é né v mǔ Galiile dutǐlle.

¹³U wɪ Nazarete mé kéné, amá v mǔó ké Kapernayimi mí ní, Galiile mɔv laka, Zabulɔn rí Nefitalɪ tié mí.

¹⁴É óó Wuse wílaabullo Ezayi fa há bǔl wíí ná nɔv sú; v sé:

¹⁵"Zabulɔn tié rí Nefitalɪ tié há muɲ mɔv laka, Zɔrdeɲ fuo daaré, Galiile dutǐlle ná, nɛ ná há to Zuwifiwa há kéné;

¹⁶í nɛ ná há ké bino mí, í sí ná pɔmmǔ ɔizeno, ká nɛ ná há muɲ tóó ná há bíínó mí, sɔv cí tǐkwó, pɔmmǔ sí wáálíwó má."

¹⁷A kaa pó é tɛɲ mé, Zeezi pǔlǔ bul Wuse wíé áá pá nɛ a bulé: "Í bírse, a báá sí áá zǔke Wuse mé, bee wíé Wuse kuótóó ná péríwa."

¹⁸Zeezi há cǐl Galiile mɔv nɔv níva, v ná báála belle: Sumɔɲ ná ɔa háá yíre Piere rírú maábíio Anɔɪɪ; ɔa fa ká nǎɲwóɔbúúrá ré. Ba síé fa muɲ mɔv ná sierv a yo fíílé áá ɔv nǎɲwulé.

¹⁹É né Zeezi búlwó rí bulé: "Í ko tǔɲɲ mé, ɲ sí mákíwa rííwa bul kɛse nbííne ní ko áá páɲ."

²⁰Balaɔala, rɪ ɔa pí fííléwa ná tá rán ká isi tǔnǔ mé.

²¹U vǎlǔ mǔ síé mǔó, rɔv báá ná báála belle, Zebede beɛ: Zake rírú maábíio Zañ, rɪ ɔa ríwó áná Zebede fa muɲ nyiidabore sierv áá bírmíwó fííléwa.

²²É né Zeezi yírúwó, ɔa de isi ɔalaɔala a tǔnǔ mé, ká tǔwó áná rí nyiidabore ná.

²³Zeezi gvǔre Galiile dutǐlle wuu, áá karme nɛ Zuwifiwa cémejuse mé, ká bul Wuse kuótóó Labaariwero ná wíé pípá nɛ, a dúdúóri nɛ dɪwíl rírú duó wuu, arí nɛ ná tɛɲ há kén dikɔɲsa.

²⁴U yɪr le Surene tié wuu mí. É né ɔa pa nɛ ná wuu dɪwíl rírú duó wuu há kené ɔaá ná wula, arí kanɔmǔ nɪzine, rí ɔuɲɔúɲballa, arí nɛ ná há gbérké, a kǎɲwó wuu kóú rí, v dúóriwó.

²⁵Nɛ ɔíkana ɔíkana tɲ Zeezi mí, ɔa náɲa lé Galiile dutǐlle, náɲa le Dekapol, náɲa le Zerizaleme, náɲa le Ziide dutǐlle, ká náɲa má le Zɔrdeɲ fuo daaré.

Matie 5

¹Zeezi há ná nɪkanɔóó ná, v zínó ké paalo nyúú, v karmibeɛle tuu pérú,

²ká v síé wúrú nɔv mé áá karme nɛ ná a bulé:

³"Nɛ ná tu há íǔ zuɲ rí ɔaá yáárú, ɔa ná wér, bee wíé ɔa né tɛ Wuse kuótóó ná.

- ⁴Nie ná háá wíé, ɓa ná wér, bee wíé Wuse sí múbúríwó símuur.
- ⁵Nie ná há póre, ɓa ná wér, bee wíé Wuse sí a rí tíé ówó liwe.
- ⁶Nie ná háá hiñe Wuse tékétéké wíé, áá hésú wíé, ɓa ná wér, bee wíé Wuse sí a ríwó nówó wíjaalí.
- ⁷Nie ná háá fá susu, ɓa sí ná wér, bee wíé Wuse sí fówó susu.
- ⁸Nie ná sierv há púmmó, ɓa ná wér, bee wíé ɓa sí ná Wuse.
- ⁹Nie ná háá jeé rí tenfíél múnwó kilo wuu, ɓa ná wér, bee wíé ɓa sí kánwó áá yíre Wuse bele.
- ¹⁰Nie ná háá tuɗ Wuse tékétéké áá ná wálme, ɓa sí ná wér, bee wíé ɓa né te Wuse kuótóó ná.
- ¹¹"Ri nie ní tóksiwa, áá wálmíwa, a nye nyenne bul wítenne ríwó duó wuu áá héiwa mé, η wíé, í ná wér.
- ¹²Í jǐjɔse kíńkán, bee wíé í sí ná ker ɓuzeno Wuse zúb mé. Bee wíé tésíé mí, ɓa fa wálme Wuse wílaabulla ná há léiwa síé é tu né.
- ¹³"Í nhí tíé nyúú yese né. Amá ri yese né lúsé, ɓaá a eré ré rúb ηmónse? U báá wí wí"aalí wuu kené, ɓaá pii yoo tá pummo né, nie nɔse áá va.
- ¹⁴"Í nhí dúnié pummo né. Tóó ná há muɗ paalo nyúú, υ wí wuó féńsi.
- ¹⁵Ba wí caanó nyíké a pi táása áá cú, amá ɓaá pii sake caanó ɗisakí né, υ pummo caane nie ná wuu há muɗ jaa sierv.
- ¹⁶É wíé, í lo ríwa pummo caane nie é, a make ríwó ná wíwere ná í háá éé, a píńsiwa Ana Wuse ná há muɗ bána nyúú.
- ¹⁷"Moyizi má há púnse Wuse kíńse ná, arí Wuse wílaabulla há kármé wíé ná, í sí búńó ruɗ kúó rín girwó ní. Ɖ wúb giré mí ní kúé, amá η kúó rín lísíwó múbula tu né.
- ¹⁸Tańá né η bul áá péiwa, bána rí tíé dááne mé, Wuse kíńse ná púnsubíwie aríwó púnse nyne balá má tu waá giri, a kaá ja dúnié isé.
- ¹⁹É wíé, nero ná wuu há sí ve wímánse ná sierv ɓiwiela nóńo, ká pi é karme nie ɓa má tuɗ é, υ tína sí a nɔwíé Wuse kuótóó ná mé. Amá nero ná wuu há sí tuɗ wímánse ná, ká píwó karme nie ɓa má túńwó, υ tína sí a nɔpíní Wuse kuótóó ná mé.
- ²⁰Í lo rín bul péiwa, ríwa tékétéké ní wí Wuse kenɓinna rí Fariziéwa ke, í wí Wuse kuótóó ná sierv wuó zu.
- ²¹"Á naabálwa máńsúra wíé ná, ɓa há búlé pówó a bulé: 'Sí nero ɓú. Nero ná wuu há ɓú nero, ɓaá dúú saríya né.'
- ²²Amá η é búló áá péiwa, nero ná wuu há dé dí cɔwuló υ maábinónɔ nyúú, ɓa sí dúú saríya; nero ná má wuu há dé tóksú maábinónɔ bulú ká onyóó, ɓa sí kánú le Zuwífiwa

sídíire síé; nero ná má wuu há dé túksú maábinónḡ bulú ká nuuvulé, v rí nínjaa zu né cére.

23"É wíé, ru né kénj zilé múb koro síé ríí pá Wuse, ríí líísí tu ráḡ, ru maábinónḡ kénj wíí aríí,

24í lóí zilé ná koro ná síé ráḡ, ká múb ríí ríí maábinónḡ ná bul hé nánjá mé kéré, ká ríí zuḡ ko píí zilé ná pá Wuse.

25"Rí nénj rí yírí saríya mé, rííwa hé nánjá mómúb, pí fól a rííwa bul hé nánjá mé ḡménó mé balaḡala, a make rúb síí káá pḡse ríí múb saríyadiíro síé, rí saríyadiíro píí hé polísi nése mé, ríwó tóí bunajaa.

26Tanjá né ḡ bul aá péí, rí ḡa tóí, ru wí kuḡ ná ḡa há péí wuu túmé tenni, í waá le.

27"Á naabálwa máḡsírá wíé ná, ḡa há búlé pówó a bulé: 'Sí córmv túmúb.'

28Amá ḡ é búló aá péíwa, báálo ná wuu há bélú nóḡo háálo a híénúb, v tína zuḡ rúb sabuna mé, v tḡḡ córmv né é arí háálo ná.

29Ru néduu síí né yíkí ríí aá zḡke Wuse mé, í kánúb líse yoo tá dibólí. í tḡḡ nanḡdaa balá há yúksé né cúcó, í há kení tḡḡ nuḡ mé a múb zu nínjaa.

30Ru néduu nése né yíkí ríí aá zḡke Wuse mé, í cókú yoo tá dibólí. í tḡḡ nanḡdaa balá há yúksé né cúcó, í há kení tḡḡ nuḡ mé a múb zu nínjaa.

31"Á naabálwa máḡsírá wíé ná, ḡa há búlé pówó a baa bulé: 'Nero ná wuu háá já rúb kírú háálo, rúb pḡḡse háhuḡsi keno pów ká kiri.'

32Amá ḡ é búló aá péíwa, báálo ná wuu há kírú háálo, ruv né to córmv wíé, v yíkí é háálo hé córmv mé né é; ká nero ná má há já háhuḡsí, v má tḡḡ córmv né é.

33"Á naabálwa máḡsírá wíé ná, ḡa há búlé pówó a baa bulé: 'Í há ḡmíésé bulí sí a wíí ná, sí ló rúb tá, amá a wíí ná í há ḡmíésé pá Nyuutna bulí sí a.'

34Amá ḡ é búló aá péíwa, í sí ḡmíésúb má wuu. Í sí bána yur mé ḡmíésúb, bee wíé Wuse kuóbasa né.

35Í sí tíé má yur mé ḡmíésúb, bee wíé Wuse naase disakí né. Í sí Zerizaleme má yur mé ḡmíésúb, bee wíé kuózeno Wuse tóó né.

36Síí nyúú má yur mé ḡmíésúb, bee wíé í wíí nyúpóna balá má wuo a v tútúkse, é rá má v bíbíri.

37Í lo rííwa óó a óó; rííwa aí má a aí. ḡmíése súúre é, v lé Sutaane né.

38"Á naabálwa máḡsírá wíé ná, ḡa há búlé pówó a bulé: 'Rí nero lísí síí, í má líse tína síí; rí nero gírí nyl, í má gírí tína nyl.'

39Amá ḡ é búló aá péíwa, rí nero éí bóḡbóḡ, í sí bóḡbóḡ áá tḡḡ tína. Rí nero ḡmówí néduu tḡḡḡbelí mé, í ka náḡvó tḡḡḡbelí má bíre pów rúb ḡmḡwe.

40Rí nero kení múb ríwó díí saríya, a léí gewie pów, í wúrki kapóóti má pów.

⁴¹Ri nero fíki rí kánú va kíló balá, i kánú va kíló belle.

⁴²Ri nero sùlí óh, i pób; ri nēh já rúb kímí óh, i súb vómú.

⁴³"Á naabálwa mánsírá wíé ná, ba há búlé pówó a bulé: 'Cóllí nōhō, ká bérí dūhōmō.'

⁴⁴Amá η é búló aá péíwa, í cóllíwa dūhōma. Í sūl Wuse bárka pá nte ná háá wálmíwa,

⁴⁵a make ríwa éíwa Ana Wuse ná há mūh bána nyúú bele, bee wíé v óó wuse poη aá pá ntwere ri nibōma wuu ní, a a duōh má kúko nitékétékéwa rí nte ná há to tékétékéwa wuu yur mé.

⁴⁶É wíé, ríwa né có nte ná há cóíwa dūhō né, í sí túme yíélú Wuse rí. Lonpolaara maa tūh é tu né.

⁴⁷Ríwa maábināhā dūhō né ríwa búbólle, v to wínyáná. Nte ná há wí Wuse tūh, ba maa tūh é tu né.

⁴⁸É wíé, í lo ríwa wíé wuu cére cí wérí, ane í Ana Wuse há mūh bána nyúú wíé wuu há cére cí wérí é.

Matie 6

¹"Í pó ríwa sí wíwere á jamāh síé, a make rí nte néíwa. Ríwa tūh é, í wí túmé ka í Ana Wuse ná há mūh bána nyúú dūhí.

²"É wíé, ru né pí óh pá nēh, i sí dáwúre ηmówú rí nte zūh, ane nuηmōhōyóówa háá tūh é Zuwífiwa cémejuse mé arí ηménhse nyunni, a make rí nte bíwó mé. Tanjá né η bul aá péíwa, ba túme wuu ní é.

³Amá i é, ru pí óh pá nēh, i pó rí naηnōhfiemo má tu sí é mé zímú,

⁴ká make rúb a wífénhí. l Ana Wuse é háá ná wífénhse, v sí túmí.

⁵"Ríwa ní cūle Wuse, í sí nuηmōhōyóówa né; ba có dahá cí ká cūle Wuse, Zuwífiwa cémejuse mé, arí ηménhákásáwa mé, a make rí nte wuu nówó. Tanjá né η bul aá péíwa, ba túme wuu ní é.

⁶Amá i é, ru ní já rí cūle Wuse, i zūi dūpíne, a kání dánno tó, ká sùlí Ana Wuse ná há mūh dífénhí; i Ana é háá ná dífénhse má, v sí túmí.

⁷"Ríwa ní cūle Wuse, í sí wíkana césú ane nte ná há wí Wuse tūh háá tūh é. Baá bune ri wíkana ná cesé níi éé rí Wuse la sulé.

⁸Í síwó né, bee wíé í Ana Wuse íŭwa wíjaalí ríwa ha wí sulé má tu.

⁹"É wíé, í ná é há mōhē ríwa cūle Wuse; í bulé: 'Á Ana Wuse há mūh bána nyúú, a rí nte zūh rí né ká Wuse.

¹⁰Lo ríi kuorí ko; lo ríi cólle tūh tíé nyúú, ane é v háá tūh bána nyúú.

¹¹Pará zaa nuō bídíli.

¹²Á há á wíé ná zókí mé, hérá suúri, anírá má háá hé nte ná há éé zókrá mé suúri é.

13 Sí ló ráá zv díŋe sierv, amá lísirá Sitaane nése mé. ((Bee wíé ɪ né tɛ kuorí, dóé, arí pín a kaá mú wuu. Amu!))'

14 Rúwa nú héiwa náŋa wízoké suúri, í Ana Wuse ná há muŋ bána nyúú má sí héiwa wízoké suúri.

15 Amá rúwa né wíiwa náŋa wízoké suúri hé, í Ana Wuse má wíiwa wízoké suúri hé.

16 "Rúwa vówé nuɔ, í síiwa síé káá zoke, ane nuŋmóŋyóówa háá a é. Baá káŋwó síé wuu bírse, a make rí nie zuŋ rí ɔa vósé nuuse. Tanjá né ŋ bul aá péiwa, ɔa túme wuu ní é.

17 Amá ɪ é, ru vówí nuɔ, ɪ púŋsí síé, a cáási nyúú wérí,

18 a make rí nie sí zímú ríi vówí nuɔ, amá ɪ Ana Wuse ná há muŋ diféŋsi aá ná wíféŋse, v sí túmí.

19 "Í sí ɔie jáá bil dúnié né mí rɛé, rí mukra rí fuló zv ríwó zoke, é rá má rí gaara gíri boro ká ga.

20 Amá í ja ɔie bil Wuse rí, ráŋ ná mukra rí fuló há wóó wuó zoke, ká gaara má wɪ boro wuo gíri káá ga.

21 Bee wíé ɪ ɔie há muŋ ráŋ ná, ɪ sabuna má muŋ ráŋ né.

22 "Síé né ká teŋ caanó. Ru síé né weré, ɪ teŋ wuu dé a pummo né.

23 Amá ru síé né wɪ weri, ɪ teŋ wuu dé muŋ bíno mí ní. É wíé, ɪ pummo ná há míní mé né bírmé bíno, vó dé cáási a tim ní.

24 "Néŋ wuu wɪ nyúútínáwa belle mé wuo ɔare aá tuŋ. U sí bére nóŋɔ, ká cólli nóŋɔ; v sí tuŋ wérí pá nóŋɔ, ká lóre nóŋɔ. Í wɪ wuo ɔare tuŋ aá pá Wuse rí meéwí.

25 "É né tɛ ŋ bul aá péiwa, í sí ló rí ɔidííli ná í háá á ríiwa dí hiěsi wíé wíwálmíwa, a sí ló ríiwa teŋ genne má wíé wíwálmíwa. Hiěsó wíé haake ɔidííli. Teŋ má wíé haake gero.

26 Í bel díiwiisi háá fil bána rí, ɔa wɪ óŋ wúú du, ɔa wɪ óŋ wúú kuɛ, ɔa síé báá wɪ óŋ wuu máá tuɔle vóúra mé, ká í Ana Wuse há muŋ bána nyúú dídiěsíwó. Í síé wɪ díiwiisi ke naasí eré?

27 Í sierv orí rí ha wálmú tu é, a tókú hiěsó tápúl balá má tu?

28 "Ká beé rí síé tɛ í wíwálmíwa tu gero wíé? Í bel nyófula háá le é a puri; ɔa waá tuŋ, ɔa wɪ péne máá so;

29 ŋ síé búló aá péiwa, kuóro Salomon má tu rírú kuóɔie ná wuu, v gero wér wɪ nyófil wuu péré.

30 Rɪ Wuse né síé ósé nyóó há muŋ gur mé nye, ká nyóó wɪ gur múi dááne ká ɔaá nyike, í má rí né síé báá rí Wuse sí é á? Í wɪ nyóó ke? Í yardá múró.

31 É wíé, í síiwa tu wálmú ríi bulé: 'Áá ráá dí beé? Áá ráá nyo beé? Áá ráá su beé?'

³²Bee wíé nɛ ná há wɪ Wuse ẽ, ɓa nú ja onni nyán wuu. Amá í Ana Wuse há muɲ bána nyúú, ɔ íś rííwaá jówó ré.

³³É wíé, í cúɲ Wuse kuótóó ná arí Wuse tékétéké jee mé né kéré, ká onni ná í háá jeé, Wuse sí péíwa.

³⁴Í sí ló rí cié wíé wíwálmíwa, bee wíé cié buná le cié tu né. Kál wuu má rírú wula muɔɔ né.

Matie 7

¹"Í sí nɛ sariya dí, a make rí Wuse má sííwa sariya dí.

²Bee wíé é ná í háá dí nɛ sariya, Wuse máá dííwa sariya é né. On"mánse ná í há pié mánse aá pá nɛ, Wuse máá pi é omo tu nú mánjí péíwa.

³"Eré ré ɪ sí wólli bel ná mówie ɪ nóɲo síí mé, ká dol míní tu síí mé ká ɪ wúú ná?

⁴Eré ré ɪ sí wólli búlí maábinóɲo rí bulé: 'Ná mówie ní ɪ síí mé, lón kaa líse tá,' ká dol míní tu síí mé?

⁵Í ká núbínɲmóɲyóó, la síé líse dol ná há míní síí mé kéré, a make rí síé níná ráɲ wéri, ríí wólli maábinóɲo síí mówie kaa líse.

⁶"Í sí Wuse ɓie píí pá nɛ ná há nɪ́ váse, ríwó háá mul bíre dúsíwa. Í sííwa onwere má píí bil nɛ ná há nɪ́ keru síé, ríwó háá mul nuɔse.

⁷"Í sul, Wuse sí péíwa; í ja, í sí ná; í ɲmowe boro mí, ɓa sí wúri péíwa.

⁸Bee wíé nɛɔ ná wuu háá sulé, Wuse sí péí; ɪ ná háá jeé, ɪ sí ná; ká, ɪ ná má háá ɲmowe boro mí, ɓa sí wúri péí.

⁹"Í siern orí rí, rúú bio sul dupéɲ rúú saɲ pi dówí póú?

¹⁰É rá má ruu bio ní súl nánwulí, ɔ sí saɲ pi duɲ póú?

¹¹Í síé há ká núbómá ká zuɲ onwere pii péíwa bele, í zuɲ rííwa Ana Wuse ná há muɲ bána nyúú, ɔ waá sáɲ vɔɲ onwere ná nɛ háá súló rí.

¹²Wíé ná wuu í há có ri nɛ óó péíwa, í má ówó pá nɛ; Wuse kíɲse kenɔ rí Wuse wílaabulla kenne né máké é.

¹³"Í tuɲ dánɲfíkíké zu. Bee wíé dánɲjelɔ arí ɲménɲjelɔ, ɓa dutenní, zókru ɓizenɔ ní; ká nɛ káɲ aá tɲwó.

¹⁴Amá dánɲfíkíké arí ɲménɲcómómú, ɓa dutenní ní ká muse ná há waá tenni dɪ́ɪ; ká nɛ muó nú túkwó mí.

¹⁵"Í káníwa tu arí nyetuna ná há sí ɓa ká Wuse wílaabúllá. ʼBa sí kóíwa rí anɛ piɛɲse, amá ɓa sienne é dé nɛ kaadíhuorúwa né.

¹⁶Í sí tɲwó wí"álle mé a zɲwó. ʼBa wɪ élléwá ɓóre ɔɔ nyúú, a wɪ piro máá ɓóre saamo nyúú.

- ¹⁷Tuwero é wuu, úb nɔŋ nɔŋwere ní; ká tubɔmɔ máá nɔŋ nɔŋbɔma.
- ¹⁸Tuwero wɪ nɔŋbɔma wuó nɔŋ; tubɔmɔ má wɪ nɔŋwere wuó nɔŋ.
- ¹⁹Tuu ná wuu há wɪ nɔŋweré nɔŋ, ɔáá ɔá coki ní, a pii yoo hé níŋ mí.
- ²⁰É wíé, nyetuna ná há sí ɔa ká Wuse wílaabóllá, í sí tɪŋwó wí"álle mé a zɪŋwó.
- ²¹"Nɪ ná wuu háá yírɪŋ, 'Nyuutina, Nyuutina!' Ba wuu ra waá a ríwó zv Wuse kuótóó ná sɪɛɪv, amá ɔa ná háá tɔmɪŋ Ana Wuse ná há mɪŋ bána nyúú cólle, ɔa dɔŋɔ ní zv ráŋ.
- ²²Wuse sariya kal díí, nɪ ɔíkana sí búlɪŋ rí bulé: 'Nyuutina, Nyuutina! Á lá Wuse nɔv wíé bul ɪ yɪr mé, á kírí kanɔmɔ ɔa le nɪ mé ɪ yɪr mé, á á wɪnyáŋse ɔíkana ɪ yɪr mé.'
- ²³É né síé rɪŋ bul pówó nyaamí bulé: 'D wííwa ẽ má wuu; í tuu lɪŋ laka, í nɪ ná háá tɔŋ bóŋbóŋ.'
- ²⁴"É wíé, nɛɔ ná wuu há zésí wíé nyáŋ ŋ há búlé, áá tɪŋwó, tɪna nɪhí wízunno há sóó jaa búí nyúú ní.
- ²⁵É né duónŋ ko, nyii gírɪ, polnaase sú a lu waale dɪhí wuu, poo lú arí dóé a cí jaa ná mé, ká v wɪ yérké, bee wíé ɔa bílú mól búí daha né.
- ²⁶Amá nɛɔ ná wuu há zésí wíé nyáŋ ŋ há búlé, ká wóó tɔŋ, tɪna nɪhí nɪcɔvlé há sóó jaa hɛl daha né.
- ²⁷É né duónŋ ko, nyii gírɪ, polnaase sú a lu waale dɪhí wuu, poo lú arí dóé a cí jaa ná mé, v yérké búkébúké."
- ²⁸Zeezi há búl é wíé ko tenni, v karmé ná vóké nɪkanɔdóó ná kíŋkánŋ.
- ²⁹Bee wíé v karmé rí Wuse kɛŋzunna ná to balá; úb kármó rí tɪŋ ní.

Matie 8

- ¹Zeezi há lé paalo ná nyúú tuwi, nɪ ɔíkana tɪŋv mé.
- ²É né dayálmɔ oro tuu peri Zeezi, a ɔírmú síé ká bulé: "Karmɪ"ana, ru né có, ɪ wónŋ áá dúóri rɪŋ zv nɪ sɪɛɪv."
- ³É né Zeezi lísú nɛse a tíkú mé ká bulé: "D có é ré, dúóri a zv nɪ sɪɛɪv." Mól ná tu tu mé, rɪ dayálmɔ ná lé báálo ná tɛŋ mé.
- ⁴Ká Zeezi bul pówó bulé: "Pó ríí sí búl pá néŋ wuu. Amá kání tu mó cááne Wuse vuk"ɔɔsɔ, ká ɔse dayálmɔ dúóre vuk ná Moyizi há máké ɔáá ɔse, rí nɪ wuu zɪŋ ríí dúóró."
- ⁵Tɛŋ ná mé Zeezi há múbé áá zv Kapernayimi, Romi tɪnáwa sóójiwa zolo nɔhó oro túó peri Zeezi a súlú bulé:
- ⁶"Nyuutina, ŋ tɔtɔnnɔ né pí jaa mé. U gbérkó né, a de caase áá ná wula wérí."
- ⁷É né Zeezi bul pówó bulé: "D sí mó dúórú."

- ⁸Amá sóojiwa zolo nohó ná sé: "Nyuutina, η wɪ mɔhɛ́ rí zúη jaa sierv, amá ɪ é ha de wúrí nuɔ dɔηɔ bul wíí, η tutunno ná sí dúóri.
- ⁹Bee wíé η tu kén sidiire rí, ká sóojiwa míníη har aá t́íη sé. Ríη né sé oro mú, vó mú né; ríη né sié báá sé oro ko má, vó kó ní; ríη sé ríη tutunno a nye, vó á né."
- ¹⁰Zeezi há né é wíé ko tenni, ɔa dé vókú né. É né v bul nie ná há t́íú mé rí bulé: "Tanjá né η bul aá péíwa, η ha wɪ yardá né duo néé ná, lzurayel duo nie má tu sierv.
- ¹¹U sié búló aá péíwa, nie ɔíkana sí le tóó múbɔɔ rí tóó nyúú rí a ko, ríwó rí Aburahay rí lzake arí Zakɔbe hé náná mé dí ɔie, Wuse kuótóó ná sierv.
- ¹²Amá nie ná fa há mɔhɛ́ ríwó t́ille kuótóó ná, ɔa sí yówó tá har rí, bíno sierv; ráη ná ɔa há sí wɪ, a dɔη nése aá míse."
- ¹³Ká Zeezi sié bul sóojiwa zolo nohó ná rí bulé: "Múmú jaa; ɪ há á yardá aá ja wíí ná, v sí ɔse." Múl ná mé, rɪ sóojiwa zolo nohó tutunno ná dúóró.
- ¹⁴U har rí mé, Zeezi mú Piere jaa. U múó, rɪ Piere hulumaá tēη lómó v pé.
- ¹⁵É né Zeezi t́íkú nése mé, tēηlɔme ná tenni, ká v isi a ɔidiíle póó v dí.
- ¹⁶Gbaane há gbááné, ɔa kén kantɔmɔ nizíne ɔíkana ko Zeezi rí, v t́íú nuɔ wíbule mé, a kiri kantɔmɔ ná ɔa le nie ná mé, a dúóri pɔolle má wuu.
- ¹⁷É há t́ímé, Wuse wílaabullo Ezayi fa há búlú ná nuɔ súó; v fa sé: "U né cíkrá dɔwula wuu cíúnú tu, a dúórírá tēη dikɔηsa."
- ¹⁸Zeezi há néé rɪ nie ɔíkana kúó kílú, é né v búlú karmibeɛ mé, ríwó a ríwó kuosi daare muɔ ɔɔ nóηɔ.
- ¹⁹É né Wuse kēηzunno oro tuu Perú a bulé: "Karmi"ana, η sí t́íí mé a múí háá mú ráη ná wuu."
- ²⁰É né Zeezi bul póó bulé: "Kílowa kén buɔnne aá zv, diíwiisi má ka dalle aá zv; amá Nibiino Bio, v wɪ dɔpífielí kené."
- ²¹Nie ná há t́íη Zeezi mí, ɔa sierv nóηɔ má búlú rí bulé: "Nyuutina, lo ríη mú hún áná kéré."
- ²²Amá Zeezi búló póó bulé: "T́íηη mé, ká lo rí sɔse húwó sɔse."
- ²³É né Zeezi zv nyiidaborwie sierv, v karmibeɛ má tēη zv, ɔa kuosi aá va.
- ²⁴Naasí balá, rɪ pozeno dé isi muɔ ná daha a ka nyii híkli aá tó nyiidaborwie ná mé; ká Zeezi é pí dón.
- ²⁵É né v karmibeɛ tuu Perú, a íllú bulé: "Nyuutina, f́ará búηse! Áá ráá sɔse né!"
- ²⁶É né Zeezi bósiwó bulé: "Beé rí tē h́éwíη káníwa mɔ nye? Í yardá ɔiéna múúró." Ká sié isi a bese pozeno ná rí muɔ ná mé, ɔa wuu pɔre cím.
- ²⁷U de máánú karmibeɛ ná nuɔse wéri, ɔa gure aá bul náná rí bulé: "Níbíbeéduó má rí nye, poo rí muɔ má tu saη, aá óú ná v há sé?"

²⁸Zeezi há múde kéri muu ná cɔɔ nóŋo Gadara dutille, báála belle lé lelbulli dhí a ko cémú. Kaŋtomo né zínwó, ɔa pii nyaáse, nɛŋ wuu báa wí é ɣmɛno kowe aá tuŋ.

²⁹Ba há ná Zeezi é, ɔa de ɣmowe búŋse bulé: "Wuse Bio Zeezi, beé rí ɪ jija ríi pii túŋrá mé? Téŋ ha há wí péré, ká ɪ ko rée ríi kériá mé?"

³⁰Ri keru ɔíkana má fa muŋ síerí aá dí.

³¹É né kaŋtomo ná jenne Zeezi bulé: "Ru níi já ríi kírírá, ɪ lo ráá mú zu keru nyánŋ."

³²É né Zeezi sé: "Í le!" Ba de le báála ná mé a mú zu keru ná, ɔa de ɣiŋ le nyúú rí wulli tuwi ɔalle muu sierv, a nyɔ nyii suɛ.

³³Nie ná fa háa nuɔle keru ná de pusi fá zu tóó sierv, a cesi wíé ná wuu, a máŋse tutumí ná há túŋ báála ná belle kaŋtomo fa há zíné mé.

³⁴É né tóó ná nie wuu lu mú ríwó ná Zeezi. Ba há nóú, ɔa súlú rúb líwó tié mí.

Matie 9

¹É né Zeezi isi zu nyiidaborwie, a burkuosi muu ná daare, a múú tóó.

²Ba pi gberko há pí gegeló sierv a kaa kóú rí. Zeezi há ná é nie ri ɔa óú yardá, é né v bul gberko ná mé bulé: "D naŋnóŋo, dí nyamma, ɪ wízoké suúri hóó."

³É né Wuse keŋzinna bamma fa há muŋ ráŋ, kaa ké bune aá bul náŋá rí bulé: "Báálo né tukse Wuse ré."

⁴Zeezi síé fa íwó sabuna, é né v bul pówó bulé: "Beé rí te í sabuŋse lore nye?"

⁵D há súú wízoké suúri hóó, é rá má ɣ há súú isi va, orí bulé ré ká mólé?

⁶É wíé, ɣŋ já rííwa zuŋ, rí Nibiino Bio kɛŋ tɪŋ tié nyúú rée, aá hé nibíine há á wíé ná zoke Wuse mé suúri." Ká síé bul gberko ná rí bulé: "D né sé, isi píi gegeló múmú jaá."

⁷Gberko ná ɔiéna de isi aá mú jaá.

⁸Níkana ná há ná é, héwín kɛŋwó, ɔaá bi Wuse mé, v há pí tɪŋ né duo pá nibíine.

⁹Zeezi há lé ráŋ a mú síerí, v ná loŋpolaaro oro ɔaá yíre Matie, ruu kénú tutumé dhí. É né Zeezi búlú rí bulé: "Isi tɪŋtɪŋ mé." Matie ɔiéna isi a tɪŋú mé.

¹⁰Zeezi rírú karmibeɛle síé mú zu Matie jaa aá dí ɔie. Loŋpolaara ɔíkana arí wíɔŋ"aara má muŋ ráŋ, ɔa wuu dídí.

¹¹Fariziēwa síé há ná é, é né ɔa ɔose Zeezi karmibeɛle bulé: "Beé rí te í karmi"áná rí loŋpolaara arí wíɔŋ"aara dídí ɔie?"

¹²Zeezi níwó wíbulí ná a bulé: "Nie ná teŋ há fiéló ra wí dóktá ja, nɪpuolle níi jóú.

¹³Í mú bel Wuse Keno sierv, a ná wíí né ɔa há púŋsé múbuɔ; Wuse sé: 'Dŋ já rííwa a niwere ní, ɣ wí puɛ ná í há búúsé aá páŋ níi ja.' Bee wíé ɣ wí kúé rɪŋ yíre wíwer"áará, wíɔŋ"aara né ɣ ko rɪŋ yíre."

¹⁴É né Zañ Batiisi karmibele tuu peri Zeezi a bósú bulé: "Beé rí te á é rí Fariziēwa vónvose nusse, ká ɪ é karmibele wóó nussí vose?"

¹⁵É né Zeezi súbale pówó bulé: "Rɪ nɛŋ rí jóó háfelo kaa ko, rúú naŋnónɛ ko ríwó dí hájaase cana, ba sí wólli ko vose nusse kaa ké? Aí! Amá tóó nóŋo sí ko pul, ríwó ka háfelo bála ná col ká tówó; é mé né ríwó wólli nusse vose.

¹⁶"Nɛŋ wuu waá sán pi pɛŋfelo rú tó gebuné gbel. Ru á é, pɛŋfelo ná sí jélle gebuné ná gbel.

¹⁷Ba wɪ divɛŋfele má pié aá hé pubinéwa sierv. Ru á é, divɛŋ ná á rí pure ná yénne né, ká rí divɛŋ ná bise, rí pure má tá yóó. É wíé baá pi divɛŋfele hé pufele mé né. É é, divɛŋ ná rí pure ná wuu sí cé."

¹⁸Zeezi fa háá bul wíé é, Zuwifiwa nɔhó oro kóú rí, a bírmú síé ká bulé: "Ŭ toló ní dé suwe mól néé mí; ko, a píí nése tíkú mé rúú isi."

¹⁹É né Zeezi isi tɪŋú mé, v rírú karmibele.

²⁰Háálo oro má fa muŋ rán a a puolá, v cɛl bíbíse, buŋse fí rí belle ká waá toki, v má tɪŋwó mé, a síé tuu peri Zeezi har rí, a tíkú gero nuó mé.

²¹U sabuna né ká: "Ruŋ fa dé wóllú gero mé tike ré, ŋ sí dúóri."

²²Zeezi bíró, ruu né; é né v bul póú bulé: "Háálo, dí nyamma, ɪ há lán dí ní dúóri." Mól ná tu tu mé, rɪ háálo ná dúoró.

²³Zeezi há múde zv Zuwifiwa nɔhó ná jaa, v ná góké arí nɛ ɔkana, rɪ ba ŋmááro yúbse sú dɪhɪ wuu.

²⁴É né Zeezi búlwó rí bulé: "Í tuu le, tolwie ná wɪ súwé, v taŋa pí dón ní." É né nɛ ná de cícermi Zeezi mí.

²⁵Nɛ ná wuu síé le ká Zeezi zv, a ka tolwie ná nése mé, v de isi.

²⁶Ba búlú wíé la rán kílo wuu.

²⁷Zeezi há lé rán aá col, nyumma belle tɪŋú mé aá cáási bulé: "Davidi Bio, fára susu!"

²⁸Zeezi mú zv jaa, ba tuu pérú. É né Zeezi bósíwó bulé: "Í á yardá ruŋ wo é aá a?" É né ba sé: "Óó! Nyuutna, á á yardá."

²⁹É né Zeezi tíkúwó síse mé ká bulé: "Í há á yardá rɪ wíí ná wúóló aá a, rí é tuŋ."

³⁰Ba síse ná de wúnni. Zeezi síé bul pówó rí sífiema bulé: "Í pó ríwa sí búl pá nɛŋ wuu."

³¹Amá ba há dé muŋ lu mé, ba búl Zeezi wíé sú tóó wuu.

³²Tɛŋ ná mé nyumma ná háá líé, ba kɛŋ báálo oro ko Zeezi rí; kaŋtɔŋ né zínú a kánú nɛŋdulí bíre, v báá wɪ wíé wuó bul.

³³É né Zeezi kiri kaŋtɔŋ ná v le, ká báálo ná búbul wíé. U de maane nɪkana ná nusse, ba sé: "Á ha wɪ wíí né duo néé ná lzrayel tíé mí."

³⁴Ká Fariziẽwa sé: "Kaṅtomo kuóro tĩṅ ní v kaá kiri kaṅtomo."

³⁵Zeezi gúóré tózeṅsi rí tówiela wuu, aá karme nie Zuwifiwa cémejuse mé, aá bul Wuse kuótóó Labaarıwero ná wíé, káá dúóri dıwula ríwó dúó wuu arí teṅ dıkõṅsa wuu.

³⁶Zeezi síé há ná nıkaṅdóó ná, ɓa susu kenú kınkán, bee wíé nie ná fa yááló a wuu yuore, ane pieṅse há wı núnvólo kené.

³⁷É né te Zeezi síé búlú karmıbele rı bulé: "Bıe kánó baka mé aá ja kuse, ká tutunna wı kaṅ.

³⁸É wíé, í sul baka tına rúb hé tutunna v baka ná mé rıwó kuse."

Matie 10

¹Ká Zeezi síé yırú karmıbele fı rı belle, a nyúósíwó rıwó ka tıṅ, aá kiri kaṅtomo nie mé, káá dúóri pıolle rıwó dúó wuu arı nie teṅ dıkõṅsa wuu.

²Ná Zeezi nıtımé ná fı rı belle yıra: dúṅdúú nero, Sumõṅ ná ɓa háá yıre Pıere rırú maábıo Aṅduri, Zebede bele Zake rırú maábıo Zaṅ,

³Filipi rı Bartelemi; Toma rı loṅpolaaro Matie; Alfe bio Zake rı Tade;

⁴Kajáṅtuno Sumõṅ rı Zıdaase há lé Isikariyo, Zeezi kaapáaro.

⁵Nıe ná fı rı belle Zeezi há pówó lıṅsi ká tıṅwó né é. Ná lıṅsi ná v há pówó: "Í sí nie ná há to Zuwifiwa dıḥı mú, a sí Samari dıtılle tóne má mú.

⁶Amá í mú lzırayel nie rı né; ɓa dé ne peyúkse né.

⁷Rıwa lé ḡmėno, í bul pá nie, rı Wuse kuótóó ná pėri tėsıı.

⁸Í dúóri pıolle, a ılli suse, a dúóri dayalma, a kiri kaṅtomo rıwó le nie mé. Í lá yóó né, í má pá yóó.

⁹Í sí salme meéwıé rı wáre meéwıé arı ḥofıemo meéwıé páá héıwa geızuse mé.

¹⁰Í sí lókó pıı le ḡmėno, a sí genne belle pá, a sí natoose pá, a sí denıuke má pí; tutunno moḥó rúb nóú nvo bıdıılı.

¹¹"Rıwa múó peri, rı tózėní, rı tówıé, í zv é tóó sıeru, a ɓose ja nero ná háá sán léıwa, a kėnú dıḥı a kaá jėıwa tápvı colı.

¹²Rıwa múó rııwa zv jaa, í cvole jaa tınáwa bulé: 'Rı Wuse pá jaa né teṅfıél!'

¹³Rı jaa tınáwa né sánjé léıwa, í teṅfıél cvola ná sí pėrwó. Amá rı ɓa né véıwa, í teṅfıél cvola ná bırkóıwa né.

¹⁴Rıwa zú jaa, é rá má tóó, rıwó véıwa, a wııwa wıbulé má zėsé, í le ká ɓóııwa naase kuṅkulo tá rán, rıwó zuṅ rı ɓa wı wėrı éé.

¹⁵Taṅá né ḡ bul aá pėıwa, kal ná Wuse háá á rúb dí sarıya, v sí beṅse é tóó nie a kılle Sodomi rı Gómõore nie.

16"Í ná, í nuhí piense ní, η tuη kaadíhuorúwa sierv. Í síe zúmiwa tu kané ane duma, a a nupore ane kuókúse.

17Í káníwa tu rí nie. Ba sí késiwa pá saríyadiire; ba sí fíriwa Zuwifiwa cémejuse mé.

18Ba sí késiwa kaa le kúmándáwa rí kuóre síe, η wíe. É mé né, ríiwa búlín wíe, ba síe mé arí nie ná há to Zuwifiwa síe mé.

19Ri ba taja kúo késiwa pá saríyadiire, í sí ló rí é ná há mǎhǎ ríiwa bul, arí nuuse ná há mǎhǎ ríiwa lise wíe wíwálmíwa. Múl ná tu tu mé, Wuse sí péiwa wíe ná há mǎhǎ ríiwa bul,

20bee wíe í tu ra waá a ríiwa bul é wíe, amá í Ana Wuse Sabuna nú á rúb mákiwa ríiwa bul.

21"Nie sí késiwo maábináηa tu te ríwo búúse; áná sí kánú bio te ríwo bú; bele sí isi cíηwo ánáwa mé aá búúse.

22Nie wuu sí bériwa η wíe; amá taja, nero ná há sí dí nyamma a kaa mú peri tokó, Wuse sí la tína tá.

23Ri baá wálmíwa tóó mé, í fá mú nóηo. Taja né η bul aá péiwa, í waá a ríiwa guore Izrayel tóne wuu ceη, ká rí Nibiino Bio zuη ko.

24"Karmibíi wuu wúb karmi"ána ke, yómo wuu má wúb nyúútína ke.

25Ri karmibio ní nuhǎ karmi"ána, rí yómo má núú nyúútína, é mǎhǎ. Ri ba né síe kén jaa tína ríi yíyire Belzebil, baá kánú jaa nie má ríi yíyire beéwa ré?

26"Í síe sí nibíine fá. Wíféηsí wuu toó a waá a rúb nyuse; wílvorí má toó a waá a rúb le pummo.

27Wíe ná η há búlé péiwa títaη, í búlwó wǎho; wíe ná má ba há húsiwa dulla mé, í búolíwó lηse nyunni.

28Í sí nie ná háá bú teηnamie fá; ba wí duma wuó bú. Í fífá Wuse né; v né wo teηnamie rí duma wuu aá hé níηjaa mé baá suse.

29Kancílle belle yelí wuu ká beηmηme, meéwí balá rá bó? Ká ba balá má tu wí tíe bal, ríiwa Ana Wuse wúb nuó mé é.

30Í nyúpúse má tu, Wuse íwó wuu nuó né.

31É wíe síe, í sí héwín fá; í ke kancílle naasí eré.

32"É né te, nero ná wuu há sí cí nie síe a buló mínín har, η má sí cínín Ana Wuse há mηj bána nyúú síe a bulé tína mínín har.

33Ká nero ná wuu há sí cí nie síe a buló tón har, η má sí cínín Ana Wuse há mηj bána nyúú síe a bulé tína tón har.

34"Í sí bíúnú ri teηfiél né η kaa ko dúnié; η wí teηfiél né kené ko, cakó né η kaa ko.

35D kúo 'a hé cakó né áná rí bio péke; maá rí toló péke; bihál rí bála maá péke.

³⁶Ntííno jaa nte tu nú á ríwó bírmú dundoma.'

³⁷"Nero ná wuu há cóú áná é rá má v maá a kílín, v tína wín karmibio wuó a. Nero ná má há cóú bio é rá má v toló a kílín, é tína má wín karmibio wuó a.

³⁸Nero ná wuu há wúb suv dagesé wula sánjé a tínjín mé, v tína wín karmibio wuó a.

³⁹Nero ná há lówé aá kéré muse mé, v sí gúl; ká nero ná há yóu muse tá, η é wíé, v tína sí nóu muse.

⁴⁰"Nero ná wuu há cáké léíwa, η né tína cakla é. Nero ná síé há cáké lán, v tína cákó la nero ná há tóminjé né.

⁴¹Nero ná má wuu há cáké la Wuse wílaabullo, a kánú Wuse wílaabullo kané, v tína sí ná Wuse wílaabullo túme. Nero ná wuu má há cáké la nutékétéké, a kánú nutékétéké kané, v tína má sí ná nutékétéké túme.

⁴²Tanjá né η bul aá péíwa, nero ná má wuu há á nyii nyíngbana sí a pánj karmibele sierv biwie, v há kánj karmibíí wíé, v tína má sí nóu túme."

Matie 11

¹Zeezi há pí línsi nyán pób karmibele ná fí rí belle ko tenni, v lé rán, a mú rán kílo tóne ná rúb karme nte, ká bul Wuse wíé má pówó.

²Zanj Batiisi muj bunajaa mé, ká ne Kirisi wí"álle wuu wíé. U síé tómu karmibele nánja v rí,

³ríwó mú bósú bulé: "l né ká nero ná há mǎhǎ rúb ko yáá, á ha mǎhǎ ráá delle oro rí?"

⁴É né ǎa mú bǎse; Zeezi bul pówó bulé: "l dulla háá ne wíé ná, arííwa síé háá nówó ná, í burmú cesi pá Zanj.

⁵l bul pób bulé: Nyumma síé ná rán, gberka víva, dayalma dúóri, duntenne níne wíé, svse í"isi, ká ntyaara má níne Labaariwero ná wíé.

⁶Nero ná há ánj yardá a wí píé tá, v tína ná wér."

⁷Zanj nutomé ná col, ká Zeezi mǎnse Zanj wíé a pá nikana ná a bulé: "Beé rí í mú bǎlle gurbétéke sierv? Poo ní kénj paa aá zíkisi?

⁸Ká beé rí síé í mú ná? l múó rííwa ná nero ná há sú gepíne ní? Aí! l ná, nte ná háá su gepíne, a muj wér mí, ǎa muj kuózeñsi juse mé né.

⁹Beé rí síé í mú ná? Wuse wílaabullo né? Óó! É né, í síé lo ríj bul péíwa, v ke Wuse wílaabullo.

¹⁰Zanj né ká nero ná ǎa há púnjú wíé Wuse Keno cǎo nójo a bulé Wuse sé: 'Ná, η sí tuj néj rúb léi síé ko, a kelle ηménǎ bílí mí, ríí ko tuj.'

¹¹Tanjá né η bul aá péíwa, nte ná wuu ǎa há lǎlé, oro wuu wí Zanj Batiisi ke. Ká Wuse kuótǎó sierv niwie má tu ke Zanj.

¹²A de kaa pó Zaŋ Batiisi tɛŋ ná mé, a kaa ko aá le zaá né, Wuse kuótóó ná ká dóé wíí ré; dóé tɛ́náwa né túb.

¹³Ká rí Zaŋ zuŋ ko, Wuse wílaabulla arí Wuse kíŋse ná Moyizi há máké má búl é né.

¹⁴Rúwa níi já rúwa lán dí é, í saŋ ri Zaŋ né ká Eli ná wíé ɓa há búlé bulú sí ko.

¹⁵Nerɔ ná há kɛ́ŋ dulla, tɛ́na zesi.

¹⁶"D síé á rɛ́ŋ pi zaa beɛ make beé rí? Ba dé ne heŋbiisi há líé ké tóó dɛ́jɛlɔ, a síé yíre náŋá aá bul bulé:

¹⁷'Á dú ɓɛ péíwa, í wɪ góé! Á ɓá zeŋbíé péíwa, í wɪ hííné.'

¹⁸Zaŋ há kúé, v vé ɓidííle rí nyɔɔlɔ; é né ɓa sé kaŋtɔŋ né zínú.

¹⁹D má Nɛ́biino Bio ko, a dídí, aá nyɔ, é né ɓa sé: 'Bááɓɔ né ká dídítɛ́ŋ ré, sunyɔ́r, a a loŋpolaara rí málbɔ́mɔ tɛ́náwa naŋnɔ́ŋɔ.' Ká nɛ ná é há kíéle zuŋ Wuse wízume ná a laa dí, ɓa nóú ruu ká tékétéké."

²⁰Tóne ná mé Zeezi há tómu wínyáŋse dukán, ká ɓa nɛ wɪ bírsé a tá wíɓɔma ɛɛ, Zeezi búlwó kíŋkán a bulé:

²¹"Korazɛ́ tɛ́náwa, í sí ná wula! Betisayɪda tɛ́náwa, í má sí ná wula! Bee wíé nyáŋse ná há tómiwa dhí, ri é nyáŋse fa tɛ́ŋ Tiiri rí Sɪdɔŋ nɛ sísíɛnnɔ́wa né, nye mé fól wuu, ɓa súwó sazɔ́kó genne a pa tapummo búkwó tu, rí nɛ zuŋ rí ɓa bírsó.

²²D síé búlɔ́ aá péíwa, kal ná Wuse háá á rúú dí saríya, v sí beŋsíwa kille Tiiri rí Sɪdɔŋ nɛ.

²³Í má Kapernayimi tɛ́náwa, í bíínó í sí zí peri Wuse? É toó, í sí tuwɪ tié múl wuu, lɛɛ tóó siɛru. Bee wíé nyáŋse ná há tómiwa dhí, ri é nyáŋse fa tɛ́ŋ Sodomi mí ní, nye mé v zaa fa ha mínó.

²⁴D síé búlɔ́ aá péíwa, kal ná Wuse háá a rúú dí saríya, v sí beŋse Kapernayimi tɛ́náwa kille Sodomi nɛ."

²⁵É har rí mé, Zeezi sé: "D Ana, ɪ né ká bána nyúú rí tié nyúú onni wuu Nyuutina; ŋ́ bóllí ré, bee wíé ɪ há féŋsi wíé ná wízunna rí zumé tɛ́náwa mé, ɪ mákwó pá heŋbiisi.

²⁶Óó! D Ana, ɪ cólle siɛru né ɪ tɛ́ŋ é.

²⁷"D Ana pí wíé ná wuu dóé héŋ nése mé. Ruŋ Ana duŋɔ rá, néŋ wuu wíŋ há ká néŋ ná ɛ́. Néŋ má wuu wíŋ Ana há ká néŋ ná ɛ́, ruŋ duŋɔ rá, arí nɛ ná ŋ há có ruŋ mákú pówó.

²⁸"Nɛ ná wíé há nyáŋwó, anɛ cikzime, ɓa ɓɔl, í kóŋ rí, ŋ sí péíwa fiɛla.

²⁹Í lán cika cíúne, ká lo rɛ́ŋ kármíwa; ŋ ká nɪpɔ́rí ré, a a buɔbuɔ néŋ má. Rúwa sán é, í sí ná fiɛla.

³⁰Bee wíé ŋ cika wɪ ziŋ, v cíúne ká molé."

Matie 12

¹Έ har rí mé, Zuwifiwa fiélé tápul oro, Zeezi rírú karmibele pí ημένο αά va, ba ημένο mú zv onparé sierv. Losu sié fa kénj Zeezi karmibele ná, ba conni die ná a ημυυμε αά τυη.

²Fariziēwa ná há μηj ráη, é né ba bōse Zeezi bulé: "Ná, beé rí te ι karmibele ί"α wíí ná háá kisé fiélé tápul?"

³Έ né Zeezi bul pówó bulé: "Kal oro, losu há kénj kuóro Davidi rírú nie υ óó ná, ί wúb kármé óó?"

⁴Kuóro Davidi múó zv Wuse tánje jaa sierv, a pi dupénwa ná ba há pié pá Wuse, a dí, ká pii póú har nie má ba dí. Ká ημένο toó rí nyóó dí é dupén, rí Wuse vuk"ōōsa rá.

⁵Í sié báá wι Wuse kíηse kenó kármé ná ráη ná ba há sé, rí Wuse vuk"ōōsa zóké kíso fiélé tápul, Wicvōljizeno sierv, ká υ to wíí?

⁶Ω sié búló αά pétiwa, ί zuη rí óη rí μηj rēé zaa, a kílle Wicvōljizeno.

⁷Ba pūηse Wuse Kenó sierv a bulé Wuse sé: 'Ωή já rííwa a nιwere ní, η wι puse ná ί há búúsé αά páη níí ja.' Rúwa fa ē wíí né mól ré, ί fa wι wízókí píí cííne nie ná há wι wíí wuu zóké.

⁸Nibiino Bio ní ká fiélé tápul Nyuutina."

⁹Zeezi le ráη mé, a mú zv Zuwifiwa cémejaa,

¹⁰ri báálo oro má μηj ráη, υ nése sūwe. Fariziēwa ná sié fa há μηj ráη áá já rí Zeezi a wíí, ríwó τυη é mé buló zóké wíí, é né ba bósú bulé: "Ωμένο mínó ríwó dúóri nero fiélé tápul?"

¹¹Έ né Zeezi bul pówó bulé: "Rúíwa oro kenú pebala, rúb bal vílé mé fiélé tápul, υú líso rí yáá, υó lóú sūwe né?"

¹²Nibíino píη ní sié ke pienso. Έ wíé, ημένο mínó ríwó a wérí fiélé tápul."

¹³Ká Zeezi sié bul nésuwí ná tína rí bulé: "Kání nése tíene!" U kaa tíene, nése ná de dúóri ane nóηo ná.

¹⁴Έ né Fariziēwa ná isi le αá vūvre, ríwó ná ba háá a é káá bú Zeezi.

¹⁵Zeezi há íś ri baá já ríwó búú é, υ lé ráη. Nie bíkana de tíηú mé. Έ né υ dúóri nie ná wuu háá wulé,

¹⁶ká bul ríwó pó ríwó sí búl pá nēη wuu, rí nie zímú há ká nēη ná.

¹⁷U há á é, Wuse wílaabullo Ezayi fa há búl wíé ná nυo súó. U fa sé:

¹⁸"Náη tutunno ná η há lísé, η nicólli ná η sierv há tórú nyúú. Ω sí píη Sabuna hóú mí, rúb búlín sariya díí wíé pá dúnié nie wuu.

¹⁹U rí nēη wuu wι kapósé ka, υ wι kvolle máá kō. U waá a rúb bul wíé tóó dijēle, rí nie núú líηó.

²⁰U wi nɔvɔllé tíère, v wi nɛ ná há wi cúcowa máá gbésí títá. U sí ka é naa mé wuu, a kaá ja kal ná v háá á rúb a rí tanjá dí dóé.

²¹Dúnié nɛ wuú á ríwó píwó yɛla hóú mí ní.”

²²Ba kénj báálo oro ko Zeezi rí. Kanɔɔn né zínú a a v nyumme, v nenɔulí má bíre, v wi wíé wuó bul. É né Zeezi dúóri báálo ná, v búbul wíé aá ná ránj má.

²³U de maane jamán ná nɔvse. É né ba sé: "Davidi Bio ná rá to báálo né rí?"

²⁴Farizíẽwa há né é, ba sé: "Rí báálo né kiri kanɔɔmɔ má, kanɔɔmɔ kuóro ná ba háá yíre Belzebil, v dóé ní v kaá kiri.”

²⁵Zeezi há íwó sabɔse, é né v bul pówó bulé: "Rí kuóro dutílle nɛ né cáksé, a cí nánjá mé, v dutílle sí zòke; rí tóó né, é rá má, rí jaa má nɛ né cáksé rí cí nánjá mé, oro wuu waá cé.

²⁶Rí Sitaane né síé kiri Sitaane, v cáksó né a cínú tu mé, v dutílle síé waá cé, v sí zòke.

²⁷Ká rí Belzebil dóé ní ríj kaá kiri kanɔɔmɔ, í bele má síé kénj áj dóé rí aá kiri kanɔɔmɔ? É wíé, ba tu níí dííwa saríya, rííwa zɔj rííwa mɔj nyíerv mé né.

²⁸Amá Wuse Sabuna dóé ní há j kaá kiri kanɔɔmɔ, í síé zɔj rí Wuse kuótóó pəriwa.

²⁹"Nénj wi nɔduo jaa wuo zv aá pówó ɔie, ru dóé wúb ke, ríí wóllú vɔwe bil kéré, ká síé zɔj pówó ɔie.

³⁰"Nero ná wuu há tónj har, v cíníj mé né; nero ná má há wíj mé péé ráá hé nɛ nánja mé, v tína ɔmówó aá pise né.

³¹É né té j bul aá péíwa, nɔbíine há á wíé ná wuu zòke Wuse mé, arí zome ná wuu ba há píé aá tukse Wuse, Wuse wówó wuu suúri ní aá hé. Amá rí nénj túksé Wuse Sabuna é, wíbónj ré, v wi suúri wuó ná.

³²Rí nénj búl bóɔbónj caase Nɔbiino Bio, Wuse sí hé tína suúri; ká rí nénj búl bóɔbónj caase Wuse Sabuna é, Wuse wi tína suúri hé zaa, v wúb suúri hé cíé.

³³"Rí tuu ní weré, v nɔnɔ má wér, rí tuu ní wi weri, v nɔnɔ má wi weri. Baá bel tuu nɔj né a zímú tuduo.

³⁴Nɔbíɔvɔma duo! Í há bómó nye, ɛréwa ré í sí wólli bul wíwere? Wíé ná há sú nɔbíino sɛrv, ba níí lúb nɔv mé.

³⁵Nɔweró a wíwere ní, bee wíé v sɛrv wéró. Nɔvɔmɔ máá a wíbɔma né, bee wíé v sɛrv bómó.

³⁶ɔ búl aá péíwa, saríya kal díí, nero wuu sí mánjse wíbɔma ná v há búlé.

³⁷Bee wíé Wuse á rúb tíj wíbulé mé né díí saríya, a bulí kénj tanjá é rá má, a bul yóí.”

³⁸É né Wuse kenɔzunna bamma rí Farizíẽwa nánja ko Zeezi rí, a búlú rí bulé: "Karmí"ana, áá já ríí a wínyána né ráá ná.”

³⁹É né Zeezi bul pówó bulé: "Í zaa bele bómó, í wí Wuse tuj taná, káá ja wínyána rííwa ná. Í síe wí wínyána wuu wuó ná, rí Wuse wílaabullo Zona há máké nyána ná rá.

⁴⁰Bee wíe Zona há á wòhòwa botoro rí títaŋa botoro nánwúzeno file mí é, Nibiino Bio má á rúú a wòhòwa botoro rí títaŋa botoro ní tié mól.

⁴¹Wuse sariya kal díí, Ninivi tínáwa sí cíníwa zaa bele nyán síe a bul yóíwa, bee wíe Ninivi tínáwa há zésí Wuse wílaabullo Zona wíbulé, ɓa bírsó a lo Wuse mé aa zóké. Ká nero muŋ reé zaa a kílle Zona, kéíwa wúú wíe zesi.

⁴²Wuse sariya kal díí, hákuóro oro há lé Seba tié, v má sí cíníwa zaa bele nyán síe a bul yóíwa, bee wíe v ísó le dibólí ní, a ko zesi kuóro Salomon fa há kén wízume wérí aá bul wíe. Ká nero síe muŋ reé zaa a kílle kuóro Salomon, kéíwa wúú wíe zesi.

⁴³"Rí kaŋtoŋ né lé nero mé, vó ɓore ɓurbétéksi sierv né aá ja dífielí, ká waá ná.

⁴⁴U síe bulé: 'D sí burmú zu rán ná ŋ há líé.' Uú burmú rí ɓa tí dhií ná, a bírmú wérí.

⁴⁵U síe burmú ja kaŋtomó náŋa balpe, ɓa ná bóŋ há kúú, v ríwó ko zu rán a ké. U dutenní, é bááló nuso sí lore kíŋkán a kíllo tésíe mí. U síe á rúú ne é tu tu né, a pá zaa bele nyán há bómó nye."

⁴⁶Tén ná mé Zeezi há búl wíe aá pá níkana ná é, ruu maá rírú maábele kúó cí pummo aá ja ríwó nóú.

⁴⁷((É né nero nóŋo ko búlú rí bulé: "Í maá rírí maábele muŋ pummo aá ja ríwó néí."))

⁴⁸É né Zeezi bul pówó bulé: "D maá né ká áŋ? D maábele né ká áŋwa? D sí mákwó péíwa."

⁴⁹Ká síe lísú nése a térú karmibele ká bulé: "Nán maá rírín maábele né nye.

⁵⁰Nero ná háá túmín Ana Wuse há muŋ bána nyúú cólle, v tína né kán maábíó, ŋ nátoló, ŋ maá."

Matie 13

¹É kal, Zeezi lé jaa mé a mú ké muu nuu.

²Nie ɓikana de ko kílú; é né v isi zuu ké nyiidaborwie sierv, ká nie ná má cí gínŋíní nyúú.

³Zeezi síe pi wíe ɓikana a súóle aá pówó. U sé: "Nén oro rí kenú oŋduo kaa le rúú míse.

⁴U háá mísé é, oŋbíe náŋa ɓalle ŋménó nyúú, dííwiisi ko tuose dí.

⁵Oŋbíe náŋa má ɓalle dówúó dhií, tínúl muó há sáké. Ba nyú kíkélé, tínúl ná há wí luŋ wíe. Amá ɓa nalursi há wí tié wérí zúé, ká wuse ŋmówíwó, ɓa híló a múóle.

⁷Oŋbíe náŋa má ɓalle soru dhií a nyú, soru ná má nyú a tówó mé, ɓa múóle.

⁸Ká onbíé ná náŋa má ɓalle tíé dɪwero a nyú, a ɔse wérí, náŋa hé bíé zolowa, náŋa meésibotorowa, náŋa meré rí fíwa.

⁹Nero ná wuu há kén dulla aá zesi wíé, úú tína ne.”

¹⁰É né Zeezi karmibele tuu peri bósú bulé: "Beé rí te ɪ súbale síŋsúbola aá pá nie?"

¹¹É né Zeezi bul pówó bulé: "Wuse có rííwa né zímú kuótóó ná wífénse, amá ɪ to é a pá nie nyán.

¹²Bee wíé nero ná há íwó, ɓa sí pów súburi rúú ɔse ka kíŋkán; amá nero ná há wúbó é, ɓa sí la mvó ná má tu há mínú dhi.

¹³Wíí ná há te ɪ súbale síŋsúbola aá pá nie né ká: 'ɓaá bélú rí, ká wí ráŋ ná, aá zesi wíé, ká waá ne, a wúbó múbula má é.'

¹⁴Wuse wílaabullo Ezayi há púnse é Wuse Keno sierv, ɪ ní túnwó mé. U sé: 'Í sí zizesi wíé wérí, ká síwó múbula né. Í sí bíbel wérí, ká sí óŋ wuu ná.

¹⁵Bee wíé duo né nie nyunni dúókó; ɓa fésíwó dulla, a tówó síé mé, a make ríwó síé sí óŋ ná, ríwó dulla sí wíí né, a sí wíí má mól zímú. 'Ba waá ja ríwó bírse a báá sí áá zoke Wuse mé, é né te ɪ wúbó dúóré.'

¹⁶Amá í é, í ná wér, bee wíé í síé ná, í dulla má níne.

¹⁷Taŋá né ɪ bul aá péíwa, Wuse wílaabulla rí nitékétékéwa ɓikana fa híénó ríwó néíwa wínáále nyán, ká wúbó néé, a híéne ríwó zésíwa wízesé nyán, ká wúbó zésé.”

¹⁸"Í síé zesi onduuro síŋsúbolo ná múbulo.

¹⁹Nie ná háá zesi Wuse kuótóó ná wíé ká wúbó múbula níé, ká Sitaane ko líse wíé ná ɓa sienne mé, ɓa nihí onbíé ná há ɓállé ɪméné nyúú ní.

²⁰Nie ná háá zesi Wuse wíé, a sánwó ɓalaɓala arí satoró, ɓa nihí onbíé ná há ɓállé dówúbó dhi né.

²¹Amá wíé ná wúbó sienne túwé ane nalursi. 'Ba há dé saŋ é, mvó, wula é rá má wálme há dé pérwó Wuse wíbule ná wíé, ɓa dé ve né mól ná tu tu mé.

²²Nie ná má háá zesi Wuse wíé, a múbú, dúníé wíbuné rí ɓijadaaró nyuko, tó Wuse wíé ná mé ɓa wí bíé wuó hé, ká múbúle, ɓa má nihí onbíé ná há ɓállé sɔrv dhi né.

²³Nie ná háá zesi Wuse wíé a níwó múbula, a hé dóé a tuŋ wérí, ɓa nihí onbíé ná há ɓállé tíé dɪwero ní; Wuse wíé ná ɔse ane ɓie há ósé, náŋa hé bíé zolowa, náŋa meésibotorowa, náŋa meré rí fíwa.”

²⁴Zeezi baa súbale síŋsúbolo nóŋo pówó a bulé: "Wuse kuótóó ná nihí ane báálo há ísé mó du míé ɪ baka mé né.

²⁵É né títaŋ, nie wuu pí dóŋ ká ɪ dɪndomo mó du nyóó hé míé ná mé, ká ɓire.

²⁶Míé ná nyú, a wa, a le nyunni, nyóó ná má nyú.

- 27"É né baka ná tína tɔtɔnna ko bósú bulé: 'Nyúútína, mǐé rá ɪ dúí baka ná mé ré? Nyóó má sié lé neé ré a nyó rán?' "
- 28"É né baka tína ná bul pówó bulé: 'Dɔɔɔmɔ né tɔɔ é.' "É né tɔtɔnna baa bósú: 'l sié já ráá mú cúnni nyóó ná tá né?' "
- 29"É né baka ná tína sé: 'Aí, rúwa nú já rúwa cúnni nyóó ná múl neé mí, í sí pé cúnni mǐé náɲa má tá.
- 30Í lo ríwó wuu cí é, rí mǐé ná be. Rɪ míkɔnna sié múbó, rɪɲ a ríwó la sié cúnni nyóó ná a pú púlli ríwó nyike, ká sié kuse mǐé ná hé vóóra mé.' "
- 31É né Zeezi baa súbóle pówó bulé: "Wuse kuótóó ná nɪh́ ɔɔduo oro baá yíre mótárde, báálɔ oro há pié a dúú baka mé né.
- 32É mótárde né ká ɔɔduulé wuu sierv ɔɪwie. Amá rɔv né nyúé, vó de wa né a kille ɔɪparé wuu, a burme tuu, díiwiisi céwó dalle v hílli sierv aá cɔ." "
- 33Zeezi baa ha súbóle pá nɪe ná bulé: "Wuse kuótóó ná nɪh́ ane sibúr háálɔ há pié, a hé báfurótu mín ɔikana mé, ba cé, a wuu isi wérí." "
- 34Zeezi tɪɲ sɪɲsúbóla mé né, a karme wíé nyánɲ wuu a pá nɪkana ná. U fa wɪ wíi wuu búlé aá pówó, rɪ sɪɲsúbóla rá.
- 35U há á é, Wuse wílaabullo fa há búl wíé ná nɔɔ né súde. U fa sé: "ɔ sí tɪɲ sɪɲsúbóla mé a búlwó rí. ɔ sí bul wíé ná há ká wífɛɲsé dúnié púle mí wuu, a pówó." "
- 36Zeezi sié tá nɪkana ná ɔa col, ká v zv jaa. É né v karmibeɛ tuu peri bósú bulé: "Líse baka ná nyóó sɪɲsúbólo ná múl párá." "
- 37É né Zeezi bul pówó bulé: "Nero ná há dú mǐé ná né ká Nɪbiino Bio.
- 38Baka ná né ká dúnié. Mǐé ná né ká Wuse kuótóó nɪe. Nyóó ná má né ká nɪe ná háá tɪɲ Sitaane.
- 39Dɔɔɔmɔ ná há dú nyóó ná né ká Sitaane. Bɪe kɔsé tɛɲ ná né ká dúnié isé. Míkɔnna ná má né ká Wuse malíkawa.
- 40"Ane nyóó ná ɔa há cúnne pú púlli ríwó nyike, dúnié kal isi má, vó á rúv ne é né.
- 41Nɪbiino Bio, sí tómu malíkawa ríwó zúbú kuótóó ná sierv, a tɔɔse nɪe ná háá tɪɲ bóɲbóɲ, arí nɪe ná há yíkwó náɲa aá hé wíbɔma eɛ mé,
- 42ríwó késiówó yoo hé níɲtɔlo sierv. Rán ná ɔa há sí wɪ ká ɔɔse nɛɲsa aá mǐse.
- 43Ká nitékétékéwa é sí tótɔl ɔa Ana Wuse kuótóó ná sierv, ane wipomí háá tɔl é. Nero ná wuu há kɛɲ dulla aá zesi wíé, vó tína ne.
- 44"Wuse kuótóó ná nɪh́ ane salme há fɛɲsé baka mé né. Báálɔ oro sié pare mú tókú mí, a ɔse kaa fɛɲsi, ká jɔɔse a mú yéllú ɔɪe wuu a yowɛ baka ná.
- 45"Wuse kuótóó ná baá nɪh́ ane báyeló háá ja banjíime ná há wéro rúv yowɛ né.

⁴⁶U sié mú tuki banjínpiño mí, v yelí má zén; é né v burmú a yélló ðie wuu, a ko yowe banjínpiño ná.

⁴⁷"Wuse kuótóó ná báá ha nhí ane fíílé ða há pié yo fozeno sierv, v kесе nánwulé ríwó duó wuu ní.

⁴⁸U sié sú, ða pöse kaa lu bil gínjíní, a sié ké aá twöse; ðaá twöse ðiwere a hé kúrsi mí, ká ða ná há wí cúcowa, ða paa yoo tá.

⁴⁹Dúnié isé má sié á rúb ne é né. Wuse malíkawa sí ko a twöse nitékétékéwa, ká tá niboma;

⁵⁰rí sié pa niboma ná rí yóó hé níntulo sierv. Rán ná ða há sí wi ká ðuse nénsa aá míse."

⁵¹Ká Zeezi sié bósú karmibe le ná bulé: "Í né wíé nyán wuu rí?" É né ða sé: "Óó, á nío."

⁵²É né Zeezi kaa gúlli a bulé: "É wíé sié, Wuse kenjunnó ná é wuu há kúé burme Wuse kuótóó ná karmibio, v tína nhí ane jaa tína há kén wípiñe, aá líse wífele rí wíbinéwa né."

⁵³Zeezi há súsóle sínsúola ná ko tenni, v lé rán mé,

⁵⁴a burmú Nazarete; a sié mú zúwó cémejaa aá karme nie. U karmé ná de gírwó. É né ða sé: "Neé ré v ná wízume né duo? U ná dóé neé ré aá tuj wínyánse nyán?"

⁵⁵Cápínta bio ná rá bó? U maá rá to Maari rí? U maábele é rá to Zake rí Zozefe rí Sumon arí Ziidi rí?

⁵⁶U nátolé é wuu rá á sísiénnúwa nye ré? Neé ré sié v ná wíé nyán?"

⁵⁷Ba tuj é wíé píwó sienne mé a ve Zeezi. É né Zeezi bul pówó bulé: "Wuse wílaabullo to néñ v jaa nie rírú tóó nie ðujó sierv né. Ká ruu mú ðihí wuu, v píjó."

⁵⁸A tujwó há wúb lée dí ná wíé, v wí wínyánse kíñkán éé rán.

Matie 14

¹É tén mé, Galiile kuóro Erodi né Zeezi wíé.

²É né v búló tutunna rí bulé: "Báálo né wíé ða háá bulé, Zan Batiisi ní. U bíró isi suv mé né, é né te v wólli wínyánse aá a."

³Ná Zan Batiisi suv wíé: Erodi fa lób máálá Filipi háálo Erodiyade a ja. É né Zan bul pá Erodi bulé: "Oménó toó rí léi máálá háálo ja." É né Erodi a ða ka Zan vowe a kaa mú hé bunajaa mé.

⁵Erodi sié faá ja Zan búí, káá fá Zuwifiwa; bee wíé ða sé rí Zan ká Wuse wílaabúlló ré.

⁶Erodi bujlulí cana kal díí, Erodiyade tolwie sié go gvola candíire síé, Erodi sierv tore.

⁷É né Erodi bul pá tolwie ná bulé: "D ñmíésó, í háá ja omo ná wuu, ñ sí péí."

⁸É né tolwie ná maá yíkú v bulé: "Dj ja Zan Batiisi nyúú ní perété sierv reéwa."

⁹Kuóro Erodi sierv wuu zòke, ká v tǔy há ñmíésé ná wíé, a fá candííre ná síí, ká bulé tolwie ná háá ja omo ná, ríwó pów.

¹⁰U sié tǔy nero, v mú coki Zañ Batiisi nyúú bunajaa ná mé,

¹¹a pii hé perété mé, a kaa ko pá tolwie ná, v laa kaa múú maá rí.

¹²Zañ Batiisi karmíbele ñe, a ko púú leló ná hu, ká mú bul wíí ná há tǔmé pá Zeezi.

¹³Zeezi há né Zañ Batiisi wíé é, v ísó a zv nyiidaborwie, aá mú dǔhí ná nǔy wuu há to ráy, v dǔyó. Amá ñíkana ná kíéló zǔy, a lé tóne va naase, a cel nyii nvo a tǔy Zeezi har mú.

¹⁴Zeezi há múé lé nyiidaborwie ná mé, v ná ñie ñíkana rí ña cíkó. Ba susu wuu kánú. É né ú dúóri ñie ná háá wulé.

¹⁵Wuse ko pǔre, Zeezi karmíbele tuu pérú a bulé: "Tóó bíró rí, ká dǔhí né a gír; tá ñie ná, a make ríwó mú tóne a yǔwe ñidííle dí."

¹⁶É né Zeezi búlwó rí bulé: "Í lo ríwó ké; í tu jaa pówó ríwó dí."

¹⁷É né ña sé: "Dǔpǔywa bǔmmúó arí nǔywlé belle dǔyó né mǔyá rí reé."

¹⁸É né Zeezi sé: "Í kǔyó ko páy."

¹⁹U sié a ñíkana ná ké nyóó daha, ká v la dǔpǔywa ná bǔmmúó arí nǔywlé ná belle, a bǔy bel bána rí, ká bólle Wuse, ká kaa conni conni pów karmíbele, ña laa ña ñíkana ná.

²⁰Ñíkana ná wuu dí a vǔkse, ká ña pa kááne sú kúrsi fí rí belle.

²¹Ñie ná wuu há dí é ñidííle, ña sierv báála pérí búí"ommúó, ká háála rí heybiisi wíé to ráy.

²²É har rí mé né Zeezi háárú karmíbele mé, ña isi zv nyiidaborwie, a lóú síé a kuosi aá daare muv cǔo nóyó, ká rúú tá ñie ná ríwó col juse.

²³U a ña wuu col tenni, ká v mú zí paalo nyúú rúú cǔole Wuse, v dǔyó. Tóó kúó aá bíri, rí Zeezi dǔyó lén ní kááne ráy.

²⁴É tǔy mé rí Zeezi karmíbele ná ríwó nyiidabore ná muv muv sísíénnúwa, nyipoo híkli kaá bǔyǔ, bee wíé poo fa lú tulé a kǔyó aá pǔyǔ.

²⁵Zíbelli wííle mí, Zeezi isi dǔyǔ nyii daha aá múwó rí.

²⁶U karmíbele ná há nóú ruv dǔyǔ nyii aá ko, ña dé cícel ní ká bulé: "Lǔlululí né." Héwǔy há kǔyó é, ña de cáási.

²⁷É né Zeezi búlwó rí ñalaála bulé: "Í pǔre, y né, í sí héwǔy fá!"

²⁸É né Pǔere sé: "Nyutina, ru né ñiéna é, í a rǔy lu dǔyǔ nyii daha a kóí rí."

²⁹É né Zeezi súú ko. Pǔere de le nyiidabore ná sierv, a dǔyǔ nyii daha caase Zeezi aá mú.

³⁰Amá Piere há bél nyipoo ná dóé, héwíŋ kenú, v púl aá tuwi nyii mól. É né v cáási bulé: "Nyuutina! Fán búŋse!"

³¹Zeezi de tíénú nése mól ná tu tu mé, a kánú, ká búlú rí bulé: "l yardá biéna wí óŋ mōhē. Beé rí te ɪ wíŋ lée dí?"

³²Ká ba wuu belle mú zv nyiidabore ná, poo ná siki.

³³U karmibele ná wuu fa há muŋ nyiidabore ná sierv, ba bírmi Zeezi síé ká bulé: "Tanjá, ɪ né biéna ká Wuse Bio."

³⁴Ba há múbé kéri gíŋgíŋí mí Zunizarete cōo rí, ba túwí ráŋ.

³⁵Dhí ná nie kíéle zuŋ Zeezi. É né ba tuŋ hé kilo ná wuu, ba pa puolle wuu kaa kóu rí,

³⁶a súlú rúb lo ríwó tíkú gero nuo mé. Nie ná wuu há tíkú mé, ba wuu ní dúoré.

Matie 15

¹É né Fariziēwa bamma rí Wuse kenzunna le Zerizaleme ko Zeezi rí, a bósú bulé:

²"Beé rí te ɪ karmibele wírá naabálwa kusúŋ tuŋ? Ba wúb néŋsá seŋ á naabálwa kusúŋ semé, ká kaá dí bie."

³É né Zeezi bul pówó bulé: "Beé rí te í é wí Wuse wímánse tuŋ, káá tíŋíwa naabálwa kusúŋ?"

⁴Bee wíé Wuse sé: 'Búi áná rírí maá.' Ká baa bulé: 'Rí nēŋ búl bóŋbóŋ cáású áná rírú maá, í bú tína.'

⁵Amá í é sé, rí nero né búlú áná rí né yáá, ruu maá rí né, a bulé: 'Omo ná há mōhē ríŋ pii sání mé, ŋ púú pá Wuse;'

⁶í súú né ká yéré, v báá wí wíí éé aá pób áná rírú maá. Í tíŋ é mé né a ve Wuse sé, káá tíŋíwa naabálwa kusúŋ.

⁷Í ká nibínuŋmóŋyóówa ré. Ezayi biéna kén tanjá; v lá Wuse nuo mé a búlíwa wíé bulé:

⁸Nie nyán duo kén nukenne duŋo né aá cúbíŋ, ká ba sienne kékín mé wérí.

⁹Ba há sé baá cúbíŋ ná wuu ká yóó, ká pi nibííne ŋménse aá karme nie.' "

¹⁰Ká Zeezi síé yíre nie a búlwó rí bulé: "Í zesi wérí a ne wíé múbula.

¹¹Onni ná nibííno háá díé ra wúb rí Wuse péké zoke, amá wíé ná háá lúb nuo mé, ba níú zoke nibííno rí Wuse péke."

¹²É né Zeezi karmibele tuu pérú, a bul pób bulé: "l ís zuŋ ríí wíbulé ná wé Fariziēwa mé ré?"

¹³É né Zeezi bul pówó bulé: "Í lówó ráŋ! Tuu ná é wuu ŋ Ana Wuse há muŋ bána nyúú tu ra há wí cōŋsé, ba sí cúru tá. Ba ká nyómmá ré aá tiése nyumma. Rí nyummo né síé tiése nyummo, ba wuu belle sí balle butuo mí."

15É né Piere sé: "Líse síysúóló né mól párá."

16É né Zeezi bul pób bulé: "Í má ha wí wíé ná múbólá ne?"

17Í wí ã rí omo ná wuu háá tuḡ núbíino nuḡ, vú zv file ní, lowíé kaa burme, v nyé tá?

18Amá wíé ná há lé núbíino nuḡ aá le, ba lúb sierv né; ba né sié zoke núbíino rí Wuse péke.

19Bee wíé wítienne ná wuu le núbíino sierv né; ba né ká: núbúi, córmu, nyúzókriwíé, gaáru, nyierv nyee hé nie mé, rí zaḡbá.

20Nyáḡ núi zoke núbíino rí Wuse péke. Amá ri neri né wúb néḡsa sémé, í naabálwa kusúḡ semé ná ká kaá dí ɓie, v é wúb rí Wuse péke wuó zoke."

21Zeezi le ráḡ a mú Tiiri rí Sídḡ tíé.

22É né háálo oro há ká Kanaḡ tínáwa toló, a muḡ é dhií, v ko Zeezi rí a búḡsi bulé: "D Nyuutina, Davidi Bio, fáḡ susu! D toló ní kaḡḡḡ zé, a de caase aá wálmú kíḡkánḡ."

23Zeezi wí wúi wuu bólé v rí. É né v karmibele tuu pérú a bóló rí bulé: "Tá háálo ná rúb col; vú ko kvolle ré á har."

24É né Zeezi sé: "Wuse tómíḡ Izrayel duo nie duḡḡ wíé né; bee wíé ba nihií peyúkse né."

25É né háálo ná ko bírmi Zeezi sié a bulé: "Nyuutina, fáḡ búḡse!"

26É né Zeezi sé: "Ruḡ pí heḡbiisi bídíili rúi yóó pá váse káá tówó, v é wí weri."

27É né háálo ná sé: "U ká taḡá ré ḡ Nyuutina, ká váse tína háá dí ɓie ba ɓalle tíé, váse ná tuḡse aá dí."

28É né Zeezi bul pób bulé: "Háálo, ı kén yardá kíḡkánḡ! l háá ja é, rí é tuḡ!" Mól ná tu tu mé, ruḡ toló ná dúóró.

29Zeezi le ráḡ a burmú Galiile muḡ nuḡ, a sié zí paalo nyúú, a ké ráḡ.

30Nie ɓikana kóú rí, arí gberka, nyumma, duḡtenne arí puolle náḡa ɓikana. Ba sié káḡwó wuu ko bil Zeezi laka, v dúóríwó.

31Nikana ná há ná é, ba nuḡse máánó, ba há ná duḡtenne ri ɓaá bul wíé, gberka isi víva, nyumma síse wúnni; é né ɓa bíbe Izrayel Wuse mé.

32É né Zeezi yírú karmibele a bulé: "Nie nyáḡ susu wuu ní keníḡ; bel ná, tápule botoro ní nye ba há kúé kéníḡ laka reé, ká bídíili toó ríwó dí. D sié wí có ríḡ tówó ríwó mú juḡe rí losu né; ba waá peri, ba sí ɓalle ḡménó mé."

33É né v karmibele ná bul pób bulé: "Áá ráá eré ká ná dupéḡwa gír né sierv, a pá nie nyáḡ wuu ríwó dí vokse?"

34Zeezi bósiwó: "Í kén dupéḡwa beḡmḡme?" É né ɓa sé: "Á kén dupéḡwa balpe rí náḡwulé muó."

³⁵É né v a nie ná wuu ké tíé,

³⁶ká v la dupéŋwa ná balpe arí nánwólé ná, a bólle Wuse, ká kaa conni a pów karmibele, ɔa laa ɔa nkana ná.

³⁷Ba wuu dí a vɔkse, ká ɔa pa ɔɔɔkááne a sú fíyákne balpe.

³⁸Nie ná há dí é ɔɔɔíle, ɔa sɔɔv báála né fa búíwóná, ká háála rí heŋbiisi wíé to ráŋ.

³⁹É har rí mé, Zeezi tá nkana ná ká zv nyiidabore a daare Magadaŋ dítíle.

Matie 16

¹É né Fariziéwa rí Sadisiéwa bamma tuu peri Zeezi, ríwó bul wíé kánú, a sié bulé: "A wínyána ráá ná, a zuŋ ríí lé Wuse né."

²É né Zeezi bul pówó bulé: "Rí wuse né múé aá zv ká rííwa ná mumulí rɔv féló, úí bulé: 'Díhí sí pɔɔɔ.'"

³Cícɔv fól má, rííwa né ná báana mól rɔv bíró, úí bulé: 'Duón sí ko.' Í é báana kíéle aá zuŋ wíí ná háá á rúv a, ká í wí wuo kíéle aá zuŋ wíé ná háá a dúníé mí zaá né!

⁴Zaa bele bómó, ɔa wí Wuse taŋá tuŋ, káá ja nyána ríwó ná. Ba sié waá a ríwó ná nyáná wuu, rí nyána ná há túŋ Wuse wílaabullo Zona mé duo rá." É né ká Zeezi tówó ráŋ ká col.

⁵Zeezi karmibele háá daare mɔv ɔɔv nóŋv ná, ɔa fa súlló ɔa wí dupéŋ píé.

⁶É né Zeezi búlwó rí bulé: "Í pówíwa tu mé wérí arí Fariziéwa rí Sadisiéwa. Ba níhí ane súbúr né."

⁷U karmibele kaa ké aá cóksíwó tu mé, ká bulé: "Á há wí dupéŋ kené ná né te v bul é."

⁸Zeezi é wíí ná ɔa háá buné, é né v bósíwó bulé: "Beé rí te í ka í wí dupéŋ kené wíé ké aá pɔɔɔe náná? Í yardá ɔíéna wí óŋ mɔhéhé!

⁹Wízume ha tóíwa mé? D há pí dupéŋwa ná bɔmmúv a conni pá nie búl"ɔmmúv ná, í pówó ɔɔɔkááne sú kúrsi beŋmɔŋme ré? Í súlló né?

¹⁰D sié báá há pí dupéŋwa balpe a pá nie ná búíwóná, í pówó má ɔɔɔkááne sú fíyákne beŋmɔŋme ré?

¹¹D há sííwa pówíwa tu mé arí Fariziéwa rí Sadisiéwa, ɔa níhí ane súbúr né, beé rí te í bune rí dupéŋ tu wíé né ŋ búbúlíwa rí? Í wúb mól níé?"

¹²É né Zeezi karmibele ná sié zuŋ rúv wí síwó kánwó tu rí súbúr ná ɔa há píé aá hé dupéŋ mún mí ní, amá v síwó kánwó tu wérí rí Fariziéwa arí Sadisiéwa karmé né.

¹³Zeezi le ráŋ a mú Filipi Sezaare. U sié bósú karmibele bulé: "D é Níbiino Bio, nie sé ríŋ ká áŋ ré?"

¹⁴É né ɔa sé: "Nie náŋa síí ká Zaŋ Batiisi ní; náŋa síí ká Wuse wílaabullo Eli ní; náŋa má síí ká Wuse wílaabullo Zeremi ní, é rá má Wuse wílaabullo ná oro."

¹⁵É né v baa bósíwó bulé: "Ká í má sié sé rín ká áh ré?"

¹⁶Ri Sumoŋ Piere sé: "I né ká Kirisi, Wuse ná há wómmó Bio."

¹⁷É né Zeezi bul pób bulé: "Zona bio Sumoŋ, i ná wér; bee wíé nibín ra wí nye máké péi. D Ana Wuse há muŋ bána nyúú ní máké é péi.

¹⁸É wíé, ŋ búló áá péi: i ká Piere né, v mól né ká: dówí. Búi né nyúú ní sié ŋh á rín són wicwola públ. Suv má tu dóé waá a rúb ka é púl tutumí.

¹⁹D sí pi Wuse kuótóó ná borwíé péi. Wíí ná i háá á ríí ve tié nyúú, Wuse vé é wíí ré bána nyúú má; ká wíí ná i háá á ríí saŋ tié nyúú, Wuse sán é wíí ré bána nyúú má."

²⁰Ká Zeezi sié bul pób karmibeŋe arí sífiema a bulé: "Í sí búl pá néŋ wuu rín né ká Kirisi."

²¹É tén mé né, Zeezi sié púl bul áá pób karmibeŋe bulé: "U mohó rín mú Zerizaleme, rí tóó nihuése rí Wuse vuk"ɔsa nihuése arí Wuse kenzunna, ríwó a rín ná wula wérí. Ba sí búŋ, ká rín bu"isi suv mé, tápvle botoro kal."

²²É né Piere yírú a kaa géŋŋe a búlú bulé: "Nyuutuna, Wuse waá saŋ! Nye wíí mú bil!"

²³É né Zeezi bíre bul Piere mé bulé: "Sitaane, kaa tuu lín har rí! lí gbán naa ré! Bee wíé Wuse wíé tói sabuna mé; nibíine wízume dɔŋɔ né míní mé."

²⁴É né ká Zeezi bul pób karmibeŋe bulé: "Ri nero wuu có suv tínŋ é mí, rúb tína vóv tu wíé tá rán, ká saŋ suv dagesé wula, a tínŋ mé.

²⁵Nero ná wuu háá já rúb lowi kéré muse mé, v tína sí gúlú muse mé; ká nero ná wuu há yóu muse tá ŋ wíé, v tína sí nóu muse.

²⁶Nibiíno há já dúnié onni wuu a pób tu, ká v duma yókse, v nyvóre muŋ néé? Nibiíno á rúb pi beé duó rí a yowe lóv duma?

²⁷Kal ná Nibiino Bio háá á rúb ko arírú Ana Wuse pín rírú malíkawa, v sí tún nero wuu, v tumé muɔɔ.

²⁸Taŋá né ŋ bul áá péiwa, í réé nicíne nyán náŋa waá suse, káá ka síí ríí ná Nibiino Bio koe arírú kuorí."

Matie 17

¹U é tápvle balgo kal né, Zeezi isi yíre Piere arí Zake rírú maábio Zaŋ, a kánwó keke náŋa ná mé, ba mú zí paalizenoro nyúú.

²Zeezi isi gínú tu ba sié mé rán. U sié wuu tútvul ane wuse háá tvl é, v genne má wuu túkse ɔpvɔŋsé búlú, áá tvl ane pummo.

³Ba óó ríwó cé, ri Moyizi rí Eli ní kúé lu nyúúsiwó mé, a ka Zeezi cí áá bul wíé.

⁴É né Piere wúrú nvo mé a bulé: "Nyuutuna, raá ké réé, v wér. Ru né sáné, ŋ sí ciki tántewa botoro, i nóŋɔ, Moyizi nóŋɔ, Eli má nóŋɔ."

- ⁵Piere ha muɲ bulé mé, ri duóbáɲtɔlí né dé ko tówó mé, ká ɓa ne Wuse liɲó duóbána ná sierv há sé: "D Bicolli ní nye, η sierv wuu ní tórú wíé. Í zésú wíé!"
- ⁶Zeezi karmibeɓe ná há né liɲó ná, héwíɲ kénwó, ɓa ɓalle a kánwó síé cú tíé.
- ⁷É né Zeezi tuu pérwó, a tíkúw mé ká bulé: "Í sí héwíɲ fá, í isi."
- ⁸Ba há ísé, ɓa bélé ri Zeezi duɲo né.
- ⁹Ba há lé paalo ná nyúú aá tuwi ní, Zeezi síé búlwó rí fiénfién a bulé: "Í sííwa wínáále nyán wíé búl pá nén wuu, a kaá já Nibiino Bio suu ká bu"isé."
- ¹⁰U karmibeɓe síé bósú bulé: "Bee wíé ré Wuse kenɲinna súb mǎhǎ rí Wuse wílaabullo Eli ní la síé ko kéré?"
- ¹¹É né Zeezi sé: "Taɲá, Eli ní mǎhǎ rúb la síé ko ɔse wíí wuu.
- ¹²D taɲá á ríɲ bul péíwa, rííwa zuɲ rí Eli é kúó rí wááre, ká nɛ wí kíélé zímú, amá ɓa óó v ná wula é ɓa há có. Nibiino Bio má, ɓaá á ríwó óó é né."
- ¹³É né Zeezi karmibeɓe zuɲ rí Zaɲ Batiisi wíé né v búbul é, a pi Eli wíé mǎɲse.
- ¹⁴Zeezi rírú karmibeɓe ná botoro há kúé peri nɲkana ná, báálo oro de tuu peri Zeezi, a ɓírmú síé ká bulé:
- ¹⁵"Nyutina, fǎɲ bio susu! Uú ɓal ɓuɲɓúɲsi ní. Uú ná wula wérí; tén nǎɲo mé, vú púú yo níɲ mí, é rá má nyii sierv.
- ¹⁶D kenó kóí karmibeɓe rí, amá ɓa wí wóllé dúórú."
- ¹⁷É né Zeezi sé: "Kéke nibííne duo há wí yardá kené; í ká nibómá! Dǎ á ríɲ muɲ arííwa dááne mǎ eré ré, a síé nyámmíwa wí"álle nyán? Kání bio ná ko réé."
- ¹⁸É né Zeezi ɓe kaɲtǎɲ ná mé, v le ká tá bio ná, v dúóri múl ná tu tu mé.
- ¹⁹Zeezi karmibeɓe ná duɲo síé tuu pérú a bósú bulé: "Beé rí te á é wí wóllé kiri kaɲtǎɲ ná?"
- ²⁰É né Zeezi bul pówó bulé: "Í yardá há wí óɲ wuu mǎhǎ né te. Taɲá né η bul aá péíwa, rííwa yardá né pérí ane mótárde bíí, í sí wólli bulé paalo cúri mǎ cóɲse ree rí, rúb ɓiéna cúri. Wíí wuu wííwa gre.
- ²¹((Amá wíɓuló rí nuɔ vǎwé né wo kaɲtǎɲ né duo mí aá kiri.))
- ²²Zeezi rírú karmibeɓe há muɲ Galiile tíé aá guɔre, kal oro v síé búlú karmibeɓe rí bulé: "Ba sí ka Nibiino Bio a hé nibííne nése mé,
- ²³ríwó laa ɓú; amá v sí bu"isi suu mé tápuɓe botoro kal." Zeezi há búl é, v karmibeɓe sierv zókó wérí.
- ²⁴Zeezi rírú karmibeɓe há mǎé peri Kapernayimi, nɛ ná háá la Wíɓulɲuzeno loɲpó kúó ná Piere a bósú bulé: "Í karmí"áná tǎɲ Wíɓulɲuzeno loɲpó rí?"

²⁵É né Piere sé: "Óó, vó túmú rí." Ká mú zv jaa, é né Zeezi la síé bósú bulé: "Áḡwa ré mḡḡ ríwó túḡ tákstwa rí lonpó a pá dúnié kuóre? Nihvora né yáá, tóó tínáwa né? Sumḡ, ı má ná beé rí?"

²⁶É né Piere sé: "Nihvora né mḡḡ ríwó túḡ." É né Zeezi sé: "Ruv ká é, tóó tínáwa wı mḡḡ ríwó túḡ óḡ wuu.

²⁷Amá á sí wíé jáá pá nıe ná háá la Wıcvḡljızeno lonpó ná. É wíé, isi pi nanḡḡ tuwi muv, a hé. Dúḡdúḡ nánḡwulı ná nanḡḡ háá á rúb ka, kánú nvḡ wúri, ı sí ná meéwı v nvḡ mé, a mḡḡ rırı belle nyúú túme, rıı lıse kaa ko túḡ."

Matie 18

¹É tén mé né Zeezi karmıbele tuu pérú, a bósú bulé: "Áḡ rı ká nḡḡ Wuse kuótóó ná sıerv?"

²É né Zeezi yıre biwie, a kánú v cıḡwó sısıénnúwa,

³ká v bul pówó bulé: "Tanjá né ḡ bul áá péıwa, rúwa né wı bırsé rıı ne heḡbiisi, ı waá wóllı zv Wuse kuótóó ná sıerv.

⁴É wíé, nvḡ ná wuu há múúrú tu ane biwie né, v tína núı a nıpiḡo Wuse kuótóó ná sıerv.

⁵"Ká nvḡ ná há túḡı wíé a ka biwie né nóḡo wérı, ḡ tu né tína ka wérı é.

⁶"Amá rı némmúrtuna nyán há lán wíé dí nóḡo né rı nén a rúb nyórke Wuse ḡméno mé, rı ḡa pí nḡḡbúzeno vḡwe tína baḡ mé, a kánú mú yoo hé muv sıerv né cúcó.

⁷Wula sí peri dúnié, bee wíé wíé kánó, a a nıe áá nyórke Wuse ḡméno mé. Wíé ná há éé nıe áá nyórke Wuse mé, ḡa mínó tén wuu mí. Nvḡ ná sıé há lóé ḡa túḡı mé né, ı tína sí ná wula!

⁸"Ru nése né, é rá má ru naa né yıkı rıı áá zḡke Wuse mé, ı connı yoo tá. l há kén vakul, é rá má nakul, ká mú muḡ Wuse laka, v né wérı há kén nénḡsa belle, é rá má naase belle, ká mú zv muḡ nıḡdvırá sıerv.

⁹Ru sıı má né yıkı rıı áá zḡke Wuse mé, ı kánú lıse yoo tá. l há kén sıtoo mú muḡ Wuse laka, v né wérı há kén sıé belle, ká mú zv muḡ nıḡjaa sıerv.

¹⁰"Í pó rııwa sí é némmúrtuna oro wuu káá ḡbésı tá. D búló áá péıwa rııwa zv rı Wuse malıkawa ná háá bélwó mí, é malıkawa mínıḡ Ana Wuse laka né tén wuu mí, bána nyúú.

¹¹((Nıbiino Bio kúó rúb la nıe ná há yúksé né tá.))"

¹²Ká Zeezi súbıle pówó bulé: "Rı nén kén piḡse zolo, rı balá yúkse, vó a eré ré? Í bune ná! U wı piḡse meésıbaná rı fı rı némé ná tá rıwó dídı, káá bırmú rıı ja peyúkse ná?

¹³Tanjá né ḡ bul áá péıwa, ruv né túkú mí, v sıerv sí tḡre é peyúkse nyúú, a kılle piḡse meésıbaná rı fı rı némé ná há wı yúksé.

14U sié ká é né; í Ana Wuse má há miy bána nyúú, v waá ja rí némmúrtuna nyán oro yókse.

15"Ru maábinóho á wíi zoke, i múb bul pód, a mákú dızokí; amá lo rúb éi rírú dıho belle péke né. Ruv né né múbıla, wíi ná ósó.

16Ká ruv né wi múbıla níe, i ja nén balá, é rá má nie belle súurı tu mé, rııwa múb nóú a ose wíi ná, nie belle, é rá má nie botoro síe, rıwó a dąnsíewa.

17Rııwa búló ruv ha wi múbıla níe, i bul pá wıcvola púl nie. Ri wıcvola púl nie má búló ruv ha wi múbıla níe, i púú make nero ná ha wi Wuse wíe léé dí, é rá má lonpolaaro.

18"Tanjá né η bul aá péıwa, wíi ná wuu í háá á rııwa ve tíe nyúú, Wuse vé é wíi ré bána nyúú má; ká wíi ná wuu í háá á rııwa san tíe nyúú, Wuse sán é wíi ré bána nyúú má.

19"Tanjá né η ose bul aá péıwa, rııwa sıerıv nie belle túη nıo mé tíe nyúú, rıı svl óη, η Ana Wuse há miy bána nyúú sí péıwa.

20Bee wíe ri nie belle, é rá má nie botoro hé nánjá mé η yır mé, η mínó arıwó."

21É né Pıere tuu peri Zeezi a bósú bulé: "Nyuutuna, rıη maábinóho né á wíi rıı zókıη mé, naası beηmıme ré mōhē rıη hóú suuri? Naası balpe né?"

22É né Zeezi sé: "Aı, naası balpe dıho rá, amá a kaá ja naası meésibotoro rı fı buke balpe."

23Ká Zeezi súle bulé: "Wuse kuótóó ná nıhı ane kuóro há ísé buló tutunna ko ówó kúhtáwa né.

24U sié há púle aá a kúhtáwa ná, 6a kén tutunno nóho kaa kóú rı. É tutunno fa dúú kıη a múb aá peri meéwıe búızolowa.

25Tutunno ná wi kıη ná wuó túη má tu. É né kuóro ná sé: 'Í kánú rırú háálo arırú bele wuu yélle, a yélló 6ıe má wuu a túmú kıη ná.'

26"É né tutunno ná 6ırmi tíe kuóro ná síe a jénnú bulé: '((Nyúútına,)) dí nyamma, η sı túηwó wuu.'

27U susu kánú nyúútına ná wérı, v pi kıη ná céú, ká lóú v col.

28"Tutunno ná le é, a múb cému nóho fa há dúú má kıη a peri meéwıe búı fı. É né v de kánú nóho ná geban mé ká bulé: 'Túmıη kıη ná!'

29"U nóho ná 6ırmi tíe v síe a jénnú bulé: 'Dı nyamma, η sı túmı.'

30"É né tutunno ná búıle, ká a 6a kánú nóho ná tó bunajaa mé a kaá ja kıη ná túme.

31U tutónnınána há ná é, 6a sıenne zókó kıηkán; 6a múb cesi wíe ná wuu pá kuóro.

32"É né kuóro ná a 6a yırú tutunno ná v ko, v bul pód bulé: "Tutunntok, i há jénnıη, η pıı kıη wuu ní a céı.

33ı má sié fa mōhō rıı féı nóho ná susu rı, ane η há féı susu é.'

³⁴Kuóro ná dí cōwuló, a a ɓa kánú tɔtɔnnɔ ná tó bunajaa mé, a kaá jóú kuɲ ná wuu túme.”

³⁵Zeezi síe súuri bulé: "Rííwa né wííwa maábináɲa suúri hé, arííwa sierv wuu, ká ná, ɲ Ana Wuse há muɲ bána nyúú, v maa éíwa nye né."

Matie 19

¹Zeezi há búl wíé nyán ko tenni, v lé Galiile dutílle a mú Ziide dutílle, Zvrdenɲ fuo daaré.

²Níe ɓikana tɲú mé; v dúóri pɔlle ɓikana ráɲ.

³Fariziíwa síe ko ríwó dín Zeezi, a síe bósú bulé: "Dméno mínó rí báálo kírú háálo wíí wuu mí rí?"

⁴É né Zeezi sé: "Ba há pɲse é Wuse Kenɔ sierv, í wóú kármé ɓó? Ba pɲsɔ bulé: 'Púle mí, Wuse má nɔbííne: báálo muɲ, háálo muɲ.'

⁵É né Wuse sé: 'É wíé, báálo rí háálo sí lísíwó tu, ɓa ánáwa ríwó maáwa mé, a má píwó wíé hé balá, a muɲ náɲá mé, a make ríwó belle ná a nɔbín balá.'

⁶É wíé, ɓa báá to níe belle, amá ɓa ká nɔbín balá né. Níe ná síe Wuse há kené hé náɲá mé a tuɲ hájaase múl mé, v báá wɪ mɔhé rí néɲ wuu káɲwó cakse náɲá mé."

⁷É né Fariziíwa ná baa ɓɔse Zeezi bulé: "Beé rí te Moyizi fa sé: 'Rɪ báálo níí já rúú kírú háálo, rúú pɲse háhuɔsi kenɔ a pób, ká kiri.' "

⁸É né Zeezi sé: "Í sahaksí wíé né te Moyizi péíwa ɲméno rííwa kíríwa háála. Rɪ é rá, dúníé púle mí, é too.

⁹É wíé, ɲ búló áá péíwa, báálo ná wuu há já háálo, v to hácór mú ká v kiri tá ká ja nóɲɔ, úú zuɲ rúú tɲɲ córmv né é."

¹⁰É né Zeezi karmibeɓe sé: "Rɪ nye é ní, rɪ báálo wɪ háálo jéé né cúcó."

¹¹É né Zeezi bul pówó bulé: "Níe wuu wɪ wíé nyán wuó tuɲ, rɔv né to níe ná Wuse há pówó dóé ríwó wólli tuɲ.

¹²Wíé káɲ áá kére báála ríwó sí háála já: náɲa, ɓaá lúlwó é né, ɓa wɪ háála wuó ja. Náɲa má, ɓaá férwó ní, ɓa wɪ háála wuó ja; ká náɲa má tuɲ Wuse kuótóó ná wíé, a má wɪ háálá ja. Nɔɔ ná wuu há wo wíé nyán áá saɲ, rúú tína saɲ."

¹³É har rí mé, níe késé heɲbiisi kaa ko Zeezi rí, rúú púú néɲsa tíkwo mé, ká sul Wuse pówó. É né Zeezi karmibeɓe ɓese níe ná mé.

¹⁴É né Zeezi bul pób karmibeɓe ná bulé: "Í lo rí heɲbiisi kón rí, í síwó mé kéré; bee wíé níe ná há nɪhíwó né kén díkéni Wuse kuótóó ná sierv."

¹⁵Ká pób néɲsa tíkwo mé a sul Wuse pówó, ká col.

¹⁶É né báálo oro tuu peri Zeezi a bósú bulé: "Karmɪ"ana, bee wíwérí rí mɔhé rín a, ká ná muse ná há waá tenni?"

¹⁷É né Zeezi sé: "Beé rí tɛ ɪ búbósɪŋ wíwere ɛɛ wíé? Wuse duŋo lén ní weré. Ru nú ja muse ná há waá tenni, ɪ tuŋ Wuse wímánŋe ná."

¹⁸É né báálo ná bɔse Zeezi: "Wuse wímánŋe bammá ré?" É né Zeezi sé: "Sí nɛ búúsú; sí córmv á; sí gá; sí nyɛrv nyéé hé nɛrɔ nvɔ mé;

¹⁹zílí áná rírí maá; cóllí nɔbínóŋo aní tu."

²⁰É né báálo ná bul Zeezi rí bulé: "D tɪŋ nyán wuu ní; beé rí báá kááné?"

²¹É né Zeezi bul pów bulé: "Rú já rí wíé wuu cɛre cí wérí, ɪ mó a yéllí ɔɛ wuu, a píwó meéwíé ɔa nyaaara, ká ko tɪŋɪŋ mé a make rí ná kuóɔɛ Wuse dɪhí."

²²Zeezi há bul é pá báálo ná, v sɛrv zókó kíŋkán, v zuki síé aá col; bee wíé v fa kén ɔɛ kíŋkán.

²³É né Zeezi bul pów karmibele bulé: "Taŋá né ɪ bul aá péíwa, v dúókó a pá ɔɛ tína rúb wólli Wuse kuótóó ná sɛrv zv.

²⁴D ha búló aá péíwa, v bíró a mólé a pá nyúkma, rúb tuŋ gehɛŋ gbɛl lɛ, ká a wídúó a pá ɔɛ tína, rúb wóllí zv Wuse kuótóó ná sɛrv."

²⁵Zeezi karmibele há né é, v vókwó kíŋkán, é né ɔa sé: "Ruv síé ká nye, áŋ rí wo muse ná há waá tenni aá ná?"

²⁶É né Zeezi bélwó ká bul pów bulé: "U ká wíí ná há gírɛ nɔbííne ní, amá wíí toó aá gure Wuse é."

²⁷É né Pɛrɛ bul Zeezi rí bulé: "Ká á má, Karmɪ"ana? Ná, á é vérá ɔɛ rírá nɛ wuu tá, ká tɪŋí mé."

²⁸É né Zeezi bul pów bulé: "Taŋá né ɪ bul aá péíwa, Nɔbíino Bio háá á rúb kénú pɪŋ kuóbasa ná nyúú, dúníé fɛlɔ ná mé, í má nɛ ná há tɪŋɪŋ mé, í má sí ké kuóɔaŋsa fí rí belle nyúú, a dí lzɪrayɛl jumúbɔla ná fí rí belle saríya.

²⁹Ká nɛrɔ ná wuu há lóú juse, v mááláwa, v maábele, v nátolé, v áná, v maá, v háálo, v bele, é rá má v bakse, ɪ wíé, v tína sí burná kílle é kíŋkán, arí muse ná há waá tenni.

³⁰Í taŋa zuŋ ré nɛ ná há lá síé, dɪkán sí ko tuŋ har, ká nɛ ná há tɪŋ har, ríwó má dɪkán ko la síé."

Matie 20

¹Ká Zeezi síé súóle pów bulé: "Wuse kuótóó ná nhí anɛ báálo oro há kenú baka, a síé cɔŋ fól lɛ rúb pa tɔtɔnna hóú baka ná mé ríwó tuŋ.

²U rí tɔtɔnna ná síé bul hé déníé balá kál, ká v tówó ɔa mú baka.

³"Cícɔ bíŋbulí némé cɛre, v baa lɛ a ná tɔtɔnna náŋa rɪ ɔa ké yóó, tóó nɛ náŋá dɪcémi.

⁴É né v búlwó rí bulé: 'Í má mú tómɪŋ baka mé, ká rɪŋ túmíwa é ná há mɔhɛ.' É né ɔa mú.

⁵Wohó bínbulí fí rí belle cére, baka tína ná baa le, a ná nie náña, v ríwó má bul é tu tu, ká ba mú baka. U baa le gbañ bínbulí botoro, a baa ná nie náña má, v ríwó má bul é tu tu, ká ba má mú baka.

⁶Gbaane bínbulí bømmúó cére, v baa ha le a ná tutunna náña rí ba ké yóó, tóó nie náña dicémi. É né v búlwó rí bulé: 'Beé rí te í ké yóó nye cícvó wuu?'

⁷"É né ba sé: 'Nén wuu há wírá péé ráá tñ.' "É né baka tína ná sé: 'Ruv ká é, í mó tímín baka mé.' É né ba mú.

⁸"Gbañ gbaane, baka tína ná yírú onbello a búlú rí bulé: 'Yíre tutunna ná a túñwó. Taña púl túñ nie ná ñ há tñ har pa né, a mú tenni nie ná ñ há lá síé pa mé.'

⁹"É né gbañ bínbulí bømmúó nipaalé ná ko, a la nén wuu dénié balá.

¹⁰É né sílaara ná má ko, a bune rí ba sí túñwó é kílle é; amá ba túñwó má nén wuu dénié balá né.

¹¹Ba há dé la, ba dé gígááse wíé né baka tína ná rí,

¹²a bulé: 'Nie nyán há tñ har ko, ba tñ léére balá dñño né, ká á é tñ cícvó rí wohó wuu, lvmó mé, ká á ríwó wuu túme balá.'

¹³"É né baka tína ná búlwó nóño rí bulé: 'D nañnóño, ñ há wíí víré. D ríí búlú hé ríí tñ ká la dénié balá né kál.

¹⁴Léí túme cúcol. D há tímí é, nero ná má há tñ har ko, ññ tímú má é né.

¹⁵D wí ñménó kené ríñ káníñ meéwíé tímín satoró né yáá, ñ há kén zilé ná nú wíí mé?'

¹⁶"É wíé, hatuñna sí burme sídííre, ká rí sídííre burme hatuñna."

¹⁷Zeezi háá zí Zerizaleme, ñménó nyúú, v yírú karmíbele ná fí rí belle guke, a bul pówó bulé:

¹⁸"Í zesi, á háá mú Zerizaleme nye, ba sí ká Nibiino Bio pá Wuse vuk"oosa nñhiése, arí Wuse kenjanna, ríwó dúú sariya bulé ríwó búú,

¹⁹ká púú hé nie ná há to Zuwifiwa nése mé ríwó sáákú, a ñmówú, ká bású dagesé daha rúb suwe; amá tápvle botoro kal, v sí bur"isi suv mé."

²⁰É né Zebede háálo késú bele belle: Zake rí Zañ, a tuu peri Zeezi, a bírmi tíé v síé rúb súlú sáñe.

²¹É né Zeezi bósú: "Beé rí ı júja?" É né v sé: "Ru kúó díí kuorí ná, ı lo ríñ bele nyán belle kéní laka, nóño ı néduu, nóño má ı nágvó."

²²É né Zeezi sé: "Í wííwa háá sul omo ná ě. Wula ná duo ñ háá á ríñ dí, í sí wóllú dí?" É né ba sé: "Óó, á sí wólli."

²³É né Zeezi búl pówó bulé: "Í búena sí wólli dí wula ná ñ háá á ríñ dí. Amá ñ ra wí mñhě, ríñ twose nie ná há mñhě ríwó kéníñ néduu ríñ nágvó. Nie ná ñ Ana Wuse há bírmé é dikéñsi rúb pá, ba nú kénwó mí."

²⁴Zeezi karmibele ná fí há né Zake rí Zañ wíbulí ná, ɔa cóé wíwó nyúú.

²⁵É né Zeezi yírwó wuu a bulé: "Í tu íṣ zɪj rí tíé nyúú reéwa, dúnié kuóre rí nɪpɪje ní kénj tóó ké.

²⁶Amá í é dɪhɪ v wɪ mɔhɛ́ rúb ne é. Taɲa í sierv nero ná wuu háá já rúb púú tu make nɔhɔ́, v né mɔhɛ́ rúb éíwa wuu tutɔnnɔ.

²⁷Ká rúwa sierv oro já rúb né éíwa sílaaro má, v nú bírmíwa wuu yómo.

²⁸Nɪbiino Bio wɪ kúé rúb ké ká ríwó tɔj pób, amá v kúó rúb tɔj né, ká púú muse yowe la nɪkana."

²⁹Zeezi rírú karmibele há lé Zeriko mí, nɪe ɔɪkana tíjwó mé.

³⁰Nyɔmma belle má síé fa ké ɲmɛno nɔ. Ba há níé rɪ Zeezi ní tíj ráj aá daare, é né ɔa de cáási bulé: "Nyuutina, kuóro Davidi Bio, fára susu!"

³¹É né nɪkana ná de isi bésíwó mé bul ríwó tówó nyuse mé. É né nyɔmma ná ɔse cáási kíjkanj bulé: "Nyuutina, kuóro Davidi Bio, fára susu!"

³²É né Zeezi cí ká yírwó a bósíwó: "Í có rɪj á beé rí péíwa?"

³³É né ɔa sé: "Nyuutina, wúrírá síse párá."

³⁴Ba susu ka Zeezi, é né v tíkwó síé mé. Múl ná tu tu mé, rɪ ɔa síse wúnnó, ɔa tɔj Zeezi mí.

Matie 21

¹Zeezi rírú karmibele há múbé peri Betifaze, a mú tɔj ólivi tuuni paalo laka, Zerizaleme zúb nɔ, Zeezi tómú karmibele belle,

²a búlwó rí bulé: "Í mú zv tóó ná há múníwa síé, í sí ná kokúmáá, rɪ ɔa vówó, v bio cínó laka; í púrów kaa ko páj.

³Rɪ nɛj bósíwa í bulé: Nyuutina nú jéé. U sí pii tá kíkélé rííwa puri kaa ko."

⁴Nye há tǔmé, Wuse wílaabullo fa há búl wíí ná nɔ né súé. U fa sé:

⁵"Í bul pá Sɪyɔj nɪe a bulé: 'Í néíwa kuóro níí kóíwa rí! U múúrú tu a zí kokúme, a zí kokúme bio.' "

⁶Zeezi karmibele ná mú a tɔj é Zeezi há máké.

⁷Ba síé ka kokúmáá ná rírú bio ko Zeezi rí, a píwó genne sáków daha, ká a Zeezi zí ké kokúwie ná daha.

⁸Nɪe ɔɪkana jérwó genne ɲmɛno nyúú, ká náɲa má bónni paarɔ jere ríwó píjúsú.

⁹Nɪe ná wuu há mɪj Zeezi síé aríwó ná wuu há mínú har rí, síé hé náɲá mé aá jɔse, a cáási bulé: "Hozaana! Í píjisi kuóro Davidi Bio!" "Í píjisi nero ná Nyuutina Wuse há tǔmé rúb kóú yur mé!" "Í bɪ bána nyúú rí Wuse mé!"

- ¹⁰Zeezi há múbé zv Zerizaleme tóó sierv, nie dé gígírki ní girígirí aá bōse: "Áṅ rí nye?"
- ¹¹É né nìkana ná há tǐyú mé sé: "Zeezi ní, Wuse wílaabullo ná há lé Nazarete, Galiile tíé."
- ¹²Zeezi mú zv Wicvɔljizeno. U zúbó rí nie miy ráṅ aá yéllé ɔie, ká náṅa má yíyowé; v kírwó wuu ɔa le, ká v ka nie ná háá cǐṅṅi meéwíé táábulwa yiki yo, a ka nie ná má háá yéllé kúdóllé ɔaṅsa yiki yo.
- ¹³Ká Zeezi sié bul pówó bulé: "Ba pǔṅse Wuse Kenɔ sierv bulé Wuse sé: 'Ŋ jaa sí a Wicvɔljaa; ká í é pii make gabɔbara dífɛṅsi.' "
- ¹⁴É né nyɔmma rí gberka tuu peri Zeezi, Wicvɔljizeno ná sierv, v dúóríwó.
- ¹⁵Wuse vuk"ɔɔsa nihiése arí Wuse keṅzinna há ná wínyáṅse ná Zeezi há éé ná, arí heṅbiisi háá a kvɔlle ná Wicvɔljizeno sierv bulé: "Í bɪ kuóro Davidi Bio mí!" Ba cóé wíó.
- ¹⁶É né ɔa bul Zeezi rí bulé: "Í ne heṅbiisi ná háá bul wíé ná ré?" É né Zeezi bul pówó bulé: "Óó, ṅṅ né wérí. Ba pǔṅse Wuse Kenɔ sierv bulé: 'Wuse óó heṅbiisi rí bipulle wuu ní bíbú mé.' Í kármú wérí!"
- ¹⁷Zeezi lówó ráṅ, ká lu mú cɔ Betani mí.
- ¹⁸Tóó pul cícvɔ, ɔa le Betani aá mú Zerizaleme, losu ka Zeezi.
- ¹⁹U há ná piro rɔv cí ṅménɔ nɔɔ, é né v mú pérú, a bel rí nɔnɔ toó, paarv dɔṅɔ né. É né v bul piro ná rí bulé: "Í báá waá a rí nɔṅ ná." Piro ná de hul múl ná tu tu mé.
- ²⁰U karmibeɛ há ná é, v vókwó kíṅkǎṅ ɔa sé: "Éréwa ré piro ná sɔwe múl ná tu tu mé é!"
- ²¹É né Zeezi bul pówó bulé: "Taṅá né ṅ bul aá péíwa, ríwa né kǐṅ yardá, ká wɪ mvɔ wuu kǎṅse, í má sí a wíí né ṅ há píé a piro mí, ká é má dɔṅɔ rá, í sí bul paalo rí bulé: 'Paalo, cúri a mú ɔal mvɔ sierv!' É sí tɔṅ.
- ²²Ríwa ní sɔl Wuse rí yardá, onni ná wuu ɪ háá sɔlé, í sí ná."
- ²³Zeezi mú zv Wicvɔljizeno sierv aá karme nie. É né Wuse vuk"ɔɔsa nihiése arí tóó nihiése isi pa náṅa ko lúb mé, a bósú bulé: "Í ná tǐṅ neé ré aá a wíé nyáṅ? Áṅ rí péí é tǐṅ?"
- ²⁴É né Zeezi bul pówó bulé: "Ŋ má á rǐṅ bósíwa wíí balá ré; í líse é wíí síé, ká rǐṅ mǎkǐṅ há ná tǐṅ ráṅ aá áṅ wíé.
- ²⁵Áṅ rí tǐṅ Zaṅ rúb ka nie muṅsi nyii mí, Wuse né yáá núbííne ní? Í make páṅ." É né ɔa kaa cókse bulé: "Raá né sé Wuse né tǐṅ Zaṅ, v sí bulé: 'Ká beé rí sié te í wɪ Zaṅ wíé léé dí?'
- ²⁶Raá né sié báá sé núbííne ní túbú má, áá fá nìkana nyáṅ má wuu rí, bee wíé ɔa wuu fa íó wérí, rí Zaṅ ká Wuse wílaabullo né."

- 27"É né ɔa bul Zeezi rí bulé: "Á wí ẽ." É né Zeezi má sé: "Aã, ɣ má sié wíɣ há ná tɪɣ ráɣ ná áá a wíé nyán mákí péíwa."
- 28Ká Zeezi súle pówó bulé: "Í zesi wíí né. Báálo oro rí ráɣ, a ka beɛ belle. U sié bul nòhó rí bulé: 'D bio, zaá mú tùmíɣ baka mé.'"
- 29"É né v bihó ná sé: 'D zaa wí baka múí có.' É har rí mé, v ná sazókó, v há búl é v áná rí. É né v isi mú baka ná.
- 30"Ká báálo ná baa búlú bio ɔɪwie ná má rí bulé: 'D bio, zaá mú tùmíɣ baka mé.' É né bio ɔɪwie ná sé: 'D áná, ɣ sí mú.' Ká vɛ, v wí múé.
- 31"Beɛ nyán belle siɛv, orí rí tɪɣ áná nɔv?" É né ɔa sé: "Bio ɔohó ná né." É né Zeezi bul pówó bulé: "Taɣá né ɣ bul áá péíwa, loɣpolaara arí tuútuúwa sí léíwa síé zv Wuse kuótóó ná siɛv.
- 32Bee wíé Zaɣ Batiisi kúó a make taɣá ɣménɔ péíwa, ká í wúb léé dí, ká loɣpolaara arí tuútuúwa lób dí. Í ná é má, ká í wí bírsé a la Zaɣ dí."
- 33Zeezi baa súuri bulé: "Í zesi síɣsúlo nóɣo báá. Jaa tína oro rí cókí tíé a cóɣse víínyi tuuni, a so zekúme kére, ká zúb siɛv a so púpóóro káɣpílmí, a lú buɔ a burme wéri, ríwó híhaase víínyi nɔnɔ ráɣ. U há ówó wuu ko tenni, é né v ja pare ráá ɔa nɛ hé, ká lu mú tóbólí a ké ráɣ.
- 34Báálo ná sié há kúé zuɣ rúb víínyi nɔnɔ ná bu tɛɣ péró, é né v tùmú tutɔnna, tubelle ná dɪhí ríwó mú lób ker ko.
- 35"Tubelle ná de isi kɛse tutɔnna ná, a ɣmɔwe nóɣo, a bú nóɣo, ká yosi nóɣo má bú arí dówúb.
- 36É né baka ná tína baa hóú tutɔnna náɣa, ɔíkáná, a kílle tésíé mí. Tubelle ná baa pí é tu tu tɪɣwó má mé.
- 37É né baka ná tína bɔl ká tùmú bio, tubelle ná dɪhí; v siɛv rí: 'Ruɣ bio é ní múé, ɔa sí zílú.'
- 38"Tubelle ná há dé nóú bio ná rúb kó, ɔa búl náɣá rí bulé: 'Baka tína bio tu né nye; á búú, bee wíé rí áná súwó, v nítílle baka ná, ká raá né búú ká rúb áná ko suwe, á nítíllú liwe.'
- 39Ká ɔiéna de isi ka bio ná, a kaa pɔse le baka ná mé a búú.
- 40"U há cí nye, baka ná tína háá kué, beé rí rúb pii tuɣ tubelle ná mé?"
- 41É né ɔa sé: "Susu toó, v sí búúse é nɪbɔma, ká baa pa nɛ náɣa hé ríwó bíbel víínyi tuuni ná mé, a make rí ɔa bóre péró, ríwó tób ker."
- 42É nɛ Zeezi bul pówó bulé: "Í kármé Wuse Kɛnɔ siɛv ná ré. Ba pɔɣse ráɣ bulé: 'Dówí ná jɔɔra há véé tá, é dówí né bírmé dówíwero ná há dúókó, ɔa pii so nagbáɣjé; v né bíré ka jaa ná cé. Nyuutna né tɪɣ é; v cólle ní, ká v árá wíbélélé!' "

⁴³É né Zeezi súuri a bulé: "É né sié te η bul aá péíwa, Wuse sí kánú kuorí ná léíwa rí, a pii pá nre ná háá tínyú nuɔ wérí, aá súúrú kuorí ná sòḡ.

⁴⁴((Amá nɛɔ ná wuu há sí ɔal é dówí daha, υ tína sí bónni; ká rí é dówí ɔál nɛḡ nyúú, υ sí púnne tína.))”

⁴⁵Wuse vuk"ɔɔsa nɛíɛse ná arí Fariziẽwa ná há zésí síḡsúɔla ná, ɔa kíéló rí ɔa wíé né Zeezi búbul.

⁴⁶É né ɔa wíwálme ríwó ka Zeezi, ká fífá jamán ná héwín, bee wíé ɔa nóó rí Zeezi ká Wuse wílaabúlló ré.

Matie 22

¹Zeezi baa ha súóle pá nre ná bulé:

²"Wuse kuótóó ná nɛí ane kuóro oro há óú bio hájaase cana ɔidííle ní, a yíre nre ríwó ko dí.

³U sié túmú tutunna ríwó mú yírú nryíre ná, bee wíé ɔa á ɔidííle tenni. É né ɔa ve koe.

⁴"U baa túmú tutunna náḡa a bulé: 'Rííwa múbó, í bulín á wíé wuu tenni. Ɖ óó ɔa ɔúúse nese arírín puse ná há vóé hé nuɔ, a bírmíwó wuu. Í ko dí hájaase cana ná.'

⁵"É né nryíre ná baa ha ve, ká de le aá múbó tutumé. Nónḡ isi múbó baka, nónḡ má múbó ɔie ɔiyéíle;

⁶ká náḡa isi kese tutunna ná, a béḡsíwó ká ɔúúse.

⁷É né kuóro ná cóé we, υ hóú sóójiwa ɔa mú ɔúúse é nre, ká nyíkwoó tóó.

⁸"É har mé, υ sié búlú tutunna náḡa rí a bulé: 'Hájaase cana ɔidííle ná bíó, ká nryíre ná ríwó díí wí céré.

⁹É wíé, í lu mú ḡménɔáksáwa, í há ná nre ná wuu, í yíre ríwó ko dí hájaase cana ɔidííle ná.'

¹⁰É né tutunna ná le a mú ḡménɔáksáwa ná, a yíre nre ná wuu ɔa há néé, nwere rí nɛɔma, ɔa wuu ko zuu sú cana jaa ná.

¹¹"Kuóro ná sié zu rúb ná nryíre ná; υ béló rí báálo oro wí hájaase cana ḡɛɔ súé, ká má mḡ rán.

¹²É né υ bóso bulé: 'Ɖ naḡnónḡ, ι á eréwa ré zu reéwa, ká wí hájaase cana ḡɛɔ ná súé?' Báálo ná tánḡó nuɔ.

¹³"É né kuóro ná búlú tutunna mé bulé: 'Í ka, a vɔse nɛḡsa rí naase wuu, a púú yoo tá pummo bíno siɛɛ, rán ná υ há sí wí, a ɔvḡ nése aá míse.' “

¹⁴Zeezi sié súóle tenni ká bulé: "Nryíre kán, amá nɛvɔsé wí kan.”

¹⁵É né Fariziẽwa guke, aá vuure ríwó ná ɔa háá ɔɔse Zeezi é, rúb bul wíé kánú tu.

¹⁶Ba sié tɔ́ŋwó karmibeɛ arí Erodi naanie Zeezi rí. É né ɔa mú a bɔse Zeezi bulé: "Karmi"ana, á íǝ zuŋ ríi bul wítáŋse né; ú karme nie é ná tu tu há mɔhé ríwó tuŋ Wuse cólle, taŋá sierv né. l wi nibíino sabuŋse héwíŋ fá, bee wíé i wi nibíino píŋ níi bel.

¹⁷É wíé, líse wíi né sié pára: loŋpó ná á há túmé aá pá Romi kuózeno, v é céro rí yáá, v wi cére?"

¹⁸Amá Zeezi há kíele zúŋwó sabuŋtɛnne mé, é né v sé: "Nɔŋmóŋyóówa, beé rí te í didíŋíŋ?"

¹⁹Í káníwa loŋpó meéwí ná kaa ko ríŋ ná." É né ɔa ka meéwí ná kaa kóu rí.

²⁰U bósíwó: "Áŋ nyúú rí, áŋ yír rí púŋse ráŋ?"

²¹É né ɔa sé: "Romi kuózeno ní." É né Zeezi bul pówó bulé: "É wíé, omo ná há mɔhé ríiwa túŋ pá Romi kuózeno, í túŋ pów; ká omo ná há ká Wuse ker, í pii pá Wuse."

²²Zeezi bulé ná gúrwó, ɔa tá Zeezi ká col.

²³É kal tu, nie bamma ɔaá yíre Sadisiéwa, ɔa má kó Zeezi rí. Ba é sé, suse wi bíré aá isi; ɔa sié ko bɔse Zeezi bulé:

²⁴"Karmi"ana, Moyizi búló pára bulé: 'Ri báálo né já háálo, ká ka maábio, ruu rírú háálo ná né wi bíi lólé ká rúú suwe ká tá háálo ná, rúú maábio ná pii ja, a lul bele tá v maalitoó ná yir mé.'

²⁵Báála balpe rí sié fa míŋrá duhí, ɔa sierv nohó ja háálo, v rírú wi bíi lólé, ká v suwe ká tá háálo ná, v tuké pi yúháálo ná ja.

²⁶U tuké ná má rí háálo ná wi bíi lólé, ká v má suwe. U má tuké baa pii ja, é tu tu núú. Ba balpe ná wuu ja háálo ná la náŋá mé, é tu tu núú.

²⁷É har rí mé, háálo ná má suwe.

²⁸Suse kal bu"isi, ɔa balpe ná sierv, orí rí sié tílle háálo ná? Bee wíé ɔa wuu ní jóú la náŋá mé."

²⁹É né Zeezi bul pówó bulé: "Íi yéŋŋíwa tu ré ká wi é, í wi Wuse Kenó é, a wi Wuse dóé má muoso é.

³⁰Í taŋa zuŋ rí suse bu"isé mí, báála rí háála báá wi náŋá ja, amá ɔa sí ne Wuse malíkawa há nuhí é bána nyúú.

³¹U má síiwa kármé wíi ná Wuse há búlé péiwa ré?

³²Wuse sé: 'U né ká Abirahan rí Izake rí Zakobe Wuse.' Wuse to nisusé Wuse, amá nuwómme Wuse né."

³³Nikaŋdóó ná há né Zeezi nuuse ná, v karmé ná dé vókwó né.

³⁴Fariziéwa sié há níe ri Zeezi búló ka Sadisiéwa, é né ɔa céŋ náŋá a nuure.

³⁵Ba sierv nóŋo há ká Wuse kenjinnú, v sié háá já rúú mul Zeezi ná, é né v bósú bulé:

³⁶"Karmi"ana, Wuse wímáṅse ná wuu sierv wíbíí ní ká orí rí?"

³⁷É né Zeezi bul póbú bulé: "Cólí Nyuutina ı Wuse rírí sierv wuu, rírí duma wuu arírí sabuna wuu.

³⁸Wuse wímáṅse ná sierv wíbíí ní é, ı né ká dúṅdúú má.

³⁹U tóké ná há nḡú né ká: Cólí nḡbínóṅo ane ı há cóí tu é.

⁴⁰Wuse wímáṅse ná wuu arí Wuse wílaabulla wíbulé ná wuu, ɓa tíéké wíé nyán belle mé né."

⁴¹Farızıēwa ná sié há cíkí ráṅ, é né Zeezi má bósíwó bulé:

⁴²"Í sabuna né beé rí arí Kirisi ná? Áṅ duó nḡṅ ré?" É né ɓa sé: "Davidi Bio ní."

⁴³Zeezi baa bósíwó bulé: "Beé rí sié te Davidi tu tuṅ Wuse Sabuna mé, a púú yírú Nyuutina? Davidi sé:

⁴⁴Nyuutina Wuse búlṅ Nyuutina rí bulé: Kénṅ néduu, a kaá ja tápɔl ná ṅ háá á rṅ kési dṅdɔma wuu héí nése mé.'

⁴⁵Davidi sié háá yíre Kirisi ı Nyuutina, Kirisi sié baa cí eré ré a a Davidi Bio?"

⁴⁶Nḡṅ wuu wı wóllé lísú sié póbú. A sié de kaa mo é kal mé, nḡṅ báá wúú kowe aá ɓose rí wíé.

Matie 23

¹É né Zeezi bul nkaṅdóó ná rírú karmibeke rí bulé:

²"Wuse keṅzinna arí Farızıēwa tutumí né ká ríwó kíkarme Wuse wímáṅse ná Moyizi há máké.

³É wíé, í mḡḡ rííwa tuṅ wíé ná wuu ɓa há sííwa a, amá í síwó wí"álle césú, bee wíé ɓa tu wóó wíkarmé ná tuṅ.

⁴Baá pa wíé cííne nie ane cikzime, ká ɓa tu wóó néní má píé aá tke é cikse mé.

⁵"Ba é wíí wuu, ɓaá a a make rí nie né nówó. Baá pṅse Wuse wíé hé keṅjele mé, a pii vówíwó tullí ríwó vaṅse mé; ɓa genne má nuuse zuosa jél.

⁶Rı ɓa mó cana dıdıí, ɓaá belle tɔse dikéṅpiṅe ná há muṅ síé né; rı ɓa né zú Zuwifiwa cémejuse má, ɓaá belle tɔse dikéṅwere ná há muṅ síé né, a cóllí ríwó bírmí tíé aá bóllíwó nıkana sierv,

⁷a cóllí rí nie káṅwó aá yíre 'karmi'"ánáwa.'

⁸"Amá í é, í sí ló rí nie káníwa aá yíre 'karmi'"ánáwa.' Bee wíé í wuu ká maábinána né, í Karmi"ana né balá lḡṅ.

⁹Í sí nḡṅ wuu káá yíríwa 'áná' dúnié né mí. Bee wíé í Ana Wuse né balá lḡṅ, ı ná há muṅ bána nyúú.

¹⁰Í sí ló rí nɛ káníwa aá yíre 'kuóre.' Bee wíé í Kuoro ní balá lén, v né ká Kirisi, Wuse Nlɛ.

¹¹Í sɛrv nɛrɔ ná wuu háá já rúb púú tu make nɔhǎ, v níú éíwa tutunno.

¹²Nɛrɔ ná wuu háá pínsú tu, Wuse sí múúri tína, ká nɛrɔ ná wuu há múúrú tu, Wuse sí pínsi tína.”

¹³Zeezi sé: "Wuse kenɔnna arí Fariziéwa, í ká nubínɔnmónyóówa! Í síé sí ná wula! Bee wíé í tó Wuse kuótóó ná dánno rí nɛ sí zú; í tu waá ja rííwa zv, ká nɛ ná háá já ríwó zv, í baa pó ríwó má sí zú.

((¹⁴"Wuse kenɔnna arí Fariziéwa, í ká nɔnmónyóówa! Í síé sí ná wula! Bee wíé í fóri yúháála ɔie dídí, ká rííwa cí nɛ síé, í cɔle Wuse déndén, a make ríwó bulíwa ká nɔwéré. É wíé Wuse sí a rííwa ná wíhala ɔizeno a kílɛ nɛ wuu.))

¹⁵"Wuse kenɔnna arí Fariziéwa, í ká nɔnmónyóówa! Í síé sí ná wula! Í gɔre kuosi nyii mú tóne náɔa, a bul Wuse wíé pá nɛ ná há to Zuwííwa; rí nén balá lóó dí, ú a v ná wula kílííwa tu, naasí bulle, níɔjaa sɛrv.

¹⁶"Í ká sílaara ná há nyómmé né, í síé sí ná wula! Í sé: 'Rí nɛrɔ né ɔmíése Wícɔlɔjizeno ná, v to ɔmóó, amá rí nɛrɔ né ɔmíése salme ná há mɔ Wícɔlɔjizeno ná sɛrv é, ɔmóó tu né tína bil é.'

¹⁷Í ɔiéna ká nícóllé, a a nyómmá! Salme ná mɔ Wícɔlɔjizeno sɛrv né. É wíé salme ná wíé né síé haake Wícɔlɔjizeno?

¹⁸Í báá sé: 'Rí nɛrɔ né ɔmíése vɔk"óósíkoro ná, v to ɔmóó, amá rí nɛrɔ né ɔmíése omo ná ɔa há sáké koro ná nyúú a pá Wuse, ɔmóó tu né tína bil é.'

¹⁹Nyɔmma! Orí wíé ré haaké? Vɔk"óósíkoro ná né yáá, omo ná ɔa há sáké koro ná nyúú pá Wuse né?

²⁰É wíé, nɛrɔ ná wuu há dé ɔmíése vɔk"óósíkoro ná, v ɔmíése koro ná rí omo ná ɔa há sákú nyúú a pá Wuse né.

²¹Nɛrɔ ná má wuu há dé ɔmíése Wícɔlɔjizeno ná, v ɔmíése Wícɔlɔjizeno ná rí Wuse wuu ní, bee wíé Wuse né mɔ ráɔ.

²²Nɛrɔ ná má há dé ɔmíése bána, v ɔmíése Wuse kuóbasa né é, arí Wuse ná há kénú nyúú.

²³"Wuse kenɔnna arí Fariziéwa, í ká nɔnmónyóówa! Í síé sí ná wula! Bee wíé rííwa né já paarv ná há kén són aríwó ná há wí són kené, arí padííle wuu, ú lísíwó fí nyúú ker a pá Wuse, ká ve Wuse wímánɔ ná sɛrv wíé ná há píɔ kúɔkánwa; ɔa né ká: tékétéké, sawér arí taɔá. U síé fa mɔhǎ rííwa tɔ nyán né, ká sí wíé náɔa cókí tá.

²⁴Í ká sílaara ná há nyómmé né! Í lúólí nyii a líse naɔcɔvse tá, ká lílín nyúkma, a wúb é lúólé aá tá.

²⁵"Wuse kezunna arí Farizíewa, í ká nyimónyóowa! Í síé sí ná wula! Bee wíé ú tiisi nyíngbanse rí gbanse har né, ká ɔa sienne wuu sú arííwa gaɔe, arí onni ná í há fóré nie rí.

²⁶Í é Farizíe, í nyómmó! La síé tíísí sierv ane nyíngbana rí gbaɔa sierv, ká zuɔ tiisi har rúú a wérí.

²⁷"Wuse kezunna arí Farizíewa, í ká nyimónyóowa! Í síé sí ná wula! Bee wíé í dé ne lelbuli ɔa há búké, ɔa har wuu a wérí ní, ká ɔa sierv wuu sú, arí hengbele arí suɔra duo wuu.

²⁸Í má nɔhí é né. Í óó ane í ká nɔtaɔawa ré nie síé mé, amá í sienne dé sú rí nyimónyóowa wíé arí wíɔma né.

²⁹"Wuse kezunna arí Farizíewa, í ká nyimónyóowa! Í síé sí ná wula! Bee wíé ú so Wuse wílaabulla lelbuli, aá ɔiere nie ná fa há ká tékétékéwa má lelbuli,

³⁰ká bulé: 'Á naabálwa muné tɛɔ mé, raá fa mínó ré, á fa wúó mii péé ɔúúse Wuse wílaabulla ná.'

³¹Í há dé bul é, í ɔiena mákó rúwa né ká Wuse wílaabulla ɔúúúúra ná bele.

³²É wíé, í ka é naa mé, a aa kíllíwa naabálwa!

³³"Nɔbíɔɔma duo! Í bíúnó í sí wólli fá keke Wuse níɔjaa ná mé? É toó.

³⁴É wíé, ɔ sí tuɔ Wuse wílaabulla rí wízunna arí Wuse kezunna í rí. Í sí ɔúúse náɔa, a ɔáse náɔa dagesé daha, a fíre náɔa í cémejuse mé, ká wálme náɔa, a kírwó aá deɔɔe tóne,

³⁵a make rí Wuse béɔsíwa, a tuɔ nie ná há wí wí zóké, ká ɔa ɔúúsíwó wíé; a de kaa pó nɔtékéké Abel suv mé, a kaa mó yake Baraki bio Zakari mí, í há ɔúé Wíɔɔlɔjizeno wuolɔ sierv.

³⁶Taɔá né ɔ bul aá péíwa, Wuse sí beɔse zaa bele, wíé nyáɔ wuu yir mé.

³⁷"Í né, Zerizaleme tinaɔa, í níú ɔúúse Wuse wílaabulla, káá yosi nie ná Wuse há túmé í rí, arí ɔówúó aá ɔúúse! ɔ fa có rúɔ késiwa hén mól, naasí eré, ane zímáá háá cú tóó bele mé é, ká í wí có.

³⁸É wíé, í ná, í ɔumí sí a ɔiɔetáálé;

³⁹bee wíé í báá waá a rííwa néɔ, a kaá ja tɛɔ ná mé í háá kóó bulé: 'Rí Wuse hé bárka pá nɔɔ ná háá ko Nyuutina Wuse yir mé.' "

Matie 24

¹Zeezi há lé Wíɔɔlɔjizeno ná mé aá col, é né v karmibele tuu pérú, a bulú bel ná, ɔa há só Wíɔɔlɔjizeno ná wérí é.

²É né Zeezi bul pówó bulé: "Í bélwó wuu é. Taɔá né ɔ bul aá péíwa, kal oro ɔa sí céɔɔú, a yíkú ɔówúó ná yo, rí bála má súú nóɔɔ daha káánú."

³Ká Zeezi rírú karmibelee síe mú zí ké ólivi tuuni paalo nyúú. U karmibelee síe tuu pérú a bósú bulé: "Téñ beé mí rí é wíé á ríwó a? Malla orí mí rí, ráá tuj zímí burkoe ná, arí dúnié isé?"

⁴É né Zeezi bul pówó bulé: "Í pó wérí, rí néné wuu síúwa yéññú.

⁵Bee wíé nie ðíkana sí káníñ yur ko, a bul rí ða né ká Kirisi, ká yéññi níkana.

⁶Í sí ne lal wíé rí ðaá búlú, í taña póiwa tu mé, í sí ló rííwa bançille fúkli. É wíé mohó ríwó ko, amá dúnié isé rá ha é.

⁷Duó rí duó sí isi cí náná mé aá na nese, kuóre sí isi aá yo náná; ðihé ðíkana, losu sí muñ, tié sí zíkli.

⁸É wíé wuu taña sí ne hápuuko luoru há púlé aá we né.

⁹"Ba síe sí késiwa, a a rííwa ná wula, a búúsiwa; nie wuu sí bériwa, ñ wíé.

¹⁰É wíé sí a rí nie ðíkana ve Wuse káá nyísíwó tu, aá bére náná má.

¹¹Nie ðíkana sí nye nyieru bulé ða ká Wuse wílaabúllá, ká yéññi níkana.

¹²Wíðoma sí nerke, a a rí nie ðíkana cólle fiéle.

¹³Amá nero ná há sí dí nyamma a kaa mú peri tokó, Wuse sí la tína tá.

¹⁴Ba sí bul Wuse kuótóó Labaarwero né wíé ceñ dúnié wuu, a make rí dúnié nie wuu núú kéré, ká rí dúnié zuj isi.

¹⁵"É wíé, wíðoma ná há kénj zókrú ðizeno zu Wíçvóljizeno ná wíé, Wuse wílaabullo Daniel fa há búlú wíé, rííwa kúó nóú ruu ké Wíçvóljizeno mí, Wuse dumíní, rí nero ná háá karmé, rúb tína níwó múúla.

¹⁶É mé, nie ná há muñ Ziide mí, ríwó fá zí palle nyunni.

¹⁷Rí néné má muñ luso daha, rúb báá sí túwí zúb jaa rúb pí óñ.

¹⁸Rí nero ná má há muñ baka mé, rúb má báá sí búrmó jaa rúb píú gero.

¹⁹U sí lore a pá hápuuke rí hásvona é téñ mé.

²⁰Í súsvl Wuse rííwa féé sí waaru rí Zuwífiwa fiélé cérú,

²¹bee wíé é téñ mé, wula sí a ðíduó; Wuse há má dúnié wuu a ko aá le zaa, néné ha wí é wula duo néé ná, wula wuu má waá a rúb ko dúnié, a mo é téñ mé wula, a ná.

²²Rí Wuse fa wí é tápuðoma cóké múúri ní, néné balá má fa waá kááne. Amá Wuse tíñú núbéllitvósé wíé, a coki é tápuðoma múúri.

²³"Rí néné síe kúó búlíwa rí a bulé: 'Í ná Kirisi ní reé! Í nóú ní ree rí!' Í sí láá dí.

²⁴Bee wíé nie ðíkana sí ko nye nyieru bulé ða ká kirisiwa né, rí náná má nye nyieru bulé ða ká Wuse wílaabulla né. Ba sí tuj wíguré rí nyánse ðizeñsi, a make ruu ká molé, ríwó yéññi Wuse nitvósé.

25 Í ná, η é lá síe mánse é wíkoolé wuu péíwa ré.

26 "Rí nēj síe kúó búlíwa rí a bulé: 'Wuse Nulise ná mụ gurbéteke sierv!' Í sí ráη mụ; rí 6a sé: 'U mụ jaa síérí!' Í sí láá dí.

27 Ane duófílló háá de pó tóó múbvó ká ko mụ yake tóó nyúú é, Nibiino Bio tápul ná háá á rúú burko, vú á rúú ne é né.

28 Onsvorí há mụ ráη ná né duune lílaari.

29 "Tēj ná mé tápulboma ná háá kóó daare, múl ná tu tu mé, 'wuse sí bíri, cana báá wí pummó ka, canwulle sí le bána nyúú tuwí 6alle tié, ká rí onduoru ná há mụ bána daha vákle.'

30 "É mé né síe, ríwó ná Nibiino Bio malla bána nyúú, rí dúnié nie wuu wii hiñni, ká síe ná Nibiino Bio rrv lé bána nyúú rí duóbáse sierv aá ko, rí dóé ná nóηó há toó, arí pín 6izeno.

31 É né síe rúú tómú malíkawa, arí búgula ná háá cumé, ríwó gvore dúnié kíηkere ná baná, a pó bána nvo nóηó mé, ká kaa mụ le nóηó mé, a yírú nitvósé kaa ko hé náná mé.

32 "Í pi piro wíé a kármíwa tu. Rúíwa né kúó ná piro rrv yúóró, ká bure aá tawe pa"olma, í bulé yibín zúó ré.

33 U ká é né, rúíwa né kúé ná é wíé wuu rí 6a kúó, í zuη rí Nibiino Bio má pérí tésí; v mụ ηménó mé.

34 Tanjá né η bul aá péíwa, zaa nie nyán wuu waá svse, ká rí é wíé wuu ko.

35 Bána rí tié sí nyíike, amá η é wíbulé waá nyííkí ná.

36 "Nēj wuu toó a zuη tápul ná rí tēj ná mé, é wíé háá kué. Wuse malíkawa há mụ bána nyúú wí ē; Bio má wí ē; Ana Wuse dvηó né ē é tápul.

37 Tutvmí ná há tómé Nowe tēj mé, é tutvmí tu núú ní á rúú tvη, tápul ná Nibiino Bio háá á rúú burko.

38 É tēj mé, ká rí nyigíro 6izeno ná zuη ko, nie faá dí, aá nyo, báála rí háála jija náná, a kaá ja tápul ná Nowe há zú nyiidaborzeno ná sierv.

39 Nie fa wí kíélé zuη, a kaá ja tēj ná mé nyigíro 6izeno ná há kúé, a pówó wuu 6a svse. Kal ná Nibiino Bio háá á rúú burko, vú á rúú ne é tu né.

40 É tēj mé, báála belle sí mụ baka balá mé, rí Wuse pi nóηó ká tá nóηó ráη.

41 Háála belle sí gígere mín, rí Wuse pi nóηó ká tá nóηó ráη.

42 "É wíé í pó wérí, bee wíé í wííwa Nyuutina tápul koolí ē.

43 Í zesi ne wérí, rí jaa tína fa ē tēj ná mé gaaro háá kué rí, v sí bare dónη a pó wérí, rí gaaro ná súú jaa zú.

44 É wíé, í má káníwa tu a pó wérí, bee wíé Nibiino Bio á rúú ko tēj ná mé í há wúó yíela kené ní.

⁴⁵"Áη ρί κά tutunno ná háá tuj tanjá, a zuj wíé? U né κά tutunno ná v nyúútína há bílú rúú bíbélú jaa mé, a pípá tutunna má bídííle tén ná há mǝhǝ rúú pá mé.

⁴⁶Ruv nyúútína né bíré ko, ri tutunno ná muj é mé aá tuj, é tutunno ná wér.

⁴⁷Tanjá né η bul aá péíwa, nyúútína ná sí pi é tutunno bílú ɔie wuu nyúú, rúú bíbel.

⁴⁸Amá ruu né κά tutunnvyóó, ríí bíúnú tu mé ríí bulé: 'D nyúútína ná dááné ré, v wí kíkélé ko.'

⁴⁹Káá ísí késú tutónnónáηa ná ríí ηmúηmase, ríí cúnj bídííle mí, ríí zu súnj nyǝe ari sunyóóríibibara,

⁵⁰v nyúútína ná sí ko uri, kal ná ρί tén ná mé, v há wí bíúné.

⁵¹U síé sí béηsú wérí, κά hóú nuηmóηyóówa sierv, rúú ríwó wuu dí wula balá. Rán né rúú wí a duj nése míse."

Matie 25

¹É né Zeezi súóle bulé: "É tén mé, Wuse kuótóó ná á rúú ne toopere fí há píwó cǎηse, a mú ríwó cénj háfeló bála né.

²Ba sierv, bǝmmúó fa cá nicúllé, cá bǝmmúó a wízínná.

³Nicúlle ná bǝmmúó há píwó cǎηse, ɔa báá wí nuu jéé pé kaá va, ri ɔa ténnó ríwó hé.

⁴Ká wízunna ná bǝmmúó é pé ja nuu hé búlliwiisi mí, a kaá va.

⁵Háfeló bála ná síé há wí kíkélé kúé, ɔa délló délló bǝl, cá pii pí donni.

⁶"Tóó ɔaamónáηáwa mé, ɔa óó ríwó cé, ri búηse níí ηmǝwé a bulé: 'Í ná háfeló bála ná né, í lu cémú!'

⁷"É né toopere ná wuu gírki isi, a bírmíwó cǎηse.

⁸Nicúlle ná síé bul wízunna ná ρí bulé: 'Á cǎηse ná dúsú ré, í éíwa nuu ná múó párá.'

⁹"É né wízunna ná sé: 'Aí, nuu ná wírá wuu peri; í mú nvyélla ρí a yǝwe nuu péíwa tu.'

¹⁰"Tén ná mé ɔa há múé ríwó yǝwe nuu ná, háfeló bála ná péró. Toopere ná bǝmmúó há kénwó tu, ɔa ρí háfeló bála ná zu hájaase cana jaa, cá ɔa ka dánnuo tó.

¹¹"U é har ρí mé, toopere ná bǝmmúó há kááné má kúó a bulé: 'Nyuutina, Nyuutina, wúri dánnuo párá.'

¹²"É né v sé: 'Tanjá né η bul aá péíwa, η wííwa é.' "

¹³Zeezi síé súúri bulé: "É wíé í pó wérí, bee wíé í wúnj tápuł rírúnj tén koolí é.

¹⁴"Wuse kuótóó ná wíé nhǝ ane báálo oro háá já rúú va ηménǝ, a yírú tutunna, a púú ɔie héwó nése mé ríwó bíbel ní.

¹⁵U síé pi tálán bǝmmúó pá nóηǝ, a pi belle pá nóηǝ cá pi balá pá nóηǝ má; v bél nero wuu dóé muǝso né cá pá é, cá síé col.

- 16 Tutunno ná há lá tálán bømmúó, v kénwó bíre, a ná tálán bømmúó nája súuri, mól ná tu tu mé.
- 17 U ná má há lá tálán belle ná, v má kénwó bíre, a ná tálán belle nája a súuri.
- 18 Ká v ná há lá tálán balá ná, v kaa mú lú buo a púú nyúútína meéwí ná fénsi ráj.
- 19 "U dááne wéri, ká tutunna ná nyúútína burko, a yírwó, ríwó bílwó nuse.
- 20 É né tutunno ná fa há lá tálán bømmúó ná tuu peri, a bulé: 'D nyúútína, ɿ fa pí tálán bømmúó né pán, sié nówó, ɿ kenó bíre a ná tálán bømmúó nája a súuri.'
- 21 "É né v nyúútína ná bul pób bulé: 'Tabárkála, ɿ ká tutunnwéri; ɿ bél oŋwiisi mí arí tanjá, é wíé ɿ sí bílí ríí bíbel oŋkana mé. Ko zuu míníj wér sierv.'
- 22 "Tutunno ná má há lá tálán belle ná, v má tuu peri a bulé: 'D nyúútína, ɿ fa pí tálán belle né pán, sié nówó, ɿ kenó bíre a ná tálán belle nája a súuri.'
- 23 "É né nyúútína ná bul pób má bulé: 'Tabárkála, ɿ ká tutunnwéri; ɿ bél oŋwiisi mí arí tanjá, é wíé ɿ sí bílí ríí bíbel oŋkana mé. Ko zuu míníj wér sierv.'
- 24 "É né tutunno ná fa há lá tálán balá ná, v má tuu peri a bulé: 'D nyúútína, ɿ fa íó ru ká nero ná wíé há dúókó ní. lí kɿj ɓie ná ɿ ra há wí dúé ní, aá kuse ɓie ná má ɿ ra há wí cóŋsé.
- 25 Dɿ fíí ré, é né te ɿ píí tálán ná fénsi tié mól; nóú ní, léí ɓino.'
- 26 "É né nyúútína ná bul pób bulé: 'l ká tutunnutók ré, a a tenwítíj; ɿ fa há íó ríj kɿj ɓie ná ɿ ra há wí dúé ní, a zuj ríj kuse ɓie ná má ɿ há wí cóŋsé né,
- 27 ɿ sié fa mohó ríí píj meéwí ná hé ɓánge mé né; ɿ há bíre ko nye, ɿ fa sí lísíj meéwí arí nyii ná ɓánge há súúré.
- 28 " 'É wíé, í kánú tálán ná la, a pii pá tutunno ná há bíré, a ná tálán bømmúó súuri ná.
- 29 Bee wíé nero ná há kené, ɓa sí pób súuri rúb ose ka kíj kán; amá nero ná há wí kené, ɓa sí la múó ná má tu há mínú rí.
- 30 Ká tutunnvyóó ná, í kánú yoo hé bíno sierv. Rán né rúb wí a dɿj nése míse.'
- 31 "Nɿbiino Bio háá á rúb dúú kuorí, a ko arí Wuse malíkawa wuu, v sí kénú kuóbasa ná há píjó nyúú,
- 32 ká rí dúnié nie wuu sié ko cíkú sié, rúb kánwó cakse náná mé, ane penɓolo háá cakse piense rí bunne náná mé é.
- 33 U sí a rí nie ná há nhí piense cínú néduu rí, ká rí nie ná há nhí bunne má cínú nágvó rí.
- 34 "É mé né rí kuóro bul nie ná há cínú néduu rí bulé: 'l ko, í nie ná há kán Ana Wuse báarka nie; í ko dí kuorí ná v há búrmé bílíwa mé, dúnié púle wuu mí.
- 35 Bee wíé losu fa keníj, í pán ɓidííle ɿ dí; nyinyóse fa káníj, í pán nyii ɿ nyo; ɿ fa há ká nhúór, í keníj wéri;

³⁶η fa há kénj tɛɲɔ́ɔ́, í já gɛɔ súnj; η fa háá wulé, í bɛ́línj mí; η fa há mɔj bunajaa má mé, í kúó nɛ́j.'

³⁷"É mé né, rí nutékétékéwa ná bósínj bulé: 'Nyuutina, kal beé rí á néi rí losu fa kení á péi bídííle ɪ dí, nyinyvóse má fa kání á péi nyii ɪ nyo?'

³⁸Kal beé rí á néi ru ká nɛ́hóór á kání wɛ́rí, a néi ru kénj tɛɲɔ́ɔ́ á ja gɛɔ súnj?

³⁹Kal beé rí á néi rí wííló á bɛ́lí mí, ɔa tóí bunajaa má mé á ko néi?'

⁴⁰"Kuóro ná síé sí bul pówó bulé: 'Tanjá né η bul áá péíwa, tɛ́ɲ ná wuu mí í há dé a wɛ́rí pánj maábinánja sɛ́ɛɛ ɔ́wíe má tu, η né í aa pá é.'

⁴¹"Ká rúb síé bul pá nɛ ná há mínú nágvó bulé: 'Í tuu línj laka, Wuse ɔ́sɪ́wa púse. Í mó zv níngvósrá ná sɛ́ɛɛ, ɔa há bírmé bil Sitaane rírú malíkawa mé.'

⁴²Bee wíé losu fa kenínj, í wínj bídííle péi, nyinyvóse má fa káníj, í wínj nyii péi rínj nyo.

⁴³ɔ fa há ká nɛ́hóór, í wínj wɛ́rí kené; η fa há kénj tɛɲɔ́ɔ́, í wɪ gɛɔ jéé súnj; η fa háá wulé, í wínj mé bɛ́lé; η fa há mɔj bunajaa má mé, í wɪ kúé nɛ́j.'

⁴⁴"É mé né, ríwó má ɔse kuóro ná bulé: 'Kal beé rí á néi rí losu fa kení, nyinyvóse kání, ɪ fa a nɛ́hóór, ɪ fa ka tɛɲɔ́ɔ́, ɪ fa wíwule, ɔa fa tóí bunajaa mé, ká á wɪ wíí éé péi?'

⁴⁵"Kuóro ná síé sí bul pówó má bulé: 'Tanjá né η bul áá péíwa, tɛ́ɲ ná wuu mí í há dé ve, rííwa a wɛ́rí pánj maábinánja sɛ́ɛɛ ɔ́wíe má tu, η né í ve rííwa aa pá é.'

⁴⁶"É wíé, ɔa sí zv wula ná há waá tenni sɛ́ɛɛ, ká rí nutékétékéwa má zv Wuse laka, muse ná ha waá tenni dɛ́hí."

Matie 26

¹Zeezi síé há mánjse wíé nyánj wuu ko tenni, v búlú karmíbele rí bulé:

²"Í ís zɔj rí tápvle belle né kááné ká ríwó dí Pake cana. É tɛ́ɲ mé né síé, ɔaá a ríwó ka Níbiino Bio pá nɛ ríwó bású dagesé daha."

³É né Wuse vuk"ɔsa nɛ́híse arí tóó sídííre síé cɛ́ɲ náɲa Wuse vuk"ɔsa nɔ́hó Kayifi wuolɔ sɛ́ɛɛ,

⁴a vuvre ríwó pí línj mé a ka Zeezi ɔ́.

⁵Ba tanja sé: "Á wúb wuo ka áá ɔ́ cana kal. Raá kenú é kal, v sí a loó."

⁶Zeezi fa há zú Betani, a mɔj dayalmíduóri Sumɔj jaa mé áá dí ɔ́e, háálo oro má kúó zv ránj, a ka lonjo v nése mé. Tulaalé ná yelí há dúókó ní mɔj é lonjo sɛ́ɛɛ. É né háálo ná lúri lonjo ná, ká bíse tulaalé ná hé Zeezi nyúú mí.

⁸Zeezi karmíbele há ná é, ɔa wɪ é có. É né ɔa sé: "Tulaalé nye ná zóké mól né beé rí?

⁹Rɪ ɔa fa púú yélle ré, v meéwí zɛ́ɲ, ríwó pii pá nyaara."

¹⁰Zeezi síé kíéle zɔj a bul pówó bulé: "Beé rí tɛ í wíwálme háálo né nye? U tɛ́ɲ tɔ́tɔ́wɛ́rí rí é, a pánj;

- ¹¹bee wíé í rí niyaara ná né miŋ náŋá mé tápúl wuu, ká í wíŋ é wuó ná í laka kál wuu.
- ¹²U lá síé pi tulaalé héŋ mí ane ŋ buo kal zóí né, kán ha wí sówé.
- ¹³Taŋá né ŋ bul aá péíwa, háálo né yur waá yúkse. Ba háá bul Wuse Labaartwero ná rí ñiri ráŋ ná, dúnié né wuu mí, ña sí bul háálo né má wí"aalí né wíé a mú peri ráŋ."
- ¹⁴É né Zeezi karmibeŋ ná fí rí belle nóŋo, v ná ña háá yíre Zidaase há lé Isikariyo, v isi mú ná Wuse vuk"oosa nihiése,
- ¹⁵a bulé: "Ruŋ né kén Zeezi rí yéllí péíwa, ú páŋ meéwíé beŋmŋme ré?" É né ña túmú meéwícaáka meré rí fí.
- ¹⁶A kaa púl é tén mé, Zidaase púló jija gbel ná háá céré, rúv tuŋ ráŋ mé a ka Zeezi pá.
- ¹⁷Sibúr toó dupén cana tápule kal púli, Zeezi karmibeŋ bósú bulé: "Néé ré ı cólli ráá a Pake ñidíile bílí mí?"
- ¹⁸É né Zeezi sé: "Í zv tós sierv báálo oro dhí a bulé: Á Karmí"ana súb tén péri tésú; é wíé, ı dhí né v rírú karmibeŋ á ríwó ko dí Pake ñidíile."
- ¹⁹Zeezi há mánse é, v karmibeŋ ná tén é né, a a Pake ñidíile ná.
- ²⁰Gbaŋ gbaane, Zeezi rírú karmibeŋ ná fí rí belle síé ko zvú ké aá dí ñidíile ná.
- ²¹Baá dí é, rı Zeezi sé: "Taŋá né ŋ bul aá péíwa, í sierv oro rí á rúv káníŋ yélle dí."
- ²²É né v karmibeŋ ná wuu sienne zóke kíŋkán, oro má wuu bósú bulé: "Nyuutina, ŋ né?"
- ²³É né Zeezi bul pówó bulé: "Nero ná ŋ rírú háá céré ríı tu gbaŋa mé, v tína níı á rúv yéllíŋ dí.
- ²⁴Nibiino Bio á rúv sowe é ná, ña há púŋsé búlv suv wíé né. Amá v sí lore a pá nero ná há sí ka Nibiino Bio pów búbúura. Rı ña fa wów tína lólé né weré."
- ²⁵É né Zeezi kaapááro Zidaase má bose Zeezi bulé: "Karmí"ana, ŋ né óó?" É né Zeezi sé: "Ane é ı há búlé, ı né."
- ²⁶Ba háá díé, Zeezi pí dupén a sul Wuse bárka hé, ká kaa conni conni pów karmibeŋ, ká bulé: "Í la, a dí, ŋ teŋ né é."
- ²⁷U baa pi divén má rí nyíŋgbaŋa, a sul Wuse bárka hé, ká pii pówó, ká bulé: "Í wuu nyó;
- ²⁸ŋ cél né é. Ɖ háá á rín sowe, rín cél ná bíse níkana yur mé, ríwó ná wíbooma suúri, ká ríwó rí Wuse ka nutome né é.
- ²⁹Ɖ búlv aá péíwa, a kaa mo zaa mé, ŋ báá waá á rín burnyo divén ná, a kaá ja kal ná ŋ ríríwa háá á ráá nyó ñifeŋ, ŋ Ana Wuse kuótóó ná sierv."
- ³⁰É har rí mé, ña yí yula bi Wuse mé, ká isi lu mú zí ólívi tuuni paalo daha.

- ³¹É né Zeezi bul pób bulé: "Títan né, í wuu sí fá ká tán. É né ña púñse Wuse Kenò sierv a bulé Wuse sé: 'Í sí ñmòwe penvòlo, ká rí petuu piñse fá pise.'"
- ³²Amá rñ né bíré le suse mé, ñ sí léíwa síé mú Galiile tíé."
- ³³É né Piere bul pób bulé: "Rí ñe wuu níí fée káá téí má, ñ é waá fá káá téí, ábádá."
- ³⁴É né Zeezi bul pób bulé: "Taná né ñ bul áá péí, zaa títan né tu, rí zíbelo ha wí kúólé, í sí báásín naasí botoro."
- ³⁵É né Piere bul pá Zeezi bulé: "Rí ñaá dé ñún í har má, ñ wíí bááse." U karmibele ná wuu bul é tu tu.
- ³⁶É né ká Zeezi rírú karmibele mú ñhí oro, ña háá yíre Zesemane, v búlú karmibele rí bulé: "Í ké reéwa ká rín mú síérí a cvòle Wuse."
- ³⁷U síé pé ka Piere arí Zebede bele ná belle tñú tu mé. Héwín rí sazókó síé púló a kánú.
- ³⁸É né v búlwó rí bulé: "Sazókó fúklín ñma áá ja rúb ñún; í cí reéwa rín ríríwa bare dón."
- ³⁹Ká v dáaríwó a mú síé mvó, a ñal cú tíé ká sul Wuse bulé: "Í Ana Wuse, rí é wúóló, í a rí wula né sín pérú. Amá tanja, tómi cólle ká lón é cólle."
- ⁴⁰U bíró kóú karmibele ná botoro rí, rí ña pí dón. É né v ñose Piere bulé: "Í pí dón rí yáá? Í wí wólle bare dón léére má tu arín?"
- ⁴¹Í bare dón a cvòle Wuse, a make rííwa sí yénñú. Níbííno sabuna é có wérí ñe, ká v tennamie né wí wo."
- ⁴²É né v baa kékwó mé, a baa sul Wuse bulé: "Í Ana Wuse, ru né waá sán a rín sí wula né dí, í lo ríí cólle tvñ."
- ⁴³U báá bíró ko, rí ña báá pí dón; dón wówó wérí.
- ⁴⁴U baa kékwó mé, naasí botoro nyúú mí, a baa sul Wuse a bul é tu tu núb.
- ⁴⁵É né ká v baa burmú karmibele ná rí, a búlwó rí bulé: "Í ha dé pí dón ní áá fíele nye? Tén péró! Í ná, ña kén Níbiino Bio hé wíte" aara nése mé.
- ⁴⁶Í isi ráá col; í ná, ñe ná háá á rúb yéllín dí, v péró."
- ⁴⁷Zeezi ha mñ bulé mé, rí Zídaase ná há lé Isikariyo, v karmibele ná fí rí belle sierv nónò, rñ péró arírú har ñkana. Wuse vñk"òsa ñhiése arí Zuwífiwa sídíire ní tónwó, ña pa tókowíé arí nabókówa tvñ Zídaase mé ko.
- ⁴⁸Zeezi kaapááro Zídaase fa lá síé bul ñkana ná rí bulé: "Á háá múde rín bólle nén ná ká kaa kormi, í nijaalí ná né é. Í de kánú."
- ⁴⁹Ba há múde, v dé tuu peri Zeezi ní ká bulé: "Cvòle, Karmí"ana!" Ká kánú kormi.
- ⁵⁰É né Zeezi bul pób bulé: "Nañnónò, í há kúé ríí óó ná, de í" a." É né ñe ná de tuu peri gburki Zeezi, a ka.

51É né Zeezi karmibele ná fa há cí ráŋ, nóŋo de kánú tókowí pəŋ foki, a bá Wuse vuk"ɔsa nɔhɔ́ tutɔnnɔ dulle coki.

52É né Zeezi bul pɔ́ bulé: "Píí tókowí hóú dihée; bee wíe nie ná wuu há fókí tókowí, tókowí níí búúsiwó.

53Í búínó ruŋ wɪ wuo yíre aá héŋ Ana mé, rúú pán malíkawa búí meésibotoro rí fí rí belle, múl né tu tu mé, ríwó ko sánŋ mé rí bó?

54Amá ruu né á é, wíe ná ba há pŋŋse Wuse Kenɔ sierv, nuɔ eré rí sú? Ba pŋŋsɔ bulé é né mɔhɛ́ rúú tuŋ.”

55Ká Zeezi sié bul nikana ná rí bulé: "Í kúó rííwa kánŋ arí tókowíe rí nabókówa, ŋ ká gabúbár ré? Ɔ kéníwa sísíennúwa né tápúl wuu, aá karme nie Wɪcɔɔlɔjizeno sierv, ká í wíŋ kené ráŋ.

56Amá é há pŋŋse Wuse wílaabulla kenne sierv ríwó áŋ, é né zaa kúé, ba nuɔ sú." É né v karmibele ná wuu fá ká tóú.

57Nie ná há kénŋ Zeezi, ba sié kánú mú Wuse vuk"ɔsa nɔhɔ́ Kayifi jaa. Wuse kenŋinna arí nihiése wuu ko hé náná mé ráŋ.

58Piere fa lóórɔ́ tŋwó mé har rí wuu, a ko peri Wuse vuk"ɔsa nɔhɔ́ ná jaa, a zu wuolo, a ké tutɔnna sierv, rúú ná wíí ná háá múú gírɪ é.

59Wuse vuk"ɔsa nihiése arí Zuwifiwa sídíire ná wuu ciki, a sié bɔse aá ja nénŋ ná há sí nye nyierv, a bul rúú ká dāŋsié rɪ Zeezi á wíbɔmɔ, a make ríwó tuŋ é mé búú.

60Nie bɪkana é kúó a nye nyienne hóú nuɔ mé, amá ba gúló, ba wɪ wítu né. Nie bamma belle rí sié kué a bulé:

61"Báálɔ né sé: 'Ɔ wo Wɪcɔɔlɔjizeno ná ŋmɔwe aá cénŋi, ká bure aá sɔú tápule botoro péke.' “

62É né sié Wuse vuk"ɔsa nɔhɔ́ ná isi cí dahá, ká bɔse Zeezi bulé: "l wɪ wíí kené aá bul? Ná nie nyánŋ há búl é héí mí.”

63Zeezi tánŋú nuɔ. É né Wuse vuk"ɔsa nɔhɔ́ ná sé: "Wuse ná há wómmó yur mé, bul párá, ɪ né ká Kirisi, Wuse Bio?”

64É né Zeezi sé: "U né ɪ bul é. Ká í lónŋ bul péíwa, a kaa pó nye mé, í sí ná Nibiino Bio kal oro, ruu ísí dóé tína Wuse néduu rí, a muŋ duóbáse sierv aá tuwi tié.”

65É né Wuse vuk"ɔsa nɔhɔ́ ná cóé we, v kánú genne kuse ká bulé: "U túksé Wuse! Á báá ja dāŋsié ráá a beé? Í wuu ní níé v há túksé Wuse é.

66Í sié ná beé rí?" Ba wuu sé: "U mɔhɔ́ ríwó búú né.”

67É né ba púse muŋtuɔru aá waase Zeezi sié mé, a gúnŋi nénŋsa aá ŋmówú. Náŋa cúú téngebéle mé ká bulé:

68"Kirisi, zuŋ dí; make nero ná há ŋmówí párá.”

⁶⁹É ténj mé, ɾi Piere fa ké pummɔ, wuolo ná sierv. É né toltɔtɔvno oro tuu pérú a bulé: "I má muɣ Zeezi ná há lé Galiile har ré."

⁷⁰É né Piere bááse nie wuu síé mé bulé: "I wíí háá já ríí búlú ná ẽ."

⁷¹Ká isi caase dánvuzeno rí aá mú, é né toltɔtɔvno nóŋo má baa nóú, a bul pá nie ná há muɣ ráŋ bulé: "Báálo né má ká Nazarete Zeezi karmibíí rí."

⁷²Piere baa bááse, a ŋmíése bulé: "I wɪ é báálo ẽ."

⁷³Mvósúó ɾi nie ná há cí ráŋ túó peri, a bul Piere rí bulé: "A tɔŋí wíbule má tu mé, á íš zuɣ ríí búena ká é nie nóŋo né."

⁷⁴É né Piere púl aá bure, a ŋmíése Wuse bulé: "I wɪ é báálo ẽ." Múl ná tu tu mé, ɾi zíbelo kúóló.

⁷⁵Piere síé bune mú ná Zeezi wíbulí ná; v fa sé: "Rɪ zíbelo ha wɪ kúólé, ɪ sí bááse naasi botoro a bulí wíŋ ẽ." É né Piere le pummɔ, a wii síksi.

Matie 27

¹Tóó há dé ko muɣ pulé mé cícvɔ, Wuse vuk"ɔsa nɪhiése ná wuu arí Zuwifiwa nɪhiése múó ciki, a vuure cí Zeezi mí ríwó bú.

²Ba síé a ba ka Zeezi vɔwe, ba kaa mú hé kúmáŋdá Pɔŋse Pulate nése mé.

³Zidaase ná há kénj Zeezi yéllɛ, v nóó ɾi ba sí bú Zeezi. É né v sierv zɔkɛ, v burka meéwícaáka ná meré rí fí v há lé, a kaa mú Wuse vuk"ɔsa ná arí Zuwifiwa nɪhiése ná rí a bulé:

⁴"I á wíbomɔ, ŋ há yéllɛ nɛɔ ná há wɪ wíí zóké, ríwó laa bú." É né ba sé: "Á é síé to ráŋ. Uú béli."

⁵É né Zidaase pi meéwíé ná yoo tá Wɪcvɔljizeno sierv, ká lu mú yo zúgúlɛŋ.

⁶Wuse vuk"ɔsa nɪhiése ná pa meéwíé ná, ká bulé: "Cél meéwíé ní, á wɪ ŋménɔ kené a píwó aá hé Wɪcvɔljizeno meéwíé sierv."

⁷É né ba vuure a ka meéwíé ná mú vɔwe vimááɔ tíé, ríwó húhu nɪhɔɔra ráŋ.

⁸É né te arí zaa wuu, ba ka é tíé aá yíre: célula.

⁹U é óó Wuse wílaabullo Zeremi fa há búlú ná nɔv sú. U fa sé: "Ba lá meéwícaáka meré rí fí ná. Meéwí ná Izrayel duo nie há néé rɔv yelí né é.

¹⁰Ba síé píwó te ríwó laa vɔwe vimááɔ tíé, anɛ é Nyuutuna fa há máké páŋ."

¹¹Ba síé ka Zeezi le kúmáŋdá Pulate síé, Pulate pi wíé bósú a bulé: "I né ká Zuwifiwa kuóro?" Zeezi sé: "Óó, anɛ é ɪ há búlé."

¹²Amá Wuse vuk"ɔsa nɪhiése arí tóó nɪhiése ná, há cínɛ nye nyɛnne ná aá hé Zeezi mí, v wɪ nɔv lísé pówó.

¹³É né Pulate bósú: "Wíé ná ba há búlé aá téí mé, ɪ wúó nɛ bó?"

- ¹⁴Ká Zeezi de tánḡú nuɔ, v báá wɪ nuɔ wuu lísé pób. U é de gure kómáḡdá Pilate.
- ¹⁵Biná wuu, rɪ Pake cana díí ní péré, jamáḡ sul kómáḡdá Pilate v lísé nɪe ná ɔa há késé tó bunajaa mé balá, a tá.
- ¹⁶Ba síé fa kénḡ bɪbar oro tó bunajaa mé, v yur né Barabase.
- ¹⁷Nɪe ná síé há cíké, é né Pilate bósíwó bulé: "Í có ruḡ tá Barabase né yáá, í có ruḡ tá nɛrɔ ná ɔa háá yíre Kirisi ní?"
- ¹⁸Pilate fa íś rí báhaksí wíé né te, ɔa ka Zeezi ko hóú nésé mé.
- ¹⁹Ténḡ ná mé Pilate há kéné aá dí sariya é, v háálo túmó ɔa lu bóló mé bulé: "Lísí tu báálo né wíé sierv, v wɪ wíí wuu zóké. ɪ die títaḡ dúósú wíé, v a wálmé ɔizéní a páḡ."
- ²⁰Ká Wuse vuḡ"ɔsa nɪhiése arí Zuwifiwa nɪhiése ná, nyínyise jamáḡ ná, aá yíkwó ríwó sul rí Pilate ɔó Zeezi, ká lísé Barabase tá.
- ²¹É né kómáḡdá Pilate bɔse jamáḡ ná bulé: "Nɪe nyán belle sierv, orí rí í có rínḡ tá?" É né ɔa sé: "Tá Barabase né."
- ²²Pilate baa bósíwó bulé: "Ká Zeezi ná ɔa háá yíre Kirisi, í sé rínḡ óú wíé eré ré?" É né ɔa wuu sé: "A ríwó kánú é ɔáse dagesé daha."
- ²³É né kómáḡdá Pilate sé: "U zóké beé?" Ba baa ɔse kííle kíḡkánḡ bulé: "A ríwó kánú é ɔáse dagesé daha."
- ²⁴Pilate há néé ruv gúló, ká kuolle de ɔse súsúuri, é né v a nyii sésú nɛḡsa nɪkana ná síé, ká bulé: "ɪ é nésé to báálo né suv mé. U kéíwa né wíí."
- ²⁵É né nɪkana ná wuu sé: "Á é sáḡó, v suv kára wíí né; á rírá beḡ wuu."
- ²⁶É né Pilate ɔiéna a ɔa lísé Barabase ná né tá. Ká síé a ɔa fíre Zeezi wérí, ká bul ríwó kaa mú ɔáse dagesé daha.
- ²⁷É né kómáḡdá Pilate sóójiwa ná síé ka Zeezi zv wuolo sierv, a yíre náḡá, ɔa wuu zv kilú,
- ²⁸a wúrkú genne, ká pi gemvolí súú.
- ²⁹Ba ja sɔrv a sɔ kuónéḡcúú, a pii cúú nyúú mí, a ja deḡtuke hóú néduu mí, ká síé ɔírmú síé aá cérmú mí bulé: "Cvɔle yá! Zuwifiwa kuóro!"
- ³⁰Baá pɔse mɪḡtvɔrv a wáású síé mé, a la deḡtuke ná ḡmúḡmówú nyúú mí.
- ³¹Sóójiwa ná síé sááké Zeezi é né, ká síé ka gemvolí ná wurki, ká burpú tu genne súú, a síé kánú le, aá múú díɔáse.
- ³²Ba síé há líé aá mú díɔáse ná, ɔa céḡ báálo oro, ɔaá yírú Sumḡ, a le Surene. É né ɔa kánú bɪbarí, v la Zeezi dagesé ná baase.
- ³³Ba mú peri dɪhí ná ɔa háá yíre Golgota, v múl né ká Nyugbaḡa;

³⁴Ba sié pi dínɛ́ɛ, a ja ɔ́ɔhaaru bamma kuosi, a pá Zeezi rúb nyo. Amá v há léɛsé, v vóó, v wi nyóé.

³⁵Ba sié bású, ká pób genne yo bié, a ba náɔ́á; ((é há túmé, Wuse wílaabullo fa há búl wí ná nyo né súé. U fa sé: "Ba pán genne ba náɔ́á, ká pín gɛwie yo bié."))

³⁶Ká ba sié ké pó Zeezi mí.

³⁷Ba púnse ɔ́ɔ, a pii maane Zeezi nyúú rí, dagesé ná daha, a make rí nɛ karme, a zímó sɔv mól. Ba sié púnso bulé: "ɪscɪbZUWIFIWA KUÓRO ZEEZI NÍ NYE.ɪd"

³⁸É kal wuu, é dɪhɪ́ tu, ba késé gabɪbara belle má báse dagesé belle daha, nóɔɔ Zeezi néduu ká nóɔɔ má mínú náɔvɔ.

³⁹Nɛ ná há válé aá daare Zeezi mí, baá yo nyúú,

⁴⁰ká bulé: "Háya! ɪ né há wo Wɪcɔɪɪɪzeno ɲmɔwe gírɪ, ká bure aá sóú táɔvle botoro kal, ru wóɪ tu aá la, ɪ léɪ tu ráá ná! Ru né ká Wuse Bio, ɪ le dagesé nyán nyúú tuwi ráá ná!"

⁴¹Wuse vɔk"ɔɔsa nɪhɛ́se arí Wuse kenɔɪɪna rí Zuwifiwa nɪhɛ́se má cícérmú mí bulé:

⁴²"U há wo nɛ la aá tá kíɲkán, úú sié lób tu má tá yéé! Ruv né ká lzurayel kuóro é, úú le dagesé nyán nyúú tuwi tié ráá ná, a lób wíé dí.

⁴³U púú tu yelli Wuse mé né, rɪ Wuse né cóú, v lób tá yéé! U sé: 'ɪ ká Wuse Bio ní.' "

⁴⁴Gabɪbara ná má ba há básé lélú, ba má tútúksú é tu tu.

⁴⁵Wuse há kúé cí nyúú tónɔ́ɔ, dúnié wuu dé a bíno ní,

⁴⁶a mú peri ane gbaane bíɲbulí botoro cére, ká pummo baa ko. É tɛɲ né Zeezi cáási kíɲkán Zuwifiwa líɲó mí, a yíre bulé: "ɪEli, Eli, lámá sábasítaní?ɪd" U mól né ká: ɪ Wuse, ɲ Wuse, beé rí tɛ ɪ véɲ tá?

⁴⁷Nɛ ná fa há mɪɲ rán a nɛ é, náɲa sé: "Héí! Úú yíre Wuse wílaabullo Eli ní."

⁴⁸Balabala, rɪ é nɛ sɛrv nóɔɔ dé isi fá mú pi gekɔso liwi vínégur mé, a pii tv daa mé, a pii tere Zeezi rúb nyo.

⁴⁹Náɲa sé: "Lo ráá delle ná, rí Eli ko lób tá."

⁵⁰Zeezi baa cáási kíɲkán, ká sɔwe.

⁵¹Patúsazeno ná fa há mɪɲ Wɪcɔɪɪɪzeno ná mé, é patúsazeno pó nyúú rí, ká de luse belle ko tuwi yake tié, ká tié zíkli, búó pɔɲsi.

⁵²Lɛɪbulli wúnɲi, ká Wuse nɪvɔsé ɔ́kana isi sɔv mé.

⁵³Zeezi sɔv mé bu"isé har rí mé, ba zú tózeno Zerizaleme sɛrv, nɛ ɔ́kana nówó rán.

⁵⁴Sóóɲiwa zɔlo nɔhɔ́ arí nɛ ná v ríwó há cíné pó Zeezi mí, ba há ná tié ná ruv zíkló é, arí tɔvɔmí ná há túmé, hɛwín kɛɲwó kíɲkán ba sé: "Taɲá, báálo né ɔ́tɛna ká Wuse Bio ní."

⁸É né háála ná tuu le lelbule ná laka ðalaðala. Héwín fa kénwó, ká satoró má súwó. Ba síé fá áá mú ríwó bul wíé ná pá Zeezi karmibeðe ná.

⁹Ba óó ríwó cí naasí balá, rí Zeezi níí cénwó, a búlwó rí bulé: "Ðý bóllíwa!" É né ða tuu pérú, a vówú naase mé, a cúólú.

¹⁰É né Zeezi bul pówó bulé: "Í sí ló rí héwín káníwa! Í mú bul páñ maábinána, ríwó mú Galiile; ráñ né ríwó nán."

¹¹Tén ná mé háála ná há bíre áá col é, sóójiwa ná há pó lelbule ná mé náña zú tóó sieru, a mú ná Wuse vuk"ðosa nihiése, a cesi wíé ná wuu há éé, a pówó.

¹²É né Wuse vuk"ðosa nihiése ná yíre Zuwifiwa nihiése, ða cén, a vuure tuñ nuó mé, a ja meéwíé ðíkana pá sóójiwa ná,

¹³ká bul pówó bulé: "Í bul pá nie bulíwa fa pí dóñ ní, ká Zeezi karmibeðe ko ga a lísú.

¹⁴Rí wíí ná né zú kómánðá ðulle má, á sí zíngrá há sí bul éwa, rí wálme sííwa pérú."

¹⁵É né sóójiwa ná há pó lelbule ná mé la meéwí ná, ká ðiéna tuñ é ná ða há máké pówó; a tuñ é wíé, Zuwifiwa ðhí, ða haá bul é wíí ré arí zaa wuu.

¹⁶Zeezi karmibeðe ná fí rí oro síé mú Galiile tíé, a zí paalo ná nyúú Zeezi fa há máké pówó.

¹⁷Ba há ná Zeezi, ða cúólú, amá ða sieru nie náña wí léé dí rí Zeezi ní.

¹⁸É né Zeezi tuu pérwó a bul pówó bulé: "Wuse pí bána nyúú, rí tíé nyúú tíñ wuu hén nése mé né.

¹⁹Í síé cel dúníé wuu, a a rí nie bírmín karmibeðe; í kánwó muñsi nyii mí, Ana Wuse, rí Bio, rí Sabuna yur mé,

²⁰ká kármíwó ríwó tuñ wíé ná wuu, ñ há máké péíwa. Í síé ná, ñ mínó arííwa tápúl wuu, a kaá ja dúníé isé."

Marke

Marke 1

- ¹Wuse Bio Zeezi Kirisi Labaariwero dipúli ní nye.
- ²Wuse wílaabullo oro fa muɲ rán, ɔaá yírú Ezayi, v né púɲsú kenɔ sierv a bul rí Wuse búlú Bio rí bulé: "Ná, ɲ sí tuɲ nén rúb léi síé ko kelle ɲménɔ bílí mí, ríi ko tuɲ."
- ³"Bál ré cí gur sierv aá búoli bulé: 'Nyuutuna kó rí, í kéllú ɲménɔ, í a rúb ɲménɔwíela ture wérí.' "
- ⁴É né Zan ná há kénɲ nɛ aá muɲsi nyii mí, sié zɔv cí gur sierv a búoli bulé: "Í zuɲ ríiwa zóké Wuse mé ré, í sié lo ká ko Wuse rí, v sí héiwa suúri, ká ríɲ káníwa muɲsi nyii mí. Nyimuɲsi ná né sié maké, ríwó zuɲ ríiwa píiwa tu pá Wuse."
- ⁵É né Zerizaleme rí tóne ná wuu há muɲ Ziide dutílle mé, ɔa nɛ wuu lu múb rí, a zésú cááne ká césiwo wízóké wuu pá Wuse, jamán síé, ká v sié kánwó zv Zvrdeɲ fuo sierv a kánwó muɲsi nyii mí.
- ⁶Zan gesúlli fa ká nyókma púse gero né, v tuɲa vɔwé má ká kenɔ né. U biɔdíli ní fa ká huónɲaɲgurma rí tɔv.
- ⁷U kármé nɛ ná há kóú rí a búoli bulé: "Nero ná há tíɲɲ har aá ko, v né kíɲ, ɲ rírú natɔse vɔɔse puré má tu wí céré.
- ⁸Ɔ é keníwa muɲsi nyii mí ní, amá rɔv é ní kúé, v sí káníwa muɲsi Wuse Sabuna mé."
- ⁹É mé né, Zeezi le tóó ná ɔa háá yírú Nazarete, Galiile tíé, a ko Zan rí, v kánú tuwi muɲsi Zvrdeɲ nyii mí.
- ¹⁰Tén ná mé Zeezi há lé nyii mí ko aá le né, v bán bel bána, rɔv yéló, ká v ná Wuse Sabuna rɔv nuhí kuókúma, a ko túwú nyúú.
- ¹¹Ká Wuse liɲó síé le bána nyúú a tuwi bulé: "Í né kán bárka Bicolli, ɲ sierv wuu ní tóri wíé."
- ¹²U wí dááne ká Wuse Sabuna ná ka Zeezi, v zɔv muɲ gurbéteke sierv tápule meéselle, kaadihuorúwa dɔɲo sierv. Rán né Sitaane ko díɲú, a gúl, ká Wuse malíkawa tuwi a sánú mé.
- ¹⁴Ba kénɲ Zan tó bunajaa mé. É né Zeezi isi mú Galiile tíé, a gvɔre mánse Wuse Labaariwero aá pá nɛ,
- ¹⁵a bulé: "Wuse kal makí ná péró, Wuse kuótóó périwa. Í bírse, í báá sí áá zóké Wuse mé, ká saɲ Wuse Labaariwero péiwa tu."
- ¹⁶Zeezi síé cel Galiile muv nɔv aá va, a mú ná nánwúɔúura belle. Sumɔɲ rírú maábio Anɔuri, ri ɔa yó fíilé aá bú nánwulé; ɔa tɔtɔmí né é.
- ¹⁷É né v yírú a bulé: "Í ko tíɲɲ mé, ɲ sí mákiwa ríiwa bul keɛe nubíine ní ko aá pánɲ."
- ¹⁸É né ɔa píwó fíiléwa tá ká tíɲú mé.

- ¹⁹U váló mú síé mvó, ruv báá ná Zebede bele belle: Zake rírú maábio Zan, ri ba muv nyiidaborwie sierv aá bírmíwó fíiléwa.
- ²⁰Balaḁala ruv yírúwó belle, ḁa isi ko tíḁú mé, ká tówó áná rí tutvna, nyiidaborwie ná sierv.
- ²¹Ba wuu síé hé náná mú peri Kapernayimi. É né Zuwifiwa fiélé tápv, Zeezi isi zv Zuwifiwa cémejaa, a pi Wuse wíé aá karme nre.
- ²²U wíé bulé gvre nre ná wuu, ḁa yieki ké aá zesi. U nre karmé wí Wuse kenzinna ná karmé nhe. Uó búlú wíé wuu arí tíḁ ní.
- ²³Ri báálo oro má fa muv nre ná sierv, jaa ná mé; kanṭon né zínú, a kánú aá wálmre. U de isi kííle a bulé:
- ²⁴"Nazarete Zeezi, á rírí kén beé, i ko rí zókrá? D ũ há ká nén ná ré! l né ká Wuse Nluse, v Bisapvmmó tína."
- ²⁵Zeezi bíre dóú mé a bulé: "Lói kvolle ná, le ká tá báálo né."
- ²⁶É né kanṭon ná ka báálo ná tíene, a kánú gvre, ká ose kííle kíḁkán, ká mú le.
- ²⁷U é de maane nre ná wuu nvuse, ḁa cí aá bōse náná: "Beé dúó wíí má ré nye? U má karmé né báá kóú dvḁ; vó búlú rí tíḁ ní. Uó ḁe kanṭomó má tu mé, ká ḁaá sánú sé."
- ²⁸É né síé Zeezi yir le mól ná mé, ḁa búlú wíé ceḁ Galiile tíé wuu.
- ²⁹Zeezi há lé Zuwifiwa cémejaa ná mé, v rí Zake rí Zan mvó zv Sumon rí Anḁiri jaa.
- ³⁰Ba zóv ri tenlvme kén Sumon hulimaá, v kaa pé. Ba hóú duosi pá Zeezi.
- ³¹É né v tuu peri có háálo ná nése mé, a kánú cúolí. Mól ná mé, ruv pvolí ná ténnó. U isi a a ḁidííle pówó.
- ³²U é gbaane, wuse há zúé, ká tá mumulí, ḁa síé isi cííníwó pvolle wuu, arí nre ná wuu kanṭomó há múnwó mé, a kaa ko Zeezi rí.
- ³³Tóó ná nre wuu síé de ko cíkú há muv jaa ná dánnvó mé.
- ³⁴U vááre pvolle ḁikana, dīwíl rírú dúó wuu; a kiri kanṭomó ḁikana, ḁa le nre mé, ká Zeezi wí lóé ḁaá búlú wíé, bee wíé kanṭomó ná wuu ē Zeezi.
- ³⁵Zeezi cóḁ fól isi títapvlla a mú dhi oro, nén wuu há to rán, a cvole Wuse.
- ³⁶Ká Sumon rí nre ná náná síé isi, ḁa wúbú néé; ḁa gvore aá jóv, á mú nóú, a búlú rí: "Nre ná wuu kénó tíkí né."
- ³⁸É né Zeezi sé: "Í a ráá mú kílo tóne nyán, rín karme Wuse wíé pówó má nre. É wíé né ḁ ko tóó."
- ³⁹U síé isi mú é tóne, a gvore Galiile tíé wuu, a zv Zuwifiwa cémejuse, a bul Wuse wíé aá pá nre, ká kiri kanṭomó má ḁa le nre mé.

⁴⁰É né dayalmɔ oro má isi ko bírmi tíe Zeezi síé, a jénnú a bulé: "Ru né có, ɪ wónj aá dúóri, ríj zú nie sierv."

⁴¹U susu ka Zeezi, v tere nése tíkú mé ká bulé: "D có rí, dúóri a zv nie sierv."

⁴²Múl ná tu tu mé, rɪ báálo ná dayalmv súwó tej mé, ká v dúóri.

⁴³Ká Zeezi bul pób arí sífiema a bulé: "Múmú!

⁴⁴Amá sí wíí búl pá nēj wuu; taɲa kání tu mú rí Wuse vuk"ɔsɔ béli, ká mú ɔse dayalmv dúóre vuk ná Moyizi há máké baá ɔse, rí nie zuj ríi dúoró."

⁴⁵Amá v há kéké Zeezi mí ko tenni, v búóló a cesi wíí ná pá nie wuu. A tuj é wíé, Zeezi wúb tu wuo kaá nyuse tóó wuu mí. Ruv mú dihí wuu, vú ké zúb nvo né, ká nie le dihé wuu aá kóú rí.

Markɛ 2

¹U a tápvle belle, ká Zeezi baa ko Kapernayimi; nie núv wíé ruv kúó mɪj jaa mé.

²Ba isi pa nánj ko zvv sú é jaa, a mú le dánnvɔ mé, dihí báá toó. Zeezi pi wíé mánse aá pówó.

³Nie bamma má isi pi gberko oro a cíune báála baná, ba kaa ko Zeezi rí.

⁴Ba há wɪ Zeezi laka wuó peri nɪkana ná wíé, é né ba zí luso, a lúri fúnfúrkú Zeezi cullé, ká pi gberko ná rírú gegeló wuu tá, v tuj rán tuwɪ Zeezi laka.

⁵Zeezi kíéló rɪ ba óú yardá, é né v bul gberko ná rí: "D naɲnónjɔ, dí nyamma, ɪ wízóké suúri hóó."

⁶Rɪ Wuse keɲzunna bamma má fa zúb ké é jaa sierv. É né ba síé ké aá búíníwó tu mé:

⁷"Báálo né cí eré ré aá bul nye? Uv tukse Wuse ré; aɲ rí wo núbíino há á wíé ná zoke Wuse mé suúri aá hé, rɪ Wuse dvɲɔ rá?"

⁸Zeezi bélwó, ruv ɪ wíí ná ba háá buné ba sierv rí, a kaa ké. É né v bósíwó bulé: "Beé rí te í bune nye ná í sierv rí?"

⁹Orí bulé rí ká mólé í rí: 'l há sé gberko, ɪ há á wíé ná zoke Wuse mé suúri hóó ní yáá, ɪ há súb isi púú gegeló a va aá mú jaá né?'

¹⁰Amá rúwa síé zuj rí Nɪbiino Bio kénj tɪj tíe nyúú rée, aá hé núbíine há á wíé ná zoke Wuse mé suúri, í ná,

¹¹ɲ né sé; 'Gberko, isi píi gegeló aá mú jaá.' “

¹²Gberko diéna de isi cúólú gegeló múl ná tu tu mé, ba wuu síé mé, a le aá col; a de gírúwó, ba gúl káá bɪ Wuse mé a bulé: "Á ha wɪ nye wíí nées ná."

¹³É né ká Zeezi baa lu mú mɪj mvv nvo. Nie ná wuu baa fá múv rí, v kíkármíwó.

¹⁴U há cél mvv nvo aá daare, v ná Alfe bio Levi ruv kénú totvmé jaa mé, aá la lonpó. É né v yírú a bulé: "Isi tɪjɪj mé." Levi de isi a tɪjúb mé.

¹⁵É né ɓa mú zu Levi jaa, a ké aá dí ɓie. Loŋpolaara ɓikana, ari málbɔmo tɔ́nawa náŋa má ko zuu súuri, ɓa wuu dídí. É nie duo fa kánó wérí, a tuŋ Zeezi har.

¹⁶Nie ná ɓa háá yíre Fariziẽwa, ɓa keŋzinna sié há nóú ruu rí loŋpolaara rí málbɔmo tɔ́nawa náŋa ná kénó aá dí, é né ɓa mú bósú karmibele ná a bulé: "U cí eré Zeezi rí loŋpolaara rí málbɔmo tɔ́nawa náŋa hé náŋa aá dí ɓie?"

¹⁷É né Zeezi ne, a bul pówó: "Nie ná teŋ há fiéló ra wi dókta ja, nɔ́vɔlle ní júb. D wi kúé ríŋ yíre nie ná há sé ɓa ká nitékétékéwa, amá wíɓɔŋ" aara né ŋ ko ríŋ yíre."

¹⁸Kal oro rí Zaŋ karmibele rí Fariziẽwa vɔse nuuse, a sié isi ko ɓɔse Zeezi a bulé: "Beé rí te Zaŋ karmibele rí Fariziẽwa vɔvɔse nuuse, ká ɩ é karmibele wi nuuse vɔse?"

¹⁹É né Zeezi súɔle pówó bulé: "Rɩ nɛŋ rí júb háfelɔ kaa ko, rúu naŋnónŋse ko ríwó dí hájaase cana, ɓa sí wólli ko vɔse nuuse kaa ké? Ba waá wóllí vɔse nuuse, rɩ háfelɔ bála né wi dhí múbé ká tówó.

²⁰Tóó nóŋó sí ko pul ríwó ka háfelɔ bála ná col ká tówó. É mé né, ríwó wólli nuuse vɔse.

²¹"Nɛŋ wuu waá sán pi pɛŋfelɔ rí tó gebuné gbel. A tuŋ bee wíé, pɛŋfelɔ ná ósí jélle gebuné gbel ná né.

²²Nɛŋ má waá sán pi divɛŋ fele ríi hé pubunéwa sierv; divɛŋ ná á rí pure ná yénne né, ká ríi ké yóó, a sí pure kánú, a báá sí divɛŋ má kánú. Amá ɓaá pi divɛŋ fele hé pufele sierv né."

²³Zuwifiwa fiélé tápul oro rí, Zeezi rírú karmibele le aá va, ɓa ŋménɔ mú zu oŋparé sierv le. U karmibele sié coki ɓie, a kaa vaa ŋmuume aá tuŋ.

²⁴É né Fariziẽwa ná há muŋ ráŋ ɓɔse Zeezi a bulé: "Ná, beé rí te ɩ karmibele a wíi ná háá kisé, fiélé tápul?"

²⁵É né Zeezi búlwó rí bulé: "Í wi kuóro Davidi há óú ná wíé níé, tɛŋ ná mé ɓidíili há kúé múrú rírú nie, ká losu kánwó?

²⁶U múó zu Wuse táŋte jaa, Wuse vuk"ɔɔsa nohó Abiyataare muné tɛŋ mé, a pa dupɛŋwa ná Wuse vuk"ɔɔsa duŋɔ né há kówíwó aá dí, a dí ká pów harwa má."

²⁷Ká Zeezi sié baa búlwó rí: "Wuse á fiélé tápul a pá nɔ́bíine ní, ɓa wér wíé, Wuse wi nɔ́bíine ní éé pá é tápul.

²⁸É wíé, Nibiino Bio ní ká fiélé tápul tina."

Marke 3

¹Ká Zeezi baa burko zu Zuwifiwa cémejaa. Báálo oro má fa muŋ ráŋ v nése suwe.

²É né nie náŋa de firki sié có Zeezi mí, aá bel ríwó ná uó vááre nésuwi ná tina ré fiélé tápul, a make ríwó tuŋ é mé a buló zóké wíi.

³É né Zeezi bul báálo ná nése há súwé rí a bulé: "Isi cí dahá sísíennúwa ráŋ ná."

- ⁴Ká síé bósíwó bulé: "Fíelé tápul v mǎhś ríwó a wíwero ní yáá, v mǎhś ríwó a wíbomo né? La nibíino muse tá né weré é tápul yáá, nibíino búí né weré?" Ba ké síkísíkí.
- ⁵É né Zeezi síé gíéníwó rí cǎwuló. U sierv má zǎke, ǎa dilhǎo ná wíé. É né v bul báálo ná rí: "Té rí nésé!" U kaa tere, nésé ná de dúóri, a burnú nusǎ.
- ⁶É né Farizíẽwa ná fa há mǎy rǎy, ǎa isi le a mú ná kuóro Erodi naanĩe, ǎa tǎy nuǎ mé aá vuure ríwó ná ǎa háá a é, káá bú Zeezi.
- ⁷Zeezi rírú karmibele isi tuwi muv nuǎ. Nĩe ǎíkana le Galiile tǎne, a fá púwó.
- ⁸Nǎya lé Ziide tíé, nǎya le Zerizaleme, nǎya le Idume ditílle, ká nǎya má le Zǎrdey fuo daaré tǎne ná há kíll Tiiri rí Sídǎy. É níkana wuu né Zeezi wí"álle né, a ko ríwó nóú.
- ⁹É né v búlú karmibele rí, ríwó ja nyiidaborwie bil tésú, a make rí níkana ná yíkí nǎya ko aá zínú má, rúv zvú cí rǎy.
- ¹⁰Zeezi ǎiéna vááre níkana; a tǎy é wíé, puǎla má wuu có ruv túó peri tǎkú mé.
- ¹¹Rí kǎntomo nizíne né dé ná Zeezi wuu, ǎaá tuwi ǎírmi tíé ní v síé, ká kílle bulé: "I né ká Wuse Bio."
- ¹²Ká Zeezi wí sǎyǎ aá pǎwó. Uú fél síú bésíwó mé bulé: "Í sí á ríwó zímín há ká nǎy ná."
- ¹³É né Zeezi isi mú zí paalo, ká yíre nĩe ná v há có, ǎa kóú rí.
- ¹⁴U túósíwó nĩe fí rí belle, ríwó mínú laka, rúv túyǎwó ríwó mú bul Wuse wíé aá pá nĩe,
- ¹⁵ká pǎwó dóé ríwó wólli kǎntomo aá kiri.
- ¹⁶Ná nĩe ná fí rí belle v há túósé: Sumǎy ná v há kené aá yíre Piere,
- ¹⁷Zebede bele Zake rírú maábíio Zǎy, ǎa ná v há kené aá yíre Zuwifíwa linó mí: "I Bǎanẽzẽsẽd," v múl né ká: "Duóbẽeló nǎysíé bele."
- ¹⁸ǎyǎdũ, Filipi, Bartelemi, Matie, Toma, Alfe bio Zake, Tade, kǎjǎntuno Sumǎy,
- ¹⁹arí Zǎdaase há lé Isikariyo, Zeezi kaapááro.
- ²⁰Ká Zeezi rírú karmibele burmú jaa. Nĩe ǎíkana baa ko cúwó mí, ǎa wí gbel wuo ná aá díwó búdíli má tu.
- ²¹Zeezi jaa nĩe núv wí"álle, arí nĩe ná há cúú mí ní, a isi ko ríwó kǎnú, ká bulé: "U nyúú cǎró."
- ²²Ká Wuse kǎjzũna ná há lé Zerizaleme ko, má sé: "Kǎntomo kuóro ná ǎa háá yíre Belzebil zínú ré, v yur mé né v wólli kǎntomo aá kiri."
- ²³É né Zeezi yírwó a súle pǎwó a bulé: "Sitaane sí wóllú tu gure kiri?"
- ²⁴Rí kuóro ditílle nĩe né wí nuvme kené, v kuorí waá cǎ.
- ²⁵Rí nuvámǎá né kúé zv jaa, é jaa máá yérkú né.

- ²⁶É wíé, ri Sitaane né ísé gure áá yóú tu, v cáksú jaa né, v sié waá cɔ, v wíé zókó né é.
- ²⁷Ru nú já rí zvv dí nɔduo jaa, v mɔhš rí dóé ní kílú, rí wóllú vɔwe bil ká sié zvv dúú jaa.
- ²⁸"Taɲá né η bvl áá péíwa, nibííne há á wíé ná wuu zɔke Wuse mé, Wuse wówó wuu suúri ní áá hé.
- ²⁹Amá ri nɛɲ túksé Wuse Sabuna é, wíbóɲ ré; é wíbɔɲ é wɪ suúri kené a kaá mú wuu."
- ³⁰Ba há sé kaɲtɔɲbóɲ rí mɲ Zeezi mí, a kánú áá a ná né tɛ, v bvl é.
- ³¹É né Zeezi maá rírú maábele ko cí pummɔ rí, ká tɲ ríwó zvv yírú rúb ko lɛ.
- ³²Nɛ ɖíkana fa kénó a kíl Zeezi, ká ɖa ko zvv búlú rí bulé: "Ná, ɪ maá rírí maábele né pummɔ, áá yírí."
- ³³É né v búlwó rí bulé: "ɔ maábele né ká áɲwa?"
- ³⁴Ká sié bírbel nɛ ná há kéné kílú, ká bulé: "Náɲ maá ríríɲ maábele né nɛ.
- ³⁵Nɛɔ ná háá tɲ Wuse cólle, v tína né káɲ maábíɔ, v né káɲ nátoló, v né káɲ maá."

Markɛ 4

- ¹Zeezi báá múɔ mɲ mɔv nɔɔ, a mánse wíé áá pá nɛ. Nɛ ɖíkana ko a kílú; é né v isi zv nyiɔɔborwie siɛrv a ké ráɲ, ká nɛ ná má cí gíɲgíɲí daha.
- ²U sié pi wíé ɖíkana a súbóle mákwó a bulé:
- ³"Í zesi! Nɛɲ oro rí kenú oɲduo kaa lɛ rúb míse.
- ⁴Úv míse é né, oɲbíé náɲa ɖalle ɲmɛɲbíí mí, dííwiisi ko tɔɔse dí.
- ⁵Náɲa má ɖalle dówúbó dɪhí; a nyú kíkélé, tínúl há wɪ lɲ wíé.
- ⁶Ba nalursi wɪ tíé túwé, ká wuse ko poɲ, a ɲmówíwó, ɖa wuu suse a múóle.
- ⁷Náɲa má zvv ɖalle sɔrv siɛrv a nyú; sɔrv má nyú a isi tówó mé, ɖa wɪ ósé.
- ⁸Náɲa má zvv ɖalle tíé dɪwero a nyú, a bare wérí a hé bíé kíɲkán. Náɲa hé bíé mɛré rí fíwa, náɲa mɛésibotorowa, náɲa zólowa."
- ⁹Zeezi sié súbóle mú tenni ká bulé: "Nɛɔ ná wuu há kɛɲ dulla áá zesi wíé, úv tína nɛ."
- ¹⁰Zeezi tá nɪkana ná, ká ɖa mú cí dɪhuó. Nɛ ná há kílú, ɖa rí Zeezi karmíbele fí rí belle ná sié bósú sɪɲsúbólɔ ná mól mé.
- ¹¹É né v bul pówó bulé: "Wuse có rííwa né zímú kuótóɔ siɛrv wíé ná há ká wífɛɲsé, ká ríwó wuu a wísúbólé, a pá nɛ ná há wɪ có ri ɖa zú Wuse kuótóɔ ná siɛrv.
- ¹²Nɛ ná há túmé, é ná há púnse Wuse Kenɔ mé nɔɔ né súé; Ba púnso bulé: "Ba sí bíbel, ká sí bél ná óɲ wuu, a zizesi, ká sí zésí nɪ wíí wuu. Ri ɖa né níé, ɖa sí bírse, ká rí Wuse héwó wízóké suúri." “

13 Ká síe baa bósíwó bulé: "Í má wí sínsúbólo né mól é? Ká rííwa a eré ká zų sínsúbóla ná wuu múbóla?"

14 Onđuuro ná né ká neró ná, há kén Wuse wíbule lu guoré aá bul.

15 Nibííne ðíkana sienne nǎhí ane ȝménbíí ní, wíe wí rán cé. Ba há zésí Wuse wíbule, v zúbó sienne ko tenni ní ká dááné, rí Sitaane zúbó líse é wíe ká tówó.

16 Níe náŋa má ne ane dówúbó dǎhí ná onđuo há zúbé ðal; rí ða né Wuse wíbule wuu, ðaá sánǎ mólé arí satoró.

17 Amá ða wí banǎille kené a san aá múb síe, ane tuu nalursi há wí tíe zúbé. Rí ða né kúe aá bǎnsíwó, ríwó níná wula Wuse wíbule ná wíe, ða báá wí lée aá dí.

18 Níe náŋa má nǎhí ane soru ná sierv onǎbíe há ðállé né. Ba né ká níe ná há sán Wuse wíbule héwó sienne,

19 ká dúníe wíbuné, ðijadaaró nyuko mǎŋwó mé, onni ðíkana náŋa hǎné mǎŋwó síe mé, a tó Wuse wíbule ná mé, ða báá wí Wuse wíe tų. É wíe wuu nǎhí ane soru há tó ðie mé né, ða pii fél, a waá ose.

20 Ká náŋa má mų rán ane tíe ðiwero. Ba né ká níe ná háá ne Wuse wíbule ná a laa dí, a tų wíbule ná há mǎké é. Wíbule ná ða há lée dí a tų wérí, v nǎhí ane ðie há ósé, náŋa hé bíe meré rí fíwa, náŋa meésibotorowa, náŋa zolowa."

21 É né ká Zeezi baa bósíwó bulé: "Rí neró nǎ ja pummó a nyike caanó, vú pii bil a ka táasa né bírcú yáá, vú pii hé gódó mól né? U waá pii sake caanó ðisakí né ré?"

22 É wíe, onǎfǎŋse wuu sí nyuse, ká rí wǎlvoré wuu a nyaamí.

23 Rí neró wuu kén ðilla aá zesi wíe, v ne."

24 Ká baa bul pówó bulé: "Í pó wérí, a zų wíe zese. Rííwa nǎ zesi wérí, Wuse sí péíwa sabuuna súuri, rííwa ose zesi.

25 U síe ká é né, neró ná há kén ðie, ða sí pób a ðowe. Ká neró ná há wí óŋ kené, ða sí ka múb ná má há mínú rí kaa la."

26 É né Zeezi baa bulé: "Wuse kuótóó nǎhí ane báálo há páru baka, a ka ðie lu du ní.

27 Ruu pí dóŋ, ruu wómmó, woho rí títan wuu, é ðie sí nyú a híése, ká rúb síwó há á é ká nyú, a híése zímú.

28 Baá nyú tíe mól rán né a ko le, a towe paarv, a ko le nyunni, a síe hé bíe.

29 Bíe ná nǎ ko ture, ða pa siisi múb kuse; ðie kuse tén né é."

30 É né v baa bul pówó: "Áá pi Wuse kuótóó ná rí mǎŋse ruu rí beé rí nǎhí náŋa? Sínsúbólo orí rí ráá pii mǎkú nuso?"

31 U rí omo oro, ðaá yíre mótárde, bíí ní nǎhí náŋa. É omo bíí ní múuré kǎlle onđuulé wuu ða háá dué.

³²Ká ruu bíí balá né nyúé, uú isi wa a kílle dɔparé wuu; u hílli zeŋsí, dííwiisi sié zuu cé dalle, áá cóú paaru ná sieru.”

³³Zeezi tíŋ síŋsúola ðikana mé, a máŋse Wuse wíbule pówó, ða nu muɔso.

³⁴U báá wí cáásé bul wíí áá pówó ri síŋsúola rá; ká ruu rírú karmibeŋe duŋo kúó ké, u mákwó múla pówó.

³⁵É kal tu gbaŋ né Zeezi búlú karmibeŋe rí bulé: "Í a ráá daare muu cɔo nóŋo.”

³⁶U tá nie ða col jusé, ká u karmibeŋe zuu súúrú mí, nyiidaborwie ná sieru u há kéné, a kuosi ða col. Nie náŋa má míŋwó nyiidaborsi sieru a má kuosi áá va.

³⁷Pozeno oro de lú a ko líwó mé, a ka nyii híkli ða zu áá súwó nyiidaborwie ná.

³⁸Rí Zeezi fa pí sanpur yéllú nyúú nyiidaborwie har rí, a pí dóŋ. É né ða íllú a bulé: "Karmi"ana, á háá susé, u é wíí mii wé?”

³⁹U isi a beŋe poo ná mé, ká bul muu rí bulé: "Cí cím!" É né poo ná siki, ká dhií wuu pɔre síkísíkí.

⁴⁰Ká u sié bósu karmibeŋe a bulé: "Beé rí te í fífá héwíŋ nye ná? U cí eré í yardá to Wuse mé?”

⁴¹Héwíŋ ɔse káŋwó kíŋkán, ða guŋe áá boŋe náŋa a bulé: "Ntíbeéduó rí ká báálo né, poo rí muu má tu saŋ áá óu ná u há sé?”

Marka 5

¹É né ða kuosi daare muu daaré, Zeraza tínáwa tié.

²Zeezi le nyiidaborwie sieru ko lu cé, u wí dááné, ká báálo oro kaŋtɔmɔ há kené áá wálme, de le lelbuli pékse a ko cinú sié.

³U dicóé né fa ká lelbuli ná pékse, ká néŋ toó a vówú áá bil dɔbalá. Beŋzelle má tu wúb wuó vɔwe.

⁴Ba kánú naase hé ðeŋse mé ká gúl; a pa beŋzelle vɔwe, ká é má u bónni ðeŋse ná, a conni beŋzelle ná wuu. Bɔbár toó a nyáŋú áá bil cím.

⁵Tápúl wuu, títaŋ rí wɔhɔ wuu, u muŋ lelbuli pékse rí palle nyunni áá kíile, ká pa dówúb lósú teŋ áá lúnni.

⁶U há ná Zeezi díbóli, u fók mú cémú, a bírmi tié u sié, a zílú.

⁷Ká kíile kíŋkán a bulé: "Wuse ná há ke onni wuu Bio Zeezi, ŋ rírí kén beé? Dŋ sɔlí, Wuse yur mé, síŋ mé kéré.”

⁸Bee wíé Zeezi né lá sié bésú mé a bulé: "Kaŋtɔŋtɔk, le ká tá báálo né!”

⁹Zeezi bósu bulé: "Í yur ká beé?” É né u sé: "D yur né ká, niyeló, á káŋ.”

¹⁰É né ða jenne Zeezi wéri, rúb síwó dómú ríwó le Zeraza tié.

- 11** Rí keru tínáwa má fa muḡ laka ráṅ, paalo tuḡa aá núólíwó keru.
- 12** É né kaṅtomo ná sié sul Zeezi a bulé: "Lo ráá mú zv keru nyáṅ."
- 13** É né v saṅ é pówó. Kaṅtomo ná le báálo ná mé, a mú zv keru ná fa há peri búíwulle, ba wuu giṅ le paalo ná nyúú tuwi balle muu sierv, a nyo nyii suse.
- 14** Kenṡola ná má de pusi fá zv tóó sierv, náṅa fá zí bakse rí, a hé é wíí duosi pá nie wuu. Ba le a mú ríwó ná tutumí ná há tómé.
- 15** Ba múó peri Zeezi laka, a ná báálo ná kaṅtonyeló fa há kené aá beṅse, ruu ï wíé, a zuḡ geró su, a kaa ké. É né héwíṅ káṅwó.
- 16** Nie ná fa há muḡ ráṅ a ná wíí ná há á báálo ná rí keru ná, ba sié máṅse aá pá níkoole ná.
- 17** Ba wuu de isi aá sul Zeezi, rúv col dihuó ká tówó tié.
- 18** É né Zeezi mú rúv zv nyiidaborwie a col, báálo ná kaṅtomo há líé ká tá, v má tuu peri aá súlv, ká rúv tíṅv mé.
- 19** Zeezi ve, ká búlv rí bulé: "Burmó jaa i nie sierv, a bul wíé ná wuu i Nyuutina há éí mé a pówó, ríwó zímú há féi susu mo é."
- 20** É né báálo ná burzv tóne bamma fí há hé náṅa mé baá yíre Dekapol, a cesi wíé ná wuu Zeezi há éé pówó, a pá nie. Ba wuu zesi, v de vókwó.
- 21** Zeezi baa kuosi muu kéri coo nóṅo. Nie dikana baa ko kílv muu nuu ráṅ.
- 22** Zuwifiwa cémejaa nohó oro baá yíre Zayirisi, v ná Zeezi, a isi ko bírmi tié v sié;
- 23** a jénnú wérí a bulé: "D tolwie níí wulé a cí suu mé, ko ráá mú ríí tíkv mé, a pówó hiěsó, rúv sí sówó."
- 24** É né Zeezi isi, ba tuḡ náṅa mé aá col. Nie dikana fá púú, a vaa yiki náṅa ko aá zínv.
- 25** Hál oro má fa muḡ ráṅ a a puolá, v cél bíbíse, a wálmú buḡse fí rí belle, ká waá toki.
- 26** U bál dóktawa naase mé wérí, a zókú die wuu pówó, ká v puolí ha wí cúcó, ká ose aá bóṅse.
- 27** U sié há né Zeezi wíé, é né v má ko zv nie ná sierv, a lúksi peri Zeezi har rí, a tíkv geró mé.
- 28** U sabuna né ká: "Ruḡ fa dé wóllú genne mé tike ré, ḡ sí dúóri."
- 29** Múlv ná tu tu mé, rí cél ná fa háá lúv mé síkó, v sié zuḡ rí puolí ná baá tóu teḡ mé; teḡfiél kúó.
- 30** Ká Zeezi má zuḡ rí nēḡ rí tíkv mé, v dóé muó le a dúóri tína. É né v bíré cí nie ná sierv, ká bose bulé: "Áḡ rí tíkíḡ geró nuu mé?"
- 31** É né v karmibele sé: "I ná nie rí ba kánó mo nye, a yiki náṅa ko aá zíní, ká i búbose: 'Áḡ tíkíḡ mé?' "

³²Ká v ha bel aá ja néη ná há tókú mé.

³³Ká háálo ná zuη tutumí ná há tómú teη mé, é né héwíη kánú, v cel cel ko bírmi tíe Zeezi síé, a búlú sierv taná wuu póú.

³⁴É né Zeezi síé búlú rí bulé: "Háálo, ɪ há lán dí ní dúorí. Mómú rí teηfíel, ɪ puolí ténnó bóη."

³⁵Zeezi muη bulé mé, rɪ nɪe né lé Zuwifiwa cémejaa nohó ná jaa ko, a bul póú bulé: "Báá sí Karmɪ"ana wálmú yóó, ɪ tolwie ná sówó."

³⁶Zeezi ne é, a wóó rí bélé, ká bul Zuwifiwa cémejaa nohó ná rí a bulé: "Sí héwíη fá, nyáηí bentúú ká a yardá η mé."

³⁷Zeezi báá wɪ sáηé néη wuu baa tíηú mé, a súuri Pɪere rí Zake, rí Zake maábɪo Zan mé.

³⁸Ba há múde peri Zuwifiwa cémejaa nohó ná jaa, Zeezi ná nɪe rɪ ba dé ηmaare hé nánjá mé, aá kíúle, aá cáási, baá wɪ yúó ní.

³⁹É né v mú zv, a bulé: "Beé rí í kúko kuolle, aá wɪ nye? Tolwié né wɪ sówé. U pí dón ní."

⁴⁰É né nɪe ná wuu de isi aá cermi Zeezi mí. É né v a ba wuu le ká kááne bio áná rírú maá, arɪ nɪe ná há tíηú mé, ba zv tolwie ná dipíne.

⁴¹Zeezi tere kánú nése mé ká búlwó liηó mí bulé: "ɪTalííta kúmɪ.ɪd" U mól né ká: Tolwie, isi dahá, η né sé.

⁴²Kíkélé, ruu nyáηó isi aá va. U fa ká buηse fí rí belle toló rí. Hálí! A de caase guɾe nɪe kíηkán.

⁴³É né Zeezi caase bul pówó rí sífiema, ríwó sí ló rí néη wuu zuη é mé. Ká bul ríwó ja bidíili pá tolwie ná róú dí.

Mark 6

¹Zeezi le ráη mé, a burmú tóó; v karmibeɛ kánú mú.

²Zuwifiwa fielé tápuɪ há pére, v isi zv cémejaa aá karme nɪe, a bul wíé guɾe nɪe. Ba bɔl ká bulé: "U á eré a zuη wíé mɔ nye? Neé ré v ná wízume né duo? U á eré ré káá a wíé nyáη wuu?"

³Maari bio cápíηta ná rá bó? U maábeɛ rá to Zake rí Zoozi rí Ziidi rí Sumoη ré? U nátolé é rá á sísíénnúwa nye ré?" Ba tuη é wíé píwó sienne mé ve Zeezi, a bérú.

⁴É né Zeezi bul pówó: "Wuse wílaabullo to néη v jaa nɪe rírú tóó nɪe duηo sierv né. Ká ruu mú dihɪ wuu, v píηó."

⁵É né v wɪ wóllé a wínyána wuu ráη, rɪ puolle muó duηo mé, v há puú nése tike ba dúorí rá.

⁶Ba há vé Zeezi laa díi, v é zókú sierv, v tówó ráη ká guore tóne náηa aá karme nɪe.

⁷É né sié v yírú karmibele ná fí rí belle, a nyúósíwó ríwó ka dóé kílle kanṭomɔ, ká sié tɔ́ṣwó belle bellewa.

⁸Ká bul pówó bulé: "Rúíwa lé ḡménɔ, í péíwa natɔ́ɔse hé, a pi deṣṭuke héíwa nése mé, ká báá sí óṅ wuu píí súúri; í sí bídííli pí, a sí kotokó pí, a sí meéwí píí hé gezúma mé, a sí genne belle súú nyáṅ náná mé."

¹⁰Ká baa bul pówó bulé: "Í há múde le tóó wuu a zv jaa ná, í muṅ ráṅ dṣṣṣ a kaá jéíwa colé.

¹¹Ká rúíwa mú tóó wuu ríwó bulíwa sí zú, a véíwa wíbulé zesé, í daare ká bósíwa natɔ́ɔse kuṅkulo tá ráṅ, rúb é a siéda a pówó, a make ríwó zv rí ba óó zóke Wuse mé."

¹²É né nutumé ná wuu col, a mú gvɔre bul aá pá nɛ, ríwó zv rí ba zóké Wuse mé, ríwó bírse ká ko Wuse rí.

¹³Ba kírí kanṭomɔ bíkana nɛ mé, a pi nṣṣ laare pɔ́lle mé a pówó tenfíél.

¹⁴Zeezi yir líó ceṅ dhí wuu. Ba búlú wíé kuóro Erodi nɛ. É né náṅa sé: "Zeezi né ba háá búlú wíé, Zaṅ Batiisi ní bíré isi sṣṣ mé. É né te, v wólli wíguré nyáṅ aá a."

¹⁵Nɛ náṅa sé: "Wuse wílaabullo Eli ní." Náṅa má sé: "Aí, Wuse wílaabulla ná oro rí."

¹⁶Amá Erodi há né é wíé, v sé: "Zaṅ ná ḡ há éé ba bá nyúú coki, v né ísé aá hiési."

¹⁷Erodi tu né fa éé ba ka Zaṅ vɔ́we, a kaa mú hé bunajaa mé. Erodi fa há kenú máálá Filipi háálo Erodiyade laa ja wíé.

¹⁸É né te, Zaṅ mú búlú rí bulé: "Ḍménɔ toó, ríí léí máálá háálo ja."

¹⁹É wíí né Erodiyade kaá dṣṣ Zaṅ, aá ja gbél rúb búú, ká wɪ wo,

²⁰bee wíé Erodi faá fá Zaṅ ré. U bélú rṣṣ ká nṭaná ré, aá fá Wuse héwín, é né v kéré mé ríwó súú bú. Rṣṣ né zésí Zaṅ wíbulé wuu, baá dómú beṅtúú mí, ká é má v ha cóllíwó zesé wéri.

²¹Kal oro rí sié, Erodiyade ná gbél rúb bú Zaṅ; é kal né ká Erodi buḡlulí cana. É kal ba á bídííle kíṅkán, v yírú kuónáṅa, a yírú lalyoore nyúútínáwa rí Galiile tíé nṣṣe wuu.

²²É cana kal né sié, Erodiyade tolwie zṣṣ cínwó síé a gṣṣ gvola wéri, a tṣṣ Erodi rírú kéninnáṅa ná wuu sierv. Kuóro Erodi isi bul tolwie ná rí a bulé: "Make omo ná wuu ɪ háá jeé, ḡ sí péí."

²³Ká ḡmíése pówó bulé: "Omo ná wuu ɪ é há có, sul, ḡ sí péí, rṣṣ có rúb áṅ kuorí baamónánáwa má, ḡ sí péí."

²⁴É né tolwie ná le a bósú maá a bulé: "Í zṣṣ sul beé?" É né v sé rúb búlú ja Zaṅ Batiisi nyúú ní.

²⁵Tolwie bífá kíkélé zṣṣ bul kuóro Erodi mí a bulé: "Ḍḡ ja Zaṅ Batiisi nyúú ní perété sierv rééwa."

- ²⁶Kuóro Erodi sierv wuu zoke, ká v fá candíire síí, a rírú há ñmíésé ná wíé, v wí wuó ve.
- ²⁷É né v tɔŋ sóoji rúú va kíkélé, a mú coki Zaŋ Batiisi nyúú, a kaa ko.
- ²⁸É né sóoji lu mú binajaa, a coki Zaŋ Batiisi nyúú, a pii hé perété mé kaa ko pá kuóro; v laa pá tolwie ná, v má laa kaa lu póú maá.
- ²⁹Zaŋ Batiisi karmíbele núú svv wíé, a ko púú leló a kaa mú hu.
- ³⁰Zeezi nutumé ná wuu burko cɛŋ nánjá v laka, a síé césíwó wí"álle ríwó wíbulé wuu a póú.
- ³¹É né v búlwó rí: "Í ko ráá keke nie ná mé mú dihuó, rííwa ké fíele mɔ́." Bee wíé nie kánó wérí a ko káá col, ɔa wí tɛŋ wuó ná a ké aá dí bídííli.
- ³²É né ɔa isi mú zv nyiidaborwie, a kuosi caase daaré ná, nie há to rán aá gbá naa.
- ³³Nie ɔíkana nówó colé a zɔŋ rí ɔa né, ɔa le tóne ɔíkana a va naase mé, a la síé mú peri rán ná ɔa háá mɔ́é.
- ³⁴Ba mú peri, a le nyiidaborwie mí tuwí tíé, Zeezi ná nie ɔíkana rí ɔa cíkó, ane piense há wí penɔ́lo kené, ɔa susu wuu kánó, v síé isi pí wíé ɔíkana a mánse aá pówó.
- ³⁵Gbaŋ ko gbaane, v karmíbele tuu Perú a bulé: "Dihí né ká gír ré, ká tɛŋ lérke.
- ³⁶Tá nie ná ríwó zv tóne sierv a jaa yowe bídííle dí."
- ³⁷É né Zeezi sé: "Í tu ja bídííle pówó ríwó dí." É né ɔa bul póú: "Raá pí dénié zowelle é rí yowe dipéŋwa rí pá nie nyán, ɔaá vóksú?"
- ³⁸Zeezi bósiwó: "Í kɛŋ dipéŋwa beŋmɛme? Í mú kíéle ná." Ba mú kíéle ná ká burko bulé: "Dipéŋwa ɔommóó arí nánɔwulé belle né múngrá rí."
- ³⁹É né v sé: "Í a ríwó wuu ké púl púlwa, nyóloo daha."
- ⁴⁰Ba wuu ké, léé lééwa, léé náŋa nie zolowa, náŋa meéselle rí fííwa.
- ⁴¹É né v síé pí dipéŋwa ná ɔommóó arí nánɔwulé ná belle, a bán bel bána rí ká bólle Wuse, ká ka dipéŋwa ná rí nánɔwulé ná conni conni, a póú karmíbele, ríwó laa ɔa nie ná wuu.
- ⁴²Ba wuu dí a vokse ká tá.
- ⁴³Ká ɔa pa dipéŋ kááne rí nánɔwulé kááne a sú kúrsi fí rí belle.
- ⁴⁴Nie ná wuu há dí é bídííle, ɔa sierv báála né búí"ommóó.
- ⁴⁵É har rí mé né, Zeezi súb karmíbele isi zv nyiidaborwie, a lóú síé daare Betisayída daaré, ká rúb tá nie ná ríwó col jusé.
- ⁴⁶U a ɔa wuu col tenni, kóú mú zí paalo nyúú rúb cvole Wuse.
- ⁴⁷Tóó kúó bíri, rí Zeezi karmíbele ná ríwó nyiidaborwie ná muŋ muv sísíénnúwa, ká v dɔŋ muŋ tíé.

⁴⁸U bélé rɪ ɓa váló áá gúl; poo lú tulé a kánwó áá pínji. Zíbelli wííle mí, v isi dɛŋɛ nyii daha a mó áá cérwó.

⁴⁹Ba há nóú rɪv dɛŋɛ nyii áá ko, ɓa bíúnó rɪ lelbululí né. É né ɓa de cáási.

⁵⁰Ba wuu ní fa nóú a cí áá vákɛ, é né v búlwó rí: "Í pɔɔɛ, ɣ né, í sí héwín fá."

⁵¹Ká mú zɪv súúríwó mí nyiidaborwie ná sɛrv, poo ná siki. Wíí vókwó, ɓa de halle ké bój,

⁵²bee wíé ɓa síé ha wɪ wúólé, ríwó zɪɣ Zeezi mɪɔɔɔ. Ba nóú nyánwíí má. U pí dɪpɛŋ mɪɔ a díɛɛ nɛ há kɛ búí"ommúó, ká é má, ɓa ha wɪ níé peri.

⁵³Ba há múé kéri gínjíní mí Zɪnzarete cɔɔ rí, ɓa túwó, ká kánwó nyiidaborwie vɔwe tá.

⁵⁴Ba líó ko tenni, rɪ nɛ ná Zeezi, a kíéle zímó kíkélé.

⁵⁵É né ɓa ɣɔɔɛ zv dɪhɛ wuu, a pa pɔɔlle sake pɛŋse mé, a kaa tɪɣú naase mó dɪhɛ ná wuu, ɓa há núú wíé.

⁵⁶Zeezi háá mó dɪhɛ ná wuu, tózeŋsi rí tówɪela wuu mí, ɓaá de pa pɔɔlle kaa lu pú dɪjele né, káá sɪl rúb lo ríwó tíkú gɛɔ nɔ mé. Ká nɛ ná wuu há tíkú mé, wuu níí dúóré.

Markɛ 7

¹Fariziɛwa rí Wuse kɛŋzɪnna bamma ísó lɛ Zerizaleme, a ko Zeezi rí.

²É né ɓa ná Zeezi karmibele náŋa, rɪ ɓa wúb néŋsa sémé, ká ka é áá dí ɓɛ.

³Zuwifiwa duo wuu ríwó Fariziɛwa é rí, ɓa néŋsa kɛŋ semé ré, ɓa seŋ káá dí ɓɛ; ɓaá tɪɣwó naabálwa kusún ní.

⁴Rɪ ɓa né zú nɪkana sɛrv wuu ká lɛ, ɓa wɪ ɓɛ dí, rɪ ɓa né wúb néŋsa é semé duo mí sémé, kéré. Ba kusún wíé kán: náŋa né kówó nyínviini, ríwó nyínɣbaŋse, ríwó ɓidííle gbaŋse, ríwó danɣánáwa tiísé.

⁵É né Fariziɛwa rí Wuse kɛŋzɪnna ná ɓɔse Zeezi a bulé: "Beé rí tɛ ɪ karmibele wírá naabálwa kusún tɪɣ; ɓa wúb néŋsa seŋ, á naabálwa kusún semé, ká kaa dí ɓɛ?"

⁶É né Zeezi bul pówó bulé: "Nɪbínɪɣmónɣyóówa, Ezayi ɓiéna lá Wuse nɔ mé bul taŋá í wíé. Ane é v há pónsé kɛnɔ mé bulé Wuse sé: 'Nɛ nyán duo kɛŋ nɔkɛnne dɪɣɔ né áá cúólín, ká ɓa sɛnne kékín mé wérí.

⁷Ba há sé ɓaá cúólín ná wuu ká yóó, ká isi pi nɪbííne ɣmɛŋse áá karme nɛ.'

⁸A vɛ Wuse kínse káá zíl nɪbííne kusún wíé."

⁹Ká Zeezi baa bulé: "Í ɓiéna yíkí Wuse kínse tá, ká tɪɣíwa naabálwa kusún mí ní.

¹⁰Moyizi pónsɔ bulé Wuse sé: 'Búi áná rírí maá.' Ká baa bulé: 'Bú nɛɔ ná há búl bóŋbóŋ a cáású áná rírú maá.'

¹¹Amá í é wí éé a, í sé, rí nɛɔ né búlú áná rí né yáá, rɔɔ maá rí né, a bulé: 'Omo ná há mɔhě rɔɔ pii sáɔí mé, ɔ púú pá Wuse.' U né Zuwifiwa kaá yírɔ́ líɔ́ mí: |ikórbán|d.

¹²Í é súb é né ká yéré, ɔ báá wí wíí éé áá pób áná rírú maá.

¹³A pííwa tu sabuna wímánɔ ná tó Wuse wíbulé mé. Í wí"álla kán ɔa há nɔhí nyán ná."

¹⁴Ká Zeezi baa yíre nɛ ná wuu ɔa kóú laka, ɔ bul póbó bulé: "Í wuu zesi wérí, a nɛ wíé múbúla.

¹⁵Onni ná núbííno háá díé, ɔa ra wúb rí Wuse péké zɔke, amá wíé ná há lúb sɛɛɔ áá le, ɔa núb zókú rí Wuse péke.

¹⁶((Rí nɛɔ kɛɔ dulla áá zesi wíé, ɔ nɛ!))"

¹⁷U kéké nɛ ná mé a zɔ jaa, ɔ karmibe le bósú síɔsúbúlo ná múb mé.

¹⁸É né ɔ bósíwó: "Í má ha wí wíé ná múbúla né? Í wí é rí búdííli ná háá zɔ núbííno sɛɛɔ, wúb rí Wuse péke wuó zɔke?

¹⁹Búdííle wí núbííno sabuná peri, ɔaá zɔɔ mɔ file ní, a lu zɔ lowíé, ɔa kaa burɛ, ɔ kaa lu nyé tá." ((Zeezi bulé né mí, búdííli wí Wuse rí núbííno péke wuó zɔke.))

²⁰Ká baa bulé: "Wíé ná há le núbííno sɛɛɔ áá le, ɔa núb zókú rí Wuse péke.

²¹Wítɛnnɛ wuu le núbííno sɛɛɔ né; sabɔɔbɔmɔ né tɛ: nyúzókriwí"álla, gaárɔ, núbúí,

²²córmɔ, síí, sahaksí, nɔvɛɛ, síbɛɔsí, dɔɔɔmí, zaɔbá, nyɔkɔ, arí gɔɔgárɔ.

²³Wílɔré nyán wuu le núbííno sɛɛɔ rí né, ɔa né síé zɔke núbííno rí Wuse péke."

²⁴Zeezi le ráɔ a múb Tiiri tíé, a zɔɔ mɔɔ jaa oro mí, a wí có rí nɛ zímú mé, ká ɔa ha zɔɔ.

²⁵Háálo oro fa le Sirofenisi, a a Gureke hál; ɔ toló ní kɔɔɔɔ zé. É né ɔ nɛ Zeezi wíé, a ko bálú naase mé a súb, rúb kiri kɔɔɔɔ ná rúb le, ká túb toló.

²⁷É né Zeezi sé: "Rɔɔ pí heɔbiisi búdííli ríí yóó pá váse káá tówó, ɔ é wí weri; lo rí heɔbiisi dí vɔkse kéré."

²⁸É né háálo ná sé: "U ká taɔá ré, ɔ Nyuutuna, amá rí heɔbiisi níí dí ɔie ríwó ɔése tíé, váwíisi wówó é pa áá dí rí."

²⁹É né Zeezi bul pób bulé: "Wíí né ɔ há bulé wíé, múbú jaá, ɔ toló nyúú kɔɔɔɔ líó."

³⁰U bíró múb zúb jaa a nóú toló píne gódó daha, rɔɔ íś ré kɔɔɔɔ ná ɔiéna líó.

³¹Zeezi báá le Tiiri mí, a tɔɔ Súdɔɔ a múb caɔ tóne fí ná ɔa háá yíre Dekapol, a caase Galiile mɔɔ rí cɔɔ.

³²É né nɛ bamma isi ka dɔɔtenno há wí wíé wuó bul, a ko Zeezi rí, a sul rúb pób nɛɔsa tókú mé.

³³Zeezi lób, a kaa kɛke nɛ ná mé, a púú néníwíisi hé báálo ná dɔlɔɔnnɛ mé, ká a mɔɔɔɔɔɔ a múb tókú nɛɔdulí mí.

³⁴Ká síé bán bel bána rí, a hiĩni ká búlwó lińó mí bulé: "iEfata|d." U mól né ká: "Wúri."

³⁵É wuu, ruu dulla ná wúnnó, u neńdulí má tuu, u búbul wíé wérí.

³⁶Zeezi síé fél síi a bul ríwó sí wíi wuu búl pá nẹ. Uú bul ríwó sí wíi búlú wuu, ká é má ba kaa le aá búoli.

³⁷É wíi maane nie wuu nuu. É né ba bi Zeezi mí bulé: "U wí"álle wuu wéro kíńkán; u óó dıptenne níne wíé, nucewo tınáwa má búbul wíé."

Mark 8

¹Kal oro rí nie ɔkana baa ko pú Zeezi laka, ká wí óń kené aá dí; é né u yírú karmibeɛ a bulé:

²"Nie nyán susu wuu ní kenín; bel ná, tápuɛ botoro ní nye, ba há kúé kénín laka rée, ká ɔdííli toó ríwó dí.

³Rıń síwó mú juɛ rí losu né, ba waá peri; ba síé sí bíri, ríwó ɔalle ɣménɔ mé; ba náńa dúli ból."

⁴É né u karmibeɛ búlú rí bulé: "Áá ráá a eré, ká ná dıpéńwa ɣír né sierv, a pá nie nyán wuu ríwó dí vokse?"

⁵Zeezi bósiwó: "Í kén dıpéńwa beńmɣme?" Ba sé rí ba kén balpe.

⁶É né u a nie ná wuu ké tíé, ká u la dıpéńwa ná balpe a bólle Wuse, ká kaa conni a póu karmibeɛ, ríwó laa ba; ba laa ba nıkana ná wuu.

⁷Ba fa kén náńwulé má muó, Zeezi bólle Wuse ká a ba píwó má ba nie ná.

⁸Ba dí vokse, ká ba pa díkákááne a sú fıyákne balpe.

⁹Nie ná wuu fa péri búiwóná. Ká Zeezi síé tówó ba col jué.

¹⁰Ká u má rírú karmibeɛ síé isi zu nyiidaborwie, a daare Dalmanita rí ɔɔ.

¹¹É né Farızıẽwa isi ko bul wíé, aá to tíńtóté; ba háá ja Zeezi mól kané, é né ba sé rúu a wínyana, ríwó zu rúu lí Wuse rí né.

¹²Zeezi sierv zoke, u hiẽsi, ká bulé: "Beé wíé ré zaa beɛ jíja wínyáńse ríwó ná? Tanjá né ı bul aá péiwa, ı báá wı nyána wuu áá péiwa zaa beɛ."

¹³É né Zeezi tówó ráń, ká burkuosi daare daaré nóńo, u rírú karmibeɛ.

¹⁴U karmibeɛ súlló ba wı péé pi dıpéń; balá duńo ré fa múnwó rí, ba nyiidaborwie sierv.

¹⁵É né Zeezi síé pi wımáńse a cááníwó a bulé: "Í póiwa tu mé wérí arı Farızıẽwa rı Erodi naane. Ba nińı ane sibúr né."

¹⁶U karmibeɛ kaa ké aá cóksíwó tu mé a bulé: "Á há wı dıpéń kené ná né te u bul é."

¹⁷Zeezi ẽ wíí ná ɔa háá buné, é né v bósíwó: "Beé rí te í ka í wí dupéŋ kené wíé ké áá pɔse náná? Wízume ha tóíwa mé? Í ha wí wíé múúlá ne? Í ká dɪlhɔɔ tɪnáwa rí yáá?"

¹⁸Í kénj síé ká wí ránj ná, a ka dulla ká wí wíé ne?

¹⁹Í wí nyúkúúla kéné áá bune wíé? Ɖ há pí dupéŋwa ná bɔmmú a conni pá nɛ búí"ɔmmú ná, í pówó bɪdíkááne sú kúrsi beŋmɛme ré?" É né ɔa sé: "Fí rí belle."

²⁰"Ɖ síé báá há cónní dupéŋwa balɛ, a pá nɛ ná búíwɔná, í pówó má bɪdíkááne sú fíyákne beŋmɛme ré?" É né ɔa sé: "Balɛ."

²¹É né v bósíwó bulé: "Í síé báá ha wí níé?"

²²Ba mú peri Betisayida, é né ɔa tɛse nyummɔ oro ko Zeezi rí, a súlú, rúú pówó nɛŋsa tɪkú mé.

²³Zeezi ka nyummɔ ná nése mé, a kánú mú baka rí, a a muɣtuɔɔv laare báálo ná síé mé, a pówó nɛŋsa tɪkú mé, ka bósú, rúú ná ránj ré?

²⁴Nyummɔ bel ká bulé: "Ɖ béló ná nɪbííne rɪ ɔaá válú, ɔa taŋa dé ne tuuni ní."

²⁵É né Zeezi baa pówó nɛŋsa tɪkɛ báálo ná síé mé; v firki síé bel, a de dúóri, a bel zuŋ onni wuu áá cakɛ.

²⁶É né Zeezi súú múmú jaa, rúú sí zúú gɔɔre tóó siɛɔv.

²⁷Zeezi rúú karmibele zuu col Filipi Sezaare laka tóne. É né ɔaá va ŋménɔ mé, v bósíwó bulé: "Í nu mé, nɪbííne sé rɪŋ ká áŋ ré?"

²⁸É né ɔa sé: "Nánja sé ríí ká Zaŋ Batiisi ní, nánja sé Wuse wílaabullo Eli ní, ká nánja má sé Wuse wílaabulla ná nóŋo né."

²⁹É né, v baa bósíwó: "Ká, í má tu síé sé rɪŋ ká áŋ ré?" É né Pɪɛɛ sé: "Í né ká Kirisi."

³⁰É né Zeezi bul pówó rí sífiɛma a bulé: "Í sí é wíí búl pá nɛŋ wuu."

³¹É né, v síé púl, a bul áá pówó karmibele, ríwó zuŋ rí, v mɔhɔ́ rí Nɪbiino Bio ná wula wérí. Ká rí nɪhiɛse rí Wuse vɔk"ɔɔsa rí Wuse kenɣunna vóú wíé; ɔa sí búú, ká rí táɔule botoro kal, rúú buɪ"isi, a a nɪwómmí.

³²U bíl é wíé wuu pówó nyaamí. É né Pɪɛɛ yírú kaa géŋŋe, a bul rúú sí é búúbúlú.

³³É né Zeezi bíɛ bélú karmibele ná nánja, ká bese Pɪɛɛ mé bulé: "Sitaane, kaa tuu mú har rí! Wuse wíé tóí sabuna mé; nɪbííne wízume duŋo né míní mé."

³⁴É né ká v yírú karmibele arí nɪkana wuu ɔa ko, v bul pówó bulé: "Rɪ nɛɔ wuu có ruu tɪŋɪŋ é mí, rúú tɪna vóú tu wíé tá ránj, ká saŋ suu dagesé wula, a tɪŋɪŋ mé.

³⁵Nɛɔ ná wuu há lówé áá kɛrú muse mé, v sí gúlú mí, ká nɛɔ ná há yóú muse tá ŋ é wíé, arí Labaariwero ná wíé, v tɪna sí nóú muse.

³⁶Nɪbííno há já dúnié onni wuu a pówó tu, ká v duma yókse, v nyɔɔré muŋ néé?

³⁷Nɪbííno á rúú pí beé dúó rí, a yɔwe lóú duma?

³⁸Nero ná wuu háá fán mé tíjé hũse, aá fán wíbule má bulé hũse, zaá nibííne nyán há ká wíboŋ"áará, a wí Wuse ja, síé mé, Nibiino Bio má kal ná háá kóó dúú Ana Wuse kuorí, ká rúb malíkawa kílú, v má sí fá tína hũse."

Marke 9

¹É né v baa búlwó rí bulé: "Tanjá né ŋ bul aá péíwa, í reé nicíne nyán náŋa waá suse, káá ka síí rí ná é ná Wuse kuorí háá á rúb dí arí dóé."

²U é tápule balgo kal né, Zeezi isi yíre Piere, rí Zake, rí Zan, a kánwó keke náŋa ná mé, ba mú zí paalízeno oro nyúú. Zeezi isi gínú tu rán, ba síé mé.

³U genne wuu de pi aá tul, ñupɔŋsé búlú, nēŋ to tíé nyúú reé, a sese genne ba pummi múmo é.

⁴Ká Eli má rí Moyizi ko lu nyúúwó mé, a ka Zeezi cí aá bul wíé.

⁵Piere wúrú nuó mé a bulé: "Karmí"ana, raá ké reé, v wér; a ciki tántewa botoro, ɪ nóŋo, Moyizi nóŋo, Eli má nóŋo."

⁶U dé wúb háá búlú ná má tu ẽ, héwíŋ há kénwó.

⁷Duóbána ko tuwi tówó mé, ká ba ne Wuse liŋó duóbána ná sierv, há sé: "Bio né kán Bicollí ní, í zésú wíé."

⁸Ba né liŋó ná a gvore delle dhí wuu, ba wí nēŋ wuu néé, a pé Zeezi duŋo mé.

⁹Ba há lé paalo ná nyúú aá tuwi ní, Zeezi síé búlwó rí fiéŋfiéŋ a bulé: "Í sííwa wínáále nyán wíé búl pá nēŋ wuu, a kaá ja Nibiino Bio sɔv ká bur"isé."

¹⁰É né ba la é wíí héwó sienne, a kaa vaá bɔse náŋá, v há súb sí sɔwe ká bur"isi ná múl mé.

¹¹U karmíbele ná bósú bulé: "Bee wíé ré Wuse keŋzunna súb mɔhó rí Wuse wílaabullo Eli ní la síé ko kéré, ká rí Wuse Bio ko?"

¹²É né Zeezi bul tanjá pówó bulé: "Eli ní diéna mɔhẽ rúb la síé ko ɔse wíí wuu. Ká beé rí síé te ba púŋse Wuse Kenɔ sierv bulé Nibiino Bio sí ná wula, ríwó púú make onyóó?"

¹³U tanjá áŋ bul rííwa zuŋ rí Eli é kúó rí, nie a v ná wula é ba há có, a a ane é ba há búlú wíé Wuse Kenɔ sierv."

¹⁴Ba mós Perú karmíbele ná náŋa dhí, rí nie ñikana kúó gónwó, ká ba rí Wuse keŋzunna ka wíé cí aá tó tíŋtóé.

¹⁵Níkana ná ná Zeezi úrwó tu mé, a isi fá mú aá bólló.

¹⁶É né Zeezi bósíwó bulé: "Beé wíé ré, í ríwó víváse náŋa?"

¹⁷É né níkana ná sierv, báálo oro búlú rí bulé: "Karmí"ana, kanɔŋ né zúŋ bio, a kánú neŋdulí bíre, v wí wíé wuó bul; v né ŋ kaa kóí rí.

18U há dé ísú mí rán ná wuu, vó púú yo tié ní, v pí aá kííke nyla, ká mɔ̀tɔ̀kuúme líle nɔ́ mé, a pii terki. Ɖ kaa ko súlí karmibele ríwó kiri kanɔ̀n ná rúú le ká tóú, ɔ́a wɪ wólle kiri.”

19É né Zeezi sé: "Zaa tóó bele, kéké nɔ́bííne! Ɖ́́ á ríj mɪ́níwa sɪɛɪv dááne mɔ́ ɛ́ré ré, ká rííwa sánjɪ́ wíé? Ɖ́́ á ríj wólle nyámmíwa wí"álle a dááne mɔ́ ɛ́ré ré? Í ka bio ná ko.”

20Bio ná ná Zeezi ko tenni, rɪ kanɔ̀n ná ísú mí, a kánú pínjɪ, v tuwi ɔ́al tié aá billi, káa póse mɔ̀tɔ̀kuúme.

21É né Zeezi bɔ́se bio ná áná bulé: "Kal beé rí nye wíí duo púlú mí?" É né v sé: "U hegbííri mí wuu ní.

22Téj nónjɔ́ mé, vó púú yo níj mí ní, téj nónjɔ́ mé, v púú yo nyii sɪɛɪv, aá jóú muse lísé. Ru né wo wíí aá a, ɪ bélrá susu, ká fára bújse.”

23Zeezi bul pów bulé: "Beé rí te ɪ sé ru né wuolé. Nɛɔ́ ná há á Wuse yardá, wíí wuu wúb gure.”

24Balaɔ́ala, rɪ bio ná áná bújso a bulé: "Ɖ á yardá, ko péj mé, a a rí kéké báá sɪ́j mé mɪ́nú.”

25Zeezi há ná nɪkana ná rɪ ɔ́a gíró aá ko, é né v ɔ́e kanɔ̀n ná mé a bulé: "Kanɔ̀n ná háá búre nɛɔ́ neɔ́dulí, ká a v títenni, j né búlé péí, le bio né mí, ká cíe wuu báá sí kóó zúb.”

26É né kanɔ̀n ná kííle, a ka bio ná pínjɪ rí dóé, ká mú le. Ká bio ná terki pé ane v sówó; nɪe ɔ́ikana súú sówó ré.

27É né Zeezi mú cóú nése mé a kaa cúolí. U isi cí dahá.

28Ká Zeezi rírú karmibele mú zv jaa, ɔ́a dɔ́jɔ́ ké, é né ɔ́a síe bósú bulé: "Beé rí te, á é wɪ wólle kiri kanɔ̀n ná?”

29É né Zeezi bul pówó bulé: "Wɪsɔ́ló fíénfíén dɔ́jɔ́ né wo kanɔ̀n né duo mí aá kiri.”

30Ba le rán mé a zv Galiile tié, a daare aá col. Zeezi waá ja rí nɪe zímú dumíní.

31Uú kármú karmibele né, a síe bul pówó bulé: "Ba sí ko ka Nɔ́bííno Bio pá nɔ́bííne ríwó laa bú; ká ruu sówó, v sí bu"isi suu mé, tápule botoro kal.”

32Amá v karmibele ná wúb wíbulí ná mól níé, ká fífóú bɔ́sé héwɪ́j.

33Ba mú peri Kapernayimi, a mú zv ké jaa mé. Zeezi bósíwó bulé: "Á há vá jméno mé aá ko, beé wíé ré í kaá tɔ́ tɪ́jtóé é?”

34É né ɔ́a wɪ nɔ́ lísé, bee wíé híése wíé né ɔ́a fa kaá pɔ́se nánjɔ́ jméno mé, aá ja ríwó zɪ́jwó sɪɛɪv nɔ́hɔ́.

35É né Zeezi ké ká yírú karmibele fí rí belle ná, a bul pówó bulé: "Nɛɔ́ ná háá ja híése, úú burme nɪe wuu hegbie, a tɔ́j aá pówó wuu.”

36É né v ka biwie kaa zúbó sísíénnúwa, a púú peke, ká bul pów karmibele bulé:

³⁷"Nero ná há tǵǵ wíe a ka heḡbiwiisi nyǵn oro wérí, ḡ né tǵna ka wérí; ká nero ná há keníḡ wérí, wǵn né kené, amá nero ná há tǵmǵn né v ka wérí."

³⁸É né Zañ, Zeezi karmǵbio nóḡo, bul pǵú bulé: "Karmǵana, á ná báálo oro ruu kení yur aá kiri kaḡtǵmo nie mé; é né á wǵ sǵḡé pǵú, bee wíe v tǵrá oro."

³⁹É né Zeezi sé: "Í lóú rúú í" a ráḡ; nḡn toó, rúú kǵnǵ yur aá tuḡ tutǵḡḡré, ká baa búre kíkélé aá zókǵ yur.

⁴⁰Nero ná há wírá mé cíné, v kǵrá nóḡo né.

⁴¹Ká nero ná wuu há tǵǵ wíe a a nyii nyíḡḡbaḡá sǵí péíwa, í há ká Kirisi karmǵbele wíe, taḡá wuu, Wuse sí tǵn tǵna."

⁴²"Amá rǵ némmúrtuna nyǵn há lǵn wíe dí nóḡo né, rǵ nḡn a rúú nyórke Wuse ḡméno mé, rǵ ba pí nḡnbúzeno vǵwe tǵna baḡ mé, a kǵnú mú yoo hé muu sierv né cúcó."

⁴³Ká Zeezi baa bulé: "Ru nése né yǵkǵ rǵí aá zǵke Wuse mé, ǵ cókú tá. l há kḡn vakul ká mú muḡ Wuse laka, v né wérí há kḡn nḡḡsa belle, ká mú zuu muḡ níḡḡsǵrá sierv.

⁴⁴((Rǵn ná deḡdule há waá suḡe, ká níḡ má waá ḡḡe.))

⁴⁵Ru naa né yǵkǵ rǵí aá zǵke Wuse mé, ǵ cókú tá. l há kḡn nakul ká Wuse léí tá, v né wérí há kḡn naase belle, ká mú zuu muḡ níḡḡsǵrá sierv.

⁴⁶((Rǵn ná deḡdule há waá suḡe, ká níḡ má waá ḡḡe.))

⁴⁷Ru sǵí má né yǵkǵ rǵí aá zǵke Wuse mé, ǵ kǵnú líse tá. l há kḡn sǵtoo mú muḡ Wuse kuótóó sierv, v né wérí há kḡn síe belle, ká mú zu níḡḡsǵrá sierv.

⁴⁸Rǵn ná deḡdule há waá suḡe, ká níḡ má waá ḡḡe.'

⁴⁹Wíí ná há te ḡ búbul nye, wula sí ne níḡ a nuse nero wuu.

⁵⁰"Yese ká ḡḡwérí rǵ, ká rǵ yese ḡmóḡ né kúe ruu yǵksó, nḡn wóú a v baa bure aá ḡmóḡse? Í lo rǵíwa sienne ḡmóḡse ane yese; í ka náḡá wérí."

Marké 10

¹Zeezi lé Kapernayimi mí a mú Ziide ḡtǵlle, Zurdeḡ fuo daaré, nie ḡtkana baa ko kǵlú. U máḡse Wuse wíe aá pǵwó, ane é v há válé aá tuḡ.

²Farǵzǵwa síe vuure isi ko rǵwó díḡú, a síe bǵse bulé: "Á kǵḡse sé báálo wóú háálo kiri aá tá; ǵ má ná beé rǵ v sierv?"

³Zeezi má baa bǵsǵwó bulé: "Wuse máké beé rǵ a pǵú tutunno Moyizi, v pǵḡse hé Wuse wímǵḡse keno mé péíwa?"

⁴Rǵ ba sé: "Moyizi pǵḡsǵ bulé: 'Rǵ báálo níḡ já rúú kǵrú háálo, rúú pǵḡse háhuōsi keno a pǵú, ká kiri.' "

⁵É né Zeezi búlwó rǵ bulé: "Í saḡksǵ wíe né te Wuse a Moyizi pǵḡse é wímakǵ.

⁶Rǵ é rá, pǵle mí, Wuse má nubííne: báálo muḡ, háálo muḡ.

⁷É né te v sé: 'Báálo rí háálo sí lísíwó tu ba ánáwa ríwó maáwa mé, a má píwó wíé hé balá a muɲ náná mé,

⁸a make ríwó belle ná a nibín balá.' É wíé, ba báá to nie belle, amá ba ká nibín balá ré.

⁹Nie ná síé Wuse há kené hé náná mé, a tuɲ hájaase múl mé, v báá wɪ mǝhé rí nén wuu kánwó cakse náná mé."

¹⁰Zeezi rírú karmibele duɲo há bíré ko zuv ké jaa sierv, ba báá ha pí háhuōsi wíé ná bósú ré.

¹¹É né v búlwó rí: "Báálo ná wuu há já háálo, a kiri tá ká ja nóɲo, úú zuɲ ré v tún bácórmv né arí háhuōsí ná.

¹²U ká é né pá háálo má. Háálo ná wuu há húósú bála duhí, a mú ja báhúó, rúv má zuɲ rúv tún hácórmv né é."

¹³Kal oro, Zeezi rírú karmibele kénó, rɪ heɲbiisi ní nie kese kóú rí, rúv púú nése tíkwó mé, a sɪl Wuse pówó. É né v karmibele isi bese nie ná mé, a bul ríwó kánwó síbeɲsí ná kaa tuu le.

¹⁴Zeezi há ná é, v cóé wóv karmibele ná. É né v bul pówó: "Í lo rí heɲbiisi ná kón rí; í síwó kírú, bee wíé nie ná há nuhí heɲbiisi nyán né kén dikéni Wuse kuótóó ná sierv.

¹⁵Í zesi wérí, wítu ré ɲ búbul; nero ná wuu há wɪ sáné rí Wuse dí kuorí v nyúú, ((ane heɲbie háá sánú áná é,)) v wɪ Wuse kuótóó ná sierv wuó zu."

¹⁶Ká síé kese heɲbiisi ná balá baláwa, a sákú naase mé, a púú néɲsa tíkwó nyunni mí, ká sɪl Wuse, rí Wuse hé bárka pówó.

¹⁷Zeezi rírú karmibele kúó isi le ríwó va, báálo oro de fá kóú síé, a yúókú tu ká bósú: "Karmɪ"anwero, beé rí mǝhé rún a, ká ná muse ná há waá tenni?"

¹⁸É né Zeezi bósú: "Beé rí te ú yírín nɪwero? Nɪwérí wuu toó, rɪ Wuse duɲo lén rá.

¹⁹Wuse wímáɲse sé: 'Sí nie óúúsú, sí córmú, sí gá, sí nyienne nyéé hé nie mé, sí nie gírmú, v mǝhó rí zílí áná rírí maá.' l íwó?"

²⁰É né báálo ná bul Zeezi rí bulé: "O Karmɪ"ana, ɲ tún nyán wuu ɲ heɲbíiri mí ní, a ko aá le zaa."

²¹Zeezi bélú, ruv cóú, é né v sé: "U ha kááne wíi balá ríi a; mú a yéllí ɖie ná wuu, a píwó meéwíé ba nyaara, ká ko a túnɲ mé, a make ríi ná kuóbíe Wuse duhí."

²²Amá Zeezi há bul é pá báálo ná, v sierv zókó kíɲkán, v zuki síé aá col; bee wíé é báálo fa kén ɖie kíɲkán.

²³Báálo ná colé har rí mé né, Zeezi síé bélú kílo ná wuu, ká síé búlv karmibele ná rí bulé: "U dúókó kíɲkán a pá ɖie tínáwa, ríwó wólli zu Wuse kuótóó sierv."

²⁴U é gírú karmibele ná. É né v baa búlwó rí bulé: "O bélé, v sí a wíduó a pá nie ná há píwó yardá héwó ɖie mé, ríwó wólli zu Wuse kuótóó ná sierv.

²⁵U taṇa bíró a mólé a pá nyúkma rúb tuḡ gehen gbel mú le, ká a wídúó pá ðie tína rúb zu Wuse kuótóó sierv.”

²⁶U é má baa ɔse gírú karmibeḡ ná, ða búbɔse nánjá bulé: "Rí ðie tínáwa né wí Wuse kuótóó ná sierv wuó zu, ká ná, nēḡ toó aá ná Wuse laaté.”

²⁷Zeezi bélwó ká bulé: "U ká wíí ná há gíré nìbííne, amá v wí Wuse é gíré; wíí toó aá gire Wuse.”

²⁸É né Piere sé: "Ká á má, Karmí"ana? Ná, á é vé ðie wuu ní ká t́́íí mé.”

²⁹Zeezi síe bul pób: "Taṇá há wéró, rí nēḡ ré lóú juse, v maábeḡ, v nátolé, v maá rírú áná, arírú beḡ rírú ðie wuu, ḡ wíé, ká ko t́́ííí mé a bul Labaariwero wíé aá pá nie,

³⁰v sí ná juse, maábeḡ, nátolé, maáwa, arí beḡ, rí ðie, a mú aá le buke zolo, amá v sí ná wálme má tíe nyúú reéwa, ká rí cíe tápv, rúb ná muse ná há waá tenni.

³¹Í zuḡ rí nie ná há lá síé, ðíkán sí ko tuḡ har, ká nie ná há t́́í har, ríwó má ðíkán ko la síé.”

³²Ká Zeezi lób karmibeḡ rí nie ná há t́́íwó mé síé, a pi Zerizaleme ḡmēno aá va. U karmibeḡ bentunni yíyo, ká héwín ká ntuḡé ná. É né Zeezi baa yírú karmibeḡ ná ðuḡo guke, a síe mánse wíé ná háá á ríwó Perú Zerizaleme mé.

³³U sé: "Í zesi, a háá mú Zerizaleme nye, ða sí ka Nibiino Bio pá Wuse vuk"ɔsa nihiése, arí Wuse kenḡinna, ríwó dúú saríya, ká púú hé nie ná há to Zuwifiwa nése mé, a pá ḡmēno ríwó búú.

³⁴Ba síe sí sáákú, a púse miḡtuɔrv wáású, a ḡmówú kéré, ká síe zuḡ búú. Amá tápvle botoro kal, v sí bu"isi svv mé.”

³⁵U har rí mé né Zebede beḡ, Zake rí Zan má tuu peri Zeezi a bulé: "Karmí"ana, á có, raá súl óḡ wuu ı ðihí, ríí párá.”

³⁶Zeezi síe bósiwó: "Í có ruḡ á beé rí péíwa?”

³⁷Rí ða sé: "Á faá já ráá súlí, ru kúó díí kuorí ná, ríí párá ðanḡsa belle, a make rí nóḡo kéní néduu, ká rí nóḡo má kéní náḡv.”

³⁸É né Zeezi búlwó rí bulé: "Í wííwa háá sul omo ná ě. Wula ná duo ḡ háá á rín dí, í sí wóllú dí?”

³⁹Rí ða sé: "Á sí wólli." Zeezi baa búlwó rí bulé: "Í ðiéna sí wólli é wula duo dí.

⁴⁰Amá ḡ ra wí mōhě, rín tuose nie ná há mōhě, ríwó kénín néduu rírín náḡv. Nie ná Wuse há bírmé é ðikénisi rúb pá, ða níí kénwó mí.”

⁴¹Zeezi karmibeḡ ná náḡa há né Zake rí Zan wíbulí ná, ða cóé wíwó nyúú mí.

⁴²É né Zeezi yírú wuu hé nánjá mé, a síe búlwó rí bulé: "Í tu íó zuḡ rí tíe nyúú reéwa, dúnié kuóre rí npiḡe ní kén tóó ké.

⁴³Amá í é dhihí, v wí mǎhě rúb ne é. Tanja í sierv nero ná wuu háá já rúb púú tu make nǎhǎ, v né mǎhě rúb éíwa wuu tutunno. Ká rúwa sierv oro já rúb né éíwa sílaaro má, v ní bírmíwa wuu yómo.

⁴⁵Nibiino Bio wí kúé rúb ké ká ríwó tɔɔ pób, amá v kúó rúb tɔɔ né, ká púú muse yowe la nkana.”

⁴⁶É né ba mú zv tóó oro baá yírú Zeriko. Ba síé há zv tóó ná sierv mó aá le, nyummo oro fa muɔ rǎɔ baá yíre Bartime, Time bio; v fa líó ké ɔméné nvo aá svl 6ie.

⁴⁷U síé há níé rí Nazarete Zeezi ní pí ɔméné ná ko aá daare, é né v de cáási bulé: "Kuóro Davidi Bio Zeezi, fǎɔ susu!"

⁴⁸Nie ná há tɔɔ Zeezi mí náɔa de isi bésú mé, a bulú kǎnú kvǎlle ná. É né v sísénye de ɔse cáási kíɔkǎɔ, a bul é tu tu: "Héí! Kuóro Davidi Bio, fǎɔ susu!"

⁴⁹Zeezi síé há né yíre ná, é né v tírsi cé, ká bul nie ná há tɔɔ mé rí bulé: "Í yírú pǎɔ." Ba yíre bulé: "U yírí, dí nyamma ká isi ko."

⁵⁰Naasí balá, rí Bartime wúrkú kapóóti yoo tá, ká de nyǎɔ isi bulú a mó Zeezi rí.

⁵¹É né Zeezi bósú: "I có ruɔ á beé rí péí?" Bartime sé: "I Karmi"ana, wúólíɔ síé pǎɔ."

⁵²É né Zeezi bulú rí bulé: "I ǎɔ yardá, é né dúórí, múmú." Múl ná tu tu mé, rí Bartime síé ná ná rǎɔ. É né v de cí ɔméné nyúú rǎɔ, a tɔɔ Zeezi mí aá col.

Marké 11

¹Ba há múé peri Betifaze rí Betani, a mó tɔɔ olívi tuuni paalo laka, v ná há múɔ Zerizaleme zúb nvo, Zeezi tǔmú karmíbele belle,

²a búlwó rí bulé: "Í mó zv tóó ná há míníwa síé, í sí ná kokúwie rí ba vówó, nɛɔ wuu há wúb zíné ná, í puri a kaa ko.

³Rí nɛɔ líó bósíwa bulé: 'Beé rí te í púpuri kokúwie ná?' Í bul tǎná rí bulé: 'Nyuutuna ní jób; v sí pii tá kíkélé, rúwa puri kaa ko reé."

⁴U karmíbele ná col, a mó ná kokúwie rí ba vówó tá pummo, dánno rí, ɔméné laka. É né ba puri.

⁵Nie ná há múɔ rǎɔ náɔa bósíwó bulé: "U ká ere? Beé rí te í púpuri kokúwie ná?"

⁶É né ba pí Zeezi há mǎɔse é pówó a bil; ba síé lo ba kaa col.

⁷Ba ka kokúwie ná mó Zeezi rí, a pówó genne sákú daha, Zeezi zí ké.

⁸Nie búkana jérwó genne ɔméné nyúú, ká náɔa má bónni paarv jere ríwó píɔsú; v zí aá vǎwó daha.

⁹Nie ná wuu há múɔ Zeezi síé, arí ba ná wuu há mínú har rí, hé náɔa mé aá juose, a cáási bulé: "Hozaana!" "Rí Wuse hé bárka pá nero ná háá ko Nyuutuna yr mé."

- 10 "Rúb hé bārka kuorí ná háá kué mí, kuorí ná há kára naabál Davidi kuorí." "Í bī bána nyúú rí Wuse mé."
- 11 É né Zeezi mú peri Zerizaleme, a zu Wicvɔljizeno. U zúb kíele ɔie wuu ko tenni, rí wuse zúb, é né v rírú karmibele fí rí belle ná le, a burmú Betani.
- 12 Tóó pul ɔa le Betani a bure aá mú Zerizaleme, losu ka Zeezi.
- 13 U há tiéné ná piro ruu cí síerí a tɔwe paarv wérí, é né v cùre mú, a bure ruu múú ná pirɔɔ rí dí rí; v múó peri rí paarv duɔ, ɔɔɔ toó; piro ɔɔné tɛɛ wí péré.
- 14 É né Zeezi wúrú nuɔ mé a bul pá é piro bulé: "A kaa mɔ zaa mé, ɪ báá waá a rí ɔɔɛ rí nɛɛ dí." U karmibele ne é ná v há bulé.
- 15 Ba ko peri Zerizaleme, Zeezi zu Wicvɔljizeno, a ná nɛ rí ɔaá yélle ɔie, ká náɲa má yíɔwe. U kírwó wuu ɔa le Wicvɔljizeno ná mé, ká v ka ɔa ná háá cɛɲɲi meéwíé táábulwa yiki yo, a ka nɛ ná má háá yélle kúɔólle ɔaɲsa yiki yo.
- 16 U wí lóé nɛɛ balá má púú ɔɲ, a kaa caɲ Wicvɔljizeno ná mú le.
- 17 Ká v síé kármíwó a bulé: "Ba púɲsɔ hé Wuse Kɛɔ mé a bulé Wuse sé: 'D jaa sí a nɪbíino duo wuu Wicvɔljiaa; ká í é pii make gabibara dífɛɲsi.'" "
- 18 Wuse kɛɲzɪna rí Wuse vɔk"ɔɔsa nɪhíɛɛ ná, há néé rí Zeezi nɛ karmé né kíwó karmé, ɔa fífá rí nɛ wuu háá mú tɪɲú mé, é né tɛ ɔaá jóú ɔúí.
- 19 Mumúlfɛlo mé, Zeezi rírú karmibele le Zerizaleme mé, a col.
- 20 Tóó pul, ɔa bure aá ko, a ko cɛre piro ná duhí. Zeezi karmibele béló ruu súwó, a hul tuwí kánú nalursi mí.
- 21 Pɛre síé bure Zeezi die wíbulí ná wíé, ká bósú bulé: "Karmí"ana, bel ná, piro ná ɪ há búré hóú mí ní hílé nyɛ."
- 22 É né Zeezi bul pówó bulé: "Í a yardá rí Wuse.
- 23 Tanjá né ɲ bul aá péíwa, rí nɛɔ né wí lóé rí síkesíke mínú beɲtúú mí, ká rúb isi mó cake paalo né cé, a bulú cúri mó zuu ɔal muu siɛv, ruu né á yardá rí é wúóló aá tuɲ, v sí nóú ruu tóúmó.
- 24 É né tɛ ɲ bul aá péíwa, omo ná wuu í há cúólé Wuse a sul, í á yardá rí é omo zúíwa néɛɛ, í sí ná ruu ɔiɛna kéíwa ɔɲ.
- 25 Ká rúwa né ísé rúwa cuole Wuse, a bure mú ná rúwa rí nɛɲ kɛɲ wíí, í hé náɲa suúri kéré, a make rúwa Ana Wuse há muɲ bána nyúú rí, má héíwa wízóké suúri.
- 26 Ká rúwa né wí nɛ wízóké suúri hé, í Ana Wuse ná há muɲ bána nyúú rí, má wííwa wízóké suúri hé."
- 27 Ba baa mú peri Zerizaleme a zu Wicvɔljizeno, Zeezi isi guɔre aá va Wicvɔljizeno siɛv. É né Wuse vɔk"ɔɔsa nɪhíɛɛ rí Wuse kɛɲzɪna rí tóó nɪhíɛɛ isi kóú mí,
- 28 a ko bósú bulé: "I ná tɪɲ nɛé ré aá a wíé nyáɲ? Áɲ rí péí é tɪɲ?"

²⁹É né Zeezi sé: "D má á ríj bósíwa wú balá ré; í líse é wú síé, ká ríj mákíj há ná t́j ŕj aá áj wíé."

³⁰Zaṇ Batiisi ká Wuse nṭumí rí yáá, v ká nṭííne nṭumí ré? Í make ṕj.

³¹É né ɓa cí cóksíwó tu mé a bulé: "Raá né sé rí Wuse né, v sí bósírá bulé: 'Ká beé rí síé í ve Zaṇ wíé laa dí?'"

³²Ká raá né báá sé nṭííne ní..." Báá fá nṭe ná wuu má, bee wíé é nṭe wuú bú Zaṇ Batiisi, ruv ká Wuse wílaabullo tu né.

³³É né ɓa bul Zeezi rí bulé: "Á wí é." É né Zeezi sé: "Aã, ḡ má síé wíj há ná t́j ŕj ná aá a wíé nýj mákí ṕtwa."

Marka 12

¹U har rí mé né, Zeezi pi síjśóla sósle aá pá jaḿj ná há kílu a bulé: "Báálo oro rí cókí tíé a cójse vínyí tuuní, a so zekúme kére. Ká zúb sɛrv a so púpóro ḱjpílmí, a lú buo a burme wérí, a make ríwó híhaase vínyí nono. U há ówó wuu ko tenni, é né v ja pare ráá ɓa nṭe hé, ká de lu mú tóbólí, a ké ŕj.

²Báálo ná síé há kúé zṇ rúb vínyí nono ná bu t́j péro, é né v t́mú tṭvnnó nój, rúb mút tubelle ná dḡí, a lób tunono ker kaa ko. U ríwó fa búló hé pare ráá ɓa mé né. Padíire ná túme má né é.

³Amá báálo ná tṭvnnó ná há kúé peri, padíire ná ísó ḱnú ḡmase kiri tá, v col arí ná cáára fí.

⁴É né baka ná t́na baa lísú tṭvnnó nój a hé v mú. U padíire ná baa isi ḱnú má, a ḡmowe wérí a ḱlle sílaaro, a lunnú nyúú má tu, ká sáákú wérí, a kiri tá v col arí ná cáára fí.

⁵Baka t́na baa ha hóu tṭvnnó nój, botoro nyúú t́na mé; v é, ɓa dé ḡmowe bú né, v wí bíré col. U t́j nṭe é, a mú aá le naasí eré, ɓa dúbse nája, ká ḡmase nája kiri.

⁶"Ká síé ko káánú rírú bicólli balá. U síé sé: 'D sí t́míj bicólli rúb mú, v é há ḱj tu bíí nye, ɓa sí zílú.'

⁷"Amá v tu bio ná há múé peri, padíire ná nóú, é né ɓa bul náj rí bulé: 'Baka t́na bio tu né nye; á dúb, bee wíé rí áná sówó, v níú t́lle baka ná, ká raá né dúb ká rúb áná ko sowe, á níú t́lle liwe.'

⁸Ká ɓiéna de isi kaa ḡmowe bú, a kaa lu tá baka ná nṭo ŕj.

⁹"U há kúé cí nye, baka t́ná a eré ré? U tu sí isi ko, a kesé é padíire wuu dúbse, ká baa ja bamma hóu baka ná mé."

¹⁰Zeezi síé búl é, ká ɓose Zuwífiwa sídíire ná há mṇ jaḿj ná sísíennúwa bulé: "Í kármé Wuse Keno sɛrv a ná dḡí ná ɓa há ṕjśé bulé: 'Dówí ná jisoora há véé tá, é dówí né bírmé dówíwero, ɓa pii so nagb́jé; v né bíré ka jaa ná cé.

¹¹Nyuutina né t́j é, v cólle ní, ká v árá wíbéllé.' "

¹²Zuwifiwa sídíire ná kíéló wuu, rí òa né Zeezi búbul, a pi síhşúbóló ná áá máhşe é. 'Ba síé wíwálme ruu ká mólé ríwó kánú, ká fífá jamán ná má héwín. É né òa bál, ká col ká tóú ráh.

¹³Zuwifiwa sídíire ná síé mú, ká hé Farızíēwa rí Erodi naanīe, ríwó mú ríwó rí Zeezi to tútóté, a make rí Zeezi bul wíé kánú tu, ríwó túh é mé, a fa kánú.

¹⁴'Ba síé mú bul Zeezi rí bulé: "Karmí"ana, á íş zúh ríí bul wítánşe né, ı wı nıbííne sabıhşe héwín máá fá, bee wíé ı wı nıbííno pín nıí bel; amá ú make nıe ríwó pi hméno ná Wuse háá jéé né, a tómuó cólle. É wíé, á kúó ráá bósı ná: Lonpó ná Zuwifiwa há túmé áá pá Romi tınáwa, ı bélú ruu é céró rı yáá, v wı céré?"

¹⁵Amá Zeezi há kíélé zúh, rí òa sánó ré ko áá bósú nuhmónşyóó bósé, é né v sé: "Beé rı te í dídínşı? Í ka meéwı kaa ko rıh bel ná."

¹⁶'Ba ka meéwı balá ko; v laa hóú nése mé ká bósıwó: "Í karme ná, áh yır ré òa púnşe meéwı ná nyúú? Ká nıbííno nyúú né má há muh ráh, áh ré?" É né òa sé: "Romi kuózeno nyúú rırú yır né ráh."

¹⁷Zeezi sé: "É wíé, omo ná há mólşé rıíwa túh pá Sızaare, í túh pób; ká omo ná há ká Wuse kér, í pii pá Wuse." U wıbulı ná óó òa de faake.

¹⁸Nıe ná òa háá yıre Sadışíēwa má baa tuu peri Zeezi. É Sadışíēwa é sé suse wı bıré áá isi; rı nıbííno sówó, v ténno ní. 'Ba síé bósé Zeezi bulé:

¹⁹"Karmı"ana, Moyizi púnşe Wuse wımánşe kenó mé bulé: 'Rı báálo né já háálo, ruu rı háálo ná né wı bıí lólé, ká rı báálo ná suwe ká tá háálo ná, rúb maábıo pıí ja né, rıí lıv bele rıí tá, v maalıtóó ná yır mé.'

²⁰Báála balpe rı fa túh jaa mé, òa sıerv nólş síé ja háálo, v rırú wı bıí lólé, ká v suwe ká tá;

²¹v tıké pi yúháálo ná, v má rırú wı bıí lólé ká v má suwe ká tá; v má tıké baa pi yúháálo ná ja, v má rırú ha wı bıí lólé ká v má baa suwe ká tá.

²²Báála ná balpe wuu ja háálo ná la nánjá mé, òa oro wuu rı é háálo wı bıí lólé, ká òa wuu suse, háálo ná má suwe.

²³Á síé có ráá bósı ná, rı suse né bıré isi, báála nyánh balpe sıerv, òa wuu ní já háálo ná la nánjá mé: Orı rıí tılló?"

²⁴É né Zeezi búlwó rı: "Íı yéhşııwa tu ré, ká wı ē. Í wı Wuse Kenó ē, í báá wı Wuse dóé má muşşó ē.

²⁵Í tana zúh rı suse bur"ısé mı, báála rı háála báá wı nánjá ja, amá òa sı ne Wuse malıkawa há nıhı é bána nyúú.

²⁶'D má sıtwa kármé Moyizi há púnşe Wuse Kenó sıerv, a ná ráh ná háá bul Moyizi rı şoru túı há kénh nıh, ká waá dí wíé ré? Ránh né fa rııwa zúh nısuşe bur"ısé wíé; òa púnşe ráh bulé, Wuse búl Moyizi rı bulé: 'D né ká Abırahan rı lzake rı Zakóbe Wuse.'

²⁷Wuse to nısuşé Wuse, amá nıwómme Wuse né. Í zúh rııwa dé caase yéhşı rı."

²⁸Wuse kenjanna ná nǎǎ fa kénó, káá zesi Zeezi rí nǎ ná wíbulé. U sié há zésé rí Zeezi búl tanjá pówó, é né v má baa tuu peri a bǎse bulé: "Wuse wímánǎse ná wuu sierv wíbíí ní ká orí rí?"

²⁹É né Zeezi sé: "Wímakí ná há sé: 'Izrayel duo nǎ, í zesi wérí! Á Nyuutina Wuse dǎǎ lǎǎ ní ká Wuse.

³⁰U sié mǎǎ ríí cóllú aríí sierv wuu, aríí duma wuu, aríí sabuna wuu, aríí tanjá wuu.'

³¹É wímakí tuké né ká: 'Cólí nǎbínǎǎ, ane ı há cóí tu é.' Wímakí oro wuu pínǎ báá wı nyǎǎ belle mǎǎ."

³²É né Wuse kenjanna ná sé: "Karmı"ana, ı á wérí, ı búl tanjá, ı há sé rí Wuse dǎǎ lǎǎ ní múné, oro báá toó a súúrú mí.

³³Nǎǎ wuu sié mǎǎ ríí cóllı Wuse aríí sierv wuu, aríí sabuna wuu, aríí tanjá wuu, ká cóllı nǎǎ má anı tu. U né ká wıpıǎ, a kılle pǎse kǎse kaa mǎ ǎse vǎk pá Wuse."

³⁴Zeezi sié há kíélé rı báálǎ ná nǎlǎ wéró, é né v búl rı bulé: "U káǎne mǎǎ ká rıí zı Wuse kuótóǎ ná sierv." A de mǎ é mé, nǎǎ wuu báá wı sǎǎé áá bǎse Zeezi rı wıé.

³⁵U é har rı mé, Zeezi háá karmǎ nǎ Wıcvǎljızeno mí, v bǎsıwǎ bulé: "Í ẽ omo ná há te Wuse kenjanna ná kıkármıwa bulé Kirisi ná mǎǎ rǎǎ tǎǎ kuóro Davidi duo nǎ mé né ré?"

³⁶Ká kuóro Davidi tu tǎǎ Wuse Sabuna mé a bulé: 'Nyuutina Wuse búlǎ Nyuutina rı bulé: Kénıǎ nǎduu a káá jéı dǎǎǎ wuu tǎpǎ kǎsı, ı há sı kǎse héı nǎse mé.'

³⁷Rı kuóro Davidi tu né kǎǎ Kirisi áá yıre Nyuutina, v sié báá cí ǎǎwa ré a óú Bio?" Jamǎǎ ná há kılú faá zesi é wıé arı sǎǎǎ.

³⁸Zeezi baa ha ǎse mǎǎse wıé nǎǎ súuri bulé: "Í kánıwa tu arı Wuse kenjanna ná! Ba có gǎlǎse suu gǎǎǎ, áá ja rıwǎ búbǎllıwǎ nıkana sıé.

³⁹Rı ba né zǎ Zuwıfiwa cǎmejaa má, báá bǎlle tǎǎse dıkǎǎwere ní, a make rı nǎ wuu nǎwǎ. Rı cana má dıdıı ní rıwǎ mǎ, báá ja dıkǎǎsi ná há mǎ sié né, nıpıǎ dıkǎǎsi.

⁴⁰Ba wı yúháála má omo laa díı fá. Nıkana sıé né ba cí áá cvǎle Wuse, a make rıwǎ sı zımǎ rı ba mála bǎmǎ. Ba sıé sı dí wıhála dızeno."

⁴¹Zeezi sié búl é né tenni, ká sié zıv kǎ Wıcvǎljızeno sierv, sǎǎǎpǎlǎ dıhéé laka, áá bel nǎ ná há kǎǎ meéwıé ko áá hé. U belé ná mé, v ná dıe tınáwa rı ba tǎǎ meéwıé kaa ko áá hé.

⁴²Yúháyaarǎ oro má kǎǎ meéwıwıela belle, kaa ko yoo hé.

⁴³É né Zeezi yıré karmıbele a búlwǎ rı bulé: "Yúháálǎ né há hé meéwıé nyǎǎ, ba ke dıe tınáwa nyǎǎ há tǎǎ meéwıé ná hé.

⁴⁴Nǎǎ ná wuu lısıwǎ meéwıé daha dǎǎ né a hé. Ká yúháálǎ né é dé púú jaa meéwı wuu ní a hé."

Marka 13

- ¹Zeezi há lé Wicvɔljizeno mí ko aá le né, v karmibele ná nóḡo yírú a bulé: "Karmi"ana, bel ná dówúó duo, rí jiwero duo ba há sóé!"
- ²É né Zeezi sé: "Jaa ná diéna wéró, amá kal oro ba sí céḡḡú, a yíkú dówúó ná yo, rí balá má súú nóḡo daha káánó."
- ³Ká Zeezi rírú karmibele mú zí ólívi tuuni paalo nyúú, a ké caase Wicvɔljizeno ná. É né Piere rí Zake rí Zan arí Anḡuri dḡḡo síe tuu peri bósú bulé:
- ⁴"Make tén ná mé ba há sí ko tḡḡ é tḡtḡmí, a párá, ká make óḡ ná mé á háá tḡḡé ríi zḡḡ rí é wíé wuu sí ko."
- ⁵É né Zeezi síe bul pówó bulé: "Í pó wérí rí nén wuu síiwa yénḡú,
- ⁶bee wíé nie dikana sí kánḡḡ yur ko, a bul rí ba né kán é, ká yénḡi nie dikana.
- ⁷Ríiwa kúó né lal wíé rí baá búlú, ríiwa laka né ríwó yíyo, rí dibólí lal wíé né ríwó búbul, í sí ló ríiwa beḡtunni fúkli. É wíé mḡḡḡ ríwó ko, amá dúnié isé rá ha é.
- ⁸Duó rí duó sí isi cí náná mé aá na neḡe, kuóre sí isi aá yo náná, tíe sí zíkli dihé dikana, losu sí muḡ. É wíé wuu taḡa sí ne hápuuko luoru há púlé aá we né.
- ⁹"Í pó wérí a sí yardá tá. Ba sí ko késiwa pá saríyadiíre; ba sí ḡmásiwa rí nḡpene Zuwiíwa cémejuse mé, a késiwa le kuówiela rí kuózeḡsi síe, ḡ wíé. É mé né síe, ríiwa tḡḡ a ríwó zímḡḡ há ká nén ná.
- ¹⁰U mḡḡḡ rí Wuse Labaariwero ná bul ceḡ diḡḡ wuu, rí nibíyiri duó wuu núú kéré.
- ¹¹Rí ba kúó késiwa le saríyadiíre síe, í sí wíé bulé héwḡḡ fá; wíi ná wuu há kóíwa sierv, í búlú, í tu nyúú wíé rá, Wuse Sabuna níi mákiwa.
- ¹²"Líkápáwa nóḡo sí ka nóḡo lu pá nie, ríwó bú; áná sí kánú bio te ríwó bú; bele sí isi cíḡwó ánáwa mé aá búúḡe.
- ¹³Nie wuu sí bériwa, ḡ wíé, amá nero ná há sí dí nyamma a kaa mú peri tokó, Wuse sí la tína tá.
- ¹⁴"Ríiwa kúó ná wíḡḡḡ ná há ká zókrú, ruḡ muḡ ráḡ ná há wí mḡḡḡ rúú muḡ, rí nero ná háá karmé, úú tína níwó múúla. Rí nie ná há muḡ Ziide mí, fá zí palle nyunni.
- ¹⁵Rí nén má muḡ luso daha, úú báá sí túwí zúú jaa rúú pí óḡ.
- ¹⁶Rí nero ná má há muḡ baka mé, úú má báá sí bírmú jaa rúú púú geḡ.
- ¹⁷U sí lḡre a pá hápuuke rí hásvḡḡa é tén mé.
- ¹⁸Í sísvl Wuse rí é wíé sí kó rí peri waarv cére.
- ¹⁹É tén mé, wula sí a diúú, Wuse há má dúnié wuu a ko aá le zaa, nén ha wí é wula duo néé ná; wula wuu waá a rúú ko dúnié, a mḡ é tén mé wula, a ná.

²⁰Ri Wuse fa wi é tápulboma cóké múúri ní, nẹ́j balá má fa waá kááne. Amá Wuse tẹ́yó nìbẹ̀llitwosé wíé, a coki é tápulboma múúri.

²¹Ri nẹ́j síé kúó búlíwa rí a bulé: 'Í ná Kirisi ní rẹ́é! Í nóú ní rẹ́é rí!' Í sí láá dí.

²²Níe òíkana sí ko nye nyierv bul rí òa ká kirisiwa né, rí nánja má nye nyierv bul rí òa ká Wuse wílaabulla né. Ba sí tẹ́yó tutúngré rí nyánse, a make ruu ká mólé, ríwó yéńjẹ Wuse nitwosé.

²³Í síé káníwa tu wérí. Ì é lá síé mánse é wíkoolé wuu péíwa ré.

²⁴"Amá tẹ́j ná mé tápulboma ná háá kóó daare, 'wuse sí bíri, cana báá wi pummó ka.

²⁵Canwulle sí le bána nyúú tuwi òalle tíé, ká rí onduoru ná wuu há muj bána daha wáklé.'

²⁶"É mé né síé, ríwó ná Nibiino Bio ruu lé bána nyúú rí, duóbáse sierv, arí dóé ná nóńjọ há toó, áá ko arí yir.

²⁷Ká ruu síé túmú malíkawa, ríwó gware fá bána rí tíé kíńkere baná nyán wuu mí, a yírú nitwosé, a kaa ko hé nánja mé.

²⁸"Í pi piro wíé a kármíwa tu. Rúíwa né kúó ná piro ruu yúóró ká bure áá tówe pa"olma, ú bulé yibínj zúó ré.

²⁹U ká é né, rúíwa né kúé ná é wíé wuu ri òa kúó, ı zıj rí Nibiino Bio má péri tésí; v muj ńmẹno mé.

³⁰Tanjá né ń bul áá péíwa, zaa nìbííne nyán wuu waá suse, ká rí é wíé wuu ko.

³¹Bána rí tíé sí ko nyíike, amá ń é wíbulé waá nyííkí ná.

³²"Nẹ́j wuu toó a zıj tápul ná rí tẹ́j ná mé, é wíé háá kué. Malíkawa há muj bána daha wi ě. Bio má wi ě. Ana Wuse ðuńjọ né ě é tápul.

³³Í síé káníwa tu, í sí cúńj ké, bee wíé í wi é tóó kal pulí ě.

³⁴U sí ne ane báálo há líé áá mú tóó, ká púú jaa tá pów tutunna, a make tutumé pówó wuu, ká bulé jupóórọ má pó jaa mé wérí.

³⁵"É wíé, í má pó tıke wérí, í sí sẹ́ńbẹ́lí á, í wi jaa tína kal kóé ě: ri gbaane né, ri títafiela né, ri zíbẹ́lo wííle níí, ri cícuo né, í wi ě.

³⁶Í sí ló rí jaa tína burko úríwa mé, rúíwa pí dónj.

³⁷Wíí né ń há búlé péíwa, ń búló pá nıe wuu ní. Í ká wérí, í sí píí tá."

Marké 14

¹U kúó kááne tápule belle ká ríwó dí Pake cana, arí sibúr toó ðupẹ́j cana. Wuse vuk"ɔɔsa nıhíése rí Wuse kenjınna síé isi pi lınj mé, áá ja Zeezi ríwó kaa bú.

²Ba sé: "Á wúú wuo ka áá bú cana kal. Raá kenú cana kal, v sí a loó."

³Zeezi há zú Betani, a muḡ dayalmíduóri Sumoḡ jaa mé aá dí ɓie, háálo oro má kúó zu rán a ka loḡḡo v nése mé. Tulaalé ná ɓa háá yíre nááre, óḡ wuu há wí rán kúósé, ɓa né muḡ é loḡḡo sierv. U kén sḡḡwero, v yelí má zén. É né háálo ná lúri loḡḡo ná, ká bise tulaalé ná hé Zeezi nyúú mí.

⁴Nie ná há muḡ rán náḡa fa wí é có. É né ɓa sé: "Tulaalé nye ná zoké múl né beé rí?"

⁵Rí ɓa fa púú yélle ré, v yelí kén dénié zoɓoro, ríwó pii pá nyaara." Ká isi aá dí cowuló háálo ná nyúú mí.

⁶É né Zeezi sé: "Í lóú cím. Beé rí í wíwálmú nye. U tḡḡ tḡḡḡwérí rí a pán.

⁷Í ná wíí ná há te ḡ bul nye; í rí nyaara ná né muḡ náḡa mé tápúl wuu; í wo wérí a aá pówó, kál ná wuu í há có ní, ká í wín é wuó ná kal wuu í laka.

⁸U há wo wíí ná né v a. U lá síé pi tulaalé héḡ mí, ane ḡ buo kal zúí, kán ha wí súwé.

⁹Taḡá né ḡ bul aá péíwa. Háálo né yir waá yúkse. ɓa háá bul Labaaríwero ná ríí múb biiri rán ná, dúnié né wuu mí, ɓa sí bul háálo né má wí"aalí né wíé, a mú peri rán."

¹⁰É né Zeezi karmibeḡe fí rí belle ná sierv nóḡo, v ná ɓa háá yíre Zídaase a le Isikariyo, v isi mú ná Wuse vuk"ɓosa nihiése, a bulú é wo Zeezi kaá pówó.

¹¹ɓa núú liḡó tenni, ruu ká satoró pówó wuu. É né ɓa sé rí ɓa sí pób meéwíé. É né Zídaase le, aá ja gbel rúb tuḡ rán mé, a ka Zeezi pá.

¹²Síbúr toó dupén cana tápule kal púli, Zuwífiwa bú piengso ní. É kal né péré, Zeezi karmibeḡe bósú bulé: "Í có ráá mú neé ré a a Pake ɓiɓíile bílí mí?"

¹³É né v tóúm karmibeḡe belle a búlwó rí bulé: "Í zu Zerizaleme sierv, í sí cén báálo oro ruu cíine nyii rí búlli; í tḡḡ mé.

¹⁴U há múb zu jaa ná, í bul é jaa tína rí bulé: 'Á Karmí"ana sírá ko bósí, ríí make jaa rúb rúb karmibeḡe zu rán, a dí Pake cana ɓiɓíile.'

¹⁵U sí make jitúkzeno oro ɓa há bírmé tá, a péíwa; í zu rán, a a Pake cana ɓiɓíile bil."

¹⁶U karmibeḡe ná zu tóó sierv. Zeezi há máké wíé ná tu tu né ɓa mú ná. É né ɓa bírmíwó Pake cana ɓie wuu rán.

¹⁷Gbaḡ gbaane, Zeezi rúb karmibeḡe fí rí belle ná mú zu é túko.

¹⁸ɓa kénó aá dí ɓiɓíile, é né Zeezi sé: "Í zesi wérí, í sierv oro ríí á rúb kánḡ yélle dí; v waá giri."

¹⁹ɓa sienne púl a zoke, ɓa síé bósú balá baláwa; oro má: "ɗ né?" Oro má: "ɗ né?"

²⁰É né v bul pówó: "Í fí rí belle nyán sierv, v ná ḡ rúb háá céré ríí tu gbaḡa mé, v tína né.

²¹Níbiino Bio á rúb suwe é ná ɓa há pḡḡsé búlú suu wíé né. Amá v sí lore, a pá nero ná há sí ka Níbiino Bio pób búúbúra. Rí ɓa fa wúb tína lúlé né weré."

- ²²Ba há kéné aá dí, Zeezi pí dúpén, a bólle Wuse, ká kaa conni pówó ká bulé: "Í la; η τεη né é."
- ²³U baa pi divén má rí nyíngbana, a bólle Wuse, ká pii pówó, ba wuu laa nyo.
- ²⁴Ká υ bul pówó bulé: "D cél né é. D háá á rín swwe rín cél ná bíse nkana yur mé, ríwó tuj é mé, ríwó rí Wuse ka nvtome né é."
- ²⁵Tanjá né η bul aá péíwa; η báá waá a rín burnyo divén ná, a kaá ja kal ná η ríríwa háá á ráá nyo bihúónní, Wuse kuótóó sierv."
- ²⁶Ba yi yula bi Wuse mé, ká isi lu mú zí ólivi tuuni paalo daha.
- ²⁷Zeezi bul pówó bulé: "Í wuu sí fá ká tán. É né ba púnse Wuse Keno sierv a bulé Wuse sé: 'D sí ηmowe penulo, ká rí pieñse fá pise.'
- ²⁸Amá ruj né bíré isi suv mé, η sí léíwa síé mú Galiile tíé."
- ²⁹Piere bul pówó bulé: "Ri nie wuu ní fée káá téi má, η é waá fá káá téi."
- ³⁰É né Zeezi sé: "Lo rín bul tanjá péi: ι né, zaa wuu, títan né tu, ri zíbelo ha wι kúolé peri naasí belle, í sí báásín naasí botoro."
- ³¹É né Piere ose bul nudóé a bulé: "Ri baá dé búη ι har má, η wíí bááse." U karmibele ná wuu bul é tu tu.
- ³²É né ba mú dihí oro baá yíre rán Zesemane; Zeezi búlú karmibele rí a bulé: "Í ké reéwa ká rín mú cvole Wuse ká ko."
- ³³U pé ka Piere, rí Zake, rí Zan a tujú tu mé. Héwín rí sazokó síé púló a kánú.
- ³⁴É né υ búlúwó rí bulé: "Sazokó fúklín duma, aá ja rúb búη; í cí reéwa a bare dón."
- ³⁵Ká υ dááríwó a mú síé mvó, a tuwi bírmi tíé a sul Wuse bulé, ri é wúóló, rí Wuse sí ló rí wihála né pérú.
- ³⁶U súlú bulé: "D Ana Wuse, ι wo wíí wuu ní aá a; síé a rí wula né sún pérú. Amá tana, túmí cólle, ká lón é cólle."
- ³⁷U bíró kóú karmibele ná botoro rí, ri ba pí dón. É né υ bose Piere bulé: "Simon, ι pí dón rí yáá? l wι wóllé bare dón léére má tu?
- ³⁸Í bare dón a cvole Wuse, a make rííwa sí yénhú. Nibíino sabuna é có wérí εε, ká υ teñnamie né wι wo."
- ³⁹É né υ baa kékwó mé, a baa súlú dúñdúú wísvló ná tu tu.
- ⁴⁰U bíró ko, ri ba báá pí dón. Dón wówó wérí. Ba wúb háá búlú ná rí pów é.
- ⁴¹U bíró kówó rí naasí botoro nyúú mí, a síé bulé: "Í ha dé pí dón ní aá fuele nye? U mōhó. Tén péró. Ná, ba kén Nibiino Bio hé wíte" aara nése mé.
- ⁴²Í isi ráá col; ná nén ná háá á rúb yéllín dí, υ péró."

⁴³Zeezi ha muɣ bulé mé, ri Zidaase há lé Isikariyo, v karmibele fí rí belle ná sierv nóŋo, però aríw har nikana. Wuse vuk"ɔsa nɛhɛse, rí Wuse kenɣinna, rí Zuwifiwa sídíire, né tɔŋwó, ɓa pa tókowíe rí nabókówa tɔŋ Zidaase mé ko.

⁴⁴Zeezi kaapáaro Zidaase lá síe bul nikana ná rí bulé: "Á háá mɔ́e rɔ́ŋ bólle néŋ ná ká kaa kormi, í njaalí ná né é. Í de kánú, a póó mé wéri kaa col."

⁴⁵Ba mɔ́, v tuu peri Zeezi, a bulé: "Karmi"ana." Ká kánú kormi.

⁴⁶É né nikana ná de gburki Zeezi, a ka.

⁴⁷É né Zeezi karmibele ná fa há cí ráŋ, nóŋo kánú tókowí pɔŋ foki sikuo mí, a ɓá Wuse vuk"ɔsa ná nóŋo tutɔnno dulle coki.

⁴⁸É né Zeezi wúru nɔɔ mé a bósíwó: "Í kúó ríwa kánɔŋ arí tókowíe rí nabókówa, ɲ ká gabɔ́bár ré?"

⁴⁹Ɔ ríriwa wuu ní hé náná aá zu Wɛɔɔɔɔɔɔɔ kál wuu, ká í wɔ́ŋ kené ráŋ. Amá é há pɔ́ŋse Wuse Kenɔ sierv ríwó áŋ, é né zaa kúe."

⁵⁰É né v karmibele ná wuu fá ká tóó.

⁵¹Henɔ́bólwíe oro má fa bááke gebasa a tɔŋwó mé. Ba cóó gebasa mé a kánú má.

⁵²U púru gebasa tá ká fá yókse rí tenɔ́ɔla.

⁵³É né ɓa ka Zeezi mɔ́ Wuse vuk"ɔsa nɔ́hɔ́ jaa. Wuse vuk"ɔsa wuu, rí nɛhɛse rí Wuse kenɣinna wuu ko hé náná mé ráŋ.

⁵⁴Piere fa lóóró tɔŋwó mé har rí wuu, a ko zu Wuse vuk"ɔsa nɔ́hɔ́ ná wuolo, a ko ké tutɔnna sierv aá wieni níŋ.

⁵⁵Wuse vuk"ɔsa nɛhɛse rí Zuwifiwa sídíire ná wuu ciki, a síe ɓose aá ja néŋ ná há sí bulú ká dɔ́ŋsíe, ri Zeezi á wíɔmɔ, a make ríwó tɔŋ é mé ɓú Zeezi, amá ɓa gúló, ɓa wɔ néŋ né.

⁵⁶Nie ɓikana é kúó a nye nyierv hóú nɔɔ mé, amá ɓa wíbulé wuu ká bámma bámmáwa.

⁵⁷Náná isi nye nyienne hóú mí a bulé:

⁵⁸"Á nío ruu sé: 'Ɔ sí céŋŋi Wɛɔɔɔɔɔɔɔ né nibíine nése há sóé, ká bursóó ná há to nibíine nése ɓisóólí, tápule botoro péke.' "

⁵⁹U má mé, ɓa síeda ha to balá.

⁶⁰É né síe Wuse vuk"ɔsa nɔ́hɔ́ isi cí dahá ɓa sísíennúwa, a ɓose Zeezi bulé: "Í wɔ́ wí kené aá bul? Ná nie nyán há bul é héi mí."

⁶¹Zeezi táŋŋú nɔɔ a wɔ́ wí wuu bulé. É né Wuse vuk"ɔsa nɔ́hɔ́ ná bósú a bulé: "Í né ká Kirisi, Wuse Bio ná?"

⁶²É né Zeezi sé: "Óó! Ɔ kóó né. Í sí ná Nɔ́biino Bio kal oro ruu ísí dóé tína Wuse néduu rí, a muɣ duóbáse sierv aá tuwi tíe."

⁶³É né Wuse vuk"ɔɔsa nɔhɔ ná cɔ́é wɛ, v kánú genne kuse ká bulé: "Á báá ja dánɔ́sɛ́ ráá a beé?"

⁶⁴Í wuu ní níé v há túksé Wuse é. Í síé ná beé rí?" Ba wuu vure vómú ká bulé: "U ká bɔ́bɔ́lɛ́ ré."

⁶⁵É né náɔa ko púse mɔ́tɔ́ɔɔv aá hóú mí, a pi péne vówú síé mé, a gúɔ́si nɛ́ɔsa ko aá ɔ́mówú ká bulé: "Zɔ́ɔ zɔ́ɔ dí, áɔ́ rí ɔ́mówí?" Tɔ́tɔ́nna lóú, a ɔ́mówú tɛ́ngbɛ́lle mé wɛ́rí.

⁶⁶Piɛɛ há mɔ́ wuolɔ ná mé ké, Wuse vuk"ɔɔsa nɔhɔ tɔ́tɔ́tɔ́nno kúó zɔ́ ráɔ.

⁶⁷U ná Piɛɛ ruu kénó aá wieni níɔ, é né v bɛ́lú wɛ́rí, ká bulé: "Í né, ɪ má ká Nazarete Zeezi ná karmɔ́bíí rí."

⁶⁸U bááse ká bulé: "D wɪ ẽ, ɲ wú háá já rú búlú ná níé." Ká isi le a cí pɔ́mmɔ. ((Ká zíbɛ́lo kúólí.))

⁶⁹Tɔ́tɔ́tɔ́nno ná baa nóú, a bul pá nɛ ná há mɔ́ ráɔ bulé: "Báálo né ká é nɛ oro rí." U baa bááse, rúú wɪ Zeezi ẽ.

⁷⁰Mɔ́sɔ́sɔ́, nɛ ná há cí ráɔ bul Piɛɛ rí bulé: "Taɔ́á wuu, ɪ ká é nɛ oro rí, bee wíé ɪ lé Galiile ní."

⁷¹É né Piɛɛ púl aá bure, a ɔ́míése Wuse bulé: "Báálo né ɪ háá búlú wíé, ɲ wúú ẽ mɔ́ má."

⁷²Múl ná mé rɪ zíbɛ́lo báá kúóló, bulle mé. Piɛɛ síé bune mú ná Zeezi wíbulí ná, v há búlú rí bulé: "Rɪ zíbɛ́lo ha wɪ kúólé peri bulle, ɪ sí bááse naasí botoro, a bulí wíɲ ẽ." É né v de wíwi.

Markɛ 15

¹Tóó há púlɛ́ cícɔ́ fól, Wuse vuk"ɔɔsa nɛ́ɛse, arí Wuse kenɔ́zɔ́nna, rí Zuwífiwa nɛ́ɛse, a síé píwó tóó sídíire, ba wuu múbó ciki, ríwó ná ba háá púú ná rí tɔ́ɲ Zeezi mí. Ba síé vúbúré é né, ká síé hé sóóɔ́ɔ́ɔ́ɔ́ ba ka Zeezi vɔ́we, a kaa mú kúmáɔ́ɔ́ɔ́ɔ́ Pílate dɛ́ɛ́.

²É né Pílate bɔ́se Zeezi: "Í né ká Zuwífiwa kuóro?" Zeezi sé: "Anɛ é ɪ há sé."

³Ká Wuse vuk"ɔɔsa nɛ́ɛse ná síé cé, a nɛ nyɛnɛnɛ aá hé Zeezi mí.

⁴É né Pílate bósú: "Beé rí tɛ ɪ wɪ wú wú bul? Wíé ná ba há búlɛ́ aá téí mé, ɪ wúb ne bó?"

⁵Ká Zeezi de táɔ́ɔ́ nɔ́ tokoko. U é gure Pílate.

⁶Bíná wuu, rɪ Pake cana né péré, jamáɔ́ sɔ́l kúmáɔ́ɔ́ɔ́ɔ́ Pílate, v líse nɛ ná há á wítɛ́nɛ ba késíwó tó bunajaa mé, balá a tá.

⁷Báálo oro síé fa mɔ́ ráɔ baá yíre Barabase, v rírú náɔa fa ísɔ́ cí kuóre mí, a bú nɛɔ má tu, ba késíwó tó bunajaa mé.

⁸É né síé jamáɔ́ ná tɔ́ɲ mú Pílate dɛ́ɛ́, ríwó ná nɛɔ ná v háá já rúú líse bunajaa mé tá; anɛ é v há valé aá a bíná wuu.

- ⁹Pilate síe bósíwó: "Í có ríj pí Zuwifiwa kuóro ní tá?"
- ¹⁰U fa íǝ zuj rí, Wuse vuk"ɔsa ná há kén báhaksí rí Zeezi ní te, ba kánú ko hóú nése mé.
- ¹¹Ká Wuse vuk"ɔsa níhiése ná yíyiki jamán ná, a make ríwó sɔl Pilate rúv sí Zeezi tá, ká tá Barabase né.
- ¹²Pilate baa ha bɔse jamán a bulé: "Ká nɛɔ ná í háá yíre Zuwifiwa kuóro, í sé ríj óv wíé eré ré?"
- ¹³É né nie ná wuu de ɲmaare bulé: "Kánú é báse dagesé daha."
- ¹⁴Pilate baa bósíwó: "Beé rí te í sé ríj kánú é báse dagesé daha? U zóké beé?" Ba baa de ɔse bul é tu tu núv bulé: "Kánú é báse dagesé daha."
- ¹⁵Pilate síe háá jeé rí jamán ná sierv tórú nyúú, é né v diéna a ba líse Barabase ná né tá. Ká síe a ba fíre Zeezi wéri, ká bulé ríwó kaa mú báse dagesé daha.
- ¹⁶Sóojiwa síe kánú zv kúmándá Pilate wuolo sierv, a yíre náná zv kílú.
- ¹⁷Ba wúrkú genne, ká pi gemvolí súú, a ja sɔrv a sɔ kuónéjcuú, a pii cúú nyúú mí.
- ¹⁸Ká síe tuu peri aá bóllú bulé: "Cvɔle yáá! Zuwifiwa kuóro!"
- ¹⁹Ba pi dentuke a ɲmúɲmówú nyúú mí, a púse mɲtvɔrv waase síe mé, ká bírmi tíé aá bóllú.
- ²⁰Sóojiwa ná síe sááké Zeezi é né, ká síe ka gemvolí ná wurki, ká burpú tu genne súú, a síe kánú le aá múv díbáse.
- ²¹Ba síe há kenú le aá múv díbáse ná, ba céj báálɔ oro rvv fa lé baka aá ko. É báálɔ yir né Sumɔj, a le Surene; Alekzanɔe rírú maábíó Rifisi áná né. U né ba kéré ká bíbarí, v la Zeezi dagesé ná baase tíjwó mé.
- ²²Ba ka Zeezi va é wuu, a mú dhi ná ba háá yíre Golgota. É dhi dé ká dúndúón rí, ká v mála de ne níbííno nyúgbana há níhi é.
- ²³A síe pi divénj, a ja luri oro baá yíre "mííri" a kuosi, a pii pá Zeezi rúv nyɔ, amá v vóó.
- ²⁴Ká ba síe kánú, a báse néɲsa rí naase bare dagesé ná, a póv genne má yo bíé a ba náná.
- ²⁵Cícvo bíjbulí némé céré né ba bású é.
- ²⁶Ba síe púɲse ój rí, a pii maane Zeezi nyúú rí, dagesé daha, a make rí nie karme, a zímú svv mól. Ba síe púɲsɔ bulé: "[sc]bZUWIFIWA KUÓRO NÍ NYE.[d]"
- ²⁷É kal wuu, é dhi tu tu, ba késé gabɔbara belle má báse dagesé belle daha, nóɲɔ Zeezi néduu, ká nóɲɔ má mínú nágvɔ.
- ²⁸É ná ba há púɲsé hé Wuse Kenɔ mé bulé: "Ba díúsú hé wíɔɲɔ" aara sierv." É nvɔ né súé.

²⁹Nie ná há válé aá daare Zeezi mí, ɔaá yo nyúú, ká túksú bulé: "Háya! l né há wo Wicvɔljizeno cénɔji ká bure aá sóú tápvle botoro péke.

³⁰Ru wói tu aá la, ɪ le dagesé nyán daha tuwi ráá ná!"

³¹Wuse vuk"ɔɔsa nɪhɛɛ, arí Wuse kenɔzɪna má cícérmú mí bulé: "U há wo nie la aá tá kíjkán, úú lóú tu má tá yéé!

³²U há sóú né ká Kirisi, lzurayel kuóro, úú le dagesé nyán daha a tuwi ráá ná, a a yardá, a lóú wíé dí." Gabɔbara ná má belle ɔa há ɔáse léló, ɔa má tótúksú.

³³Wuse há kúé cí nyúú tónɔtón, dúnié wuu dé a bíno ní, a mú peri ane gbaane bíɔbulí botoro cére, ká pummɔ baa ko.

³⁴É cére mé né, Zeezi cáási Zuwiɔiwa linó mí, a yíré bulé: |i"Eloyi, Eloyi, lámá sábasítání?"|d U mól né ká: "D Wuse, ɣ Wuse, beé rí te ɪ vɛn tá?"

³⁵Nie ná fa há muɔ rán a ne é, náɔa sé: "Héí! l zesi, vó yíre Wuse wílaabullo Eli ní."

³⁶Ká ɔa é nie sierv, nóɔo isi fá mú pi gekɔso liwi vínégur mé, a pii tu daa mé, a pii tere Zeezi rúv nyo; ká ɔa sé: "Á delle ná, Eli sí ko kánú kóri dagesé ná nyúú?"

³⁷Zeezi baa cáási kíjkán, ká suwe.

³⁸Patísazeno fa muɔ Wicvɔljizeno mí, ɔa pii ka jaa ná conni belle; Zeezi há dé ko muɔ suwé mé, ɪ é patísazeno dé pó nyúú rí, ká de luse belle ko tuwi yake tíé.

³⁹É né sóójiwa nɔhɔ́ oro fa há cí Zeezi síé a póú mé, v há bélú há á é ná ká suwe, v sé: "Taɔá, báálo né ɔiɛna ká Wuse Bio ní!"

⁴⁰Háála bamma má fa cí síérí, ká tíéne aá bel tutvmí ná há tómé. É háála sierv, Magɔdala tínáwa Maari, arí Salome, a sié pi bápvɔsíwie Zake, rí Zoozi maá Maari fa muɔ rán.

⁴¹Zeezi fa há muɔ Galiile tíé mí, ɔa né fa tɔɔú mé aá sánɔ rí ɔiɔíle wíé. Ba ríwó hánána né fa tɔɔ Zeezi mí aá mú Zerizaleme.

⁴²É tápvɪ fa ká cana ɔiɔíle ee né. Tóó ná háá pvle káá pá fíelé tápvɪ né.

⁴³U gbaɔ lereɛ, báálo oro há lé Arimate, ɔaá yírú Zɔzefe, v ká nɔpíní rí, a a tóó síɔíire ná nóɔo, a má fa díɔelle Wuse kuótóó ná koe. U né sié ísé, a nyánú baɔcula mé, ká mú svl Zeezi lelo Pilate dɪhɪ́, rúv kóri kaa mú hu.

⁴⁴Zɔzefe há múé bul é, v dé uri Pilate mé né; bee wíé v wɪ ã rí Zeezi súwó né é wááre. É né v tɔɔ yíre sóójiwa nɔhɔ́ ná; v ko, v bósú: "Taɔá, Zeezi súwó ré?"

⁴⁵U sé: "Óó, v súwó ré." É né Pilate sié pá Zɔzefe ɣmɛno, rúv mú kóri Zeezi lelo ná kaa mú hu.

⁴⁶Zɔzefe sié mú a yɔwe pɛɔpummɔ a kaa ko, a kóri Zeezi lelo ná dagesé ná daha, a pi pɛɔpummɔ ná bóú, a kaa mú lelɔule oro, ɔa fa há lú búí daha tá, a púú hu rán. Ká sié billi dówízeno mú suki buɔ ná nuɔ.

⁴⁷Magidala tínáwa Maari, arí Zoozi maá Maari fa cínó, a ná rán ná ɔa há húú, ká zuɔ mǔ jaá.

Markɛ 16

¹Zuwifiwa fiélé táɔul kal daare, ká Maari ná há lé Magidala rí Zake maá Maari, arí Salome isi mǔ yɔwe tulaalényii ná sɔŋ há wéró a kaa mǔ, ríwó míse Zeezi lɛlo.

²Fiélé táɔul há dié ká tóó ɔul jumááse, ɔa cɔŋ kaa isi mǔ lɛbule ná dihi, ri wuse sié né dé púɔɔŋ.

³Ba sié vaá ɔase náŋa: "Áŋ rí á rúú ka dówízeno ná há súkí lɛbule nɔɔ billi tá pára?"

⁴Ba tiénó bel, ri ɔa ná dówízeno ná ri ɔa kenó billi tá dihuó.

⁵É né ɔa mǔ zu lɛbule ná sierv, a ná báɔɔsiwie oro ruu sú gepummo, a ké ɔɔo néduu rí ɔɔo. Héwín de káŋwó.

⁶Báɔɔsiwie ná bul ɔówó bulé: "Í sí héwín fá; íi ja Nazarete Zeezi ná ɔa há kené ɔáse dagesé daha, v sɔwe né? U ísí suu mé; v to reéwa; í bel ná, reé né ɔa fa bílú.

⁷Í taŋa mǔ bul pá Piere rí náŋa ná wuu há kóú karmibeɛ, rúú lówó sié a mǔ Galiile; ríwó mǔ rán, ɔa sí nóú, ane é v há búlé ɔówó."

⁸Ba le lɛbule ná mé a fá col. Héwín rí tenyɔɔró há zúwó, ɔa wí wíi wuu wuo bul aá pá néŋ.

⁹Zeezi isi suu mé jumááse kal cíɔɔo né, a la sié mákú tu cááne Magidala Maari ná, v fa há kíri kaŋtomo balɛ v mé.

¹⁰É né Maari mǔ ŋmɔwe dáwúre pá Zeezi har nie ná wuu sienne há zóké, ɔa wíwi.

¹¹Ba há níe ri háálo ná sé rúú síi ná Zeezi, ruu ísí suu mé a a niwómmí, ɔa wí léé dí ruu ká taŋa.

¹²É har rí mé né, ɔa nie belle baa pi ŋménɔ a va aá zí baka rí; Zeezi bírsú tu ane nihuó, a ko nyísiwó mé.

¹³Ba burko bul ɔówó náŋa ná, ká ɔa ha wí léé dí ri wítu.

¹⁴É né ɔa fí rí oro ná sié ké aá dí ɔie, Zeezi kánú tu ko make cááníwó, ká gááse wíe ɔa rí, bee wíe ɔa dulla háákó, ká ɔa baa ka kéké má. Nie ná Zeezi, a ko bul rúú ísí suu mé, ká ɔa wí é léé dí ri taŋa.

¹⁵É né ká v búlwó rí bulé: "Í isi cɛl dúnié wuu, a bul Wuse Labaariwero ná pá nie wuu.

¹⁶Nero ná wuu há lá é Labaariwero dí, ká ɔa kánú muŋsi nyii mí, Wuse sí hé tína suúri; amá nero ná má wuu há wí léé dí, Wuse sí zóke tína.

¹⁷Nie ná wuu há sí saŋ la Labaariwero ná dí, Wuse sí ɔówó dóé. Ba sí a wínyáŋse; ŋ yur mé: Ba sí kiri kaŋtomo nie mé, ɔa sí bul líŋhuonni ná ɔa há wóú é;

¹⁸ Ǫa sí kесе duma, ri Ǫa nyó beró má, wíbónḡ wuu wúó a; Ǫa sí píwó nēḡsa tike puolle mé, ríwó dúóri.”

¹⁹Nyuutina Zeezi búl é né ko tenni, ká Wuse púú zí bána, v m'v ké b'bar d'k'ni, Wuse néduu.

²⁰Ká v karmibeŋe ná má isi mú gvɔre bɔl Labaariwero ná a pá dhí wuu. Nyuutina fa péwó mé, ɓa a wínyánŋe a súuri Wuse wibule ná mé, a make rí nie zuɗ ré é wíi ká tanjá ré.

Liki

Liki 1

¹Ɔ Liki ní pùṣṣe kenṳ né ríṅ péí, ȳ nıwero Teyofil. Nıe kánó a pùṣṣe wíe ná wuu há árá sísíénńńwa.

²Ba pùṣṣe é wíe, ane é tu tu nıe ná síe há nówó pùle mí wuu, a cesi párá né. Ba né búl Wuse wíe áá pá nıe.

³Ɔ má síe bósó a zıṅwó wuu naase wérı, pùle mí wuu. U síe ká wıwérı rı a pán, ȳ nıwero Teyofil, rıṅ pùṣṣe é wíe há tıṅ éwa hé kenṳ mé, a péí.

⁴Ɔ pùṣṣó áá péí, rıı zıṅ rı wíe ná ba há píe kármı, ba ká wıtánṣe tu né.

⁵Téṅ ná mé Erodi fa há ká Ziide dutılle kuóro, rı Wuse vuk"ṳṳṳ oro fa mıṅ ráṅ, baá yırú Zakari, a mıṅ Wuse vuk"ṳṳṳ nṳḥṳ Abiya goo mí. Zakari háálo yır né Elizabete, a le Wuse vuk"ṳṳṳ áná Aarṳ duo nıe sıerı.

⁶Zakari rırú háálo wuu fa ká tékétékéwa, Wuse síe. Ba belle faá tıṅ Nyuutına Wuse wımánṣe wuu wérı.

⁷Amá ba fa wı bíı kené, bee wíe Elizabete fa ká hápıre né, ká v rırú bála wuu nıne.

⁸É né Zakari há mıṅ Wuse vuk"ṳṳṳ goo ná mé tápıl tumı peri, v síe zıv mıṅ Wıcvṳljızeno sıerı áá tıṅ.

⁹Wuse vuk"ṳṳṳ fa yó bíe ní áá make nērṳ wuu tıttımı. É kal síe ba yó bíe, rı Zakari tıttımı né ká, rıv zı Wıcvṳljızeno ná sıerı, a nyıke onni ná há kén sṳṅ ane tulaalé.

¹⁰É né v zı, ká jamán pú pımmṳ áá cvṳle Wuse, téṅ ná mé v háá nyıke tulaalé ná.

¹¹Zakari óv rıv cé, rı Wuse malıka né kúe lıv mé, a cí koro ná v háá nyıke tulaalé mı laka, néduu rı.

¹²Zakari há nóú, v beṅtıúú fúkló, ká héwıṅ kánı.

¹³É né Wuse malıka ná búlv rı bulé: "Sí ló rı héwıṅ kánı, Zakari, Wuse sánı sulé; ı háálo Elizabete sí lıv bıo péí, rıı hóú yır Zaṅ.

¹⁴U lılé sı a satoró bızenı a péí, ká a jıvse a pá nıe bıkana,

¹⁵bee wíe v sı a nıyır Wuse síe. U wı sunne ná háá buki nıe oro wıú nyṳ; a de pıv lılé mé, Wuse Sabına sı mını mé.

¹⁶U sı a rı lzırayel duo nıe bıkana bırwó sabıṣe, a hé Nyuutına ba Wuse rı.

¹⁷U sı a Wuse nıttımı, a ka Wuse Sabına dóe, ane Wuse wılaabullo Eli. U sı a rı ánáwa rı bele sabıṣe hé náná mé. U sı a rı nıe ná há ká dıḥotına a tékétékéwa, a a rı nıe kánwó tu a tıṅ Nyuutına mé."

¹⁸É né Zakari bıse Wuse malıka ná bulé: "Ɔ síe a eréwa ré káá zıṅ rıı wıbulé nyán ká taṅá? Ɔ rırıṅ háálo wuu nıınó."

- ¹⁹É né Wuse malíka ná sé: "D yur né Gaburiyel; η μυη Wuse laka né tén wuu mí, a tyn aá pób, υ né tómín rín ko bul labáárwero né wíé péí.
- ²⁰Wíé ná η há búlé, Wuse sí a ríwó tyn, amá ι há wí léé dí, é wíé, zesi wérí, ι nvo sí cewe, ι báá wí wíé wóllí bul, a kaá jáη wíbulé ná nvo súí."
- ²¹É tén mé, jamán ná há μυη pummō aá delle Zakari, ba wí wíí ná há te υ dídááne Wicvōljizeno ná sierv ē; ba de halle.
- ²²Amá Zakari há kúé le pummō jamán ná rí, υ búl wíé gúl, ká ka néηsa né mánse wíé aá pá nie. U há wí wíé wuó bul ná né ba zuη, rí wímuulináále né υ ná Wicvōljizeno sierv.
- ²³É né ká Zakari Wicvōljizeno ná sierv tutvmé tápvle cesi, υ burmó jaa.
- ²⁴É wíé har rí mé, υ wí dááné ká υ háálo Elizabete ka puo, a féηsú tu nie síé mé canse bōmmó.
- ²⁵É tén mé, υ sé: "Ná Nyuutna Wuse há óú ná pán; υ ósín, υ tón hūse nie síé mé."
- ²⁶Elizabete puo canse balgo mí ní, Wuse baa tómv malíka Gaburiyel, Galiile dutílle tóó oro mí, baá yíre Nazarete,
- ²⁷toopero oro dihí ba háá yíre Maari; báálo oro, baá yíre Zozefe, kuóro Davidi nihí, υ né cóé rúb ja.
- ²⁸É né Wuse malíka ná mv zu Maari dihí a bólló, ká bulé: "l ná wér, Wuse cói wíé. Wuse míní har."
- ²⁹Maari há né Wuse malíka wíbulé ná, υ beηtúú fúkló kíηkán; υ ka é wíí ké a bune aá jóv mól.
- ³⁰É né Wuse malíka ná búlv rí bulé: "Maari, Wuse cói wíé, sí ló rí héwín kání.
- ³¹l sí ka puo, a lól bál, a pób yur Zeezi.
- ³²U sí a nyír, ríwó kánú aá yíre Wuse ná há ke onni wuu Bio. Nyuutna Wuse sí a rúb ké kuóbasa ná mé, υ naabál kuóro Davidi fa há kéné.
- ³³U sí dí kuorí lzrayel duo nie nyúú, a kaá mv wuu, tokó toó."
- ³⁴É né Maari bōse Wuse malíka ná bulé: "D ha há wí bál ē, η sié á rín a eré ré ká ka puo a lól bio?"
- ³⁵É né Wuse malíka ná sé: "Wuse Sabuna sí túwí nyúú; Wuse ná há ke onni wuu dóé sí pérí ane fiél. É wíé, bio ná sí a sapvmmótína, ríwó yíyírú Wuse Bio.
- ³⁶Ná, ι yálá Elizabete kén puo, υ sí lól bál, υ rírú nuné wuu. Nie fa búínó rrv ká hápíré ré, υ sié há kén puo, canse balgo ní nye.
- ³⁷Bee wíé wíí wuu toó aá gure Wuse."
- ³⁸É né Maari sé: "D ká Nyuutna tutvnnō né; rí Wuse a rí wímánse nyán wuu tyn." Ká Wuse malíka ná lúb dihí a col.

- ³⁹U wɪ dááné, ká Maari isi ɓalaɓala a mú Ziide dutille, palle dhí tóó oro.
- ⁴⁰U há mʊ́é peri, v zó Zakari jaa a bólle Elizabete.
- ⁴¹Tɛ́ŋ ná mé Elizabete há né Maari ɓole, rɪ bio ná há mínú luoru sierv gúúnó. Wuse Sabuna sú Elizabete,
- ⁴²v búŋsi bulé: "Wuse héi nyúú báarka háála wuu sierv, a hé báarka pá bio ná má ɪ háá á rú lɔl!
- ⁴³ɪ ká nye ré, ŋ Nyuutuna maá sié kón jaa?
- ⁴⁴Ná, tɛ́ŋ ná mé ŋ há nú ɓole ná, ŋ bio gúúnú sierv, v tɛ́ŋ há póré.
- ⁴⁵l ná wér, ɪ há lá Nyuutuna Wuse wíé ná dí, rɪ ɓa sí tɔŋ."
- ⁴⁶É né Maari sé: "ɪŋ bi Nyuutuna Wuse mé.
- ⁴⁷Wuse né kán Laataaro, é né tɛ ŋ sierv sú rí satoró,
- ⁴⁸bee wíé ŋ kóú tɔtɔnnɔwíé rí, ká v búínú wíé. A mo zaa mé, tɛ́ŋ wuu mí, nie sí búbul bulé: 'Háálo né ná wér!'
- ⁴⁹Wuse ná dóé há ke onni wuu tón tɔtɔŋzɛnsi pán. U yir zénó.
- ⁵⁰Nie ná háá fóú, áá zílú, v sí fówó susu tɛ́ŋ wuu mí.
- ⁵¹U né tón tɔtɔŋzɛnsi a mákú dóé; v né písé nyuktuna náná mé.
- ⁵²U né yíkí tɪ́n tɪ́náwa a yo, ká cúoli nie ná há múúríwó tu.
- ⁵³Nie ná há wɪ óŋ kené, v né pówó ɓie kíŋkán, ká kiri ɓie tɪ́náwa a tá rí ná cáára fí.
- ⁵⁴U fa tá nɔ pára naabálwa, a buló sí sánú tɔtɔnnɔ Izrayel duo nie mé; v ɓiéna sánwó mé. Ane é v há tá nɔ pá Aburahɔ rírú harwa, arírá naabálwa, a tɪ́nú sawér mí, v fá Aburahɔ rírú harwa susu."
- ⁵⁶É né ká Maari ké Elizabete jaa mé peri canse botoro, ká burmú jaa.
- ⁵⁷Elizabete puo tápɔl lɔlɪ há kúé peri, v lɔl bál.
- ⁵⁸U kénnináŋa, rírú dunɛ, há níé rɪ Nyuutuna Wuse mákú sawér póú, ɓa sierv tóró, ɓa rírú wuu jíjɔse.
- ⁵⁹Bio ná há kúé peri tápɔle córí, ɓa fíúlú, ká fa jija ríwó púú áná Zakari yir póú.
- ⁶⁰É né v maá sé: "Aí, v yir né Zaŋ."
- ⁶¹É né ɓa sé: "l jaa nɛŋ wuu sié há wɪ yir né duo kené."
- ⁶²É né ɓa ka nɛŋsa mánse póú áná, a bósú yir ná v háá já ríwó póú bio.
- ⁶³Zakari a ɓa ka daborwie póú, v laa púnse: "U yir né Zaŋ." U é de vókwó wuu.
- ⁶⁴U há á é ko tenni, múl ná tu tu mé, rɪ Zakari báá púló áá bul wíé, áá bi Wuse mé.

- ⁶⁵Héwíŋ de ka tóó ná nŋe wuu, ɔa cesi é wíé wuu sú Ziide dutílle, palle dhí tóne wuu.
- ⁶⁶Nŋe ná wuu há né é wíé, síé bíbíúńwó tu mé a bulé: "Bio né biduo síé á rúb ne eré ré?" Taná Nyuutuna ɔíéna fa mínú har.
- ⁶⁷É né Wuse Sabuna sú bio ná áná Zakari, v la Wuse nŋo mé a bulé:
- ⁶⁸"Á bi Nyuutuna Wuse mé, v né há ká lzrayel duo nŋe Wuse, bee wíé v bélú nílise mé, v lówó tá.
- ⁶⁹U tŋŋ dóé tína rúb ko lará tá; v síé lúb tŋtŋnno kuóro Davidi duo nŋe sierv né.
- ⁷⁰Wuse fa óó v wílaabulla búlú fól wuu a bulé:
- ⁷¹"U tá nŋo bulú sí lará tá, á dŋŋɔma rí nŋe ná há bérírá nŋe mé.
- ⁷²Rúb sí fára naabálwa susu, ká líísú nŋtŋme ná má wíé.
- ⁷³Wuse fa ŋmíésó pára naabál Abirahan,
- ⁷⁴a bulú sí lará tá, á dŋŋɔma nŋe mé, a pára ŋménɔ ráá tŋŋ pób, ká sí héwíŋ fá,
- ⁷⁵a make ráá a sapŋmmótínáwa, nŋtékétékéwa v síé, á hiésó wuu mí.'
- ⁷⁶Ká, ɪ é, ŋ bio, ɪ sí a Wuse ná há ke onni wuu wílaabúlló, bee wíé ɪ sí la Nyuutuna síé, a burme ŋménɔ bílú mí.
- ⁷⁷l sí a rí Wuse nŋe zŋŋ rí, wíé ná ɔa há éé zókú mé, rúb sí héwó suúri, ká lówó tá.
- ⁷⁸Á Wuse sierv wéró kíŋkán; vó fá nŋe susu. Wuse síé háá fá susu kíŋkán, v sí a rí pŋmmo lúb rí a ko wáálírá, ane wuse há pómé.
- ⁷⁹É pŋmmo sí caane nŋe ná há mŋŋ bíno mí, suv cí rúb késíwó, a a ráá va tenfiél ŋménɔ mé."
- ⁸⁰Zaŋ faá wá, ká v sabuna súsuúri. U fa mŋŋ gurbéteke mí ní, a kaá ja tápvɪ ná, v há kenú tu cááne lzrayel duo nŋe.

Liki 2

- ¹É buna tu mé né Romi kuózeno Ogisiti pá ŋménɔ, ríwó díúsú dutílle nŋe wuu.
- ²É dŋŋdŋŋ nŋduse mé, rí Kirinisi ní fa ɔa bil rúb bíbel Siiri dutílle mé.
- ³Nerɔ wuu síé fa mɔhó rí má mŋŋ tóó né, ríwó díúsí héí tóó nŋe kenɔ mé.
- ⁴É né Zozefe má isi Nazarete mé, Galiile dutílle, a mŋ Ziide dutílle tóó oro ɔaá yíré Beteleyeme. Kuóro Davidi ánáwa tóó né; Zozefe síé há ká kuóro Davidi duo nŋŋ, é né te v mŋ ráŋ.
- ⁵U síé pé kánú házoŋ Maari kaa mŋ, ríwó duse hóú kenɔ mé. Rí Maari kénŋ puo, luoru híése.
- ⁶Ba há mŋé mŋŋ Beteleyeme mé é, Maari luoru ná púló aá we,

- ⁷Ká ɓa wɪ jaa néé, kánpámáwa má wuu fese, dɪzúí toó. É né ɓa mú zu puse jaa. Rán né sié Maari lúló tooperbio, heɓbólé, a pi péne bóú, a púú bil puse ɓidííle gbaɓa sierv.
- ⁸É kal títaɓ, penɓola bamma má fa muɓ tóó ná mé, a vaa cɔ gur mé aá pówó piense mí.
- ⁹Ba dé a ríwó cé, naasí balá, rɪ Wuse malíka kúó líwó mé, Wuse pummo de caane rán wuu. Héwín káɓwó.
- ¹⁰É né Wuse malíka ná búlwó rí bulé: "Í sí ló rí héwín káníwa. Labáárwero ná há ká satoró ɓizéní, a pá jamán wuu ní, ɓ kaa ko rín péíwa.
- ¹¹U né ká: zaa, ɓa lúl Laataaro péíwa kuóro Davidi tóó mé. U né ká Kirisi, Nyuutna.
- ¹²Ná é ná í há sí tuɓ ká zímú: bipule ná í há sí mú ná rɪ ɓa pí péne bóú, a pii bil puse ɓidííle gbaɓa sierv, v né é."
- ¹³Ba dé a ríwó cé, naasí balá, rɪ Wuse malíkawa náɓa, ɓukana né dé gín a le bána nyúú ko, a súuri nóɓ ná mé, ɓa de dídenne Wuse a bulé:
- ¹⁴"Rí pín pá Wuse, bána nyúú rí wuu, ká rí tenfiél muɓ tié nyúú, a pá Wuse nicólle."
- ¹⁵Wuse malíkawa ná há bíré zí bána rí, penɓola ná bul náɓa rí bulé: "Í lo ráá mú Beteleyeme a ná tutumí ná há tún rán, Nyuutna Wuse tún malíkawa mé a bul párá."
- ¹⁶Ba ɓéna ísó ɓalaɓala a mú rán, a ná Zozefe arí Maari, a ná bipule ná má, ruu pí puse ɓidííle gbaɓa sierv.
- ¹⁷Penɓola ná há nóú ko tenni, ɓa máɓse wíé ná wuu Wuse malíkawa há césé, a mú tune bipule ná mé.
- ¹⁸Níe ná wuu há zésí wíé ná penɓola há máɓsé, v dé mááníwó nuuse né.
- ¹⁹Amá Maari wɪ é wíé yóé tá, v píwó wuu hóú sierv, a kaá bune.
- ²⁰É né ká penɓola ná bure, aá múwó piense dipóé, a sié vaa yɪ yula, aá bi Wuse mé, aá bóllú kíɓkán a bulú wéró; bee wíé Wuse malíka há bul wíé ná pówó, ɓa síí nówó wuu ní.
- ²¹Bio ná há kúé ká tápule córí, ɓa fííló, ká hóú yur "Zeezi". Yur ná Wuse malíka fa há máké pá Maari, ruu ha wɪ puo kené ní é.
- ²²Maari busunnu múúre tápule há kúé cesi, ane é Wuse há éé Moyizi púnse hé kíɓse keno mé, Zozefe rí Maari pi Zeezi kaa mú Zerizaleme ríwó pá Wuse.
- ²³Ba púnse Wuse kíɓse keno ná núú sierv bulé: "Rɪ nero wuu lólí tooperbio, ruu ká bál, ɪ pii pá Wuse."
- ²⁴Ba púnse Wuse kíɓse keno ná cɔo nóɓ má bulé, rúú mohó ríwó ja kúse belle, é rá má kuókúse belle, a kaa mú ɔse vuk pá Wuse. Zozefe rí Maari sié mú Wicɓolijzeno ríwó tuɓ é né.

- ²⁵É ténj mé, ri báálo oro fa miy Zerizaleme mé, baá yíre Sumiyon. U fa ká nutékétéké rí, aá zíl Wuse nso sé, ká ka yíela aá delle nero ná há sí ko, a líse Izrayel duo nie wihála sierv. Wuse Sabuna má fa miy é báálo mé.
- ²⁶Wuse Sabuna ná sié fa búló pów bulé, rúu síi sí ná Wuse Kirisi ná kéré, ká ziy suwe.
- ²⁷Zozefe rí Maari sié há múde tyn tutumí ná Wuse kíhse kenó há mánse, ká píwó bio Zeezi pá Wuse, ri Wuse Sabuna yíkí Sumiyon má, v kó zv Wicvolijizeno.
- ²⁸Sumiyon há ná bio ná, v lóu hóu nénisa mé, ká bólle Wuse a bulé:
- ²⁹"O Nyuutina, mól néé mí, i nutálo ná nso súo. É wíé, lo ríy suwe arí tenfiél.
- ³⁰Bee wíé y sié sísénye ná nero ná i há tumé, rúu ko la dúnié nie tá.
- ³¹I né tómú, v ko dúnié nie wuu sié mé, a make ríwó nóu.
- ³²U ká pummó ré i hé rúu caane nie ná wuu há to Zuwifiwa, ká rí Izrayel duo nie má ná píy."
- ³³Sumiyon wíbulé ná wuu, de maane Zeezi áná ríru maá nusse.
- ³⁴Sumiyon sié sul Wuse pówó, rí Wuse sánwó mé, ká bul pá Maari bulé: "Ná, Wuse líse bio né rúu ko, rí Izrayel nie dikana vóu wíé, a tyn é mé yéngíwó tu, ká rí nie dikana má tynú mé a ná wér. U sí a Wuse malla, rí nie dikana isi cínú mé.
- ³⁵U sié sí a rí nie dikana má sabuse wífénse nyuse pummó mé, ká i tu Maari sierv sí zoke wérí, i bio né wíé, ane ba há pi tókowí cókí."
- ³⁶Háálo oro má fa miy Zerizaleme mé, baá yíre Aane. U fa ká Wuse wílaabúlló ré. U áná yur né Fanvel, a le Azere jumól nie sierv. U fa níno wérí. U há jóu tooperbála, buse balpe né, ká v suwe ká tóu.
- ³⁷U sié de kánú yúhalle ná é. U buse né meésibaná arí baná. Ténj wuu mí, v fa miy Wicvolijizeno ná mé, woho rí títan wuu, a vowe nso aá cvole Wuse.
- ³⁸Ténj ná mé Sumiyon há búl wíé ná aá pá Maari, ri Aane má kúo zv Wicvolijizeno ná sierv. U má síi há dé ná bio ná ko tenni, v bólle Wuse, ká bul bio ná wíé pá nie ná wuu fa háá delle laatáaro rúu ko la Zerizaleme tá.
- ³⁹Maari rí Zozefe sié há á wíé ná ba há púnsé hé Wuse kíhse kenó mé ko tenni, ba le Zerizaleme mé, a burmówó tóo Nazarete, Galiile dutíle.
- ⁴⁰Bio ná faá wá, a ka dóé. U fa kénj wízume bizenó, ká Wuse cóllú wíé.
- ⁴¹Biná wuu, Zeezi áná ríru maá mú Zerizaleme aá dí Pake cana.
- ⁴²Zeezi sié há kúé ka buse fí rí belle, ba ríru mú Zerizaleme, cana ná didí, ane é ba há válé aá tyn.
- ⁴³Cana ná há kúé tenni, ba bíró mómu jaa, ká ba bio Zeezi kááne Zerizaleme mé, ká ba wi kílé; ba bíno ruu míjwó vállínáa sierv né.
- ⁴⁴Ba há bíné é, ba vá tápul pírmí, ká ziy jóu ba dunie ríwó nízumé sierv.

⁴⁵Ba sié há bélé ɔa wúw nées, é né ɔa burjóú a mú Zerizaleme.

⁴⁶U tápule botoro kal né, ɔa nóú Wicvɔliɟizeno sierv, ruv ké Wuse kenɟinna nɪhiése sísiénnúwa, áá zesi wíé ná ɔa háá bulé, káá bósíwó rí wíé má.

⁴⁷Níe ná wuu fa há ké ráɲ, áá ne wíé ná síé v háá lísé, arí zumé ná há mínú mé, v é de úrwó mí ní.

⁴⁸U áná rírú maá há nóú, ɔa nuuse máánó wérí, é né v maá sé: "D bíí, beé rí ɪ árá nye? D rírí áná sierv zókó kíɲkán, á guɔre áá jéí."

⁴⁹É né v bósíwó bulé: "Beé rí te í guɔre áá ján? Í wí é rúv mɔhó ríɲ béliɲ Ana tutumé mé?"

⁵⁰Amá ɔa wí wíé ná v há bulé pówó múúla níé.

⁵¹É né Zeezi rírú áná rírú maá burmú Nazarete. U faá tíɲwó nuɔ sé. U maá la é wíé wuu bílú sierv.

⁵²Ká Zeezi wúwa, v wízume má súsúúri; Wuse rí nibííne wuu cóllú wíé.

Liki 3

¹Romi kuózeno oro fa muɲ ráɲ ɔaá yíre Tibæere. U kuorí díí buɲse fí rí bɔmmóú nyúú mí ní, rí Zakari bio Zaɲ fa muɲ gurbéteke sierv; ráɲ né sié Wuse pów líɲó. É tén mé, rí kómáɲdá Pɔɲse Pílate níí bel Ziide dutílle mé. Kuóro Erodi má bíbel Galiile dutílle, ká v máálá Filipi bíbel Itire rí Tirakoniti dutílle mé, ká Lizaniase má bíbel Abilene dutílle mé. É buna, rí Anaase rí Kayifi má né ká Wuse vɔk"ɔɔsa nɪhiése.

³Wuse líɲó ná sié há péri Zaɲ é, é né v mó Zɔrdeɲ fuo laka tóne, a guɔre ráɲ wuu, a bul níe rí bulé: "Í bírse, a báá sí áá zɔke Wuse mé, ká ríɲ káníwa muɲsi nyii mí, rí Wuse héíwa wízóké suúri."

⁴Wuse wílaabullo Ezayi fa púɲse wíé nyán Wuse Kenɔ sierv; é wíé né pére. U púɲsɔ bulé: "Bál rí cí gír sierv áá búolí bulé: 'Í burme ɲménɔ bil Nyuutuna Wuse mé; í a rúv ɲménɲwíela ture.

⁵Í tó kíɲkórkowa wuu, í cake palle rí dúɲdúóme. Í ture ɲménɲɟuré, í burme ɲménɲɔma ríwó a wérí, múlámúlá.

⁶Níe wuu sí tuɲ é mé, a zuɲ Wuse há lá níe áá tá é.' "

⁷Níe ɔíkana sié ko Zaɲ rí, rúv kánwó muɲsi nyii mí. É né v búlwó rí a bulé: "Níbídɔbɔma duo! Áɲ rí cááníwa, í fá áá keke Wuse sariya ná háá kué mí.

⁸Í sié bírse, a báá sí áá zɔke Wuse mé, káá a wíwere. Wíwere ná níí éé ríwó zuɲ rííwa bírsó, ká sí bíbíúnú rí Abirahan há kéíwa naabál, ruv é mɔhó. Taɲá né ɲ bul áá péíwa, Wuse wo dówúó nyán kaa burme nibííne, ɔaá a Abirahan bele.

⁹Tuuni ɔéé péro. Tuu ná wuu há wí nɔɲweré nɔɲ, ɔa sí ɔóú, a pii hé níɲ mí."

¹⁰É né jamán ná níe sié bɔse Zaɲ bulé: "Beé wíwéré rí mɔhé ráá a?"

- ¹¹É né v bul pówó bulé: "Nero ná há kén genne belle, v mōhō rúb pi nóŋo pá nero ná há wí gero kené. Nero ná má há kén ðidííle, v má mōhō rúb pá nero ná há wí ðidííle kené."
- ¹²Lonpolaara má ko, rúb kánwó muŋsi nyii mí, a bósú bulé: "Karmi"áná, beé rí mōhē ráá má a?"
- ¹³É né v bul pówó bulé: "Í sí lonpó báá sake é ná ba há sííwa la mé."
- ¹⁴Sóójiwa má bósú bulé: "Ká á é, beé rí mōhē ráá a?" U búlwó má rí bulé: "Í sí nie fíku rí la meéwíé, a sí nyieru má nyéé hé nie mé káá la meéwíé. Amá í lo rííwa sieru tóriwa túme."
- ¹⁵Nie fa há kén yíela, aá delle Kirisi koe, nero wuu bíúnó ane ruu né ká Zan.
- ¹⁶É né Zan bul pówó wuu a bulé: "Í é keníwa aá muŋsi nyii mí ní. Amá nero ná háá kué, v pín ní kín; η rírú natōsse wōsse puré má tu wí céré. Ruu é ní kúé, v sí káníwa muŋsi Wuse Sabuna mé, arí nín mí."
- ¹⁷U rírú mícéllígbaŋa níí kué v nése mé. U sí cel mīé, a pa múbíí hé vúúra mé, ká pa mízákse hé nín ná há waá ðuse mé."
- ¹⁸Zan fél síí a tún wíé ðíkana mé, a mánse Labaariwero wíé a pá Izrayel duo nie.
- ¹⁹Zan búl kuóro Erodi má rí, a búlú wí wérí éé, bee wíé v há lóú máálá háálo Erodiyade ja, ká a wítienne má ðíkana.
- ²⁰Amá Erodi báá ha á wítok nóŋo a súúríwó ná mé. É wítok né ká: v há éé ba ka Zan tó bunajaa mé.
- ²¹Tén ná mé Zan fa há kén nie ná wuu há kóú rí, a muŋsi nyii mí tenni, v kén Zeezi má muŋsi nyii ná mé. Ba há múŋsú nyii ná mé ko tenni, v cúbólé Wuse. Tén ná mé v háá cvole Wuse, bána yéló,
- ²²ká Wuse Sabuna túwú nyúú ane kuókúma. É né ká Wuse linó le bána rí, a búlú rí bulé: "Í né kán bárka Bicollí, η sieru wuu ní tóri wíé."
- ²³Zeezi há kúé aá púlú tutumé, ruu fa kén buŋse peri meré rí fí. U áná né ká Zozefe, ane é nie há bííné. Zozefe má áná yur né Heli.
- ²⁴Heli má áná yur né Matati. Matati má áná yur né Levi. Levi má áná yur né Melisi. Melisi má áná yur né Zanayi. Zanayi má áná yur né Zozefe.
- ²⁵Zozefe má áná yur né Matatiyase. Matatiyase má áná yur né Amose. Amose má áná yur né Nahuŋ. Nahuŋ má áná yur né Esli. Esli má áná yur né Nagayi.
- ²⁶Nagayi má áná yur né Maate. Maate má áná yur né Matatiyase. Matatiyase má áná yur né Semeyi. Semeyi má áná yur né Zozefe. Zozefe má áná yur né Zoda.
- ²⁷Zoda má áná yur né Zvanaŋ. Zvanaŋ má áná yur né Reza. Reza má áná yur né Zorobabel. Zorobabel má áná yur né Salastele. Salastele má áná yur né Neri.
- ²⁸Neri má áná yur né Melisi. Melisi má áná yur né Adi. Adi má áná yur né Kosaŋ. Kosaŋ má áná yur né Elmadaŋ. Elmadaŋ má áná yur né Eere.

²⁹Ɛere má áná yur né Zeezi. Zeezi má áná yur né lleezeere. lleezeere má áná yur né Zoriŋ. Zoriŋ má áná yur né Matati. Matati má áná yur né Levi.

³⁰Levi má áná yur né Sumiyon. Sumiyon má áná yur né Ziida. Ziida má áná yur né Zozefe. Zozefe má áná yur né Zonan. Zonan má áná yur né lliyakuŋ.

³¹lliyakuŋ má áná yur né Mulya. Mulya má áná yur né Mena. Mena má áná yur né Matata. Matata má áná yur né Nataŋ.

³²Nataŋ má áná yur né Davidi. Davidi má áná yur né Izayi. Izayi má áná yur né Obede. Obede má áná yur né Bvaze. Bvaze má áná yur né Salmon. Salmon má áná yur né Naason.

³³Naason má áná yur né Aminadabe. Aminadabe má áná yur né Adum. Adum má áná yur né Arni. Arni má áná yur né Esuron. Esuron má áná yur né Perese. Perese má áná yur né Ziida.

³⁴Ziida má áná yur né Zakobe. Zakobe má áná yur né Izake. Izake má áná yur né Abraham. Abraham má áná yur né Teera. Teera má áná yur né Nakore.

³⁵Nakore má áná yur né Seriki. Seriki má áná yur né Rehu. Rehu má áná yur né Pelege. Pelege má áná yur né Ebeere. Ebeere má áná yur né Siila.

³⁶Siila má áná yur né Kaynan. Kaynan má áná yur né Arifakzade. Arifakzade má áná yur né Sen. Sen má áná yur né Nowe. Nowe má áná yur né Lameke.

³⁷Lameke má áná yur né Matusaleh. Matusaleh má áná yur né Inoke. Inoke má áná yur né Yardi. Yardi má áná yur né Malilele. Malilele má áná yur né Kaynan.

³⁸Kaynan má áná yur né Inoke. Inoke má áná yur né Sete. Sete má áná yur né Adan, Wuse bio.

Liki 4

¹Wuse Sabuna há sú Zeezi, v lé Zurdan fuo ná mé, Wuse Sabuna ná kánú zv gurbéteke sierv.

²Ran né Sitaane ko dínú tápvle meéselle. É tápvle meéselle péke, Zeezi wí óŋ wuu díé. Tápvle ná síé há kúé daare, losu fa kenú wérí.

³É né Sitaane búlú rí bulé: "Ru né biéna ká Wuse Bio, ɪ a rí dówí né burme budíli."

⁴É né Zeezi bul pób bulé: "Ba púnse Wuse Keno sierv bulé: "Budidili dugo rá, nibíino dí aá hiəsi." "

⁵Sitaane kánú zí nyúú rí, a make dúnié kuorí arí dúnié bie wuu pób, mól ná tu tu mé,

⁶ká búlú rí bulé: "Dúnié kuorí arí dúnié bie wuu, ŋ né tíwó; ŋ wówó pí aá pá nero ná ŋ há có ní.

⁷Ru né bírmín síé rí cúlín, ŋ sí píwó wuu péí."

⁸É né Zeezi bul pów bulé: "Ba pñse Wuse Kenó sierv bulé: 'Cvòle Nyuutina ɿ Wuse dñjo lén, áá tñjù dñjo lén sé má.' "

⁹Sitaane baa ka Zeezi mú Zerizaleme, a kánú zí Wɿcvòljizeno nyúú rí ðñjðñ, ká búlú rí bulé: "Ru né ðièna ká Wuse Bio, ɿ cí reéwa, ká bëri cíksi tié.

¹⁰Ba pñse Wuse Kenó sierv bulé: 'Wuse sí tímú malíkawa ríwó pói mé.'

¹¹A baa pñse bulé: 'Malíkawa sí cénj kání, a make ríi naa sí dówí ñmówú.' "

¹²É né Zeezi bul pów bulé: "Ba pñse Wuse Kenó còo nñjo má bulé: 'Sí Nyuutina ɿ Wuse sáánú.' "

¹³Sitaane sié há púú lñj wuu mí a dñj Zeezi ká gúl, é né v lóú ká col, ká baa díðelle kal nñjo.

¹⁴É né Zeezi le gurbétéke ná sierv, a burmú Galiile dítille. Wuse Sabuna dóé fa mínú mé. Kílo ná wuu mí, ñe faá búlú wíé.

¹⁵U fa pí Wuse wíé áá karme ñe Zuwifiwa cémejuse mé. Ñe wuu fa ká ñe, ða háá búú mé.

¹⁶Zeezi mú Nazarete, ráj ná v há béré. É né Zuwifiwa fiélé tápvul, v zv Zuwifiwa cémejaa, ane é v há válé áá a. U sié isi rúv karme Wuse Kenó.

¹⁷É né ða pi Wuse Kenó còo ná, Wuse wílaabullo Ezayi há pñsé, a pów. U la, a wúri a karme ráj ná ða há pñsé bulé:

¹⁸"Wuse Sabuna míníj mé, Wuse lísíj ((a tímíj ríj bvòle sazókó tínáwa.)) Wuse né tímíj ríj bul Labaariwero wíé pá summe. U né tímíj ríj bul pá bunajaa ñe, rí ða sí lísíwó, a bul pá nyumma, rí ða síse sí wúnni, ká la ñe ná ða háá bejse a tá.

¹⁹U tímíj ríj bul Wuse bárka buna ná wíé a pá ñe."

²⁰Zeezi há kármé ko tenni, v kénj kenó ná tó, a pii pá Zuwifiwa cémejaa ná tutunno, ká mú ké. Ñe ná wuu fa há ké jaa ná sierv, ða wuu de firki sié cóú mé áá bélú.

²¹É né Zeezi bul pów bulé: "Díhí né ñ há kármé Wuse Kenó sierv a péiwa, í zesi ñe, v nvo súo zaa, múl né tu tu mé."

²²Ñe ná wuu sierv tórú nyúú wéri, ða bíbéllú; v wíbulé há wéro, v é de vókwó, é né ða sé: "Zozefe bio ná rá ré?"

²³É né Zeezi búlwó rí bulé: "D íó, í sí bul ane é, síjsúóló né há sé: 'Dókta, gure váári tu.' Í sié báá sí bulé: 'l há á wíé ná wuu Kapernayimi mí, á níwó wuu ní, sié a é wíé núú, ɿ tu tóó mé reé yee.' "

²⁴Ká Zeezi baa ha bul pów bulé: "Tanjá né ñ bul áá péiwa, Wuse wílaabullo wuu, v tu tóó é mí, ða wúb wíé có wéri.

²⁵Tanjá tu né ñ búbul, í zesi wéri. Wuse wílaabullo Eli muné ténj mé, duónj fa cínó, bujse botoro arí canjse balgo, a wɿ kúé, ká losu ðizeno zv tóó. É ténj mé, yúháála fa kán lzurayel tié mí;

²⁶ká Wuse wí Eli tóme rú sán é yúháála oro wuu mí, amá Wuse tómbú, v múb sán yúháálo oro dɔɔ balá mé ré, Súdɔɔ dutílle, tóó oro mí, baá yíre Sarepita.

²⁷Wuse wílaabullo Elize má miné tɛɛ mé, dayalma fa kán lzurayel tíe mí; ká balá má wí dúóré, amá Siiri tínáwa báálo oro baá yíre Naaman, v dɔɔ né dúóré.”

²⁸Nie ná wuu fa há mɔɔ Zuwífiwa cémejaa ná sɛɛ, ba há né é wíé, ba cóé wé Zeezi wérí.

²⁹Ba de isi ka Zeezi pɔɛ le tóó ná kíɛkɛ. Ba tóó ná fa cí dúɔɔdúɔɔ nyúú ní. Ba sɛ sɔsú zí dúɔɔdúɔɔ ná nyúú rí bóɔbóɔ, ká ríwó fa de lélú tá rúú tuwí bal.

³⁰Amá Zeezi cáɔwó sísíennúwa le, a col.

³¹É né Zeezi le Nazarete mé, a tuwí tóó ná há mɔɔ Galiile dutílle, baá yíre Kapernayimi. Zuwífiwa fíelé táɔv, v zu Zuwífiwa cémejaa, a kíɛkɛ nie.

³²U karmé ná de gírúwó, bee wíé vó búlú rí tɛɛ ní.

³³Rí báálo oro má fa mɔɔ Zuwífiwa cémejaa ná sɛɛ; káɔɔ bóɔ rí zínú, a kánú aá wálme. U de kíɛkɛ kíɛkɛ a bulé:

³⁴“Héí! Nazarete tínáwa Zeezi, beé rí ɪ jija rí pɪ tɔɔrá mé? ɪ kórá zóké mé né? ɪ ɪ há ká nɛɛ ná ré. ɪ né ká Wuse Nɪsɛ, v Bisapɔmmɔ tina.”

³⁵É né Zeezi de káɔɔ ná mé bulé: “Tóí nɔ ná; le ká tá báálo né!” É né káɔɔ ná pi báálo ná fíre tíe nie ná wuu síé, ká le ká tóú. U wí báálo ná wíbóɔ wuu éé.

³⁶U é de maane nie ná wuu nɔsɛ, ba búbɔsɛ nánjá bulé: “Éréwa ré v búbul wíé nye? Báálo né kɛɛ tɛɛ arí dóé, aá kiri káɔɔmɔ baá le nie mé!”

³⁷É né Zeezi yɪ le, ba búlú wíé cɛɛ Kapernayimi kílo tóne wuu.

³⁸Zeezi le Zuwífiwa cémejaa ná mé, a múb zu báálo oro jaa. É báálo yɪ né Sumɔɔ. U zúb rí Sumɔɔ háálo maá tɛɛ fa lómó kíɛkɛ. Ba sɛ súbú rúú dúórú.

³⁹É né Zeezi tuu pérú, a cúllú mí, ká bese tɛɛlɔme ná mé v le, ká háálo ná dúóri, a nyán isi múl ná tu tu mé, a a bídíle pówó ba dí.

⁴⁰U gbaane, wuse há zúb ká tá pɔmmɔ, nie ná wuu há kɛɛ pɔlle ba juse mé, dɪwɪl rírú dúó wuu há kɛɔwó, ba ísɔ pówó ko Zeezi rí. Zeezi pób nɛɛsa tɪkwó mé balá baláwa, ba dúóri.

⁴¹U kíɛ káɔɔmɔ búkana má ba le nɪkana mé, ká kíɛkɛ bulé: “ɪ né ká Wuse Bio!” Amá Zeezi bésíwó mé, a pó ríwó sí wíé búlú, bee wíé ba fa ísɔ zuɔ rí Zeezi ní ká Kirisi.

⁴²Tóó há púlé, Zeezi le Kapernayimi mí a múb dɪhɪ oro, nɛɛ wuu há to ráɔ. Nie búkana sɛ isi a gɔɔre aá jóú. Ba sɛ há jéé múb nóú, é né ba wíwálme ríwó kánú bil, rúú sí cólú káá tówó.

⁴³Amá Zeezi búlwó rí bulé: “U mɔhɔ rɪɔ múb bul Wuse kuótóó Labaariwero ná wíé pá tóne ná náɔa má. Wuse tóminɔ é wíé né.”

⁴⁴Ká sié mú Ziide tié a bul Wuse wíé, Zuwifiwa cémejuse mé.

Liki 5

¹Kal oro, Zeezi há cí Zinzarete munaa nuɔ, nie ɔkana kúó kílú, a yíyíse náná ríwó zesi Wuse wíbulé.

²Zeezi béló ri nyiidaborwiisi belle né cí gíngíní nuɔ; ɔa tínáwa há kené ko bil ká tuwi aá sésíwó fííléwa.

³Sumɔɔ né te é nyiidaborwiisi nóɔ. Zeezi sié mú zv Sumɔɔ nyiidabore ná, ká súlú, v yiki keke gíngíní mí muó. Zeezi sié ké nyiidabore ná sierv ká kíkarme níkana ná.

⁴U sié há kármé nie ná tenni, v búl Sumɔɔ rí bulé: "Kuosi nyiidabore ná mú diluɔ, rí ríri naɔnɔɔse yo fííléwa, a kese nánwulé."

⁵É né Sumɔɔ bul póú bulé: "Karmí"ana, á yó fííléwa nyán títan wuu ní ká gúl, á wí óɔn wuu kené. Amá ɪ né há sé ríɔ yo, ɔ sí yo fííléwa ná."

⁶Ká sié yo, nánwulé ɔkana de zvú sù fííléwa ná, ɔa de cúcónne.

⁷É né ɔa yírwó nánwúɔúúrnána ná, fa há muɔ nyiidabore ná nóɔ mé, ríwó ko péwó mé. Ba ko, ɔa bise nánwulé ná a sù nyiidaborsi ná wuu belle, ɔa cí ríwó tuwi nyii mól, bee wíé nánwulé ná fa kán.

⁸Sumɔɔ ná Zeezi há kené aá yíre Piere, v sié há ná tutumí ná há túmé, é né v bírmi Zeezi síé ká bulé: "Nyuutuna, tuu lín laka, ɔ ká wíɔɔɔ"ár ré."

⁹Ba há kése nánwulé ná ɔkáná é, v né mááné Piere rírú náɔa ná wuu nuuse.

¹⁰Zebede bele, Zake rí Zan má fa muɔ rán; ɔa fa ká Sumɔɔ naɔnɔɔse né. Ba má há ná tutumí ná há túmé, ɔa má nuuse mááné é né. Amá Zeezi búl Sumɔɔ rí bulé: "Sí ló rí héwín kání; a de kaa pó mól néé mí, ɔ sí makí, rí bul kese nibííne ní ko aá pán."

¹¹É né ɔa kánwó nyiidaborsi ná kaa ko le gíngíní, a tówó wuu rán, ká tuɔ Zeezi mí.

¹²Zeezi há múé muɔ tóó oro mí, bááló oro, dayálmv há kené, v kúó lúú mé. U sié há ná Zeezi, v bírmi tié, a kánú síé cú tié, ká jenne Zeezi a bulé: "Karmí"ana, ru né có, ɪ wón aá dúóri, ríɔ zv nie sierv."

¹³É né Zeezi lísú nése a tíkú mé ká bulé: "D có é ré, dúóri, a zv nie sierv!" Mól ná tu tu mé, ri dayálmv ná lé bááló ná teɔ mé.

¹⁴Ká Zeezi sié búlú rí bulé: "Sí wíí né búl pá nén wuu. Amá kání tu mú cááne Wuse vuk"ɔɔɔ, ká ɔse dayálmv dúóre vuk ná Moyizi há máké ɔaá ɔse, rí nie wuu zɔɔ rí dúóró."

¹⁵Arí é wuu, Zeezi yir ósó le, ɔa búlú wíé ceɔ dɔhé wuu. Nie ɔkana ko kílú ríwó zésú wíbulé, ká rúb pé dúóríwó sierv nie ná háá wulé.

¹⁶Amá Zeezi zó gurbéteke sierv aá cvole Wuse, ane é v há válé aá a.

¹⁷Kal oro, Zeezi faá karme nie, ká nie ná ða háá yíre Fariziẽwa rí Wuse kenẓunna, ða kénú laka; ða lé Galiile dutílle tóne wuu, arí Ziide dutílle arí Zerizaleme né. Wuse síé fa pá Zeezi dóé, v kaá dúori pòlle.

¹⁸É né nie bamma isi cúne gberko arírú gegeló, a kaa ko, a wíwálme ríwó kaa zv jaa sierv, a bil Zeezi síé.

¹⁹Amá ða wóó háá tun rán ná rú zv ã, bee wíé nie fa kán. É né ða ka gberko ná zí luso nyúú, a lúri fúnfúrkú, a tun rán tóó rírú basa ná wuu, v tuwi nie ná sierv, Zeezi síé.

²⁰Zeezi há nées ri nie ná óó yardá, é né v bul gberko ná rí bulé: "D naḡnóḡ, dí nyamma, ı wízoké suúri hóó."

²¹É né Fariziẽwa ná rí Wuse kenẓunna ná, ka é wíí ké aá bune, a bulé: "Áḡ rí ká báálo né, a bul wíé aá tukse Wuse nye? Áḡ rí wo nıbíino há á wíé ná zoke Wuse mé suúri aá hé, ri Wuse duḡo rá?"

²²Zeezi síé há íwó sabuna, é né v búlwó rí bulé: "Beé rí te í ka sabuḡse nyán duo?"

²³Orí bulé ré ká mólé: "I há sé, gberko, ı há á wíé ná zoke Wuse mé suúri hóó ní yáá, ı há súb isi va né?"

²⁴Amá ḡḡ já rííwa zuḡ rí Nıbiino Bio kén ḡḡ tíé nyúú reé, aá hé nıbííne há á wíé ná zoke Wuse mé suúri." Ká síé bul gberko ná rí bulé: "D né sé, gberko, isi píí gegeló aá mú jaa!"

²⁵Múl ná tu tu mé, ri gberko ná ðiẽna dé nyán isi nie ná wuu síé mé rán, a púú gegeló ná mé v fa há píné, a bi Wuse mé múmú jaa.

²⁶U de ḡre nie ná wuu, héwín kánwó ða bíbe Wuse mé a bulé: "Á zaa ná wíberme!"

²⁷É né ká Zeezi le, a ná loḡpolaaro oro ðaá yíre Levi, ruv kénú tutumé dıḡı. É né Zeezi búlú rí bulé: "Isi ḡḡḡ mé!"

²⁸É né Levi tóó wı"álle wuu, ká isi ḡḡḡ mé.

²⁹Levi síé kánú múú jaa, a a ðıdííle wérı a póó. Loḡpolaara ðıkana arı nie náḡa má fa muḡ ðie ná dıdíı.

³⁰É né Fariziẽwa rí Wuse kenẓunna ḡmúḡmurmi wíé, a bõse Zeezi karmıbele bulé: "Beé rı te í rı loḡpolaara arı wıbõḡ"ara dıdı ðie?"

³¹É né Zeezi bul pówó bulé: "Nie ná teḡ há fıéló wı dókta ja, pòlle níı ja dókta.

³²D wı kúé rıḡ yíre nie ná há sé ða ká nıtékétékéwa, amá ḡ kúó rıḡ yíre wıbõḡ"ara né, rıwó bırese a báá sı áá zoke Wuse mé."

³³É né Fariziẽwa bõse Zeezi bulé: "Zaḡ karmıbele arı Fariziẽwa karmıbele, ðaá võse nuuse, aá cıóle Wuse teḡ wuu mı, ká ı é karmıbele, ða wı nuusı võse."

³⁴É né Zeezi má bósıwó bulé: "Rı neḡ rı jóó háfeló ko, rı yırú naḡnóḡse rıwó ko rıwó dí hájaase cana, í sı wólıı a rıwó võse nuuse é teḡ mé? Aı, é wı wo.

³⁵Amá tóó nóŋo sí ko pul ríwó ka háfeló bála col ká tówó; ri é tápule né péré, ba sié sí vose nuse.”

³⁶Ká Zeezi baa súle sínsúlo pówó bulé: "Nero wuu waá sán coki gefelo ríi tó gebiné gbel. Ru á é, i zóké gefelo ná, ká pēŋkul ná má i há cóké ríi tó gebiné ná gbel, v má waá cé.

³⁷Nēŋ má wuu sié báá waá sán pi divēŋfele ríi hé pubunéwa sierv. Ru á é, divēŋfele ná sí wi, rí pure ná yēnne, ká rí sūŋ ná bise, rí pure má tá yóó.

³⁸Amá v mōhō ríi pi divēŋfele hé pufele mé né.

³⁹Ká nēŋ má sié wi divēŋbunéwa nyo, káá báá júja divēŋfele. Bee wíé ba sé: "Bibunéwa né ŋmómé." "

Liki 6

¹Zuwifiwa fiélé tápul oro, Zeezi rírú karmibele pí ŋménó aá va, ba ŋménó mú zu onparé sierv. É né Zeezi karmibele sié coki ñe ná, a kánwó nēŋsa ŋmume aá tūŋ.

²Ri Fariziēwa náŋa muŋ ráŋ, é né ba búlwó rí bulé: "Beé rí, í í" a nye; á kíŋse sierv, ŋménó toó, rí nero tūŋ Zuwifiwa fiélé tápul, ká í tūŋ.”

³É né Zeezi bul pówó bulé: "Kal oro, losu há kēŋ Davidi rírú nie v óó ná, í wúb kármé bó?

⁴Davidi múb zu Wuse táŋte jaa sierv, a pi dipēŋwa ná ba há pié pá Wuse, a coki dí, ká pii pób har nie má ba dí. Ká, á kíŋse sierv, ŋménó toó rí niyóó dí é dipēŋwa, ri Wuse vuk"oosa dūŋo rá.”

⁵Zeezi baa bul pówó bulé: "Nibiino Bio ní ká fiélé tápul Nyuutina.”

⁶Zuwifiwa fiélé tápul oro báá, Zeezi zó Zuwifiwa cémejaa, a karme Wuse wíé aá pá nie, ri báálo oro má muŋ ráŋ. É báálo néduu súwó.

⁷É né Wuse kenzunna rí Fariziēwa ná há muŋ ráŋ, ba sié kíkíéle Zeezi mí buobuo ríwó ná, ruu vááre nero fiélé tápul, ríwó tūŋ ráŋ mé buló zóké wíi.

⁸Zeezi sié há íwó sabuŋse, é né v bul báálo ná nese há súwé rí bulé: "Isi dahá, a cí nie ná wuu sísiénnúwa ráŋ ná." É né báálo ná isi cí dahá.

⁹Ká Zeezi sié bul pówó bulé: "Ŋŋ á ríŋ bósiwa wíi ré: Á kíŋse kenó sé rí fiélé tápul, ráá a wérí ní yáá, v sé ráá a bóŋbóŋ né? Nero muse laaté né weré yáá, nero búí né weré?”

¹⁰Zeezi há bul é ko tenni, v bél nie ná wuu balá baláwa, ká baa bul nésuwí ná tína rí bulé: "Kání nese tiéne." U kaa tiéne, nese ná de dúóri.

¹¹Amá nie ná cóé wíó kíŋkán, ba vónvure ríwó ná, ba háá pi wíi ná ríi tūŋ Zeezi mí.

¹²É tēŋ mé, Zeezi zí paalo nyúú rúb cuole Wuse; a cuole Wuse títaŋ wuu tóó pul.

¹³Tóó há púlé, v yírú karmibele ba kóú rí; v túósiwó sierv nie fí arí belle, ríwó né óó nitomé rúb tūŋ, ríwó mú bul Wuse wíé aá pá nie.

¹⁴É nutomé v há lísé né nye: Sumoŋ, Zeezi há kené aá yíre Piere, rírú maábíio Anđırı, Zake rí Zaŋ, Filipi rí Bartelemi.

¹⁵Matie rí Toma, Alfe bio Zake rí Sumoŋ ɔaá yíre kajáŋtuno,

¹⁶Zake bio Ziidi arí Zıdaase há lé Isikariyo, nero ná há bírmé Zeezi kaapáaro.

¹⁷É né Zeezi rírú nutomé ná le paalo ná nyúú tuwi, a cí tíe dipaŋtaŋí oro, rı Zeezi hatuŋna ɔıkana má muŋ ráŋ. Nıkana bamma má fa muŋ ráŋ, a le Ziide dutılle wuu, arı Zerizaleme, náŋa le muu nuu tóne: Tiiri rí Sıdoŋ.

¹⁸Ba kúo rıwó zesi Zeezi wıbulé né, ká rúbú dúóriwó. Nie ná kaŋtomo há zíné a káŋwó aá wálme, v dúóriwó.

¹⁹Nie wuu sıé de wıwálme rıwó tıke Zeezi mı, bee wıé rı ɔa né tıkıó mé, dóé de lúbó mé né, aá dúóriwó wuu.

²⁰É né Zeezi bélú karmıbele ká bulé: "Í ná wér, í nie ná há ká súmmé, bee wıé í né te Wuse kuótóó ná!

²¹Í ná wér, í nie ná losu há kené mıl néé mı, bee wıé í sı vøkse! Í ná wér, í nie ná háá wıé mıl néé mı, bee wıé í sı moŋ.

²²Rı nıbíıne ní bérıwa, a véıwa, aá túksıwa káá búlıwa bóŋbóŋ, aá zókıwa yur, í há ká Nıbiino Bio karmıbele wıé, í ɔıena ná wér.

²³Rı é kúo ruu pırıwa, í jıjıoŋe kıŋkán, bee wıé í sı ná zilé ɔızeno Wuse zúbó mé. Ba naabálwa faá beŋse Wuse wılaabulla é tu tu né.

²⁴Amá í ná wula, í nie ná há kén ɔıe, bee wıé í wér ɔóŋ ní é.

²⁵Í ná wula, í nie ná há vóksé mıl néé mı, bee wıé losu sı kániwa! Í ná wula, í nie ná háá momé mıl néé mı, bee wıé sazókó sı pırıwa, í sı wı, a hiıni!

²⁶Í ná wula, rı nıbíıne wuu níı bíıwa mé, bee wıé ɔa naabálwa fa pí é tu tu né, aá tuŋ nie ná há sé ɔa ká Wuse wılaabúlla, káá nye nyıenne mé."

²⁷"Amá ŋ búló aá péıwa, í nie ná háá zésıŋ wıbulé, í cóllıwa duŋɔma; í a wérı pá nie ná há bérıwa.

²⁸Í sul Wuse bárka pá nie ná há búré aá héıwa mé, ká sul Wuse rúbó sán nie ná háá beŋsıwa mé.

²⁹Rı nero ŋmówı téŋgbelı mé, ı ka nóŋo bıre rúbú ŋmowe. Rı nero kenı kapóóti la, ı wırkı gewie má pób.

³⁰Rı nero wuu súl óŋ ı dıhı, ı pób, ká rı nero léı omo má, ı sı bósı la.

³¹U ná há súúré ní ká: í háá jeé rı nie a wıé ná péıwa, í má a é wıé pá nie.

³²"Rııwa né có nie ná há cóıwa duŋo né, v é moŋó rıwó bíıwa mé ré? Aı, nie ná má há wı Wuse tuŋ, ɔa má có nie ná há cówó rı!

33 Rúíwa á wérí, áá pá nie ná há á wérí áá péíwa duɲo né, ʋ é mɔhɔ́ ríwó búíwa mé ré? Aí, bee wíé nie ná má há wɪ Wuse tɯ, ɔa máá tɯɲ é né!

34 Rúíwa pííwa ɔie áá kuɲ nie ná, í há kén yɛla rɪ ɔa sí túmíwa duɲo né, ʋ é mɔhɔ́ ríwó búíwa mé ré? Aí, nie ná há wɪ Wuse tɯ, ɔa má píwó ɔie áá kuɲ nie ná há wɪ Wuse tɯ náɲa né, a make ríwó tɯɲ é tu tu pówó.

35 Amá í ná é há mɔhɛ́ rííwa a: Í cóllíwa duɲɔma, í a wérí pówó; í pííwa ɔie kuɲ nie, ká sí yɛla kánú rɪ ɔa sí tɯɲ. Rúíwa tɯɲ é, í túme sí a ɔizéní, ká rííwa niese Wuse ná há ke onni wuu beɛ, bee wíé Wuse á wérí áá pá nie ná há wɪ die ẽ, arí nɪɔma wuu ní.

36 Ẹ wíé, í fífá nie susu, ane í Ana Wuse háá fá nie susu é.

37 "Í sí nie sariya dí, a make rí Wuse má sííwa sariya dí. Í sí wízoké píí cííne nie, a make rí Wuse má sííwa wízoké píí cííniwa. Í pi nie wízoké céwó, a make rí Wuse má pííwa wízoké céíwa.

38 Nie háá ja onni ná í rí, í aa pówó, a make rí Wuse má péíwa onni ná í háá jeé. Wuse sí péíwa kíɲkán, rííwa sí wóllí ka má tu. Oɲ"mánse ná í há pié mánse áá pá nie, Wuse sí pi é oɲ"mánse tu a mánse péíwa."

39 Ká Zeezi baa mánse súnsúlo pówó a bulé: "Nyummo wúb nyummo nóɲo wuó tieɛ, é rá? Ruu á é, ɔa wuu belle sí ɔalle butuo mí.

40 Karmibíí wuu wúb karmi"áná ke; amá rɪ karmi"áná né pí wíé ná wuu karmibio há mɔhɛ́ rúb mánse, a make karmibio é, ʋ rírú sí mɔ náɲá.

41 "Ẹré ré ɪ sí wólli bel ná mówie ɪ nóɲo síí mé, ká dol míní tu síí mé, ká ɪ wúb ná?

42 Ẹré ré ɪ sí wólli búlí nóɲo rí bulé: 'D maábinóɲo, ná mówie ní ɪ síí mé, lón kaa líɛ tá,' ká dol míní tu síí mé, ká ɪ wúb ná má tu? I ká nɪbínɯɲmóɲyóó, síí tu nyísú, la síé líɛ dol ná há míní tu síí mé kéré, ká make ríí síé níná ráɲ wérí, ríí wólli mówie ná há míní maábinóɲo síí mé a líɛ."

43 Zeezi baa súle bulé: "Tuwero wɪ nɔɲɔmó nɔɲ, ká tubomɔ má wɪ nɔɲweré nɔɲ.

44 Baá tɯɲ tuu nɔɲ mé né, a zímú tuduo. Ba wɪ pirɔnó ɔóre sokóle nyúú, ɔa wɪ pɪɛ máá ɔóre saamo nyúú.

45 Nɪweró a wíwere ní, bee wíé ʋ siɛɾv wéró, amá nɪɔmo máá a wíɔmo né, bee wíé ʋ siɛɾv bómo. Wíé ná há sú nɪbíno siɛɾv, ɔa níí lúb nɔɔ mé."

46 Zeezi báá ha súló bulé: "Beé rí te í yíyírɪɲ, Nyuutina, Nyuutina, ká wíé ná ɲ há máké péíwa í wúb tɯɲ?

47 Nero ná wuu há kón rí a zésɪɲ wíbulé, a tɯɲwó, ɲ sí make tína há nuhí é, a péíwa.

48 U tína nuhí ane nero háá sóú jaa, a huri múl ɔulúɲí a tuwi yake bóí mé, a síé bil jaa ná múl, a so né. Ẹ né nyii gíri, a sú polnaa a lu waale é jaa, amá ʋ wɪ zíksé, bee wíé jaa ná tína fa sóú wérí.

⁴⁹Amá nɛɔ ná há zésín wíbulé ká wóó tún, v tina nhí ane nɛɔ há bíl jaa mól tíe kunjkulo daha a sɔ né, ká wɪ mól húrɛ. É né nyii gíri, a sú polnaa a lu waale é jaa, mól ná tu tu mé, ruu múbónó a yérke búkébúkɛ."

Liki 7

¹Zeezi há búl wíé nyán wuu, a pá nɛ ná fa háá zésú ko tenni, v mú Kapernayimi.

²Rán, Romi tínáwa sóójiwa zolo nɔhó oro yómo faá wílú, a cí suu mé. Sóójiwa nɔhó ná sié cóu yómo ná wíé wéri.

³U sié há né Zeezi wíé, é né v tun, Zuwifiwa nhiése bamma v rí, ríwó mú súlú, rú ko lóo yómo ná muse tá.

⁴É né ɔa mú Zeezi rí, a jénnú wéri a bulé: "Báálo né ká nɔwéri rí, v mɔhó rí fóó búhse;

⁵v córá nɛ wéri, v né sórá cémejaa má tu."

⁶É né Zeezi túnwó mé mú. Ba há múbé aá peri sóójiwa zolo nɔhó ná jaa tésí, v túbú nañónhse, ríwó cén bul Zeezi mí búlú sé haá: "Nyuutina, sí tu wálmú, ɲ wɪ mɔhé rí zún jaa sierv.

⁷Ɔ bélé ru ɹírí laka peré má tu wɪ cérɛ, é né te ɲ tun nɛ ɪ rí. Amá ɪ é ha bul wí balá, ɲ yómo ná sí dúóri.

⁸Ɔ tu kén sídíire rí, ká sóójiwa mínín har aá túnín sé. Ru ɲ né sé oro mú, vó mú né; ru né sié báá sé oro ko má, vó ko ní; ru né sé rún tɔtɔnnɔ a nyɛ, vó á né."

⁹Zeezi há né sóójiwa zolo nɔhó wíé ná, v dé bíbélle né, ká sié bíre bul nɪkana ná fa há túnú mé bulé: "Ɔ ha wɪ yardá né duo néé ná, lzɪrayɛl duo nɛ sierv má tu."

¹⁰Sóójiwa zolo nɔhó nañónhse ná bíró zv jaa, ɹi yómo ná ((fa háá wulé)) dúoró.

¹¹U har rí mé, Zeezi mú tóo oro ɔaá yíre Nayeɲ; v karmibele rí nɛ ɔikana fa túnú har.

¹²U há múbé aá peri tóo ná nuɔ, ɹi suu né ɔa kaá mú dɪhúí. Yúháálo oro bibala lén ní fa súwé. Tóo ná nɛ sié le ɔikáná a ka yúháálo ná aá va.

¹³Nyuutina sié há ná é yúháálo, v susu kenú kíɲkán, é né v búlú rí bulé: "Lo wííle!"

¹⁴Ká tuu peri a tɪke dáka ná ɔa há pi suu ná hé mí. É né nɛ ná há cíúne suu ná, ɔa kaa cé. Zeezi sé: "Báálo, ɲ né sé, isi!"

¹⁵Báálo ná fa há súwé de isi ké, aá bul wíé. É né Zeezi púú póo maá.

¹⁶Héwín de ka nɛ ná wuu, ɔa bíbe Wuse mé bulé: "Wuse wílaabulluzéní rí kúé líra mé. Wuse né kúé rú fóo nɛ búhse."

¹⁷Ká ɔa bul Zeezi wí"aalí ná, a la Ziide dutílle ríró kílo tóne wuu.

¹⁸Zaɲ karmibele cési wíé ná wuu póo.

¹⁹É né Zaɲ yírú karmibele ná sierv nɛ belle, a túnwó Nyuutina rí, ríwó mú bósú bulé: "Ɔ né ká nɛɔ ná há mɔhé rú ko yáá, á ha mɔhó ráá delle oro rí?"

²⁰É né ɓa mú Zeezi rí, a búlú rí bulé: "Zaŋ Batiisi sé ráá ko ɓósi ná: 'Ríi né ká nɛɔ ná há mɔhě rúu ko yáá, á ha mɔhě ráá delle oro rí?' "

²¹Ba ko bulé ná mé, rí Zeezi dúóri nɛ ɓikana háá wulé, arí gberka, a kiri kaŋtɔmɔ ɓa le nɛ náŋa mé, a wúnni nyumma ɓikana síse.

²²É né síe Zeezi bul Zaŋ ntumé ná rí bulé: "Í síe há ná wíe ná, aríriwa dulla há níwó ná, í burmú cesi pá Zaŋ: nyumma síe ná ráŋ, gberka víva, dayalma dúóri, duŋtenne níne wíe, suse í"isi, ká nyaara má níne Labaariwero wíe.

²³Nɛɔ ná há áŋ yardá, a wí pié tá, v tína ná wér."

²⁴Zaŋ ntumé ná há cólé, Zeezi mánse Zaŋ wíe a pá nɛkana ná a bulé: "Beé rí í mú bɛlle gurbétéke sierv? Poo ní kɛŋ paa aá ziksi?

²⁵Ká beé rí síe í mú ná? Í múó ríiwa ná nɛɔ ná há sú geŋiŋe ní? Aí! Í ná, nɛ ná háá su geŋiŋe, a muŋ wér mí, ɓa muŋ kuózeŋsi juse mé né.

²⁶Beé rí síe í mú ná? Wuse wílaabullo né? Óó, é né, í síe lo ríŋ bul péiwa, v ke Wuse wílaabullo.

²⁷Zaŋ né ká nɛɔ ná, ɓa há púŋsú wíe Wuse Kɛɔ cɔɔ nóŋɔ, a bulé Wuse sé: 'Ná, ŋ sí tɔŋ néŋ rúu léi síe ko, a kelle ŋménɔ bíli mí, rí ko tɔŋ.' "

²⁸Zeezi baa ha bul pówó bulé: "Nɛ ná wuu ɓa há lúlé, oro wuu wí Zaŋ ke. Ká Wuse kuótóó sierv nɛwie má tu ke Zaŋ."

²⁹Nɛ ná wuu, rí loŋpolaara ná fa há zési Zaŋ wíe, ɓa lóó dí, rí Wuse ká tékétéké, a a Zaŋ káŋwó muŋsi nyii.

³⁰Amá Fariziẽwa rí Wuse keŋzunna há bílɛ, rí Zaŋ síwó káá muŋsi nyii, ɓa vé wíe ná Wuse fa há bíiné rúu aa pówó.

³¹Zeezi baa súuri bulé: "Í síe á ríŋ pi zaa beɛ make beé rí? Ba nhĩ beé rí?

³²Ba dé nɛ heŋbiisi há líe ké tóó diŋelo, a síe yíyíre náŋá aá bulé: 'Á dú ɓie péiwa, í wí góé! Á ɓa zeŋbíe péiwa, í wí wíe!'

³³Zaŋ Batiisi há kúe, v vé ɓidíile rí nyɔɔló, é né í sé kaŋtɔŋ né zínú.

³⁴Nɛbiino Bio ko, a dídí, aa nyɔ, é né í sé: 'Í ná báálo né, v ká dídítɔŋ ré, sunyór, loŋpolaara rí málbɔmɔ tínáwa naŋnóŋo!'

³⁵Amá nɛ ná é wuu há kíélɛ zuŋ Wuse wízume ná, a laa dí, ɓa nóú ruu ká tékétéké."

³⁶Fariziẽwa oro yíre Zeezi, rúu kóu jaa ríwó dí ɓie. É né Zeezi mú, ɓa síe ké aa dí ɓie.

³⁷Háálo oro má síe fa muŋ tóó ná mé, v mála bóŋ. Háálo ná síe níó rí Zeezi muŋ Fariziẽ ná jaa mé, aa dí ɓie. É né v de isi pi tulaalé, álíbatır lón síi, a kaa mú zu jaa ná,

³⁸a kaa bááre cí Zeezi har, v naase rí, ká wíwi, v símunu liŋ aa hé Zeezi naase mé. U kánú nyúpúse a múúre, ká ka Zeezi naase kormi, a cí ráŋ mé a óŋse tulaalé ná a mísú mísú naase ná.

³⁹Fariziẽ ná há yíre Zeezi há ná é, é né v ké aá búnú tu mé bulé: "Rí báálo né ká Wuse wílaabúlló tu ré, v fa sí zuy rí háálo né ká málbóny tína ré, ká ko aá tókú mé."

⁴⁰É né Zeezi bul Sumon rí bulé: "Sumon, ñh já ríy bul wíí ré péí." É né Sumon sé: "Nyuutina, bul."

⁴¹É né Zeezi bul pób: "Báála belle rí ráy, a isi mú kuy báálo nóño meéwíé. Nóño dí dénié zommúó kuy, nóño má dí dénié meéselle rí fí kuy.

⁴²É báála wuu belle síé bíró bíró gúl, 6a wúb kuma ná wuó túy. É né kuykunno ná píwó wuu belle kuma ná céwó. Kidiíre nyán belle sierv, orí ríí cólli kuykunno ná ríí kílló nóño?"

⁴³Rí Sumon sé: "D búno ruy ná kuy há zénó ká v pii céú né." É né Zeezi bul pób: "Í búl taná."

⁴⁴Ká Zeezi síé bíre bel háálo ná, ká bul Sumon rí bulé: "I ná háálo né rí? I jaa né y zv, ká i wíy nasesé nyii péé, ká v é, v wúú símunu hén naase mé, a kánú nyúpóse múúríwó.

⁴⁵D há zúi jaa, i wíy kené kormi, ká v é, v dé míníy naase kaa kormé mí ní.

⁴⁶I wí nuy óñsé hén nyúú mí, ká v é, v óñse tulaalé hén naase mé.

⁴⁷É né síé te, y jija ríy bul péí, v há á wíkana ná zoke suúri hóó, é né te v cóllíy wérí é. Amá nero ná 6a há hóú wízoké muó suúri, v tína máá cólli muó né."

⁴⁸Ká Zeezi síé bul háálo ná rí bulé: "I wízoké suúri hóó."

⁴⁹É né, v rí nre ná há kéné aá dí 6ie, bíbíúniwó tu mé a bulé: "Áy rí ká báálo né, a kólle nre há á wíé ná má tu zoke Wuse mé suúri aá hé?"

⁵⁰Ká Zeezi síé búl háálo ná rí bulé: "I há áy yardá, i léi tu; múmú rí teyfiél."

Liki 8

¹É har rí mé, Zeezi gúóre tózeysi rí tówiela, aá bul Wuse kuótóó Labaariwero wíé. U karmibeke ná fí rí belle fa mínú har,

²arí háála náya, v fa há dúóre, a kiri kanṭom 6a líwó mé. Ba né ká: Maari ná há lé Magidala, Zeezi há kírí kanṭom balpe 6a lúb mé,

³rí Zaañe, kuóro Erodi onbello Kuza háálo, rí Sizaane arí háála 6íkana. Ba wuu faá sán Zeezi mí aríwó 6ie.

⁴Nre fa lé tóne aá ko Zeezi rí. Níkana ná síé há kúé ciki Zeezi laka, é né v súle sínsúlo né a bulé:

⁵"Báálo oro rí kenú onduo kaa le rúb míse. U háá míse, onbíé náya 6állé ñménó mé; 6a nuose aá daare, dííwiisi ko twose dí.

⁶Onbíé náya má 6alle tínúl muó há sáké búí daha mé; 6a há dé nyú, 6a wí dááné ká hul, bee wíé cilo toó.

⁷Onbíé náŋa má baa balle sɔrv dɪhĩ; sɔrv ná ríwó wuu nyú hé náŋá mé, sɔrv ná tówó mé, ɓa múbɔle.

⁸Ká onbíé náŋa balle tíe dɪwero; ɓa há nyúé, ɓa ósɔ wérí, a hé bíé zɔlɔwa." Zeezi há súɔle é ko tenni, v sɛ: "Nerɔ ná wuu há kén dulla áá zesi wíé, úú tína nɛ."

⁹É né Zeezi karmibele bósú sɪnsúbɔlɔ ná múb wíé.

¹⁰Zeezi bul pówó bulé: "Wuse mákíwa né, ríwa zímú kuótóó ná wífénse wuu; amá nɛ ná náŋa é rí, ɓa ká wísúbɔlé ré, 'a make ríwó bíbel ká sí óŋ wuu ná, a zízesi ká sí wíi wuu né.'

¹¹"Í ná sɪnsúbɔlɔ ná múb: onɖuo ná né ká Wuse wíbɔle.

¹²Onbíé ná há ɓállé ɣménɔ mé né ká, nɛ ná háá zesi Wuse wíé, ká Sitaane ko líse wíé ná wuu, a make ríwó sí láá dí, rí Wuse lówó tá.

¹³Onbíé ná má há ɓállé tɪnúb múb há sáké búí daha mé, ɓa né ká nɛ ná má háá zesi Wuse wíé, a sánwó rí satoró; amá wíé ná wúb sɛrv túwé ane nalursi. Ba há dé san é, múb, ká wálme pérwó, ɓa dé ve né.

¹⁴Onbíé ná há ɓállé sɔrv dɪhĩ, ɓa né ká nɛ ná náŋa má háá zesi Wuse wíé, a múb, dúnié wíbuné rí ɓɪjadaaró nyɔkɔ, arí onni hɛné, tó Wuse wíé ná mé ɓa múbɔle, a wɪ bíturɛ hé.

¹⁵Onbíé ná há ɓállé tíe dɪwero, ɓa né ká nɛ ná háá zesi Wuse wíé arí sawér rí tanjá, a laa dí, a tɪŋ wérí, a hé dóé Wuse wíé ná ɔse, a hé bíé.

¹⁶"Nerɔ wuu waá sán nyɩke caanó, ríi pi omo ríi cú, é rá má ríi píi hé gódó múb; amá vú pii sake caanó dɪsakí né, a make rí nɛ ná háá zv jaa, ríwó ná pummɔ.

¹⁷Wífénsi wuu toó, a waá a rúb nyuse; wílɔrí má toó, a waá a rúb le pummɔ.

¹⁸É wíé, í póiwa tu mé, a zɪŋ zesé; bee wíé nerɔ ná há kené, v tína né ríwó pá, amá nerɔ ná há wɪ kené, ɓa sí lóú ná má tu v há bíné rɔv kenó."

¹⁹Zeezi maá rírú maábele kúó ríwó nóú, amá ɓa wúb wuó peri, nɛ há kánó wíé.

²⁰É né ɓa bul pówó bulé: "l maá rírú maábele mɪŋ har rí áá ja ríwó néi."

²¹Amá Zeezi búlwó rí bulé: "l maá rírú maábele né ká nɛ ná háá zesi Wuse wíé, káá tɪŋwó."

²²Kal oro, Zeezi rírú karmibele zú nyiidaborwie, é né Zeezi sɛ: "Á daare mɔv ɔɔ nónɔ." É né ɓa kuosi va.

²³Ba há kúósé áá col é, Zeezi pí dón. Pozeno de lú mɔv ná daha, a de ka nyii híkli ɓaá zv nyiidabore ná sɛrv, ɓa de cí ríwó tuwi nyii múb.

²⁴É né Zeezi karmibele ná tuu pérú, a íllú bulé: "Karmɪ"ana, Karmɪ"ana, áá ráá svse né!" É né Zeezi isi bese pozeno ná rí nyii ná háá híklé mí, ɓa wuu pɔre, ká dɪhĩ wuu sikli, síkísíkí.

²⁵Ká Zeezi síé bósíwó bulé: "Í yardá ná muɲ neé?" Amá v vókwó, héwín kánwó. É né ɓa búbul náná rí bulé: "Ntíbeéduó rí nye? U há ɓé poo rí nyii mí, ɓaá tɪ́jú sé."

²⁶Ba kuosi daare muɲ ɓɔɔ nóŋɔ, Zeraza tɪ́náwa tíé, Galiile dutille caasé.

²⁷Zeezi há dé tuwí cí tíé ko tenni, rɪ báálo oro há lé tóó ná, kúó cínú síé; kanɓomɔ ɓikana né zínú. U tápuɓe to mólé, v há wɪ gero máá su, a wɪ jaá zu, káá ɓo lɛɓulli pékse.

²⁸É báálo síé há ná Zeezi, v ɲmówé bɪ́nse, ká ɓálú síé, a kíúle bulé: "Zeezi, Wuse ná há ke onni wuu Bio, beé rí ɪ jɪ́ja ríi pii tɪ́mɪ́n mé? Dɪ́ sɔ́lɪ, sɪ́n pɪ́nɲú."

²⁹Zeezi ní fa ɓé kanɓon ná mé, a buló ɓe báálo ná mé, v há zíné, fól wuu. Baá pi benzelle rí ɓenɪsɪwa né vósú naase, ká é má yóó, vú cónníwó, ká kanɓon ná yíkú hé gra sɪɛɪv.

³⁰É né Zeezi bósú bulé: "l yur né beé?" Ruɪv sé: "D yur né ká Nɪyelo." É kanɓomɔ fa kán a zɪ báálo ná.

³¹Kanɓomɔ ná síé jenne Zeezi, rúv síwó lísí hé butolunɔ sɪɛɪv.

³²Rɪ keru ɓikana má fa muɲ paalo nyúú aá dí. É né kanɓomɔ ná jenne Zeezi, rúv pówó ɲménɔ ríwó zu keru ná. U san pówó.

³³Kanɓomɔ ná de ɓe báálo ná mé, a zu keru ná. Keru ná de ɓɪ́n ɓe paalo ná nyúú tuwí ɓalle muɲ ná sɪɛɪv, a nɔ nyii sɔsɛ.

³⁴Nɪe ná fa háá nuɓe keru ná há ná tutumí ná há tɪ́mé, ɓa fóó zu tóó sɪɛɪv, a zɪ bakse, a ɲmɔwe dáwúre pá nɪe.

³⁵Nɪe síé mú ríwó ná tutumí ná há tɪ́mé. Ba mú Zeezi laka, rɪ báálo ná kanɓomɔ há líé ká tá, ruɪ ɪ́ wíé, a su gero, a ké Zeezi laka; héwín de kánwó.

³⁶Nɪe ná fa há mááné rán, a ná tutumí ná há tɪ́mé, ɓa síé cesi é ná kanɓomɔ ná há lé báálo ná mé, a pá nɪe ná há kúé.

³⁷Zeraza tíé nɪe wuu de isi aá sɔl Zeezi rúv líwó tóó mé, bee wíé héwín fa kénwó wérí. É né Zeezi isi zu nyiidaborwie, a ɓɪɛ aá col.

³⁸É né báálo ná kanɓomɔ há líé ká tá, v sɔl sɔl Zeezi, rúv lo rúv tɪ́jú mé. Amá Zeezi tóv ká bulé:

³⁹"Bɪrmóí jaa, a cesi wíé ná wuu Wuse há éé péí." É né báálo ná mú, a cesi Zeezi há á wíé ná wuu pób, a sú tóó sɪɛɪv wuu.

⁴⁰Zeezi há ɓíré kuosi daare muɲ ná ɓɔɔ nóŋɔ, v múó rɪ nɪe fa kán a ké aá déllú. Ba cén kánú.

⁴¹Rɪ báálo oro má kó rán; v yur né Zayirisi. U fa ká Zuwifiwa cémejaa nɔhó ré. U ko ɓal Zeezi síé, a jénnú rúv kóv jaa,

⁴²bee wíé v toló balá lén há pɛrí buɲse fí rí belle, v né dé cí rúv suwe. Tén ná mé Zeezi síé há ísé aá mú, nɪe fa kán a lérú, aá yúsú.

⁴³Háálo oro má fa muɲ ráŋ a a puolá, v cɛl bíbíse buɲse fí rí belle, ká waá toki. ((U fa zókú ðe wuu ní dóktawa nése mé)), ká nɛɲ wuu wɪ wóllé váárú é puolí.

⁴⁴U sié luore tuu peri Zeezi har rí, a tíkú gero nuɔ mé. Múl ná tu tu mé, rɪ cɛl ná fa háá lúú mé síkó.

⁴⁵É né Zeezi bose: "Áŋ rí tíkíɲ mé?" Nɛ wuu sié há búlé aá kérwó tu mé, é né Pɛɛɛ sé: "Karmi"ana, nɛ kánó lérí aá yíísí!"

⁴⁶Amá Zeezi sé: "Nɛɲ ré tíkíɲ mé, bee wíé dóé rí líɲ mé."

⁴⁷Háálo ná nóó rúú wí"aalí ná nyíísó. É né v cel cel ko bírmi Zeezi síé, a mánse jamán ná wuu síé mé, wíí ná há te v tíkú mé, arí é ná v há dúóré múl ná tu tu mé.

⁴⁸É né Zeezi bul pób bulé: "Háálo, ɪ há lán dí ní dúóri; múmú rí tɛɲfíél."

⁴⁹Zeezi nuɔ ha wɪ tíé bálé, rɪ nɛɔ né lé Zuwifiwa cémejaa nɔhó ná jaa ko, a bul pób bulé: "l toló ná muse ténno, báá sí Karmi"ana naa gbá yóó."

⁵⁰Amá Zeezi há né é, v búl Zuwifiwa cémejaa nɔhó ná rí bulé: "Sí héwíɲ fá; ɪ é ha a yardá, v né ká wíí, v sí isi."

⁵¹Zeezi há múé peri báálo ná jaa, v wɪ lóé nɛɲ wuu zv, rɪ Pɛɛɛ rí Zan arí Zake, a sié pi tolwie áná rírú maá, ðuɲɔ rá.

⁵²Ká nɛ wuu ká nye ða háá wíé, aá hiĩni tolwie ná wíé. É né Zeezi sé: "Í sí wí; v wɪ súwé, v pí dóɲ ní."

⁵³É né ða cícermi Zeezi mí, bee wíé ða íó ruu súwó né.

⁵⁴Amá Zeezi có tolwie ná nése mé, ká bul kíɲkán bulé: "Tolwie, isi!"

⁵⁵É né v hiěsó burko; múl ná tu tu mé, ruu ísó. Zeezi sé ríwó pób ðidíili rúú dí.

⁵⁶U é de vɔke tolwie áná rírú maá, ká Zeezi sé ríwó pó, ríwó sí tutumí ná há túmé wíé búl pá nɛɲ wuu.

Liki 9

¹Zeezi yírú karmibele ná fí rí belle hé náná mé, a nyóósíwó, ríwó ka dóé arí tɪɲ kaɲtɔmɔ wuu nyúú, ká wólli puolle má aá dúóri.

²É né ká v sié túɲwó ríwó gvɔɛ bul Wuse kuótóó wíé pá nɛ, ká dúóri puolle.

³U sié bul pówó bulé: "Í sí óɲ wuu píí le ɲménɔ. Í sí deɲtuke pí, a sí lókó pí, a sí ðidíili pí, a sí meéwí pí, a sí genne belle pá.

⁴Í há múé zv jaa ná wuu, í ké ráŋ, a kaá jéíwa kal colí.

⁵Ká í há mó ráŋ ná wuu ða véíwa, rííwa kúó aá le é tóó mé, í bósíwa naase kuɲkulo, rúú é a síéda pówó."

⁶É né Zeezi karmibele ná ðiéna isi, a gvɔɛ tóne wuu, a bul Labaariwero wíé, ká dúóri puolle ðihé wuu.

⁷Kuóro Erodi há né wíé ná wuu háá éé, v beṅtúú wí píné. Níe náṅa sé rí Zaṅ Batiisi ní bíré isi a le suse mé;

⁸náṅa má sé rí Eli ní kúé, ká níe náṅa má sé, rí tésíé mí Wuse wílaabulla ná oro rí bíré isi suse mé.

⁹Amá Erodi sé: "Í né éé ba coki Zaṅ nyúú. Áṅ rí síé ká báálo né wíé ba háá bulé, ṅ níne nye?" É né Erodi hé dóé jija rúú ná é tína.

¹⁰Zeezi nitumé ná bíró kóú rí, a césíwó wí"álle wuu pów. É né v káṅwó dṅṅo ba guke a mú tóó oro laka; é tóó yur né Betisayida.

¹¹Níkana ná kíéle zuṅ a tíṅb har mú. Zeezi caklówó, a bul Wuse kuótóó wíé pówó; níe ná háá wulé aá ja teṅfiél, v dúoríwó má.

¹²Wuse há púlé aá póre, Zeezi karmibeḷe ná fí rí belle síé tuu Perú a bulé: "Tá níe ná, a make ríwó mú tóne rí bakse ná há muṅ laka reé, a ja bidííle rí dipínse; bee wíé á dímíní né, óṅ wuu to reé, gur né."

¹³É né Zeezi búlwó rí bulé: "Í tu jaa pówó ríwó dí." Amá ba sé: "Dipénṅwa bómmbó arí nánṅwulé belle dṅṅo né míṅrá rí; ruu ká é, á tu síé múú yowe bidííle ní ríí kaa ko pá níkanḡóó nyáṅ wuu ríwó dí."

¹⁴Níe ná fa há muṅ ráṅ, ba báála dṅṅo Perú búí"ómmbó. Zeezi síé búlú karmibeḷe ná rí bulé: "Í a rí níe ná ké meéselle rí fí lééwa."

¹⁵É né ba tuṅ é; a a níe ná wuu ké.

¹⁶Zeezi síé la dipénṅwa ná bómmbó arí nánṅwulé ná belle, a bán bel bána rí, ká bólle Wuse, ká kaa conni conni pów karmibeḷe, ba laa ba níe ná.

¹⁷Níkana ná wuu dí a vòkse, ká ba pa kááne sú kúrsi fí rí belle.

¹⁸Kal oro Zeezi gíúkó aá cṳle Wuse, ruu karmibeḷe má fa mínú laka. É né v bósíwó bulé: "Níe sé ríṅ ká áṅ ré?"

¹⁹É né v karmibeḷe ná sé: "Níe náṅa sé ríí ká Zaṅ Batiisi ní; náṅa sé ríí ká Wuse wílaabullo Eli ní; náṅa má sé rí tésíé Wuse wílaabulla ná nóṅo né bíré isi suse mé."

²⁰É né v bósíwó: "Ká í má síé sé ríṅ ká áṅ ré?" Rí Piere sé: "Í né ká Kirisi, Wuse Níise."

²¹É né Zeezi bul pówó rí sífiema bulé: "Í pó rííwa háá bul é wíí pá néṅ wuu."

²²Ká Zeezi síé súúri bulé: "U mǎhǎ rí Nibiino Bio ná wula kíṅkán, rí níhiése arí Wuse vuk"ṳṳsa níhiése, rí Wuse keṅzunna wuu vóú wíé; ba sí búú, ká rúb bur"isi suse mé táṅṅe botoro kal."

²³U har rí mé, Zeezi búlú pówó wuu bulé: "Rí nero wuú já rúb tíṅṅ mé, rúb tína vóú tu wíé tá ráṅ, ká saṅ suse dagesé wula kál wuu, a tíṅṅ mé.

²⁴Nero ná wuu háá já rúb lowi kéré muse mé, v tína sí gúlú muse mé, amá nero ná wuu há yóú muse tá ṅ wíé, v tína sí nóú muse.

²⁵Nibiíno há já dúnié onni wuu pób tu, ká v duma yókse, é rá má v zòke, v nywòré muṅ neé?

²⁶Nerò ná wuu háá fáj mé tujé hūse, áá fáj wíbulé má bulé hūse, Nibiino Bio má sí fá tína hūse, kal ná v háá á rúb ko, arírú pín; pín ná há kób Ana Wuse rírú malíkawa pín.

²⁷Tanjá né η bul áá péíwa, í reé núcíne nyán náṅa sí ná Wuse kuótóó ná, rí ða ha wí súsé.”

²⁸Zeezi wíbulé ná har rí mé, a peri tápule córí, v yíre Piere rí Zan arí Zake, v ríwó zí paalo nyúú rúb còle Wuse.

²⁹Tén ná mé Zeezi háá còle Wuse é, v síé bírsó, ká v gero wuu tókse, áá tui búlú.

³⁰Ba óó ríwó cé, rí báála belle né cíné, ða rí Zeezi búbul wíé. Moyizi rí Eli ní;

³¹ða né kénwó tu ko nyííwó mé, a de caase áá tui. Ba rí Zeezi síé búbul é ná v háá á rúb sowe Zerizaleme mé, rúb tutumé nwo sú, ká rúb burólú Ana rí.

³²Ká Piere rírú náṅa de muṅ dóṅ mí. Amá ða há gírké isi dóṅ mí, ða ná Zeezi háá tui é, a ná báála ná belle v ríwó há cíné.

³³Tén ná mé báála ná háá keke Zeezi mí, Piere búlú rí bulé: "Karmí"ana, raá ké reé, v wér; á sí ciki tántewa botoro, ι nóṅo, Moyizi nóṅo, Eli má nóṅo." U fa wúb há búlú ná mól ē.

³⁴Piere háá bul é, rí duóbána kúó tówó mé. Duóbána ná há kúé tówó mé é, hewín kén Zeezi karmibele ná.

³⁵Ba óó ríwó cé, rí ða né Wuse liṅó duóbána ná sierv há sé: "D Bio ní nye, η né lísú; í zésú wíé.”

³⁶Ba há né liṅó ná ko tenni, ða óó ríwó bel, rí Zeezi duṅo né cíné. É né Zeezi karmibele ná há lé paalo ná nyúú tuwi, ða táṅṅíwó nwo; ða wúb wínáále ná wíé búlé pá nén wuu é tén mé.

³⁷U tób há púlé ða le paalo ná nyúú tuwi, nre ðíkana kúó céṅ Zeezi.

³⁸Báálo oro má de cí níkana ná sierv, ká de ηmowe búṅse bulé: "Karmí"ana, ηḡ jénní, bélíṅ bio mí, bee wíé η bibala lén ní.

³⁹Kaṅṭoṅ né zínú. Ruu né ísú mí, naasí balá ruu dé kíkíúle, ká kaṅṭoṅ ná pínṅú, a púú yo, v pílli ká muṅtókúṅ suki nwo. Uó béṅsú wérí; v wí kíkélé tuwi.

⁴⁰D súlí karmibele, ríwó kiri kaṅṭoṅ ná rúb le ká tób, ða wí wóllé kiri.”

⁴¹É né Zeezi sé: "Kéké nibííne duo, há wí yardá kené; í ká nibómá! Dḡ á ríṅ míníwa sierv dááne mo eré ré, a síé nyámmíwa wí"áalle nyán?" Ká síé bul bio ná áná rí bulé: "Kání bio ná ko reé.”

⁴²Bio ná há dé ko rúb peri, rí kaṅṭoṅ ná pínṅú, a púú yo tíé, v pílli. Amá Zeezi bésé kaṅṭoṅ ná mé, v le ká tá bio ná, v dúóri, v púú pób áná.

⁴³Niε ná wuu há ná Wuse dóézeno ná há tómé, υ dé gúrwó né. Zeezi wí"álle ná wuu sié há gúrwó, é né υ búlú karmibele rí bulé:

⁴⁴"Í é, í bílíwa dulla a zesi wíé nyán wérí: 6a sí ka Nibiino Bio hé nibíine nése mé."

⁴⁵Amá υ karmibele wí é wíbulí mól níé; é wíí fa ká wíféngsí rí 6a síé mé, a make ríwó súb mól zímú; ká 6a fífá Zeezi bósé, é wíí mól mé.

⁴⁶Jaáá, Zeezi karmibele fa kénj hiése wíé áá pöse nánjá, áá ja ríwó zínwó sierv nòhó.

⁴⁷Zeezi sié há íwó sabuna, é né υ ka biwie ko bílú laka,

⁴⁸ká bul pówó bulé: "Neró ná wuu há tíngj wíé a ka biwie né wérí, η tu né tína ka wérí é; ká neró ná wuu sié há keníng wérí, neró ná há tímíng né tína ka wérí é. Neró ná há kéíwa wuu sierv 6iwie, υ tína né ká nòhó."

⁴⁹É né Zaη, Zeezi karmibio nóηó sé: "Karmí"ana, á ná báálo oro, rrv kení yur áá kiri kantomo nie mé; é né á wí sánjé pób, bee wíé υ tórá oro."

⁵⁰É né Zeezi sé: "Í súb mé kéré; neró ná há wííwa mé cíné, υ míníwa har né."

⁵¹Zeezi dúnié mí lu zí bána tápule háá peré, υ kenú tu rí tanjá, rúb mó Zerizaleme,

⁵²a sié tuj nie ríwó lób sié a mó Samari dutílle tób oro, a burme dhi bílú mí.

⁵³Amá tób ná nie vé Zeezi, υ há cáásé Zerizaleme mómú wíé.

⁵⁴Zeezi karmibele Zake rí Zaη há ná é, é né 6a sé: "Nyuutina, ι waá lo ráá a rí níng le bána nyúú ko tuwi díwó?"

⁵⁵É né Zeezi bíre básíwó mé arí síftema ((a bulé: "Í wí sabuna ná há keníwa áá a é.

⁵⁶Nibiino Bio wí kúé rúb 6óúse nie né, amá υ kúó rúb lówó tá né.)) Ká 6a daare mó tób nóηó.

⁵⁷Ba há pí ηménó áá va, é né báálo oro bul Zeezi rí bulé: "D sí tíngj mé a múb háá mó rán ná wuu."

⁵⁸É né Zeezi bul pób bulé: "Kílowa kénj buonne áá zv, dííwiisi má ka dalle áá zv; amá Nibiino Bio wí dupífielí kené."

⁵⁹É né Zeezi bul neró nóηó mé bulé: "Tíngj mé." É né tína sé: "Karmí"ana, lo ríng mó húnj áná kéré."

⁶⁰É né Zeezi bul pób bulé: "Lo rí svse húwó svse, ká ι é, mó bul Wuse kuótób ná wíé pá nie."

⁶¹Neró nóηó má baa bulé: "Nyuutina, η sí tíngj mé, amá lo ríng mó bul tán jaa nie kéré."

⁶²É né Zeezi bul pób bulé: "Neró ná wuu há tíiné rúb pare, ká bíre áá délló har rí, υ tína wí tvtómí wuu kené Wuse kuótób ná sierv."

Liki 10

- ¹U é har rí mé, Nyuutina báá líse nie náŋa meésibotoro rí fí, a tŋwó belle bellewa, ríwó lóó síe a mú tózeŋsi ná, rí dihé ná wuu v tu há mōhé rúó mú.
- ²U síe búlwó rí bulé: "Bie kánó baka mé aá ja kusé, ká tutunna wi kaŋ. É wíé, í sul baka tina rúó hé tutunna v baka mé ríwó kusé.
- ³Í mú! Ná, í nhí pewiisi ní, η tŋ kaadíhuorúwa sierv.
- ⁴Í sí meéwí gebúora pí, a sí kotokó pí, a sí natōose pá, a sí nie bóllú ηménō mé.
- ⁵"Rúwa múó zŋ jaa wuu, í la síe bulé: 'Rí Wuse pá jaa né teŋfiél!'
- ⁶Ri teŋfiél nero muŋ é jaa mé, í teŋfiél cŋola ná sí peri tina; ri é rá, í teŋfiél cŋola ná bírkóíwa né.
- ⁷Ri ba sáŋíwa, í ké é jaa mé, aá dí bie ná ba há péíwa, aá nyo nyooló ná má ba há péíwa. Tutunno mōhó rúó nóú túme. Í sí juse déŋhó.
- ⁸"Rúwa né zŋ tóó wuu ríwó sáŋíwa, omo ná ba há péíwa, í dí.
- ⁹Í dúóri é tóó pŋolle, ká bul pá é tóó nie bulé: 'Wuse kuótóó túó péíwa.'
- ¹⁰Amá rúwa né zŋ tóó wuu ríwó véíwa, í lu cí ηménō nyúú ká bulé:
- ¹¹'Á ósíwa tóó kuŋkulo ná má tu há tórá naase mé, a héíwa mé. Amá í taŋa zŋ rí Wuse kuótóó túó péíwa.'
- ¹²Ŋ búló aá péíwa, kal ná Wuse háá á rúó dí sariya, v sí beŋse é tóó nie, a kille Sodomi nie.
- ¹³"Korazē tínáwa, í sí ná wula! Betisayida tínáwa, í má sí ná wula! Nyáŋse ná há túmíwa dihí, ri é nyáŋse fa tŋ Tiiri rí Sídŋ nie sísiénnúwa né, nye mé fól wuu, ba súwó sazókó genne, a pa tapummo búkwó tu, rí nie zŋ rí ba bírsó.
- ¹⁴Wú ná háá tillé, rí kal ná Wuse háá á rúó dí sariya, rúó béŋsíwa kille Tiiri rí Sídŋ nie né é.
- ¹⁵Í má, Kapernayimi tínáwa, í bíúnó í sí zí peri Wuse? É toó, í sí tuwi tié mŋl wuu, lele tóó sierv."
- ¹⁶Ká Zeezi baa búló karmíbele rí bulé: "Nero ná wuu há zésiwa wíbulé, η né tina zesi é; ká nero ná wuu há véíwa, η né tina ve é. Nero ná wuu síe há véŋ, v tina vé nero ná há túmíŋ né."
- ¹⁷Nie ná meésibotoro rí fí Zeezi há tómé, ba bíró kóú rí arí satoró, a bulé: "Nyuutina, i yur mé, kaŋtomo má tu sáŋó aá tŋrá sé."
- ¹⁸É né Zeezi bul pówó bulé: "Ŋ ná Sitaane ruu lé bána rí tuwi bal, ane duófíllō.
- ¹⁹Í ná, η péíwa tŋ, rííwa wólli duma rí nuonne daha va, a wólli dŋdōmo dóé titíkse, ká rí wíí wuu sííwa á.
- ²⁰Í taŋa sí jījósú kaŋtomo há sáŋé tŋíwa sé né, amá í jījōse, í yura há pŋŋse arzána mé wíé né."

³⁹É háálo fa kénj maábíó, ɔáá yíre Maari. Zeezi síé há kéné, Maari é dé mú kénú laka né, áá zésú wíbulé.

⁴⁰Ká Marte fél síi jaa tutumé mé, áá wálme rúb a ɔidíile pá Zeezi; a wuu pii ɔol. É né v tuu peri bul Zeezi mí bulé: "Nyuutina, η maábíó há wíj mii pé, kánj dɔjɔ de ka tutumé vívé, v é wii mii we? A rúb síé isi pénj mé yá."

⁴¹É né Nyuutina bul pób bulé: "Marte, Marte, ι lóó wíé ɔíkana wíwálmí yóó.

⁴²Amá wíbalá lénj ní ká wítu. Maari ní béllé pi ker ná há wéró kíjkanj. Nénj wuu wúb wuo kaá lóú rí."

Liki 11

¹Kal oro Zeezi faá cɔɔle Wuse duhí oro. U há cɔólé ko tenni, v karmibele nójɔ búlú rí bulé: "Nyuutina, mánjírá Wuse cɔólé, ane Zan há mánjús karmibele Wuse cɔólé é."

²É né Zeezi búlwó rí bulé: "Rúwa kúó áá cɔɔle Wuse, í bulé: 'Á Ana Wuse, a rí nie zɔj rí né ká Wuse; lo ríi kuorí ko!

³Pára nɔ ɔidíili kál wuu.

⁴Á há á wíé ná zókí mé, hérá suúri, bee wíé ri nénj rí éé zókrá mé, á máá hóú suúri rí; ká sí ló ráá zv díje sierv.' "

⁵Zeezi baa bul pówó bulé: "Í sierv, orí rí sí kánú naɔnónjɔ, rúb naɔnónjɔ ná isi kóú rí títanj ɔaamónánjawa mé, a búlú rí bulé: 'ɔ naɔnónjɔ, kímíj dɔpénjwa botoro,

⁶bee wíé η naɔnónjɔse oro rí cíkíj nyúú, ká η wí ój wuu kené ríj pób.' "

⁷"Ruv naɔnónjɔ ná rí v há súl é, ruv né cínú jaa sierv ká bulé: 'Síj naa gbá; η tó dánruv, η ríríj bele pínó; η wí wuo isi ja dɔpénjwa áá péi.' "

⁸ɔ né búlé péíwa, ruv né wí ísé jaa pób, v há kóú naɔnónj yir mé má, v haaré ná é yir mé, v sí isi, v naɔnónjɔ háá ja onni ná wuu, v sí pób.

⁹"É wíé, η búlú áá péíwa: Í sul, Wuse sí péíwa; í ja, í sí ná; í ηmɔwe boro mí, ɔa sí wúrí péíwa.

¹⁰Nerɔ ná wuu háá sulé, Wuse sí péi; ι ná háá jeé, ι sí ná, ká ι ná má háá ηmɔwe boro mí, ɔa sí wúrí péi.

¹¹"Í sierv, ri oro ká bíi áná, ((rúb bio sul dɔpénj, v sí sanj pi dówí pób?)) É rá má ruv bio ná né súl nánwulí, v sí sanj pi dɔj pób?

¹²Ri zíhal né rúb sul, v sí sanj pi ruv pób?

¹³Í síé há ká núbómá, ká zɔj oɔwere pii péíwa bele, í zɔj rí Ana ná há muj bána nyúú, v waá sánj vɔj nie ná háá sul Wuse Sabuna v rí."

¹⁴Kanɔɔj fa zí báálo oro v burme dɔjtenno, a báá wí wíé wuó bul. Zeezi síé kiri kanɔɔj ná. Kanɔɔj ná síé há lé báálo ná mé ká v búbul wíé, v é vóké níkana ná há muj ráj.

¹⁵Amá ɓa siɛɾɐ nɛ nánja sé: "Kaɲtɔmɔ kuóro ná ɓa háá yíɛ Belzebil, ɐ dóé ní ɐ kaá kiri kaɲtɔmɔ."

¹⁶Nɛ nánja má jíja ríwó mílú ná, a sùlú rúú a nyána, ríwó zuɲ rúú ɗiéna kénj Wuse dóé ní áá tɔɲ.

¹⁷Amá Zeezi sié há íwó sabɔɲse, é né ɐ búlwó rí bulé: "Rɪ kuóro dutílɛ nɛ né cáksé, a cí nánja mé, ɐ dutílɛ ná sí zɔkɛ, rí juse wuu yérkɛ sake nánja daha.

¹⁸É wíé, í há sé kaɲtɔmɔ kuóro Belzebil dóé ní ɲ kaá kiri kaɲtɔmɔ, rɪ Sitaane né sié gírɛ áá yóú tu, ɐ kuorí sí cɔ?

¹⁹Ká rɪ Belzebil dóé ní rɪɲ kaá kiri kaɲtɔmɔ, í beɛ má sié kénj áɲ dóé rí áá kiri kaɲtɔmɔ? É wíé, ɓa tu níí dííwa saríya, rííwa zuɲ rííwa muɲ nyɛɾɐ mé.

²⁰Amá Wuse dóé ní há, ɲ kaá kiri kaɲtɔmɔ, í sié zuɲ rí Wuse kuótóó pɛríwa.

²¹"Nɪduo há póú lalyóórícɪkse, a ké tíkú jaa ɗiɛ, néɲ wuu wóó mé kɔwɛ áá tɪkɛ.

²²Amá rɪ nɛɾɔ nóɲɔ má dóé ní báá kúú, rúú ko yoo dúú, ɐ lóú lalyóórícɪkse ná wuu ɐ fa há púú tu yéllíwó mí ní, kaá póú ɗiɛ ríí ɓa nɛ.

²³"Nɛɾɔ ná wuu há tónj har, ɐ cínɪɲ mé né; nɛɾɔ ná má há wɪɲ mé péé ráá hé nɛ nánja mé, ɐ tína ɲmówó áá pɪsɛ né."

²⁴Zeezi baa súúri pówó bulé: "Rɪ kaɲtɔɲ né lé nɛɾɔ mé, ɐ gɔɔɾɛ gurbétéksi siɛɾɐ né, áá ja ɗɪfɪɛlí. U sié há jéé áá gúl, ɐ búínú tu mé bulé: 'ɗ sí burmú zu rán ná ɲ há líé.'

²⁵Uú burmú, rɪ ɓa tí duhí ná, a búrmú wérí.

²⁶U sié burmú ja kaɲtɔmɔ nánja balɛ, ɓa ná bóɲ há kúú, ɐ ríwó ko zu rán, a ké. U dutenní, é báálo nuso sí lɔɾɛ kíɲkánj, a kíllú tésíé mí."

²⁷Zeezi fa háá bul é, rɪ háálo oro fa muɲ jamánj ná siɛɾɐ, ɐ de tówú nɔɔ mé a bul Zeezi rí bulé: "Háálo ná há lúlí, a kání ɪ ɔsɛ, ɐ ná wér!"

²⁸É né Zeezi sé: "Nɛ ná háá zesi Wuse wíbulé áá tɪɲwó, ɓa né ná wér tu."

²⁹Jamánj há kúé áá kíll Zeezi, é né ɐ sé: "Zaa beɛ bómó; ɓaá ja nyune né ríwó zuɲ rɪɲ lé Wuse né, amá ɓa wɪ nyíné wuu wúó ná, rɪ Wuse wílaabullo Zona há máké nyune ná duo rá.

³⁰Bee wíé Zona ɗiɛ há ká nyíné Ninivi tɪnáwa rí é, Nɪbiino Bio má sí a nyíné zaa beɛ rí.

³¹Wuse saríya kal díí, hákuóro oro há lé Seba tíé, ɐ sí cíníwa zaa beɛ nyánj sié a bul yóíwa, bee wíé ɐ ísɔ le ɗibólí ní, a ko zesi kuóro Salomɔɲ fa há kénj wízɪmɛ wérí áá bul wíé. Nɛɾɔ sié muɲ reé zaa, a kíllɛ kuóro Salomɔɲ, ká í wúú wíé zesi.

³²Wuse saríya kal díí, Ninivi tɪnáwa má sí cíníwa zaa beɛ nyánj sié a bul yóíwa, bee wíé Ninivi tɪnáwa há zésí Wuse wílaabullo Zona wíbulé, ɓa bírsó a lo Wuse mé áá zóké. Ká nɛɾɔ muɲ reé zaa, a kíllɛ Zona, ká í wúú wíé zesi."

33 Zeezi baa bul jamán ná rí bulé: "Nero wuu waá sán nyike caanó rí píí fén̄si; v sié waá sán pi bókti má rí cúú mí. Amá vó pii sake caanó d̄saki né, a make rí nie ná háá zvé níná rán̄.

34 Nibíino sié né kóú t̄ej caanó. Ru sié né weré, ɪ t̄ej wuú de a pummo né. Amá ru sié né wɪ weri, ɪ t̄ej má dé muɣ bino mí ní.

35 É wíé, pó wérí, rí pummo ná há míní mé sí bino bírmú.

36 Ru t̄ej d̄ih̄ oro wuu ní sié to bino mí, ká rí t̄ej wuu ní ka pummo, pummo ná dé wááló wuu ní, ane caanó pummo háá tolé a wáálí é."

37 Zeezi há búl wíé tenni, Fariziẽ oro súbó, rúb kóú jaa dí ðie. É né Zeezi mú zvv ké, aa dí.

38 Fariziẽ ná kíéló rɪ Zeezi wúb n̄jsa semé ða kusún̄ semé káá dí, v de gírú.

39 É né Nyuutina bul pób bulé: "Í é Fariziẽwa, í nih̄ ane nero háá tiisi nyíngban̄se rí gban̄se har né, ká sierv wuu ka busunnu. Í tu má sié ká é né; í mála né weré nie sié mé, ká í sienne é mí, gaárv rí soho né rán̄.

40 Í sié dómó! Wuse né há á har, v ra wɪ sierv é éé?

41 É wíé, ríwa já ríwa a sapummo t́náwa, onni ná há míníwa nyíngban̄se ríriwa gban̄se sierv, í pii pá summe, aríriwa sierv wuu.

42 "Wula sí p̄ríwa, Fariziẽwa! Bee wíé rvv né ká oŋwié má, ú kaa ða fí ní, a pi ker balá pá Wuse. Ríwa né já paarv ná há k̄ej s̄oj aríwó ná há wɪ s̄oj kené má, arí padíile wuu, ú lísíwó fí nyúú ker a pá Wuse; amá í wɪ tékétéké t̄uj, a wɪ Wuse má có. U sié fa m̄oh̄ ríwa t̄uj nyán̄ wuu ní, ká sí óŋ wuu cókí tá.

43 "Í sí ná wula, Fariziẽwa! Bee wíé Zuwifiwa cémejuse sierv, í có sié ðansa mé kéne, rán̄ ná ða háá néíwa wérí, aa ja ríwó bírmi tié aa bóllíwa n̄kana sierv.

44 "Í sí ná wula! Bee wíé í dé ne l̄elbulli ná há wɪ nyíúsé, ká nie v́vávó nyunni, ká wɪ ã né."

45 Zeezi há búl é, é né Wuse k̄ejzunna nóŋo búlú rí bulé: "Karm̄"ana, ɪ há búl nye, ɪ túksírá má ré."

46 É né Zeezi sé: "Í má Wuse k̄ejzunna, wula sí p̄ríwa! Bee wíé cikse ná cíúne há dúókó ní í paá cíúne nie, ká í tu wííwa n̄ení má píé aa t̄ike é cikse mé.

47 "Í sí ná wula! Bee wíé í naabálwa há ðúbúse Wuse wílaabulla ná, ða l̄elbulli ní í so, aa ðiere.

48 É wíé, í ðiéna cíniwa naabálwa har né, bee wíé ða né ðúbúse Wuse wílaabulla ná, ká í má túllíwó l̄elbulli soe.

49 É né té, Wuse há ã wíé wuu, v sé: 'D sí h̄ej wílaabulla rír̄j̄ n̄tumé ríwó kówó rí, ða sí ðúbúsíwó náŋa, ká beŋse náŋa má.'

⁵⁰Wuse sí beɲse zaa bele, a tɛwó naabálwa há búúse Wuse wílaabulla ná wuu, a de kaa pó dúnié ɛ mé,

⁵¹a pó Abel suu mé, a kaa mú yake Zakari mí, ɔa há búé Wucvɔljizeno wuolɔ siɛw wíé. Taná né ɲ bul aá péíwa, Wuse sí beɲse zaa bele, níkana nyáɲ wuu há súsé wíé.

⁵²"Í ɔína sí ná wula, Wuse keɲzunna! Bee wíé í líse borwí ná háá wúri wízume boro; í tu waá zv má, ká pó rí nɛ ná há có zv, ríwó má sí zv."

⁵³Zeezi há lé é dhi, Wuse keɲzunna rí Fariziéwa púló a cínó mé wérí, a pi wíé ɔíkana búbósú rúb lísiwó síé;

⁵⁴baá mílú rí wíé ane báráwa, a make ríwó cérú, suu búl wínyórke.

Liki 12

¹É tɛɲ mé, nɛ búí búíwa kúó ciki náná mé, aá nuɔse náná naase mé. É né Zeezi la síé bul púú karmibele bulé: "Í póíwa tu mé arí Fariziéwa nuɲmónɲ ná há níhi ane síbúr; ɔa ká nuɲmónɲyóówa ré.

²Wífɛɲsi wuu toó, a waá a rúb nyuse; wílɔrí má toó, a waá a rúb le pummo.

³É né tɛ, wíé ná wuu í háá á rííwa nuɔre títanɲ, nɛ sí níwó wuu wɔhɔ; wíé ná má í há sí húsi dulla mé jaa síérí, ɔa sí búolíwó luso nyúú."

⁴Zeezi baa súúri bulé: "D naɲnónɲse, ɲ búlú aá péíwa: nɛ ná háá bú tɛɲnamɛ, ká báá wí wíí nónɲ wuó a, í síwó fá.

⁵Í lo ríɲ make nɛrɔ ná í há mɔhé rííwa fób: í fífá Wuse né; v né wuolé aá bú, ká ka tɛɲ má aá héíwa níɲjaa mé. Taná né ɲ bul aá péíwa, v né mɔhé rííwa fífá.

⁶Kaɲcille bɔmmúó yelí wuu ká beɲmɲme, meéwíé belle rá bó? Ká Wuse wúb balá má míí súlle.

⁷Í nyúpúse má tu, Wuse íwó wuu nuɔ né. É wíé síé, í sí héwíɲ fá; í ke kaɲcille naasí eré.

⁸"D búlú aá péíwa, nɛrɔ ná wuu há sí cí nɛ síé, a bulú míníɲ har, Níbiino Bio má sí cí Wuse malíkawa síé, a bulé tína mínú har.

⁹Amá nɛrɔ ná wuu há sí cí nɛ síé, a bulú tónɲ har, Níbiino Bio má sí cí Wuse malíkawa síé, a bulú to tína har.

¹⁰"Nɛrɔ ná wuu há búl bóɲbónɲ caase Níbiino Bio, Wuse sí hé tína suúri. Amá nɛrɔ ná wuu há sí tukse Wuse Sabuna é, v tína wí suúri wuó ná.

¹¹"Rí ɔa késiwa kaa zv Zuwííwa cémeɲse, é rá má rí saríyadiíre rí tóó sídííre síé né, ríwó késiwa le ríwó dííwa saríya, í sí ló rííwa beɲtunni fá, é ná há mɔhé rííwa a ká léíwa tu, arí nuɔse ná má há mɔhé rííwa líse;

¹²bee wíé Wuse Sabuna sí mákíwa wíé ná há mɔhé rííwa bul, é tɛɲ mé."

- ¹³Zeezi há búl wíé áá pá jamán ná, báálo oro má fa muḡ ráḡ, a sié bul Zeezi rí bulé: "Karmu"ana, búlín máálá mé, rúb a ráá káḡrá áná liwe ḡa náná."
- ¹⁴É né Zeezi bul pá báálo ná bulé: "Ḷ naḡnónḡ, áḡ rí bílín rín dííwa saríya, é rá má rín zízímíwa ḡie ḡee wíé?"
- ¹⁵Ká sié bul nie ná wuu rí bulé: "Í káníwa tu, a pó safuḡnί ḡuḡḡ mé wérí, bee wíé ri nibíino có rúb ka ḡie mo eré má, ḡie ná wúb muse wuó pá."
- ¹⁶É né ká Zeezi sié súóle pówó bulé: "Báálo oro rí ráḡ, a ka ḡie wérí, a hé bakse. U bakse ná ḡie sié ḡse wérí.
- ¹⁷É né v ké búnú tu mé bulé: 'Ḷḡ á rín a eré ré? Ḷ báá wí dhiḡ má tu kené áá héḡ ḡie nyán.'
- ¹⁸"É né v sé: 'Ná, ḡ háá á rín óú ná: ḡ sí céḡḡín vúúra wuu, ká burso vúzeḡsi, a pán onḡaré rírín ḡie wuu hé ráḡ a tuole,
- ¹⁹ká rín sié búlín tu mé bulé: Ḷ túólé ḡie kíḡkán a mo buḡse ḡikana díí; ḡ sí pí káá dí, áá nyḡ, káá juḡse.'
- ²⁰"Amá Wuse búlú rí bulé: 'Nícuḡlé! Zaa títaḡ né wuu ní, ú a ríí suwe. Ḷie ná wuu i sié há bilé, áḡ rí túllíwó?' "
- ²¹É né Zeezi sié bul pá nie ná bulé: "Nero ná wuu há já ḡie bílú tu mé, ká wí óḡ kené Wuse rí, v tína má á rúb ne nye né."
- ²²U har rí mé, Zeezi búlú karmibeḡe rí bulé: "É wíé, ḡ búlú áá péíwa: í sí ló rí ḡidíili ná í háá á rííwa dí hiḡsi, rúb wíé wíwálmíwa, a sí ló rííwa teḡ genne má wíé wíwálmíwa.
- ²³Hiḡsó wíé né haake ḡidíili wíé, téḡ má wíé né haake ḡero wíé.
- ²⁴Í bel búḡḡááwa; ḡa waá pare, ḡa wí cḡḡ kené, a wí vúúra kené áá tuole ḡie, ká Wuse dídíésíwó. Í sié wí dííwiisi ke naasí eré ré?
- ²⁵Í sieru orí rí ha wálmú tu é, a túkú hiḡsó tápúl balá má tu?
- ²⁶Rííwa né sié wí é wuó a, beé rí te í lo onni ná nánḡ wíé wíwálmíwa?
- ²⁷"Í bel nyófula háá le é a puri; ḡa waá tuḡ, ḡa wí péne máá so, ká, ḡ sié búlú áá péíwa, kuóro Salomon má tu rírú kuóbie ná wuu, v ḡero wér wí tufíl wuu péré.
- ²⁸Rí Wuse né ósé nyóó rúb wér mo nye, ká nyóó wí ḡur mú dááne ká ḡaá nyike, í má rí né sié báá rí Wuse sí é á? Í wí nyóó ke? Í yardá múró.
- ²⁹Í sí ló rííwa ḡidíile rííwa nyḡóló ḡee wíé fúklíwa.
- ³⁰Nie ná há wí Wuse é, ḡa níi ja onni nyán wuu. Amá í é, í kén Ana ná há íó rííwaá jówó.
- ³¹É wíé, í cúḡ Wuse kuótóó ná ḡee mé né kéré, ká óḡ ná í háá ḡee, Wuse sí péíwa."
- ³²Zeezi baa súuri bulé: "Í nie ná há tíḡín mé, í wí kaḡ, í dé ne petuwie piḡse ní; í taḡa sí héwín fá, bee wíé v ká satoró ré péíwa Ana Wuse, rúb pí kuótóó ná péíwa.

³³Í yéllíwa ɔie, a píwó meéwíé ɔa nɔyaara. Í ja lókne ná há waá lúnni, a ja meéwíé bil Wuse rí, ráŋ ná ɔa há wɔ wuó yókse; gaara wúb mé wuó yú, mukra má wúb wuó mukɛ.

³⁴l ɔie há muŋ ráŋ ná, ɪ sabuna má muŋ ráŋ né.”

³⁵Ká Zeezi baa súuri bulé: "Í súíwa tutónnógenne, a híúíwa tɔŋse vóóse, a nyíkíwa cáŋse, a káníwa tu.

³⁶Í ne yósi háá déllíwó nyúútína, rúb le hájaase cana didíi ko báse boro mí, ríwó wúrí pób.

³⁷Rɪ nyúútína né bíré ko, rɪ yósi ná wómmó, ɔa ná wér. Tanjá né ŋ bul aá péíwa, nyúútína ná sí vówó tɔja vówé, a kánú tu, a a rúb yósi ná ké, ká rúb tu pi ɔidíili pówó ríwó dí.

³⁸Rɪ nyúútína bíró ko títafiela né, rɪ títapulla né, rɔv yósi ní ha wommé, ɔa ná wér!

³⁹Í zesi ne wérí, rɪ jaa tína fa ẽ tɛŋ ná mé gaaro háá kué rí, v sí bare dónŋ a pó, rí gaaro ná súú jaa zú.

⁴⁰É wíé, í má káníwa tu, a pó wérí, bee wíé Nibiino Bio á rúb ko tɛŋ ná mé, í há wúb yiela kené ní.”

⁴¹É né Piere bɔse Zeezi bulé: "Nyuutina, ɪ súóle sɔŋsúbólo né párá né yáá, nɛ wuu ní?”

⁴²É né Nyuutina sé: "Áŋ rí ká tutɔnnɔ ná háá tɔŋ tanjá, a zuŋ wíé? U né ká tutɔnnɔ ná v nyúútína há bílú rúb bíbel jaa mé, a pípá tutɔnna má ɔidíile tɛŋ ná há mɔhɛ rúb pá mé.

⁴³Rɪ nyúútína né bíré ko, rɪ tutɔnnɔ ná muŋ é mé aá tɔŋ, é tutɔnnɔ ná wér.

⁴⁴Tanjá né ŋ bul aá péíwa, nyúútína ná sí pi é tutɔnnɔ bílú ɔie wuu nyúú, rúb bíbel.

⁴⁵Amá rɪ tutɔnnɔ ná né bínú tu mé bulé: 'D nyúútína ná dááné ré, v wɪ kíkélé ko.' Káá ísí kɛse tutɔnna ná, báála rí tolé wuu ríi ŋmínmase, ríi cúŋ ɔidíile díi rí sɔŋ nyoo buké mí,

⁴⁶v nyúútína sí ko úrú mí, kal ná rí tɛŋ ná mé v há wɪ bíúné, a bɛŋsú wérí, ká hóú nɛ ná há to nitáŋse dɪhɪ.

⁴⁷"Tutɔnnɔ ná wuu há úú nyúútína cólle, ká wɪ wíi wuu éé, a wúb nyúútína cóllé tɔŋ, ɔa sí núósú rúb bɪ wérí.

⁴⁸Amá tutɔnnɔ ná há wúb nyúútína cólle ẽ, ká a wíé mɔ ríwó núósú, ɔa wúb kíŋkán nɔɔse. Nɛɔ ná ɔa há pá kíŋkán, ɔa sí bulé tína tɛ kíŋkán; ká nɛɔ ná má ɔa há pí oŋkana hóú nése mé, ɔa sí cí tína mé, rúb má tɛ kíŋkán kíŋkán.”

⁴⁹Ká Zeezi baa bul pówó bulé: "D kúó rɔŋ a rí dúnié ka níŋ ní; ŋ sié có rúb púl aá dí rí.

⁵⁰U ká muŋsé rí, a mɔ rɔŋ muŋsi wula siɛɔv anɛ wɪcúbólínyimuŋsi; ŋ sié ja kíkélé ré, rí é tɔŋ.

⁵¹Í bínú rɪ tɛŋfiél né ŋ kaa ko rɔŋ pá dúnié ɔó? Aí, í lo rɔŋ bul péíwa, ŋ kɛŋ cakó né ko.

⁵²A kaa pó nye mé, ri nie bommúó né muḡ jaa mé, ba sí cakse, rí botoro cí belle mé, rí belle má cí botoro mí.

⁵³Áná sí cí bio mí, rí bio cí áná mé; maá sí cí toló mí, rí toló cí maá mé; bála maá sí cí biháálo mé, rí biháálo cí bála maá mé.”

⁵⁴Zeezi baa bul jamán ná rí bulé: "Rúwa né ná duóbáse ri ba ísí tóó nyúú rí, ú bulé duón sí ko. Duón diéna ko.

⁵⁵Rúwa né síe báá ná poo, ruv lú tóó múbwo rí a caase tóó nyúú rí, ú bulé luma sí zv. Luma diéna zv.

⁵⁶Nuḡmónḡyóówa, í ẽ tié rí bána wíé aá kíélé, ká beé rí síe te í wí kíélé zuḡ zaa wíé nyán múúla?

⁵⁷"Í há kíélé aá zuḡ wíé, beé rí te í wííwa tu mé kíélé aá tún é ná há ká tékétéké?

⁵⁸Ru rí nēḡ ré kēḡ náná, rí tína kání múmú saríyadiíre síé, hé dóé rííwa bul hé náná mé ḡménó nyúú, a make rúb sí káá pōse ríí mú saríyadiíro síé, rí saríyadiíro píí hé polísi nēse mé, rí polísi tóí bunajaa mé.

⁵⁹Ḑ búló aá péí, ru lóó ríwó tóí é, ru wí kuḡ ná ba há diéé péí túmé tenni bóḡ, ı waá le."

Liki 13

¹É tēḡ mé, nie bamma kúó mánse pá Zeezi, kúmáḡdá Pilate há túmú ná. U fa óó ba búúse Galiile tínáwa bamma fa há ose vuk aá pá Wuse, ba cēl rí puse cēl tááke náná mé.

²É né Zeezi búlwó rí bulé: "Í síe búínó ri é Galiile tínáwa, ba há búúsé né éé zóke Wuse mé kíḡkán, a kílle Galiile tínáwa ná náná bó?

³Aí, í lo ríḡ bul péíwa, é rá. Rúwa né síe wí bírsé, ríí lo Wuse mé aa zóké, í má á rííwa suse é né.

⁴Ká nie ná fí rí córí, Silowe jutúko há yérké tuwí tówó mé ba suse, í búínó ri ba né éé zóke Wuse mé kíḡkán, a kílle Zerizaleme nie wuu bó?

⁵Aí, í lo ríḡ bul péíwa, é rá. Rúwa né síe wí bírsé, ríí lo Wuse mé aa zóké, í má á rííwa suse é núú né.”

⁶Ká Zeezi síe súle síḡsúólo né má pówó bulé: "Báálo oro rí cóḡse piro v baka sierv, a síe isi mú rúb bóre nono, v wí nonḡ balá má tu né.

⁷É né v búló baka tubello mí bulé: 'Ná, buḡse botoro ní nye, ḡ há válé ja nono piro né mí, a jaa gúl. Bá bú! U dé la diḡ yóó né.'

⁸"É né tubello ná bul baka tína ná rí bulé: 'Ḑ nyúútína, lo rúb dula má baa cé, ká ríḡ lú buo v kílo wuu, a ja koro hé ráá ná.

⁹Rú gbé, wíúré v sí nonḡ nono; ruv né síe wí nóné, ríí a ríwó bá bú.' “

¹⁰Zuwifiwa fiélé tápol oro, Zeezi faá karme nie Zuwifiwa cémejaa mé.

- ¹¹Ri hápuola oro má fa muḡ ráḡ; kaṇṭaḡ né zínú a de kánú guṛe, v báá wɪ muó wuu wuó tíene, buḡse fí rí córí.
- ¹²Zeezi sié há ná é háálo, é né v yírú bulé: "Háálo, ɪ dúóro."
- ¹³Ká púu néḡsa tike háálo ná mé; naasi balá ruu tiénó, a cí térké, aá bɪ Wuse mé.
- ¹⁴Amá Zuwifiwa cémejaa nohó cóé wé Zeezi, v há dúóri nero Zuwifiwa fiélé tápuɪ. É né v bul nie ná há muḡ ráḡ rí bulé: "Tápuɪ balgo ní ká tápuɪ tumé; é wíé, ɪ ko é tápuɪ balgo péke ríwó dúóriwa, ká sí tápuɪ fiélé kal kó."
- ¹⁵É né Nyuutina Zeezi bul púu bulé: "Í ká nibínuḡmóḡyóówa! Í sierv orí rí wúu noo, é rá má v kokúme, púré kaa mú v nyúnyo nyii fiélé tápuɪ?"
- ¹⁶Ká háálo né há ká Abirahan duo néḡ, Sitaane fa vowe buḡse fí rí córí, v fa wɪ mohé ríḡ púrú tá fiélé tápuɪ?"
- ¹⁷Zeezi há búɪ é, hūse kenú duḡḡoma ná wuu, ká jamán ná jɪvose tuṭuḡwere ná v háá tumé wíé.
- ¹⁸Zeezi baa bulé: "Wuse kuótóó ná nuhí eré ré? ɪḡ á ríḡ púu máḡse beé rí?"
- ¹⁹U rí oḡduo oro baá yíre mútarde né nuhí náná. Báálo oro sié pii yóu baka mé; v nyú, a burme tuu, díwiisi cúcóó hílli daha."
- ²⁰Zeezi baa súle bulé: "ɪḡ á ríḡ pi Wuse kuótóó ná máḡse beé rí?"
- ²¹U nuhí ane sibúr, háálo há pié hé báfurótu mɪḡ ɖikana mé, ɖa wuu isi, a puḡ wéri ní."
- ²²Zeezi fa cáḡ tózeḡsi rí tówiela a karme nie aá va, a caase Zerizaleme múmú.
- ²³É né nero oro búlu rí bulé: "Nyuutina, nie muó duḡo né Wuse á rúu laa tá?" É né Zeezi bul pówó bulé:
- ²⁴"Í hé dóé tuḡ dánnofikíké zu; bee wíé ḡ búlu aá péiwa, nie ɖikana sí wálme ríwó zu, ká sí wóllí zu.
- ²⁵"Jaa tína háá á rúu isi yákú boro, ká ríiwa kááne puḡḡo rí, ɪ sí ḡmowe boro mí ká bulé: 'Nyuutina, wúri párá.' Nyuutina sí bul péiwa bulé: 'ɪ wíiwa dúl é.'
- ²⁶"É mé né sié, ríiwa búlu rí bulé: 'Á ríri wuu ní fa hé náná mé a dí ɖie, a nyo; ɪ kármírá á tóne nie náná dúcémi.'
- ²⁷"U báá ha sí bul péiwa bulé: 'ɪ wíiwa dúl é. Í tuu líḡ laka, ɪ nie ná wuu háá tuḡ bóḡbóḡ!'
- ²⁸"Í sié há sí ná Abirahan rí lzake rí Zakobe arí Wuse wílaabulla ná wuu, rɪ ɖa muḡ Wuse kuótóó ná sierv, ká ɪ muḡ puḡḡo, é téḡ mé né sié ríiwa wɪ, aá ɖuse néḡsa.
- ²⁹Nie sí le tóonyúú rí tóómúbu, arí tóólólóḡse ná wuu belle, a ko ciki, aá dí cana Wuse kuótóó ná sierv.
- ³⁰Ká, ɪ sié ná, nie ná zaa há ká hatuḡna, ɖa cíe sí a sílaara, ká nie ná má zaa há ká síláará, ɖa cíe sí a hatuḡná."

³¹É ténj mé, Fariziẽwa bamma túo peri Zeezi a búlú rí bulé: "Col, mú dihuó, bee wíé kuóro Erodi já rúbó bói ré."

³²É né Zeezi bul pówó bulé: "Í mú bul pá é lĩgtuno duo há nhĩ kilo, rĩj kiri kanṭomo né, káá dúóri nĩe, zaa rí cíé, ká rí cíétó rĩj ténínj tutumé."

³³É wíé, v mǎhó rĩj va zaa rí cíé, arí cíétó, bee wíé v wĩ mǎhé ríwó bú Wuse wílaabúlló dihuó, rĩ Zerizaleme mé rá.

³⁴"Í né, Zerizaleme tĩnáwa, í nĩ búúse Wuse wílaabulla, káá yosi nĩ ná Wuse há túmé í rí, áá búúse arí dówúbó! Ì fa có rĩj késĩwa héj múb naasí eré, ane zímáá háá cú túb bele mé é, ká í wĩ có."

³⁵É wíé, í ná, í dumuní sí a diwetaálé. Tanjá né ȝ bul áá péiwa, í báá waá a ríiwa nánj, a káá ja ténj ná mé í háá kóó bulé: "Rí Wuse hé bárka pá nero ná háá ko Nyuutina yir mé."

Liki 14

¹Zuwifiwa fiélé tápul oro, Zeezi múb zu Fariziẽwa nǎhó oro jaa, rúb dí ɓie. Nĩe ná há muȝ ráj síe kíkíele Zeezi mí.

²Báálo oro de ko cí Zeezi síé; pɔólí né kenú, v tenj wuu de ȝmenne ȝmenne.

³É né Zeezi bǎse Wuse kenzunna ná rí Fariziẽwa ná há muȝ ráj bulé: "Ìménó mínó ríwó dúóri nero Zuwifiwa fiélé tápul ré?"

⁴Ba ké síkísíkí. É né Zeezi ka pɔola ná, a dúórú, ká túb v col.

⁵Ká Zeezi baa bósíwó bulé: "Í sierv orí bíi rí, é rá má rúb nǎo ɓal vílé mé fiélé tápul, ká rúb súb lísú kíkélé kíkélé?"

⁶Ba wĩ wóllé líse é wíi síé.

⁷Zeezi há kíélé ná nĩe ná ɓa há yíré, ɓa zuu bélle áá tɔse dikéȝpiȝe, é né v súbale síȝsúbalo pá nĩe ná wuu, a bulé:

⁸"Rĩ nénj yírí hájaase cana didíí, sí múb ké nĩpiȝe dikéni. Nȝe mé, ɓa yíre nero nóȝo pĩȝ há kíí, v má ko."

⁹Rĩ nero ná síe há yíríwa wuu ní kúé búlú mé bulé: "Isi ká póbú dikéni." U é, ı sí isi rí hĩse a mú ké har rí ɓóȝɓóȝ.

¹⁰É wíé, rĩ ɓa yírí ɓidííle didíí, ru múb, ı ké har rí ɓóȝɓóȝ, a make rĩ nero ná há yírí né kúé, rúb búlú rí bulé: "Ì naȝnóȝo, isi ko ké síe dikéȝpiȝo né mí." U é sí a pĩȝ a péí, nĩe ná wuu há ké ráj ríwó dí ɓie síe mé.

¹¹Nero ná wuu háá píȝsú tu, ɓa sí múúri tĩna, ká nero ná wuu há múúrú tu, ɓa sí píȝsi tĩna."

¹²Ká Zeezi sié bul báálo ná há yírú rí bulé: "Ru né á bídííle wòhò, é rá má títan, ríí pá nié, síí nañnónhse yírú, síí maábináña yírú, síí dunie yírú, a síí kénnináña ná má há kén bue yírú; bee wíé òa má cíe sí yírí a túnj kuj.

¹³É wíé, ru á cana bídííle, ı yíre nıyaara rí gberka rí nacóko tınáwa arí nyumma, ríwó ko dí.

¹⁴Ru né á é, ı sí ná wér, bee wíé òa wíí wuo yíre aá túnj kuj. É é, nié ná háá a wérí Wuse síé, òa sũ mé bur"isé mí, Wuse sí tımí."

¹⁵Nié ná há kéné aá dí bue, nóhò há né é wíé, é né ı bul Zeezi rí bulé: "Nerò ná háá á rú ké Wuse kuótóó ná mé dí bue, ı tına sí ná wér!"

¹⁶É né Zeezi súbóle pób bulé: "Báálo oro rí á bídííle kíjkán, a yíre nié òikana.

¹⁷Bídííle ná díí ténj peri, ı tımú tutunno rúó mú bul nıyíre ná mé bulé: 'Í ko, bídííle bíó.'

¹⁸"É né nıyíre ná wuu ve balá baláwa. Dúhđúń nerò búl tutunno ná rí bulé: 'Dń súl ré, ı wı wuó ko, bee wíé ı yówé baka ré, ı sié mǎhǎ rıj mú nóú.'

¹⁹"Nóhò má sé: 'Dń súl ré, ı wı wuó ko, bee wíé ı yówé nǎparé fı rı, ı sié mǎhǎ rıj kánwó mánse ná.'

²⁰"Nóhò má sé: 'D wı wuó ko, bee wíé ı sié né jánj háálo.'

²¹"É né tutunno ná burko, a césíwó lınsi ná wuu a pób nyúútına. Nyúútına cóé we, é né ı búlú tutunno ná mé bulé: 'Le kíkélé, a mú tóó nié nánjá dıcémi, rı ıménhse nyunni, a kesé nıyaara rı gberka, rı nyumma arı nacóko tınáwa kaa ko rıwó dí.'

²²"Múb, rı tutunno ná né zúb a bulé: 'D nyúútına, ı há sıj tıj é, ı tımó ré, amá jaa ha wı súb.'

²³"É né nyúútına ná búlú tutunno ná mé bulé: 'Mú gıa ıménhse rı bakse nıuse, a haare nié mé rıwó ko zı, a make rıj jaa súb.

²⁴Nié ná ı fa há yíré, òa oro wuu waá a rúó dıj bídííle nyán.' "

²⁵Nıkanđóó bamma fa tıj Zeezi mí, aá va ıméno nyúú. É né ı bıre búlwó rı bulé:

²⁶"Nerò ná wuu há kónj rı, ı tına mǎhǎ rúó cóllıj kılłú áná rıwó maá, rıwó háálo rıwó bele, rıwó mááláwa rıwó maábele, rıwó nátolé, a cóllıj kılłú tu má. Rı é rá, ı tına wıj karmıbio wuó a.

²⁷Nerò ná wuu há wúb sũ dagesé wula sánjé, a tıjıj mé, ı tına wıj karmıbio wuó a.

²⁸"Rıwá sıerı oro já rúó má jıtúko, bú la síe ké rı, a gıélú kuj wuu, a zımú mıoso, a make rúó ná, ı nése meéwı wo é tutumı tıj aá tenni rı?

²⁹Rı é rá, ká rúó bıł jıtúko ná múb, ká sí wóllı sóó bú, ká ná nié ná wuu há ná é, òaá cícérmú mí ní,

³⁰rı bulé: 'Báálo né púló aá so ré, amá ı wı wóllé ténnú tutumı ná.'

31"U ká é né, ri kuór má ríí já rúb múb rúb rúb kuónónjo yo lal, vó la sié ké rí, a gieli ná, rrv né kénj nie búi fí, ká rúb kuónónjo ka nie búi meré, v rírú wo nánjá aá yo rí?

32Rrv kíéló rrv wúb wo, v sí tujj nie v kuónónjo ná rí, rrv ha wí tésíí péré, ríwó múb súló rúb lo, ká make é ná há mǎhǎ rúb tujj, ká rí tǎnfíél mǎwó péke.

33É wíé, í oro wuu wíj karmíbíí wuó a, ri tína né wúb onkané wuu véé.

34"Yese ká onwérí rí; amá ri yese nmónj né líé, baá óú eré ré rúb baa nmónjse?

35U rí ój wuu báá wí weri; v wí kǎro má kené aá pá tíé. Baá pii yoo tá zǎjbal né. Nero ná wuu há kénj dulla aá zesi wíé, rúb tína ne."

Liki 15

1Kal oro, lonpolaara rí málboma tínáwa wuu túó peri Zeezi, ríwó zésú wíbulé.

2Fariziěwa rí Wuse kehzinna sié nmúnjmurmi wíé bulé: "Báálo né lóó málboma tínáwa líléló, a lo v ríwó dídí ðie má."

3É né Zeezi súóle sǎjsúólo pówó bulé:

4"Ri nénj kénj piensse zolo, rí balá yókse, v wí piensse meésibaná rí fí rí némé ná tá, ríwó dídí, ká rúb bírmú ja peyókse ná, dǎjǎj rí múb tókú mí?

5U sié há kúé tókú mí, v tǎj wuú de pǎre né, v pi piensso ná báású vapara mé,

6a kaa múb jaa, a yírú tǎjnónjse rírú kǎnninája, a búlwó rí bulé: 'Í a ráá jǎsse, bee wíé j nán piensso ná fa há yóksé.'

7Ð búló aá péíwa, v sié ká é né, ri wíboj"aaro balá lénj ní bírsé, rí lo wíboja ee, v sí a satoró Wuse rí, bána nyúú, a kille npije meésibaná rí fí rí némé há búiné ri ða ká nitékétékéwa, a wí bírsé ja.

8"É rá má, ri hál rí kénj meéwícaáka fí, rí balá yókse, v wí caanó nyike rí ti jaa rí ja meéwíyókse ná rí tǎjá, rí múb tókú mí?

9U sié há tókú mí, v sí yírú tǎjnónjse rírú kǎnninája a búlwó rí bulé: 'Í a ráá jǎsse, bee wíé j meéwí ná fa há yóksé, j nóú.'

10Ð búló aá péíwa, v sié ká é né, ri wíboj"aaro balá lénj ní bírsé, rí lo wíboja ee, v sí a satoró a pá Wuse malíkawa."

11Zeezi baa súóle pówó bulé: "Báálo oro rí ránj, a ka bele belle.

12Ba sierv ðiwie sié búló áná rí bulé: 'Ð áná, tǎj liwe ker.' É né ða áná ná kánú ðie ná báwó.

13"U wí dááné, ká bio ðiwie ná de isi pów ðie wuu yélle, a lu múb tóbólí. U há múb ránj, v zóké é meéwíé wuu basabasa.

14U sié há zókwó wuu é, losu ðizeno oro kúó zv tóó ná, v báá fa wí ój wuu kené aá dí.

15É né v isi múb a tóó ná nie nójjo púú, a hóú, v núnúóló keru v baka mé.

¹⁶Losu kánú, v fa còlli rúb dí keru ná òdííle má tu, ká nẹ́ wuu wúb ẹ́mẹ́nọ péí rúb díwó.

¹⁷"É né v síé ké bíúnú tu mé a bulé: 'Tútunna beṣmṣme ré ẹ́ áná jaa mé, a dí òie kaá tá, káṣ mṣ reé áá sṣwe losu!

¹⁸Ì sí isi mún áná rí, a búlú mé bulé: Ì áná, ẹ́ óó zọke Wuse mé, a aa zókí má mé;

¹⁹ẹ́ báá wí mọ́hẹ́ rí pín mákí bíí; pín mákí tuttunna nóṣo.'

²⁰É né ká, v de isi zṣ ẹ́mẹ́nọ, áá múb áná rí. "U háá kué, v áná tíéne nóú dibólí rúb kó, v susu wuu kenú kíṣkán; v fá cémú, a vówú baṣ mé, a kórmú.

²¹"É né bio ná búlú áná ná mé bulé: 'Ì áná, ẹ́ óó zọke Wuse mé, a aa zókí má mé; ẹ́ báá wí mọ́hẹ́ rí pín mákí bíí.'

²²"É né áná ná búlú tuttunna rí bulé: 'Í a kíkélé, a zṣṣ pí gero ná wér há ke genne wuu, a kaa ko súú; ı ja néníṣr hóú néní mí, a ja natóṣe hóú naase mé.

²³Í múb ka nọ ná há vúb wérí, a kaa ko bú, ráá dí a jṣṣe;

²⁴bee wíé ẹ́ bio né fa nṣí ane v súwó ré, ká bur"isi; v fa yúksó ré ká ẹ́ burnóú.' Háya! Jṣṣe cana púló.

²⁵"É tén mé wuu, rı bio òṣṣ ná mṣ baka mé. U síé há lé baka áá ko, a ko peri jaa, rúb ne òie dúí arí gṣola.

²⁶É né v yíre tuttunna ná nóṣo a bṣṣe: 'Beé rí báá a nye jaa mé?'

²⁷É né tuttunna ná sé: 'Í maábıo ná né bíré ko, ı áná ka nṣṣúle ná bú, bee wíé v há bíré nóú bio rí tenfíél.'

²⁸"É né bio òṣṣ ná cóé we, v ve jaa zṣ. U áná le, a súlú rúb zṣ jaa.

²⁹É né v búlú áná rí bulé: 'Bṣṣe òkana né ẹ́ háá túmí mé, ẹ́ ha wí nṣṣ vée. Ká ı ha wí bṣwie má tu kené páṣ, ríṣ rírıṣ naṣnóṣe dí cana a jṣṣe.

³⁰Ká, ı bio né há léí òie kaa múb zọke tuútuúwa nyúú mí há bíré ko, ı bú nṣṣúle né pób.'

³¹"É né v áná ná bul pób bulé: 'Ì bio, ı mínıṣ rí né tén wuu mí; ẹ́ òie wuu, ı né tíwó.

³²Amá v mọ́hẹ́ ráá dí jṣṣe cana, ráá sṣenne tṣre, bee wíé ı maábıo né fa nṣí ane v súwó ré ká bur"isi; v fa yúksó ré ká ẹ́ burnóú.' "

Liki 16

¹Zeezi búlú karmubele ná rí bulé: "Báálo oro rí ráṣ a ka òie wérí. É báálo síé fa kén tuttunna, v né bíbélú òie mé. É né síé òa ko búlú mé, a bulú onbello ná kenú òie ná áá zọke ré.

²É né v yírú, a búlú mé bulé: "Ba bul wíé ré áá téí mé ẹ́ nıne; òa síé to wíwéré. É wíé, ı há bélıṣ òie ná mé éwa, bil nṣṣ páṣ. Í báá wıṣ onbello wuó a.'

³"É né onbello ná bínú tu mé bulé: 'D nyúútína sí kírín η tutumé mé. D sié á rín a eréwa ré? D wí dóé kené áá pare, káá fá solé má hūse.

⁴É wíé, η úy háá á rín óó ná, a make rín tutumé né zóké má, rí nie cóllín wíé, a kánín wérí ba juse mé.'

⁵"É né v yíre nie ná wuu fa há dúú nyúútína kuma, balá baláwa, a bul dúndúú nero rí bulé: 'Kín ná ι há dín nyúútína dhi ká beημημηε ré?'

⁶"É né v sé: 'Sínυυ áηkurán sít zolo.' "É né onbello ná búlú rí bulé: 'Néi kíη kenó, laa ké tíé kíkélé, a púnse sínυυ áηkurán sít meéselle rí fí.'

⁷"U baa bul nóηo má rí bulé: 'Kín ná ι má há dín nyúútína dhi ká beημημηε ré?' "É né v sé: 'Míé bótó zommúó.' "É né v sé: 'Néi kíη kenó, laa púnse míé bótó zowaná.'

⁸"É né tutυnnó gínγírmílín ná nyúútína búú mé, v há tún lín ná wíé. Dúnié né nie kén lín áá pé náná mé, a kílle nie ná háá tyn Wuse ná há ká pυmmó."

⁹Zeezi baa súuri bulé: "D é búló áá péíwa, í pi dúnié kuóbíe, a ja naηnónse péíwa tu, a make tén ná mé ba háá ténníwa nése mé, rííwa ná dikénsi tu Wuse rí, a kaá mú wuu.

¹⁰"Nero ná há wo onwiisi mí áá bel rí taná, v tína wo onzensi má mé áá bel rí taná ré. Ká nero ná há ká guragura onwiisi belé mí, v tína ká guragura onzensi má belé mí rí.

¹¹Rúíwa wí wóllé bel dúnié gínγírmíbíe mé arí taná, áη rí pi ontánse ríí héíwa nése mé rííwa bel?

¹²Rúíwa né sié wí wóllé bel nero nóηo omo mí rí taná, ká ná, omo ná ba há bílíwa mé, áη rí píí péíwa?

¹³"Yómo balá wí nyúútínáwa belle mé wuo bare áá tyn. U sí cólli nóηo, ká bére nóηo, é rá má v sí tyn rí taná nóηo dhi, ká lóre nóηo. É wíé, Wuse mé tyn rí bíe cólle wí náná wuó hé."

¹⁴Farizéíwa há né é wíé wuu, ba dé cícermi Zeezi mí ní, bee wíé ba có meéwíé wérí.

¹⁵É né Zeezi bul pówó bulé: "Í é, ú já rí núbííne ní béliíwa, a bune rííwa ká tékétékéwa, amá Wuse sié úíwa sienne. Omo ná núbííne há bélé rυv ká onpíní, é omo ní ká Wuse sakuosó omo.

¹⁶"Wuse kíηse kenó, rí Wuse wílaabulla kenne dáánó ko peri Zan Batiisi tén mé né; a sié kaa pó é tén mé, ba púló búbul Wuse kuótóó Labaariwero wíé, nero wuu sié híhé dóé, rúú má wálme zv Wuse kuótóó ná sierv.

¹⁷Bána rí tíé nyúíke ká molé, a kílle Wuse kíηse púnse nyne balá má tu.

¹⁸"Báálo ná wuu há kírú háálo tá ká ja nóηo, v tyn córmυ né é. Báálo ná má há já háhuōsí, v tyn córmυ né é."

¹⁹Zeezi baa súbíe bulé: "Báálo oro rí fa rán, a ka bíe wérí, áá su gemúólle ná há pínó wérí, a de mup wér rí juósé mé tén wuu mí.

²⁰Summo oro má sié fa muḡ ráṅ, ɔaá yírú Lazaare, a pí ɔie tína ná dánno; v teṅ né wuu dé cúnni fuv né,

²¹váse má tu lílennú fuv ná. U fa có ruu dí ɔie tína ɔidíile ná háá ɔalle tíé.

²²"É né summo ná sowe, Wuse malíkawa púú duma kaa zí bil Abirahan laka, bána nyúú. ʼBie tína ná má sowe ɔa pii hu.

²³U sié muḡ lele tóó mé wihála ɔizeno sierv. Ráṅ né v muḡ, ká tiéne bel siéri a ná Abirahan, a ná Lazaare ruu kénú laka.

²⁴É né v ḡmowe búṅse bulé: 'D áná Abirahan, fāṅ susu, ká tṅ Lazaare rúú púú néní tu nyii mí, a kaa ko póríṅ neṅdulí; bee wíé ḡ dé muḡ wihála ɔizeno mí ní, níṅ né sierv.'

²⁵"É né Abirahan sé: 'D bíí, bune mú yákí die fa há muḡ dúnié mí a ka ɔie é, ká Lazaare má die ná wula kíṅkán é. É wíé, Lazaare má sísenye muḡ wér mí ní, ká i má baa muḡ wihála mé.

²⁶Wíí ná má há súúré ní ká, cakó ɔizení rí mḡrá rúíwa péke, a make rí nre ná háá já ríwó lírá dhiḡ dááríwa dhiḡ, ríwó sí wóllú, ká rúíwa má sí wóllí dáárirá dhiḡ.'

²⁷"É né ɔie tína ná sé: 'D sié súlí ré ḡ áná, ríí tṅ Lazaare ḡ áná jaa nre rí;

²⁸bee wíé ḡ ha kén maábináṅa ɔommúó ráṅ. Rúú mú máṅse pówó, ríwó pó wéri, a make ríwó má báá sí wihála né duo dhiḡ zú.'

²⁹"É né Abirahan bul púú bulé: 'Wuse kíṅse kenɔ ná arí Wuse wílaabulla kenne ná mínó ɔaá karme; v mōhó ríí maábináṅa ná zésiwo ní, a pó wéri.'

³⁰"Ri ɔie tína ná sé: 'Aí, ḡ áná Abirahan, v é má ha wóó nu mōhē. Amá ri nēṅ rí fa bíré le suse mé, ríí kóó búlwó rí, é é, ɔa sí bírse mála, a báá sí áá zoke Wuse mé.'

³¹"É né Abirahan baa bul púú bulé: 'Ri ɔa né wí Wuse kíṅse kenɔ ná arí Wuse wílaabulla kenne ná, ɔa háá karmé wíé zesi é, ká rí nēṅ burle suse má mé, a ko búlwó rí, ɔa waá saṅ.' "

Liki 17

¹Zeezi búló karmíbele rí bulé: "Wíé ná há yíkí núbíine ɔa áá zoke Wuse mé, ɔa mínó téṅ wuu mí. Amá nero ná há lóé ɔa tíṅí, i tína sí ná wula!

²Ri ɔa né já nōḡbúzeno ríí vowe tína baṅ mé, ríí káá múú yóó hé muu mé, v né cúcó a kílle tína há yíkí némmúrtuna nyāṅ oro, v aa zoke Wuse mé.

³É wíé, i káníwa tu wéri! "Ru maábinóḡo né á wíí zoke, bul púú arí sífiema; ruu né sáṅé rúú bírse a báá sí á, i hóú suúri.

⁴Ruu óó zókí mé naasí balpe kal balá, káá kói rí naasí balpe ná wuu ríí bulé: 'D zókó ré, ḡ sí bírse,' i hóú suúri."

⁵Zeezi nutomé ná búló rí bulé: "Nyuutina, a ráá yardá ɔse suúri."

- ⁶É né Nyuutuna sé: "Rúwa né kén yardá rúb mo mótárde bíí, í sí bul tuu mí bulé: 'Tuu né, cúri a mú cójse muu sierv.' Tuu ná diéna sí tujíwa nuó sé."
- ⁷Zeezi baa búlú karmibe le rí bulé: "Í sierv, ri oro kén tutunno rúb pípare, é rá má rúb núnvóle puse, rí tutunno ná le baka ko, v sí búlú rí bulú sí vílmú, ká ko ké dí bié?"
- ⁸Aí, wíí ná v háá búlú mé né ká: 'Kání tu, a súi genne, a a bidíli pán ríj dí, a nyo kéré, ká ríí má sié zuj dí a nyo.'
- ⁹Uó bóllú tutunno ná há tuj tutumé ná v há máké pób ré? Aí, v wí éé a.
- ¹⁰U sié ká é né í má rí. Rúwa né tuj tutumé ná wuu ba há máké péíwa, í bulé: 'Á é ká tutónná ré; v ná ba há sé ráá tuj né á tuj.' "
- ¹¹Zeezi cél Samari dutílle rí Galiile dutílle súsubuó, aá mú Zerizaleme.
- ¹²U sié há múbé aá zu tób oro, dayalma bamma fí kúó cémú, a tiéne cí síerí,
- ¹³ká tówíwó nuó mé bulé: "Zeezi! Karmí"ana! Fára susu."
- ¹⁴Zeezi nówó, a búlwó rí bulé: "Í káníwa tu mú cááne Wuse vuk"oosa." 'Ba háá múbé é, ba múbé aá peri, ri ba dúoró.
- ¹⁵Ba sierv nój há néé ruu dúoró é, v dé bure né, a bi Wuse mé kíjkán aá ko.
- ¹⁶U ko, a bírmi tié Zeezi síé a bóllú. É bááló fa ká Samari dutílle nén ré.
- ¹⁷É né Zeezi sé: "Dayalma ná fí ra wí dúoré rí? Ká némé ná mú neé?"
- ¹⁸Nihvoro né duj ra wí bíré ko a bóllé Wuse ré?"
- ¹⁹Ká sié búlú rí bulé: "Isi, mómú; i há lán dí, é né dúorí."
- ²⁰Fariziéwa bósé Zeezi ríwó ná tén ná mé, Wuse kuótób háá á rúb ko. É né Zeezi bul pób bulé: "Wuse kuótób ná to ane rúb de ko, ríwó nóu nye né.
- ²¹U sié báá to ane ríwó bulé: 'Í ná, v né reé, é rá má v né ree rí.' Í zuj rí Wuse kuótób ná míníwa sísiénnúwa."
- ²²Ká Zeezi sié búlú karmibe le rí bulé: "Tén sí ko, rííwa hiéne rííwa fa ná Nibiino Bio tápul balá má tu, ká gúl.
- ²³Ba sí búlíwa rí bulé: 'U né reé, v né ree rí.' Í sié sí fáá mú rán.
- ²⁴Ane duófílló háá de pó bána coó nój, ká ko mú yake coó nój é, Nibiino Bio má tápul ná háá á rúb burko, vó á rúb ne é né.
- ²⁵Amá v mohó rúb la sié ná wula wérí, rí zaa bele vób wíé kéré.
- ²⁶"Tutumí ná há túbé Nowe tén mé, é tutumí tu núó núb á rúb tuj, tápul ná Nibiino Bio háá á rúb burko.
- ²⁷É tén mé, nie faá dí, aá nyo, báála rí háála jija nánjá, a kaá ja tápul ná Nowe há zú nyiidaborzeno ná sierv; ká nyigíro bizenó ko a tóbó mé, ba wuu svse.

- ²⁸"U sí ne Lote ténj mé: nie faá dí, áá nyo, áá yowe, áá yéle, áá pare, áá so.
- ²⁹Amá kal ná Lote há lé tóó ná mé, ɓa háá yíre Sodomi, níj arí jirwílumo né lé bána tuwi ane duón, a ɓúuse é tóó nie wuu.
- ³⁰U síe á rúu ne é tu núu né, tápul ná Nibiino Bio háá á rúu burko.
- ³¹"É kal, nero ná há muj luso daha, ká v ɓie muj jaa sierv, rí tína sí túwí zu jaa rúu póu ɓie. Nero ná má há muj baka mé, rí tína sí bírko zúú.
- ³²Í bune mó lúri wíi ná há pəri Lote háálo mé.
- ³³Nero ná háá já rúu lóu muse, v tína sí yóu muse tá; ká nero ná há yóu muse tá, v tína sí nóu muse.
- ³⁴Ɔ búló áá péíwa, é kal títan, nie belle sí pí basa balá mé, rí Wuse pi nóŋo ká tá nóŋo ráŋ.
- ³⁵Háála belle sí gígere mín, rí Wuse pi nóŋo ká tá nóŋo ráŋ.
- ³⁶((Báála belle sí muj baka balá mé, rí Wuse pi nóŋo ká tá nóŋo ráŋ.))
- ³⁷É né Zeezi karmibeɓe ɓósú bulé: "Néewa ré wíe nyán á ríwó a?" É né Zeezi sé: "Onsɔrí há muj ráŋ ná né, duune lílaari."

Liki 18

- ¹U har rí mé, Zeezi súle síŋsúlo pówó, rúu mákwó ríwó zuj rúu moħó ríwó cuole Wuse ténj wuu mí, ká sí yúúrú.
- ²Zeezi sé: "Sariyadiíro oro fa muj tóó oro mí, v wi Wuse fá, v wi nénj wuu gieli.
- ³Yúháálo oro má fa muj é tóó mé, a vaá ko sariyadiíro ná duħí ténj wuu mí, áá súlú bulé: 'Pénj mé, ríj bul yónj dɔɔdomo, ká ná tanjá.'
- ⁴"Púle mí, sariyadiíro ná vóó, ká yúháálo ná de kánú banj mé ténj wuu mí. É né v ɓol ká búlú tu mé bulé: 'Tanjá, η wi Wuse fá, a wi nénj wuu gieli;
- ⁵amá yúháálo né há válé áá wálmín nye, η sí dúu sariya ná póu. Rí é rá, vó dé vaa káníj banj mé né wuu!" "
- ⁶Ká Nyuutina súuri bulé: "Í kíéle sariyadiíro né há wi tanjá ja wíbulí né ná.
- ⁷Í síe búínó rí Wuse wúu nɔɔsɔ tanjá wuó pá, ɓa há ηmówé búŋse áá póu woħo rí títan wuu? U sí dááne ká fówó búŋse?
- ⁸Ɔ né búlé péíwa, v sí fówó búŋse kíkélé kíkélé. Ká ténj ná mé Nibiino Bio háá á rúu burko, v sí ná nie ná há lóu dí tíe nyúú reé?"
- ⁹Zeezi báa súle síŋsúlo nóŋo, a pá nie ná há búíné rí ɓa ká nutékétékéwa Wuse síe mé, ká bel áá guoni nie náŋa.
- ¹⁰U sé: "Báála bamma belle rí ísé mó Wicɔɔljuzeno, ríwó cuole Wuse: nóŋo fa ká Farizié ré, ká nóŋo a loŋpolár.

¹¹Farizîẽ ná síé mú cí síé, ká cwole Wuse v sierv rí bulé: 'D Wuse, ñh bóllí ré, ñ há wí nîe náña nhé wíé; ña há ká kaafórdíwa, wíboñ"aaara, nîcorma; ñh bóllí ré, ñ há wí loñpolaaro né má nhé.

¹²Dh vowe nvo tápule belle né yowó wuu, káá lísín ñie wuu fí nyúú ker.'

¹³"Ká loñpolaaro ná é cí har rí wuu, a wúb síé má tu wuó káá bó bána rí. Amá v pób nêñsa faare né ká bulé: 'D Wuse, fán susu, ñ ká wíboñ"ár ré.'

¹⁴"D né búlé péíwa, loñpolaaro ná nóú suúri Wuse síé a burmú jaa. Amá Farizîẽ ná é wí suúri wuó ná Wuse síé. É wíé, nêro ná wuu háá pîñsú tu, Wuse sí múúri tína, ká nêro ná má háá múúrú tu, Wuse sí pîñsi tína."

¹⁵Nîe náña kén bipulle má tu ko Zeezi rí, rúb pób nêñsa tíkwó mé, a hé bárka pówó. Zeezi karmibele há ná é, ña bésíwó mé.

¹⁶Amá Zeezi óó ña ka heñbiisi ná tuu Perú, ká v sé: "Í lo rí heñbiisi kón rí, í síwó mé kérú, bee wíé nîe ná há nhíwó né kén dikéni Wuse kuótóó ná sierv.

¹⁷Tañá né ñ bul aá péíwa, nêro ná wuu há wí sáné rí Wuse dí kuorí v nyúú, ane heñbie ((háá sánú áná é)), v tína wí Wuse kuótóó ná sierv wuó zv."

¹⁸Zuwifiwa nohó oro bósé Zeezi bulé: "Karmí"añwero, beé rí mōhē ríñ a ká ná muse ná há waá tenni."

¹⁹É né Zeezi sé: "Beé rí te í yíyírín nîwero? Nîwérí wuu toó rí Wuse ññhó rá.

²⁰É Wuse kíñse rí; nówó: 'sí córmv á; sí nîe búúsú; sí gá; sí nyîerv nyéé hé nêro nvo mé; zílí áná rírí maá.' "

²¹É né báálo ná sé: "D tíñ kíñse nyán wuu ñ heñbíri mí wuu ní, a ko aá le zaa."

²²Zeezi há núb wíbulí ná, é né v bul pá báálo ná bulé: "U ha káání wí balá. Yéllí ñie wuu, a píwó meéwíé ña summe, ká ko tíñíñ mé. É é, í sí ná ñie Wuse rí, bána nyúú."

²³Báálo ná há né é, v sierv wuu zókó, bee wíé v fa kén ñie wérí.

²⁴Zeezi há nóú rrv sierv zókó, é né v sé: "U ñíena dúókó a pá ñie tínáwa, ríwó wólli zv Wuse kuótóó ná sierv.

²⁵U taña bíró a mólé a pá nyókma, rúb tuñ gehen gbel le, ká a wídúó a pá ñie tína, rúb zv Wuse kuótóó sierv."

²⁶É né nîe ná háá zesé sé: "Rrv síé ká nye, áñ rí wo muse ná há waá tenni aá ná?"

²⁷É né Zeezi sé: "Wí ná há gíre nîbíine, v wí Wuse é gíré."

²⁸Rí Pîere sé: "Ná, á vérá ñie rírí nîe tá ká tíñí mé."

²⁹É né Zeezi bul pówó bulé: "Tañá né ñ bul aá péíwa, nêro ná wuu há lóú jaa, v háálo, v maáláwa, v maábele, v ánáwa rírú maáwa, rírú bele, Wuse kuótóó ná wíé,

³⁰v tína sí ná kíñkán a kílle é, zaa, ká rí cíé kal, rúb ná muse ná há waá tenni."

³¹Zeezi kenú karmibeḗ ná fí rí bēḗ guke, a bul pówó bulé: "Í ná, áá mú Zerizaleme né; Wuse wílaabulla há pñse wíé ná wuu a mó tune Nibiino Bio mí, rán né rí é wíé nuó sú.

³²Ba sí kánú hé nie ná há to Zuwifiwa nése mé, ríwó láámú, a bēḡsú, a pñse muḡtuorv wáású,

³³a fírú, ká síé zuḡ ḡúú, ká rúú bu"isi suv mé, tápuḗ botoro kal."

³⁴Amá Zeezi karmibeḗ ná wúb wíbulí ná múl níé; é wíé múúla fēḡsó rí, ḡa rí.

³⁵Zeezi há múé áá peri tóó oro ḡaá yíre Zeriko, rí nyummo oro fa ké ḡméno nuó áá sul ḡie.

³⁶Níkana ná síé há kúsé áá daare, v né dóme, é né v bose: "Beé rí?"

³⁷É né ḡa bul pówó bulé: "Nazarete Zeezi níí daaré."

³⁸É né v de cáási bulé: "Kuóro Davidi Bio, Zeezi, fāḡ susu!"

³⁹Nie ná há mīḡ síé áá va, de isi bēsú mé buló tóó nuó mé. É né v baa ose cáási kíḡkán bulé: "Kuóro Davidi Bio, fāḡ susu!"

⁴⁰É né Zeezi cé, ká bul ríwó kánú ko. Nyummo ná ko peri, Zeezi bósú bulé:

⁴¹"I có ruḡ á beé rí péí?" É né v sé: "Nyuutina, wúrīḡ síé pāḡ!"

⁴²É né Zeezi búlú rí bulé: "Ná rán! I há áḡ yardá né dúórí."

⁴³Múl ná tu tu mé, rí nyummo ná síé wúró, v de tuḡ Zeezi mí áá bī Wuse mé. Níkana ná wuu há ná é, ḡa má de bíbe Wuse mé.

Liki 19

¹Zeezi zú Zeriko tóó sierv, a caḡ áá lé.

²Báálo oro má síé fa muḡ rán ḡaá yírú Zase. U fa ká loḡpolaara noḡḡ ré, a ka ḡie wérí.

³U síé faá já rúú ná Zeezi há ká nēḡ ná, amá v há kúló wíé, ká nie a ḡikáná, v wúb wuó ná.

⁴É né v fá kére síé, a zí tuu, a make Zeezi háá á rúú ko zu tuu ná múl daare, rúú nóú.

⁵Zeezi há kúé zu tuu ná múl, v bāḡó bel ná Zase a bulé: "Zase, ko tuwi kíkéḗ, v moḡḡ ríḡ zóí jaa né zaa."

⁶Zase ḡiéna tuwi kíkéḗ, a ka Zeezi múú jaa, arí satoró.

⁷Nie ná wuu há ná é, ḡa dé ḡmúḡmurmī wíé né a bulé: "Báálo né múó zu wíboḡ" aaro jaa."

⁸Ká Zase isi cí dahá, Nyuutina Zeezi síé a bulé: "Ná, Nyuutina, ḡ sí pīḡ ḡie ḡaamónāḡáwa ḡa summe; ká ruḡ ḡírḡí nēḡ má ríí lóú meéwí, ḡ sí túḡ tína meéwí ná náḡa buke baná, a pówó."

⁹É né Zeezi bul pów bulé: "Jaa né nɛ zaa ná Wuse laaté, bee wíé báálo né má ká Aburahaj duo nɛn ré.

¹⁰Nibiino Bio kúó rúv ja a la nɛ ná há yóksé né tá."

¹¹Zeezi há múé aá peri Zerizaleme tésí, nɛ bune ri Wuse kuótóó ná á rúv nyuse mól ná tu tu mé né, é né v súbóle pá nɛ ná háá zesé.

¹²U sé: "Báálo oro fa muɲ ráɲ, v rírú jaa nɛ kéne wér; ɔa ká nɛpíné rí. É báálo síé isi rúv mú tóbolo oro, ríwó bílú kuorí, rúv burko la kuóbasa v tóó mé.

¹³Ká rúv síé zuɲ col, v yírú tutunna fí, a pówó nɛɲ nyúú wuu meéwí, ríwó la aá bíre rúv mú ká ko.

¹⁴"Báálo ná tóó nɛ síé fa bérú; é né v va, ká ɔa de tuɲ nɛ v har mé, ríwó mú bulé: 'Á wɪ có rí ɲ né dírá tóó kuorí.'

¹⁵"Ká ɔa bil báálo ná kuorí v burko. U síé há kúé, v yírú tutunna ná v fa há pí meéwíé pá, rúv ná nero wuu há bíre ná é.

¹⁶"É né dɔɲdúú nero ko a bulé: 'D nyúútína, meéwí ná ɪ há pié pán, ɲ kenó bíre, a nóú náɲa buke fí a súuri.'

¹⁷"É né kuóro ná sé: 'Tabárkála, ɪ ká tutunnwéri; ɪ há bél oɲwiisi mí rí taná nye, ɲ sí bílí tóne fí nyúú, rí bíbélwó mí.'

¹⁸"Tutunno ná tuké ko, a má bulé: 'D nyúútína, meéwí ná ɪ há pán, ɲ kenó bíre a nóú náɲa buke bɔmmúó a súuri.'

¹⁹"É né kuóro ná búlú má rí bulé: 'l má, ɲ sí bílí tóne bɔmmúó nyúú, rí bíbélwó mí.'

²⁰"Tutunna ná nóɲo má baa ko a bulé: 'D nyúútína, néí meéwí ná, ɲ fa pió gúlli gekoso mé né.

²¹Dɲ fíé ré, bee wíé ɪ wíé háákó. l há wɪ omo ná bílé ní, ɪ pípi, aá kuɲ ɔie ná má, ɪ há wɪ dúé.'

²²"É né kuóro ná bul pów bulé: 'l ká tutunnwɔk ré; ɪ tu nɔo wíbulé né síé ɲɲ á ríɲ pii díí saríya. l fa íó ríɲ wíé háákó ré, a zuɲ ríɲ pi omo ná, ɲ há wɪ bílé ní, a zuɲ ríɲ kuɲ ɔie ná má, ɲ há wɪ dúé.

²³É wíé, beé rí síé te ɪ wíɲ meéwí ná pié hé bángɛ mé? Ru fa pió hé bángɛ mé ré, ɲ há kúé nye, ɲ fa sí lísíɲ meéwí arí nyii ná, bángɛ há súúré.'

²⁴"Ká síé bul tutunna ná há muɲ ráɲ rí bulé: 'l kánú meéwí ná la, a pii pá tutunno ná há bíre nóú meéwí buke fí ná.'

²⁵"É né ɔa bul pów bulé: 'Nyúútína, ká v há kén meéwí ná buke fí!'

²⁶"É né kuóro ná búlwó rí bulé: 'D né búlé péíwa, nero ná há kené, ɔa sí pów súuri; amá nero ná há wɪ kené, ɔa sí la muó ná má tu há mínú rí.

²⁷Ká ɲ dɲɔma ná há wɪ có, ruɲ díwó tóó kuorí ná, í késíwó má kón síé rɛé, a ɔúúse.' "

- ²⁸Zeezi há búl é ko tenni, v ísó la jamán ná síé, aá mú Zerizaleme.
- ²⁹Zeezi síé há múde aá peri Betifaze rí Betani, a tuj paalo ná ɔa háá yíre ólivi tuuni paalo rí ɔɔ, v lísú karmibeɛe belle a tóɣwó,
- ³⁰a bulé: "Í mú tóó né há muɣ síé. Rúwa múó, í sí ná kokúwie ná nén wuu ha há wúb zíné ná, rí ɔa vówó tá, ríwa puri a kaa ko rée.
- ³¹Rí nén bósiwa bulé: 'Beé rí te í púpuri kokúwie ná?' Í bul tina rí bulé: Nyuutina nú jób."
- ³²É né nutomé ná mú, a ɔiéna ná wíé ná Zeezi fa há bulé pówó.
- ³³Ba há múde aá puri kokúwie ná, v tináwa bósiwó bulé: "Beé rí te í púpuri kokúwie ná?"
- ³⁴É né ɔa sé: "Nyuutina nú jób."
- ³⁵Ba síé ka kokúwie ná ko Zeezi rí, a píwó genne sákú daha, ká a Zeezi zé.
- ³⁶Nie pówó genne jere ɣménɔ mé, v síé nuɔse aá va.
- ³⁷Zeezi síé há tuj ɣménɔ ná há lé ólivi tuuni paalo nyúú, a tuwi aá peri Zerizaleme, satoró súú karmibikana ná wuu, ɔa bíbe Wuse mé kíɣkán, wínyánse ná wuu ɔa síé há né wíé.
- ³⁸Ba sé: "Rí Wuse hé bárka pá kuózeno ná háá ko Nyuutina yir mé! Rí tenfíél muɣ bána nyúú, ká rí píɣ pá Wuse!"
- ³⁹É né Fariziéwa bamma fa há muɣ jamán ná sierv, bul Zeezi rí bulé: "Karmi"ana, búlí karmibeɛe ná mé, ríwó lo kuolle ná."
- ⁴⁰É né Zeezi sé: "D né bulé péiwa, rí ɔa né tánɣiáwó nuɔse, dówóó sí ko kuolle!"
- ⁴¹Zeezi síé há múde aá peri Zerizaleme tésiú, a yo síú nóú, v wíó, v nie wíé.
- ⁴²U sé: "Rúwa má zaa fa ẽ wú ná háá péiwa tenfíél ré! Amá múl néé mí, v ká wíféɣsí rí í síé mé!
- ⁴³Tápule síé sí ko, rúwa duɣɔma so zen kílíwa, a tóíwa hé rúwa sí dúl ná;
- ⁴⁴ɔa sí tíksiwa rúíwa tóó wuu. Ba sí túíwa tóó hé, rí dówí má tu súb nóɣɔ daha sákú, bee wíé ten ná mé Wuse há kúé rúw léíwa tá, í wi sáné."
- ⁴⁵Zeezi há múde zv Wicvɔljizeno, v ná nie rí ɔaá yélle ɔie rán, v kírwó,
- ⁴⁶a bulé: "Ba púnse Wuse Kenɔ sierv a bulé Wuse sé: 'D jaa sí a wicvóló jaa.' Ká í é pii make gabɔbara dúféɣsi."
- ⁴⁷Kalé wuu, Zeezi faá karme nie Wicvɔljizeno ná sierv. É né Wuse vuk"ɔɔsa nihiése, rí Wuse kenɣinna, arí tóó sídíire jíjóó búí,
- ⁴⁸ká wúb háá tuj é ẽ, bee wíé tóó ná nie wuu faá zesi Zeezi nuɔ wíé, arí taná.

Liki 20

- ¹Kal oro, Zeezi fa háá karme nie Wicvohjuzeno ná mé, káá bul Wuse Labaartwero wíé, é né Wuse vuk"ɔɔsa nɪhiése, rí Wuse kenɔzɪna, arí tóó nɪhiése isi pa náǵa ko lúú mé,
- ²a bósú bulé: "l ná tɪŋ neé ré aá a wíé nyáŋ? Áŋ rí péí é tɪŋ?"
- ³É né Zeezi bul pówó bulé: "ɔ má sí bósíwa wíí.
- ⁴Áŋ rí tɪŋ Zaŋ, rúú ka nie muŋsi nyii mí, Wuse né yáá, nɪbííne ní? Í make páŋ."
- ⁵É né ɔa kaa cóksíwó tu mé bulé: "Raá né sé Wuse né tɪŋ Zaŋ, v sí bulé: 'Ká beé rí síé te í wɪ Zaŋ wíé léé dí?'
- ⁶Raá né síé báá sé nɪbííne ní tóúmú má, nɪkana nyáŋ wuu sí yósírá rí dówóú, bee wíé ɔa wuu fa íǵ wérí, rí Zaŋ ká Wuse wílaabullo né."
- ⁷É né ɔa bul Zeezi rí bulé: "Á wɪ nɛɔ ná há tɪŋ Zaŋ v muŋsi nie nyii mí ẽ."
- ⁸Zeezi má sé: "Aã, ŋ má síé wɪŋ há ná tɪŋ ráŋ ná aá a wíé nyáŋ mákí péíwa."
- ⁹É né ká Zeezi súbóle pá jamáŋ ná bulé: "Báálo oro rí hé baka, a cóŋse víínyi tuuni, a pii hé pá pare ráá ɔa nie ríwó bíbel, ká va ŋménɔ, a dááne.
- ¹⁰Víínyi tuuni ná nɔnɔ bu tɛŋ ko peri, v tóúmú tɪtɪnnɔ nóŋo tubelle ná dɪhí, rúú mú lóú ker ko. Tɪtɪnnɔ ná mú, padííre ná kaa ŋmɔwe, a kiri tá v col rí náwuole.
- ¹¹É né baka ná tɪna baa tɪŋ tɪtɪnnɔ nóŋo v mú, ɔa kánú má ŋmɔwe, a tóksú wérí, a kiri tá v má col rí náwuole.
- ¹²U baa tɪŋ tɪtɪnnɔ nóŋo, botoro tɪna mé; ɔa ŋmówó má a búrme, a kiri tá v col.
- ¹³"É né baka ná tɪna sé: 'ɔ síé á rɪŋ a eré ré? ɔ sí tóúmɪŋ bicólli, rú gbé, ruu é ní múbé, ɔa sí zílú.' Ká ɔiɛna tóúmú.
- ¹⁴"Padííre ná há nóú ruú kó, ɔa vóúrɔ tɪŋ nuɔ mé á bulé: 'U né te liwe né; é wíé, á búú, ká né tɪlle liwe ná.'
- ¹⁵Ba ɔiɛna de isi ka bio ná le baka ná mé, a búú." Zeezi síé bɔse nie ná bulé: "U há cí nye, baka ná tɪna á rúú pi beé rí tɪŋ padííre ná mé?
- ¹⁶Uó kó ní, ríí búúse é padííre wuu, káá báá pa nie náŋa ríí hé ríwó bíbel." Jamáŋ ná há né é ko tenni, ɔa sé: "Wuse waá saŋ rí nye bil."
- ¹⁷É né Zeezi bélwó, ká bulé: "Ba há púŋse Wuse Kenɔ cɔo nóŋo bulé: 'Dówí ná jɔɔɔra há véé tá, é dówí né bírmé dówíwero ná há dúókó, ɔa pii bil jaa mól nagbáŋjé.' U múbɔo né beé rí?
- ¹⁸Nɛɔ ná wuu há bál é dówí daha, v tɪna sí bónni, ká rɪ é dówí bál néŋ nyúú, v sí púnne tɪna."
- ¹⁹É né Wuse vuk"ɔɔsa nɪhiése, rí Wuse kenɔzɪna fa de cí é tɛŋ mé, ríwó ka Zeezi, bee wíé ɔa íǵ zuŋ ré ɔa né v súbóle pá é. Amá ɔa faá fá jamáŋ ná héwɪŋ.

²⁰É né Wuse vuk"ɔɔsa nɪhiẽse, rí Wuse kenɔzɪna ná síe kíkíele Zeezi mí. Ba tɪŋ é wíe a tɪŋ nɪe ná há píwó tu make ntuwa ká to é, ríwó ballé ka Zeezi; ruu ból wíi nóŋ nyórke, ríwó tɪŋ ráŋ mé a kánú hé saríyadiíre rí tóó sídííre nése mé.

²¹É nɪe síe bɔse Zeezi bulé: "Karmɪ"ana, á íǝ zɪŋ ríi wíbulé aríí karmé wuu ká taná, ɪ wɪ nɪbíino píŋ bel, amá ú karme nɪe é ná tu tu há mɔhẽ, ríwó tɪŋ Wuse cólle taná sɪeru né.

²²É wíe, lonpó ná á há túmé aá pá Romi kuózeno, ɪ é céró rí yáá, ɪ wɪ céré? Lísú síe párá."

²³Amá Zeezi kíéló zɪŋwó wíkaní mól, é né ɪ bul pówó bulé: "Í ka meéwí ko rɛé ríŋ ná.

²⁴Áŋ nyúú rí, arí áŋ yír rɛé púŋse ráŋ?" É né ɔa sé: "Romi kuózeno ní."

²⁵É né Zeezi bul pówó bulé: "É wíe, omo ná há mɔhẽ ríiwa tɪŋ pá Romi kuózeno, í tɪŋ pób; ká omo ná há ká Wuse ker, í pii pá Wuse."

²⁶Ba wɪ wóllé ná Zeezi dɪnyórke, ɪ wíbulé ná sɪeru jamán ná síe. Amá Zeezi nɪlísó ná dé vókwó né, ɔa nɪuse maane, ɔa ké síkísíkí.

²⁷É né nɪe bamma, ɔaá yírúwó Sadɪsɪẽwa, há sé rí sɪse wɪ bíré aá isi, ɔa náŋa isi ko Zeezi rí a bósú bulé:

²⁸"Karmɪ"ana, Moyizi púŋse Wuse Kenɔ sɪeru párá bulé: 'Rɪ báálo né já háálo ká ka maábɪo, ruu rírú háálo ná né wɪ bíi lólé, ká rúb sɪwe ká tá háálo ná, rúb maábɪo ná pii ja, a lɪl bele tá ɪ maalitoó ná yur mé.'

²⁹Líkápáwa balpe rí síe ráŋ, ɔa sɪeru nɔhǝ ja háálo, ɪ rírú wɪ bíi lólé, ká ɪ sɪwe ká tá háálo ná.

³⁰U tɪké pi yúháálo ná ja, é tu tu.

³¹U má tɪké baa pii ja, é tu tu núú. Ba wuu balpe ná ja háálo ná la náŋa mé, oro wuu rírú wɪ bíi lólé, ká ɔa wuu sɪse.

³²U é har rí mé, háálo ná má sɪwe.

³³Sɪse kal bur"ísí, orí rí síe túlle háálo ná? Ba wuu balpe né há jóú la náŋa mé."

³⁴É né Zeezi bul pówó bulé: "Tíe nyúú rɛé né, báála rí háála jíja náŋa.

³⁵Amá nɪe ná Wuse há bélé, rɪ ɔa kɛŋ ker sɪse bur"ísé mí, cíe dúníé mí, ɔa wɪ náŋa ja.

³⁶Ba síe báá wɪ wuó sɪse má, bee wíe ɔaá á ríwó ne Wuse malíkawa há nhǝ é né. Ba ká Wuse bele né, ɔa há bíré isi sɪu mé.

³⁷Moyizi mánse sɪse bur"ísé wíe, ɪ a nyaamí, ráŋ ná sɔru túi há kɛŋ níŋ ká waá dí. Ráŋ, ɪ kɛŋ Nyuutina yíre: 'Abɪrahan rí lzake arí Zakɔbe Wuse.'

³⁸É wíe, Wuse síe ká nɪwómme Wuse né, ɪ to nɪsɪsé Wuse; Wuse nɪe é wuu síe ká nɪwómme ní."

³⁹É né Wuse kenɔzɪna bamma sé: "Karmɪ"ana, ɪ ból wérí."

⁴⁰É né ɓa báá wɪ Zeezi kowe aá bose wíi wuu mí.

⁴¹É né Zeezi bul pówó bulé: "U cí eré ré ɓa sé rí Kirisi ká kuóro Davidi Bio?"

⁴²Davidi tu búl Yula kenɔ sierv bulé: 'Nyuutina Wuse búlín Nyuutina rí bulé: "Kénín néduu,

⁴³a kaá ja tápul ná η háá á rín kési dɪɲɔma wuu héi nése mé." ‘

⁴⁴Kuóro Davidi sié háá yíre Kirisi v Nyuutina, Kirisi sié cí eré ré, a a Davidi Bio?"

⁴⁵Jamán ná wuu ha háá zesi Zeezi rí, é né v bul pów karmibeɛ bulé:

⁴⁶"Í káníwa tu arí Wuse kenɓinna ná! Ba có gɛlɛ suu gɔré, a cólli ríwó bírmi tié aá bóllíwó nɪkana sierv. Rɪ ɓa né zó Zuwífiwa cémejuse má, ɓaá bɛlle tɔse dɪkɛɲwere ná há mɪj sié né; ruv ká cana má dídíi ríwó mɔ́, ɓaá bɛlle tɔse sié dɪkɛɲpiɲe ní.

⁴⁷Baá fóri yúháála ɓie má wuu ní, ká rɪ ɓa cí nɛ sié, ɓa cɔɔɛ Wuse dɛɲdɛɲ, a make ríwó bulé ɓa ká nɪwéré. Wuse sié sí a ríwó dí wihála ɓizeno a kille nɛ náɲa."

Liki 21

¹Wɪcɔɔɓɪɓizeno ná sierv, Zeezi bɛlú kilo, a ná ɓie tɪnáwa rɪ ɓa lísíwó meéwíé satóórpálo, a kaa ko aá hé satóórpálo dɪhéé.

²U ná yúháyaaro oro má, ruv kenú meéwí cááka bɛlle kaa ko hé.

³É né Zeezi sé: "Tanjá né η bul aá péiwa, yúháyaaro né ní hé meéwíé kille nɛ ná wuu.

⁴Náɲa ná wuu lísíwó meéwíé daha dɔwe ná, ɓa há wóó tɪɲ kené ní a tɛ satóórpálo ná. Amá yúháálo né é, v dé púú jaa meéwí wuu ní hé, ká ké."

⁵É né nɛ náɲa bul wíé mɔ́ tune Wɪcɔɔɓɪɓizeno ná mé a bulé: "Jaa né wéro páá; dówóó ná má ɓa há pié sóó, ɓa wér; v sierv cikse má, nɛ há pié dí zilé a píɲsi Wuse yur, ɓa má wér." É né Zeezi sé:

⁶"Tápuɛ sí pul, ríwó ηmówíwa síi oɲnááɛ nyán wuu céɲɲi, a yiki dówóó nyán wuu yo, rí balá má sóó nóɲo daha káánó."

⁷É né ɓa bose Zeezi bulé: "Karmɪ"ana, tɛɲ beé mí rí ɓaá a ríwó tɪɲ é? Malla orí mí rí áá ráá tɪɲ zuɲ é wíé tɛɲ koolí?"

⁸É né Zeezi sé: "Í pó wéri; í sí ló ríwó yéɲɲíwa, bee wíé nɛ ɓikana sí káníɲ yur ko, a bul rí ɓa né kán é, rí tɛɲ ná péró. Amá í síwó mé tɪɲó.

⁹Rúwa kúó nɛ rɪ ɓaá bul lal wíé, arí waásaɲwa wíé, í sí ló rí héwíɲ káníwa. É né mɔhé rúú la sié peri. Amá dúnié isé rá ha to é tɛɲ mé."

¹⁰Zeezi baa súuri bulé: "Duó rí duó sí cí náɲá mé, kuóre sí isi aá yo náɲa,

¹¹tié sí zíkli kíɲkán, ká dɪhé ɓikana, losu rí puɔlɪɓoma ná háá daare nɛ sí zu ráɲ. Héwíwíé rí malla ɓikana sí a bána nyúú.

¹²"Amá ká rí nyán wuu zuɲ peri, ɓa sí késiwa, a wálmíwa, a dííwa sariya Zuwifiwa cemejuse mé, a késiwa mú kuózeɲsi rí kómáɲdáwa síé, ɲ wíé.

¹³É mé né, ríwa ná ɲméno a búlɲ wíé.

¹⁴Í sí púlú rí lo, rí wíí ná í háá á ríwa bul léíwa tu, rúb wíé wíwálmíwa.

¹⁵Ɖ tu sí péíwa nulisɔ arí zumé, ríwa duɲdón wuu sí wóllí cí ríí tikiwa wíbulé, a sí wóllí búl yóíwa má.

¹⁶Í ánáwa ríríwa maáwa, ríríwa maábináɲa, ríríwa nitínáwa, aríríwa naɲnónɲse sí késiwa pá, ríwó ɓúúsíwa sierv ɓikana.

¹⁷Nie wuu sí bériwa ɲ wíé.

¹⁸Amá í nyúpúɲwíí balá má waá yókse.

¹⁹Í ka wéri; Wuse sí léíwa tá."

²⁰Zeezi baa súuri bulé: "Ríwa ná lalyoore ri ɓa kíł Zerizaleme, í zuɲ rúb céɲɲe péró.

²¹É tén mé, nie ná há muɲ Ziide dutílle, ríwó fá zí palle nyunni. Nie ná há muɲ Zerizaleme tóó sierv, ríwó fá le; ká nie ná má há muɲ tówíela rí bakse mé, ríwó sí Zerizaleme sierv zú.

²²Sariya tápule né péré é, a make rí wíé ná wuu ɓa há púɲse Wuse Keno sierv nuɔ sú.

²³"U sí lore a pá hápuuke rí hásuɔna é tén mé. Wuse cɔwuló sí isi nie nyán nyúú, rí wula ɓizeno zu tóó.

²⁴Ba sí ɓúúsíwó náɲa rí tókowí, a kесе náɲa mú dɪhě wuu ríwó burme yósi ráɲ, ká rí nie ná há to Zuwifiwa, ríwó yiki Zerizaleme tóó yo, a tóú hé, a kaá ja tén ná há mɔhě ríwó tá."

²⁵Zeezi baa súuri bulé: "Nie sí ná wínyine wuse rí cana arí caɲwulle mé. Dúnié wuu mí, nie waá a ríwó zúɲwó há mínú ná mé; muu nyii má tu sí híkli dón, rí héwín káɲwó, ríwó beɲtunni sí pínú.

²⁶Nie sí bune tutumí ná háá á rúb tuɲ dúnié wuu nyúú, rí héwín ɓúúsíwó, bee wíé bána daha oɲduoru ná wuu sí zíkli.

²⁷É mé né síé, ríwó ná Nibiino Bio ruu lé duóbána sierv aá ko, arí dóé ná nóɲo há toó, arí pín ɓizeno.

²⁸Ri wíé nyán né síé púle aá tuɲ, í cí dahá, a cúolíwa dulla, bee wíé Wuse sí léíwa tá múl néé mí."

²⁹Ká Zeezi súle síɲsúlo né pówó bulé: "Í bel piro arí tuuni wuu.

³⁰Ríwa nówó ri ɓa púló aá tɔwe pa"ɔlma, í tu íś zuɲ rí yibín zúó né.

³¹É tu tu né; ríwa kúó ná wíé nyán ri ɓaá á, í zuɲ rí Wuse kuótóó pérí tésíí.

³²"Taɲá né ɲ bul aá péíwa, zaa nie nyán wuu waá suse, ká rí é wíé wuu ko.

³³Bána rí tié sí nyúíke, amá η é wíbulé waá nyúíkí ná.

³⁴"Í póiwa tu mé! Í sí ló rí ñidídaaró rí sunne nyoo buké, rí dúnié ñie wíe wíwálmíwa, a dúkíwa bentunni, rí Nibiino Bio tápυl koolí ná úríwa mé.

³⁵É tápυl á rúú tuwi uri dúnié nibiíne wuu mí ní, ane bárá háá yo a uri balló mé é.

³⁶Í sí dóη pínú, í cυole Wuse tén wuu mí, a make rííwa ná dóé a lú le wíe ná wuu háá á ríwó ko mí, a cí dahá Nibiino Bio síé."

³⁷Zeezi faá karme ñie cícυowa arí wohowa né Wicυolijizeno ná mé, ká gbaanewa, υ mύ aá cō olívi tuuni paalo nyúú.

³⁸Ká cícυo fól wuu, ñie ná wuu sí ko Zeezi rí, Wicυolijizeno ná sierv aá zésú wíbulé.

Liki 22

¹Sibúr toó dupén cana ná ña háá yíre Pake, υ díí háá peré,

²é né Wuse vυk"oosa ñihéñe rí Wuse kenzunna, jija ηménō ríwó óú Zeezi, káá fá ñie héwíη.

³Jaáá Sitaane zú Zidaase ná há lé Isikariyo, Zeezi karmibeñe ná fí rí belle nóηo.

⁴Zidaase síé mύ, υ rí Wuse vυk"oosa ñihéñe, arí Wicυolijizeno gárdíwa ñihéñe vuure ná é, υ háá á rúú tηη, ká ka Zeezi pówó.

⁵Ba sierv wuu tōre, ña sé rí ña sí póú meéwíé.

⁶Zidaase san, a síé púl jija gbel ná háá céré, rúú ka Zeezi pówó, ká rí ñie sí zímó.

⁷Sibúr toó dupén cana tápυl peri; kal ná ña háá óú Pake pienso.

⁸É né Zeezi tηη Píere rí Zan a bulé: "Í mύ a Pake ñidííle ráá dí."

⁹É né ña bósú: "Ñéé ré ι cólli ráá mύ a Pake ñidííle ná?"

¹⁰U bul pówó bulé: "Í zesi: rííwa né zú tóó sierv, í sí cén báálo oro ruυ cúñe nyii rí búlli; í tūηú mé a mύ zv jaa ná, υ háá á rúú zv,

¹¹a bul é jaa tína rí bulé: 'Á Karmí"ana sé ráá ko bósí, ríí make jaa, rúú ríí karmibeñe ko zvυ dí Pake cana ñidííle.'

¹²U sí make jitúkzeno oro ña há bírmé tá, a péíwa. Í zv rán, a a Pake cana ñidííle bil."

¹³É né ña mύ, a ñiéna ná wíe ná wuu Zeezi fa há bulé pówó, a a Pake cana ñidííle ná.

¹⁴Ñidííle ná díí tén há kúé peri, Zeezi rííú nítumé ná kúó ciki aá dí.

¹⁵É né Zeezi búlwó rí bulé: "D híéníη ríííwa Pake cana ñidííle nyán díí wérí, ká ríη zvη ná wula!

¹⁶Tanǎ η búló aá péíwa, η báá waá a ríη burdí Pake cana, a kaá ja é cana wíe nuó súí, Wuse kuótóó sierv."

¹⁷Ká sié pi nyíngbanya rí nyooló, a bólle Wuse ká bulé: "Í la nyíngbanya né sierv nyooló nyán, a ba náná nyo.

¹⁸Tañá η búló aá péíwa, a kaa mo zaa mé, η báá waá a rín burnyo divén ná, a kaá ja Wuse kuótóó ná koe."

¹⁹U hár rí mé, Zeezi baa pi dipén, a bólle Wuse ká kaa conni conni pówó, ká bulé: "D ten né é, ((η háá á rín pii pá í yur mé. Í a nye aá lísíwa tu η wíé."

²⁰Ba dí ɔie tenni, ká v baa pi nyíngbanya ná rí nyooló a pówó ká bulé: "Nyíngbanya né sierv nyooló nyán né ká, Wuse nɔtume ɔifelo ná malla, a t́ínj́n háá á rín sɔwe, rín ćél ná b́síwa yur mé.))

²¹Amá í ná nɛɔ ná háá á rúv kánj́n pá mɔj rɛé, η rírú dídí ɔie.

²²Tañá, Nibiino Bio sí sɔwe, ane é Wuse há máké; amá nɛɔ ná háá á rúv kánú pá, é t́ina sí ná wula."

²³É né ba púl aá bɔse náná ríwó ná, ba sierv orí ríí á rúv tɔj é.

²⁴Kapɔse oro má fa zó Zeezi karmibele péke, ba to t́ínj́t́óé aá jówó sierv nɔh́.

²⁵Zeezi sié bul pówó bulé: "Tíé nyúú, t́one kuóre ní kénj nie ké; ba ná há kénj t́ínj nie nyúú, ba a ba kánwó aá ýre: kánénjwa.

²⁶Amá í é d́ih́, v to é. Tanja v mɔh́ rííwa sierv nɔh́ né burme hejbie, ká rííwa sídíiro burme tɔtɔnno, a tɔj aá péíwa.

²⁷Nɛɔ ná há kéné, ká ba a ɔidííle aá pów, arí nɛɔ ná háá a ɔidííle ná, ba sierv, orí rí ká nɔh́? Nɛɔ ná há kéné, ká ba aá pów rá to nɔh́ ré? Ká η é, η ḿíníwa sierv ane tɔtɔnno né.

²⁸Í é, í né ká nie ná há ćiné t́íkín, η wihálawa sierv t́énj wuu mí.

²⁹É né tɛ, η péíwa kuorí ane é η Ana há pán kuorí,

³⁰a make rín rííwa hé náná mé dí, a nyo, η kuorí díí mí, ká rííwa ké kuóɔansa daha, a dí lzurayel jumúbula ná fí rí belle ná wuu sariya."

³¹É né ká Zeezi bul Sumɔj rí bulé: "Sumɔj, Sumɔj, zesi: Sitaane ná ηḿéno rúv b́énj́íwa, ane ba háá b́énj́e ḿié é, a líse ḿíb́íí ká tá kolo.

³²Amá η śól Wuse péí, a make ríí yardá sí ḿurú. Ru né sié b́iré kónj rí, ı dúorí maábinánja naase."

³³É né Piere bul pów bulé: "Nyuutina, ruv né ká bunajaa né ríwó t́óí, η á síri ríwó tónj má; ruv ká sɔv má né, η á síri ríwó ɔ́únj má."

³⁴É né Zeezi bul pów bulé: "Piere, η búló péí, zaa, zíbelo waá a rúv kúóli, ká ríí báásínj naasí botoro."

³⁵Ká Zeezi baa búlwó rí bulé: "D fa há t́úmíwa, í wı meéwíé gebúóra píé, a wı lokó píé, a wı natoɔse má péé, ká ḿú é, í já ónj gúl rí?" Rı ba sé: "Aí, á wı ónj j́éé gúl."

³⁶É né v bul pówó bulé: "Amá mól néé mí, é rá báá. Nero ná wuu há kén meéwíé gebúóra, v mōhǎ rú pé pi; nero ná má há kén lókó, v má pi; ká nero ná há wí tókowí kené, v mōhǎ rú yéllú kapóóti a yowe tókowí.

³⁷Tañá η búló áá péíwa, ða há pŷŷse Wuse Keno sierv a bulé: "Ba díisú hé wíboŷ" aara sierv.' U sié mōhǎ rí é wíé ða há pŷŷsé, túmíŷ mé né. É wíé, wíí ná ða há pŷŷsé a mó tííníŷ mé, v nvo sí sú."

³⁸É né v karmibele sé: "Nyuutina, ná tókowíé belle." É né Zeezi bul pówó bulé: "U mōhǎ, í lo."

³⁹Zeezi há lé Zerizaleme mé, v zí ólívi tuuni paalo nyúú, ane é v há válé áá a. U karmibele tíŷú mé mó.

⁴⁰Ba há mŷé peri é dŷí, v búló pówó bulé: "Í cvole Wuse, a make rííwa sí díŷe sierv zú."

⁴¹Ká v kékwó mé a mó sié mvó, v ríwó ból peri nero há yó dówí, v vaa mó é ká ðal, a bírmi tíé ká cvole Wuse,

⁴²a bulé: "Ŭ Ana, ru có é, ı a rí wula né síŷ Perú. Amá taŷa, lo ríí cólle ní tvŷ, ká lón cólle."

⁴³((É né Wuse malíka nóŷo le bána nyúú ko lŷú mé, a dúórú naase.

⁴⁴Zeezi sierv sié há zóké mó lérke, v ósó cvole Wuse rí taŷá, v suolé ne cégúúme áá lin tíé.))

⁴⁵U wıcvoló ná har rí mé, v ísó a birkóú karmibele ná rí, rı ða pí donni, bee wíé ða sienne fa zókó wérı.

⁴⁶É né v búlwó rí bulé: "Beé rí te í pí dóŷ? Í isi cvole Wuse, a make rííwa sí díŷe sierv zú."

⁴⁷Zeezi nvo ha wı tíé bálé, rı nıkanǵóó né dé dóŷ náná ko le. Zıdaase, Zeezi karmibele ná fı rı belle nóŷo né fa kén é nıkana áá va. U sié tuu peri rú ká Zeezi kormı.

⁴⁸É né Zeezi bul pówó bulé: "Zıdaase, ú á rí tvŷ kormé mí ní a ka Nıbiino Bio pá?"

⁴⁹Zeezi karmibele ná rıv fa há mvŷ ráŷ, há ná tvtvımı ná háá á rúv tvŷ, é né ða bŷse Zeezi bulé: "Nyuutina, á bíési rırá tókowíé?"

⁵⁰É né Zeezi karmibele ná nóŷo de fókú tókowı, a ðá Wuse vŷk"ŷsa nŷhǎ tvtvnno néduu dulle coki.

⁵¹É né Zeezi sé: "U mōhǎ, í lo." Ká tıke báálo ná dulle ná mé, v fıele mŷlámŷlá.

⁵²É har rı mé né, ká Zeezi sié bŷse Wuse vŷk"ŷsa nıhıése ná, rı Wıcvŷljızeno gárdıwa ná, arı tóó sídíıre ná, há kúé rıwó kánŷ, a bulé: "Í kúó rıíwa kánŷ né arı siisi rı nabókówa, ane η ká gabıbár?

⁵³Ŭ rıíıwa wuu ní fa mvŷ Wıcvŷljızeno mí tápŷl wuu, ká í wıŷ kené. Amá í rı bıno kuóro Sıtaan, í téŷ né pére nyé, é né te."

- ⁵⁴É né ða ka Zeezi, a kánú mú Wuse vuk"ɔɔsa nɔhɔ́ jaa. Piere fa tɔ́gwó mé, har rí wuu.
- ⁵⁵Ri ða fa mǎré nín wuolɔ sierv, nie kíł, é né Piere zvv ké é nie sierv.
- ⁵⁶Ba há kéné é, toltvtnno oro ná Piere rrv ké nín ná laka; v de firki síé cóú mé, ká bulé: "Báálo né má fa mɔ́j Zeezi har ré."
- ⁵⁷É né Piere bááse wíí ná, a bulé: "Háálo, η wúú ẽ."
- ⁵⁸Mvó, ri nero nóɔj má báá nóú a bulé: "l má ká é nie nóɔj né." É né Piere baa bul pá é báálo bulé: "Aí, η tówó oro."
- ⁵⁹U há dááné a peri bíɔbulí balá, báálo nóɔj má báá cí Piere mé a bulé: "Tanjá né, báálo né fa mínú har, bee wíé v lé Galiile tíé ní."
- ⁶⁰Amá Piere zaa báá sé: "l né, η wíí háá já ríí búlú ná má tu ẽ." Piere nvo ha wí tíé bálé, ri zíbelo kúóló mól ná tu tu mé.
- ⁶¹Nyuutna bíre bel Piere cúrutútú. É né Piere bune mú yake Nyuutna fa há búl wíí ná pów mé; v fa sé: "Zaa, zíbelo waá a rúú kúóli, ká ríí bulí wíj ẽ naasí botoro."
- ⁶²É né Piere le pummɔ, a wii síksi.
- ⁶³Nie ná fa há pó Zeezi mí, cícérmú mí káá ηmówó.
- ⁶⁴Baá pi ðuno vɔwe tóú síé mé ká ηmówó, ká bulé: "Zuj zuj dí, áη rí ηmówí?"
- ⁶⁵Ba cí ráη mé a bul wíé ðikana, a túksú kíηkán.
- ⁶⁶Tóó há púlé, Zuwifiwa sídíire rí Wuse vuk"ɔɔsa nɔhiése, arí Wuse keɔzunna kúó ciki nánjá mé, ká a ða ka Zeezi kówó síé; ða né há ká tóó wíé zízunna.
- ⁶⁷Ba síé bósú bulé: "Bul párá, ι né ká Kirisi?" É né Zeezi bul pówó bulé: "Ruj búlú péíwa má, í wíj láá dí,
- ⁶⁸ká ruj né síé báá bósíwa wíí má, í wí nvo líse.
- ⁶⁹Amá a de kaa pó mól néé mí, Nibiino Bio sí ké Wuse ná há dúókó néduu."
- ⁷⁰É né ða wuu sé: "l ðiéna síé ká Wuse Bio ní?" É né Zeezi bul pówó bulé: "U né í bul é, η kóú né."
- ⁷¹É né ða sé: "Á báá ja dǎnsíé ráá óú beé? Á tu núú nvo wíé."

Liki 23

- ¹É né ká ða púl ná nie wuu isi, a a ða ka Zeezi mú kúmáɔdá Pilate síé.
- ²Ráη né ða mǎɔse wíé ná v há zóké, a bulé: "Á kíéle báálo né, rúú nyísírá dunie, aá yíkwó, ríwó sí loɔpó tún pá Romi kuózeno, ká buló tu né ká Kirisi, rúú né ká kuóro."
- ³É né Pilate bósú a bulé: "l né ká Zuwifiwa kuóro?" Zeezi sé: "Óó, ane é ι há búlé."
- ⁴É né Pilate bul pá Wuse vuk"ɔɔsa nɔhiése ná, rí jamán ná há cíkí ráη bulé: "l wí wíí néé, ri báálo né óó zoke, a mɔ ríwó búú."

⁵Amá nɛ ná ɔ́sɔ̀ bʉl fɛ́l síí a bʉlɛ: "U tɛ́yú karmé mé aá yiki nɛ, ríwó vúkmi dɛ́h. U púl Galiile tíé mí ní, a ko zv Ziide dutílle wuu, a síé ko zv Zerizaleme má nye."

⁶Pulate há né é wíé, v bósí nɛ ná bʉlɛ: "Báálo né lé Galiile ní?"

⁷É né ɔ́a mánse pɔ́ú, anɛ rɪ Erodi nɛ́ bel Zeezi há lé rán ná dutílle. Pulate, há né é, v ɔ́o ɔ́a ka Zeezi mú Erodi rí. É tɛ́y mé, rʉv fa mɪy Zerizaleme mé.

⁸Erodi há ná Zeezi, v sɛrv tóró kíńkán, bee wíé ɔ́a bʉl Zeezi wíé v nɛ fól wuu, a fa jíja rúú nóú, rúú tɛy nyána rúú ná.

⁹U pí wíé ɔ́kana bɔ́se Zeezi, amá v wɪ nʉɔ lísé.

¹⁰Wuse vʉk"ɔ́sa nɛ́hɛ́se, rí Wuse kɛnzɪna ná fa mɪy rán, a ɔ́se aá bʉl Zeezi bɪbarí.

¹¹Erodi rírú sɔ́ojiwa cermi Zeezi mí, a hí́sú, ká Erodi a ɔ́a pi gɛtʉlɪ súú, a a ɔ́a kánú burmó Pulate rí.

¹²Erodi rí Pulate fa há ká dɛyɔ́má, é kal, ɔ́a bírmé naɲnónse.

¹³É né Pulate yíre Wuse vʉk"ɔ́sa nɛ́hɛ́se, arí Zuwifiwa sídíire rí Zuwifiwa náɲa,

¹⁴a bʉlwó rí bʉlɛ: "Í kɛ́y báálo né kón rí, a bʉl pán bʉlú yéɲɪ nɛ ré. Í ná, í tu síé né ɲ pi wíé ná í há súb zókó a bósú, ká ɲ wɪ é wíé sɛrv balá má néé, rʉv ɔ́o zɔ́ke.

¹⁵Erodi má wɪ wíí néé, rʉv ɔ́o zɔ́ke, é né tɛ, v a ɔ́a burkánú kórá rí. Í ná, báálo né wɪ wíí wuu éé zɔ́ke a mɔ́ ríwó búú.

¹⁶É wíé, ɲ sí a ríwó bɛ́ɲsú, ká rɪy púú tá."

¹⁷((Bɪná wuu, rɪ Pakɛ cana díí ní péré, Pulate mɔ́hɔ́, bunajaa nɛ sɛrv, rúú líse Zuwifiwa nijaalí tá.))

¹⁸É né nɛ ná wuu de ko kʉllɛ bʉlɛ: "Bú báálo né, áá já ríí tá Barabase né."

¹⁹É Barabase rírú náɲa fa ísɔ́ cí kuóre mí, a bú nɛɔ́ má tu, é né tɛ ɔ́a kánú tó bunajaa.

²⁰Pulate síé fa há có rʉv tá Zeezi, é né v baa burbʉl é tu, nɛ ná rí.

²¹Amá ɔ́a ɔ́sɔ́ ko kʉllɛ a bʉlɛ: "A ríwó bású dagesé daha."

²²É né Pulate baa ha bósíwó naasí botoro nyúú mí bʉlɛ: "U zóké beé? ɔ́ wɪ wíí néé, rʉv zókó a mɔ́ búí. É wíé, ɲ sí a ríwó bɛ́ɲsú, ká rɪy púú tá."

²³Nɛ ná ha ɔ́se kíúle, a ko kʉllɛ kíńkán bʉlɛ: "U mɔ́hɔ́ ríwó básɛ Zeezi dagesé nyúú." Ba kʉllɛ ná dí dóé Pulate nyúú.

²⁴É né Pulate san, a ɔ́wó há súl é.

²⁵U lísíwó nijaalí ná tá; nɛɔ́ ná rírú náɲa fa há cí kuóre mí, a bú nɛɔ́ má tu, ɔ́a kánú tó, ká pi Zeezi héwó nése mé, ríwó ɔ́wó satoró.

²⁶É né ɔ́a ka Zeezi le, aá mú ríwó básɛ dagesé daha. Baá mú é, a cɛ́y báálo oro, baá yíre Sumɔ́y, a le Surene, rʉv fa lé baka aá ko. Ba kánú, a pi dagesé ná báású, v kaa tɛy Zeezi mí.

27 Níe ðíkana tíyú har; é níe sìerú háála káŋ aá wí, aá hiĩni Zeezi wíé.

28 É né Zeezi búré, a búlwó rí bulé: "Zerizaleme háála, í sún wíé wí; amá í wííwa tu wíé arííwa bele wíé.

29 Tén nónjo sí ko rí níe bulé: 'Í ná wér, hápure rí háála ná há wí lúlé, arí háála ná há wí bele kené ða ɔse!'

30 É mé né, rí níe bul palle rí bulé: 'Í ðalle nyángrá mé!' Káá bul dúndúóme rí: 'Í tórá mé!'

31 Ba háá a tulɔɔ nye, tuhile wíé ra wí bɔŋ?"

32 Ba há kénj Zeezi aá mú é, ða pów kесе wíɔŋ"aara má belle ré, a kaá mú ríwó búúse súúrú mí.

33 Ba há múé peri ðhí ná ða háá yíre "Nyugbaŋa", ráŋ né ða ðáse Zeezi ðagesé daha, a ðáse wíɔŋ"aara ná má belle ðagesé náŋa daha, nónjo muŋ Zeezi néduu rí, ká nónjo má mínú nágvɔ rí.

34 É né Zeezi sé: "D Ana, wíí né ða há éé, héwó suúri, bee wíé ða wúb mól ě." Ká ða yo bíé Zeezi genne wíé, a zŋ nero wuu háá púú ná, a paa ða náŋá.

35 Níe cí ráŋ aá bel. Zuwífiwa sídíire cícérmú mí a bulé: "U lá níe náŋa tá; úú síé lóú tu tá, ruu né ðiéna ká Kirisi, Wuse Nílse."

36 Sóójiwa ná má cícérmú mí, a tuu pérú, a a vínégur a pów rúb nyo,

37 ká bulé: "Ru né ká Zuwífiwa kuóro, ɪ léí tu tá."

38 Ba púŋsú ðagesé ná nyúú rí bulé: "|sc|bZUWIFIWA KUÓRO NÍ NYE.|d"

39 Wíɔŋ"aara ná nónjo má máánú ðagesé daha, káá tukse Zeezi bulé: "Í rá to Kirisi bó? Léí tu tá, ká lará má tá."

40 É né wíɔŋ"aaro ná nónjo bésú nónjo ná mé, ká bulé: "Í wí Wuse héwín fá, ɪ rírú wíí há ká balá?

41 D é rírí, v mɔhó ríwó bénjírá nye, á wí"álle né hérá é mé; amá v é wí wíɔŋ wuu éé."

42 Ká bul Zeezi rí bulé: "Zeezi, ru kúó díí kuorí, ɪ bínínj wíé."

43 É né Zeezi bul pów bulé: "Tanjá né ŋ bul aá péí, ŋ rírí wuu zaa sí zv arzána."

44 Wuse há kúé cí nyúú, ðhí wuu dé a bíno ní, a kaá ja gbaane bínbulí botoro. Patíisazeno ná ða há píé kére Wícvɔljizeno sìerú, de luse sísíénnúwa mé.

46 É né ká Zeezi cáási kíŋkánj bulé: "Ana, ŋ pínj hiěsó héí nése mé." U há búl é ko tenni, v súwó.

47 Sóójiwa nɔhó fa cí ráŋ; v há ná wíé ná wuu há éé, v bí Wuse mé bulé: "Tanjá, báálo né ðiéna fa ká ntékétéké rí, v wí wíí zóké."

48 Níkana ná wuu fa há kúé ciki ráŋ, ríwó bel tutumí ná háá á rúb tuŋ, ða ná é tutumí ruu túmó. É né ða hiĩni a bure aá mú jaá.

⁴⁹Zeezi nɔzumé wuu, arí háála ná fa há tɔ́y mé a le Galiile ko, ɔa fa cí dibólí, ká tiéne aá bel tutumé ná wuu háá tumé.

⁵⁰Báálo oro fa muɔ rán, v yur né Zozefe, a le Zuwifiwa tóó oro ɔa háá yíre Arimate. U fa ká nɔwéri rí a a tékétéké, a má fa dídelé Wuse kuótóó ná koe. U má fa ká Zuwifiwa sídíire ná nóŋo né, amá v náŋa ná há vóóre tɔy tutumí ná, v fa tówó har; v wɪ é có.

⁵²É né v isi mú Pulate rí, a svl Zeezi lelɔ.

⁵³Pulate póó ɔméné, v kóri Zeezi lelɔ ná dagesé ná daha, a ja pɛɛpɛmmɔ bóó, a kaa mú hu. Bɔɔ ná mé v há húú, ɔa lésú búí daha né; ɔa ha wɪ nɛɛ wuu rán héé ná.

⁵⁴É tápvɔ fa ká cana ɔdííle ɛɛ né. U ní dí ká fiélé tápvɔ pvɔ; é wíé, nɛ fa púló aá káŋwó tu.

⁵⁵Háála ná fa há tɔ́y Zeezi har le Galiile ko, ɔa tɔ́y Zozefe mé a mú bel lelɔ ná, a ná é v há hú Zeezi.

⁵⁶É né ká ɔa burmú tóó sierv, a ja nɔnne ná há kɛɛ sɔŋwero arí tulaaléwa, ríwó kaa mú míse Zeezi lelɔ ná. Tápvɔ fiélé pvɔ, ɔa isi fiélé, ane é kɛse kɛnɔ há máŋsé.

Liki 24

¹Fiélé tápvɔ há díé ká tóó pvɔ, jumáase kal cícvɔ fól, háála ná cóŋó káŋwó tulaaléwa ná mú lelɔ ná.

²Ba múó, rɪ dówí ná fa há súkí bɔɔ ná nɔɔ, rɪ ɔa kenú wúri a billi tá.

³É né ɔa zv bɔɔ ná sierv, amá ɔa wɪ Nyuutna Zeezi lel né.

⁴Ba há ciné a wóó háá óó ná ɛ, ɔa óó ríwó bel, rɪ báála belle né ciné a su getvɛ.

⁵Héwɔ́ɔ sié há kɛŋwó, ɔa curi nyunni cé, é né báála ná búlwó rí bulé: "Beé rí tɛ í jɔja nɔwómmi nɔsɛ sierv?

⁶U to reéwa; v ísɔ le. Í lísíwa tu arí wíí ná v há búlé péíwa Galiile mí. U sé:

⁷"Ba sí ka Nɔbiino Bio hé wíɔŋ" aara nése mé, ríwó bású dagesé daha, rúó suwe ká bur"isi tápvɛ botoro kal." "

⁸É né háála ná ɔiéna bune mú lúri Zeezi wíbulé ná mé.

⁹Ba le lelɔ ná díhí, a mú tóó sierv, a cesi wíé ná wuu ɔa há néé, a pá Zeezi karmibeɛ ná fí rí oro arí Zeezi harwa ná wuu.

¹⁰É háála né ká: Maari ná há lé Magídala, Zaane, arí Zake maá Maari, ɔa rí háála náŋa né fa césí é wíé tu pá Zeezi karmibeɛ ná há kóó nɔtumé.

¹¹Amá Zeezi nɔtumé ná búínó rí háála ná wíbulé ná ká wíyóówa ré. Ba wóó lée dí.

¹²É né Piere isi fá mú lelɔ ná, a tiini muuli, rɪ pɛɛpɛmmɔ ná ɔa há pié bá Zeezi, rɔv ɔvŋo né pí rán. É né v burmú jaá; tutumí ná há tumé vókú kíŋkán.

¹³É kal tu, Zeezi karmibele belle, ísó pi ñménò aá mú tóó oro òa háá yíre Emayisi. É tóó rí Zerizaleme pèrí kííló fí rí oro.

¹⁴Ba síé fa váló, a bul wíé ná wuu há éé né, aá pá náná.

¹⁵Ba há válé aá bul é aá tò tíntóé, Zeezi tu kúó súúríwó mí, òa wuu víva.

¹⁶Ba nóú, ká omo kérwó síé mé, ríwó súbú nìduo zímú.

¹⁷É né Zeezi bósíwó bulé: "Beé wíé ré í cesi pá náná aá va?" É né òa cí arí sazókó òizenò.

¹⁸Ba sierv nóño, òa háá yíre Kilewopase bósú bulé: "I òño né muñ Zerizaleme mé, a wí tutumí ná há tùmé tápvle nyán nuò mé wíé níé?"

¹⁹É né v bósíwó bulé: "Beé tutumí?" É né òa sé: "Tutumí ná há týñ Nazarete Zeezi mí. U fa ká Wuse wílaabúlló ré; v faá bul wíé arí týñ, aá týñ tutúnzengsi, Wuse fa úú mé, nìbííne má zímú mé.

²⁰Wuse vuk"òosa nìhiése rírá tóó sídíire ní kenú hé Pilate nése mé, rúbú òú. É né Pilate a sóójiwa kánú báse dagesé daha, v suwe.

²¹Á fa kén yíela ruv nú la lzurayel duo nìe ríí tá. Amá síé nóú, arí é wuu, tápvle botoro ní zaa, òa há búú.

²²Tañá, á rí háála ná fá há týñ Zeezi mí, náná óó á bançille fúkli. Ba cóñ fól mú lelbulé nyúú,

²³amá òa wí Zeezi lelò né. Ba burko bul párá bul rí òa ná Wuse malíkawa, òa sé rí Zeezi wómmó.

²⁴Á sierv nìe náná má mú lelbulé ná nyúú, a ná rí háála wíbulé ná wuu ká taná né; amá Zeezi é, òa wúbú néé."

²⁵É né Zeezi búlwó rí bulé: "Nìbísabvótoówa, Wuse wílaabulla há lá síé bul wíé ná, v dúókó a péíwa rííwa lówó dí!

²⁶U fa wí mòhè rí Kirisi dí wula nye, ká rí Wuse píñsú?"

²⁷Ká Zeezi síé mánse wíé ná òa há púnse Wuse Kenò sierv, a mú tínú mé, a pó Moyizi kenpúnse mé, arí Wuse wílaabulla kenpúnse wuu mí.

²⁸Ba há múbé peri tóó ná Zeezi karmibele ná háá múbé, Zeezi óó ane vó já rúbú daare mú síerí.

²⁹É né òa háárú mé rúbú ké, a bulé: "Á zv reéwa; wuse zúbú, tóó bíró tenni." É né v zv rúbú ríwó cò.

³⁰U ríwó síé ké ríwó dí òie, v pi dupén, a bólle Wuse ká kaa conni pówó.

³¹U há á é, òa síé wúóló, òa nóú a zuñ rí Zeezi ní, ká v nyíkiwó síé mé.

³²É né òa bul aá pá náná bulé: "Tén ná mé v fa há mánse Wuse Kenò sierv wíé aá párá ñménò mé, á nyunni fa wí nyáásé wérí rí?"

33 Ká ða de isi ðalaðala, a burmú Zerizaleme. Ba múb, rí Zeezi karmibeðe ná fí rí oro hé náná mé, ða rí nne ná náná fa há tynú mé.

34 É né ða bul pówó ná belle há lé Emayisi ko a bulé: "Taná tu né, Nyuutuna ðiéna bíró isi svv mé! U kenú tu nyuse Sumonj mé, v nóú!"

35 É né karmibeðe ná má belle, baa cesi wíí ná há éé nméno mé, arí ða há tyn é ká zyn rí Zeezi ní, tén ná mé ða háá dí ðie, v ka ðupén conni pówó.

36 Karmibeðe ná belle háá bul wíé é, rí Zeezi ní kúé zúwó sernv a bóllíwó bulé: "Wuse sí péitwa tenfíél."

37 Héwínj de kánwó kíjkán, bee wíé ða búinó rí leebónj rí ða ná.

38 É né Zeezi bósíwó bulé: "Beé rí te í bentunni fúkli? Beé rí te í sabunse vúkmi nye?"

39 Í bélín nénsa rírín naase, í sí zyn rín tu né ðiéna! Í tíkín mé ná; leebonj wí tennamie rí hengbele kené, ane nj há kénwó nye."

40 U bul é ká kánú nénsa rírú naase cááníwó.

41 É vókwó, satoró má súwó, ká ða ha wí léé dí. É né v bósíwó bulé: "Í kénj ðidííli reéwa ré?"

42 É né ða pi nánwúwasí pów.

43 U la, a díwó síé mé.

44 Ká síé bul pówó bulé: "D ríriwa fa há mun náná mé, nj bul wíé nyánj péitwa bulé: 'Wíé ná wuu Wuse há éé Moyizi púnse kíjse keno sernv, arí Wuse wílaabulla há púnsíwó ná Wuse Keno sernv, aríwó ná wuu há púnse Yula keno sernv a mú tínínj mé, ða né túmé é.' "

45 É né ká v síé a ða ka wízume, ríwó wólli Wuse Keno sernv wíé múbla ne.

46 É wíé, v búlwó rí bulé: "Í ná é ða há púnse Wuse Keno sernv: Kirisi mohnó rúv ná wula, a suwe ká bur" isi svv mé, tápvle botoro kal.

47 U síé mohnó ríwó búlv wíé dúnié mí, ðihé wuu, a bul pá nne ríwó bírse a báá sí áá zoke Wuse mé, ká wíé ná ða há éé zoke Wuse mé, rí Wuse héwó suúri. Ba síé mohnó ríwó púl tyn é Zerizaleme mé né, a kaa cej ðihé wuu.

48 Í ká é wíé ðánsíéwa né.

49 Í ná, nj sí a rín Ana Wuse Sabuna ná v há súv sí péitwa, rúv súíwa. Amá v mohnó ríriwa ké Zerizaleme mé, áá delle tén ná mé dóé há sí le Wuse rí tuwí zúíwa."

50 É har rí mé, Zeezi kenú karmibeðe ná le tós sernv, ða pi nméno a mú ðihé oro, Betani laka. Ránj né, v kánú nénsa óó zááríwó mí, ká hé bárka pówó.

51 Tén ná mé v há hé bárka áá pówó é, v líwó sernv, a zí bána nyúú, Wuse rí.

52 É né ða cúlv ká burmú Zerizaleme. Ba sienne wuu fa tóró kíjkán.

⁵³Ba há mʉ Zerizaleme, tén wuu mí, ɓa fa mɨ Wicɔljizeno mí, aá bi Wuse mé.

Zaη

Zaη 1

- ¹Wuse kúó áá púl dúnié rí onni wuu εε, rí Wíbulε mínó; v fa muη Wuse rí né. Wíbulε ná ká Wuse tu né.
- ²Púle mí, v fa muη Wuse rí né.
- ³Wuse tíηú mé né a a onni wuu. Oη"míní wuu toó a wúú líé.
- ⁴Hiěsó fa mínú mé né, hiěsó ná há kén pummo a pá nibííne.
- ⁵Pummo ná tútul bíno sierv, ká bíno wúú mé wuó tó.
- ⁶É né Wuse tuη báálo oro; v yur né Zaη.
- ⁷U kúó ane dánjsié, a bul pummo wíé áá pá nie, áá te siéda rí nie tuη é mé, a la pummo wíé dí.
- ⁸Zaη tu rá to pummo ná, amá v taηa kúó te é pummo siéda né áá pá nie.
- ⁹É pummo né ká taηá pummo tu; v né kó dúnié a caane nibííne wuu.
- ¹⁰U fa muη dúnié sierv, v mé né Wuse tuη a dúnié má tu, ká dúnié nibííne wúú ě.
- ¹¹Pummo ná kóú tu nie rí, ká ba wúú sáné.
- ¹²Amá nie ná wuu há sánú, a lóú wíé dí, v pówó ηménó ríwó a Wuse bélé.
- ¹³Ba Wuse biirí ná sié to nibííne cėl lulé mé; v to nibííno teηnamie cólle wíí, v báá to nibííne cólle sierv má wíí, amá Wuse tu né kówó Ana.
- ¹⁴Wíbulε ná bírmé nibííno, a ko tuwi míηrá sísíénnówa, zilé rí taηá súú; á nóú pín, v mōhē Ana Wuse pín ná há mínú Bibala mé né.
- ¹⁵Zaη tóú siéda a búoli bulé: "U wíé né η bul péíwa a bulé: 'Nεo ná há tíηíη har áá ko, v né kíη, bee wíé ba lóliη ruv é mínó ré.' "
- ¹⁶U kuódie baale pérírá wuu ní; v hé bákawa tũke náná mé a párá.
- ¹⁷Wuse tuη Moyizi mí ní a máηsú kíηse párá. Ká Zeezi Kirisi ní kén zilé rí taηá ko.
- ¹⁸Néη wuu ha wí Wuse néé ná; amá v Bibala má tu há ká Wuse, a mínú Ana laka, v né mákú párá.
- ¹⁹Zerizaleme Zuwifiwa sídíire ísó tuη Wuse vuk"oosa rí Levi jumól nie, ríwó ko bōse Zaη a bulé: "Áη rí kčí?" Liηó ná sié Zaη há pówó,
- ²⁰v ká nyaamí, v wí féηsé. U búló pówó bulé: "D rá to Kirisi."
- ²¹É né ba baa bósú: "Áη rí sié kčí? l né ká Eli?" É né Zaη sé: "Aí! D rá tóú." Ba baa bósú bulé: "l né ká Wuse wílaabullo ná á háá dellé?" U sé: "Aí."

22É né ɓa sé: "Áŋ rí sié kčí? Make párá, ráá mú bul pá nie ná há túŋrá. l tu sí ká beé rí?"

23É né Zaŋ sé: "D né ká nɛɔ ná liŋó háá búolí gurbéteke siɛɔ, a bulé: 'l kelle Nyuutina ŋménɔ, a a rúú tɛɛ wéri.' " Wuse wílaabullo Ezayi búl é né.

24Nɛtɔmé ná siɛɔ, Fariziéwa fa muŋ ráŋ.

25Ba sié baa bɔse Zaŋ a bulé: "l sí rá to Kirisi, a rá to Eli, a rá to Wuse wílaabullo ná má, v sié cí ɛɛ, ɪ ka nie áá muŋsi nyii mí?"

26É né Zaŋ bul pówó bulé: "D é keníwa áá muŋsi nyii mí ní; amá nɛŋ rí míníwa siɛɔ, ká í wúbú ɛ.

27U né túŋŋ har áá ko, ŋ rírú natɔɔse wóɔse puré má tu wɪ cɛɛ."

28Zurɛŋ fuo dááré né ɓa cé, a bul é wíé wuu; ráŋ ná Zaŋ há cíné a ka nie áá muŋsi nyii mí, Betani tíé.

29U tóó há púlé, Zaŋ ná Zeezi rúú kóú rí, é né v sé: "l ná Wuse Pewie ní nye. U né líse dúnié núbíine wíɔma áá tá.

30U wíé né ŋ fa bul a bulé: 'Bál ré túŋŋ har áá ko, ká né kíllŋ, bee wíé v mínó rɪ ɓa ha wíŋ lúlé.'

31D má fa wúbú ɛ, amá ŋ kɛŋ nie áá muŋsi nyii mí é, ríŋ mákú né cááne lzirayel dunie."

32Ká Zaŋ baa tɛ siéda né a súúri pówó bulé: "D ná Wuse Sabuna rɔv lé bána rí tuwi, ane kuókúma, a pómú daha.

33D fa ha wúbú há ká nɛŋ ná ɛ. Amá Wuse ná há tóúmŋ ríŋ mú muŋsi nie nyii mí, v búllŋ rí bulé: 'l sí ná Wuse Sabuna ná rɔv túwó muŋ báálo oro daha; é báálo níí á rúú ka nie áá muŋsi Wuse Sabuna siɛɔ.'

34D sié nóú é né, a tóó siéda áá pétiwa: v né ká Wuse Bio."

35U tóó há púlé, Zaŋ rírú karmibele belle báá cí é dhiŋ;

36v ná Zeezi rúú dáárú, é né v búlú karmibele ná rí bulé: "l ná Wuse Pewie ní."

37Zaŋ karmibele ná belle há né é, ɓa múó tuŋ Zeezi mí.

38Zeezi bíró bélú har rí, a nówó rɪ ɓa túŋú mé. É né v bósíwó bulé: "lí ja beé?" É né ɓa má bósú bulé: "lRaabi|d (v mól né ká Karmí"ana), nɛé ré ɪ cíɔ?"

39É né Zeezi búlwó rí: "l ko, í sí nán dicóé." Ba tuŋ mú, a nóú dhiŋ; rɪ gbaŋ bíŋbulí baná péró. É né ɓa kénú rí tóó bíri.

40Báála ná belle há né Zaŋ liŋó ná, a mú tuŋ Zeezi mí, nóŋɔ yur né Anɔrɪ; Sumɔŋ Piɛɛ maábio ní.

41U lá sié mú nóú máálá Sumɔŋ né a búlú rí bulé: "Á ná Mesi ná (v mól né ká Kirisi)."

⁴²Ká síé kánú mú Zeezi rí. Zeezi bélú ká bulé: "l né ká Zona bio Sumo; ɔa sí kání aá yíre Sefa (v mól né ká dówí)."

⁴³U tós há púlé, Zeezi ísó rúb daare Galiile tíé, a mú céŋ Filipi, a búlú rí bulé: "Tíŋŋ mé."

⁴⁴Filipi má lé Betisayida né, Anđırı rí Piere tós ná.

⁴⁵É né Filipi má baa mú ná Natanayel, a bul pób bulé: "Á ná báálo ná Moyizi há búlú wíé Wuse kíŋse kenɔ sierv; v ná Wuse wílaabulla má há búlú wíé. Nazarete Zeezi ní, Zozefe bio."

⁴⁶É né Natanayel sé: "Onwérí ha lé Nazarete?" É né Filipi búlú rí bulé: "Ko, a ná."

⁴⁷Zeezi ná Natanayel rúb kóú rí, é né v búlú wíé bulé: "Izrayel tínáwa bio tu páá né ká báálo né, gíŋgírnu múb wuu tóú mí."

⁴⁸É né Natanayel bósú bulé: "l á eré zímíŋ?" É né Zeezi bul pób bulé: "l fa há muŋ piro ná mól, ŋ néí, rí Filipi ha wíí yíré."

⁴⁹É né Natanayel sé: "Karmí"ana, ı né ká Wuse Bio, ı né ká Izrayel kuóro!"

⁵⁰É né Zeezi búlú rí bulé: "D há sé ríŋ fa néí piro ná mól dɔŋɔ né, ká ı laa dí? l síé sí ná wízeŋsi kílle nyáŋ!"

⁵¹Ká Zeezi síé baa súúri bulé: "Taŋá né ŋ bul aá péíwa: í sí ná bána ruu wúró, ká rí Wuse malíkawa zí kaá tuwi Nibiino Bio daha!"

Zaŋ 2

¹Tápule belle há dáaré, hájaase cana fa muŋ Kana mé, Galiile tíé. Zeezi maá fa muŋ ráŋ.

²Ba síé fa yíre Zeezi má rírú karmíbele, ɔa mú é cana dıhí.

³Nie nyo divéŋ wuu tenni. É né Zeezi maá mú búlú rí bulé: "Ba divéŋ ténnó."

⁴É né Zeezi búlú rí bulé: "D maá, ı nı́ já rı́ mákíŋ tutumé páŋ? D ténŋ síé ha wı péré."

⁵É né v maá lu bul tutunna rı: "U há síúwa a wı́ ná wuu, í a."

⁶Bokoŋe vizeŋsi balgo síé fa bíl ráŋ. Ráŋ né Zuwifiwa hé nyii, a aá sésíwó tu, káá cúbólíwó Wuse. Ba wo nyii líítir meésıbaná, é rá má zolo rı meré, aá hé oro wuu sierv.

⁷É né Zeezi bul tutunna ná rı bulé: "l a nyii sú vizeŋsi nyáŋ." Ba a nyii súwó wuu pélépélé.

⁸Zeezi baa búlwó rı: "l síé a, a kaa mú pá nero ná háá bel ɔdííle mí." É né ɔa a, a kaa mú pób.

⁹U lós kaa mú nyo, rı ɔa bírmé divéŋ. U wı divéŋ há lé ráŋ ẽ, ká tutunna ná há á nyii, ɔa é zuŋ divéŋ há lé ráŋ. É né nero ná háá bel ɔdííle mí, v a ɔa yíre háfelɔ bála pób,

¹⁰υ βύλú ρί βυλέ: "Baá la síe ka divén ná há wéró ní lu pá nie ba nyoo vòkse, ká ba kánwó ná há wí ηmωη lu súuri. Ká ι é pi divénwere bil, a tuη har kánwó né aá le nye mé!"

¹¹Dúηdúú wínyána Zeezi há éé né é. U óú Kana mé né, Galiile tíe. É né υ a, a mákú píη, υ karmibeε ná, a lóú wíé dí.

¹²É har ρί mé né ká Zeezi rírú maá, rírú maábeε, a rírú karmibeε isi tuwi Kapernayimi, a ké ráη tápuε mύó.

¹³Zuwifiwa cana ná ba háá yíε Pake díí péró. É né Zeezi zí Zerizaleme.

¹⁴U zú Wicυoljizeno, ρι nie muη ráη aá yéλλe nese ρί pieηse, ρί kúdólle; υ ná nie náηa ρι ba sákí meéwíé táábulwa daha aá céηηi.

¹⁵É né Zeezi ka ηmése burme vula, a kírwó ríwó pieηse, ríwó nese ná wuu, ba le Wicυoljizeno ná mé; a yiki meéwícéηηe tínawa táábulwa yo, ba meéwíé jaase tíe.

¹⁶Ká bul kúdólle tínawa ρί bulé: "Í péíwa die nyán wuu le! Í síη Ana jaa píi make yowa."

¹⁷U karmibeε bune mú ná, ba há pύηse é Wuse Keno siεrv a bulé: "Wuse, ι jaa ná cólle míníη beηtúú mí, ane níη ní, aá nyíkíη."

¹⁸É né Zuwifiwa sídíire bóú bulé: "Bee nyánwúí ré ι jija rú a, a make ráá zuη rú kén tíη aá éi wíé?"

¹⁹É né Zeezi bul pówó bulé: "Í yiki Wicυoljizeno né yo, η sí bursóú tápuε botoro péke."

²⁰É né Zuwifiwa sídíire sé: "Buηse meéselle ρί balgo ní ba kaa so Wicυoljizeno né, ká ru síi wóú aá so tápuε botoro péke!"

²¹Amá Zeezi já rúú bul Wicυoljizeno ná há kóú tu teη wíé né.

²²É né te Zeezi há súwé ká bu"isi ná, υ karmibeε lísíwó tu, ruυ pí é búlwó ρí. É né ba síe la wíé ná wuu há pύηse Wuse Keno siεrv dí, a la Zeezi má wíbuε ná dí.

²³Zeezi síe há muη Zerizaleme mé é, Pake cana ná téη mé, υ a wínyánse. Nie dikana ná, a síe lóú wíé dí.

²⁴Amá Zeezi wóú taná píé héwó mí, bee wíé υ íwó wuu sienne né.

²⁵Néη rá waá a rúú make nibíino pá Zeezi; υ tu ē nibíino siεrv wuu ní.

Zaη 3

¹Fariziēwa báálo oro muη ráη, baá yírú Nikodemε. U ká Zuwifiwa sídíρ ρí.

²U ísí títan oro a ko ná Zeezi, a búlú ρí bulé: "Karmí"ana, á íó rú né Wuse tuη rú ko kármírá, bee wíé néη toó a wólli nyánse ná ι háá éé, aá a, ρι Wuse to tína har."

³É né Zeezi búlú rí bulé: "Taṇá né η bul aá péi: nero wuu toó a wólli Wuse kuótóó sierv aá zv, ruu wúú tu lúlú lulfelo."

⁴É né Níkodemε bó sú bulé: "Nohó má sié a eré káá lúlú tu lulfelo? U sí wólli mú zúb maá luoru, rúb lúlú bulle mé?"

⁵É né Zeezi sé: "Taṇá wuu ní η bul aá péi, ri nero wuu ní wí nyii rí Wuse Sabuna sierv zúbé le, ane lulé, v wí Wuse kuótóó sierv wuó zv.

⁶Nibiíno teṇnamie nilulí wuu ká teṇnamie né. Ká Wuse Sabuna má nilulí ká sabuna né.

⁷Sí ló ríṅ wíbulí ná a wíḡurí a péi; η há súb mohó ríwa lúliwa tu lulfelo ná.

⁸Poó lú ráṅ ná v há có ní, ι nínú dómε, ká wúb há lé ráṅ ē, a wúb háá mú ráṅ ná má ē. U sié ká é né arí nero ná wuu há lúlú tu Sabuna sierv."

⁹Níkodemε baa bose bulé: "Eréwa ré sié, rí é a?"

¹⁰Zeezi bul pób bulé: "Izrayel wuu mí, ι né ká keṅzunnhó, ká wí wíé nyán ē?

¹¹Taṇá wuu ní η bul aá péi: á há ē wíé ná né á búbul, aá te wíé ná á ha néé siéda; ká í waá ja ríwa sáṅrá siéda.

¹²Dúnié nyúú wíé né η bul péiwa, ká í wíṅ lée dí, ruṅ sié búl bána nyúú rí wíé péiwa, íi a eré káá lán rí dí?

¹³Néṅ wuu ha wí nyúú rí zíné ná, ri Nibiino Bio duṅo há lé ráṅ tuwí rá.

¹⁴Moyizi há bírmé hoṅ duṅ gurbéteke sierv, a kaa bó cóṅse é, v mohó ríwó ka Nibiino Bio má bó é né,

¹⁵a make rí nero ná wuu há lób wíé dí, rúb ná muse ná há waá tenni.

¹⁶"Wuse có dúnié nie kíṅkán, é né v púú Bibala pá, a make rí nero ná wuu há lób wíé dí, sí yúksú, amá rúb ná muse ná há waá tenni.

¹⁷É wíé, Wuse wúb Bio túmé dúnié mí, rúb ko dí dúnié nie sariya né, amá v súb ko la dúnié nie né tá.

¹⁸Nero ná há lá Wuse Bio wíé dí, sariya waá díi yo tína; amá nero ná há wúb wíé lée dí, sariya díó yo tína wááre, v há wí Wuse Bibala lée dí wíé.

¹⁹É sariya sié lé neé? U lé, pummó há kó dúnié, nibíine bélle líse bíno ká tób né, bee wíé ba wí"álle lóré.

²⁰Nero ná wuu háá tuṅ bóṅbóṅ, v bére pummó, v wí pummó rí ko, rúb wí"álle háá lu nyuse pummó mé.

²¹Amá nero ná háá a wíwere, v é có pummó rí koe, a make ríwó nóú wí"álle, a zuṅ rí Wuse dóé mí ní, vó óú wíé."

²²É har rí mé, Zeezi ríró karmibe le dááre Ziide tíé; v ké ráṅ dááne muó, aá muṅsi nie nyii mí.

²³Zaṇ má fa muṇ lṇoṇ mé, Salimi laka, aá muṇsi nṇe nyii mí; nyii fa káṇ ráṇ, nṇkana sié kóú rí, v káṇwó aá muṇsi.

²⁴É téṇ mé, rí ɓa fa ha wí Zaṇ kené tó bunajaa.

²⁵Zaṇ karmibeḷe rí Zuwifiwa sidiíro oro, sié ka Zuwifiwa háá seṇ nyii é ná, káá cwoḷe Wuse wíé, aá tó tɔ́tɔ́é.

²⁶Ba sié mú ná Zaṇ, a búlú rí bulé: "Karmí"áná, báálo ná fa há kóí rí Zurdeṇ daaré, ɪ tóú siéda pára nye ná, ɪ nóó, vú muṇsi nṇe nyii mí rí, nṇe wuu múmú rí."

²⁷É né Zaṇ sé: "Nibíino wí óṇ wuó tɪ́lɪ, rí Wuse há púú ná póú rá.

²⁸Í tu ká dāṇsiéwa; ṇ búlú buliṇ rá to Kirisi, amá ṇ ká nēṇ ná Wuse há túmé, ṇ lóú sié ko, ká v tuṇ har né.

²⁹Háfelo bála né túb háálo; amá rí háfelo bála naṇnóṇo né muṇ laka, aá núú wíé bulé, v má siéru tōre ré wéri, v háá ne háfelo bála liṇó wíé. É satoró né sié césé, a míníṇ siéru.

³⁰U mōhó rúb né la hiése, ká ríṇ é múuri.

³¹"Nero ná há lé nyúú rí, v ke óṇ wuu. Nero ná há lé tié, v ká tié omo ní. Uú bul tié nyúú wíé duṇo né. Nero ná há lé nyúú rí ke óṇ wuu.

³²Uú bul wíé ná v há néé, ariwó ná v há níé né, ká nēṇ wuu wúb siéda léé aá dí.

³³Nero ná há sáṇú siéda, v ká dāṇsié, rí Wuse ká taṇá Wuse né.

³⁴Nero ná Wuse há túmé, vú bul Wuse wíbulé né, bee wíé Wuse wúb Sabuna múósé aá pá tína.

³⁵Ana Wuse có Bio, a pi wíé wuu hóú nése mé.

³⁶Nero ná há lá Wuse Bio wíé dí, v kēṇ muse ná há waá tenni; ká nero ná há wí Wuse Bio wíé tuṇ, v wí é muse kené, amá Wuse cōwuló waá tenni tína nyúú."

Zaṇ 4

¹Fariziéwa níó rí ɓa sí Zeezi ná karmibeḷe kílle Zaṇ, a káṇwó aá muṇsi nyii mí. (Zeezi tu ra taṇa fa wí nṇe nyii mí muṇsi, v karmibeḷe né.) Zeezi há níé rí ɓaá bul é, v lé Ziide mí a burmú Galiile.

⁴U sié mōhó rúb tuṇ Samari ní daare col.

⁵É né v mú le Samari tɪ́náwa tóó oro, ɓa háá yíre Sisaare, a saase baka ná Zakobe há pié póú bio Zozefe.

⁶Zakobe sié fa lésé vílé tá é dhí. Zeezi há válé ɓol, é né v mú ké vílé ná nṇo. Rí wuse dé cí nyúú tóṇtón.

⁷Samari tɪ́náwa háálo oro sié ko rúb tōwe nyii vílé ná mé; é né Zeezi búlú rí bulé: "A nyii páṇ ríṇ nyo."

⁸(U karmibeḷe fa zú tóó siéru ríwó yowe ɓuɗíile.)

- ⁹É né Samari tínáwa hááló ná sé: "l ká Zuwifi rí, ká η a Samari tínáwa hál, υ sié cí eré, ι sé ríη a nyii péí ríi nyo?" (Zuwifiwa rí Samari tínáwa sié fa wí wíé náná rí bul.)
- ¹⁰É né Zeezi bul pób bulé: "Ru fa ã nero ná Wuse há pié dí zilé rí, υ né há ká nero ná há síi a nyii pób rúb nyo, ι tu né faá sul nyii υ rí; υ sié fa sí péí nyii ná há kén muse."
- ¹¹É né hááló ná bósú bulé: "Nyuutina, vilé né lún, ká ι wí vilégbana kené. Neé ré sié ú ja ríi ná nyii ná há kén muse?"
- ¹²Á naabál Zakobe né lésé vilé né párá; υ tu rírú bele, rírú puse wuu nyób sierv nyii ní. Í né sié kí Zakobe?"
- ¹³É né Zeezi sé: "Rí nén nyo nyii nyán, nyinyósé ha sí kánú;
- ¹⁴amá nero ná wuu há sí nyo nyii ná η háá á ríη pób, nyinyósé báá wúb káá ná. Nyii ná η há sí pób, sí a nyibulé υ sierv, a pób muse ná há waá tenni."
- ¹⁵É né hááló ná búlú rí bulé: "Nyuutina, a é nyii duo pán, rí nyinyósé báá síη kánú, ká ríη báá sí kóó towé nyii réé."
- ¹⁶É né Zeezi búlú rí bulé: "Mú yírí bála, ká burko réé."
- ¹⁷Hááló ná sé: "D wí bála kené." É né Zeezi sé: "l kén taná, ríi bulí wí bála kené,
- ¹⁸ι baljaalé né bømmúó; ká ι zaa há mū bááló né má rí, ha tóí bálá. É wíé, ι búl taná."
- ¹⁹É né hááló ná sé: "Nyuutina, η há béli, ι ká Wuse wílaabóllú ré.
- ²⁰Á é naabálwá cúbólé Wuse paalo né daha né, ká í é Zuwifiwa sí Wuse dicvólí mū Zerizaleme mé né. É rá?"
- ²¹É né Zeezi búlú rí bulé: "Hááló, laa dí, tén nóηó sí ko, ríiwa Wuse dicvólí báá sí paalo né daha á, a báá sí Zerizaleme má mé á.
- ²²Í é Samari tínáwa, ú cvóle omo ná í há wúb ã né; á é ã nero ná á háá cvólé, bee wíé Wuse laaté lé Zuwifiwa sierv né.
- ²³Amá υ tób sí pul, υ púló má sié, rí taná taná wicvóla, cvóle Ana Wuse, ba sabuna mé arí taná. Ba né ká wicvóla ná duo Ana Wuse háá jéí.
- ²⁴Wuse ká Sabuna né, υ sié mohó rí nre ná wuu háá cúbólú, ríwó cúbólú ba sabuna mé arí taná."
- ²⁵Hááló ná bul Zeezi rí bulé: "D íó rí Wuse Nluse kó rí, (υ ná ba háá yíre Kirisi;) ruv né kúé, υ sí líse wíé wuu múbúla párá."
- ²⁶Zeezi búlú rí bulé: "D tu há ciné áá bulí rí nye, η né ká é Nluse."
- ²⁷É mé rí Zeezi karmibele ná bíró ko. Ba nuuse maane, ba há nóú ruv rí hááló bul wíé. Ba oro wuu wí bósé bulé: "Íi ja beé?" É rá má: "Beé wíé ré ι búbul hááló né rí?"
- ²⁸É né hááló ná tób konyuo rí nyii, ká burvu tób sierv, a bul nre rí bulé:
- ²⁹"Í ko ná bááló oro há íη wí"álle, a cesi pán. Wuse Nluse ná rá ré?"

- ³⁰É né nɛ lɛ tóó siɛɾɐ a mú Zeezi rí.
- ³¹Rɪ Zeezi karmibele kɛŋ ɓidííli ko aá sùlù rùú dí, a bulé: "Karmɪ"ana, la ɓidííli dí."
- ³²É né v búlúwó rí bulé: "Ɔ kɛŋ ɓidííli ríŋ dí, ká í wúú ɛ."
- ³³É né v karmibele ná cí aá ɓɔse náŋá: "Néŋ rí sié kɛŋ ɓidííle ko póú yáá?"
- ³⁴Zeezi bul pówó bulé: "Ɔ ɓidííli ní ká, ríŋ zíl Ana Wuse ná há túmíŋ nɔɔ, ká tɔŋ tɔtɔmí ná v há máké pán a tenni.
- ³⁵Í wɪ sí caŋse baná né kááné ká ríwó ɓá míé ré? Í lónŋ bul péíwa: í wúríwa sié a bel ná nɛ, ɓa nɪhí bakse míé wuu há bié, aá svl sii ní.
- ³⁶Nerɔ ná háá kɔsé kɛŋ túme wááre; v há pá bié ná aá hé náŋá mé, ɓa má sí ná muse ná há waá tenni. É wíé, nerɔ ná háá dué rí nerɔ ná háá kɔsé, wuu ní hé náŋá mé aá juɔse.
- ³⁷Ba há sé: 'Nónŋ dú ní, ká nónŋ kúkɔse.' É ká taná ré.
- ³⁸Ɔ túmíwa rííwa mó kɔse baka ná, í ra há wɪ páré ɓiɛ né; níé náŋá ré páré é baka, í ko nóú nyɔɔré aá dí."
- ³⁹Samari tɪnáwa ɓíkana lá Zeezi wíé dí é tóó mé, a tɔŋ háálo ná siéda ná wíé; v há sé: "U césíŋ wí"álle wuu pánŋ."
- ⁴⁰É né sié Samari tɪnáwa ná há kó Zeezi rí, sùlù rùú kɛŋwó rí; é né v ké ránŋ tápuɓe belle.
- ⁴¹Nɛ ɓíkana baa lóú wíé dí, a tɪŋú tu nɔɔ wíbulé mé.
- ⁴²Ká ɓa bul pá háálo ná bulé: "Á tu há zésú, á lóú dí a zuŋ rùú né ká dúníé Laataarɔ; v báá to anɛ ɪ siéda ná wíé né, á lóú wíé dí."
- ⁴³Zeezi có ránŋ tápuɓe belle, ká isi burmú Galiile tíé.
- ⁴⁴Zeezi tu né búlú bulé: "Ba wɪ Wuse wílaabullo wuú zíl v áná tóó mé."
- ⁴⁵Zeezi há pɛrí Galiile, Galiile tɪnáwa kenú wɛrí, bee wíé ɓa má fa mú Zerizaleme, cana ná kal, a ná Zeezi há á wíé ná wuu ránŋ.
- ⁴⁶U sié burmú Galiile tíé Kana, ránŋ ná v há éé nyii burme divéŋ. Kuóro tɔtɔnnɪhó oro sié fa muŋ Kapernayimi mí, v bio wíwule.
- ⁴⁷U sié há níé rɪ Zeezi lé Ziide ko Galiile, é né v isi mú nóú, a sùlù rùú ko dúórú bio háá wulé, a cí svv mé.
- ⁴⁸É né Zeezi búlú rí bulé: "Í waá láá díí ná, rúwa né wɪ wínyánŋse rí wíguré néé."
- ⁴⁹É né kuóro tɔtɔnnɪhó ná búlú rí bulé: "Nyuutuna, ko kíkélé, ruŋ bio ha wɪ sówé."
- ⁵⁰É né Zeezi búlú rí bulé: "Múmú jaá, ɪ bio waá svwe." Báálo ná la Zeezi wíbulí ná dí, a burmú jaá.
- ⁵¹U háá colé, v cémú tɔtɔnna ŋménɔ mé; ɓa búlú rí bulé: "Í bio dúóró."

⁵²É né v bósíwó tén ná mé bio ná há cúcó, rí ða sé: "Die wòho bígbulí balá cére né, v ténlome tenni."

⁵³Bio ná áná kíéle zuñ rí é tén mé né, Zeezi búlú rí bulé: "l bio waá sowé." É né v rírú jaa ne wuu la Zeezi wíé dí.

⁵⁴Zeezi há lé Ziide ko Galiile ní, v tñ wínyána né, bulle nyúú mí wínyána.

Zaṇ 5

¹É har rí mé, Zuwifiwa ísó áá díwó cana nóṇo Zerizaleme mé; Zeezi isi mó ráñ.

²Fuo oro síe muñ Zerizaleme mé, piense dánnoo laka; ða so nafarse, a zaari pala bømmúó kí. É fuo yir né Betesda, Ebirewa liño mí.

³Pvòlle ðikana síe fa pí pala ná múbla: nyúmma, nacóko tínáwa, gbérká, ((a wuu dídelle fuo ná nyii híkle.

⁴Wuse malíka ní tuwi tén nóṇo mé, a ka nyii ná híkli. Rí nyii ná né híklé, ká rí puala wuu la síe zu ráñ, v sí dúóri; ruu pvólí có rú ne eré má.))

⁵Báálo oro há ká pvólá buñse meré rí fí rí córí, síe fa muñ ráñ.

⁶Zeezi há nóu ruu pínó, a zuñ rí pvólí ná dáánú tén mé, v bósú bulé: "l có ru dúoró rí?"

⁷É né pvola ná sé: "Nyuutina, ñ wí nén kené, rí ða kúó ka nyii híkli, rú pín tuwi fuo. Dñ ko áá ja ríñ zu wuu, rí nén lán síe."

⁸É né Zeezi búlú rí bulé: "Isi píi basa áá mú jaá."

⁹Múl ná mé, rí báálo ná dúoró; a isi púú basa áá col. É kal fa ká Zuwifiwa fiélé tápuv né;

¹⁰É ne Zuwifiwa sídíire yíre báálo ná Zeezi há dúoré, a búlú rí bulé: "Zaa ká fiélé tápuv né, ḡménó síe toó, ríi píi basa cíine."

¹¹É né báálo ná búlwó rí bulé: "Nero ná há dúorín ní sé ríñ isi pín basa áá mú jaá."

¹²É né ða bósú: "Áñ rí ká é báálo há síi isi píi basa áá mú jaá?"

¹³Amá báálo ná fa wí nero ná há dúorú má tu ã, bee wíé Zeezi nyíúkó, níkana ná sierv a col.

¹⁴É né ká Zeezi baa mú nóu Wicvòljizeno sierv, a búlú rí bulé: "Múl néé mí i dúoró rí; síe pó ríi báá sí wíboṃó á. Ru báá á wíboṃó, wula sí kílle nye a pírí."

¹⁵É né báálo ná mú bul pá Zuwifiwa sídíire, a bul rí Zeezi ní ká báálo ná há dúorú é.

¹⁶É né Zuwifiwa sídíire isi cí Zeezi mí, áá jóú ríwó ka, v há tñ é tñtómí fiélé tápuv wíé.

¹⁷Amá Zeezi búlwó rí bulé: "D Ana haá tómu ré, é né ñ má tótvñ."

18É wíé né Zuwifiwa ɔse fɛl síí aá ja Zeezi ríwó bú. U háá tɔŋ fiélé tápɔl ná má dɔŋɔ wíé rá báá; amá v há sé Wuse né kóó áná, é ká v púú tu mánse ruu rí Wuse mɔhɛ nánjá, é wíé né.

19Zeezi síé baa lá wíbulɛ, a búlwó rí bulé: "Tanjá né η bul aá péíwa, Wuse Bio wɪ wíí wuu wuó a v tu mé; v há nóú Ana ruú ówó ná, ɔa né v má í"a. Ana háá a wíé ná wuu, Bio máá ówó né.

20Ana há có Bio, v mákú tu wí"álle wuu ní póú; v síé ha sí make wípiŋe kílle nyán póú ruú a, a make rí é mááníwa nuuse.

21Ana há ílli suuse, aá pówó hiěsó é, é né Bio má pi hiěsó aá pá nero ná v há có.

22Ana wɪ nɛŋ sariya dí, amá v tá sariya díí wuu pá Bio ní,

23a make rí nɛ wuu bú Bio, anɛ ɔa háá bú Ana é. Nero ná há wɪ Bio bú, ɪ wóú Ana ná má há túmú bú.

24"Tanjá né η bul aá péíwa: nero ná háá zésín wíbulɛ, ká la nero ná há túmún wíé dí, v kén muse ná há waá tenni. Ba wɪ sariya díí yo tína ríí hóú wihála sierv, amá v tína lé suu mé, a zv hiěsó sierv.

25Tanjá né η bul aá péíwa: tɛŋ ríí kué, v péró má, rí suuse nɛ Wuse Bio liŋó; ká nɛ ná wuu há núú, ɔa sí ná hiěsó.

26Anɛ Ana há kén hiěsó v tu mé, a pi aá pá nɛ é, é né v a Bio má ka hiěsó v tu mé, a pi aá pá nɛ.

27Ká póú tɛŋ ruú dídí nɛ sariya, v há ká Nibiino Bio wíé.

28"Í sí ló rí é mááníwa nuuse, bee wíé tɛŋ oro kó rí, rí nɛ ná wuu há muŋ lɛbulli sierv núú liŋó, a isi ko lɛ.

29Nɛ ná wuu síé há túŋ wérí, ɔa sí isi lɛ a ka hiěsó; amá nɛ ná há túŋ bóŋbóŋ, ɔa sí lɛ a zv sariya wula sierv."

30É né Zeezi baa súúri bulé: "D wɪ wíí wuu wuó a, η tu yur mé. D há núú ná Wuse rí, v né η kaá dí nɛ sariya; ká η sariya síé ká tanjá má, bee wíé η wín tu satóórwié núú a, amá ηŋ tɔŋ nero ná há túmún cólle ní.

31Rɔŋ tu né fa gírɛ aá tɛŋ tu siéda, η siéda wɪ tanjá wuó a.

32Amá nɛŋ nóŋ rí muné aá tɛŋ siéda, η síé íś rí wíé ná wuu v há búlé a tীনín mé, ɔa ká tanjá ré.

33"Í túŋ nɛ Zan rí, é né v bul tanjá pówó η wíé.

34D wɪ nibíine siéda núú ja; η tanja búló aá jéíwa laaté né.

35Zan fa nhí caanó ɔa há nyíkɛ, v tútul né; ká í zv júsú pummo sierv, muó yóó tu tu.

36"D wí"álle siéda síé ke Zan siéda. Tutumé ná η Ana há pán ηménɔ η tútɔŋ, ká siéda a mákún aá pá nɛ, ríwó zvŋ rín Ana né ɔiɛna túmún.

- ³⁷Ana ná sié há túmín búló péñ mé. Í ha wúú liñó níé, í ha wúú sié néé ná,
- ³⁸ká v wíbule má tóíwa sienne, bee wíé í wúú nitumí wíé lée dí.
- ³⁹Í múúlí Wuse kenne sierv a bune rúwa sí ná muse ná há waá tenni ráñ; é kenne né sié biéna búlín wíé.
- ⁴⁰Ká í wí có rúwa kón rí a ná muse!
- ⁴¹"D waá ja rí nibííne ní bíbín mé.
- ⁴²D úíwa; ñ íǝ rúwa wí Wuse có í sienne rí.
- ⁴³D Ana né túmín ñ ko, ká í wí có rúwa sánín; ká rí nero nóñ kóú tu yur mé, í sánú.
- ⁴⁴Í há có rúwa gure aá bi náná mé, ká waá ja rí Wuse há ká balá, rúú bííwa mé; í sié a eré káá lán wíé rú dí?
- ⁴⁵"Í sí bíínú rñ ní á rín pi zókre cííníwa ñ Ana sié; Moyizi ná í há kenú yíela, ní á rúú pi zókre cííníwa.
- ⁴⁶Rúwa fa lá Moyizi dí rí, í faá lán má wíé rú dí rí; bee wíé v púñsó búlín wíé né.
- ⁴⁷Amá rúwa né sié wúú há púñse wíé ná wuo la aá dí, í sié a eré káá lán é wíbule rú dí?"

Zaṇ 6

- ¹É har rí mé né, Zeezi isi daare Galiile fozeno cɔɔ nóñ. (É fuo ní baá yíre Tiberiyadi má.)
- ²Nie kánó wérí a tñú mé, bee wíé ba wuu ná nyánwíé ná, v há éé aá dúóri puole.
- ³É né Zeezi mú zí ké paalo oro daha, v rírú karmibeé.
- ⁴Rí Zuwifiwa Pake cana díí péró.
- ⁵Zeezi há ɔ́ú nyúú a ná níkana ná rí baá kóú rí, é né v bul Filipi rí bulé: "Neé ré ráá ná bídíli, a pá nie nyán ríwó wuu dí?"
- ⁶U bósé é rúú ñmowe Filipi file mí ní; v é úǝ háá á rúú a é ná ré.
- ⁷É né Filipi búlú rí bulé: "Raá pí dénié zowelle má, rú yowe dupénwa rú pá nie nyán, nie wuu ra wí mɔ́ má tu ná."
- ⁸É né Zeezi karmibio ná nóñ, v ná ba háá yíre Anđurí, Sumon Piere maábio, búlú rí bulé:
- ⁹"Biwíé rí reé, a ka dupénwa bommúó arí nánwolé belle; nyán sié wí nikanđóó nyán wú wuu wúó a!"
- ¹⁰É né Zeezi sé: "Í a ríwó wuu ké tíé." É dñí sié fa kén nyóó kíñkán, é né nie ná wuu sié ké; ba báála dññó pírí búí"ommúó.

11É né Zeezi la dupénwa ná, a bólle Wuse, ká a ba pii ba nre ná há kéné. A baa pi nánwulé ná má te, ba laa pówó, ba wuu dí a vòkse.

12Ba há díé tenni, Zeezi búlú karmibeke rí bulé: "Í pa bídíkááne ná wuu, rí óy wuu sí yúksú."

13É né ba pa dupénwá kááne ná, nre há díé vòkse ká tá, a sú kúrsi fí rí belle.

14Nre ná há muj ráj a ná nyánwíí ná Zeezi há éé, é né ba sé: "Báálo né ní biéna ká Wuse wílaabullo ná ba há súú sí ko dúnié."

15Zeezi kíéle zuj rí baá já ríwó kánú né bil, rúú ówó kuóro; é né v baa burzé paalo daha, v duho.

16Gban há gbááné, Zeezi karmibeke ísò tuwi muv nvo.

17A pi nyiidabore zv, a kuosi muv aá daare, ríwó mú Kapernayimi. Tóó bíri, ká Zeezi ha wí bíré kówó rí.

18Pozeno oro lú a ka muv wuu aá híkli.

19Ba há válé a peri kííló bómmbó, rí balgowa, ba ná Zeezi ruv vá nyii daha a ko aá pérwó nyiidabore. É né héwín kánwó.

20Amá Zeezi búlwó rí bulé: "Í sí héwín fá, y né."

21Ba síé fa jija ríwó pi Zeezi héwó nyiidabore sierv, rí nyiidabore pérí gínjíní a tike tíé, ráj ná ba háá múé.

22Tóó há púlé, níkanjósó ná há kááne muv còo nóho, kíéló zuj rí nyiidabore balá né fa cí ráj; ba síé ís rí Zeezi fa wí é nyiidabore sierv zúé, v karmibeke duho né fa zúé a col.

23Nyiidaborsi nája má síé fa lé Tiberiyadi ko aá daare, a ko cére duhí ná Zeezi há bólle Wuse dupénwíé, ká pii pá nre ba dí.

24Ba há bélé rí Zeezi tówó sierv, v karmibeke má to ráj, é né ba má isi zv nyiidaborsi ná, a mú Kapernayimi, ríwó ja Zeezi.

25Ba múó ná Zeezi ruv muj muv còo nóho, é né ba bósú bulé: "Karmí"ana, ténj beé mí, ı ko réé?"

26É né Zeezi búlwó rí bulé: "Tanjá né y búbúliwa rí, í jánj, í há dí dupénwa vòkse wíé né, y há á wínyánse ná í ná é wíé rá.

27Í sí ténj jija bídíli ná háá zóké, í ténj aá ja bídíli ná há waá zóké; ká wólli nre rí muse ná há waá tenni aá pá. É bídíli, Nibiino Bio níí á rúú púú pétiwa; Ana Wuse póú ténj nécikó, é wíé né."

28É né ba bósú bulé: "Éré ré, ráá a, ká ténj Wuse tutóncólle?"

29É né Zeezi bul pówó bulé: "Wuse tutómé tómé né ká, ríiwa la nero ná v há tómé wíé dí."

- 30É né ɓa baa búlú rí bulé: "Bee nyánwú ré, ɪ sié jija rú a, ráá ná, a léi dí? Beé rí ɪ jija rú a?
- 31Á naabálwa fa há muɲ gurbéteke ná sierv, ɓa dí ɓidíili ná Wuse há pówó, ɓaá yíre mááne. Ane é ɓa há púɲse Wuse Keno sierv a bulé: 'U pí ɓidíili ná há lé bána nyúú rí pówó, ɓa dí.' "
- 32É né Zeezi bul pówó bulé: "Wítaɲá né η bul aá péiwa: Moyizi ra wɪ nyúú rí ɓidíili pié péiwa, η Ana né pí taɲá taɲá ɓidíili ná há lé nyúú rí aá péiwa.
- 33Wuse há pí ɓidíili ná pá né ká ɓidíili ná há lé nyúú rí tuwi, a ka muse, a pi aá pá dúnié nɓííne."
- 34É né ɓa bul Zeezi rí bulé: "Karmɪ"ana, pi é ɓidíili duo mí ní, aá párá tápɔl wuu."
- 35É né Zeezi sé: "D né ká hiěsɔ ɓidíili; nero ná wuu há kón rí, losu wúb káá ná, ká nero ná há lán wíé dí, nyinyóse wúb má tína káá ná.
- 36U né sié η la sié búliwa rí: í nán ré, ká wín wíé léé dí.
- 37Nie ná η Ana há pié pán, ɓa wuu sí kón rí, ká η sié wɪ nie ná háá kón rí balá máá yíkí tá pɔmmo rí;
- 38bee wíé η lé bána rí tuwi, rín a Ana Wuse ná há tómín cólle ní, η wɪ kúé rín tómín tu cólle ní.
- 39Ká Ana Wuse ná há tómín cólle ní sié ká: rín sí ló rí nie ná v há pié pán oro wuu yókse, amá rín wóllíwó wuu illi suv mé, hatɪɲnítáɔl.
- 40D Ana há có wú ná né ká: nero ná wuu há ná Wuse Bio a lób wíé dí, rí tína ná muse ná há waá tenni; ká rín illi tína suv mé, hatɪɲnítáɔl."
- 41Zuwifiwa sídíire sié ηmúnɲmurmí wíé Zeezi rí, v há sé róú né ká ɓidíili ná há lé bána nyúú rí tuwi wíé.
- 42A sié bulé: "Zɔzefe bio Zeezi rá ɓó? Á ɔ́ á ná rírú máá! U sié cí eréwa ré bulú lé bána nyúú rí ní ko?"
- 43É né Zeezi búlwó rí bulé: "Í lo wíé ηmurmé náná rí.
- 44Néη wuu wín rí wuó ko, ruη Ana há tómín ra wɪ tína pósé kaa ko; ká rín illi tína suv mé hatɪɲnítáɔl.
- 45Wuse wílaabulla kenne sierv, ɓa púɲsɔ bulé: 'Wuse sí kármíwó wuu.' É wíé, nero ná wuu há né Wuse liɲó a sánú karmé, v tína nú kón rí.
- 46Néη wuu ha wɪ Ana Wuse néé ná. Nero ná há lé Wuse rí tuwi, v duɲɔ né ná Ana Wuse.
- 47Taɲá taɲá né, η bul aá péiwa, nero ná wuu há lán dí, v kéη muse ná há waá tenni.
- 48D né ká ɓidíili ná háá pá nie muse.
- 49Í naabálwa dí ɓidíili ná ɓa háá yíre mááne ré, gurbéteke sierv, ká wuu ha suse.

- 50 Amá bídííli né é lé Wuse rí né; rí nɛrɔ wuu dúú v báá waá sɔwɛ.
- 51 ɔ né ká bídíwómmi ná há lé bána rí tuwi. Rí nɛŋ wuu dí é bídííli, v sí ná muse ná há waá tenni; ɛ tɛŋnamɛ né sié ká é bídííli, ɛ háá á ríŋ pii pá dúnié nɛ ríwó ná hiěsó.”
- 52 É né Zuwifiwa ka Zeezi wíbulí ná wíé aá pɔsɛ, a búbɔsɛ náná bulé: "Éré ré báálo né já rúb a, ká púú tɛŋnamɛ párá, ráá dí?"
- 53 É né Zeezi bul pówó bulé: "Tanjá né ɛ bul aá péíwa: rúwa né wí Níbiino Bio tɛŋnamɛ díé, a wúb cél nyóé, hiěsó tóíwa mé.
- 54 Nɛrɔ ná há díŋ namɛ, a nyóŋ cél, v kɛŋ muse ná há waá tenni; ɛ sié sí illi tína sɔv mé, hatíŋnítápvɔl.
- 55 ɔ tɛŋnamɛ ká bídííli tu ré, ɛ tɛŋ cél má a nyɔɔló tanjá.
- 56 Nɛrɔ ná há díŋ tɛŋnamɛ, a nyóŋ cél, v tína cón mé né, ká ɛ má có tína mé.
- 57 ɔ Ana há wómmó a túmúŋ, ɛ ka muse v yir mé é, é né, nɛrɔ ná wuu há díŋ, v má sí ka muse ɛ yir mé.
- 58 Bídííli ná há lé bána rí tuwi ní nyé. U rúíwa naabálwa há dúú ná ká ha sɔsɛ, ɔa to balá: nɛrɔ ná wuu há dí bídííli né é, v waá sówí ná.”
- 59 Zeezi búl wíé nyán wuu, sɔv mɛŋ Kapernayimi mí ní, aá karmɛ nɛ, Zuwifiwa cémejaa siɛrv.
- 60 Ba há zésí Zeezi ko tenni, v karmibele ná ɔíkana sé: "U wíbulí né nu dúókó rí, áŋ rí wóú aá saŋ?"
- 61 Zeezi há kíélé sɔv karmibele lúóró aá ɛmaami wíé, é né v bósíwó bulé: "ɔ wíbulí ná wálmíwa rí ɔó?"
- 62 Ká rúwa sié báá ná Níbiino Bio, sɔv bíró aá zínú há lé ráŋ ná ko má sié báá, ú bulé beé rí?
- 63 Wuse Sabuna nú pá hiěsó, níbiino tɛŋnamɛ é ká yóó ré. Wíé ná ɛ há bulé péíwa sié ká Sabuna wíé né, ɔa nú pá hiěsó.
- 64 Amá í siɛrv nɛ náŋa wí lée dí." Zeezi fa ẽ nɛ ná há wúb lée dí, arí nɛrɔ ná háá á rúb yélló dí, púle mí wuu ní.
- 65 Ká Zeezi baa súuri bulé: "É né tɛ, ɛ bul péíwa bulé nɛŋ wíŋ rí wuó ko, rɛŋ Ana ra wí tína ɛméno péé.”
- 66 A tɛŋ é wíé, v karmibele ɔíkana bíró har, a báá wúb múi tɛŋ.
- 67 É né Zeezi bósú karmibele ná fí rí belle bulé: "Í é wí có rúwa bíríŋ har?"
- 68 É né Sumɔŋ Píɛɛ líse nɔɔ bulé: "Nyuutuna, áŋ rí ré, ráá mú? l wíbulé nú pá nɛ muse ná há waá tenni.
- 69 Á sié lóó dí, a zɛŋ rú né ká Wuse Bisapɔmmo tína.”

⁷⁰É né Zeezi sé: "D ra wííwa nyán fí rí belle túsé ré? Amá í sierv nóŋo sié ká Sitaane néŋ ré."

⁷¹Uó já rúb bul Sumŋ há lé Isikariyo bio Zúdaase wíé né; v né ká ɔa fí rí belle ná sierv, nero ná háá á rúb ka Zeezi pá.

Zaŋ 7

¹É har rí mé, Zeezi báá wí có ruu gúóre Ziide tié, Zuwifiwa háá jóú ríwó ɔú wíé; é né v mú muŋ Galiile tié áá guore.

²Zuwifiwa cana ná ɔa há kené áá yíre "lɔko cana" díí há péré,

³Zeezi maábele kúó búlú rí bulé: "Birmú Ziide, rí karmíbele má néí tutumé.

⁴Rí nero wuú já ríwó zímú mé, v wúb wí"álle féŋsi. l háá éí wíé ná, sié lo rí dúnié nie ná."

⁵U maábele ná má tu ha wúb léé dí, é né te.

⁶É né Zeezi búlúwó rí bulé: "D tén há wí péré, amá tén wuu ní weré a péíwa é.

⁷Dúnié nie wííwa wuó bére. Amá ŋ é, ɔa béríŋ, bee wíé ŋ búlú áá pówó, rí ɔa wí"álle wí weri.

⁸Í é mómú cana dhií; ŋ é ha waá mú, ŋ tén ha wí péré."

⁹U búl é né pówó, ká ké Galiile tié.

¹⁰Zeezi maábele há cól cana ná dhií, v má tu ísó mú. U wí lóé nie nóú, amá v lúóró né a mú.

¹¹Zuwifiwa sídíire sié guore áá jóú cana ná dhií, a ɔse bulé: "Neé ré v muŋ?"

¹²Níkana ná sierv, ɔa kén Zeezi wíé a luore áá ɔse náná wérí. Náŋa súú ká níwérí rí, ká náŋa má súú ká ntók ré, áá yénŋi nie.

¹³Amá ɔa háá fá Zuwifiwa sídíire, oro wuu wúb wíé kowe bul v líle pummo.

¹⁴Cana há díé ko zuki, Zeezi múb zu Wícuɔljizeno, a pi wíé áá karme nie;

¹⁵a gure Zuwifiwa ná há muŋ ráŋ, ɔa sié búɔse bulé: "U á eré ré zuŋ pínse wíé nye, ká wí Wuse kenzunna karmijaa zúé má?"

¹⁶É né Zeezi bul pówó bulé: "Wíé ná ŋ há pié áá karme nie, ɔa wíŋ tu líé, ɔa lé nero ná há tómiŋ né."

¹⁷Nero ná há có ruu túŋ Wuse cólle, v sí zuŋ wíé ná ŋ há pié áá karme nie há lé ráŋ ná. Rí ɔa lé Wuse né, rí ɔa líŋ tu né, v sí zuŋ.

¹⁸Nero ná háá bul wíé v tu yir mé, úú jóú tu pínse ní; amá nero ná háá ja néŋ ná há tómiŋ pínse, v tína níí bul taŋá, nyierv muó wuu tóú mí.

¹⁹Moyizi máké Wuse kíŋse péíwa, ká í oro wuu wúb zíl. Beé rí sié í jíjáj ɔúí?

- ²⁰É né nikaṇdóó ná cáási bulé: "Kaṇṭon né zíní, áṇ rí jéí búí?"
- ²¹É né Zeezi bul pówó bulé: "Tutumí balá né η τηη, ká v gíríwa.
- ²²Moyizi péíwa ḡménó rííwa cúconni penε, (pençoki wí Moyizi tu né líé, v lírá naabálwa né) í saṇ aá conni nιε penε fielé tápuł, ká é wííwaá wálme.
- ²³Rííwa né wo núbííno pen η aá coki fielé tápuł, rí Moyizi kíso sí zókú, beé rí síé te í cóé wíwíṇ, η ha dúóri núbípírmi fielé tápuł?
- ²⁴Í sí sú nóó sariya dí. Í dí sariya v tékétéké mí, arí taṇá."
- ²⁵Zerizaleme nιε náṇa sé: "Báálo ná ba háá jeé ríwó bú, v rá ré?
- ²⁶Nóú ní cíné aá búlú satoró, ká nēṇ wí wíí kené aá búlú rí! Nḡhiēse ná má lóó dí ruu né ká Kirisi rí bó?
- ²⁷Nēṇ wuu wí Kirisi háá á rúb le ráṇ ná ko ē; ká báálo né é, a wuu ní úú tólulí."
- ²⁸Rí Zeezi ha muṇ Wicɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ sιεrv aá karme nιε; é né v búú liṇó, a bul kíṇkán bulé: "Í ṡṇ ré, a zímíṇ dólí má! Í síé zuṇ ríṇ wíṇ tu yur mé kúé. Nero ná síé há tómíṇ ká taṇá tína né, ká í wúb ē.
- ²⁹Ḋ é síé úú, η fa mínú rí né, v tómíṇ."
- ³⁰É né síé ba cóllú kané, ká nēṇ toó a púú nēse aá tíkú mé, bee wíé v suu tēṇ ha wí péré.
- ³¹Ká jamán ná sιεrv níkana la Zeezi wíé dí a bulé: "Rí Kirisi é fa ko a nyánwíé, a kílle báálo né ɔie?"
- ³²Fariziēwa síé ne ri nιε lóóró bul é aá caase Zeezi. É né vuk"ɔɔsa nḡhiēse rí Fariziēwa de τηη nιε, ríwó mó ka Zeezi.
- ³³É né Zeezi sé: "Ḋ waá a ríṇ míníwa sιεrv dááne, ká burmú nero ná há tómíṇ rí.
- ³⁴Í sí ko jáṇ, a jáṇ gúl, bee wíé η háá múb muṇ ráṇ ná, í wí ráṇ wuó peri."
- ³⁵É né Zuwifiwa búbɔse náṇa bulé: "Néé ré vó ja rúb mó, ráá jóú gúl? Zuwifiwa ná há písé a muṇ Girekewa sιεrv rí né, vó já rúb mó muṇ aá karme Girekewa bó?
- ³⁶U wíbulí ná múl né beé rí, v há sé: "Í sí ko jáṇ, a jáṇ gúl, bee wíé η háá múb muṇ ráṇ ná, í wí ráṇ wuó peri?" "
- ³⁷Cana ná tápuł tenní, v né kóú tápułzeno má. É kal né Zeezi isi cí dahá nιε wuu síé mé, ká bul kíṇkán bulé: "Nero ná wuu nyinyvóse há kené, úú kón rí a nyo nyii.
- ³⁸Nero ná wuu há lán wíé dí, nyii ná háá pá hiēsó sí búlú sιεrv aá le, ane é ba há búlé Wuse Kenɔ sιεrv."
- ³⁹Nιε ná háá kóó la Zeezi rí dí, rúb pi Sabuna ná pówó wíé né, v búbul é. É tēṇ mé ri é Sabuna fa ha wí kúé, bee wíé Zeezi ha wúb píṇ sιεrv zúé.

⁴⁰Púl ná siervu nɛ há né Zeezi bulé ná, ɔa náŋa sé: "Báálo né ɔiɛna ká Wuse wílaabullo né!"

⁴¹Náŋa má sé: "Kirisi ná Wuse há túmé né." Ká náŋa má sé: "Kirisi, a le Galiile?"

⁴²Ba púŋse Wuse Kenɔ siervu a bulé rí Kirisi le Beteleyeme né, Davidi tóó."

⁴³É né ɔa cakse náŋa mé, Zeezi wíé.

⁴⁴Ba náŋa cólli rí ɔa ísɔ ka Zeezi, ká nɛŋ toó aá tíkú mé.

⁴⁵Nitumé ná sié burmú, vɔk"ɔɔsa nihiése rí Fariziẽwa ná há túŋwó rí. É né ɔa bósíwó bulé: "Beé rí tɛ í wúú kené ko?"

⁴⁶É né nitumé ná sé: "Nɛŋ wuu ha wɪ wíé bulé anɛ báálo né!"

⁴⁷É né Fariziẽwa bósíwó bulé: "Í má lá nyewíé ná dí rí ɔó?"

⁴⁸Á kuóre rírá Fariziẽwa oro ha lóú wíé dí?

⁴⁹Amá púl né nɛ wɪ Wuse kíŋse ná Moyizi há púŋsé ẽ; Wuse ɔúsíwó púse!"

⁵⁰Nikɔɔɔɔɔ sié fa miŋ Fariziẽwa ná siervu; Nikɔɔɔɔɔ né ká báálo ná, fa há mú Zeezi rí títaŋ oro. É né v ɔɔse nɛ ná bulé:

⁵¹"Á kíŋse siervu, á wɪ nɛɔ sariya wuo dí aá yo tína, raá wúú zésé, a zuŋ wíí ná v há éé."

⁵²É né Fariziẽwa ná bósú bulé: "Í má lé Galiile rí ɔó? Wúlli Wuse kenne ná, ɪ sí zuŋ rí Wuse wílaabúlló oro wuu ha wɪ Galiile líé."

⁵³((É né ká ɔa nɛŋ wuu col jaá.

Zaŋ 8

¹Ká Zeezi má isi zí ólívi tuuni paalo.

²É né tóó pul, v ɔɔŋ cíɔɔɔ fól burko zu Wicɔɔɔɔɔɔɔ, nɛ ɔíkana tuu pérú. U ké, a pi wíé aá kármíwó.

³Wuse kenɔɔɔna rí Fariziẽwa de isi ka háálo oro, ɔa há cérú ruú tuŋ córmu, a kaa ko Zeezi rí; a a v lu cí nɛ wuu síé mé.

⁴Ká ɔa sié ɔɔse Zeezi bulé: "Karmɪ"ana, á kɛŋ háálo né rí báálo né, rɪ ɔaá pí náŋa.

⁵Wuse kíŋse ná Moyizi há éé ɔa púŋse siervu, nɛ háála duduusi mɔhɔ́ raa yosi ɔúúse né arí ɔówó. Í má sié sé beé rí?"

⁶Ba ɔɔsé ná ká bárá ré, ɔa hé bil Zeezi mí, a make ríwó tuŋ ráŋ mé kánú, ká bulú zóké wíí ré. Baá ɔɔse Zeezi é, ká v de cúru nyúú ké, a kánú néníwie aá tuuri tíé.

⁷Ba ha háá ɔɔse Zeezi, é né v kánú nyúú ɔó a búlwó rí bulé: "Í siervu nɛɔ ná ha há wɪ wíɔŋ éé, úú né la sié pi ɔówí yo háálo né, ká póú náŋa."

⁸Ká baa burkánú nyúú gure, a baa tútuuri tíé, rírú néníwie.

⁹Zeezi bulé ná zúwó mé, ɔa de pise col jusé, balá baláwa; ɔa ɔihiesé né lá síe col. Ká Zeezi dɔɔ ko kááne, v rí háálo ná fa há cúɔwó sísiénnúwa.

¹⁰Zeezi síe kúó ɔóú nyúú bel, rí háálo ná dɔɔ né ciné, é né v bósú bulé: "Háálo, ɔ ná nie ná? Oro wuu wí sariya díyoe mánsé?"

¹¹É né háálo ná sé: "Oro wuu toó, Karmí"ana." É né Zeezi búl rí bulé: "D má wí búi ja. Múmú jaá, ká báá sí wíɔmɔ á.))

¹²Ká Zeezi baa bure aá karme nie, a búlwó rí bulé: "D né ká dúnié nie pummɔ. Nero ná há tɔɔ mé, pummɔ ná háá pá hiésó sí cúólú, v báá wí bino siérú va."

¹³É né Fariziéwa búl rí bulé: "l tu nyúú wíé ré, i búbul; i wíbulé ná to wílaadílé."

¹⁴É né Zeezi sé: "Rɔɔ tu nyúú wíé né ríɔ búbul má, ɔ wíé kén tanjá; bee wíé ɔ ɔ há lé rán ko, a zímíɔ háá mú rán má; ká í é, í wíɔ há lé rán é, a wíɔ háá mú rán ná má é.

¹⁵Í dí nie sariya, é há céré nibíine síe mé né; ɔ é síe wí nén wuu sariya dí.

¹⁶Rɔɔ é ní kúé aá dí nero sariya má, ɔ sariya díí ká tanjá, bee wíé ɔ dɔɔ ra wí nero sariya dí; amá ɔ Ana ná há tómiɔ mímíɔ har.

¹⁷Ba púɔsɔ héiwa kíɔse keno siérú, a bulé rí nie belle há té wí siéda, v ká tanjá ré.

¹⁸D té siéda aá pán tu né, ɔ Ana ná há tómiɔ, má té siéda aá pán né."

¹⁹É né ɔa bósú: "l Ana miɔ néé?" É né Zeezi sé: "l wíɔ é, a wíɔ Ana má é. Rúiwa fa ɔ ré, í faá zímíɔ Ana má ré."

²⁰Zeezi búl wíé nyán wuu, rɔɔ miɔ Wicɔɔɔɔɔɔɔ siérú né aá karme nie; a ké lél satóɔrpálo ɔie dihéé. Nén wuu wí ísé kánú, bee wíé v tén ha wí péré.

²¹Ká Zeezi síe baa búlwó rí bulé: "D sí col ká ríiwa ko aá jáɔ, amá í sí súsíwa wíɔmɔ siérú; í síe wíɔ dímúúle wuó mú."

²²Zuwifiwa síe isi aá bósíwɔ tu: "Uú já rúú ɔóú tu rí yáá, v há sé: 'l wíɔ dímúúle wuó mú?' "

²³É né Zeezi bul pówó bulé: "l ká tié réé nie né, ɔ é ká nyúú rí nén ré. l lé dúnié né ní; ɔ é síe wí dúnié né líé.

²⁴É né te, ɔ súsíwa sí súsíwa wíɔmɔ siérú. Rúiwa dé wí léé dí, rɔɔ ká nén ná ɔ há sɔɔ kóú, í súsíwa wíɔmɔ siérú né."

²⁵É né ɔa bósú bulé: "Áɔ rí kéí?" É né Zeezi sé: "D há búl ná péiwa ɔ karmé púle wuu mí.

²⁶D ha wo wíé ɔíkana bul aá cáásiwa, a wólli wíé ɔíkana má mé tɔɔ aá díiwa sariya má; amá nero ná há tómiɔ ká tanjá nén ré, wíé ná síe ɔ há níe v rí, ɔa né ɔ bul aá pá dúnié nie."

²⁷Ba wí níe, rɔɔ Ana Wuse wíé né v búbul.

²⁸É né Zeezi síe bul pówó bulé: "Tén ná mé í háá kóó ka Nibiino Bio rú bó bána rí, é mé né rúwa zímín há ká nén ná; í sí zuj rín wín tu wícólle ní a, amá η Ana há pí wíé ná mákín né, η má pi aá kármíwa.

²⁹Neró ná há tómin wín pié tá η duho, amá υ mínín har; bee wíé η wí"álle ká wíé ná háá tóró sierv né, kál wuu."

³⁰Zeezi há búl é, nɛ bɪkana lóú wíé dí.

³¹Zeezi síe bul pá Zuwifiwa ná há lóú wíé dí a bulé: "Rúwa níi tuj wíé ná η há pié kármíwa wérí, í sí án karmibélé tu.

³²Í sí zuj tanjá, ká tanjá síe sí léíwa tá rúwa túllíwa tu."

³³É né é Zuwifiwa sé: "Á ká Aburahán duo ní, nén wuu ha wírá késé, á óú yósi ná; bee mí síe ɪ sé ráá sí ko túllírá tu?"

³⁴É né Zeezi bul pówó bulé: "Tanjá né η bul aá péíwa, neró ná wuu háá a wíbomo, ɪ ká wíbomo yómo ní.

³⁵Ká yómo síe to jaa bíí wuu; jaa tína bio é ká jaa bio ní wuu.

³⁶É wíé, rɪ Bio ní éé í túllíwa tu, í tííwa tu bón.

³⁷Ɔ ís rúwa ká Aburahán duo ní; ká í jíján muse líse, bee wíé η wíbulé wííwa dulla zóé.

³⁸Wíé ná η Ana há máké pán né η búbul, ká í má í" a wíé ná í áná há máké péíwa."

³⁹É né ɓa líse nuɔ bulé: "Á áná ne ká Aburahán." É né Zeezi bul pówó bulé: "Rúwa fa ká Aburahán bélé ré, í faá í" a wí"álle ná Aburahán há éé né.

⁴⁰Múl néé mí, tanjá né η ne Wuse rí, a pii bul péíwa, ká arí é wuu, í jíján muse líse nye. Aburahán síe ha wɪ nye wíí duo éé.

⁴¹Í áná háá tuη é né, í tútuη." É né Zuwifiwa ná sé: "Á to mengabélé; Wuse duho né kára Ana."

⁴²É né Zeezi bul pówó: "Rɪ Wuse biéna fa kéíwa Ana ré, í faá cóllín rí. Ɔ lóú rí né a ko; η wín tu mé kúé, υ né tómin.

⁴³Beé síe te, í wín wíbulé ná múúla wuó né? Í há wúó wuó zesi ná wíé né.

⁴⁴Í áná né ká Sitaane, í síe já rúwa túmíwa áná cólle ní. U ká mɪbúr ré, dúnié púle wuu mí. U ha wɪ tanjá tɪné ná, bee wíé tanjá tóú mí. Ruɔ níi nye nyierv má, υ mála né é. U ká nyetín ré, nyierv wuu áná né.

⁴⁵Amá η é háá bul wítánse ná né, í wín wíé léé aá dí.

⁴⁶Í orí rí wón wízókí aá make? Ruη síe bul wítánse, bee rí te í wín wíé léé aá dí?

⁴⁷Rɪ neró ká Wuse nén, uɔ ne Wuse wíbulé ré; í é to Wuse níé, é né te í wúú wíbulé ná zesi."

⁴⁸É né Zuwifiwa ná bul pá Zeezi bulé: "Á wí tanjá kené ráá bulí ká kanṭón nízíné ré, a le Samari?"

⁴⁹É né Zeezi sé: "Kanṭón wín zíné, η Ana né η zízíl, ká í é lúlórín."

⁵⁰Ḑ waá ja rín pínṣín tu. Nén rí ján pínse. É tína níí á rúb dí nne sariya.

⁵¹Tanjá né η búbúliwa rí, nero ná wuu há lán wíbulé nyán aá tñwó, v tína waá suwe, bírí.

⁵²É né Zuwifiwa ná bul pów bulé: "Múl néé mí é, á íṣ zuṣ rí kanṭón ðiēna zíní ré. Abirahan sówó, Wuse wílaabulla má suwe, ká ru sé, rí nēn tñj wíbulé, v tína waá suwe, bírí.

⁵³l né kírā naabál Abirahan há sówé? Wuse wílaabulla má sósó ré. l má sié píí tu make ru ká beé rí?"

⁵⁴É né Zeezi búlwó rí bulé: "Rin tu gíró aá pínṣín tu, v to pínṣé. Ḑ Ana ná í há súú né kéíwa Wuse, ká wúb ē má, v ní pínṣín. Ḑ é úṣ; rin kúó bul rín wúb ē, η bírmé nyetín, a nííwa há ká nyetíná nye. Ḑ sié úṣ, aá zílú nno sé.

⁵⁶l naabál Abirahan há nín tápul koolí wíé, v ísó gúnne satoró ré, v háá á rúb ná é kal wíé. U sié nóú má, a isi juṣe."

⁵⁷É né Zuwifiwa ná búlú rí bulé: "l buṣe wí meéselle rí fí péré, ká ı sé ríí ná Abirahan?"

⁵⁸É né Zeezi bul pówó bulé: "Tanjá né η bul aá péíwa, ða kúó aá lul Abirahan, rin é mínó."

⁵⁹É né ða de isi pa dówó, ríwó yosi Zeezi. U féṣú tu, a luore mó le Wicvohijizeno ná mé.

Zaṣ 9

¹Zeezi háá colé, v ná báálo há nyómmé, ruu ké ḡménó nno. Ba lúlú nyómmú é né.

²É né Zeezi karmibeḡ sié bósú bulé: "Karmi"ana, beé wíé ré ða lul báálo né ruu nyómmó, v tu wíḡmḡ wíé né yáá, v lulla wíḡmḡ wíé né?"

³É né Zeezi sé: "U tu wíḡmḡ wíé rá, v lulla má wíḡmḡ wíé rá. U nyómmu ná tanja ká, rí nne tin é mé, a ná Wuse háá a rúb tin tutumí ná v mé né.

⁴Pumḡ ha há mínó, v mḡhṣ ráá tin nero ná há túmín tutumé. Tóó sí ko bírí, rí nēn wuu sí wóllí tin.

⁵Ḑ ha há muṣ dúnié sierv, η né ká dúnié nne pumḡ."

⁶Zeezi há búl é ko tenni, v púse muṣtuoru tá tíé, a kaa bu kuṣkulo. A ka kuṣkulbuulé ná mú taare báálo ná sié mé,

⁷ká búlú rí bulé: "Mú púnṣí sié Silowe vilé mé." (Silowe múl né ká: "Ntutuí"). É né v mú a púnṣi, v sié wúrí, ká v níná rán wérí, a bure aá ko.

- ⁸U laka nie rí nie ná wuu fa há nóú, ruu kénó a fa súsul, ɔa síe búɔɔse náná bulé: "Báálo né ra fa wí kéné áá sul ɔie é ré?"
- ⁹Náná súú né. Náná súú rá, rúú níúsínóh ré. Ká báálo ná má sé: "D tu tu né."
- ¹⁰É né ɔa bó sú bulé: "l á eréwa i síe wúri?"
- ¹¹É né u sé: "Báálo ná ɔa háá yíre Zeezi, u né bú kuŋkulo a aa táárin síe, ká bulin kaa mú pún si Silowe vílé mé. É né ŋ mú a pún si, a níná rán."
- ¹²É né ɔa bó sú bulé: "É báálo síe muŋ neé?" É né u sé: "D wí é."
- ¹³É né ɔa ka báálo ná fá há nyómmé, a kaa mú Fariziéwa rí.
- ¹⁴Zuwifiwa fiélé tápúl né síe, Zeezi bu kuŋkulo ná, a pii dúóri nyummo ná.
- ¹⁵É né Fariziéwa ná síe baa bó sú, ríwó ná, u há á éwa, ká u síe bel áá ná rán. É né u bul pówó bulé: "Kuŋkulbuulé muó né u aa láárin síe mé, ŋ kaa mú pún si, ŋ síe wúri."
- ¹⁶É né Fariziéwa ná náná sé: "Báálo né há tŋ tutumí né, u wí Wuse líe, bee wíe u wí fiélé tápúl wíe tuŋ." Ká náná má sé: "Wíɔŋ"ár sí wólli wínyánse nyán a?" É né nu bámma zúwó péke.
- ¹⁷É né ɔa ɔse nyummidúóri ná bulé: "l má rí, áŋ rí ká é báálo há wúri síe?" É né u sé: "U ká Wuse wílaabúlló ré."
- ¹⁸Zuwifiwa sídíire ná sé ɔa waá láá dí, rí báálo ná fa nyómmó, ká u síe wúri, ká bul ríwó yírú áná rírú maá ríwó ko.
- ¹⁹Ba ko, ɔa bó síwó bulé: "l bio ní ká báálo né? l sííwa lólu ruu nyómmó ré?" U á eré ré a níná mól neé mí?
- ²⁰É né báálo ná áná rírú maá sé: "Óó! Á bio ní, a lólu ruu nyómmó ré.
- ²¹Amá á wúú síe há cí éwa a níná rán zaa é é, á wí nén ná má há wúru síe é. l bó sú tu ná, u to heŋbié, u sí mánse péíwa."
- ²²U áná rírú maá faá fá Zuwifiwa sídíire ná; é né té ɔa bul é, bee wíe ɔa íó rí Zuwifiwa vúúrú bulé, rí neró wuu sé Zeezi ká Wuse Níuse, ríwó kírí tína ɔa cémejaa mé.
- ²³É né ɔa súú to heŋbié, ríwó bó sú tu, rúú mánse pówó é.
- ²⁴É né Fariziéwa baa yíre báálo ná fa há ká nyómmó, u tuu peri, ɔa búlu rí bulé: "Fá Wuse ká bul taŋá; á íó rí báálo né ká wíɔŋ"ár ré."
- ²⁵É né báálo ná sé: "Ruu ká wíɔŋ"ár má, ŋ é wí é; ŋ taŋa é wí balá ré, u né ká: ŋ fa nyómmó ré, ká zaa níná rán."
- ²⁶É né ɔa bó sú bulé: "U á eréwa ká wúri síe péí?"
- ²⁷É né báálo ná búlwó rí bulé: "D fa lá síe búlu péíwa ré, ká í wín zésé. Bee wíe ré í sín baa bááse búlu tu tu péíwa? l máá já rííwa óú karmibe le né?"
- ²⁸Ba de ísú zome mí, a bulé: "l né kóú karmibíí, á é ká Moyizi karmibe le né.

- ²⁹Moyizi é, á íǝ rí Wuse búl wíé pów ré, amá báálo né, á wúb há lé rán ẽ!"
- ³⁰É né báálo ná sé: "Wígurí rá sié! Rúwa wúb há lé rán ẽ má, v né sié wúrín sié.
- ³¹Á íǝ rí Wuse wí wíboŋ"aará zesi; amá vó zesi nero ná háá búú, a saŋ áá tǵú cólle ní.
- ³²Ba há lól nǵíino ruu nyómmó, nero a v sié wúri, á ha wúb níé ná.
- ³³Rí báálo ná to Wuse nǵumí, v wí wí nyé wuó a."
- ³⁴É né ǵa búlú rí bulé: "l wuu ká wíboŋo né, ǵa lól wíboŋo sierv, ká ı má jǵja rí kármírǵ?" Ká kírú, v le cémejaa ná mé.
- ³⁵Zeezi ne, rí ǵa kírí báálo ná. U mú nóú, a bósú bulé: "l lá Nǵiino Bio wíé dí rí?"
- ³⁶É né báálo ná bose Zeezi bulé: "Karmı"ana, áŋ rí ká é Nǵiino Bio, rǵ lóú wíé dí?"
- ³⁷É né Zeezi sé: "l nóú; v né ká nero né háá búl rí mól néé mí nyé."
- ³⁸É né báálo ná tuwí ǵírmi tíé, a cǵole Zeezi ká bulé: "Nyuutina, ȷ lóó dí rí."
- ³⁹É né sié Zeezi sé: "ǵ kó dúnié, sarıya oro wíé ré: Rí nıe ná há nyómmé sísé wúnni, ká rí níé ná má háá ná rán nyumme."
- ⁴⁰Farıziǵwa náŋa há mínú laka, a ne wíí ná v há búlé, ǵa bósú bulé: "Á má sié ká nyómmá ré?"
- ⁴¹É né Zeezi bul pówó bulé: "Rúwa fa ká nyómmá ré, ǵa waá bulıwa ká wízókrǵ, amá ı há síuwaá ná rán ré, ú dé a wízokra né wuu."

Zaŋ 10

- ¹Ká Zeezi sié máŋse pówó bulé: "Taŋá wuu ní ȷ bul áá péıwa: Nero ná wuu há wí dánno né tǵé áá zv petuu, ká tȷ zen ní ǵéri áá cíksi rán, v tına ká gaaro né, gabıbar tu.
- ²Amá nero ná é há tǵ petuu dánno né áá zv, v né ká piense penvoło.
- ³Dánnupóóro wúri pów né, v zv. U piense má úǵ lıŋó. Úú yırwó yura né, balá baláwa, ǵa ko mú le.
- ⁴Rı ǵa lıó tenni, v la sié a yıre, ká ǵa tȷ, bee wíé ǵa wuu úǵ lıŋó.
- ⁵Ba wı nıhoro é mıı tȷ; ǵa wúb lıŋó ẽ, ǵaá fá né, ká tóú."
- ⁶Zeezi súbıle é né pówó, ká ǵa wúb mól níé.
- ⁷É né Zeezi baa bul pówó bulé: "Taŋá né ȷ bul áá péıwa, ȷ né ká piense jaa dánno.
- ⁸Nıe ná wuu há lán sié ko, dé ká gaara né, gabıbara duŋo. É né piense wúb zésé.
- ⁹ǵ né ká dánno. Nero ná há tǵıŋ zv, ȷ sí la tına tá. U sí le, ká ko áá zv, a ná ǵdíıle áá dí.

- ¹⁰Gaaro é kúó rúú ga né, a búúse, ká zòke zókru. Amá η é kúó, rí nibííne ná hiěsó ní kíηkán maahú.
- ¹¹"D ká penvoliwero ní. Penvoliwero tíηú piense wíé púú muse né lenni suu.
- ¹²Amá nero ná há wí piense te, ká la aá nuole ká ríwó túmú, ruu né ná dííro ruó kó, uú fá né ká tá piense, dííro ko keke náηa, ká náηa pise.
- ¹³Uú fá é, bee wíé uú núólú ká ríwó túmú ní. Piense ná hiěsó tóú síé wí.
- ¹⁴"D né ká penvoliwero. D íη piense, ká ba má zímíη,
- ¹⁵ane η Ana há íη, ká η má zímú é. É né η pín muse lenni suu, η piense wíé.
- ¹⁶D ha kén piense náηa, ba to petuu né sierv. U síé mōhó rín jaa kēsíwó má ko rí; ba sí níη líηó, a ko zu náηa ná sierv, ríwó wuu a petuu balá piense, rí penulo balá núnuole.
- ¹⁷"D Ana cóη, η há tán muse pán piense ká rín burla, wíé.
- ¹⁸Nén wín muse wuó líse, η né có η pii tá pá; η kén tíη rín pín muse pá, a ka tíη rín burla má. D Ana há pán tíη ná né é."
- ¹⁹É né Zuwifiwa sídííre ná baa ose cakse náηá mé, u wíbulé ná wíé.
- ²⁰Ba dikana sé: "Kantōη bóη ré mínú nyúú mí, u gáású né, ú zésú rííwa a beé?"
- ²¹Ká náηa má sé: "Kantōη bomo há muη nero nyúú mí, u wíbulé rá tóú wíé ná. Rí kantōηbomo muη nero nyúú mí, u sí wólli nyumma síse wúnni?"
- ²²Tóó líó, Zuwifiwa síé isi aá díwó cana oro, jiwúri cana ná há ká Wicvolijizeno sesé cana, Zerizaleme mé.
- ²³Zeezi síé zu Wicvolijizeno, a guore aá va závára sierv, závára ná ba háá yíre Salomon závára.
- ²⁴Zuwifiwa sídííre ko kilú, ká bósú bulé: "Kal beé rí ú a ríí maki tu pára, á há déllé aá gúl? Ru né ká Kirisi ná, i caase bul pára."
- ²⁵É né Zeezi bul pówó bulé: "D lá síé búlú péíwa ré, ká í wí léé dí. Tutúηwere ná η há éé η Ana dóé mí, ba makiη há ká nén ná má tu péíwa ré.
- ²⁶Amá í há tón piéηsé, í wín wíé léé dí.
- ²⁷D piéηsé zésín líηó wérí; η íwó, ká ruη yíró, ba tíηíη mé.
- ²⁸D pówó muse ná há waá tenni, ba waá yúkse, ká nén toó, a wóllíwó aá la η nése mé.
- ²⁹D Ana ná há píwó pán, u ke óη wuu; nén síé toó, a wóllíwó aá la u nése mé.
- ³⁰D ríríη Ana wuu ká óη balá ré."
- ³¹É né Zuwifiwa sídííre baa pa dówúó, ríwó yósú.
- ³²É né Zeezi bósíwó bulé: "D Ana pán dóé η tuη tutúηwere dikana í síé ná; é tutúηwere orí wíé ré síé, í jíja rííwa yósín bú?"

³³É né Zuwifiwa sídíre ná sé: "Á wú yosi tutúwérí wuu wíé, ı há túksé Wuse, é wíé né á jı́ja ráá yósí. ı má nı́bı́n há píı tu make Wuse!"

³⁴É né Zeezi bul pówó bulé: "Ba púńsiwa kíńse kenó sıerı bulé Wuse sé: 'ı ká wıńsa né.'

³⁵Néń wı é púńse wuo kaá tó túńtóé. Rı Wuse né kénı nıe ná ɓa há púńse kenó ná pá, aá yıre wıńsa,

³⁶ı cí eréwa, ı sé rıń túksé Wuse, ı há sé rıń ká Wuse Bio! ı é néń ná Wuse há lısé a túmıń dúńıé mı.

³⁷Rıń né wıń Ana tutumé tıń, ı sıń láá dí.

³⁸Amá rıń Ana tutumé é ní rıń tútıń, rı́wa wıń léé dí má, ı a yardá é tutumé é mı, a make rı́wa túńwó mé, a zıń rıń Ana mínıń mé, káń má mínıń Ana mé."

³⁹Ba baa de isi aá jóú kané; amá ı lúó líwó nése mé.

⁴⁰É né Zeezi isi daare Zırdeń fuo daaré nóńo, a mú mıń dıńı ná Zań fa há kénı nıe aá mıńsi nyıı mı.

⁴¹Nıe ɓıkana kó Zeezi rı. É nıe sé: "Zań wı nyáńwı́ wuu éé, amá ı há búl wıé ná wuu a mú tune báálo né mı, ɓa ká wıtáńse né."

⁴²Ráń né, nıe ɓıkana cí la Zeezi wıé dí.

Zań 11

¹Betani mı, báálo oro fa mıń ráń ɓaá yırú Lazaare. U nátolé ní ká Marte rırú maábio Maari.

²É Maari ní kal oro bıse tulaalé waase Nyuutina Zeezi naase, ká kánú nyúpúse múre. U nánıolɔ Lazaare né sıé ɓal pıolı.

³U nátolé ná sıé tıń, ɓa mú bul Zeezi mı bulé: "Nyuutina, ı nańńóńcólı ná níı wulé."

⁴Zeezi há né é, é né ı sé: "Pıolı né tóú súbırpıolı; ı tańa sı a rı Wuse yır la pıń, rı Nıbiino Bio tıń é mé, a ná pıń."

⁵Zeezi sıé fa có Marte rırú maábio, arıwó nánıolɔ Lazaare wérı.

⁶U há né Lazaare pıolı ná wıé, ı ha kénú dumıńı, a peri tápıle bele,

⁷ká sıé búlu karmıbele rı bulé: "ı a ráá burmú Ziide tíé."

⁸É né ı karmıbele búlu rı bulé: "Karmı"ana, ı rá Zuwifiwa fa jı́ja rıwó yosi ɓó Ziide mı, tésıı nye ɓó, ká ı sı ráá burmú ráń?"

⁹É né Zeezi sé: "Tápıł pırıı sıerı, léérewa fı rı bele né ráń, é rá? Rı neró níı va wóho, ı wı ɓıe mıı génne, pımmó mınó, ı nıńa ráń.

¹⁰Amá rı neró níı va títań, ıú génne ɓıe mé, bee wıé ı wı pımmó kené."

- ¹¹Zeezi há bul é tenni, v báá súúró pówó a bulé: "Á nagnónḡ Lazaare pí dón ní, ḡ sié sí mú illú."
- ¹²É né Zeezi karmibele ná sé: "Ruv né pí dón é, v sí dúórí."
- ¹³Zeezi faá bul Lazaare suv wíé né, ká v karmibele é bune ruv bul dón tu píne wíé né.
- ¹⁴É né Zeezi sié caase bul pówó bulé: "Lazaare súwó."
- ¹⁵D há to rán ná tórín sierv, í wíé, a make ríwa áḡ yardá. Í a ráá múb rí."
- ¹⁶É né Toma ná ḡa há kené áá yíre biloo, v búlú karmibináḡa rí bulé: "Í lo ráá má tuj mú, ruv ká súú má, ráá rírú wuu suwe."
- ¹⁷Ba wuu mó Betani. Zeezi há péré, v nío rí Lazaare há zú buo, v tápuḡe baná né.
- ¹⁸Betani rí Zerizaleme sié há wí bol, ká a ane kííló botoro,
- ¹⁹Zuwifiwa ḡikana kúó ríwó bólle Marte rí Maari, ká búólíwó, ḡa nánvoolo há súwé wíé.
- ²⁰Marte há né Zeezi koe wíé, v líó mú ruv cému, ká Maari é ké jaa mé.
- ²¹Marte sié bul Zeezi rí bulé: "Nyuutina, ru fa muḡ reé ré, ḡ nánvoolo waá suwe.
- ²²Amá nye má mé, ḡ íó zuḡ ré, ru súl óḡ wuu Wuse rí, v wíí vḡḡ."
- ²³É né Zeezi bul pówó bulé: "Í nánvoolo sí bu"isi."
- ²⁴É né Marte sé: "D íó zuḡ ré, dúnié kal isí, suwe bu"isé mí, v sí bu"isi."
- ²⁵É né Zeezi sé: "D né ká nero ná há sí bu"isi suv mé, a illi nḡe suv mé, a pówó hiēsó. Nero ná wuu há lán wíé dí, ruv súwó má, v sí ná hiēsó.
- ²⁶Ká nero ná má há wómmó, a lán wíé dí, v báá waá súwí ná. Í lá é wíí dí rí?"
- ²⁷É né Marte sé: "Óó! Nyuutina, ḡ lóó dí, ru né ká Kirisi, Wuse Bio ná háá ko dúnié."
- ²⁸Marte há búl é tenni, v bíró mú yírú maábíó Maari, a lḡore búlú rí bulé: "Nyuutina kúó, v yírí."
- ²⁹Maari há né é, v ísó fá kíkélé a mú Zeezi rí.
- ³⁰É mé, rí Zeezi ha wí tóó sierv zóé, ká cí dḡí ná Marte há líé cému.
- ³¹Zuwifiwa ná há kéné áá buole Maari jaa sierv, há nóú ruv isí é ḡalaḡala, a mú áá lé, ḡa búínó ruv líó áá mú lelḡule nyúú ní, ruv wí. É né ḡa tíḡú mé le.
- ³²Maari há múé peri Zeezi dḡí a nóú, v ḡírmi tíé v síé, ká bulé: "Nyuutina, ru fa muḡ reé ré, ḡ nánvoolo né fa waá suwe."
- ³³Zeezi há ná Maari rí Zuwifiwa ná há kenú le, rí ḡaá wí, v sierv zókó, v teḡ wuu yḡore.
- ³⁴É né v bose bulé: "Néé ré ḡa húú?" É né ḡa búlú rí bulé: "Nyuutina, ka síí ko ná."
- ³⁵Rí Zeezi wíó.

- ³⁶É né Zuwifiwa sé: "Í nóú há cóú é!"
- ³⁷Ká náña má sé: "U ra wí nyummo síé wúré rí, v síé fa wí wuó kére rí Lazaare sí súwú?"
- ³⁸Zeezi tɛɲ baa yvɔɛ. É né v mú lɛlbule dɛhí. U lɛlbule ná fa ká dówí né, ɔa billi ko suki nuɔ.
- ³⁹É né Zeezi sé ríwó ka dówí ná wúri buɔ ná nuɔ mé. Suu ná nátoló Martɛ sé: "Nyuutuna, nye mé vú súórú, tápvɛ baná né nye, ɔa há húú."
- ⁴⁰É né Zeezi búlú rí bulé: "D wí bulé péi bulé ru lán dí, ɪ sí ná Wuse pín?"
- ⁴¹Ba síé ka dówí ná billi tá. Zeezi kánú nyúú bán bána rí, ká bulé: "Ana, ɲɲ bárkí, ɪ há sánɲɲ sulé.
- ⁴²D é íǝ zuɲ rí kál wuu ní, ɪ sísánɲɲ sulé. Amá ɲ búl nye, a make rí nɛ nyán há kílɲ ní laa dí, ru né túmɲɲ."
- ⁴³Zeezi há búl é tenni, v cáásó kíɲkán bulé: "Lazaare, isi ko le!"
- ⁴⁴É né suwe ná isi ko le, ari gɛɔ ná ɔa há pié tóú síé mé, rí pɛɲse ná ɔa há pié vósú naase rírú nɛɲsa. É né Zeezi sé: "Í ka ɔie ná puri, ká tóú rúú col."
- ⁴⁵Zuwifiwa ná fa há kúé muɲ Maari laka, a ná tutumí ná Zeezi há tómé, ɔa ɔíkana lá Zeezi dí.
- ⁴⁶Ká ɔa náña má mú cesi Zeezi há óú ná, a pá Farizíɛwa.
- ⁴⁷É né síé Wuse vuk"ɔɔsa nɛhíɛse rí Farizíɛwa yírúw sídíire náña bulé: "Áá ráá a beé rí? Báálo né há túɲ nyánwíé aá mo nye!
- ⁴⁸Ráá né lóé rúú í" a é, nɛ wuu sí ko lóú wíé dí, rí Romi tɲ tɲáwa tɲ é wíé ko kɛsírá dutílle nɛ wuu, ká cɛɲɲírá Wicɔɔhɲizeno."
- ⁴⁹Ba siɛɛv, báálo oro muɲ rán, ɔaá yíre Kayifi. É bina, v né ká Wuse vuk"ɔɔsa nɔhó; v síé bul pówó bulé: "Í wí wíí ɛ!
- ⁵⁰Nɪbala há súwé nɪkana nyúú mí, v wí cúcó a kílle á dutílle nɛ wuu há súsé mé? Í wóú éé bune?"
- ⁵¹Kayifi há búl é wíí, v tu zumé mé rá; amá é bina v né há ká Wuse vuk"ɔɔsa nɔhó, é né v wólli la Wuse nuɔ mé, a bulé Zeezi mɔhó rúú suwe, ɔa dutílle nɛ wuu yir mé.
- ⁵²U síé to Zuwifiwa nɛ dɔɲɔ yir mé né, v mo rúú suwe, amá rúú wólli kɛse Wuse bele ná há ɔése dɛhí wuu ní, a ko hé náña mé, anɛ jamán balá.
- ⁵³A de púl é kal mé, Zuwifiwa sé ɔa sí ɔú Zeezi.
- ⁵⁴É wíé né, Zeezi báá wí cáásé kánú tu aá nyuse Zuwifiwa siɛɛv, ká le rán, a mú muɲ tóú oro ɔa há yíre Efirayɲ mí, v rírú karmibele cíco rán. Efirayɲ só gurbéteke laka né.
- ⁵⁵Zuwifiwa Pake cana díí síé fa péró. Nɛ ɔíkana la síé mú Zerizaleme, ríwó múúrúwó busunnu kéré.

⁵⁶Ba sié jija ríwó ná Zeezi, a zuu ké Wicvohjizeno sierv, aá bōse náná bulé: "Íí bune beé rí? U sí ko cana yáá, v waá ko?"

⁵⁷Jaáá, Wuse vuk"ōsa nñhēse rí Farizēwa tá nuu bulé, ri nēj ē Zeezi dumíní, rúu make, ríwó mú kánú.

Zaṇ 12

¹U há kúé kááne tápuḗ balgo, ká ríwó dí Pake cana, Zeezi ísó mú Betani, Lazaarewa tóó. É Lazaare né súwé ká Zeezi bur"ílli.

²Ba sié a bídííle Lazaare jaa mé, a pób; Lazaare pé nne nánja mé, ríwó ka Zeezi dí bue. Marte sié pii ko bil, a lōke aá pówó.

³É né Maari isi pi tulaalé yelí há dúókó, a ka sōj wérí, a bise hé Zeezi naase mé, a kánú nyúpúse tiini aá múbue. Tulaalé ná péré líitir fá, náare duṇo tulaalé. U sōj dakle jaa wuu.

⁴Zeezi karmubio nóṇo, Zidaase há lé Isikariyo, v ná háá á rúu yélle Zeezi pób duṇoma sé:

⁵"Raá fa pí tulaalé nyán yélle dénié zooto rí, á wí summe pá ré?"

⁶U há ká gár né te v bul é, v to ane summe wíé ní wúb mé. U né fa kénwó kotokó, aá ga meéwíé ná ba háá hé rán.

⁷É né Zeezi sé: "Lo háálo né cím! Lo rúu tñj totomí ná há kán kal huulí wíí.

⁸Í rí summe ní muṇ nánja mé wuu, ká ṇ é, í wíj wuó ná wuu."

⁹Zuwifiwa bókana ne, ri Zeezi muṇ Betani mí, a isi mú; ba sié wí Zeezi duṇo wíé né tñjé mú, ba múó kówó pé ná Lazaare ná há súwé, ká Zeezi a v isi ní.

¹⁰É né Wuse vuk"ōsa, nñhēse vuure cí Lazaare má búí mé,

¹¹bee wíé Zuwifiwa ná bókana síí ná Lazaare ná Zeezi há ílli suu mé, a tñj é wíé a véwó tá, ká la Zeezi wíé dí.

¹²Tóó há púlé, nókana ná wuu há mú Zerizaleme, ríwó dí cana, ba nío ri ba sé Zeezi níí ko Zerizaleme.

¹³É né ba cónne habé tuu paarv, a kaa lu mú ríwó cémú; ba sié cícáási bulé: "Hozaana!" "Rí Wuse hé bárka pá nero ná Nyuutna há tóomé, rúu kóu yur mé, lzurayel kuóro!"

¹⁴Zeezi ná kokúwie a zí kénú daha, ane é ba há pñjse Wuse Kenó mé:

¹⁵"Siyōj nne, í sí héwíj fá! Ná, í kuóro níí kué, a zí kokúwie."

¹⁶Zeezi karmubele fa wí é wíé múbúla níé é tñj mé. Wuse sié há kúé píjisi Zeezi tñj ná mé né, ba bune mú lúri, ri é há pñjsé mú tীনó mé wí"álle né é, ba a aá pób.

- ¹⁷Nɛ ná wuu fa há muɣ Zeezi laka, ká v ɪlli Lazaare suv mé, ɔa césíwó sù wínáále ná pá nɛ.
- ¹⁸É né nikaṇdóó lu cén Zeezi; ɔa há níe ruv tɔ́n é nyána.
- ¹⁹É né Farizíẽwa síe bul náṇá rí bulé: "Í báá wo beé aá a! Nɛ wuu líó mú tɔ́n mé."
- ²⁰Gɪrɛkewa náṇa fa kó Zerizaleme, ríwó cuole Wuse, a muɣ caṇdíre ná sierv.
- ²¹Ba síe mú ná Filipi ná há lé Betisayida, Galiile tié tóó nóṇo, a búlú rí bulé ɔaá já ríwó ná Zeezi ní.
- ²²Filipi má mú ná Aṇḍurí, ɔa wuu belle mú hé é duosi pá Zeezi.
- ²³É né Zeezi bul pówó bulé: "Tén ná há moḥé rí Nɪbiino Bio ná pínse, péró rí.
- ²⁴Wítaṇá né η bul aá péiwa: rí míbíí ní wí tié zóé ríi suore, vú dé óó duṇo né; ká rí ɔa púú hé tié mól, rúú suore é, v sí nyú le, a hé bíe náṇa ɔíkana.
- ²⁵Nerɔ ná há cóú muse né kílle wíi wuu, v sí ko jóú gúl, ká nerɔ ná há vóú muse tá tié né nyúú, v sí ko ná muse ná há waá tenni.
- ²⁶Rí nerɔ já rúú tɔ́n pán, v tɔ́n mé; η há muɣ rán ná wuu, η tutuṇno máá muɣ rán né. ɪ Ana sí zíl nerɔ ná há tóme aá pán.
- ²⁷"Mól néé mí, η sierv wuu ní vɪnsé. ɪ síe á rɪn bulé beé rí? Rɪn búlɪn Ana rí bulé: lán tá, tén né wula né háá kué nése mé yáá? ɪ síe há kó é wíe né, a ko aá le nye mé.
- ²⁸ɪ Ana, lo ríi yur la pín!" É né lɪnó oro le bána rí tuwi bulé: "ɪ pín-sú rí, η síe báá ha sí pín-sú súuri."
- ²⁹Nɛ ná há mínú laka a ne lɪnó ná, ɔa sé: "Duón ní dómé!" Ba náṇa má sé: "Malíka né búl wíe v rí!"
- ³⁰É né Zeezi bul pówó bulé: "Í wíe né lɪnó ná bul, í ne é, η é wíe rá.
- ³¹Mól néé mí, dúnié saríya díi síe péró, mól néé mí, ɔa sí kiri dúnié kuóro tá har rí.
- ³²Ká ɔa háá kó kánɪn é ríi ɔó nyúú rí tén ná mé, η sí pose nɛ wuu hén rí."
- ³³U bul é rúú mánse suv ná duo mí v háá á rúú suwe né.
- ³⁴É né jamán ná búlú rí bulé: "Á níó rí ɔa pún-sírá kíse keno sierv a bulé, Wuse Nɪlse kén muse ná há waá tenni. Eré mé rí síe ɪ sí ɔa sí ka Nɪbiino Bio ɔó nyúú rí? Áṇ rí ká é Nɪbiino Bio?"
- ³⁵É né Zeezi bul pá é nɛ bulé: "Pummo ha sí dááne muó yóó tu tu í sierv. Í va, rí pummo ha mínó, a make rí bíno sí kóó úríwa mé; nerɔ ná háá va bíno mí, v wúb dicaasí ĩ.
- ³⁶Pummo ha há míníwa sierv, í lóú wíe dí, a make ríiwa a pummo béle." Zeezi há búl é tenni, v cóló ká tówó, a kánú tu mú fén-si díbóli.
- ³⁷Zeezi há á wín-yánse ná wuu ɔa ná, ká é má ɔa wúb léé dí,

³⁸a make rí Wuse wílaabullo Ezayi há búl wíí ná nwo sú. U sé: "Nyuutuna, áh rí lará wíbulé dí? Áh é rí nará Nyuutuna dóé?"

³⁹Ba ɔ́iɛna fa wɪ wuo laá dí, bee wíé Ezayi báá búló bulé:

⁴⁰"Wuse tówó síé mé, a ɔ́ɔ́wó sɛnnɛ, a make ríwó síé sí wíé ná, ríwó sí wíé múbula má né, ríwó sí bírkóú rí rúbú dúóríwó."

⁴¹Ezayi búl é, bee wíé v fa ná Zeezi pín rí, aá búló wíé.

⁴²Arí é wuu, Zuwifiwa nɛhíɛsɛ ɔ́kana ha lá Zeezi wíé dí, káá fá Farɪzɪɛ́wa, a waá ja ríwó káɔ́wó tu nyuse, ríwó háá kírwó, ríwó sí cémejuse zó.

⁴³Ba có nɪbííne háá bíwó mé, a kílɛ Wuse háá bíwó mé.

⁴⁴É né Zeezi isi bul poró bulé: "Nero ná há lán wíé dí, v lá nero ná há tómín wíé né dí é, ɛ é wíé rá v laa dí;

⁴⁵ká nero ná há nán, v ná nero ná má há tómín.

⁴⁶Ɔ kúó cuoli dúnié anɛ pɔ́mmɔ né, a make rí nero ná wuu há lán dí, sí bíno sɛrv mínú.

⁴⁷"Nero ná wuu há zésín wíbulɛ ká wóó tɔ́, ɛ ra wɪ tína saríya dí; ɛ wɪ kúé rín dí dúnié nɛ saríya, ɛ tanja kúó rín lówó tá né.

⁴⁸Nero ná há vɛ́ɛ, a wín wíbulɛ sáɛ́ɛ, v sí nóú saríyadiíro; ɛ wíbulɛ ná sí dí tína saríya, a bul yóú dúnié kal isí.

⁴⁹Wíé ná wuu ɛ há búlé, ɔ́a wín tu né líé, ɛ Ana ná há tómín né mákwó wuu pán, ɛ búbul.

⁵⁰Ɔ síé ís rín Ana wímakí wuu kén muse ná há waá tenni. É né tɛ, ɛ wíbulɛ wuu síé kán Ana há máké é pán né, ɛ búbul."

Zaɲ 13

¹U kúó kááne tápul balá, ká ríwó dí Pake cana. Zeezi síé há cóú karmíbeɛ, ká zɛ́ rúb dúnié mí lu tén péró, rúb lu múb Ana rí, v síé ɔ́sɛ mákú cólle pówó kíɲkán.

²É kal títaɲ, Zeezi rírú karmíbeɛ kénó aá dí ɔ́ɔ́ííle. Sítaane síé fá zó Sumɔ́ɲ bio Zidaase há lé Isikariyo, a hé Zeezi kaa pá dɪɲɔ́ma sabuna, v sɛrv.

³Zeezi há ís zɛ́ rúb lé Wuse rí né ko, ká rúb burmú Wuse rí, a zɛ́ rúb Ana Wuse pí wíé wuu hóú nése mé,

⁴v síé isi ɔ́ɔ́ííle ná nyúú, a wúrkú genne, ká pí gɛbulí vówú tɔ́ja mé,

⁵a a nyii hé táásɪjɛ́lɔ́ mé, a kaa tuu peri aá sésú karmíbeɛ naase, ká puri gɛbulí ná há vówú tɔ́ja mé, a káá múbɛ.

⁶U kúó peri Sumɔ́ɲ Pɛrɛ, rɪ Pɛrɛ sé: "Nyuutuna, ríí né sésín naase?"

⁷É né Zeezi bul pób bulé: "l wíj wí'aalí né mól wuó zɔɔ nye mé, muó nú kóó pé, rí zímó mól."

⁸É né Piere sé: "É toó, ɪ sié wíj naasé sese." É né Zeezi búlú rí bulé: "Rɔɔ wíi naase sésé, ɪ báá tón nɛɛ."

⁹Sumɔɔ Piere sié bul Zeezi rí bulé: "Nyuutina, ruu ká é, ɪ sɔɔ naase duɔ sésú, sésɔɔ nɛɛsa rírɔɔ nyúú má."

¹⁰É né Zeezi sé: "Nɛɔ ná há fó nyii, v tɛɔ wéró, v báá wɪ nyii fóé ja. U naase duɔ sese né kááné, ká rúb wuu le píritété. Í líó píritété, í wuu rá taɔa."

¹¹Zeezi fa úú kaapááro; é né tɛ v sé: "Í wuu rá wɪ líé píritété."

¹²É né v sésíwó wuu naase tenni, a pób genne su, a baa mú ké búdíli dúdí. Ká sié bósíwó bulé: "Tutómí né ɔ há pié túmíwa mé, í úú mól ré?"

¹³Í kenín aá yíre Karmí"ana, arí Nyuutina, é ká taɔa ré, ɔ búéna ká é né.

¹⁴Rɔɔ ká Nyuutina rí Karmí"ana, ká sésíwa naase, v mɔhó ríiwa má sese náɔa naase ré.

¹⁵U ká maké ré, ɔ make péiwa, ríiwa a anɛ ɔ há á é, í mé.

¹⁶Taɔa né ɔ bul aá péiwa: tutonno wúb nyúútina ke, nutómí má wɪ nɛɛ ná há tómb ke.

¹⁷Ríiwa né ẽ wíé nyán, aá ówó tu, í sienne sí tɔre.

¹⁸"D wíiwa wuu níi make, ɔ íɔ nutɔsé ré; v taɔa mɔhó, rí wíi ná ba há púɔsé Wuse Kenɔ siɛɛ, nuɔ sú. Ba sé: 'D rí nɛɔ ná há tómbé aá dí, v né bíré cínɔ mé.'

¹⁹"Wíi ré ɔ bul aá péiwa, ká rúb kúko, a make ruu kúó peri, ríiwa laa dí ruɔ kán há sé rɔɔ ká nɛɔ ná né.

²⁰Taɔa né ɔ bul aá péiwa, nɛɔ ná wuu há kenín nutómí wérí, ɔ né tína ka é; ká nɛɔ ná há kenín wérí, nɛɛ ná há tómbɔ né tína ka é."

²¹Zeezi búl é ko tenni ruu siɛɛ vɔɔsó, é né v caase bulé: "Taɔa wuu, í siɛɛ nóɔ sí kánɔ pá."

²²U karmibeɛ sié guɔre aá bel náɔa síé mé, ba wɪ nɛɛ ná v háá maké ẽ.

²³Zeezi karmibio oro, v ná v há có, fa kénú laka.

²⁴É né Sumɔɔ Piere lókú, a búlú bɔse Zeezi ná, áɔ ré, v mímake.

²⁵É karmibio tuu zí Zeezi a bósú bulé: "Nyuutina, áɔ ré?"

²⁶É né Zeezi sé: "D háá coki dúpɛɔ rí yu dɛse, rí píi pá nɛɛ ná, v tína né." Ká coki dúpɛɔ yu, a pii pá Sumɔɔ bio Zɔdaase há lé Isikariyo.

²⁷Zɔdaase há lá dúpɛɔ ná, Sitaane zúb siɛɛ. É né Zeezi búlú rí: "l háá á rí óú ná, a kíkélé."

²⁸Nɛɛ ná wuu há ké rán aá dí búdíle, wɪ wíi ná há tɛ v bul é pób ẽ.

²⁹Zɪdaase né há kɛ́ŋwó meéwíé kotokó, náŋa búínó rɪ Zeezi súú mú ɣowɛ onni ná há kááné ríwó kaa dí cana né, é rá má rúb ka óŋ rí lu pá summe.

³⁰Zɪdaase há lá dɪpéyuuí ná, ʋ múb le kíkélé. Rɪ tós bíró.

³¹Zɪdaase há líé, é né Zeezi sé: "Múl néé mí, nɛ sí ná Nɪbiino Bio pín, a tɪŋú mé ná Wuse má pín.

³²Rɪ Nɪbiino Bio sié á rúb make Wuse pín, Wuse má sí make Nɪbiino Bio pín. Wuse sié sí make Nɪbiino Bio múl néé mí.

³³"D bélé, ŋ báá to nɪdááné í sierv. Í sí ko jáŋ, amá ʋ ná ŋ há búlé pá Zuwifiwa, ʋ né ŋ bul aá péíwa má múl néé mí: Í wín háá mú ráŋ ná wuó mú.

³⁴"Wífélú ré ŋ mánse péíwa: í cólli nánjá; anɛ ŋ há cóíwa é, í má cólli nánjá é.

³⁵Rúíwa né có nánjá, é né rí nɛ zuŋ rúíwa diéna kán karmibele."

³⁶É né Sumɔŋ Piɛɛ bɔsɛ Zeezi bulé: "Nyuutna, neé ré ɪ múbú?" É né Zeezi búlú rí bulé: "D háá mú ráŋ ná, ɪ wín mé wuó tuŋ, múl néé mí, amá rɪ múb né péé, ɪ sí tɪŋín mé."

³⁷Piɛɛ sié bósú bulé: "Nyuutna, beé rí té ɪ sé rín wíí mé wuó tuŋ múl néé mí? D sí san suv ɪ wíé."

³⁸É né Zeezi sé: "ɪ sí wólli san suv ŋ wíé? Ná, tanjá né ŋ bul aá péí, zíbelo waá a rúb kúóli, ká rí bááse a bulí wín é, naasí botoro."

Zaŋ 14

¹É né Zeezi sé: "Í sí ló rúíwa sienne viŋsi. Í la Wuse dí, a lán má dí.

²D Ana jaa mé, dɪkɛŋsi kán ráŋ. Rɪ é rá né, nye mé ŋ fa búlú péíwa. D sí mú burme dɪhɪ bílíwa mé.

³Rɪŋ né sié múb burme dɪhɪ tenni, ŋ sí ko késiwa tɪŋín tu mé, a make ráá wuu mú mún dɪbalá.

⁴Í ŋ háá já rín mú ráŋ ná ré, a zímú ŋménɔ má."

⁵É né Toma búlú rí bulé: "Nyuutna, á wíí háá mú ráŋ ná é; á sié a eré káá zuŋ ráŋ ŋménɔ?"

⁶É né Zeezi sé: "D né ká ŋménɔ, ŋ né ká tanjá, ŋ né ká muse. Nén wín Ana rí wuó mú, ruv wín tɪŋé.

⁷Rúíwa íŋ, í sí zímín Ana má. A kaa pó nye mé, í ʋé ré, a nóú má."

⁸É né Filipi sé: "Nyuutna, mákí Ana párá, á wíjaalí wuu ní é."

⁹É né Zeezi bul pób bulé: "D dááníwa sierv mɔ nye, ká ɪ ha wín é? Filipi! Nɛɔ ná wuu há nán, ʋ nán Ana má ré; ká beé sié ɪ sé rín mákín Ana péíwa?"

¹⁰l wɪ léé dí rɪŋ rírɪŋ Ana ká óŋ balá bó? Wíé ná η há búlé péíwa, ɓa wɪŋ tu líé; η Ana ná η rírú há ká óŋ balá, υ nú túmó tutómé.

¹¹Í laa dí, η rírɪŋ Ana ká óŋ balá; rúwa waá láa dí má, í tɪŋɪŋ wí"álle ná wíé laa dí.

¹²Taŋá taŋá wuu ní η bul aá péíwa, nɛɔ ná há lɔŋ dí, υ má sí wólli tɪŋ tutómé ná η háá tumé. U tɪna sí tɪŋ kíllɪŋ má tu, bee wíé η é bíró aá mɪŋ Ana rí né.

¹³Ká rúwa súl óŋ wuu η yɪr mé, η sí óú péíwa, a tɪŋ é mé mákɪŋ Ana pɪŋ pá nɛ.

¹⁴Rúwa súl óŋ wuu η yɪr mé, η sí aa péíwa."

¹⁵Ká Zeezi baa bulé: "Rúwa cóŋ, í tɪŋɪŋ wɪmaké.

¹⁶Ɔ sí súlɪŋ Ana, rúb lo rúb Sabuna ko zɔɔ míníwa sienne, tɛŋ wuu mí, a a nɛɔ ná háá péíwa mé.

¹⁷Taŋá Sabuna ná, dúnié nɛ há wúb wuo saŋ aá pówó tu, bee wíé ɓa wúb wuó ná, ɓa wúb ẽ. Amá í é úú, í rírú né mɪŋ náŋá mé, υ zɔɔ míníwa sienne.

¹⁸"Ɔ wííwaá píí tá, rúwa nɛ bisɪŋsí; η sí burkóiwa rí.

¹⁹U kááne múb, ká rí dúnié nɛ sɪŋ ná, amá í é sí náŋ, bee wíé η wómmó, ká í má sí a nɪwómmé.

²⁰É táɔɔl síé, í sí zɪŋ, rɪŋ rírɪŋ Ana ká balá; a zɪŋ rɪŋ rírɪwa má ká óŋ balá.

²¹"Nɛɔ ná há cóŋ ní ká nɛɔ ná há sáŋɪŋ wɪmáŋse pób tu, aá tɪŋwó. Ɔ Ana sí cóllú tɪna; η má sí cólli tɪna, a mákɪŋ tu pób."

²²É né Ziidi, Zɪdaase ná há lé Isikariyo rá, υ bósú bulé: "Nyuutuna, beé rí ɪ jɪja ríí mákí tu párá é, ká tá dúnié nɛ?"

²³É né Zeezi bul pób bulé: "Rɪ nɛɔ cóŋ, υ sí tɪŋɪŋ nɔɔ wíé. Ɔ Ana síé sí cóllú, ká rɪŋ rírɪŋ Ana wuu ko tɪna rí, a mínú mé.

²⁴Nɛɔ ná há wɪŋ có, υ wɪ sáŋé aá tɪŋɪŋ nɔɔ wíé. Wíé nyáŋ η há búlé aá péíwa, ɓa tón tu siern wíé, η Ana ná há túmɪŋ, υ wíbulé né.

²⁵"Ɔ ha há míníwa laka né tɛ, η bul wíé nyáŋ aá péíwa.

²⁶Ɔ Ana sí tɪŋɪŋ wíé túmú Sabuna í rí, rúb ko péíwa mé. U nú kóó máŋse wíé wuu ríí péíwa, káá líísíwa, arí wíé ná wuu η há búlé péíwa.

²⁷"Ɔ tá tɛŋfíél péíwa. Ɔ tɛŋfíél né η pi aá péíwa. Ɔ síé wɪ píé aá péíwa, anɛ dúnié nɛ háá pá é. Í sí ló rúwa sienne zɔkɛ, í sí ló rí héwɪŋ má káníwa.

²⁸Í nío η sé rɪŋ sí col, ká burko. Rúwa cóŋ, í jɪɔɔse, í há íǝ rɪŋ mɪŋ Ana rí né; η Ana síé kíŋ.

²⁹Ɔ lá síé bul aá péíwa ré, ká rí é wíé kúko, a make rɪ ɓa kúó, rúwa laa dí.

³⁰Ɔ báa waá a rɪŋ bul wíé ɓíkáná í rí, bee wíé dúnié né kuóro kó rí. U taŋa wɪŋ tɪŋ kené,

³¹É taŋa ká rí dúnié nie zuŋ rín cóŋ Ana né, é né η í" a wú ná wuu, υ há sé rín a. Í isi, ráá col dihuó!

Zaη 15

¹"D né ká vínyi tuu, η Ana né ká vínyi bíbello.

²Híle ná wuu há cóŋ mé, ká waá noŋ, υύ bá tá né, ká bérú ná háá noŋé, a make rúú ose noŋ kíŋkán.

³Wíé ná η há búlé péiwa, ba ósíwa ré wááre, í a wérí.

⁴Í síé cóŋ mé, ane η há cóiwa mé é. Tuu híle duŋo há wí noŋo wuó noŋ, ruu né wí tuu múkur mí cóé é, í má wí tutúŋwérí wuó tuŋ, rúwa né wín mé cóé.

⁵"D né ká tuu múkur, í ká tuu hílli ní. Nero ná há cóŋ mé, kán má có tína mé, υ sí a wíwere kíŋkán; ruŋ wúwa mé péé, í wí wú wuu wuó a.

⁶Nero ná wuu há wín mé cóé, ba sí yóú tá pummo, rúú hul, ane tuu hílli ba há cónné tá, ba hul, ba paa hé nín mí, ba dí múóle.

⁷Rúwa né cóŋ mé, a lo rín wíbule ná míníwa sienne, omo ná wuu í háá jeé, í sul, í sí ná.

⁸Rúwa túŋ tutúŋwere kíŋkán, ríwó ná rúwa kán karmibélé, é né rúwa píŋsín Ana má, nie síé mé.

⁹"D Ana há cóŋ é, η má cóiwa é né. É wíé, í cóŋ mé, a mínín cólle sierv wuu.

¹⁰Rúwa né sánjín nuó wíé, í sí mínín cólle sierv, ane η há cóŋ Ana mé a mínú cólle sierv é.

¹¹"D búl wíé nyán wuu péiwa, aá ja rín satoró né súiwa, rúwa sienne tóre wérí.

¹²Í ná wú ná η há có rúwa a: í cólli nánjá, ane η há cóiwa nye.

¹³Cólle báá toó, a kille nero há cóú naŋnónse, a yóú muse tá ba wíé.

¹⁴Rúwa né sáné aá a wíé ná η há súiwa a, í kán naŋnónse né.

¹⁵D báá wúwaá káá yíre tutunna, bee wíé tutunno wúb nyúútína háá óú ná ě. D keníwa aá yíre naŋnónse, bee wíé η Ana há mánse wíé ná pán, η má mákwó wuu ní péiwa.

¹⁶Í ra wín lísé; η é ní lísiwa, a túmíwa rúwa mó tuŋ tutúŋwere; tutúŋwere ná háá dááne, a make rúwa kenín yr sul óŋ wuu, η Ana rí, rúú péiwa.

¹⁷D há súiwa óú ná né ká: í cólli nánjá.

¹⁸"Rí dúnié nie béríwa, í zuŋ rí ba lá síé bérín é ní.

¹⁹Rí dúnié nie né fa tíwa, ba fa sí cólliwa. Amá η pósíwa líse dúnié nie mé, ba ra báá wúwa te. É né te, ba béríwa.

²⁰Ἰ há lá síe búlú ná péíwa bulé: 'Tútúnnú wuu wúbú nyúútína ke.' Í púú a líísíwa tu. 'Ba óó η ná wula, ba sí a rííwa má ná wula; rí ba fa sánjη wíbulé ré, ba sí sánjíwa má ðie.

²¹Ἰ wíé né, baá a ríwó pi é wíé éíwa mé, bee wíé ba wí nero ná há túmíη ã.

²²Rη fa wí kúé ríí mánse wíé ríí pówó ré, ba wíboṃo taalé wuu fa tówó nyúú. Múl néé mí síe, ba wí wuó bulé ba wí wíí zóké.

²³Nero ná há béríη, υ tína béríη Ana má ré.

²⁴Ἰ á wíé ba síe ná; wíé ná nēη wuu ha há wúbú éé ná. Rí é rá né, ba fa wí wíboṃ wuu kené. Amá ba nán wí"álla wuu ní, ká ha béríη, η ríríη Ana wuu.

²⁵Wuse kíηse keno sierv, ba púnse wíí né rán, υ moḥó rí é wíí nuó sú. 'Ba púnso bulé: 'Ba béríη yóó.'

²⁶"Pípééro sí ko. U né ká Wuse Sabuna ná há kēη tanjá. Ἰ sí lóú η Ana rí, a túmó í rí, rúb ko búlíη wíé péíwa.

²⁷Í má sí búlíη wíé pá nie, bee wíé η há kúé púlíη wíé tíe nyúú reé, η ríríwa é ní muη náηá mé.

Zaη 16

¹"Ἰ búl nye aá péíwa, a make rííwa ka géηgēη ní.

²Ba sí kíríwa líse Zuwífiwa cémejuse mé. Téη nóηo mé, nie sí búúsíwa, ká bune rí ba túmó aá pá Wuse né é.

³Ba sí ko a é wíé wuu, a tuη ba há wíη ã, a wíη Ana má ã né.

⁴Ἰ síe búl nye aá péíwa, a make rí ba kúó pi é aá túmíwa mé, rííwa zuη ríη lá síe búlú péíwa ré. Ἰ há míníwa sierv né te, η wí nye búlé péíwa, púle mí.

⁵"Ἰ bíró aá mú nero ná há túmíη dñí né múl néé mí, ká í oro ha wíη bóse bulé: 'lí mú neé ré?'

⁶Ἰ há búl wíé ná péíwa né í sienne zoke.

⁷Í síe lo ríη bul tanjá péíwa: ruη cóló níí ósíwa. Ruη né wí cólé, Wuse Sabuna ná háá á rúb sánjíwa mé, wííwa rí ko. Amá ruη né cólé, η sí a rúb ko.

⁸Ruv né síe kúé, υ sí a rí dúnié núbíine zuη, rí ba yēηó arí é há ká wíboṃo ee mé, a yēηi é há ká tékétéké ee mé, a yēηi é há ká Wuse saríya díí mí.

⁹Ba yēηó wíboṃo ee mé, bee wíé ba wíη wíé léé dí.

¹⁰A yēηi tékétéké ee mé, bee wíé ηḡ múη Ana rí né, ká rííwa báá síη ná;

¹¹ba yēηó Wuse saríya má díí wíé mé, bee wíé υ zánó dí dúnié né kuóro saríya ré.

¹²"Wíé ha kán, η ka ríη bul péíwa, í tanja wúb wuó ne múl néé mí.

13Ri Wuse Sabuna ná há kén tanjá né sié kúé, v sí mánse tanjá wuu péíwa. U waá a rúb búlú tu nyúú wíé, v há né wíé ná η Ana nuó mé né, v a rúb pii bul péíwa, ká mánse wíé ná háá kúé má péíwa.

14U sí lán wíé bul péíwa, a pínshín wérí.

15Omo ná wuu há kán Ana óη, v kán má omo ní. É né te, η súb Sabuna ná sí lán wíé v rí, a kaa ko bul péíwa.

16"U kááne muó, ká ríwa báá sún ná, ká rí muó pé, ríwa baa nán."

17É né Zeezi karmibele ná nánja sié cí áá bōse nánjá bulé: "U wíbulí né mól né beé rí? U kááne muó, ká ríwa báá sún ná, ká rí muó pé, ríwa baa nán, ká baa buló mú Ana rí má né.

18U kááne muó ná v háá bulé, v mól né beé rí? Á wúb mól níé."

19Zeezi zuη rí baá já ríwó ko bósú, é né v bul pówó bulé: "D búlú péíwa bulé: 'U kááne muó, ká ríwa báá sún ná, ká rí muó pé, ríwa baa nán.' É wíé né í kaa bōse nánjá?

20Óó! Wítanjá né η bul áá péíwa: í sí wí áá hiñni, ká rí dúnié ne jývose; í sienne sí zoke, amá tanja, í sazokó ná sí ko burme satoró.

21Háálo luoru háá ko áá we, v jija rúb lul, v ná wula wérí, v sierv wuu zoke. Ká ruv kúó lul tenni, v súllú wula ná wíé. U sierv wuu ní tōre, nibíino há kó dúnié wíé.

22U sié nhí é né, í má rí. Mól néé mí, í sierv wuu ní zóké. Amá η sí burkóíwa rí, ríwa sienne tōre, ká rí nēη wuu báá sí wóllí a ríwa sienne zoke.

23"Ri é tóó né kúé pul, í báá wí wí wuu wíé pii bósún. Tanjá né η bul áá péíwa: η Ana sí péíwa omo ná wuu, í háá súlú rí, η yur mé.

24A kaa ko áá le zaa wuu, í ha wí óη súlé ná, η yur mé. Í sul, v sí péíwa, a make ríwa satoró cesi.

25"D pí wíé nyán wuu súle né péíwa. Amá tēη nóηo mé, η báá wí súnúsóla káá búlíwa rí, káá dé cáásí búlín Ana wíé, nyaamí rí péíwa.

26Ri é tóó né kúé pul, í tu sí súlíwa onjaalé, η Ana rí, η yur mé; η wí sé rún ní láá súl péíwa,

27η Ana má tu cóíwa ré. Í sié há cóη a laa dí, ruη lé Wuse rí né ko, é wíé né te, v cóllíwa.

28D lín Ana rí né a ko tuwi dúnié. Mól néé mí sié, η báá lé dúnié mí ní, a bure áá mún Ana rí."

29É né v karmibele búlú rí bulé: "Í sísényé búl wíé nyaamí áá párá, ká báá waá súle.

30Mól néé mí, á íó rí ē wí wuu ní, ká báá wí có ri ba pí wíé bósí. É wíé né te, á laa dí, ru lé Wuse rí né."

31É né Zeezi bul pówó bulé: "Í sísénye lóó dí rí?

³²Aã, tɛŋ oro sié sí ko, v kúó má tu ré, rííwa pise, a zuu míníwa juse mé, ká tán duŋo. D sié tón duŋo, η Ana míníŋ har.

³³"D búl wíé nyán wuu péíwa, a make rí tenfiél míníŋ rííwa péke né. Í sí ná wula dúnié né sierv. Amá í sí ló rí é yóóríwa tɛŋ, η yóó dí dúnié."

Zaŋ 17

¹Zeezi há búl é ko tenni, v bánó bel bána rí, ká bulé: "D Ana, tɛŋ péró. Píŋsí Bio, a make rí Bio má pi pín péí.

²l pów tɛŋ, v kílle dúnié nibííne wuu. É né v pi muse ná há waá tenni, aá pá nɛ ná ɪ há pié hóu nése mé.

³Ká muse ná há waá tenni ní ká: ríwó zímí, ɪ balá né há ká Wuse tanjá, a zuŋ Zeezi Kirisi má, ɪ há tóme.

⁴D píŋsí, tié nyúú reé. D téní tutumí ná má ɪ há pán bulíŋ tɛŋ.

⁵Múl néé mí sié, Ana, píŋsíŋ arí pín ná η fa há kené a míní laka, ká ɪ zuŋ a dúnié.

⁶"Nɛ ná ɪ há líse dúnié nibííne sierv pán, η mákí pówó, ɔa zímí. Ba fa kɛí nɛ né, ɪ pii pán; ɔa sánó léi wíbule ná héwó sierv.

⁷Múl néé mí, ɔa íǝ zuŋ ríŋ wíbule wuu ɔiɛna líí né.

⁸Óó! ɪ wíbule ná ɪ há pán né, η pii bul pówó, ɔa cakla a pówó tu. Ba íǝ ríŋ ɔiɛna líí rí né, é né ɔa laa dí ru né tómiŋ.

⁹"D sié súlí aá pówó né. D wíí súlé aá pá dúnié sierv nɛ né, η súlí aá pówó ná, ɪ há pié pán né, bee wíé ɪ nɛ né kówó.

¹⁰D nutílle wuu ká ɪ nutílle né, ɪ má nutílle kán nutílle né. Ba né éé η pín nyuse.

¹¹D é báá to dúnié mí. Dŋ kóí rí ní, ká ɔa é ha muŋ dúnié mí. Aŋwero, sapummo tína, ɪ yur ná ɪ há pié pán dúókó. Ka é yur dóé, a pówó mé, a make ríwó a balá, ane η rírí há ká balá nye.

¹²D fa há míŋwó sierv, ɪ yur ná ɪ há pié pán dóé ní, η kaa pówó mé. D bélwó mí, ɔa balá má wɪ yóksé. Rɪ nɛɔ ná balá há mɔhɛ rúb yókse duŋo rá, a make rí é há púŋsé Wuse Kenɔ sierv nuɔ sú.

¹³"Múl néé mí sié, ηŋ kóí rí ní. D ha há muŋ dúnié sierv né, η bul nye aá pówó, a make ríŋ satoró pérwó, ríwó sienne wuu tɔre.

¹⁴D búlí nuɔ wíé pówó. Dúnié nɛ sié bérwó, ɔa há to dúnié níé, ane η má há to dúnié néŋ é.

¹⁵U to ane ηŋ súlí ríí lísíwó dúnié mí, amá ríí kérwó mé rí bóŋbóŋ né.

¹⁶Dúnié nɛ ra wúb tɛ, ane ɔa ra há wíŋ má tɛ é.

¹⁷ɪ wíbule ná né ká tanjá; a ríí tanjá ná lísíwó tówó duŋo, ríwó éí níé bóŋ.

¹⁸l há tímíj dúnié mí, η má tóηwó dúnié mí rí.

¹⁹Ɖ píη tu wuu tá péí, ɔa wíé né, a make ríwó má tówó tu péí, ι wíbule ná yur mé.

²⁰"Ɖ wíí sùl é aá páη karmibele nyán duηo né, amá η sùl é aá pá nre ná má há sí níη wíé ná, ɔa háá káá lúí bul, ríí lán ríí dí ní.

²¹Ɖ́ sùl é ré, a ríwó a balá. Ɖ Ana, lo ráá ríwó wuu a balá, ane ι há míníη mé, ká η má míní mé é; ríwó a balá é, rí dúnié nre laa dí, ru né tímíj.

²²Ɖ pí píη ná ι há páη, a pówó, a make ríwó a balá, ane η ríí há ká balá nye:

²³Ríη múnwó mé, ká ríí má míníη mé, ríwó wuu a balá, rí dúnié nre zuη ríí né tímíj, ká zuη ríí cówó ane ι há cóη é né.

²⁴"Ɖ Ana, η có rí nre ná ι há pié páη, ríwó má ko míníη laka, duhí ná η háá múú muη né, a make ríwó nán píη. l há cóη, ru ha wí dúnié éé, a pí píη ná páη.

²⁵"Ana há ká tékétéké, dúnié nre wíí é; amá η é íí ré. Ɖ karmibele nyán má zuη, ríí né tímíj.

²⁶Ɖ mákí pówó, ɔa zímí, ká η haá á ríη ɔse mákí pówó ré, a make, ι há cóη é, ríwó má ka é cólle náná mé, ríη sié zuu múnwó mé."

Zaη 18

¹Zeezi há búl é tenni, υ rírú karmibele ísó col, a daare Sedurη nyipal ɔɔo nóηo. Záádé oro muη ráη, ɔa mú zu ráη.

²Zidaase ná háá á rúú ka Zeezi yélle sié fa é é duhí, bee wíé Zeezi rírú karmibele váló zu aá ké ráη ré.

³É né Wuse vuk"ɔɔsa nɔhíése rí Farizíewa líse sóójiwa rí gárdíwa ɔíkana, ɔa pa nɔbúúríɔie, a nyíke cánse rí níηkánɔro, Zidaase kánwó mú é záádé.

⁴Zeezi é wíí ná wuu háá á rúú óú mé. É né υ isi cénwó a ɔɔse bulé: "Áη ré í jíja?"

⁵É né ɔa sé: "Zeezi ná há lé Nazarete né." É né Zeezi bul pówó bulé: "Ɖ né kóú." Zidaase, Zeezi kaapááro fa múnwó sierv.

⁶Zeezi há kúé bulé: "Ɖ né kóú," ɔa núkó le, a tuwí ɔalle tíé.

⁷É né Zeezi baa bósiwó bulé: "Áη ré í jíja?" É né ɔa sé: "Zeezi ná há lé Nazarete."

⁸É né Zeezi sé: "Ɖ búló péíwa bulíη né kóú. Ruη né sié rííwa jíja, í lo rí nre nyán é col."

⁹Zeezi há búl é, wíí ná υ há lá sié búlú Ana rí nuo né súé. U há búlú rí bulé: "Nre ná ι há pié páη, ɔa balá má wí yúksé."

¹⁰Sumη Piere fa kén tókowí; é né υ kaa foki, a ɔá vuk"ɔɔsa nɔhíé tutunno nóηo néduu dulle coki. É tutunno yur né Malkisi.

¹¹É né Zeezi bul Piere rí bulé: "Bupí tókowí hóú kuo mí. l bíúnó ruη waá á ríη dí wula ná, η Ana há có ruη díó rí ɔó?"

- ¹²Sóójiwa ná ríwó nòhó, rí Zuwifiwa gárdiwa ná síé gburki Zeezi, a vowe rí ñmése.
- ¹³Ba lá síé kánú mú Kayifi hílál Anaase rí né. É buna síé, rí Kayifi ní ká Wuse vuk"ɔsa nòhó.
- ¹⁴Kayifi ná né fa cááne Zuwifiwa a bulé: "Nɔbala há lá nɔkana nyúú mí sowe né weré."
- ¹⁵Sumoŋ Piere rí Zeezi karmibeɛ ná nóŋo fa tɔŋú mé, a mú vuk"ɔsa nòhó ná jaa; nòhó ná síé ẽ é karmibio rí. É né v é tɔŋ Zeezi mí, a zv vuk"ɔsa nòhó ná wuolo,
- ¹⁶ká Piere cí har rí, dánno laka. É né Zeezi karmibio ná vuk"ɔsa nòhó há úú, síé burɛ, a bul toltutunno ná há pó dánno mé rí, ká Piere zv.
- ¹⁷É né toltutunno ná há pó dánno mé, bul Piere rí bulé: "l né, ɪ to báálo né karmibeɛ ná oro rí?" É né Piere sé: "Aí! ɔ to oro."
- ¹⁸Waarv síé fa kɛŋ sóójiwa ná rí gárdiwa ná, ɔa mare nín aá wieni. Piere kɛŋwó laka né, a má wíwieni.
- ¹⁹Wuse vuk"ɔsa nòhó ná síé pi wíé bɔse Zeezi, a mú tínú karmibeɛ mé, arí é v háá karme nie mé.
- ²⁰É né Zeezi líse nvo bulé: "Nɔkana wuu síé mé né, ɛ cí bul wíé pá nie. ɔ wi lóórɛ bul wíí. Zuwifiwa háá hé náná mé rán ná né, ɛ zv aá kármíwó, ɔa cémejuse mé, arí Wicɔɔljizeno sierv.
- ²¹Beé wíé síé ɪ búbósín? Bɔse nie ná há zésí wíé ná, ɛ há búlé pówó; ɔa é ẽ wíé ná wuu, ɛ há búlé pówó ré."
- ²²Zeezi búl é ko aá tenni, rí Wicɔɔljizeno gárdiwa nóŋo há muŋ rán, cúú tɛŋgbelí mé, ká bɔse bulé: "Nyɛ né ɪ líse nvo aá pá vuk"ɔsa nòhó?"
- ²³É né Zeezi búl rí bulé: "Ruŋ búl bóŋbóŋ, ɪ mákín dɔzókí pán; ká ruŋ búl wérí, ɛ ɛmowé mól né beé?"
- ²⁴É né Anaase a ɔa ka Zeezi lu mú vuk"ɔsa nòhó Kayifi rí. Ba vówú rí ñmése é né, a kaa mú.
- ²⁵Ká Piere mún rán é, aá wieni nín. É né nero nóŋo búl rí bulé: "l né, ɪ é to báálo né karmibeɛ ná oro rí?" É né Piere bááse a bulé: "Aí! ɔ tówó oro."
- ²⁶Vuk"ɔsa nòhó tutunna nóŋo má baa bɔse Piere: "ɔ wíí rí báálo né néé záádé sierv?" É tutunno rí báálo ná Piere há ɔa dille coki, ɔa ká duó rí.
- ²⁷É né Piere baa ha bááse bulú rá. Mól ná mé, rí zíbelo kúóló.
- ²⁸Ba cɔŋ fól, a ka Zeezi le Kayifi rí, a mú kúmándá Pulate síé. Zuwifiwa mú cí pummo ká wi tɔŋé zv. Ba wi zúé ríwó háá zókwó kiso, a sí wóllí dí Pake cana.
- ²⁹É né kúmándá Pulate tɔŋ líwó rí pummo, a bósíwó bulé: "l sé báálo né á beé rí zɔke?"
- ³⁰É né ɔa bul pówú bulé: "Ruv fa to wízókrú, á wúb káá kóó héí nése mé."

³¹É né Pilate sé: "Í tu kánú múb, a tǔjíwa kíñse ǵmǵñse, a dúú saríya." É né Zuwifiwa búlú rí bulé: "Á wí ǵmǵéno kené ráá bú nǵñ."

³²É né rí Zeezi há búl sǵv ná duo mí, v háá á rúb tǵ sǵwe wíé, nǵv súb.

³³É né Pilate burzv jaa, ká yíre Zeezi a bósú bulé: "l né ká Zuwifiwa kuóro?"

³⁴É né Zeezi má bósú bulé: "l má tu né bíiné nye bul yáá, níé ré búlǵ wíé péí?"

³⁵É né Pilate sé: "D má ká Zuwifi rí? l dunǵ rí Wuse vǵk"ǵsa nǵhǵse né kení ko hén nǵse mé; ı á beé?"

³⁶É né Zeezi búlú rí bulé: "D kuorí to tíé nyúú reé óñ; rǵ kuorí fa ká tíé nyúú reé óñ rí, ǵ tǵtǵnna nye mé fa yóó lán, ríwó sǵ káá pá Zuwifiwa. D kuorí síé to tíé nyúú reé óñ."

³⁷É né Pilate bósú: "l díéna ká kuór rí?" É né Zeezi sé: "l búl tanjá, ǵ kóú né. D kúó, ǵa lúlǵ, rǵ bul tanjá wíé né. Tanjá núbííno wuu síé zésǵ wíbulé ré."

³⁸É né Pilate bǵse bulé: "Beé rí ká tanjá?" Pilate há búl é tenni, v báá lé pǵmmǵ, Zuwifiwa ná rí, a bul pówó bulé: "D wí báálo né wízókí néé, a mo ríwó búú."

³⁹Amá í kusǵ ní há ká: bíná wuu, rí Pake cana péró, rǵ lǵse binajaa nǵñ tá; í síé có rǵ pí Zuwifiwa kuóro né ní tá?"

⁴⁰É né ǵa baa ko kvǵlle bulé: "Aí, súb né tá, lǵse Barabase né tá." É Barsabase fa ká gabúbár ré.

Zaṇ 19

¹É né Pilate sé ríwó ka Zeezi lu fíre.

²Sóójiwa síé ja sǵrv, a sǵ nǵñcúú, a pii cú Zeezi nyúú mí; a pi ǵemvǵlí súb.

³Ká síé tuu peri aá bóllú bulé: "Cǵle yá, Zuwifiwa kuóro!" Ká mú aá cúú tǵñgbelí mé.

⁴Pilate baa burle Zuwifiwa ná rí, a bulé: "l ná, ǵ sí kánú lííwa rí, rííwa má zǵ rǵ é wúb wízókí néé, a mo ríwó búú."

⁵É né ǵa ka Zeezi ko le. U súb ǵemvǵlí ná né, a cú sǵrv nǵñcúú. Ká Pilate síé bul nǵ ná rí bulé: "l ná báálo ná."

⁶Wuse vǵk"ǵsa nǵhǵse rí ǵárdíwa ná há ná Zeezi, ǵa cáásó bulé: "A ríwó bású dagesé daha! A ríwó bású dagesé daha!" É né Pilate bul pówó bulé: "l tu kánú mú báse dagesé daha; ǵ é wúb búúrǵwí néé."

⁷É né Zuwifiwa ná bul pów bulé: "Á kén kíso. U síé zóké é kíso ní, v mǵhǵ ríwó búú, bee wíé v súb né ká Wuse Bio."

⁸Pilate há né é wíé, hǵwǵ ǵsó kánú.

⁹É né v burzv jaa, a bǵse Zeezi: "l lé neé é rí?" Zeezi tánǵv núb, a wí wíí búlé.

¹⁰É né Pilate bósú bulé: "D rí né ı wí có ru búl wíé? l wí ẽ rǵ kén dóé, a a ǵa píí aá tá, a baa ka dóé má, rǵ a ríwó básí dagesé daha?"

- ¹¹É né Zeezi bul pów bulé: "l wí dóé wuu kené η mé, rí Wuse há péí dóé ná rá. É né te, nero ná há kenín ko héí nése mé, wízókí kúí ðuno."
- ¹²Pilate há né é wíí, v dé púl é mé né, aá ja gbel rúb pi Zeezi tá. Amá Zuwifiwa ná dé ose bese né, a bulé: "Ru pí báálo né tá, ι to Sizaare naηnónη. Nero ná wuu há súv ká kuór, v ká Sizaare dñdñmo né."
- ¹³Pilate há né é wíé, v kénη Zeezi le pummo, a zí kénú dacaka daha, sariya dídíí. É dacaka fa bíl dñhí ná ða háá yíre "iGabata|d" Ebirewa liñó mí; (v múl né ká dñpílí).
- ¹⁴Tóó ná háá díé káá pul Pake kal wñho né, Pilate síé bul Zuwifiwa rí bulé: "Í néiwa kuóro!"
- ¹⁵É né ða cáási bulé: "Búbú! Búbú! A ríwó bású dagesé daha!" Pilate bósíwó: "Í básíwa kuóro dagesé daha?" Rí vñk"ossa nihiése ná sé: "Á wí kuór nóη kené, a pé Sizaare mé."
- ¹⁶É né Pilate pi Zeezi pówó, ríwó kaa mú báse dagesé daha. Ba síé ka Zeezi col.
- ¹⁷Zeezi tu báású dagesé, ða kánú lé aá mú dñbáse. Dñhí ná ða háá múé yur né Nyugbaηa, ða kaá yíre i Golgota|d, Ebirewa liñó mí.
- ¹⁸Rán né sóójiwa báse Zeezi, dagesé daha. Ba báse báála belle má lélú, dagesé náηa daha, nóηo v néduu, nóηo má v nágvó, ká v mñwó sísíennúwa.
- ¹⁹Pilate a ða pñηse a bulé: "i|sc|bNAZARETE ZEEZI, ZUWIFIWA KUÓRO|d", a pii maane Zeezi dagesé ná mé.
- ²⁰Zeezi dñbáse ná rí Zerizaleme wí bol; é né Zuwifiwa ðíkana karme pñηse ná há máánú dagesé mé. Pilate óó ða pñηse é wí liηsi botoro mí ní: Ebire mí, Lateη mé, arí Gñreke mé.
- ²¹É né Zuwifiwa vñk"ossa nihiése ko bul Pilate mé bulé: "l há pñηsé bulé: 'Zuwifiwa kuóro' ná, ðuse é, ká pñηse bulé: 'Báálo né súv né ká Zuwifiwa kuóro.' "
- ²²É né Pilate sé: "Í há pñηsú ná, é nú cíné."
- ²³Sóójiwa há báse Zeezi dagesé daha tenni, ða pów genne, a ða púlli baná; sóóji wuu pí púl. Ba pí Zeezi yéwe má. É yéwe síé to pñηbíé, ða nyere có náná mé; v dé ká óη balá ré, a wí dñyercóóle kené.
- ²⁴É né sóójiwa ná bul náná rí bulé: "Í sí ló ráá cónne yéwe né, í lo ráá pii yo bíé, a ná néη ná há sí tíllú." É né ða a. Ba há á é, wíí ná ða há pñηsé Wuse Keno siern nvo súó. Ba pñηsó bulé: "Ba pñη genne ða náná, a pñη yéwe yo bíé." Sóójiwa há óú ná né é.
- ²⁵Zeezi dagesé ná laka, v maá rírú maá maábíio, rí Kulopa háálo Maari, arí Maari ná há lé Magídala, fa cí rán.
- ²⁶Zeezi bel nóú maá, a nóú karmíbio ná v há cóú kíηkán, rñv cínú maá laka. É né v búlú maá rí: "Háálo, néi bio."

- ²⁷Ká baa búlú karmibicólli ná má rí bulé: "l má néi maá." Karmibio ná cí ráñ né, a ka Zeezi maá múv jaa, v muñ ráñ.
- ²⁸É har rí mé, Zeezi há íś zuñ rí wíe wuu ténnó, v sé: "Nyinyvóse né keníñ." U búl é, a make ri wíi ná ba há púñse Wuse Kenó sierv nuó né sú.
- ²⁹Vínégur rí vie sié fa bíl ráñ. É né sóójiwa pi gekoso hé é vínégur mé, ká pii tu ízópe daa mé, a kaa tere tke Zeezi nuó mé.
- ³⁰Zeezi nyo vínégur ná. U há nyóé ko tenni, v sé: "Wíi wuu ténnó." Ká cúru nyúú a suwe.
- ³¹U tóó háá pulé né ká Zuwifiwa fiélé tápul. Ba sié wí có rí nususe kááne dagesé daha é kal. Tápulzéní rí ká é kal. É né ba mó sul Pilate, rúv a ríwó mó bónni núbáse ná naase, ká kónníwó ráñ.
- ³²É né sóójiwa mú, a bónni báála ná belle, ba há básé lél Zeezi, ba naase.
- ³³Ba kúo peri Zeezi, ruv súwó; é né ba wúb naase bónné.
- ³⁴Amá sóóji nóñjo pí colme, cóke Zeezi lúlókur lúri, cél rí nyii le.
- ³⁵Neró ná há cési wíe nyáñ aá péiwa, v síi né néé, é né te, v wícesé a wítáñsé. U é íś rí tanjá né v búbul, a make ríiwa má laa dí.
- ³⁶É tutumí há túmé, Wuse Kenó sierv wípúñse ná nuó súo. Ba púñse ráñ bulé: "Ba wúb hengbel balá máá bóri."
- ³⁷Ká coo nóñjo má ba púñse bulé: "Ba sí búrwó síe caase neró ná ba há cóké lúri."
- ³⁸Báálo oro sié fa muñ ráñ, v yur né Zozefe, a le tóó ná ba háá yíre Arimate. Zeezi suv ná har rí mé, v íso mú súlú leló, kúmáñdá Pilate rí. É Zozefe má fa ká Zeezi karmibele ná oro rí, ká kánú tu aá féñsi, v háá fá Zuwifiwa wíe. Pilate póbú ñménó; é né v mó kóri Zeezi leló ná kaa col.
- ³⁹Nikodemé ná má fa há lá sié mú Zeezi rí, kal oro títañ, v má isi, a ka tuu oro wiiló há kénj sónj, baá yíré míiri, a kuosi náña má mé, ba háá yíre álówése; ba zínj peri kílówa meré rí fí, a kaa mú.
- ⁴⁰Ba belle ná sié ja péne, a bááke Zeezi leló ná, a pí tulaalé nuu ná mísú mé, ane Zuwifiwa háá a é, ba leló mé káá hu.
- ⁴¹Dhí ná ba há báse Zeezi dagesé daha, tuuni záádé oro fa lél ráñ. É záádé sierv, ba lésé lelbule tá ráñ, ká ha wí nénj ráñ húé.
- ⁴²Tóó ná háá pulé, sié há ká Zuwifiwa fiélé tápul né, ká lelbule ná dhí a tésí, é né ba ka Zeezi mú hu ráñ.

Zaṇ 20

¹Fielé tápυl há díe ká tóó pυl, jumááse kal cícuo fól, rí tóó ha wí wérí púlé, Maari ná há lé Magídala, ísó mó Zeezi lelbule dıhı. U móó, rí dówí ná ɔa há píe tó buo nuo, rí ɔa kenú wúri a billi tá.

²É né υ burfá mó ná Sumon Piere, arí Zeezi karmıbio ná υ há cóú, a bul pówó bulé: "Ba lise Nyuutna lelbule mí. Á síe wóó há púú bil rán ná ẽ."

³É né Piere rí Zeezi karmıbio nóno ná, isi mó lelbule ná dıhı.

⁴Ba wuu belle fá aá mó, karmıbio ná nóno fá la Piere síe, a mó peri lelbule.

⁵U síe tiini muuli buo ná sıerv, a ná pẽnse ná rí ɔa púó, ká υ wí zúé.

⁶Ká Sumon Piere tıj har ko, a zu lelbule ná sıerv. U zúó ná pẽnse ná ɔa há píe hu Zeezi, rí ɔa pú tíe.

⁷Ká υ ná pene ná, ɔa há píe bá Zeezi nyúú, ruu má gúnsó a pínú dıno.

⁸Karmıbio ná nóno há lá Piere síe fá ko, má síe zu. U ná wú ná há éé, a laa dí, rí Zeezi bíró isi suu mé.

⁹Zeezi karmıbele fa wí wú ná, ɔa há pũse Wuse Keno sıerv, mól níe. Ba há pũsé bulé Zeezi mǎhó rúb suwe ká bur"isi a le suwe mé.

¹⁰Ká Zeezi karmıbele ná belle síe burmó jusé.

¹¹Maari báa fa bíró mó lelbule ná dıhı, a cí aá wí. Uó wí é, ká tiini muuli buo ná sıerv,

¹²a ná malíkawa belle, rí ɔa sú gepũse a ké dıhı ná ɔa fa há bíl Zeezi leló. Nóno cínú nyúú dıbilí, ká nóno má cínú naase dıbilí.

¹³É né malíkawa ná bósú bulé: "Háálo, beé rí te ı wíwi?" É né υ sé: "O Nyuutna né ɔa lise, kán wóó há púú bil rán ná ẽ."

¹⁴U búl é ká bıre rúb bel, rí Zeezi ní cíné, ká υ wí ẽ rí Zeezi ní.

¹⁵É né Zeezi bósú bulé: "Háálo, beé rí te ı wíwi? Án ré ı jíja?" Maari bíúnó rí záádé ná tína né, é né υ búlú rí bulé: "Ru né lise Zeezi leló ná, ı mákú dıhı pán, rín mó pi."

¹⁶É né Zeezi yírú a bulé: "Maari!" U bírbel, ká bul Ebirewa lınó mí bulé: "[iRabuni!|d" (U mól né ká Karmı"ana).

¹⁷É né Zeezi búlú rí bulé: "Sín mé tıkú, n ha wın Ana rí zíné. Tana mó bul pán maábinána, rín mún Ana ná há kéıwa má Ana rí né, aá mún Wuse ná há kéıwa má Wuse rí."

¹⁸É né Magídala Maari mó bul pá Zeezi karmıbele bulé: "O ná Nyuutna." Ká cesi wíe ná wuu, Zeezi há búlú rí a pówó.

¹⁹Jumááse ná kal gban, Zeezi karmıbele zúó ké jaa sıerv, ká ka dánnuwe tó, a yake. Zuwıfiwa héwın ní ɔaá fá. É né Zeezi ko, a zuu cıgwó sísíennúwa ká bulé: "Rí tenfiel mıj arırıwa!"

²⁰U há búl é tenni, v mákú néhsa rírú lúlókur cááníwó. U karmibeŕe sienne wuu tɔre, ɔa há ná Nyuutuna.

²¹É né Zeezi baa búlwó rí bulé: "Rí tenfiél muŕ aríriwa! ɔ Ana há túmínŕ é, é né ŕ má túmíwa."

²²U há búl é tenni, v púúsó héwó mí, ká bulé: "Í la Wuse Sabuna. Rúwa hé néŕ wíɔmɔ suúri, Wuse má sí hé tína suúri;

²³ká í há vé néŕ ná wíɔmɔ suúri héé, Wuse má wí tína wíɔmɔ suúri hé."

²⁴Zeezi síé fa há kenú tu ko, a make cáánú karmibeŕe jaa ná sierv, ruv karmibio Toma fa to ráŕ. É Toma né ɔa kaá yíre bilɔɔ.

²⁵É né v karmibináŕa bul pób bulé: "Á ná Nyuutuna." É né Toma sé: "Ruŕ wúb néhsa ténkúlli dɔ́áse ná néé, rí pín néníwie rí hé, ruŕ wín nése pié tíkú lúlókur ɔlme fɔbulli ná mé, ŕ waá láá dí ruv ká taŕá."

²⁶Tápule ɔóri há dáaré, Zeezi karmibeŕe ná báá zúb ké jaa sierv. É kal é, rí Toma mínwó sierv. ɔa kén dánnuvse tó, a yake, ká Zeezi ko zuv ɔínwó sísíennúwa ká bulé: "Rí tenfiél mín aríriwa!"

²⁷Ká síé bul Toma rí bulé: "Tuu peri, bel ná, pii néníwie tíkínŕ néhsa mé a ná; a píi nése má héŕ lúlókur mí ná. Báá sí káá tɔ, ká laa dí."

²⁸É né Toma búlú rí bulé: "ɔ Nyuutuna kán Wuse!"

²⁹É né Zeezi búlú rí bulé: "Í há nán né ı laa dí? Níe ná síi há wín néé, ká laa dí, ɔa né ná wér."

³⁰Zeezi ha á nyánse ɔíkana náŕa má, v karmibeŕe síé mé, ká ɔa wúb púnse hé kenɔ né sierv.

³¹Wíé ná há muŕ ráŕ, ɔa púnsíwó hé, a make rúwa laa dí, rí Zeezi ní ká Kirisi, Wuse Bio. Ká rúwa lóó dí, rúwa ná muse v yir mé.

Zaŕ 21

¹É har rí mé, Zeezi báá kenú tu ko cáánú karmibeŕe, muv ná ɔa háá yíre Tiberiyadi nuɔ. Nóú há mákú tu cááníwó é.

²U karmibeŕe nyán né fa kúé hé náŕa mé: Sumɔŕ Piere, rí Toma ná ɔa háá yíre bilɔɔ, rí Natanayel ná há lé Kana, Galiile tíé, rí Zebede beŕe, arí Zeezi karmibeŕe ná náŕa belle.

³É né Sumɔŕ Piere búlú náŕa rí bulé: "ɔŕ múb rún keŕe nánwulé né." É né náŕa ná má sé: "Á má sí tují mé múb." É né ɔa wuu múb, a pi nyiidabore zu nyii. Amá é títaŕ é, ɔa wí nánwulí balá má kené.

⁴Tób há kúé áá pul, Zeezi kúó muŕ nyii ná nuɔ, ká v karmibeŕe wí ã rúb né.

⁵É né Zeezi bósíwó bulé: "ɔ beŕe, í wí nánwulé kése rí yá?" É né ɔa sé: "Aí."

⁶Zeezi búlwó rí bulé: "Í yóíwa fíílé, nyiidabore néduu cɔɔ rí, í sí bú nánwulé." Ba ɔ́iɛna yo fíílé ná. Nánwulé zɔɔ sú, ɔ́a wúb wuo kaa pɔse aá le nyii mí.

⁷Zeezi karmibio ná v há cóú kíjkanj, v bul Piere rí bulé: "Nyuutina né!" Piere há níé, rí ɔ́a sé Nyuutina né ná, v fa ha wúrkú gɛɔ tá, é né v pii su, a ɔ́éri cíksi nyii sierv aá mú Zeezi rí.

⁸Ká v náɲa ná kuosi nyiidabore, a pɔse fíílé ná rí nánwulé ko le. Ba rí gíngíní fa wí bol, ká a ane méétir zolo.

⁹Ba há líé tuwi tié, ɔ́a ná níɲ rí ɔ́a máró; a wase nánwulé sake, ká dupénj má bil.

¹⁰É né Zeezi búlwó rí bulé: "Í líse nánwulé ná, í há késé mól néé mí, náɲa kaa ko réé."

¹¹É né Sumɔɲ Piere mú zɔ nyiidabore ná sierv, a pɔse fíílé ná nánwulé há súé, a lu yo tié. Nánwúzenɲi zolo méeselle rí fí rí botoro ní fa mún rán. Nánwulé ríwó kánj wuu, fíílé ná wí cónné.

¹²Zeezi sié búlwó rí bulé: "Í ko dí." Zeezi karmibele ná oro wuu wúb bósé, a bulé áɲ rí kóú; ɔ́a wuu íś zɲj rí Nyuutina né.

¹³É né Zeezi tuu peri, a pi dupénj pówó, a pi nánwulé má pówó, ríwó dí.

¹⁴Zeezi há bíré isi suv mé, a mákú tu cáánú karmibele, naasí botoro mí ní é.

¹⁵Ba há díé tenni, é né sié ká Zeezi bɔse Sumɔɲ Piere bulé: "Zaɲ bio Sumɔɲ, ɪ cóɲ kílle nɛ nyánj ré?" É né v sé: "Óó! Nyuutina, ɪ íś ríɲ kení wíé ré." É né Zeezi bul pób: "Bélíɲ pewiisi mí."

¹⁶Ká Zeezi baa bósú bulle mé: "Zaɲ bio Sumɔɲ, ɪ cóɲ rí?" É né v sé: "Óó! Nyuutina, ɪ íś ríɲ kení wíé ré." É né Zeezi bul pób: "Núólíɲ pieɲse."

¹⁷Zeezi baa bósú naasí botoro mí bulé: "Zaɲ bio Sumɔɲ, ɪ keníɲ wíé ré?" Piere sierv zoke, Zeezi há bósú naasí botoro mí a bulé: "ɪ keníɲ wíé ré?" É né v sé: "Nyuutina, ɪ é wíí wuu ní, ɪ íś ríɲ cóí rí." É né Zeezi búlú rí bulé: "Bélíɲ pieɲse mí.

¹⁸Taɲá né ɲ bul aá péí: ɪ fa há ká heɲbié, ɪ tu níí vówí tɲa vɔwé, aá mú rán ná ɪ há có; amá ɪ háá kóó nune, ú á ríí kání vaɲse ɔ́o né, ká rí nénj ré vówí tɲa vɔwé péí, a kání mó rán ná ɪ há wí có ru múó."

¹⁹Zeezi búl é wíé, rúb máɲse suv ná duo mí, Piere háá á rúb suwe, a píɲsi Wuse né. É né, ká Zeezi búlú rí bulé: "Tíɲíɲ mé."

²⁰Piere bíró bélú har rí, a ná Zeezi karmibio ná, v há cóú kíjkanj, rúb kó. Zeezi ríwó kal oro háá dí ɔ́dííli, é karmibio ní fa pí Zeezi naase mé, ká bósú bulé: "Nyuutina, áɲ rí já rúb kání pá?"

²¹Piere sié há nóú é, é né v bɔse Zeezi: "Nyuutina, ká báálo né má, beé rí á rúb pérú?"

²²É né Zeezi sé: "Rɲj né có rúb muɲ a kaá jáɲ burkoe, v kái wíí ré? ɪ é tíɲíɲ mé!"

²³É né ða bul é wíí la dhií wuu Zeezi laadiíre sierv, a bulé rí é karmibio é waá suwe. Ká Zeezi wí Piere rí búlé buló waá suwe má, v tanjá sé: "Ruḡ né có rúú muḡ a kaá jáḡ burkoe, v kái wíí ré?"

²⁴É karmibio tu né césí wíé nyáḡ, a púḡse hé kenó mé. Á sié íḡ rí wíé ná wuu v há búlé, ða ká tanjá ré.

²⁵Zeezi ha túḡ tutumé náḡa ðíkana má. Rí ða sé ríwó césíwó wuu, balá baláwa, ríwó púḡse hé kenne mé, é kenne sí sú dúnié, rí dibilí má tu sí mínú.

Wí'alle

Wí'alle 1

¹Id naṇnóṇo Teyofil, Id dúṇdúú kenɔ ná η há púṇsé sierv, η mánse Zeezi há púlú tutumé, a a wíé ná wuu arí wíé ná wuu v há kármé,

²a kaá ja tápuv ná v há zí Wuse rí, bána nyúú. Ká rúú sié zuṇ zí bána, v tíṇ Wuse Sabuna dóé mí, a mánse wíé ná v nutumé ná v há túósé, há mǎhě ríwó a.

³U há bíré isi sɔv mé, tápuv meéselle péke, v kenú tu cáánú nutumé ná, naasí eré, á make ríwó zuṇ rúú né díéna, ká buv Wuse kuótóó ná wíé a pówó.

⁴Kal oro rí sié, v ríwó ké aá dí 6ie, é né v búlwó rí bulé: "Í sí Zerizaleme mé lé, amá í delle Ana Wuse nutálo zilé ná, v ná wíé η há búlé péitwa.

⁵Zaṇ kénṇ nie muṇsi nyii mí, amá reé rí tápuv muó, Wuse Sabuna sí súíwa a waale."

⁶É né, Zeezi rírú nutumé ná há kéné, 6a sié bósú bulé: "Nyuutna, é ténṇ mé né ú ja ríí a, rí Izrayel duo nie burdí kuorí?"

⁷É né Zeezi búlwó rí bulé: "Í wí tápuv ná Wuse háá á rúú tuṇ wuó zuṇ. Ana né kénṇ tíṇ, v duṇo né íwó.

⁸Amá Wuse Sabuna sí túwíwa nyúú, rííwa ná dóé, a áṇ dǎṇsíé níé, a búlín wíé, a de púl Zerizaleme mé, a lu zv Ziide dutílle, a zv Samari dutílle, a kaa mú yake dúníé kíṇkere wuu mí."

⁹Zeezi há búl é ko tenni, 6a nóú rɔv ísó zízé bána rí, ká 6a cí aá bel; duóbána de ko tóó mé, 6a báá wúú ná.

¹⁰Ba há báné aá bel bána rí fiéfié, Zeezi zíné ná mé, rí báála belle né sú geṇṇse, a ko líwó mé,

¹¹a bulé: "Galiile nie, beé rí te í cí a bán aá bel bána rí nye? Zeezi né há lííwa sierv, a tuṇ é ná zí bána nyúú, vú á rúú tuṇ é né burko."

¹²É né Zeezi nutumé ná le paalo ná, 6a háá yíre ólivi tuuni paalo, a burmú Zerizaleme. A pó é paalo duhí káá mú Zerizaleme, v ból péri kíló balá.

¹³Ba há múé peri Zerizaleme, 6a zí jutúko ná 6a há válé aá cénṇ nǎṇá ránṇ. Ba é nie né fa ká: Piere rí Zaṇ rí Zake rí Anḍurí rí Filipi rí Toma rí Bartelemi rí Matie rí Alfe bio Zake, rí kajǎṇtunɔ Sumɔṇ arí Zake bio Ziidi.

¹⁴Ba é nie wuu, arí Zeezi maá Maari rí Zeezi maábele, 6a né túṇ nuɔ mé, a vaa cénṇ nǎṇá ránṇ aá cvole Wuse.

¹⁵Tápuv oro rí, nie ná há lá Zeezi wíé dí, sié ko hé nǎṇá mé: 6a nie péri zolo rí meré; é né Piere isi cí dahá, 6a sísíennúwa a bulé:

¹⁶"Maábinǎṇa, Wuse Sabuna há tíṇ kuózeno Davidi nuɔ mé, a la síé buv Zidaase ná há kénṇ Zeezi pá nie wíé é, Wuse Kenɔ sierv, v mǎhě rí é tuṇ.

¹⁷Zidaase fa kára nóḡo né, á wuu tutumí balá.”

¹⁸Zidaase há á wíboḡ ná ba túmú meéwí ná, v pí é meéwí a yowe tié; ráḡ né v lu bal pise, v sierv die wuu lu pé.

¹⁹Zerizaleme nie wuu né é wíí, a pá é tié yir ba liḡó mí bulé: "I Akeldama|d", v mól né ká cél tié.

²⁰Ane é Davidi há púḡse Yula kenḡ sierv bulé: "Wuse sí a rúú jaa burme ziboó, rí nēḡ wuu sí ráḡ zú." A baa púḡse bulé: "Ká rí nēḡ nóḡ lóú nyúú mí, aá tḡḡ.”

²¹"É wíé, v mōhō rí nēḡ lóú nyúú mí, a pérá mé dí Nyuutina Zeezi suv mé bur"isé dāḡsíé. É nerḡ mōhō rúú a nie ná fa há tḡḡrá mé, tēḡ ná mé, á rí Nyuutina Zeezi fa háá ḡḡore tōne, a púl Zan há kenú muḡsi nyii mí, a kaá ja kal ná v há lírá sierv zí bána, ba nóḡo né mōhé.”

²³É né ba make nie belle: nóḡo yir né Zozefe, baá yíre Barsabase, ba kaá yíre Zisitisi, nóḡo má yir né Matiyase.

²⁴É né ba wuu cḡole Wuse a bulé: "Nyuutina, ı né há ě nie wuu sabuḡse, make párá, ráá zḡḡ báála nyāḡ belle péke, v ná ı há lísé,

²⁵rúú la Zidaase nyúú mí a éí nutumí, a tḡḡ tutumí ná Zidaase há véé tá, ká múbú dumúbí.”

²⁶É né ba yo bíé, Matiyase dí, ba kánú súuri Zeezi nutumé fí rí oro ná mé.

Wí'alle 2

¹Pantukote cana tápvl há péré, nie ná wuu há lá Zeezi wíé dí, múbó hé nāḡá mé dıbalá, jaa sierv.

²Naasí balá, rı dōme dé le bána rı, ane pozeno háá lúé, a de zḡḡ sú jaa ná sierv, ba há kéné.

³Ká ba de ná liḡsi, há nḡh nínkáḡtōrḡ; ba nie ná wuu há ké jaa ná mé, liḡó wuú mó a sake oro wuu nyúú mí.

⁴Wuse Sabuna síe de súwó wuu, a a baá bul líḡhuonni, ane é, Sabuna há máké.

⁵Rı Zuwifiwa wıcvola fa lé dúnié kíḡkere wuu ko, a muḡ Zerizaleme mé.

⁶Ba síe há né dōme ná, ba ísó pa nāḡá ko ráḡ bıkáná, rıwó ná. Ba kúó, rı nie ná há lá Zeezi wíé dí ná dé búbúlwó nıkana ná wuu liḡsi, v de gırwó.

⁷Ba yieki cí aá bōse nāḡá bulé: "Nie nyāḡ háá bul wíé, ba wuu to Galiile tınáwa ré?

⁸U síe cí eré ré baá búl wíé á ánáwa liḡsi mí, á nıne?

⁹Á náḡa lé Paatewa tōne né, náḡa le Medi rı Elāḡ, náḡa le Mezopotami, náḡa le Ziide rı Kapadoḡe, náḡa le Pōḡ rı Azi dutılle,

¹⁰náḡa le Firizi rı Paḡfiili, náḡa le Ezipiti rı Libi cōḡ ná há lél Surene; ká nie náḡa má le Romi.

11 Á náŋa má a Zuwifiwa tu, arí nŋe ná má há tŋé zŋ Zuwifiwa wɛvɔlɔ́; náŋa lɛ Kurete, náŋa má lɛ Arabewa tié, á wuu lɛŋbámmáwa, ká wuu nínírá lɛŋsi mí, ɾi báá bul Wuse tɔtɔŋpiŋe wíé!"

12 U é de caase gírŋwó wuu, ba sabɛŋse yókse, ba búbul náŋa rí bulé: "Beé dúó wíi rí nyé? U mól né beé?"

13 Ká náŋa má cícermi bulé: "Ba búkó ní."

14 É né Piere rí Zeezi nɔtɔmé ná fí rí oro isi cí dahá; Piere sié wúrú nɔɔ mé, a bul jamán ná rí bulé: "Í é Zuwifiwa, arí nŋe ná wuu há kúé mɛŋ Zerizaleme mé, í zesi wíé nyán wéri, ɛ háá á rɛŋ bul péiwa, a zɛŋ wíi né mól.

15 Í há bíiné ɾi nŋe nyán búkó rí, ba sié wɛ nyóé, bee wíé wuse ha wɛ háksé, cívɔ bíŋbulí némé sié né pére.

16 Amá Wuse wílaabullo Zŋwel fa há búl wíi ná, v ní tɔmé nye; v sé:

17 "Wuse sé: Hatɛŋnítápule mé, ná wíi ná háá á rúb a: ɔ sí pɛŋ Sabuna hé nŋe wuu mí; í bele ríríwa tolé sí áŋ wílaabúllá, í nɛvɔsé sí muuli ná wíé, ká ríiwa báníínáwa má pí duosi ná wíé.

18 Tanjá, é kal, ɛ sí pɛŋ Sabuna héŋ tɔtɔnna mé, báála rí háála mé, ríwó áŋ wílaabúllá.

19 ɔ sí a wínyáŋse bána nyúú, ká a wínyɛniwa tié nyúú: Cél rí nɛŋ arí nyɔɔse há nhí duóbáse, sí mɛŋ;

20 wuse sí bíri, rí wɔhɔ ne títan, rí cana fél anɛ cél, ká rí Nyuutna tápuɔ ná há ká tápuɔ zéní, a a tápuɔ wéri má, sié zɛŋ peri.

21 É tápuɔ sié, nɛɔ ná wuu há sí yíre Nyuutna yɛɾ, v sí ná laaté!" "

22 Ká Piere baa súúri bulé: "Izrayel nŋe, í zesi wíé nyán ɛ háá á rɛŋ bul péiwa: Nazarete Zeezi ká báálo ná Wuse há mákú tɛŋ péiwa né; bee wíé Wuse tɛŋ mé né, a a wínyáŋse rí wígúré, arí wínyɛniwa, í tu sié mé, í tu zɛŋ é mé.

23 Wuse cólle mí ní sié, v lo é báálo zúíwa nése; v fa gíélí é tá fól. É né te, í a wíɔŋ" aara kánú báse dagesé daha, v sɔwe.

24 Amá Wuse illú, a lísú sɔv wíhála mé, bee wíé sɔv wɛ dóé kené a kánú áá bil.

25 Davidi fa búlú wíé a bulé: "ɔ ná Nyuutna ɛ sié, tɛŋ wuu mí, v míníŋ néduu, a make rí héwíŋ sɛŋ kánú.

26 É né te ɛ tɛŋ pɔre, ɛ búbul satóórwié; ɛ tɛŋnamie sɔv má mé, ɛ sí fiele arí yíela,

27 bee wíé rɛŋ né súwé, ɛ waá lo rɛŋ duma kááne lele siɛɾv. ɛ waá lo ríi nɛwero sɔɔre.

28 ɛ máké hiésó ɛménɔ pán; ɛ mínó arírɛŋ, ɛ sí a rí satoró sɛŋ." "

29 Piere baa ha tɔke bulé: "Maábináŋa, ɛménɔ mínó, rɛŋ caase búlra naabál Davidi wíé nyaamí, a péiwa. U súwó, ba húú, arí zaa, v lelɔle ha mɛŋrá sísiénnúwa.

- ³⁰U fa há ká Wuse wílaabólló, v fa íś rí Wuse ɣmíésó, a tá nvo bulé, rúú sí a rúú duo nɛ nóŋɔ dí kuorí, v nyúú mí.
- ³¹Davidi fa lá síé ná wíí ná háá kué, é né te v bul Kirisi svv mé bur"isé wíé bulé: 'Wuse wí lóé v kááne lele sɛrv, v wí lóé v tɛɣnamɛ svɔrɛ.'
- ³²Zeezi né wíé ɣ háá bulé, v né Wuse ílli svv mé, á ná, a wuu a dǎɣsíéwa.
- ³³U zínó ké Wuse néduu, ká Wuse púú Sabuna ná v fa há tá nvo búlú wíé, a pób, v laa pá. U né ká wíí ná í há néé mól néé mí, ká nɛ má.
- ³⁴Davidi tu wí bána zíné, amá v sé: 'Nyuutina Wuse búlɣ Nyuutina rí bulé: Kénɣ néduu,
- ³⁵a kaá ja tɛɣ ná mé, ɣ há sí kési dɣɣɔma wuu héí naase mól.'
- ³⁶"Izrayel nɛ wuu síé mǎhś ríwó zɣ arí taɣá, rí Zeezi ná í há kené báse dagesé daha, é Zeezi ní Wuse a, v a Nyuutina; v né ká Kirisi má!"
- ³⁷Nɛ ná há né Pɛrɛ wíbulé ná, é wíé fúklíwó bentunni kíɣkǎɣ; é né ɔa bɔse Pɛrɛ rí Zeezi nutumé ná náɣa bulé: "Maábináɣa, beé rí mǎhś ráá a?"
- ³⁸É né Pɛrɛ bul pówó bulé: "Í búrse, a báá sí áá zǎke Wuse mé, ká rí nɛrɔ wuu a ríwó kánú muɣsi nyii, Zeezi Kirisi yur mé, ká rí Wuse púú Sabuna ná dí zilé péíwa.
- ³⁹Wuse nutálo ná, v tóó péíwa ríríwa bele né, rí nɛ ná há muɣ díbólí, arí Nyuutina Wuse nɣíre wuu."
- ⁴⁰Pɛrɛ há búl é, v báá ha búl wíé ɔíkana pówó, a make ríwó ɔse núú mól, a laa dí, ká síé bulé: "Í saɣ Wuse laaté, a káníwa tu rí wíɔɣ"aara nyáɣ."
- ⁴¹Nɛ ná há lá Pɛrɛ wíbulé ná dí, ɔa kénwó muɣsi nyii. É kal, nɛ ná há súúri Zeezi laadíre mí, ɔa pɛrí nɛ búítoro.
- ⁴²Ba héwó síé wérí, áá zesi Zeezi nutumé há pí wíé ná áá kármíwó, a ka nutume, a hé náɣa mé áá dí liisidílo ná Zeezi há mǎké, ká hé náɣa mé áá cvǎle Wuse má.
- ⁴³Ba nɛɣ wuu faá fá Wuse, bee wíé Zeezi nutumé ná faá á wínyuníwa arí wíɣré kíɣkǎɣ.
- ⁴⁴Nɛ ná wuu há lá Zeezi dí, ɔa kén nutume, a píwó ɔɛ wuu hé náɣa mé.
- ⁴⁵Baá yéllíwó ɔɛ, a pí meéwíé hé náɣa mé, a ɔa, nɛrɔ wuu lóú háá ja é.
- ⁴⁶Tápól wuu, ɔaá cɛɣ náɣa tɛɣ wuu mí, Wɛvǎljɛzeno sɛrv, a hé náɣa mé áá dí liisidílo ɔa juse mé. Baá tvɣ é arí sawér rí satoró,
- ⁴⁷áá píɣsi Wuse. Nɛ wuu síé cóllíwó wíé. Ká tápól wuu, Wuse súúúri nifele ɔa púl ná mé.

Wí'alle 3

- ¹Kal oro, Piere rí Zañ ísó hé náná, áá mú Wícwóljizeno, ríwó cwòle gbaane bínbulí botoro wícwóló.
- ²Ba mós rí báálo oro rí, ba vaa pii ko áá bil Wícwóljizeno dánno ná ba háá yíre, Dannuwero mí. É báálo ká gbérkú ré; ba lóló é né. Tápúl wuu sié, baá púú ko bil ráñ, rúú súsul ðie, ñe ná háá zv Wícwóljizeno ná rí.
- ³U sié há ná Piere rí Zañ rí ba kúó ríwó zv, é né v sül ðie ba ðihí.
- ⁴É né Piere rí Zañ bélú cúrútútú, ká Piere sé: "Í má bíbélrá."
- ⁵Báálo ná sié bíbélwó rí yíela, áá bune rí ba sí póbó óñ.
- ⁶É né Piere búlú rí bulé: "D wí wáre meéwí kené, ñ wí salme meéwí kené, amá omo ná ñ há kené ní ññ á ríñ péí: Nazarete Zeezi Kirisi yur mé, isi va!"
- ⁷Ká ców néduu mí, a kánú cúóli. Múl ná tu tu mé, rí gberko ná nacése rírú nabaña wuu tíénó.
- ⁸Naasí balá, ruu ísó ðéri, a cínú naase mé, a de víva. U rí Zeezi nitumé ná belle hé náná mú zv Wícwóljizeno sierv. U sié tútuosi, áá benni, káá bi Wuse mé.
- ⁹Jamán ná wuu nóú, ruu túósú, káá bi Wuse mé.
- ¹⁰Ba há kíélé zuñ, rí báálo ná há válé áá ké Wícwóljizeno Dannuwero ná sié, áá sül né, héwíñ kénwó, ba halle, tutumí ná há túmú mé wíé.
- ¹¹Báálo ná sié há dé tññ Piere rí Zañ mé, a wób har bure, v é mááné ñe ná wuu nuuse, ba fá kówó rí, Wícwóljizeno ná závára sierv. É závára né baá yíre Salomon závára.
- ¹²Piere há ná é, é né v bul ñe ná rí bulé: "Izrayel ñe, beé rí te báálo né dúóre mááníwa nuuse, í bíbélrá nye? Í bíúnó raá tu dóé mí ní yáá, é rá má á Wuse cwólé kíñkán mé né, á a báálo né isi áá va?"
- ¹³Wuse ná há ká Abirahan rí Izake arí Zakobe Wuse, a árá naabálwa Wuse, v né píñsú tutunno Zeezi ná, í tu há kené pá Pilate rírú ñe, ká bulíwa wób ja. Pilate fa bune rúb púú tá, í sííwa waá sañ.
- ¹⁴Í vé sapummotína, nero ná há ká tékétéké, ká sül Pilate, rúb pi nibúúro né tá.
- ¹⁵É wíé, í óó ba bú hiěsó kuóro, amá Wuse illú suu mé; á ká dāñsíéwa é wíí mé.
- ¹⁶Zeezi yur dóé mí, arí yardá ná á há éé v yur ná mé, é né éé, báálo né í há úú, v dúóri. Á sié há á yardá ná arí Zeezi ní te, báálo né nóú tenfiél nuu mé, ane é í tu há kíélé ná.
- ¹⁷"D maábináña, ñ sié íó, í rííwa ñhiěse, í wí wíí ã sierv né, í a Zeezi é.
- ¹⁸Amá Wuse há tññ wílaabulla wuu mí a bul wíí ná fól wuu, rúb Kirisi sí ná wíhála, v né Wuse tuñ.
- ¹⁹É wíé, í bírse, a báá sí áá zoke Wuse mé, ká ko Wuse rí, rúb héíwa wíboño suúri.
- ²⁰É é, Nyuutuna sí péíwa fiela, ká tuñ Zeezi Kirisi, nero ná v fa há lísé, rúb kóíwa yur mé.

²¹Múl néé mí, Zeezi Kirisi sí ké bána nyúú, a kaá ja teŋ ná mé wíé wuu há sí burme wífele. Wuse wílaabulla sapɔmmɔtínáwa ná, fa wááró la síé bul wíí né fól wuu.

²²Moyizi bóló bulé: 'Nyuutina í Wuse sí túmú wílaabullo nóŋo rúb kóíwa rí, ane ú há túmín nye. U sí éíwa duo nēŋ. Í síé zésú wíbulé wuu.

²³Nerɔ ná wuu há sí vóú wíé zesé, Wuse sí lísú v nie sierv tá, rúb sɔwe!'

²⁴"Wuse wílaabulla ná, a de pó Samuel mé, ba wuu ní bul tápule nyán wíé, a la náná mé.

²⁵Nɔɔ ná Wuse há tɔŋú wílaabulla mé tá, í yur mé né. Nɔtɔme ná, Wuse rííwa naabálwa há bílé, ɪ kēŋ ker ráŋ, ane é v há bul Abirahan rí bulé: 'Ɔ sí tɔŋí duo nie mé, a hé bárka pá dúnié nie wuu.'

²⁶É wíé, Wuse túmú tɔtɔnno Zeezi, í yur mé né kéré. U túmú rúb hé bárka péíwa, ká lísíwa oro wuu, v wíɔmɔ ɛɛ mé."

Wí'alle 4

¹Piere rí Zan ha há ciné aá bul wíé jamán ná rí, rɪ Wuse vɔk"ɔsa rí Wɪɔɔljɪzeno sídíire arí Sadisiēwa níí kué.

²Ba cóé faá wé Zeezi nɔtɔmé ná belle, háá karme jamán ná, a bulé Zeezi bíró isi sɔv mé; v mól né ká, nie ná há súsé wúóló bure aá isi sɔv mé.

³É né síé ba késíwó tó bunajaa mé, rí tóó pɔl, tēŋ há lérké.

⁴Ká, nie ná há zésí wíé ná, ba dɪkán lá é wíé dí. Nie ná wuu há lá Zeezi dí, ba púló, ba báála pérí búí"ɔmmúó.

⁵Tóó há púlé, Zuwifiwa sídíire, rí nɪhiēse, arí Wuse kēŋzɪnna, ba wuu kúó hé náná mé Zerizaleme mé;

⁶ba rí Wuse vɔk"ɔsa nɔhǎ Anaase, rí Kayifi, rí Zan, rí Alɛkzandɛ, arí Wuse vɔk"ɔsa nɔhǎ jaa nie wuu.

⁷Ba a ba kesɛ Zeezi nɔtɔmé ná belle kaa kówó síé, ba bósíwó bulé: "Dóé orí dúó rí í kaa a báálo né dúóri? Áŋ yír ré, í kaa tɔŋ nye?"

⁸É né Wuse Sabuna ná há sú Piere, v sé: "Tóó sídíire rí nɪhiēse, á há á wérí pá gberko, í tɔŋ é wíé a zaá búbósírá báálo né há tɔŋ é dúóri wíé.

¹⁰U mɔhǎ, rííwa rí Izrayel nie wuu zɔŋ, rí Nazarete Zeezi Kirisi yur dóé mí ní, báálo né dúóri, a cíníwa síé nye. É Zeezi ní í kaa báse dagesé daha, v sɔwe, ká Wuse bur"íllú sɔv mé.

¹¹U wíé né ba pŋŋse Wuse Keno sierv bulé: 'Dówí ná jɪsɔɔra há véé tá, v né bírmé dówíwero ba pii sɔ nagbánjé.'

¹²Zeezi dɔŋo lén ní wo nie la aá tá, bee wíé dúnié wuu mí, Wuse wɪ nēŋ yur péé, á há sí wóllú mí tɔŋ, a lárá tu."

¹³Ba há ná Piere rí Zañ, ɾi ba búl wíé aá sú nuɔ, ɥ é gírówó. Ba íǝ rí Piere rí Zañ kówó siervu nɛ ná há wɪ zumé kármé né. Ba íwó mé, ɾi ba ká Zeezi hatɔna né.

¹⁴Ká ba ná báálo ná má há dúóré, ɾuɔ cɪɣwó laka. É né ba wɪ wíi wuó bul.

¹⁵Zuwifiwa sídíire ná a Piere rí Zañ le, ká ba ké aá vuure, a bósíwó tu bulé:

¹⁶"Áá ráá a báála nyán beé rí? Nyána né há túmé, á wúb wuó bááse; Zerizaleme nɛ wuu íǝ rí ba né óú.

¹⁷É wíé, í lo ráá bésíwó mé wérí, ríwó báá sí Zeezi yur ná wíé píi bul nɛɣ wuu rí; a make rí é wíi sí ósí bése nɛ siervu."

¹⁸Ba sié yíre Piere rí Zañ, a fɛl sí bésíwó mé, ríwó báá sí Zeezi yur yírú, a báá sí nɛ kármó é yur mé.

¹⁹É né Piere rí Zañ búlówó rí bulé: "Í tu bune ná?

²⁰Á wírá nuuse wuó tó, ká sírá wínáále rírá wínulé wíé búló."

²¹Ba baa ɔse bésíwó mé, ká píwó tá; nɪkana ná wuu há ná é wínyána, baá bi Wuse mé. Zuwifiwa sídíire ná sié fífówó, a wúb háá a é káá pɪɣ Piere rí Zañ ẽ.

²²Báálo ná há gbérké, ba tɔɣ nyána ɥ dúóri, buɣse ke meéselle.

²³Ba há píwó tá é, Piere rí Zañ bíró múbó náɣa rí, a cesi wíé ná wuu vuɔ"ɔsa nɪhiése rí tóó nɪhiése há búlówó rí, a pówó.

²⁴Ba há zésí é nɔbili, ba nɛ ná wuu hé sierv balá, a vuɔle Wuse bulé: "Nyuutina, ɪ né á bána rí tíé, rí muɔ, arí onni ná wuu há mɪɣwó siervu.

²⁵Í né éé á áná Davidi há kɛí tutunno, tɪɣí Sabuna dóé mí a bulé: 'Beé rí te gírke né, duo wuu nɛ siervu? Beé rí te sabuɣyóówa nyán, jamán nɛ mé?

²⁶Tíé nyúú kuózeɣsi ísí dahá pó, kuówiela má tɔɣ nuɔ mé, ríwó yo Nyuutina rírú Nɪɪse.'

²⁷Erodi rí Pɔɣse Pilate, rí Izrayel nɛ, rí nɛ ná há to Zuwifiwa, sié biéna tɔɣ nuɔ mé, a cíní tutunno sapummo tina Zeezi ná, ɪ há lísé mé;

²⁸a tɔɣ tutumí ná ɪ tu há lá sié bune ríi tɔɣ, ɪ dóé mí.

²⁹Nye mé sié, á Nyuutina, bélwó aase ná, ká péi tutunna rí dóé, ríwó wólli búli wíbule ná rí banɔɔpírí.

³⁰Térí nése a tɪɣí tutunno sapummo tina Zeezi yur mé, a a ríwó dúóri puɔlle, a tɔɣ wínyunɪwa rí wíguré."

³¹Ba há cúólé Wuse é, ba dɪkɛni ná zíkló. Wuse Sabuna zuɔ súwó wuu, ba sié búbul Wuse wíbule ná rí banɔɔpírí.

³²Nɛ ná wuu há lá Zeezi dí fa kɛɣ sierv balá, a tɔɣ nuɔ mé. Ba oro wuu waá buló bié kóó duɣo bíé; ba wuu ní tɔɣwó mé.

³³Zeezi nutumé ná wuu títe Zeezi há súwé ká bur"isi siéda, arí dóé, ká Wuse hé bárka aá pówó wuu.

³⁴Ba nie ná há kén bakse rí juse, baá yéllíwó,

³⁵a ka meéwíe ko pá Zeezi nutumé ná, ba pi aá ba náná, nén wuu jee mudo. Nén wuu fa wi óh jéé aá gúl.

³⁶Báálo oro má sié fa muh rán, v yur né Zozefe, Zeezi nutumé má kaá yíre Barnabase; v mól né ká, caana nibíino. U lé Siipiri ní, Levi jumól nie sierv.

³⁷U fa kenú baka, a pii yéllé, a ka meéwí mú pá Zeezi nutumé.

Wi'alle 5

¹Báálo oro má ba háá yíre Ananiyase, v háálo má yur a Safira, v yélló tié,

²a líse meéwí ná fénisi; v háálo zuh é mé, ká v sié ka kááne ná mú pá Zeezi nutumé.

³É né Piere bósú: "Ananiyase, beé rí te i lo Sitaane zuv síí, a a i nye nyierv pá Wuse Sabuna, ká líse baka ná meéwíe fénisi?"

⁴l há wi tié ná yéllé, i ra wúb te? l sié baá há yéllé é, i ra wi meéwí ná te? U sié cí eré, i sierv bune wíí né duo? l sié nyé nyierv pá Wuse né é, nibíine rá i nyee pá."

⁵Ananiyase há né é wíé, v túwó bal tié, a suwe. Héwín bizeno zu nikana ná wuu há né é wíí.

⁶Bápúosé isi pi péne tóú mé, a pii kaa mú hu.

⁷U há dááne peri léereba botoro, Ananiyase háálo kúó zu rán, ká wi wíí ná há éé é.

⁸Piere bósú: "Tíé ná i há yéllé, v meéwí wuu ní i bála kaa ko é?" É né v sé: "Óó, v yelí né é."

⁹É né Piere sé: "Beé rí te, i ríri bála tuh nuv mé, rííwa dín Nyuutina Sabuna? Ná nie ná há húi bála, né kúé aá zu dánnuv mé, ba sí píí má mú hu."

¹⁰É wuu, ruv bal tié, Piere síé, a suwe; bápúosé ná bíró ko zu, ruv né súwé pé; ba pii kaa mú húú bála laka.

¹¹Héwín bizeno sié ka nie ná wuu há lá Zeezi wíé dí, arí nie ná wuu há né é wíé.

¹²Zeezi nutumé ná cí nie sierv, a tuh wínyuníwa arí wígré dikana; ba wuu fa mób hé náná mé, a muh rán ná ba háá yíre Salomon závára.

¹³Nie ná náná wúb sierv zu kowe. Arí é má, nikana haá bíwó mé wérí.

¹⁴Ká nie ná há á Zeezi yardá, báála, háála, ba súuríwó mí, ba nie ose aá pul wuu.

¹⁵A tuh é wíé, ba pa puolle kaa lu tá nménse mé, ba pí gódówa rí banja sierv, a make ri Piere kúó aá daare, rúb cuunó zúwó náha ríwó dúóri.

¹⁶Nie bukana sié le Zerizaleme laka tówtela ná, a cíine puolle arí nie ná kanṭomo há zíné, a kaa fá ko, ba wuu dúóri.

¹⁷É né Wuse vuk"ṵsa nohṵ rí Sadisiẽwa naanie ná, há kóú harwa, ba wí é có, a isi aá dí báhaksí,

¹⁸a kесе Zeezi nutumé ná tó bunajaa mé.

¹⁹Amá é kal títan, Nyuutina malíka kúó wúri jaa ná dánno, a a ba le, v búlwó rí bulé:

²⁰"Í mú zv Wicvoljizeno ná sierv, a mánse nménfelo wíé wuu a pá nie."

²¹Ba há né é wíí, ba ísí cícvṵ a zv Wicvoljizeno ná, aá karme nie. É né Wuse vuk"ṵsa nohṵ rírú harwa, isi yíre Zuwifiwa sídíire, aríwó nuiẽse hé nánjá mé, ká tṵṵ ríwó mú líse Zeezi nutumé ná bunajaa mé kaa ko.

²²Ba há tṵṵ gárdiwa ná, ba mṵó, ba wṵó rán néé. É né ba burko bílwó nṵṵ,

²³a bulé: "Á mṵó rí bunajaa dánno tó wérí, gárdiwa ná há póé, ba má muṵ rán, ká á há wúré, á wí nṛṅ wuu rán néé."

²⁴Wicvoljizeno nohṵ rí Wuse vuk"ṵsa ná wuu há né é nṵbili, ba wṵó há mínú ná mé ě, a báá wṵó háá á ríwó óó ná má ě.

²⁵Nṛṅ oro ko bul pṵwó bulé: "Í ná báála ná í há késé tó bunajaa mé, í nówó ní mṵṵ Wicvoljizeno sierv aá karme nie."

²⁶É né Wicvoljizeno nohṵ rí gárdiwa isi mú, a pṵrwó tu mé, a késíwó, káá fá rí nie háá búle, ká yósíwó rí dówṵó.

²⁷Ba kánwó kaa mú zv Zuwifiwa sídíire síé, Wuse vuk"ṵsa nohṵ sié bósíwó bulé:

²⁸"Á wííwa mé bésé, a bulíwa báá sí nie kármṵ Zeezi yur mé? Nóú ní! Í búlú wíé ceṅ Zerizaleme wuu, aá ja rṵṵ suv taalé cíínírá!"

²⁹Zeezi nutumé ná, Piere rírú nánjá sé: "U mṵhṵ ráá zíl Wuse nṵṵ sé né, a kílle nṵbíine nṵṵ sé.

³⁰Zeezi ná í há kené báse dagesé daha v suwe, á ánáwa Wuse bíró illú suv mé.

³¹Wuse kenú óó a bílú néduu, a a, v a Kuobii rí Laatar, a make rí lzirayel duo nie bírse, rí Wuse héwó wíṵomo suúri.

³²Á dí é wíé dánsíé, Wuse Sabuna há muṵ nie ná má háá zílú nṵṵ sé, má dí é wíé dánsíé."

³³Ba há zésí é tenni, rí ba cóé wíó, ba cóllíwó búí.

³⁴Fariziẽwa bááló oro, sié fa muṵ rán, v yur né Gamaliyel, v ká Wuse kíṅse keṅzunnṵhṵ ré, nie wuu cóllú wíé. É né v isi cí dahá Zuwifiwa sídíire ná sierv, ká bulé ríwó a rí Zeezi nutumé ná le pṵmmo mṵó.

³⁵Ká v sié búlwó rí bulé: "lzirayel nie, í pṵíwa tu mé, arí tutumí ná, í háá já rííwa pii tṵṵ báála nyán mé.

³⁶U kal wɪ bol, Tida fa kúó mɪj rée, a bulú ká búbár ré; a pɔse nie peri zowaná tɪjú tu mé. Ba búú, v harwa ná wuu pise, ká v wíí ná a wíyóó.

³⁷U har rí mé, Galiile Zúdaase má fa mɪj rée, nɪduse cére, a má pɔse nie búkana tɪjú tu mé; ba búú má, ká v harwa wuu pise.

³⁸Múl née mí sié, í lo ríj bul péíwa, í sí báála nyánj wíí wuu á, í lówó, ríwó múmúwó dúmúí. Rɪ nɪbííne dóé ní ríwó ka, áá ówó wíé nyánj, ba sí ko yúkse.

³⁹Ká rɪ ba wí"álle ná lé Wuse é ní, í wóó wuó zókse. Í pó rííwa rí Wuse háá yo nánjá."

⁴⁰Ba wuu saɲ Gamaliyel cááne. É né ba yíre Zeezi nɪtómé ná ba zv, ba a ba fírwó rí vɪlle, ká bésíwó mé, a bul ríwó báá sí Zeezi wíé búlú, ká sié píwó tá.

⁴¹Zeezi nɪtómé ná le Zuwífiwa sídííre ná sierv, a col; amá ba sienne tóró, Wuse há née rɪv céro, ríwó bɛɲsíwó Zeezi yur mé wíé.

⁴²Ká tápɪl wuu, Wɪcvɔljɪzeno sierv, arí nie juse mé, ba wɪ nie karmé míí bol, a wɪ Zeezi Kírísí Labaartwero ná má bulé míí bol.

Wí'alle 6

¹É tɛɲ mé, Zeezi hatɪɲna há púlé, Zuwífiwa ná háá bul Gurekewa líjó sié ɲmúnɲmurmɪ wíé, ba ná háá bul Ebirewa líjó rí, a bulé rí tápɪl wuu, ba bá bɪe áá vónjwó é yúháála.

²Zeezi nɪtómé ná fí rí bɛlle sié yíre Zeezi hatɪɲna ná wuu hé nánjá mé, a bulé: "U wɪ mɔhɛ ráá tá Wuse wíbɪle ná bulé, ká cúnj bɪe bɛe mé.

³É wíé, maábináɲa, í béliwa sierv, a tɔɔse báála balpe. U mɔhɔ́ ríwó a nie ná, nie wuu háá búlwó nɛrí wíé, a a nie ná Wuse Sabuna há súwó, ká ba ka wízɪme, ráá pí é tɔtómí hɛwó nése mé.

⁴Ká ráá má fɛl síí wɪcvɔló mé, arí Wuse wíbɪle bulé mé."

⁵Ba bulé ná tɔre nɪkana ná wuu sierv. Ba sié líse ltɪene, báálɔ ná há kɛɲ yardá, Wuse Sabuna há súú, arí Filipi, Pɪrɔkɔɔre, Nɪkanɔre, Tumɔɲ, Parmena, arí Aɲtɔse tɪnáwa Nikola ná há to Zuwífi, ká mɪj Zuwífiwa wɪcvɔló mé.

⁶Ba kánjwó wuu mú cááne Zeezi nɪtómé ná, ba cvɔle Wuse, ká pa nɛɲsa tɪkwó mé.

⁷Ba búl Wuse wíbɪle ná la dɪhɪ́ wuu; Zeezi hatɪɲna pul kíɲkánj Zerizalɛme mé, Wuse vɔk"ɔɔsa búkana má la Wuse wíé dí.

⁸Wuse bárka rí Wuse dóé fa mɪj ltɪene mé, v wóllɪ a wígré rí wínyɪnɪwa búkana, nie ná.

⁹Zuwífiwa bamma de isi cínú mé. Ba náɲa ká tɪɲtuwa tíe nie né, náɲa le Surene, náɲa le Alekzandiri, ká náɲa má le Silisi rí Azi; a wuu ka tɪɲtóé cínú mé.

¹⁰Amá Wuse Sabuna ná há mɪj ltɪene mé, v ẽ wíé wérí, ba wúb wuo bul áá ka.

¹¹É né ba lvɔre yiki nie hóú mí, ba nye nyɪerv bulé: "Á nóú rɪv búl wíé áá tɔkse Moyizi rí Wuse."

¹²Ba á é né yiki tóó ná, nie wuu hé ltene mé, ba ríwó nɪhíése ríwó kenɪzɪnna cóé we, ká ba isi mú gbúrkú, a kaa burmú saríyadiíre dɪhí,

¹³a bulé: "Báálo né ní gúóré bul wíé aá zóke Wɪcɪɔlɪjɪzeno ná, rí Moyizi há púɪsé kíɲse ná yɪr.

¹⁴Á níó rɪv sé Nazarete Zeezi sí ko zóke dɪhí né, ká bírsírá kusúɲ wíé ná Moyizi há púɪsé párá."

¹⁵Nie ná wuu há ké ráɲ firki síé hé ltene mé. Ba nóú rɪv síé dé né malíka síé né.

Wɪ'alle 7

¹É né Wuse vɔk"ɔɔsa nɔhó ná bɔse ltene bulé: "Wíé ná ká é né?"

²É né ltene sé: "ɔ maábináɲa, í zesi! Wuse ná há te pɪɲ wuu, v kúó lírá naabál Abirahan mé, rɪv fa mɲ Mezopotami mí, é né ká v isi mú ké Saaraɲ mé, a búló rí bulé:

³Líí tóó mé, a lóí jaa nie, ká mú mɲ tóó ná mé, ɲ háá á rɪɲ make péí.'

⁴"É né v síé isi Kalde mí, a mú ké Kanaɲ mé. Ráɲ né v áná sɔwe, ká Wuse a v isi ko ké tóó né mí, í zaa há muné.

⁵U wɪ tíé naa dunɔsí má tu cóké pá Abirahan, rúb óú óɲ. Ká taɲa tá nɔɔ, a bul rúb sí ko tílle tóó ná wuu, rɪv tu rá má, v bele sí tílló; é mé rɪ Abirahan ha wɪ bíí má kené.

⁶Wuse sé haã: 'l dunie sí mú a zúzúllé tóó nóɲ mé; ba sí a ríwó tɔɲ yomí, ká ríwó béɲsíwó buɲse zɔwaná.

⁷Amá ba háá múb burme yósi tóó ná wuu mí, ɲ Wuse tu nú á rɪɲ dí é tóó nie saríya. É núí daaré, ká ríwó síé lu ko cúbúɲ Wuse, dɪhí né!'

⁸Ká Wuse síé pɪ peɲcoki, v a nɔtɔme malla pá Abirahan. É né Abirahan síé lɔl lzake, a fíúú tápɔle córí kal. lzake má lɔl Zakɔbe a fíúú, Zakɔbe lúlrá naabálwa ná fí rí belle, a fíúúwó má.

⁹"Á naabálwa ná isi tɔɲ sahaksí, a ka Zɔzefe yélle, ba yɔwe kaa col Ezipiti.

¹⁰Amá Wuse mínú har, a lóú tá wula wuu mí; a póú wízume. Wuse a Ezipiti kuóro Faaraɲ nóú nɪtáɲne, a síé púú bílú jaa rírú tóó wuu nyúú, v bíbélwó mí.

¹¹"É né losubɔmɔ oro ko zɔ Ezipiti tíé, rí Kanaɲ tíé wuu. Á naabálwa báá fa wɪ búdííli múb wuu kené aá dí.

¹²Zakɔbe síé ne, rɪ búdíyéllé mɲ Ezipiti mí, é né v dɔvne tóúmú bele ríwó mú yɔwe.

¹³U há bíré tɔɲwó bulle nyúú mí, ba múb ná Zɔzefe, v a ba zímú; é né Faaraɲ má síé zɔɲ Zɔzefe há lé jaa ná.

¹⁴Zɔzefe síé tɔɲ ríwó mú yírú áná Zakɔbe, rúb késú jaa nie wuu, a isi ko Ezipiti; ba nie wuu ní fa meésibotoro rí fí rí bɔmmúb.

¹⁵Zakɔbe múb ké Ezipiti ná mé né, a ko sɔwe ráɲ, v rírá ánáwa.

- 16** Ba cúníwó kaa mú Siseme, a hu lelbule ná mé, Abirahan há léé yowe, Siseme mé, Hamore bele rí.
- 17** "Wuse há tá nuɔ ná pá Abirahan há sáásé súí, v duo biéna púl kíjkán Ezipiti mí.
- 18** É né kuófelo oro fa la dihi, a wi Zozefe é.
- 19** É kuoro ní fa bérírá duo, a a, á ánáwa késiwo bele le ba laa búuse.
- 20** "É tén mé né ba lul Moyizi, v a biwerwié, Wuse síé mé. Ba fénjú canje botoro v ána jaa mé,
- 21** ká kánú le, Faarɔn tolo nóú, a lóú mú a díése anó bio.
- 22** Moyizi síé mánje Ezipiti tínáwa wízume wuu. U wíbulé rírú wí"álle wuu fa kén dóé.
- 23** "U há kúé ka buje meéselle, v sierv bíúnó rúú múú maábináña Izrayel duo nie rí.
- 24** U mú é né, a ná Ezipiti báálo rúú bénsíwó nóño. É né v mú pé nibensí ná mé, a ɣmowe Ezipiti báálo ná bú.
- 25** U fa bíúnó ruv aɣbele fa sí zuɣ rí Wuse túmú né, rúú ko lówó tá; amá ba wi wóllé zuɣ é.
- 26** Tóó pul, v baa ná báála belle ri baá na náná; v mú rúú zá, a bulé: 'Báála, í ká maábináná ré; beé rí síé te í ɣre aá beɣse náná?'
- 27** "Éné v ná há wóú nóño yíkí Moyizi tá, ká bulé: 'Án rí bílí rúí árá kuoro rírá saríyadiíro?
- 28** lí já rúí búɣ, ane i die há bú Ezipiti báálo ná é né?'
- 29** É wíbulé wíé né Moyizi le Ezipiti mí, a fá mú ké Madian mé, a ja háálo, a lul heɣbólli belle rán.
- 30** "Buje meéselle dí, ká Moyizi kal oro isi zu ɣur, a mú peri Sinayi paalo laka. Wuse malíka ko lóú mé, níɣ háá dí túi sierv.
- 31** Moyizi nóú, é ɣírú. U tuu peri rúú bel wérí, Wuse liɣó búlú rí bulé:
- 32** 'D né kéí naabálwa, Abirahan, Izake rí Zakobe wuu Wuse.' Moyizi síé cí a cícel, ká baá wi kowe aá bel.
- 33** "Nyuutna síé búlú rí a bulé: 'Kúorí natɔse i naase mé, bee wíé dihi né i há ciné, ɣ Wuse dumuní né i cé.
- 34** D nán nie háá ná wula ná Ezipiti mí rí. D níwó wiisíkse wuu ní, é né ɣ tuwi ríɣ lówó tá. D síé sé túmí mól néé mí rúí burmú Ezipiti.'
- 35** "É Moyizi ba há véé, ká bulé: 'Án rí bílí rúí árá kuoro rírá saríyadiíro?' U né Wuse a v bírmíwó kuoro ríwó laatááro; a tuɣ malíka ná há tɣn túi mí ko lóú mé wíé.
- 36** U né síé baá á wíɣuré rí wínyuniwa, a lísíwó kaa le Ezipiti mí; a a náña má Muftemo mé, a a náña má ɣurbéteke sierv, buje meéselle.

- 37"É Moyizi ní búl Izrayel duo nɛ rí bulé: 'Wuse sí lísíwa duo sierv nɛn, rúb ów wílaabúlló, a nún é Moyizi.'
- 38Á ánáwa há kúé ciki Sinayi paalo ná tɔja, v cínwó sierv né ká malíka ka hièsó wíbule ko pób, rúb laa párá.
- 39"Amá á naabálwa wúb lée dí; ba yíkú tá, ká bírwó sierv hé Ezipiti mí.
- 40Ba búl Aaron rí bulé: 'Má wɔsa párá, ríwó la síé a kángrá aá va, bee wíé Moyizi ná há éé á le Ezipiti mí, a wí wíí ná há pérú ɛ.'
- 41É mé né, ba má veno v nɛ nɔwie, baá baare, a ɔse vuk pób, ká jɔvɔse ba nése on"máále síé.
- 42É né Wuse bírú har téwó, ká lo ba cícvale bána daha cana rí canwulle, ane é ba há púnse Wuse wílaabulla kenɔ sierv: 'Izrayel nɛ, buɔse meéselle ná wuu í há á gurbétéke sierv, í késé puse ko ɔse vuka páɔ ré?
- 43Veno ná ba háá yíre Moloke, v tánte né í cíúne, a cíúne wuse ná má ba háá yíre Ranfan, canwul. On"máále né í má, aá cúbólíwó né. É wíé, ɔ sí tá ríwó káníwa mú dibólí a daare Babuloone mé.'
- 44"Á naabálwa fa há muɔ gur ná sierv, Wuse mánse tánte muɔso pá Moyizi, v cíkí nóɔso pówó. U a síeda tánte, ba rí Wuse péke.
- 45Á naabálwa gún é tánte né cíúne aá va, Zozie ko isi lówó síé a kánwó mú peri tóó oro; Wuse kiri é tóó nɛ ká laa pówó. É tánte cíkí é né wuu, a ko peri Davidi tén mé.
- 46Wuse hé bárka pá Davidi, é né v síé súb, ká rúb só jaa pób, v né há kób naabál Zakobe Wuse.
- 47Salomon ní kúé isi, a wólí é jaa so.
- 48"Amá Wuse ná há ke onni wuu, v wí núbííne nése juɔólí sierv wuó muɔ, ane é Wuse wílaabullo nóɔso há sé rí Wuse sé:
- 49'Bána kán kuódacaka né, ká tíé áɔ dacakbio, ɔ naase dísakí. Jibeé rí, í jija rííwa soó páɔ é Nyuutina? ɔ dikéfielí né ká neé ré?
- 50ɔ rá wí é onni wuu éé ré?'
- 51"Núbínyúdotuna, há fésíwa sienne ríííwa dulla wuu Wuse wíé mé; í vé Wuse Sabuna nuɔ sé. Í ánáwa die há níhí é, í má níhí é né.
- 52Wuse wílaabulla ná orí rí, í naabálwa wúb wálmé? Ba búúsíwó ná há lá síé ko, a bul báálo ná balá há ká tékétéké koe wíé. É báálo né síé kúé, í má kaa pá, ba bú.
- 53Í né Wuse malíkawa tuwí mánse Wuse kíɔse pá, ká í wí lée dí!"
- 54Zuwifiwa sídííre há zésí lɛne wíbulé ná wuu ko tenni, ba wuu cóé wíó. Ba vɔse nupole v mé.

⁵⁵Ká Wuse Sabuna sú ltienne, v bán bel bána rí a ná Wuse pín, ká ná Zeezi ruu cí Wuse néduu.

⁵⁶É né v sé: "Í ná, bána né wúré nye, kán bel aá ná Nibiino Bio ruu cí Wuse néduu."

⁵⁷É né ba cáási a ko kvolle, a tówó dilla mé, ká wuu nyure mú zínú,

⁵⁸a kánú keke tóó pummo mé, a pa dówó aá yósú ríwó bú. Dánsiéwa wúrkwó genne pá bápúsi oro, ba háá yíre Sool, v ké pó.

⁵⁹Ba yíyosi ltienne rí dówó, ká v cícvole Wuse a bulé: "Nyuutina Zeezi, lán duma héi rí."

⁶⁰É né ká v bírmi tíé, a ɣmowe búɣse bulé: "Nyuutina, sí wíbomo né taalé píi cíniwó!" U bul é né tenni ká sowe.

Wí'alle 8

¹Sool má sánjó ri ltienne mǎhé búí. É kal, ba wálme Zerizaleme Zeezi laadíire wuu wérí. Ba wuu píse fá fénisi Ziide rí Samari tówíela mé, ká kááne Zeezi nutomé ná duɣo.

²Nie ná háá fá Wuse, ba kúó pi ltienne kaa mú hu, ká wúú wíé kíɣkán.

³Ká Sool é muɣ ráɣ, aá hé dóé rúb zǎke Zeezi laadíire wuu tenni; a tuɣ zu juɣe keɣe báála rí háála kaa lu mú aá tó bunajaa mé.

⁴Nie ná há píse fá, síé ɣvǎre dihi wuu a bul Wuse Labaariwero ná aá pá nie.

⁵Filipi há íse tuwi Samari tózeɣsi nóɣo, v bul Kirisi wíé pá nie ráɣ.

⁶Nie kán a fá ko pú náná mé, a ké cím aá zésú wíbulé ná; ba há núú wínyáɣse wíé, ba síu má ná.

⁷U óó kanɣomo le nie ɣukana mé, a fá káá kíle, ká gberka rí nacóko tínáwa má ɣukana dúóri.

⁸Tóó ná nie wuu síé jíɣvǎse.

⁹Báálo oro má fá muɣ é tóó mé, baá yírú Sumoɣ. U tɣ tɣwɔ mé, a púú tu make nɣíní, a tuɣ tutomé ɣre Samari tínáwa wuu.

¹⁰Ba heɣbiisi ríwó nɣiése wuu fa cóú wíé wérí; é né ba sé: "Báálo né ní ká Wuse dóé ná, ba háá yíre dóé tu."

¹¹Ba faá zésú wíé rí taɣá, bee wíé buɣse kán v há tɣ tɣwɔ mé, a a wíé ɣírwó.

¹²Amá Filipi há kúé bul Wuse kuótóó Labaariwero ná, rí Zeezi Kirisi yur ná wíé, báála rí háála wuu lá Filipi wíé dí, ká a ba kánwó muɣsi nyii mí.

¹³Sumoɣ tu saɣ la Wuse wíé dí, ba kánú má muɣsi nyii mí. É né síé, v de fá pu Filipi, a baá wúb mé keké có, ká tuɣ pe nuɔ aá bel Filipi wínyinɣwa rí wínyáɣse ná v háá éé.

¹⁴Zeezi nutomé ná há kááne Zerizaleme mé, ba há níé ri Samari tínáwa lá Wuse wíé dí, ba tɣ Piere rí Zaɣ ráɣ.

- ¹⁵Ba mú, a cwole Wuse pówó, aá ja rí Wuse Sabuna súwó.
- ¹⁶Wuse Sabuna fa tówó oro wuu mí; ba múnswó nyii duŋo mé né, Nyuutna Zeezi yir mé.
- ¹⁷É né Piere rí Zañ pa nēŋsa tīkwó mé, ká cwole Wuse, Wuse Sabuna sié súwó.
- ¹⁸Sumoŋ há nēé ri Zeezi nitumé ná píwó nēŋsa tike nie mé, Wuse Sabuna zúwó, u ísó líse meéwíé pówó,
- ¹⁹ká bulé: "Í pāŋ má dóé né duo mí, a make ruŋ pīŋ nēse sake nēŋ wuu mí, rú ná Wuse Sabuna."
- ²⁰É né Piere búlú rí bulé: "Nyíike aríri meéwíé ná wuu; i há bííné ri Wuse pálo ná ká meéwíé rí, ba pi aá yowe.
- ²¹I kér wuu to wí né sierv, bee wíé i sierv to tékétéké Wuse sié mé.
- ²²Birse a lo sabuŋbomo, ká sul Wuse, ruu ká molé, rú hēi sabuna wíé suúri.
- ²³U há bēlí, i sierv biini; i muŋ wíbomo yomí sierv né."
- ²⁴É né Sumoŋ súlwó bulé: "Í tu sié cwole Wuse pāŋ, a make ríwa wíbulé nyāŋ oro wuu sīŋ pérú."
- ²⁵Piere rí Zañ té Wuse wí"álle siéda, a bul Wuse wíbulé tenni, ká bure mú Zerizaleme; a tuŋ Samari tóne bikana, a bul Labaarwero wíé aá col.
- ²⁶Wuse malíka nóŋo kúo bul Filipi rí a bulé: "Isi píi sié caase tóo lúlóŋe rí, a mú cí gur sierv, ŋménwie ná há lé Zerizaleme aá mú Gaza mé."
- ²⁷É né u isi mú. U cínó, ri Kanŋaase minísi níi kué; u níi bel Etiopi hákuóro bie wuu mí. U múo cwole Wuse né Zerizaleme mé, ká sié bure aá col;
- ²⁸a zuu kénú záka tórko sierv, aá karme Wuse Kenó cwo nóŋo, ráŋ ná Wuse wílaabullo Ezayi há pūŋsé.
- ²⁹Wuse Sabuna bul Filipi rí bulé: "Mú, tuu peri tórko né."
- ³⁰Filipi túo peri zesi, ruu karme Wuse wíbulé, ráŋ ná Wuse wílaabullo Ezayi há pūŋsé né. É né u bósú: "lí ne wíé nyāŋ i háá karmé múúla ré?"
- ³¹É né báálo ná sé: "Ŋŋ á rīŋ a eré ká níwó múúla, ri nēŋ wóo múúla líse pāŋ?" Ká yíre Filipi rúo zí kénú laka, tórko ná sierv.
- ³²Wípūŋse ná u fa háá karmé né nye: "Ba kenú, ane pienso ba há kené aá mú nanyello jaa ríwó bú, ane pewie ba háá ké pūse, ká u wí wúo wí. U dé wóo nuu mé wúré.
- ³³U múúrú tu, ká nēŋ toó bul aá lóo. Áŋ rí sié á rúo mákú má dunie nuso? Ba líso muse dúnié mí."
- ³⁴Minísi ná bose Filipi a bulé: "Ŋŋ súlí, áŋ wíé ré báálo né pūŋse aá bul? U tu wíé né yáá, nēŋ oro wíé ré?"

³⁵Filipi síe la wíbule, a mú púlú ðikarmí ná mé, ká mánje Zeezi Labaartwero wíe ðéngdén a pób.

³⁶Ba píwó ñménò víva, a mú ná nyii. É né báálo ná sé: "Ná nyii ní, beé síe báá kériñ ráñ muñsé mí?"

³⁷É né Filipi sé: "Ru né á yardá rírí sierv wuu, v é ká wímólé." É né báálo ná sé: "Ð lóó dí, ri Zeezi Kirisi ká Wuse Bio ní."

³⁸U ka tórko v cé, ká ða wuu belle tuwi zu nyii ná sierv, Filipi kánú muñsi.

³⁹Ba há lé nyii mí ko tenni, Nyuutuna Sabuna pí Filipi kaa yókse, ká minísi ná báá wúb néé. É né v zúb ñménò, a juose aá col.

⁴⁰Filipi kúó aá cé, ruv muñ Azote mé. U lé ráñ né a daare tóne náña, a mú le Sezaare mí. Ká ruv lé tóó wuu, v bul Wuse Labaartwero ná wíe ráñ, ká daare.

Wt'alle 9

¹Ká Sool ha muñ Nyuutuna karmibele ná beñsé mé, a keese aá búúse. U ísó mú Wuse vuk"oosa nohó rí,

²a súbú, rúb púnje kenne ná háá pób ñménò rúb mú Damaase, a kaa guore zu Zuwifiwa cémejuse wuu pá, ká wólli keese nie ná wuu há lá Zeezi wíe dí, a vose kaa mú Zerizaleme: báála rí háála wuu.

³U há muñ ñménò mé, a mú aá peri Damaase, naasí balá, ri pummuzeno lé bána rí, a ko tuwi kílú, a cúólú.

⁴U tuwi bal tíe, ká ne liño háá búlú rí bulé: "Sool, Sool, beé rí te i wíwálmín?"

⁵É né v bose: "Áñ rí kái, Nyuutuna?" Ri liño ná sé: "Ð né ká Zeezi ná i háá wálmé. ((Ane noo há vé valé baá ñmówó é, i má wíñ nése mé wuó fóri." U cí aá cel, ká bose bulé: "Nyuutuna, í já ríñ a beé rí?" É né Nyuutuna sé:))

⁶"Isi zu tóó sierv, ða sí mákí wíí ná há mōhē ríí a."

⁷Báála ná v ríwó háá valé, de yieki cé. Baá ne liño wérí, ká wt néñ wuú ná.

⁸Sool nyáñ isi, a wúri síe bíbel, ká wt óñ wuú ná; ða cóú nése mé né a kaa ttese zu Damaase.

⁹U á tápvle botoro, v wt ráñ ná, v wt óñ dí, v wt nyíí nyo.

¹⁰Karmibio oro síe fa muñ Damaase mé, baá yírú Ananyase. Nyuutuna tíñ wímuulináále mé yírú, v sañ a bulé: "Nán né Nyuutuna."

¹¹É né Nyuutuna búlú rí bulé: "Isi dahá, a pi ñménò ná ða háá yíre ñmēñtérke, a mú Zudaase jaa, a ka báálo ná ða háá yíre Sool, a le Tarse.

¹²Uó cvole Wuse né, a muuli ná báálo ná há ká Ananyase ruv kúó zu, a pa néñsa tíkó mé rúb níná ráñ."

- ¹³É né Ananiyase sé: "Nyuutina, nie ðíkana né búlín rí, é ná é báálo há túŋ bóŋbóŋ, i nie ná há muŋ Zerizaleme mé rí.
- ¹⁴Réé má síé, Wuse vuk"ɔsa nihiése póp dóé rúb wólli kесе nie ná wuu háá yírí yur, a vose."
- ¹⁵É né Nyuutina búlú rí bulé: "Mú, η né líse é báálo rúb kánín yur zu nie ná há to Zuwifiwa sierv, a búlín wíé kuóre síé mé, arí Izrayel duo nie síé mé.
- ¹⁶Wula ná duo mí v háá á rúb ná η yur mé, η tu sí máŋsíwó wuu póp."
- ¹⁷Ananiyase síé isi mú a zu é jaa; a póp néŋsa tike Sool mí, ká bulé: "D maábinóŋo Sool, Nyuutina Zeezi ná há kúé mákó tu cáání ηménɔ nyúú, v né sé rín ko a rí níná rán, ká rí Wuse Sabuna súi."
- ¹⁸É wuu, rí ðie bamma lúb síé mé tuwi ðalle, ane perme daborsi, ká v síé níná rán. É né v isi, ða kánú muŋsi nyii mí.
- ¹⁹U dí ðiðííle tenni, rí dóé báá kúó. Sool ké Damaase mé tápvle belle, karmibeŋe ná há mún rán ðhí.
- ²⁰U wí dááné ká v isi, a gvore zu Zuwifiwa cémejuse, a bul aá pá nie, rí Zeezi ká Wuse Bio ní.
- ²¹U wíé vake nie ná wuu háá zesé; ða búbɔse náná bulé: "Báálo né rá fa Zerizaleme mé, a gvore kесе nie ná háá yírí Zeezi yur aá búúse ré? U wí réé é kúé, rúb vósíwó né kaa mú pá Wuse vuk"ɔsa nihiése ré?"
- ²²Ká Sool dóé ɔse sú súúri, v wólli wíé bul aá yo Zuwifiwa ná há muŋ Damaase mé, a máŋse pówó, rí Zeezi ní ká Kirisi.
- ²³U cɔ múb, ká Zuwifiwa isi aá vuure ríwó ka Sool bú;
- ²⁴ða vuure ná zúb ðille. 'Ba pó dánvuuse mé, wɔho rí títan wuu, ríwó wóllú muse líse.
- ²⁵Amá títan oro, Sool karmibeŋe púú hé kenté mí, a tuŋ zen tere a tá, v tuwi col.
- ²⁶U múó peri Zerizaleme, aá ja rúb hóu tu Zeezi karmibeŋe sierv, amá ðaá fób héwín, ða wí yardá éé ruv kówó nóŋ.
- ²⁷É né Barnabase isi la síé, a kánú mú Zeezi ntvmé ná rí. U né síé máŋsé pówó, é náwa Sool há ná Nyuutina ηménɔ mé, v bul wíé v rí, arí é náwa Sool há búl Zeezi wíé pá nie arí taná Damaase mé.
- ²⁸Ba síé saŋ v ténwó mé, aá gvore Zerizaleme sierv, aá bul Wuse wíé rí taná Nyuutina yur dóé mí.
- ²⁹U rí Zuwifiwa ná háá bul Gɔrekewa linó, síé bul wíé aá to túŋtóé, ká ðaá jóú muse líse.
- ³⁰U maábinána, Zeezi laadíire há ã é mé, ða kenú mú Sezaare a tá rúb mú Tarse.

³¹É né teɣfíél síe muɣ wɪcɔla púl nie ná wuu mí, ɔa ná há mɪɲ Ziide dutílle mé, rí Galiile rí Samari dutílle mé. Ba wuu híhíěse Nyuutuna zumé sierv, káá fá Nyuutuna héwɪɲ wéri. Wuse Sabuna pé, nie pul súsúúri.

³²Piere há gúóré dɪhě wuu áá ná Zeezi laadíire, v mú Lude má rúb nówó.

³³Ráɲ né v ná báálo oro, ɔaá yírú Ene, ruv gbérkó pí jaa mé, buɲse córí.

³⁴É né Piere búlú rí: "Ene, Zeezi Kirisi dúórí; isi dahá a cúolí basa." Naasí balá ruv ísí dahá.

³⁵Lude rí Saaronɲ nie wuu nóú, a la Nyuutuna wíé dí, a bírse, a tá Wuse mé aa zóké.

³⁶Zeezi laadíire ná há muɣ Zope mí, hál ré fa ɔa sierv, v yur né Tabita, Gurekewa kaá yíre Dorka, v múl né ká wɪema; é háálo tɪɲ tɪtɪɲwere kíɲkán áá pá nie, áá dí zilé má kíɲkán summe nyúú.

³⁷É tɪɲ mé né, v wule, a suwe. Ba fóú a kaa zí bil túko mí.

³⁸Zope rí Lude fa wɪ bol. Ba síe há níe rɪ Piere muɣ Lude mé, é né ɔa tɪɲ báála belle ríwó mú yírú, rúb va kíkéle ko.

³⁹Piere síe isi tɪɲ é báála mé mú, a mú é, ɔa kánú zí túko ná. Yúháála wuu isi kílu, a wíwi ká make péɲse rí genne ná Dorka há nyéré, v híěsó mí, a pób.

⁴⁰Piere a nie wuu le jaa ná mé, ká v bírmi tíe a cɔle Wuse. U cɔle tenni ká bírú síe hé lelo ná rí, ká bulé: "Tabita, isi dahá." U wúrú síe. U há ná Piere, é né v isi ké.

⁴¹Piere kánú nése mé, a a v isi. Ká v síe yíre Zeezi laadíire ná rí yúháála ná wuu, ɔa ko zuv nóú ɔwóm̃mi.

⁴²Zope nie wuu ní né é wíí, ɔa níkana ko la Nyuutuna wíé dí.

⁴³Piere ké Zope mí dááne mvó, a fa muɣ keɲnɔsɔ Sumɲ jaa mé.

Wɪ'alle 10

¹Báálo oro fa muɣ Sezaare mí, v yur a Korne. U fa ká sóoji rí, a a sóojiwa zolo nyúútina; v muɣ sóojiwa ná ɔa háá yíre Itali sóojiwa sierv né.

²É báálo ká wɪcɔlú ré, áá fá Wuse kíɲkán, v rírú jaa nie wuu; vú líse satóórpaló kíɲkán áá pá Zuwifiwa niyaara, káá cɔle Wuse tápúl wuu.

³Gbaɲ bíɲbulí botoro cére mé, v tɪɲ wɪmuulináále mé, a ná Wuse malíka v jaa mé. U yírú bulé: "Korne!"

⁴U firki síe cóv mé rí héwɪɲ, ká bulé: "Beé rí, Nyuutuna?" É né malíka sé: "l wɪcɔlú rírí susufáru wí"álle ná wuu ní Wuse ná, v wób mé súllé.

⁵Tɪɲ nie múl néé mí, ríwó mú Zope, a yíre Sumɲ ná ɔa háá yíre Piere, rúb ko.

⁶U muɣ báálo oro há ká keɲnɔsɔ dɪhě né, v yur né Sumɲ, v jaa muɣ mvu nvo."

⁷Malíka ná bul é tenni ká col, ká Korne sié yírú tutunna belle, a yíre sóojiwa ná háá túmú jaa mé, má nóḡo, v ná háá fá Wuse;

⁸a césú wínáále ná pówó, ká tḡwó Zope mí.

⁹Tóó pul, nṭumé ná lu mṭ, aá saase Zope. Rṭ Piere má zí luso wḡḡo, rúb cvole Wuse.

¹⁰Losu kánú, v jija bídíli rúb dí. Ba háá a bídíle ríwó pów tḡḡ ná mé, v fa yíékó ké, ane vṭ dúósú.

¹¹É ne v ná bána rṭṭ wúró, ká omo oro há nḡḡ gebasa, ba vówú nṭkeḡe baná mé, v le bána aá tuwi tíé.

¹²Pṭse duo wuu mínú sierv: naase baná tínáwa, tíé tútuure, arí díiwiisi.

¹³Ká Piere sié ne liḡó há búbú rí bulé: "Piere, isi búbúse có dí."

¹⁴É né Piere sé: "Aí, Nyuutna, ḡ ha wṭ óḡ díé rṭṭ kḡḡ busunnu, a to páár."

¹⁵Liḡó ná baa bul Piere rí bulle nyúú mí, a bulé: "Omo ná Wuse há súb ká páár, sí búbú kḡḡ busunnu."

¹⁶U á é naasí botoro, ká omo ná burzé bána, a báá wṭ túwé.

¹⁷Piere há kéné bíúnú tu mé, aá jóú wímuulináále ná mṭl, rṭ Korne nṭumé ná má kúó bḡse aá ja Sumḡḡ jaa, a ko cí dánṭṭo mé;

¹⁸a sié yíre bḡse bulé: "Sumḡḡ ná ba háá yíre Piere nḡḡjaa né nye?"

¹⁹Piere ha háá bíúnú wímuulináále ná wíé, Wuse Sabuna búbú pów bulé: "Ná báála botoro ríi jéi.

²⁰Sié isi tuwi tḡwó mé a mṭ; sí kánṭṭ, ḡ né tḡwó."

²¹É né Piere tuwi, a bul báála ná rí: "Ḳ né ká nḡḡ ná í háá jéé; beé wíé rí keníwa ko?"

²²É né ba sé: "Sóojiwa zolo nyúútína Korne, ká nṭaḡá ré, aá fá Wuse héwíḡ, Zuwífiwa wuu yíyírú yṭwero. U né Wuse túmú malíka nóḡó, rúb tuwi bul rúb a ríwó yírí, ríi kóú jaa, a bul wíé rúb zesi. U né tḡḡrá."

²³Piere a ba zṭṭ co. Tóó pul, v isi tḡwó mé ba col. U maábináḡa ná há mṭḡ Zope mí, náḡa kánú ba mṭ.

²⁴Tóó nóḡo pul, ba isi zṭ Sezaare. Ká Korne má yírú ánáwa rírú naḡnóḡse, ba ké aá déllíwó.

²⁵Piere há kúé aá zṭ, Korne ísó cémú, a bírmi tíé v síé, a cúólú.

²⁶É né, Piere kánú cúóli, ká bulé: "Isi dahá, ḡ má ká nṭbííno ní."

²⁷U ísó ba bul wíé mṭ zṭ jaa, rṭ nṭe kán a hilmí.

²⁸É né Piere búbúwó rí bulé: "Í tu íṭ zḡḡ ré Zuwífiwa kíso ní ká, ríwó rí nṭe ná há to Zuwífiwa kuosi náḡa mé, a tḡḡ zúbó juse. Amá Wuse mákḡḡ ríḡ sí nḡḡ wuu píi make busunnu tína.

- ²⁹É né te, í há yírín, η wí búlé ká ko. Í síé mákíwa yíre mól páη.”
- ³⁰É né Korne sé: "U tápvle baná né nye, woho oro, tén né tu tu mé, η faá cvole Wuse; báálo oro su getolí ko cínín síé, ká bulé:
- ³¹Korne, Wuse léi svlé, v líísí tótúnwere ná má wíé.
- ³²Tuη nén rúb mύ Zope, a yíre Sumon ná há ká Piere rúb ko. Uú co keηnvoso Sumon ná jaa, há mη msv nvó mé né!’
- ³³É né η síé pérme tuη nie ι dihí. l má á wérí, ι há kúé. Mól néé mí síé, Wuse síé né a wuu cé, ráá zesi wíí ná wuu Nyuutina há síí ko bul párá.”
- ³⁴Piere síé la wíbvle a bulé: "Taná wuu, η íó rí Wuse wí nie tvose,
- ³⁵amá duo wuu sierv, Wuse có nén ná háá va tékétéké.
- ³⁶Í íó rí Wuse té linó pá Izrayel duo nie, a bulé Zeezi Kirisi nύ á rúb ka tenfíél ko. U né ká nie wuu Nyuutina.
- ³⁷Í é tvtmí ná há púl Ziide mí, a mύ le Galiile, a tuη Zan nyimuηsi karmé ná wíé.
- ³⁸Í é ná Wuse há púú Sabuna waale Nazarete Zeezi. Í é ná má v há púú dóé, v gvore dihé wuu áá tuη tótúnwere. Wuse mínó har, v la nie ná fa há mη kaηtomo nése mé tá.
- ³⁹"U wí"álle ná wuu v há éé Zerizaleme mé, arí Zuwifiwa tóne wuu mí, á ówó dánsíé. Ba bású dagesé daha v svwe.
- ⁴⁰Amá Wuse óó, tápvle botoro kal, v bur"isi svv mé, a mákú tu pá nie.
- ⁴¹Nie wuu wúb néé, amá nie ná Wuse há pí fól tvose né nóú. U há bíré isi svv mé, á é mí ní v ko nyuse, á rírú hé náná dí, ká nyó.
- ⁴²Ká Zeezi síé párá linó, ráá gvore bul pá nie, rúb né ká nero ná Wuse há bilé, rúb a niwómme rí nsvse wuu saríyadiíro.
- ⁴³Wuse wílaabvlla wuu tób síéda, a bul rí nero ná wuu há lá Zeezi wíé dí, Wuse sí ténú yur ná mé, a hé tína wíbvmo suúri.”
- ⁴⁴Piere ha há mη é wíé bulé mé, rí Wuse Sabuna túwí nie ná wuu háá zesé nyúú.
- ⁴⁵U é voke Zuwifiwa ná há ká Zeezi laadíre, a tuη Piere mé a le Zope ko, bee wíé Wuse há púú Sabuna dí zilé pa nie ná há to Zuwifiwa má.
- ⁴⁶Ba níó rí ba búl línhuonni áá bí Wuse mé.
- ⁴⁷É né Piere sé: "Nie ná há ná Wuse Sabuna anírá má ha nóú é, á sí wólli véwó nyii muηsé?”
- ⁴⁸É né síé, v sí ríwó mún síwó nyii, Nyuutina Zeezi Kirisi yur mé. É né ba súbú rúb kénwó dihí tápvle belle.

Wí'alle 11

- ¹Zeezi nutumé ná rírú hatuɲa ná há muɲ Ziide mí, ɔa níó ri nie ná há to Zuwifiwa má né Wuse wíbulé ná, a laa dí.
- ²Piere sié há bíré mú Zerizaleme, Zuwifiwa ná há có ri nie ná há to Zuwifiwa cónníwó pene,
- ³ɔa bésú mé a bulé: "l zó nie ná há wóó pene cónné jaa, ɪ ríwó dí ɔie."
- ⁴É né Piere sié mánɲe wíi naase kúnúnú, a pówó.
- ⁵U sé: "Zope mí ní, ɲ isi aá cuɔle Wuse, a ná wíi. ɔ ná omo oro há niht gebasa, ri ɔa wówú nukenje baná mé, ká v le bána rí a ko túwín laka.
- ⁶ɔ múúlú sierv, a ná tié nyúú naase baná tínáwa, balla, tié tútuure, arí diíwiisi.
- ⁷Ká, ɲ ne linó oro há búlín rí bulé: 'Piere, isi a búúse có dí.'
- ⁸"É né ɲ sé: 'Aí, Nyuutina, omo ná há kén busunnu, a to páár, ha wín nuɔ zúé ná.'
- ⁹"Linó ná baa búlín rí bulle nyúú mí bulé: 'Omo ná Wuse há súú ká páár, sí búlú kén busunnu.'
- ¹⁰U á é né naasí botoro, ká omo ná burzé bána, a nyúike rán.
- ¹¹"Múl ná tu tu mé, ri báála botoro ɔa há tɲwó ɲ diht, né lé Sezaare a ko cínín há muɲ jaa ná mé dánnuɔ.
- ¹²É né Wuse Sabuna sé rín isi tɲwó mé, a mú, ká sí kánsó. Í ná báála nyán balgo, ɔa né súúrin mí, á wuu mú zv Korne jaa.
- ¹³É báálo sié mánɲe é ná malíka há zúb jaa, a bulú tɲɲ nero rúú mú Zope, a yúre Sumɔɲ ná há ká Piere rúú ko.
- ¹⁴U ní kóó bul wíé rí péi, ríi tɲwó mé a ná Wuse laaté, ɪ rírí jaa nie wuu.
- ¹⁵"ɔ sié há púlé aá bul wíé, Wuse Sabuna túwíwó nyunni mí, ane v há túwírá má nyunni mí é ná, púle mí.
- ¹⁶É né Nyuutina wíi né kón nyúú: 'Zaɲ múnɲsí nie nyii sierv né, amá í é, ɔa sé múnɲsíwa Sabuna sierv.'
- ¹⁷É wíé, ri Wuse né dí zilé pówó, zilé ná tu tu v há díé párá má nie ná há lá Zeezi wíé dí, ɲ sié báá sí wólli Wuse mé cé?"
- ¹⁸Ba há né é wíé ko tenni, ɔa póró, ká bure aá bi Wuse mé a bulé: "Wuse sié lóó, nie ná há to Zuwifiwa má bírwó har te wíɔmo, kówó ná hiésó rí."
- ¹⁹Niwálmɔ ná há ísé, ltiene búí tén mé, nie ná pise, náɲa múó le Fenisi, náɲa mú Siipiri, náɲa má mú Aɲtɔse, a bul Wuse wíbulé aá pá Zuwifiwa dɲɔ.
- ²⁰Ba náɲa taɲa lé Siipiri arí Surene, a mú Aɲtɔse nie ná há ká Grekewa má rí, a bul Nyuutina Zeezi Labaariwero ná wíé pówó.
- ²¹Wuse dóé tɲwó mé, nie ɔikana a Nyuutina yardá, a bírse, a lo Wuse mé aa zóké.

²²É wíí labááre pèrí nie ná há lá Zeezi wíé dí, a muɣ Zerizaleme mé, é né ba tuɣ Barnabase rúú mú Aɣtɔse ná.

²³U há múde a ná Wuse báarka ba sísiénnúwa, v sierv tóró wérí. U cááníwó, a bul ríwó ká Nyuutina géngéɣ, aríwó sierv wuu, a sí píí tá.

²⁴Barnabase ká sawértɣ ré; v yardá bíó, Wuse Sabuna má súú. É né nie ɖikana ko súúríwó mí, aá tuɣ Nyuutina mé.

²⁵Ká Barnabase sié daare mú Tarse, aá ja Sool;

²⁶v múbó nóú ráɣ, a kánú burko Aɣtɔse. Ba ké ráɣ buɣpírmi, a sáɣ Aɣtɔse wicɔla púl mí, a kármíwó nɔkana. Aɣtɔse ná mé né, ba púl, a ka Zeezi hatuɣna ná aá yíre Kurtiẽwa.

²⁷É téɣ mé sié, rɩ Wuse wílaabulla lé Zerizaleme a ko Aɣtɔse.

²⁸Ba sierv nóɣo, ɖaá yírú Agabisi, v ísó a tuɣ Wuse Sabuna dóé mí, a bul rí losu ɖizeno sí zv dúnié. É losu sié ɖiéna zú dúnié, rɩ Kulodi ní ká Romi kuózeno.

²⁹É né karmɔbele vuure ríwó kiesɛ kiesó, néɣ má wuu kané muɔɔɔ, ríwó kaa mú sáɣwó maábináɣa ná há muɣ Ziide mí.

³⁰Ba pí é kiesó hé Barnabase rí Sool nése mé né, ɖa kaa mú pówó nɩhiẽse.

Wi'alle 12

¹É cére mé, kuóro Erodi ísó aá beɣse wicɔla púl nie náɣa.

²U óó ɖa ɖú Zaɣ máálá Zake, arí tókowí.

³U há néé rɩ é tóré Zuwifiwa sierv, v óó ɖa baa ka Piere má. Ba kenú cére Pake cana, há ká sɩbúr toó cana tápvle né.

⁴Ba há kenú mú tó bunajaa mé, v óó sóójiwa banáwa, buke baná, pów mé aá la náɣa mé, rí Pake cana daare ká ríwó dúú saríya.

⁵Sóójiwa sié pó Piere mé bunajaa mé; ká wicɔla púl nie má fél súi a sol Wuse aá pów.

⁶Tóó ná háá pvlé, káá pá kal ná Erodi háá eé ríwó líse Piere, a kaa le nie sié, é kal títaɣ, ruu fa pí dóɣ sóójiwa belle péke. Benzelle belle né ɖa paa vówú bil, ká pótikra má pó dánnuɔ mé.

⁷Naasí balá, rɩ Nyuutina malíka nóɣo dé ko tuwi, pummo cuoli bunajaa wuu. Malíka ná ílli Piere ká bulé: "Isi dahá kíkélé!" Benzelle ná lúú néɣsa mé balle.

⁸É né malíka búlú rí bulé: "Vówí bálte, a héí natoɔse." U a é malíka há súú a. É né malíka baa bulé: "Súi kapóóti, a tɣɣ mé."

⁹Piere lu tɣú mé, ká wɩ bíné rí malíka wí"aalí ná ká taɣá; v bínó rɩ duose sierv né v nóú.

¹⁰Ba há múbé daare dúṅdúú sóoji mí, a baa mú daare nóḡó má mé, ká mú peri hoo dännuzeno ná há cáásé tóó rí, v dé wúru tu mé né, ká ba le, a pi ḡménoro aá va. É né malíka ná de isi col naasí balá, ká tá Piere.

¹¹Piere síe há púré, v sé: "Múl néé mí, ḡ íṣ zṡḡ rí Nyuutina né túmú malíka, rúú ko lán tá Erodi nése mé, arí wíí ná wuu Zuwifiwa fa háá buné ríwó áḡ mé."

¹²U cí bune wuu, ká caase Zaḡ Marke maá Maari jaa a mú. Nue fa kán rán, a hé náná mé aá cuole Wuse.

¹³Piere mú báse, dännuo mé; é né toltutunnoro ba háá yíre Rodi, mú pélle káá zesi.

¹⁴U zésí liḡó, ruu íṣ rí Piere liḡó ní; v juósé sierv, v báá wí dännuo má wúré, ká burfá mú bul pá nue, rí Piere né cí dännuo mé.

¹⁵É né ba sé: "I nyúú toó." É né toltutunnoro ná sé taná mukuku, rúú né.

¹⁶Rí ba sé: "U malíka né." Ká Piere ha cí aá báse dännuo mé. Ba múó kaa wúri ruu tu né, a de gírwó.

¹⁷Piere ka nése nyaane, ká bul ríwó sí kuolle kó. Ká v síe mánse é náwa Nyuutina há éé, ká lísú bunajaa mé; ká bulé ríwó mú bul pá Zake ríwó maábináḡa ná náḡa. Ká v le rán, a mú dhuó.

¹⁸Tóó púló, sóojiwa wúb néé, ká pisi sú dhiṣ wuu aá ja ríwó zímú duminí.

¹⁹Erodi há jóú jóú gúl, a bāse sóojiwa má gúl, é né v síwó késíwó wuu búúse. É né ká Erodi le Ziide mí, a mú ké Sezaare mí.

²⁰Kuóro Erodi cóé faá we kíḡkán, Tiiri rí Súdḡ tínáwa nyúú. É né ba síe tṡḡ nuu mé, ríwó mú ná kuóro; a la síe nóú tutunnoro Bilasite, a bul, v ne múl, ká ba síe mú sul kuóro, rúú lo rúú cóé pōre, ká rí teḡfiél mṡḡwó péke; bee wíé baá yówíwó bidííle wuu kuóro tóó mé né.

²¹Erodi hé kal pówó ríwó ko. Kal peri, v isi súú kuóḡenne, a kénú kuóbasa mé, ká síe bul wíé aá pá nue.

²²Nue ná wuu hé náná mé a kííle bulé: "I liḡó ká wusé liḡó rí, nibṡḡ liḡó rá tóú."

²³Múl ná tu tu mé, rí Nyuutina malíka ḡmówé Erodi yo, denḡdule tóó mé, a dúú lúnni, v suwe, bee wíé v wíé wí Wuse píḡsé.

²⁴Ká Wuse wíbulé ná bul sú dhiṣ wuu; Zeezi laadííre má pul súúri.

²⁵Barnabase rí Sool há tṡḡwó tutumé tenni, ba póó ka Zaḡ ná há ká Marke, ba le Zerizaleme mé, a burmó Anṡṡose.

Wí'alle 13

¹Wuse wílaabulla rí Wuse keḡzunna fa mṡḡ Anṡṡose wícuola púl sierv. Ba né ká: Barnabase, Sumiyḡ ná ba háá yíre Nizeere, Liisiyisi há lé Surene, Manahḡ ná ba há díése kuóro Erodi áná jaa mé, arí Sool.

²Ba fa muƣ rǎŋ é, a tuŋ aá pá Wuse, káá vǎse nuuse; kal oro, Wuse Sabuna búlwó rí bulé: "Í líse Barnabase rí Sool tówó duŋo, ríwó tuŋ tutumí ná ŋ há yírwó v wíé."

³É né ɓa vǎse nuuse; a pa néŋsa tíkwó mé, a cuɓle Wuse pówó ká tówó ɓa col.

⁴Wuse Sabuna há túŋwó é, Barnabase rí Sool ísó mú Selesi, a cí rǎŋ zu nyiidabore a mú Siipiri.

⁵Ba múó peri Salamiini, a zu Zuwifiwa cémejuse, a bul Wuse wíé aá pá nie. Ba pów ka Zañ Marke, v péwó mé.

⁶Ba daare paalo oro há muƣ nyii sierv, a mú peri Pafɔɔse. Ba ná bátuwo oro rǎŋ, nyetuno wílaabullo oro, v yur né Barzeezi, v ká Zuwifi rí;

⁷a muƣ tów ná kuóro Serzisi Poolu jaa mé. É kuóro ẽ wíé wérí; v yíre Barnabase rí Sool v jaa mé, a buló có ruu zésí Wuse wíbule.

⁸Amá tuwo ná, Grekewa háá yíre llumase, ísó kére, aá ja rí kuóro ná sí Wuse wíé láá dí.

⁹Wuse Sabuna sié sú Sool ná ɓa háá yíre Pool; v bel báálo ná cúrutútú,

¹⁰ká bulé: "Sitaane bio, líŋ rí gíŋgírmu báálo, wíwero duŋdomo, ɪ waá lo Nyuutina ŋméŋténbéréŋwa ná kaa gólle?

¹¹Aã, ná, Wuse sí ŋmówí; ɪ sí nyumme a báá sí wipomí né ná, tápuɓe náná." Múl ná tu tu mé, ri dhí bíró a hóu mí; v nyumme, a guore aá ja nie ríwó tiésú.

¹²Kuóro ná há ná tutumí ná há túmé, Nyuutina wíé ná ɓa há kármé pów, ɓa vókú kíŋkán, v laa dí.

¹³Pool rírú vǎllínáŋa ísó zu nyiidabore Pafɔɔse mé, a col Perze, Paŋfiili tié. Rǎŋ né Zañ tówó, ká burmú Zerizaleme.

¹⁴Ba cí Perze mé a col Aŋtɔse ná há muƣ Pisidi dutílle; a mú zu Zuwifiwa cémejaa fiélé tápuɓ.

¹⁵Ba kénó ká ɓa karme Wuse kíŋse kenɔ arí Wuse wílaabulla kenne. É né cémejaa ná nuhiése sié búlwó rí bulé: "Maábináŋa, rúwa kén nadúóri wíí a súuri aá pá nie nyán, í isi bul."

¹⁶É né Pool isi, a nyaane nése ká bulé: "Izrayel duo nie, arí nie ná wuu há to Zuwifi káá fá Wuse, í zesi.

¹⁷Izrayel duo Wuse túósírá ánáwa, a a ɓa pul wérí, téŋ ná mé ɓa fa há muƣ Ezipiti mí. É né ká v lísíwó Ezipiti ná mé a rírú dóé.

¹⁸U díésiwo gurbéteke sierv a peri buŋse meéselle.

¹⁹U péwó mé ɓa yo Kanaŋ tié tóyíriwa balpe dí, ká lówó tié pá Izrayel duo nie.

²⁰Nyán wuu daánó peri buŋse zowaná meéselle rí fí. "É har rí mé, v óó ɓa tuɔse saríyadiire, ɓa kánwó ké, a mú peri Wuse wílaabullo Samuel téŋ.

- ²¹É né sié ká ɔa sɔl kuóro Wuse rí. Wuse saɲ, a líse Sayil pówó. U ówó kuór buɲse meéselle. Kiisi ná há lé Benzame jumól, v bio ní ká é Sayil.
- ²²Wuse ko yíkú tá, ká la kuorí pá Davidi. É Davidi wíé né Wuse te siéda bulé: 'D ná Izayi bio Davidi, v tóríɲ sierv, v sí tóɲíɲ wícólle wuu!'
- ²³"Davidi duo sierv né Wuse líse Laataaro pá Izrayel, v né ká Zeezi, ane é v há tá nuɔ bul.
- ²⁴Ká rí Zeezi zuɲ ko, Zaɲ kármé nie, a bul wíte"aara bírese nyimuɲsi wíé, a pá Izrayel duo wuu.
- ²⁵Zaɲ tumé há sáásé tenné, v sé: 'Nero ná í há pín aá make, ɲ rá tóú. U taɲa tíɲíɲ har aá ko rí, v ká nén ná ɲ rírú natóse vóse puré má tu há wí céré né.'
- ²⁶"Maábináɲa, Aburahaɲ duo, arí nie ná há to Zuwifiwa wuu káá fá Wuse héwíɲ, á né Wuse tuɲ laaté wíbulé né pá.
- ²⁷Zeezi kúó, ká Zerizaleme nie ríwó kuóre wuu fa wí ã rúb né ká Laataaro, ká dúú saríya, a buló mǎhí sɔv. É ná Wuse wílaabulla há púɲse kenne sierv, ɔa kíkarme Zuwifiwa fiélé tápvle, nuɔ súó.
- ²⁸Ba wí wíí néé sɔv óó zóke, a mǎ ríwó búú, arí é wuu, ká ɔa sɔl Pilate rúb a ríwó búú.
- ²⁹Ba há tíɲ wíé ná wuu, ɔa há púɲsé bulé ɔa mǎhó ríwó tóɲú mé tenni, ɔa kórú dagesé daha, a kaa mú hu.
- ³⁰Amá Wuse íllú sɔse mé.
- ³¹Nie ná há tíɲú mé a le Galiile mú Zerizaleme nóú, tápvle ɔíkana; ɔa né sié kóú dǎɲsíewa, nie sié mé.
- ³²"Á tu kúó ráá bul Labaartwero ní péíwa; nuɔ ná ɔa há téé a párá ánáwa,
- ³³Wuse líse é nuɔ a párá é ní, ɔa bele; é né v ílli Zeezi sɔv mé, ane é ɔa há púɲsé Yula keno sierv, sapííti belle mé a bulé: 'l kǎɲ Bio ní, zaa né ɲ lúlí.'
- ³⁴Wuse súú sí íllú sɔse mé, rúb sí nɔsɔré sierv zú; v lá sié búlú wíé a bulé: 'D sí pi bárkawa ná wuu ɲ há búlwó wíé Davidi rí, a péíwa, wíí waá kére.'
- ³⁵É né te ɔa baa púɲse dǎhí nóɲo má bulé: 'l waá sǎɲ lo rí sapummotína sɔwe, a sɔore.'
- ³⁶"Davidi sié há tíɲ Wuse wíjaalé tenni, v súwó, ɔa húú v naabálwa sierv, v sɔore.
- ³⁷Amá nero ná Wuse há ílli sɔv mé, v é wí súóre.
- ³⁸"Maábináɲa, í sié zuɲ, rúb yir mé né ɔa bul wíɔmǎ suúri wíé péíwa.
- ³⁹Nero ná wuu há lóú wíé dí, v sí a rúb a tékétéké Wuse sié, ká Moyizi kíɲse wí é wuó a.
- ⁴⁰É wíé, í pó wérí, rí Wuse wílaabulla wíbulí ná sííwa pérú.

⁴¹Ba há púnsé bulé: 'Wumonna, í bel, ñh á ríh tñ tutumí ré, í síbelé sierv, rúb gíríwa, kéíwa fá nyíike. É tutumí, rí nñh búlú wíé péíwa má, í waá láá dí.' “

⁴²Pool rí Barnabase há búlé tenni ká le, ba súlwó bulé rí har fiélé tápul péró, ríwó baa ko zuu bul é wíé tu tu.

⁴³Karmé há ténné, ñie ñikana líó fá tñ Pool rí Barnabase mé, a mú, ba ñse cááníwó, a súlwó ríwó ka Wuse zilé ná wérí. É ñie náña ká Zuwifiwa, ká náña má to Zuwifiwa, ká má ko sañ aá cuole Zuwifiwa Wuse.

⁴⁴Zuwifiwa fiélé tápul ná há tóké, tóó ná ñie wuu kúó ciki ríwó zesi Wuse wíbule.

⁴⁵Zuwifiwa há ná ñikana ná hilmé, ba ísó aá dí báhaksí. Ba wí Pool wíbule ná có; é né baá ja ríwó zókú wíé, a tótúksú.

⁴⁶Ká Pool rí Barnabase fiéíwó tu mé, a bul pummí pówó: "Wuse wíbule ná fa mōhó ríwó la síé búlú péíwa né, amá í há vób zesé, ká bune ríwa rí muse ná há waá tenni wí céré, á sí téíwa, ká mú ñie ná há to Zuwifiwa rí.

⁴⁷Wuse há mákú ná párá né é. U sé: 'D né lísí, rí a pummú a pá ñie ná há to Zuwifiwa, rí bul laaté wíé a mú le dúnié tokó.' “

⁴⁸Ba ná há to Zuwifiwa ná wuu há né é wíí, ba sierv tóró, ba bíbe Nyuutina wíbule ná mé, ká ñie ná wuu Wuse há lísé ríwó ná muse ná há waá tenni, ba wuu la Wuse wíé dí.

⁴⁹Nyuutina wíbule ná ceñ tóó wuu.

⁵⁰Amá Zuwifiwa yíkwó tóó hápiñe, ríwó tóó ñhiñse, a héwó mí. Ba píññi Pool rí Barnabase, ká kírwó ríwó líwó tié.

⁵¹Pool rí Barnabase ósívó naase kuñkulo tá, a mákwó, ká lu mú Ikooni.

⁵²Ká Wuse Sabuna sú Zeezi laadíire ná há muñ ráñ, ba sienne má wuu tore.

Wí'alle 14

¹É né Pool rí Barnabase mú Ikooni, a zu Zuwifiwa cémejaa, a bul wíé wérí, Zuwifiwa rí ñie ná há to Zuwifiwa, ñikana la Zeezi wíé dí.

²Amá Zuwifiwa ná há wí lée dí, ba tñ zañbá, a síisi ñie ná há to Zuwifiwa hé, ba isi nyel Zeezi laadíire mí.

³Pool rí Barnabase ké Ikooni mí a dááne. Ba yéllí Nyuutina mé, a búlú wíbule ná rí bancipurí, é né v péwó mé, ba wólli wínyuníwa rí wígré aá a, a make ríwó zuñ rí bárka wíbule ná ká tañá ré.

⁴É né tóó ná ñie cakse belle. Náña muñ Zuwifiwa har, ká náña má muñ Zeezi nutomé ná har.

⁵Zuwifiwa ríwó ná há to Zuwifiwa síé tñ nuó mé, ríwó píññíwó, a yósívó rí dówó.

⁶Zeezi nutomé ná há kúé zuñ, ba fók mú Lisitiri rí Derbe, a ríwó laka tóne ná há muñ Likawoni tié.

- ⁷Ba búl Labaariwero ná a pówó nɛ.
- ⁸Bágberko oro muɣ Lisitiri mí, ɓa lóló ruu gbérkó, v wɪ válé ná.
- ⁹U kénó aá zesi wíé ná Pool háá bulé. Pool há nées ruu kén yardá ná há wóú aá dúóri, v cirki síé hóú mí,
- ¹⁰ká bul rí dóé: "Isi cí dahá, ɪ naase mé." É né v tɪke isi ɓéri naasí balá, aá va.
- ¹¹Nhilmé ná há ná Pool wí"aalí ná, ɓa cáásó, ɓa Likawoni tɪnáwa liɲó mí a bulé: "Wuɣsa ɓírmé núbííne ko túwírá mé."
- ¹²É né ɓa ka Barnabase a yíyíre Zɪputere, ká ka Pool yíyíre Merkure, v né fa há lá wíé aá bul wíé.
- ¹³Ba fa só Zɪputere jaa, tóó dännuɔ mé né. U vuk"ɔɔsɔ síé isi ja nɔballe arí pɛɲse, rúú kaa mú ɔse vuk, nɛ wuu saɲ.
- ¹⁴Barnabase rí Pool há né é wíí, ɓa cónníwó genne, ká fá kíkélé mú zu nɛ ná sierv;
- ¹⁵a cáási bulé: "Nɛwa, beé rí tɛ í í" a nye? Á má ká núbííne ní, a nííwa há nhǎ é; á kúó ráá bul Labaariwero wíé né pɛíwa, áá súlíwa, í lo wíyóówa nyáɲ ɛɛ, ká ɓíríwa síé hé Wuse ná há wómmó rí. U né á bána rí tíé rí muu, arí óɲ ná wuu há míɲwó sierv.
- ¹⁶Tésíé mí, é Wuse fa lóó nɛrɔ wuu tɪɲú ɲmɛɲjaalí,
- ¹⁷ká arí é wuu, v wíwere ɛɛ té siéda, a make ríwó zímú há ká nɛɲ ná; v tɪɲ tutúɲwero pɛíwa. U ósíwa yibinni, a a duonni ko, í bakse ɓiɛ ɓɛ, ɓiɓííle muɲ kíɲkán, í sienne wuu tɔre."
- ¹⁸Wíé ná wuu ɓa há bulé, ɓa ná wula wérí, ká kére ríwó sí vuk ósí pówó.
- ¹⁹Zuwifiwa náɲa ísɔ le Aɲtɔse, náɲa má le Ikooni a ko, nɛ saɲ pówó, ɓa yosi Pool rí dówúó, a kaa tuu líwó tóó mé tá. Ba ɓíínó ruu súwó ré.
- ²⁰Amá Zeezi laadííre múó kííú, v isi a burzu tóó sierv. Tóó pul, v rí Barnabase col Derɛ.
- ²¹Ba há múé bul Labaariwero ná pá é tóó nɛ, ɓa ké ráɲ tápvle belle, Zeezi laadííre dɪhǎ, ká ɓírmú Lisitiri, Ikooni arí Aɲtɔse,
- ²²aá dúóri Zeezi laadííre naase, aá ɓááníwó, ríwó ka yardá gɛɲgɛɲ, a búíwó rí bulé: "Á sí ná wíhála ká zu Wuse kuótóó sierv."
- ²³Tóó ná wuu mí wɪcuɔla púl há muɲ ráɲ, ɓa óó ɓa líse wɪcúóíísídííre bil. Ba vɔse nuuɔse, a cuɔle Wuse ká píwó hé Wuse ná ɓa há lóú wíé dí nɛse mé.
- ²⁴Ba múó caɲ Pisidi le a mú Paɲfiili,
- ²⁵a bul Wuse wíɓule pá Perze tɪnáwa, ká daare tuwi Atali.
- ²⁶Ba cí ráɲ zu nyiídabore a ɓírmú Aɲtɔse, ráɲ ná ɓa fa há súl Wuse ɓárka pówó, ɓa wóíli tɪɲ tutumé nyáɲ wuu, ɓa há tómé.

²⁷Ba há múbé peri, ba yíre wicvola púl nie wuu hé nánjá mé, a cesi wíé ná wuu Wuse há péwó mé ba a, arí é náwa Wuse há wúri ημένο pá nie ná má há to Zuwifiwa, ríwó la Zeezi wíé dí.

²⁸Ba ké Zeezi laadíire ná há muη Antwose mé dhií, a dááne.

Wi'alle 15

¹Báala bamma há lé Ziide ko Antwose, ba isó aá kármíwó maábináña ná há lá Zeezi wíé dí a bulé: "Laaté toó a péíwa, ríwa né wi lóé ríwó conníwa penε, anε é ná Moyizi há mánse."

²É né ba rí Pool rí Barnabase kaá pōse, a na nánjá wérí. Zeezi laadíire ná sié líse Pool rí Barnabase, a píwó nie náña súuri, ríwó ka é wíi múb Zerizaleme, Zeezi nutomé ná rí wicóólísídiire ná há muη ráη dhií, a zuη.

³Antwose Zeezi laadíire héwó ημένο mé, ba tuη Fenisi rí Samari, a mánse é ná nie ná há to Zuwifiwa má há sán Wuse, aá pówó maábináña, ba wuu sienne tōre.

⁴Ba múb peri Zerizaleme wicvola púl nie, Zeezi nutomé rí wicóólísídiire ná wuu caklówó wérí; ká ba má mánse Wuse há péwó mé ba a wíé ná.

⁵Fariziēwa ná há lá Zeezi wíé dí, náña isi buló mohó ríwó conni nie ná há to Zuwifiwa penε, ká a ríwó má títuη Moyizi wímánse ná.

⁶Zeezi nutomé rí wicóólísídiire sié ko ciki ríwó zuη é wíi.

⁷Kapōse bizenó isíwó péke, é né Piere isi a bulé: "Maábináña, í ió zuη rí fól wuu rí Wuse lísíη í sierv, rí nie ná há to Zuwifiwa tíηíη nuó mé né, a ne Labaaríwero ná wíé, a laa dí.

⁸Wuse há ē nibíino wuu sierv, v tób siéda, a púú Sabuna pówó, anε v há pié párá má é.

⁹U wi cakó oro wuu héé á ríwó péke, ká tuη yardá mé píuríwó sienne.

¹⁰Múl néé mí sié, beé rí te í sísááne Wuse, a pi cika né aá cíúne Zeezi laadíire nyán, cika ná duo, á rírá ánáwa há wi wóllé cíúne?

¹¹Á é lóó dí, rí Nyuutna Zeezi zilé wíé né ba ná laaté, anε á má há ná laaté é."

¹²Niciké ná wuu sikli síkísíkí, káá zesi Barnabase rí Pool, ká ba sié mánse é ná Wuse há péwó mé, ba a wínyuniwa arí wígré, nie ná há to Zuwifiwa sierv.

¹³Ba há bulé múb tenni, Zake lá dhií a bulé: "Maábináña, í zésíη rí!

¹⁴Simōη mánse é náwa Wuse há lá sié muuli nie ná há to Zuwifiwa sierv, a bélle líse duo balá, v yur wíé.

¹⁵U é rí Wuse wílaabulla sé ná céró, anε é ba há pūηsé bulé:

¹⁶É har rí mé, η sé burko cúoli Davidi jibálí, η sí só zekuléwa, a túrwó wuu,

¹⁷a make rí níkááne ná ja Nyuutna. Kán yur há yíre duo ná wuu sierv, rúb má ján.

- ¹⁸Nyuutina ná háá a wíé nyán wuu, a zínwó wuu mí dúnié púle mí, v né búl é.’
- ¹⁹“É wíé, η má Zake sánj, ráá báá sí wihála jáá pá to Zuwifiwa ná há sán Wuse.
- ²⁰Amá í lo ráá púnse kenó pówó, a bul ríwó báá sí venni káá bírsíwó tu, ríwó sí nĩcormíwíé á, ríwó sí puse ná há súsé pim, ba wĩ kórké namũsa dí, a sí cėl dí.
- ²¹U buna lún, nĩe há mũ tóó wuu mí a mánse Moyizi wímánse ná áá pá nĩe. Ba haá kármíwó né Zuwifiwa fiélé tápule wuu, cémejuse mé.”
- ²²É né Zeezi nutumé ná rí wicúólísídíire rí nihilmé ná wuu, ná rí é wéró; ba lísíwó sierv, Ziidi ná ba háá yíré Barsabase rí Sila; nĩtanáwa belle, nĩe háá búwó, a súuri Pool rí Barnabase mé, a túnwó Antwose mé.
- ²³Ná kenó ná ba há píé túnwó, sierv wíé: Á é Zeezi nutumé, rí wicúólísídíire, rírá maábináŋa, áá cúólíwa nĩe ná há to Zuwifiwa, ká tana san la Zeezi wíé dí a mũ Antwose rí Silisi mí.
- ²⁴Á nío rĩ ba sé nĩe lírá sierv, a ko bul wíé vúkmiwa kéne, ká fúklíwa duŋse, ká á wúó túmé.
- ²⁵É né sié á hé náná mé, a vuure ná, ruu mohó ráá líse nĩe túmíwa mé, ríwó pérá nanónŋwere Barnabase rí Pool mí;
- ²⁶Ba túngrá Nyuutina Zeezi Kirisi tutumé, ba muse jija rúú yókse é wíé.
- ²⁷Á sié tún Ziidi rí Sila, ba sí ko mánse é wíé tu tu péíwa.
- ²⁸Á rí Wuse Sabuna wuu nóó ruu mohó, ráá báá sí wíé náŋa páá nyáníwa, rĩ wímohówa duŋo rá.
- ²⁹Ba né ká: í sí venni namũsa dí, í sí cėl dí, í sí puse ná há súsé pim, ba wĩ kórké namũsa dí, a sí nĩcormíwíé á. Rúwa né wuolé lísíwa tu rí é wíé, í á wérí. Wuse sí péíwa mé.
- ³⁰É né nĩe ná ba há túmé, súlwó tu, a col Antwose, a pi kenó ná pá nihilmé ná wuu.
- ³¹Ba há kármé kenó ná, a ná nyúnyáásiwíé ná wuu há mũ rán, ba wuu sienne tóró.
- ³²Ziidi rí Sila tu wuu há ká Wuse wílaabúllá, ba cááníwó wérí, a bul wíé ɓíkana dúoríwó naase.
- ³³Ba ké rán tápule muó, ká Antwose tínáwa tówó, ba burmó nĩe ná há túnwó rí.
- ³⁴((Ká Sila é ha cólli rán, a ké.))
- ³⁵Ká Pool rí Barnabase mũ Antwose mé rán, níkana náŋa súuríwó mí, baá karme nĩe, a bul Nyuutina Labaariwero ná áá pá nĩe.
- ³⁶U a tápule muó, ká Pool bul Barnabase rí: “Lo ráá burmó nárá maábináŋa ná há mũ tóne ná wuu mí, á há múé bul Nyuutina wíbuŋe, a nówó kéne muoso.”
- ³⁷Barnabase jija rúú pé ka Zan ná ba háá yíre Marke,

³⁸ká Pool é ná ruu wí mōhē, ríwó baa ka nero ná ba há lá síe kaa lu tūgwó tu mé, a mó peri Panfili v burfá, ká wóó mé péé a tūgwó tutumé.

³⁹É kapose nyel, a cáksiwó nánjá mé. Ká Barnabase ka Marke hóú tu mé, ba zv nyiidabore, a mó Siipiri.

⁴⁰Pool má ka Sila, ba maábináña sul Nyuutuna bárka héwó mí, ká ba col.

⁴¹Pool mó Surene rí Silisi, a gvore aá dúóri nre ná há lá Zeezi wíé dí naase.

Wí'alle 16

¹Pool lé ráñ, a mó Derbe arí Lisitiri. Ráñ né v ná Timote, Zeezi laadiíro oro. U áná ká Gureke ré, ká v maá a Zuwifi, a la Zeezi wíé dí wérí.

²Ba maábináña ná há muñ Lisitiri rí Ikooni wuu ní súú ká nēñ.

³Pool có rúú kánú tūñ tu mé. É né v a ba cókú peñ, Zuwifiwa ná há muñ ráñ wíé; bee wíé ba wuu íś rúú áná ká Gureke ré.

⁴Rí ba né mūé le tóó wuu, baá cááníwó maábináña ná há muñ ráñ, a bul ríwó zíl Zeezi nutumé, rí Zerizaleme wicóólísídííre há mánse wíé ná pówó.

⁵Wicvola púlli nre yardá ose aá súúri, ká ba nre pul aá súúri tápúl wuu.

⁶Wuse Sabuna há wóó ñménó péé, ríwó bul Wuse wíbulé Azi mí, ba múbó cañ Firizi le, a mó Galasi tié.

⁷Ba múbó saase Miisi, aá ja ríwó mó Bitini, amá Zeezi Sabuna wí sánjé.

⁸É né ba zv Miisi, a daare mó Turwase.

⁹Títañ, Pool pínó duosi, a ná Masidvane tínáwa báálo, ruu kúó súlú a bulé: "Ko Masidvane a sánjá mé."

¹⁰Pool wínáále ná har rí mé, á wí dááne ká mó Masidvane; a íś zuñ rí Nyuutuna né yírírá, ráá mó bul Labaariwero wíé ráñ.

¹¹Á lé Turwase mé, a zv nyiidabore a caase Samotrase térké. Tóó púló, ráá muñ Neyapolisi mí.

¹²Á le ráñ mé, a mó Masidvane dutílle tózeno oro, yur há ká Filipi. Romi dutílle né ká ráñ wuu. Á ké é tóó mé tápule múbó.

¹³Fíelé tápúl, á isi mó tuñ dánno le a mó fuo nuó, a bune raá sí ná Wuse dicvólí. Á kénó, aá bul wíé arí háála ná fa há hé nánjá mé ráñ.

¹⁴É háála nóño yur né ká Liidi, v ká háyeló ré, a fél genne aá yélle Tiyatiiri mí. U ká háálo ná háá fá Wuse wérí. U há kéné aá zesi, Nyuutuna wúrú sierv, v zesi Pool wíbulé ná wérí.

¹⁵Ba kánú rírú jaa nre muñsi nyii mí. É né v súlra a bulé: "Rúwa búó ruñ lá Nyuutuna wíé dí arí tanjá é rí, í ko zuu cóñ jaa mé." Ká de cúnjá mé píí, á sanj.

- ¹⁶Á há líe áá mú Wuse dıcvólí, á cén tolyómo oro, nála há kené, v vónvure. U vúró a la ɔıe wérí áá pów tınáwa.
- ¹⁷U de tıjrá rí Pool mí, áá cáási bulé: "Báála nyán ká bána rí Wuse tutunna né, laaté ɣménó né ɔa mánse áá péıwa."
- ¹⁸U cáási é né tıjrá mé, tápvle ɔıkáná. Pool ɔol ká bíré ɔese kanɔɔj ná mé bulé: "Arı Zeezi Kirisi yr ná, ɣ né búlé, le toló né mí." É né v le, múl ná tu tu mé.
- ¹⁹Tolyómo ná tınáwa há née ruv báá wı vúré la ɔıe ko áá pów, ɔa ísó mú ka Pool rí Sila, a kaa pɔse le nıe náná dıcémi, sarıyadiıre síe mé.
- ²⁰Ba mákwó cááne Romi tınáwa sarıyadiıre nıhiése, a bulé: "Nıe nyán ká Zuwifiwa ré, áá vúkmıra tóó.
- ²¹Baá mánse kınse ná, á é Romi nıe há wów wuó san, a wów wuó tıj."
- ²²Nıııké ná isi péwó mé. Sarıyadiıre nıhiése ná a ɔa wúrkwó genne, ká bul rıwó ja vıle fırwó.
- ²³Ba há fırwó wérí, ɔa késiów tó bunajaa mé, ká bulé dánnpóóro pówó mé wérí.
- ²⁴Dánnpóóro ná há né é, v kénwó daare zv sírı jaa, a hé kure ɔa naase mé.
- ²⁵Tóó há fıélé, v ɔaamónánáwa mé, Pool rí Sila ísó áá cvole Wuse, a ɣı yula áá ɔı Wuse mé, bunajaa nıe wuu níne.
- ²⁶Naası balá rı tíe zıkló, a pé ka bunajaa zeɣe má zıkli; é mé né, dánnpvse wuu wúnııı, nıtóole ná wuu naase kure pánne.
- ²⁷Dánnpóóro ɣırkó isi, rı jaa ná dánnpvse wuu wúnno; é né v fókı tókowı rúb ɔúb tu; v bıınó rı nıtóole ná wuu lıó fá ré.
- ²⁸É né Pool cáási kınkán bulé: "Síı tu ɔénso, á wuu ní mıne."
- ²⁹Dánnpóóro ná sul nın, a fá kıkéle zvı ɔırııı Pool rı Sila síe, káá cel.
- ³⁰U a ɔa isi le, v ɔóıów bulé: "Nyúútınáwa, ɔeé rı rın a, ká ná Wuse laaté?"
- ³¹Pool rı Sila búló rı bulé: "La Nyuutina Zeezi wıé dí, ı sí ná Wuse laaté, ı rırı jaa nıe."
- ³²Ba ɔse mánse Nyuutina wıɔvle pów rıró jaa nıe wuu.
- ³³U kánwó múú jaa tíıan ná wuu, a sésiów ten fııse, a a ɔıdııle pówó ɔa dí. Ba kánó rıró nıe wuu mıısi nyıı, ká v rıró jaa nıe wuu jíıvse, v há lá Wuse wıé dí.
- ³⁵Tóó há púle, sarıyadiıre nıhiése ná tın ɣardıwa, rıwó mú bul dánnpóóro ná mé, rúb tá báála ná rıwó le.
- ³⁶Dánnpóóro zvı bul Pool mí: "Sarıyadiıre nıhiése túmó rıwó ko bul ráá lıııwa tá; ı síe le, áá col arı tenfıél."

³⁷É né Pool bul gárde tómé ná rí: "Á é Romi nte, ba wí saríya má díé yórá, ká késírá fíre rí vüle nkana síé mé, a kángrá mú tó bunajaa mé, káá ja ríwó lvoṛe lísírá tá! É waá a; ríwó tu ko lísírá tá."

³⁸Gárdiwa ná burmú bul pá saríyadiíre nñiěse ná. Ba há níé rí ba ká Romi nte, hégwíṛ kégwó.

³⁹É né síé ba ko búólíwó, a lísíwó tá, ká sùl ríwó líwó tóó mé.

⁴⁰Ba há lé bunajaa mé, ba zú Liidi jaa, a nówó maábináṇa, a dúóríwó naase, ká lu col.

Wí'alle 17

¹Pool rí Sila múó tṛṇ Aṇfípoli rí Apoloni, a mú Tesaloniki. Zuwífiwa cémejaa fa mṛṇ ráṇ.

²Pool mú zṛ ráṇ, ṽ é há kóú wí'aamalí, Zuwífiwa fiélé tápṽl. U zú ráṇ é, Zuwífiwa fiélé tápṽlwa botoro, ṽ ríwó ka Wuse Kenṽ wíé aá pṽse náná.

³U pi wíé mánse, a lísíwó múbula, rí Wuse Nlṽse mṁhṁ rúú ná wula, a sṽwe ká bur"isi a le sṽse mé. Ká síé búlwó rí bulé: "Zeezi ná wíé ṇ há búlé aá péíwa, ṽ né ká Wuse Nlṽse."

⁴Ba nte búkana la é wíé dí, a isi tṛṇ Pool rí Sila mé. Gurekewa má sierv nkana, ba ná háá fá Wuse, ba rí háála má náṇa há ká hápíné, ba má wuu a yardá, a isi péwó mé.

⁵Ká Zuwífiwa tṛṇ búbuori; ba hé nulaama, ríwó yíre saháksítuna hé náná mé, a ceṇ tóó. Ba mú Zazṇ jaa ríwó kese Pool rí Sila, a kaa le jamán síé.

⁶Ba ha múé ba wúó néé, ba kén Zazṇ arí Zeezi laadíire ná náṇa le tóó sídíire síé, a cáási bulé: "Nte ná háá vúkmi dúnié ní kó reé, Zazṇ kánwó zúú jaa.

⁷Ba wuu duó vé Sizaare sé, ká bulé kuór nóṇ má ré muné baá yírú Zeezi."

⁸Ba wíbulé ná zú tóó sídíire ná rí nkana ná wuu;

⁹ba a Zazṇ rírú náṇa ná tṛṇ meéwíé, ká ba píwó tá.

¹⁰Tóó há bíré, ba maábináṇa óó Pool rí Sila col Beere. Ba há múé peri ráṇ, ba zú Zuwífiwa cémejaa.

¹¹Beere Zuwífiwa sienne wéro kille Tesaloniki Zuwífiwa. Ba lá Wuse wíbulé dí molé, ká tóó wuu há púlé, baá karme Wuse wípṽṇse ná, ríwó ná, wíé ná ba há pié aá mákwó ká taṇá ré.

¹²Ba nte búkana la Zeezi wíé dí. Gurekewa má sierv, háála ná há ká hápíné, ba búkana, rí báála búkana má lóú wíé dí.

¹³Amá Tesaloniki Zuwífiwa há níé, rí Pool báá mṛṇ Beere má mé aá bul Wuse wíbulé, ba ísó mú ráṇ, a yiki nte hégwó mí.

¹⁴Múl ná tu tu mé, ba maábináṇa óó Pool caase mṽṽ rí a col, ká Sila rí Timote kááne Beere mí.

¹⁵Nie ná há kén Pool va ríwó tá, kenú mú peri Ateene, ká burcol. Pool sé ri ba múó, ríwó a rí Sila rí Timote va kíkélé kóú rí.

¹⁶Pool há ké Ateene mé aá delle Sila rí Timote, v nóó ri venni dɔŋo né sú é tóó wuu. U sierv wuu zɔke é wíé.

¹⁷U sié zv Zuwifiwa cémejaa, a bul Wuse wíé aá pá Zuwifiwa, rí nie ná háá fá Wuse; ká ruv lé pummɔ rí, ɔ ké nie wuu náŋá dɔcémi, a bul Wuse wíé aá pá nero ná wuu ɔ há nées.

¹⁸Wízinna bamma má ko aá bósú rí wíé. 'Ba náŋa ká Epikiiri harwa né, ká náŋa má a Sitoyisi harwa. Náŋa sé: "Beéwa ré wíkana nyán tína, nukɔso né, cícesi?" Náŋa má há níé ruv bul Zeezi wíé, arí suv ká bu"isé wíé né, ba sé: "U nhí wíhúónní bamma wíé ré v búbul."

¹⁹É né ba kánú mú zí ráŋ ná, ba há ciné bul wíé aá pá nukana, baá yíre ráŋ Ariyɔpaaze, a bulé: "l ɣménfelo ná wíé ɪ háá bulé, á sí wóllú naase zuŋ?"

²⁰l wíbulé ná ká wífélé ré á rí. Á sié já ráá ɔse níwó múúla né."

²¹Ateene tínáwa ríwó nuhɔra wuu wíí né ká, wífele ké bulé, ríwó ké zesé.

²²Pool sié isi cí dahá Ariyɔpaaze ná mé, ká bulé: "Ateene niéwa, ɣ nóó ríwa có venni cvólé a mú daare.

²³ɔ há céliwa tóó, ɣ ná oŋkana ná í háá cvólé, ɣ ná oŋ"máále nóŋo má tu, ba púŋsú daha bulé: 'Wuse ná á há wúb é né túb.' Wuse ná í sié háá cvólé ká wúb é, v wíé né ɣ ko ríŋ make péiwa.

²⁴"Wuse ná há á dúnié arí onni ná wuu há muŋ dúnié mí, v né ká bána rí tié wuu Nyuutina. U to nibííne oŋbaaré juse sierv.

²⁵U né pá nibííno rí muse, hiěsó rí óŋ wuu, é wíé, v wí nibííne sáŋe óŋ oro wuú ja.

²⁶Wuse óó nibííno duo wuu tuŋ bál balá mé ré, a ko muŋ tié nyúú wuu. U mánse wíí wuu dááne muɔso tá, a mánse nibííne tókéne súsubɔnnɛ wuu tá,

²⁷rí nibííne gɔɔre laare ko tókú mí, ká v duhí wí bol rí nén wuu má.

²⁸U dóé mí ní á ka hiěsó, a a níé, aá va. l tu gɔké náŋa má dénné nasáre bulé: 'Á kóú duo ní.'

²⁹"Raá né sié ká Wuse duo, v wí mɔhě ráá mánse Wuse ruv níésé salme, rí wáre, arí oŋcóóle, nibííne há pá dówó có bil, ba tu sabuŋse mé.

³⁰Nibííno wí ráŋ é wí"álle ná wuu, Wuse lówó, ká zaa yíyíre nibííno há muŋ ráŋ ná wuu, rúb kóú rí, a svl suúri,

³¹bee wíé Wuse hé kal tá. Kal ná v háá á rúb tuŋ bál balá mé, a dí dúnié sariya rí tanjá. É báálo súwó ká v a v bu"isi, a make rí nie wuu zuŋ rí tanjá né, v búbul."

³²Pool há kúé bul svse bu"isé ná wíé, ba náŋa dé múmómú né, ká náŋa má sé: "Kal nóŋo né ráá baa zési wíí né."

³³É né síe Pool isi le ká tówó.

³⁴Amá nizesé ná nánja lób wíbulé ná dí, a isi títú mé. Arıyɔpaaze tınáwa nóŋɔ, Deniisi, rí háálɔ oro ɔa háá yíre Damarisi, ɔa rí nıe nánja né ísé títúwó mé.

Wı'alle 18

¹É né ká Pool le Ateene mé, a mú Kɔreŋte.

²Ránj né v ná Zuwifiwa báálɔ oro, v yir né Akila. U lé Pɔŋ dutílle né. Romi kuózeno Kulodi fa té linó, ríwó kiri Zuwifiwa wuu, ríwó le Romi mí. É né, é báálɔ má rírú háálɔ Piriisili síe le Itali, a ko muŋ Kɔreŋte mé. Ba jaa né Pool mú zv.

³Pool tutúŋdíli ríwó ɔunɔ há ká balá, v kénwó dıhı. Ba wuu nyere tántewa né.

⁴Fielé tápúl wuu, Pool zv Zuwifiwa cémejaa a mánse wíé, Zuwifiwa rí Gurekewa pób taná.

⁵Sila rí Timote há lé Masıdvanɛ ko ránj, Pool dé tá wı́ wuu ɛɛ, ká de bul Wuse wíé dıŋɔ né aá pá nıe, a paase wíé múbla aá pá Zuwifiwa, ríwó zuŋ rí Zeezi ní ká Kirisi.

⁶Zuwifiwa wı sánjé, ká isi aá tukse Pool. É né v ɔósú genne kuŋkulo héwó mí ká bulé: "Í ssv kéıwa nyúú wı́, v tónj é nyúú wı́, a kaa mɔ zaa mé, nj́ á rıŋ bírıŋ síé hé nıe ná há to Zuwifiwa rı né."

⁷U há lé ránj, v múv zv báálɔ oro jaa há mınwó cémejaa laka. É báálɔ fá Wuse wérı, v yir né Zisitisi.

⁸Zuwifiwa cémejaa nɔhó Kirisipiisi é rírú jaa nıe lá Nyuutuna wíé dí. Kɔreŋte nıe ná há zésı Pool, ɔa ɔıkana má lá é wíé dí, ɔa kánwó muŋsi nyii mí.

⁹Wuse tuŋ duose mí bul Pool rı a bulé: "Sí héwıŋ fá, búbul, ká síı nuɔ táŋŋú.

¹⁰Ɔ mını har. Nénj toó a kání aá beŋse. Búbul, nj nıe kánj tób né sıerı."

¹¹Ká Pool síé ké ránj buná síı arı caŋse balgo, a mánse Wuse wíé aá pá Kɔreŋte tınáwa.

¹²Ténj ná mé Galıŋj né fa há ká kuóro, Akayi mí, Zuwifiwa ísó tuŋ nuɔ mé a ka Pool mú sarıyadiıre síé,

¹³a bulé: "Báálɔ né mánse nıe ríwó cuóle Wuse, cuólé ná háá zókrá Wuse kınse ní."

¹⁴Pool wúrú nuɔ rúb bul wíé, é né Galıŋj bul Zuwifiwa rı bulé: "Zuwifiwa, rı wızókı ré, rı báálɔ né a, rı sɔhɔwı́ má ré, rúb a, v mɔhó rıŋ zésıwa.

¹⁵Amá rıv né ká wıbulyóówa é, rı yira rırıwa tu kınse é wíé né, í kaá váse nánja, ú kéıwa tu wı́ ré. Ɔ wı nyánj sarıya dí."

¹⁶Ká kırıwó ɔa le sarıya jaa ná mé.

¹⁷Ba wuu suki ka Zuwifiwa cémejaa nɔhó Sɔsıteene, a njmɔwe sarıya jaa laka ránj, ká Galıŋj síé to ránj.

¹⁸Pool dááne Kɔɔɔntɛ mé, ká síe isi bóllú maábináŋa ká rúw col. U tɔŋ nɔtálo oro wíé, a píérú nyúú, ká v rí Pirisiili rí Akila mú zv nyiidabore, ríwó mú Siiri.

¹⁹Ba mú peri lfɛɛɛ, Pool tóv vállínáŋa, ká mú zv cémejaa, v rí Zuwifiwa mánse wíé aá pá náŋá.

²⁰Ba súlú, rúw kɛŋwó dɪh́ dááne; amá v wɪ sánjé.

²¹U cúbólíwó ká bulé: (("Cana né háá kué, ŋ có ruŋ dúú Zerizaleme mé né.)) Amá rɪ Wuse né sánjé, ŋ sí birkóíwa rí." Ká v síe le lfɛɛɛ mé, a zv nyiidabore col.

²²U há múé le Sezaare mí, v mú Zerizaleme né, a bólle wɪcɔla púl nɛ laadíire, ká daare tuwi Aŋtɔse.

²³Pool há có Aŋtɔse mé mɔvó, v lɔvó zv ŋménɔ, a mú gvɔɔɛ Galasi rí Firizi tónɛ, a bul wíé aá dúori Zeezi laadíire wuu naase.

²⁴Zuwifiwa báalo oro má kó lfɛɛɛ; v lé Alekzandiri ní, baá yírú Apolosi. U ɛ wíé bulé wérí, a zuŋ Wuse wípóŋse má wérí.

²⁵U kármé Nyuutina ŋménɔ wíé, a zɪŋwó má wérí; v fɛl sí a mánse Zeezi wíé arí tanjá aá pá nɛ. Amá Zaŋ nyimuŋsi dɔŋɔ wíé né v zuŋ.

²⁶U zúb cí Zuwifiwa cémejaa mé, a tóv tu ká mánse é wíé aá pá nɛ. Akila rí Pirisiili há zésú tenni, ba kenú mɔwó jaa, a ɔse mánse Wuse ŋménɔ wíé v sí mé, a pób.

²⁷Apolosi háá já rúw daare mú Akayi, v maábináŋa, Zeezi laadíire búl wíé dúorú naase, ká póŋse kenɔ ríwó kaa mú pá Akayi Zeezi laadíire, a bulé, ruv kó rán, ríwó kánú wérí. U há múé peri, v pé nɛ ná há lá Zeezi wíé dí mí wérí, Wuse zilé mí.

²⁸U cí nɛ sɛrv bul wíé yo Zuwifiwa. Ká tuŋ Wuse Kenɔ sɛrv wípóŋse mé, a mánse rɪ Zeezi ní ká Kirisi.

Wɪ'alle 19

¹Apolosi há muŋ Kɔɔɔntɛ mé tɛŋ ná mé, Pool lɔvó a gvɔɔɛ Azi dutílle tónɛ, a ko peri lfɛɛɛ. Rán né v ná karmubele bamma, a bósíwó bulé:

²"Í há lá Wuse dí, v Sabuna túwíwa nyúú rí?" É né ba sé: "Á ha wɪ Wuse Sabuna wíé níe ná má tu."

³É né v baa bósíwó: "Ká nyimuŋsi orí duó mí rí, ba káníwa muŋsi?" Rɪ ba sé: "Zaŋ nyimuŋsi ní."

⁴É né Pool sé: "Wíte" aara ná há bírsé, ba né Zaŋ kaá muŋsi nyii mí, ká bul aá pá nɛ, ríwó ko la nɛɔ ná há tɪŋv har aá ko wíé dí, é tina né ká Zeezi."

⁵Ba há zésí é wíé ko tenni, ba sánjé ba kánwó muŋsi nyii mí, Nyuutina Zeezi yur mé.

⁶Pool púú nɛŋsa tɪkwó mé ká cɔɔle Wuse, Wuse Sabuna ko tuwi súwó wuu. Ba bul líŋsi ná ba há wɪ mánjé, a la Wuse nɔv wíé bul aá pá nɛ.

⁷Ba wuu fa pɛrí báála fí rí belle.

⁸Ká Pool baa isi zuwifiwa cémejaa, á tóú tu kaá bul wíé. U pí Wuse kuótóó wíé a karme nie canse botoro, a caase mánse, a make rí nie ná háá zesé laa dí.

⁹Amá dulhotuna rí kéké nibííne há mǐnwó sierv, ba vé é wíé saǵé, ká má isi cí nie síé mé, a bul aá zóke Nyuutina ǵménó wíé. É né Pool isi le ká tówó, a yíre karmibele ná, ba mú zu báálo oro karmijaa; baá yíre é báálo Tiranisi. U sié va aá kármíwó ráǵ tápúl wuu.

¹⁰Pool tǔǵ é né buǵse belle, Zuwifiwa rí Gurekewa ná wuu há muǵ Azi dítǐlle, ba ne Nyuutina wíbule.

¹¹Wuse pé Pool mí, v a wínyǵberme.

¹²Ba pów teǵ genne rí péǵse ná há tǐkú mé, a sake puǐlle mé, ká ba ná teǵfíél; sabuǵbómó má le ká tá nie.

¹³Zuwifiwa bamma má fa muǵ ráǵ, a guǵre tuǵ bómí kiri sabuǵbómó, ba le káá tá nie. Ba má isi aá mánse, ríwó ka Nyuutina Zeezi yir ná, a kiri sabuǵtǐenne nie mé. Baá bese sabuǵbómó mé ká bulé: "Í le, Zeezi ná Pool háá búlú wíé yir mé."

¹⁴Báála balpe ré faá tuǵ é tutómí, ba wuu áná né ká Seva, Zuwifiwa vuk"óosa noǵó nóǵó.

¹⁵Sabuǵbómó ná búlwó rí bulé: "Ǫ é Zeezi, a zuǵ Pool má há ká néǵ ná; í má sié, áǵ rí kéíwa?"

¹⁶É né sabuǵbómó há muǵ báálo ná mé, de isi béri zǐǵwó, a wóllíwó wuu ǵmase búrme, a cónníwó genne wuu, ká ba ka teǵbila le jaa ná mé, a fá col.

¹⁷Zuwifiwa rí Gurekewa ná wuu há muǵ lfæze mé, ba wuu ní né é wíí, héwíǵ de kǵwó wuu, ká Nyuutina Zeezi yir la pǐǵ.

¹⁸Nie ná há lá Zeezi wíé dí bíkana má ko, a wúrwó nuuse mé, a césíwó wízóké nie síé mé, á pá Pool.

¹⁹Ba nie ná fa há ká tǐwá, aá tuǵ hulí, ba bíkana má ísó pówó kenne ná ba há kármé aá ówó lunne, a kaa ko nyíke nie wuu síé mé. Ba gíelí keǵnyíké ná wuu, rí ba ká buyéllé, ba kǵǵ meéwícaáka búí meéselle rí fí.

²⁰É né te Wuse wíbule ná bul ceǵ dǵhǐ wuu, Wuse dóé sierv.

²¹É wíé wuu há dááré, Pool búínó rúb tuǵ Masidvane rí Akayi dítǐlle, a mú Zerizaleme. U sabuna né ká ruu múbó peri ráǵ, rúb daare mú ná Romi má.

²²U lá síé tuǵ Timote rí Erasite, há tǐǵé aá sǵǵú mé, ba mú Masidvane, ká v tu ha ké Azi tǐé a dááne muó.

²³É teǵ mé, Nyuutina ǵménó wíé kúó zu kapóse.

²⁴Bálukro oro, baá yírú Demetiriyisi, fa muǵ ráǵ, a pi wáre cuǵre burme bue, aá yélle. U fa pí wáre cuǵre veǵǵúlli, wuse oro ba háá yíre Artemisi, v yir mé. U yéllíwó a ná nyuǵré kíǵkǵǵ, a pi aá túmú tutonna.

²⁵É né sié, v isi yírú tutunna, arírú lúkrínáña hé nánjá mé, a búlwó rí bulé: "Níbíínewa, í wuu íǝ zuǝ ráá nerí wuu lé lúkri né ní.

²⁶Ká, í nóú, a ne má, é ná Pool né há bulé aá pá nie. U báá to lféeze duǝ mé má, ká a Azi tóne wuu mí. U sé: 'Wuǝsa ná wuu níbííno nése há dé má, rí ba to wínsá, a bul kiri nie ðikana, ða báá wírá rí ko.'

²⁷Á é yelí ðalé wíé rá, v ðitok né ká, v háá já rí nie bulé wuse Artemisi jaa to óǝ wuu, ríwó súb bú, ká Azi nie rí dúnié nie wuu cúcúólú né."

²⁸Ba né é wíé ko tenni, rí ða wuu cóé wíó. Ba isi cáási bulé: "lféeze tínáwa wuse Artemisi zénó!"

²⁹É wíé ka tós wuu vúkmi. Ba isi pa nánjá fá líwó ðijelo, ða tós wuu gberu ðigbé, a isi kese Gayisi rí Arisítarke, Masíðvane báála belle háá tuǝ Pool mí, a kaa pé le.

³⁰Pool jíja rúb le nie ná sierv, karmibe le kéré mé rúb sí le.

³¹Azi tínáwa má tu, ða ná há ká Pool naǝnónǝse, túmó ríwó mú búlú mé, rúb púpó rúb háá le nie ná sierv, ða gberu ðigbé ná.

³²Ba nánjá cáási bulé nye né, náña má cáási bulé nye né. Kvólle duǝ, ká wí wíbalá bul. Ba ðikán má tu wí wíí ná mól, ða há kúé hé nánjá mé má tu é.

³³Alékzanǝ né Zuwifiwa pii héwó wíé sié. Ba sié a, v ko lu cí níkana ná sié mé, a nyaane nése ríwó sikli; ká rúb bul wíé pówó.

³⁴Amá ða há bú ruv ká Zuwifi ná, ða wuu de tuǝ linó mí, a cáási bulé: "lféeze tínáwa wuse Artemisi zénó!" Ba kúle é a peri léérewa belle.

³⁵É né ða tós keǝpúǝso a ða lo kvólle, ká v sé: "lféeze nie, nie wuu ní íǝ zuǝ ríwa né pó Artemisi jaa mé, a rírú sierv naǝðúóle ná há lé bána tuwi mí.

³⁶Tíǝtós to ráǝ; é wíé, í póriwa tu mé, ká sí búúrí a wíí wuu.

³⁷Amá í há ísé kese báála nyán kaa ko reé, ða wírá wíháálo lóré; ða wúb zoǝ yír yíré.

³⁸Rí Demetiriyisi rírú tutunna né kéǝ wíí rí nén, sariya díí kal mínó ré, sariyadiíre má muǝ; ríwó isi yíre nánjá múwó rí, ríwó díwó sariya ráǝ.

³⁹Ruv ká wíí ðihuó wíé má, í delle kal ná níhiése háá kóó yíre nie ná há wo wíí ná aá zuǝ rí ciki, ríwa kaa mú ríwó zuǝ péíwa.

⁴⁰Rí é rá, ká rí zaa wíí né é wíé né, á sí ko vósírá tu, ríwó ko bulírá ká tózókrá. Á reé hilmé né, wí wínyúú kené."

⁴¹Báálo ná sié bul é né mú tenni, ká a ða isi aá mú jusé.

Wí'alle 20

¹Tós vúkme ná há kúé tenni, Pool yíre Zeezi laadiíre ná hé nánjá mé, a cááníwó, ká súlú tu a col Masíðvane ðitílle.

- ²U há mú rán, v gúóré é tóne kilo wuu, a bul wíé dúóri Zeezi laadíre naase,
- ³ká daare mú Gurekewa tíé, a ké rán canse botoro. U há kenú tu rúb mú daare Siiri cōo rí tén ná mé, rí Zuwifiwa vúbúró búí wíé. É né v bure, a tuj Masidvane ημένο col.
- ⁴Nie ná há tujú mé a col ní ká: Beere tínáwa Piriisi bio Sōpatere, rí Arisitarke rí Sekon há lé Tesaloniki, rí Gayisi há lé Derbe, rí Timote, a pi Tisiiki rí Tirofiimi há lé Azi.
- ⁵Ba nyán wuu lará síé, a mú muj Turwase mé, aá déllírá.
- ⁶Ba dí sibúr toó dupén cana tápvle balpe, ká á é isi mú Filipi a zv nyiidabore, a col. Á vá tápvle bōmmúó, ká mú púwó Turwase mé, á wuu ké rán tápvle balpe.
- ⁷Jumáase kal, á hé náná mé, ráá dí liisidílo. U tóó nú pulé rí Pool col. É né v rí nie ná há muj rán ké, a bul wíé wuu, tóó baamonánáwa peri.
- ⁸Jutúko sierv né á zvú ké, ba nyike cānse bíkana tá.
- ⁹Bápvośíwie oro, baá yírú Etikiisi, fa ké tókóro mí aá zesi. Pool há búl wíé aá dááne, dóh kenú v pé. Dón koró zúb, v le jutúkni botoro nyúú mí tuwi bal tíé. Ba túwó ka ríwó cúoli, ruu sówó.
- ¹⁰Amá Pool há túwé a cúllú mí, v kenú óó, ká bulé: "Í sí fúklú, v wí sówé."
- ¹¹Pool há bíré zí túko ná sierv, v pí dupén conni a dí, ká baa ha ké bul wíé dááne wuu, tóó pul. É né síé ká v isi col.
- ¹²Bápvośíwie ná ísó aá hiēsi, ba kánú burzé nie ná rí; v é a bentúpóórwií.
- ¹³Á é lá síé a zv nyiidabore aá mú Asose, ká Pool va naase mé, aá kérírá rán, ráá púú; á vúbúré é né.
- ¹⁴U há kúé púrá Asose mé, á púú hérá nyiidabore ná mé, á wuu mú Mutlene.
- ¹⁵Á lé rán mé, a zv muu va wuu, tóó kúó aá pul, raá múb aá cēre Kiose. Tóó pul, á isi caase Samose rí, tóó nóhó báá púló, raá péri Mile.
- ¹⁶Pool súb sí mú daare lfēeze mé, ká sí rán cínú; v wí có ruu zókú tén Azi tíé, káá ja, ruu ká mólé, rúb va kíkélé mú dí Panṭkote cana, Zerizaleme mé.
- ¹⁷Pool síé muj Mile mí ní, ká tuj ba mú yíre lfēeze wicvola púl sídíire.
- ¹⁸Ba ko, v búlwó rí bulé: "A kaa púlín Azi tíé dūhḡdúḡ kal zvulí mé, í wuu ní ē é ná, η há kenín tu héíwa mé.
- ¹⁹Zuwifiwa háá jeé ríwó lísín muse, η muj wihála sierv é né, ká múúrín tu a tuj aá pá Nyuutina, arí símuu.
- ²⁰Wíé ná há mōhē ríwó sáníwa mé, í íḡ zuj rín wúb oro wuu píé fēnsíwa. D wí síí fēé, ká cááníwa, a kármíwa, níkana sierv, arí juse má sierv.
- ²¹D búló aá pá Zuwifiwa rí Gurekewa, ríwó bírse, a sí áá zōke Wuse mé, ká a yardá á Nyuutina Zeezi Kirisi mí.

²²"Ká mól néé mí, Wuse Sabuna vówíj, η mómó Zerizaleme, ká wí wí ná háá á rúb péríj ráj ě.

²³Amá tanja, ríj né múbé áá zv tóó wuu, Wuse Sabuna ní la síé mákíj wula ná η háá á ríj dí, ká ríwó káníj vowe, a tó binajaa má mé.

²⁴Amá η wíj muse búé kílle wí wuu; υ wíé wíj wálmε. U ná wíé há fíémó η rí né ká, ríj wóllíj ηménε va, a mú Perú tokó arí satoró, a wólli tñ tutumí ná, Nyuutina Zeezi há píé hén nése mé, ríj bul Wuse Labaariwero rírú zilé ná wíé pá nε.

²⁵"Ká mól néé mí, η íő zñ rííwa báá waá bírnán, í é nε nyán wuu, η há gúóríwa sierv a bul Wuse kuótóó ná wíé.

²⁶É né tε, η bul tanjá áá péíwa zaa, í oro wuu cél tón nyúú mí,

²⁷bee wíé η mánje Wuse cáánεwa wuu ní péíwa, η wí wí wuu fénjé.

²⁸Í síé póiwa tu mé wérí, ká bel nε ná wuu mí, Wuse Sabuna há pííwa héwó síé. Í bel wicvola púl nε mé, anε penvolo háá bélú piense mí é. Wuse né púú tu Bio cél a yowe lówó.

²⁹Đ íő ríj colé har rí mé, nibínanjácawuríwa sí ko zúíwa sierv, a zókíwa anε nanjácawurí há zú petuu.

³⁰Ká nε sí lííwa sierv a pi nyewíé karmε áá pá nε, a make ríwó pōse karmibele, ríwó ko tñwó mé.

³¹Í líísiwa tu, υ bujse botoro ní nye, η wí téé, káá cááníwa baláwa, wōhō rí títan wuu, arí símurv. Í síé pó wérí.

³²"Ká mól néé mí síé, η pííwa hé Wuse, arírú zilé wíbulε nése mé. U né wóiwa naase áá dúóri, rííwa ka wérí, a mú ná ker ná Wuse há bílú nε wuu mí.

³³Đ wí nénj wuu wáre meéwí, rírú salme meéwí, rírú genne wíé híéné.

³⁴Í tu íő zñ ríj nénja nyán né, η kaa tñ, a yówíj ríríj harwa wuu onjaalé.

³⁵Đ síé tñj é, ríj mákíwa né, rííwa zñj é ná ǵa háá tñj, a wólli nyaara mé pé; ká rííwa pi Nyuutina Zeezi wíbulé ná áá líísiwa tu. U há sé: 'Péé kénj tñpōró a kílle lεε.' "

³⁶U há búl é tenni, υ bírmi tíé, υ ríwó cvole Wuse.

³⁷Ba wuu yuori símunv, ká ko vowe Pool banj mé, a kórmú.

³⁸Ba sienne zókó wérí, υ há sé ǵa báá waá bírnóú ná wíé. Ká ǵa kánú mú tá nyiidabore laka.

Wí'allε 21

¹Á tówó ká zv nyiidabore, a va térké mú Kōōse; tóó pul á isi mú Rōōde, a cí ráj mé á lu mú Patara.

²Ránj né á ná nyiidaborzeno nóñō rvv kúó cañ Fenisi áá daare, á isi zúb, a col.

- ³Á há múde áá peri Siipiri, a púú tá nágvó rí, ká daare a caase Siiri rí còò, a mú tuwi Tiiri mí; ráñ né òa kuori nyiidaborzeno ná cùkse.
- ⁴Á ná Zeezi laadíire ráñ, a ké ráñ tápuke balpe. Zeezi laadíire ka Wuse Sabuna zumé a bul Pool mí, rúú sí Zerizaleme mú.
- ⁵Amá tápuke balpe ná nuò mé, á báá zú òménò áá col. É né òa wuu, ríwó háála, ríwó henbiisi, kángrá vaa keke tóó mé, á vaa mú peri muu nuò; á wuu bírmi tié ráñ, a cuòle Wuse,
- ⁶ká á síé tá náná. Á zu nyiidaborzeno ná, ká òa má burmú jusé.
- ⁷Á cí Tiiri mí a mú Pitoleme, a bóllírá maábináña, ká kénwó rí kál balá.
- ⁸Tóó pul, á isi col, a mú peri Sezaare, a zuu muñ Filipi jaa mé. É Filipi ká Wuse labááribulla ná balpe, òa há tóósé Zerizaleme mé, nóñò né.
- ⁹U fa kén tolé baná, ha há wí báála wíé ã, a a Wuse wílaabóllá.
- ¹⁰Á ráñ miné tápuv kana ná sierv né, Wuse wílaabullo oro, òaá yírú Agabisi, v le Ziide tié ko ráñ, a ko nará.
- ¹¹U lá Pool tuja vòwé, a vòwú naase rírú nénja, ká bulé: "Báálo ná há te vòwé né, Zuwifiwa sí kánú vòwe nye ná, Zerizaleme mé, a kánú lu hé nje ná há to Zuwifiwa nése mé."
- ¹²Á há né é wíí, á rí Sezaare nje sùl Pool, rúú sí Zerizaleme mú.
- ¹³É né v sé: "Beé rí, í wí, a zókín sierv mo nye? Ì sánjò ríwó vówín Zerizaleme mé, rí òaá búñ má, ríwó òú, ò Nyuutina Zeezi yur mé."
- ¹⁴Á há búlú rí a bul áá gúl, á wúú mé hááré; á sé: "Rí Nyuutina túmú cólle."
- ¹⁵É tápuke há dááré, á bírmírá cùkse, a isi mú Zerizaleme.
- ¹⁶Sezaare Zeezi laadíire náná má tíñrá mé mú; á zu báálo oro jaa ráá cò ráñ. É báálo lé Siipiri ní, v yur né Munasòñ, v ká Zeezi laadíir rí fól wuu.
- ¹⁷Á há múde peri Zerizaleme, á maábináña kéngrá wérí arí satoró.
- ¹⁸Tóó pul, á rí Pool mú ráá ná Zake. Wícúólísídíire wuu ko hé náná mé ráñ.
- ¹⁹Á bóllíwó tenni, ká wíé náwa, Wuse há póú mé v a, nje ná há to Zuwifiwa sierv, Pool síé césíwó wuu kúnúnú a pówó.
- ²⁰Ba há zésú wíé wuu, òa bí Wuse mé. Ká bul Pool rí bulé: "Ì nóó, maábinóñò, Zuwifiwa nje búí búíwa eré né lá Zeezi wíé dí, a wuu ka kajáña rí Wuse kíñse wíé.
- ²¹Ba nío ru gúóré nje ná há to Zuwifiwa tóne, áá karmé Zuwifiwa, ríwó sí Moyizi wíé tíñú, ríwó sí bele pene cónnú, ká véwó Zuwifiwa kusún wíé.
- ²²Ba sí ne ru kó reé, wíí waá kére, ((òa síé sí ko hilmi reé má)) á síé a beé rí?
- ²³É wíé, sanj wíí né á háá á ráá bul péí. Báála baná muñ reé, a tá nuò Wuse rí.

²⁴Késiwó, ríí ríwó wuu múbíríwa tu, ríí jówó nvlíso ðie pówó, ríwó píeríwó nyunni, é né ríwó wuu zuḡ rí ða wíé ná wuu ða há búlé cáási, ká nyienne né. Ká ríwó taḡa zuḡ ríí tuḡ Wuse kíḡse ná wuu ní.

²⁵Á nóó ruu céro, ráá pḡḡse pá nie ná há to Zuwifiwa, káá cuole Zuwifiwa Wuse, a búlwó rí, ríwó báá sí puḡse ná ða há kené ose vuḡa venni mí, namḡsa dí, ríwó sí cəl dí, a sí puḡse ná há súsé pim, ða wí kórké namḡsa dí, a sí nicormiwíé á.”

²⁶É né Pool kese báála ná, a la síé múbírú busunnu, ká múbíríwó má, ká tóó pul, ða wuu zu Wicvəljizeno, ríwó make kal ná ða háá kóó téníí múbíríwó busunnu, káá ose nēḡ nyúú wuu nvlíso vuḡ.

²⁷Tápule balpe ná há kúé cesi, Azi tíé Zuwifiwa ná Pool Wicvəljizeno mí, é né ða yiki níkana hóú mí, ða kánú,

²⁸káá cáási a bulé: "Izrayel nēwa, í fára búḡse! Í ná báálo né há góré aá karme dhí wuu, a bul wíé cíḡrá mé, aá lóre Wuse kíḡse rí Wicvəljizeno; v késé Gurekewa má tu zu Wicvəljizeno, a bírírá dípáár.”

²⁹Ba fa ná Turofimi há lé lfəeze, ruu tíḡú mé ðaá va tóó sierv, ða sié bíínó rí Pool kenú zu Wicvəljizeno rí.

³⁰Tóó wuu gírki, nie le dhíé wuu fá ko. Ba ka Pool, a kaa pəse le har rí, ká ka Wicvəljizeno ná dánnuḡse tó kíkélé.

³¹Ba ka Pool aá ja ríwó bú; Zerizaleme tóó wuu vúkmi, kvəlle zu sóójiwa nōhó dille.

³²É né v líse sóójiwa ríwó nyúútínáwa nāḡá, ða mú kvəlle ná dhí. Ba há ná sóójiwa ríwó níhiése rí ðaá kó, ða ló Pool ḡmowé.

³³É né sóójiwa nōhó ná tuu peri Pool, a a ða kánú vowe rí beḡzelle belle. Ká v bose rúb ná Pool há ká nēḡ ná, arí wíí ná v há éé.

³⁴Amá níkana ná wí nuḡ mé túmé, ða nāḡá búló aá hé cəó, nāḡá má bul aá hé cəó nóḡo. Ba wí wítaḡá búlé pá sóójiwa nōhó ná, káá ko kvəlle duḡo. É né v a ða ka Pool mú zí sóójizúó.

³⁵Pool há íse tuḡ naḡcolo rúb zí sóójizúó, níkana ná wí sáḡé, káá jóú búí; sóójiwa bol ká púú cííne.

³⁶Ká ða tuḡ aá cáási a bulé: "Í búú!”

³⁷Ba há múé ríwó zé sóójizúó, Pool bóse sóójiwa nōhó ná bulé: "D wo wíí aá bul ré?" É né sóójiwa nōhó bósu bulé: "Íí ne Gurekewa liḡó rí?”

³⁸É né ı rá to Ezipiti tínáwa báálo ná, há íse hé nese tésí nye, ká pé kese níbúúra búíwóná tíḡú tu mé, a fá zí baka bó?”

³⁹É né Pool sé: "D ká Zuwifi rí, a le Tarse, Silisi tíé; ḡ tóó to tówíé. Dḡ súlí ré, páḡ ḡméno ríḡ bul wíé nie nyáḡ rí.”

⁴⁰U pów ɣménɔ. É né sié, Pool zí cí nanɔolo daha, ká nyaane nése nɛ ná rí. Ba wuu sikli sikísíkí, ká Pool sié púl rúw bɔl wíé, Ebirewa liɔó mí, a bɔlé:

Wɪ'alle 22

¹"D ánáwa rírɔ ɔɔbeɛ, í zesi wíí ná ɣ há kené rɔɔ bil péíwa, ká lán tu."

²Ba há níé rɔ Ebirewa liɔó mí ní Pool búbúlwó rí, ɔa ósó ké cím, ká Pool sié búlwó rí bɔlé:

³"D ká Zuwifí rí, ɔa lóliɔ Tarse mé né, Silisi tíé; ɣ taɔa wá tóó né sierv né. Á ánáwa kíɔse wuu, Gamatiyel né kármíɔ ɣ zɔɔwó wérí. D má fa kén kajáɔa wérí Wuse wíé sierv, ane í má zaa há kén kajáɔa nɛ né.

⁴D fa búúse nɛ má, Zeezi ɣménó né wíé, a a ɔa kese báála rí háála vose, a kaa mú hé bɔnaɔa mé, é wíé.

⁵Vuk"ɔɔsa nɔhó rí tóó nɔhiése wuu kán dánɔsiéwa né. Ba púɔse kenne má tu pán rɔɔ kaa mú Damaase, a pówó maábináɔa ríwó pán ɣménɔ, rɔɔ kese Zeezi laadiíre ná há mɔɔ rán, a vose kaa ko Zerizaleme, ríwó túrwó.

⁶"D há lé ɣménɔ a mú aá peri Damaase, pummuzeno oro lé bána rí, wɔhɔ, a ko cúóliɔ wuu, naasí balá.

⁷D tuwi ɔal tíé, ká nɛ nɛrɔ liɔó há búliɔ rí bɔlé: 'Sool, Sool, beé rí te ɔ wíwálmíɔ nɛ?'

⁸"É né ɣ bɔse: 'Áɔ rí kái, Nyuutna?' "É né v sé: 'D né ká Nazarete Zeezi ná, ɔ háá wálmé.'

⁹D rí nɛ ná háá valé wuu ná pummɔ ná, amá ɔa wɔ liɔó ná há búliɔ rí é níé. "É né ɣ sié bɔse: 'Nyuutna, ɔ a beé?'

¹⁰"Nyuutna sé: 'Isi mú Damaase, rán né ríwó mákí wíí ná wuu ɔ há mɔhɛ ríí a.'

¹¹Pummɔ ná há cúóliɔ sié, ɣ báá wɔ rán ná; ɣ vállínáɔa né cóɔ nése mé, a káníɔ mú Damaase.

¹²"Báálo oro má fá mɔɔ é tóó mé aá tɔɔ Wuse kíɔse wérí, ɔaá yírú Ananiyase, Damaase Zuwifíwa wuu súb ká ntaɔa.

¹³É báálo né cóɔ rí, a bɔlé: 'D maábinóɔo Sool, bel aá ná rán.' Múl ná tu tu mé, rɔɔ sié ná rán, ɣ bel nóú.

¹⁴"É né v sé: 'Á ánáwa Wuse né lísí ríí zímú cólle, ríí ná nɛkékéké ná, ká núb nɔ wíwólé.'

¹⁵Úó já ríí óó siéda nɛɔ ré, núbííne wuu sié mé, a te wíé ná wuu ɔ há néé, arí ɔa ná wuu ɔ há níé siéda.

¹⁶Múl néé mí sié, ɔ báá kénó tike beé? Isi dahá, a yíre hé Nyuutna yur mé, ká ríwó kání mɔɔsi nyii mí, ríí wíwɔmɔ suúri hé."

- 17"Ɔ há bírɛ ko Zerizalemɛ, a zu Wicvɔɔɔɔɔɔɔɔ aá cvɔɔɔ Wuse, ɲ ná Nyuutuna nyaamí, anɛ duose siɛɛv.
- 18U búlɲ rí bulé: 'Pérme a lɛ Zerizalemɛ mé kíkélɛ, bee wíɛ ɔa sí vɛ siéda ná ɪ háá á ríí tɛ, ɲ yɪr mé.'
- 19"É né ɲ sɛ: 'Nyuutuna, ɔa tu íś rɲ ɔɔ ɔa kɛsɛ nɛ ná há léí dí, a tó bunajaa mé, ká a ɔa zu cémejuse, a késiwo ná wuu há léí wíɛ dí, a ɲmase wéri.
- 20Ká kal ná ɔa há bú ltɛnɛ, ɪ siéda nɛɔ, ɲ mɲ rɲɲ, a pó nɛ ná há búú, gɛnnɛ mé; a má saɲ bulé ríwó búú.'
- 21"É né Nyuutuna sié búlɲ rí bulé: 'Isi rɲ tómi dibólí, nɛ ná há to Zuwifiwa rí.' "
- 22Ba zési Pool wíbulé wéri, a ko pérú har dibulí né. Amá ɔa há kúɛ nɛ é wíí é, ɔa dé ɲmaare né, a bulé: "Í a rí báálo né nyúke tíɛ nyúú! U wɪ mɔhɛ rúv mɲ dúnié mí."
- 23Ká ɔa cáási, a pówó gɛnnɛ yo nyúú rí, a pa kɲkulo má yo bána rí.
- 24É né sóojiwa nɔhɔ ná sɛ ríwó ka Pool zí sóojizúó ná, a pi vula, a a rúv make wíí ná wíɛ, ɔa há tɲɛ a ko kvɔlle aá hóu mí.
- 25Ba háá vɔwɛ Pool, ká ríwó fíɛ, é né v bul sóojiwa zɔlo nɔhɔ ná há cí rɲɲ dɪhɪ a bulé: "Ɔménɔ mínó, ríwa ɲmɔwɛ nɛɔ ná há ká Romi tíɛ nɛɔ tu, rɪ ɔa né wúv sariya díɛ kéré?"
- 26Sóojiwa zɔlo nɔhɔ há né Pool bɔsɛ ná, v múb hé duosi pówó wuu nɔhɔ, a bulé: "Báálo ná ká Romi bíí rí; ɪ sié a ɛɛ ré?"
- 27É né sié, sóojiwa nɔhɔ ná ko bɔsɛ Pool bulé: "Bul rɲɲ nɛ yá, ɪ ká Romi bíí rí?" Pool sɛ: "Óó."
- 28Rɪ sóojiwa nɔhɔ ná sɛ: "Meéwíkana né ɲ tɲɲ, ká a Romi nɛɲ." É né Pool sɛ: "Ɔ é kóv, ɲ lɔlé mé wuu ní."
- 29Kíkélɛ, rɪ nɛ ná há cínɛ ríwó ɲmɔwɛ Pool, túó lɛ, ká héwɲ ka sóojiwa nɔhɔ ná má, v há éɛ ɔa ka Pool vɔwɛ, ká v nɛ rɪv ká Romi bíí wíɛ.
- 30Tóó há púlɛ, sóojiwa nɔhɔ ná júja rúv zuɲ wíí ná tu tu wíɛ Zuwifiwa háá jɛɛ ríwó bú Pool, v ɔɔ ɔa púrú tá, ká v yíɛ Wuse vɔk"ɔɔsa nɪhɛsɛ, rí Zuwifiwa sídíɛ hé náná mé; ká v a Pool tuwɪ, a ko cíɲwó sísíɛnnúwa.

Wɪ'alle 23

- 1Pool bel Zuwifiwa sídíɛ ná cúrutútú ká bulé: "Ɔ aɲbináɲa, ɲ áɲ wíɛ wuu rí sapɔmmí né Wuse síɛ mé, a kaa ko aá lɛ zaa mé."
- 2É né vɔk"ɔɔsa nɔhɔ Ananɲase sɛ nɛ ná há mínú laka, ríwó ɲmówú nɔv mé.
- 3É né Pool búlú rí bulé: "Wuse sí ɲmówí, ɪ ká zebúke ré! l kénó ríí pi Wuse kíɲse ní díɲ sariya, ká aá zɔke é kíɲse mí, a bulé ríwó ɲmówɲ!"
- 4Pool laka nɪcínɛ ná búlú rí bulé: "Wuse vɔk"ɔɔsa nɔhɔ né ɪ tvksɛ?"

⁵É né Pool sé: "Aṅbináṅa, ɣ wɪ ẽ rí vuk"ɔsa nɔhɔ́ né; ruɣ fa íʒ ré, ɣ wɪ ɛ́é bul; bee wíé ba pɔ́nsó bulé: 'l wɪ mɔhɛ́ rí bul bóṅbóṅ cáásí tóó kuóro.' "

⁶Pool há íʒ zuɣ rí nɪkíké ná nánjá ká Sadɪsɪɛ́wa, ká nánja má a Farɪzɪɛ́wa, é né v ɔ́ó líṅó, a bul nɪ ná rí bulé: "D ká Farɪzɪɛ́ ré, ɣ lulla má Farɪzɪɛ́wa. D há sánjé laa dí, rɪ sɪsɛ wúóló bure aá isi wíé né, ba kánɪɣ ríwó díṅ saríya."

⁷U há búl é, kapɔse zó Farɪzɪɛ́wa rí Sadɪsɪɛ́wa péke, a kánwó púl ná cakse belle.

⁸Sadɪsɪɛ́wa é sé, rɪ nɛɔ sówó, v báá wɪ wuo bure aá isi; rí malíkawa toó, kanɔmɔ toó, lele má toó; ká Farɪzɪɛ́wa má sé, ba nyán nye wuu ní miné.

⁹Tɪntóé zúkó, Wuse kenɔunna nánja má há muɣ Farɪzɪɛ́wa har, ba má isi a péwó mé bulé: "Á wɪ báálo né wítók wuu nées; nye mé leeɔɔɣ ní búló rí, é rá má malíka né."

¹⁰Nese de ɔse aá zuki wuu. Sóójiwa nɔhɔ́ ná fífá rí nɪ ná háá ka Pool cónne; é né v a sóójiwa tuwi ka Pool, a kaa burzé sóójizúó.

¹¹É tóó há púlé, Nyuutina túwó bul Pool rí títan a bulé: "Dí nyamma, ɪ há búlɪɣ wíé é Zerizaleme mé, v mɔhɔ́ rí búlɪɣ wíé Romi má mé é né."

¹²Tóó há púlé, Zuwifiwa nánja vúúró; a ɣmíése bulé: "Raá né wɪ Pool ɔ́úé, á wɪ ɔ́ié dí, a wɪ nyíí nyo; rɪ é rá, rí Wuse zókrá."

¹³Ba nɪ ná há vúúré é vuúré, ba kɪ nɪ meéselle.

¹⁴É né ba isi mú ná vuk"ɔsa nɪhɛ́se rí tóó nɪhɛ́se, a bul pówó bulé: "Á vúúró ré, a ɣmíése bulé: ' Raá wɪ Pool ɔ́úé, á wɪ ɔ́ié dí.'

¹⁵É wíé, ɪ rí Zuwifiwa sídíire isi múl nées mí, a mú ná sóójiwa nɔhɔ́ ná, ɪ bul ríúwaá já ríúwa ɔse dí Pool saríya né, rúv kánú birkóíwa síé; ká ráá má pó wérí, ruv ko, ráá kére ɣmɔwe ɔ́ú."

¹⁶Pool nátoló bio fa muɣ rán, a ne é vuúré. É né v mú sóójizúó, a bul pá Pool.

¹⁷É né Pool yíre sóójiwa zolo nɔhɔ́, a búló rí bulé: "Ka báwie né múíwa nɔhɔ́ rí, v kén wíí, aá búló rí."

¹⁸Sóójiwa zolo nɔhɔ́ ná ka báálo ná múwó nɔhɔ́ rí, a bulé: "Pool ná há muɣ bunajaa mé né túmɪɣ, rɪɣ ka báálo né ko; rúv kén wíí ré aá búlí rí."

¹⁹Sóójiwa nɔhɔ́ ná ka Pool nátoló bio ná nese mé, a kaa keke nɪ mé, ká bósú bulé: "Bee wíí ré ɪ ka aá ja rí búlɪɣ rí?"

²⁰É né v sé: "Zuwifiwa túɣ nuɔ mé ríwó ko súlí, rí cíé ka Pool kówó sídíire síé, ká bulé baá já ríwó ɔse dúú saríya né.

²¹Síé síwó láá dí. Ba nɪ kɪ meéselle, a ɣmíése bulé ba wɪ ɔ́ié dí, a wɪ nyíí nyo, rɪ ba né wɪ Pool ɔ́úé. Múl nées mí síé, ba kénwó tu a féɣsi ɣménɔ mé, aá déllú, ru pów ɣménɔ rúv kúko, ríwó ɔ́ú."

²²Sóójiwa nɔhɔ́ ná zésú tenni ká bulé: "Sí ló rí nén wuu ne wíí né, ɪ há búlé pán wíé." Ká púú tá, v col.

²³É né sóojiwa nɔhɔ́ ná yíre sóojiwa zolowa nɔhɔ́se ná belle, a búlwó rí bulé: "Í líse sóojiwa zɔwelle, a líse zákzinna meésibotoro rí fí, a líse heyooore má zɔwelle, rííwa isi títan bɔ́bulí némé cére, a mú Sezaare.

²⁴Í ja zákse, rí Pool má zé, rííwa kánú va wérí, a kaa mú pá kómándá Feliksi."

²⁵Ká v púnse kenɔ, ríwó kaa mú pá Feliksi, a bulé:

²⁶Ɔ Kulodi Lɔtyase né púnse kenɔ né a péí, nɔpɔ kómándá Feliksi; ɔ́ɔ́ cúlí!

²⁷Báálo né ní Zuwifiwa ka, aá ja ríwó bú. Ɔ síé nío ruu ká Romi bíí rí, é né ɔ líse sóojiwa, á mú lóú ɔa nése mé.

²⁸Ɔ há wɪ wíí ná há te ɔaá ja ríwó búú ẽ, ɔ óó ɔa kánú múwó sídíire síé.

²⁹É báálo bílú nuuse ɔa síé mé, ɔ ná ruu wɪ wíí zóké mo búí, a mo ríwó kánú tó bunajaa mé; amá ɔa tu kíjse wíé né ɔa kaa cínú mé.

³⁰Ká ɔ ne rɪ ɔa féɔsɔ́ aá jóú, é né ɔ síwó kánú twosi kóí rí, a make rí nɛ ná há cínú mé, tu tuɔ kóí laka, a mákú wízókí. ((Wuse sí péí mé.))

³¹Sóojiwa ná ɔiɛna isi ka Pool, anɛ é ɔa nɔhɔ́ há sé; a va títan ná mú peri Antipatiri.

³²Tóó pul, sóojiwa ná háá va naase mé, burmú sóójizúó, ká zákzinna ná duɔ ka Pool daare col.

³³Ba mú peri Sezaare, a líse kenɔ ná pá kómándá Feliksi, a pi Pool má hóú nése mé.

³⁴Kómándá Feliksi lá kenɔ karme, ká bɔse Pool v há lé dutílle ná mé; v há níé rɪ Pool lé Silisi ní,

³⁵v sé: "Nɛ ná há cíní mé, ɔa nú kué rɪɔ síé bósi arí wíé." Ká a ɔa ka Pool zuu hé jaa ná kuóro Erodi há sóé sierv, a póú mé wérí.

Wɪ'alle 24

¹Tápule bɔmmúó há dáaré, Wuse vuk"ɔsa nɔhɔ́ Ananyase ísɔ ko Sezaare, v rí nɔhɔ́se bamma, arí wílaazunno bɔar oro, ɔaá yírú Tertiliisi, ɔa zú kómándá Feliksi rí, a bulé rí ɔa kɛɔ wíí ré cí Pool mí.

²Ba yíre Pool v zu. Tertiliisi síé la síé a mánse Pool wízókí. U sé: "Nɪwero Feliksi, ɪ yír mé né, á ké teɔfíel sierv; ɪ zumé má wíé né, á tíé wíé wuu bírse, a a wérí,

³ɪ síé há á wíwere ná aá párá kál wuu, duhɛ́ wuu mí wíé, áá bárkí kíɔkán.

⁴Ɔ waá ja rɪɔ wíé dááne, a zókí tɛɔ. Ɔ síé súlí, ɪ há ká sawértɪɔ, ríí zésirá muó, a nírá wíí múl.

⁵"Á kíéló rɪ báálo né ká tózókrú ré, a yiki Zuwifiwa aá hé náná mé, rán ná ɔa há muné, dúnié wuu mí; v né ká Nazarete karmé tɪnáwa nɔhɔ́ má.

⁶U fa díɔrá Wɪcuɔljizeno bírse, é né á kánú. ((Á faá já ráá dúú saríya arí é há céré á kíjse mí.

- ⁷Amá sóojiwa nohó Lustyase kúó, a hé dóé ká lóó, á nése mé.
- ⁸Ká sié bulé nie ná há cínú mé kóí rí.)) Ru né bósé báálo né, ɪ tu sí ná rɪ wíí ná á há kené cínú mé, ká tanjá ré.”
- ⁹É né Zuwifiwa isi pé, a bulé Tertiliisi wíbulé ná ká tanjá né.
- ¹⁰Kúmándá pá Pool ηménɔ rúb bul wíé; é né v sé: "D íó rí ká tóó né nie wuu saríyadír, v buɲse kán; é né te, η baɲɔla waá yo, rín cíní síé a bul wíé lán tu.
- ¹¹Bose nie ná, η há mú Zerizaleme rín cɔle Wuse, v ha wɪ tápɔle fí rí belle ke.
- ¹²Nie nyán wín néé ruɲ zó Wɪcɔɔɓɓɪzɛno, áá tɔ tútóté rí nɛn wuu, ba wín néé ruɲ yíkí nie hé náná mé, ba cémeɲuse siɛɾv dɪhɪ wuu.
- ¹³Ba sié wɪ wíí ná tu ba há kené cínín mé, wuo make áá péí.
- ¹⁴Amá η é há kén wíí ná áá búl rí né ká: 'Dɪ cúlírá naabálwa Wuse né, áá tuɲ wɪcɔ́lɪɲmɛ́ɲfɛlɔ ná ba há súb ká nyɛɾv ηménɔ. Amá η lá wíé ná wuu ba há púɲse Wuse kíɲse kenne siɛɾv, arí Wuse wílaabɔlla kenne siɛɾv wuu dí.
- ¹⁵D kén yɛla rɪ Wuse sí a rí sɔse bur"isi, nɪbíwere rí nɪbíɔmɔ wuu. 'Ba má tu kén é yɛla ré.
- ¹⁶É né te, η fifíkín tu kál wuu, rín sabuna sí nyórkú, Wuse síé mé, arí nɪbííne síé mé.'
- ¹⁷"D há lé Zerizaleme mé a dááne buɲse ðíkáná, η bíró ka meéwíé ko rán, rín sánɲɲ dɪnɛ mé, ká ɔse vɔka pá Wuse.
- ¹⁸É né ba ko zɔv nán Wɪcɔɔɓɓɪzɛno siɛɾv, ruɲ faá ɔse busummúɔre vɔk. Níkáná wín mé túɲé zɔ rán, η wɪ nie má wálmé.
- ¹⁹Amá Azi dɪtɪlle Zuwifiwa bamma rí fa muɲ rán; é nie né fa mɔhɛ́ ríwó ko cíní síé rɛé, a make wíí ná ba há kéné cínín mé, rɪ ba né ná wíí.
- ²⁰Rɪ nie nyán há cí rɛé má né néé, ruɲ á wíí zɔke, ba há kenín le Zuwifiwa sídíire síé tɛn ná mé, ɪ lo ríwó make.
- ²¹Wíí ná balá η há cínwó síé mé a cáási bul né ká: 'D lóó dí rɪ nɪsɔse wúóló bure áá isi.' É wíé né ɪ zaa kánɲ lúwa síé, rúwa dín saríya.”
- ²²Feliksi ẽ ηmɛ́ɲfɛlɔ ná, Pool há mínú mé wíé wérí. É né v yiki saríya hé kal nóɲɔ, ká bulé: "Sóojiwa nohó Lustyase nú kué, rín zímíwa wíí né péíwa.”
- ²³Ká bulé sóojiwa zɔlɔ nohó nóɲɔ ka Pool zɔv tó bunajaa mé; ká tanja lo rúb túllú tu muówa, a lo rúb naɲnóɲse má zúb rí, áá sánú mé.
- ²⁴Tápɔle muó há dáaré, Feliksi rírú háálo Dirisili, Zuwifiwa toló, kúó. Feliksi tuɲ ba mú yíré Pool, v ko. Pool ko mánɲse Zeezi Kirisi laadí wíé, v zesi.
- ²⁵Amá Pool há kúé áá bul wíwere ɛɛ wíé, rí wóllí tu kané, arí saríya ná háá kúé é wíé, héwín kén Feliksi. É né v sé: "Múl néé mí, cúcol. Ruɲ kúó ná tɛn, rín baa yírí.”

²⁶U búno rí Pool sí pów meéwíe ká rúb púú tá; é yíela núú ka, a a ða yíre Pool, v vaá kóú rí, ða bíbe bise.

²⁷U é ðéjðéj, buyse belle daare, ká Þorst Fesitiisi ko la kúmánda Feliksi nyúú mí. Feliksi síe há có ruu óó tóre Zuwifiwa sierv, v ló Pool bunajaa mé ráj.

Wi'alle 25

¹Fesitiisi há kué a tápule botoro Sezaare mí, v lío mó Zerizaleme.

²Ráj né Wuse vuk"ossa nñhíse rí Zuwifiwa nñhíse síe isi kóú síe, a májse Pool wízoké pów.

³Ká ða sul Fesitiisi, rúb lo rí Pool ko Zerizaleme, bee wíe ða vúúró ríwó pó ñménó mé, ruu kó, ríwó búú.

⁴É né Fesitiisi sé Pool mñ bunajaa mé, Sezaare mí, rúb waá dááne ká rúb tu burmó ráj.

⁵Ká bul pówó bulé: "Í a rí nñhíse tíjñ mé mó Sezaare; rí báálo ná á wíi zoke, ríwó make."

⁶Fesitiisi ké ráj peri tápule córí rí fiwa, ká burmó Sezaare. Tóó pul, v lu ké saríyadídíí, ká bulé ríwó ka Pool ko.

⁷Pool há kúe, Zuwifiwa ná há lé Zerizaleme ko, ða túó peri a kílú, a cesi wípiñe ðikana, Pool há ée zoke, ká wúb há cí éwa a taná wuó make.

⁸Pool líse nuuse rúb lóú tu a bulé: "Í wí wíi ée zoke Zuwifiwa naabálwa kíñse mí, ñ wí wíi ée zoke Wicvóljizeno mí, ñ wí wíi ée zoke Romi kuózeno má mé."

⁹Fesitiisi má há có ruu óó, rí Zuwifiwa sierv tórú nyúú, v síe bñse Pool a bulé: "Í sí mó Zerizaleme ríwó díí wíi né saríya ráj, ñ síe mé?"

¹⁰É né Pool sé: "Kuózeno, saríyadídíí ní ñ cé, reé né mñhé ríwó díñ saríya. Í wí wíbññ ée caase Zuwifiwa, í tu é é mé wérí.

¹¹Rñ nyórke wíi é mí rí, ríñ wízokí mñ ríwó búñ, ñ wí suú ve. Amá rí ða wíe ná ká nyíenné ré, ða nye áá hén mí é, nén toó a pññ áá hénwó nése mé. Romi kuózeno níí dé díñ saríya."

¹²É né Fesitiisi isi nóú cícáána, ká bulé: "Í sí Romi kuózeno níí díí saríya, í síe múb ríi né."

¹³U é wí dááne, ká kuóro Agiripa rí Berenisi isi ko Sezaare, ríwó bólle kúmánda felo Fesitiisi.

¹⁴Ba há ké ráj áá dááne, Fesitiisi ból Pool wíe pá kuóro Agiripa, a bulé: "Báálo oro rí Feliksi a ða kaa tó bunajaa mé, v ha mñ ráj.

¹⁵Í há mó Zerizaleme, Wuse vuk"ossa rí Zuwifiwa nñhíse ísó cínú mé, a súlñ, ríñ dúú saríya, a pí ðtók cínú.

¹⁶“É né η búlwó rí bulé: 'La síé dí nero sariya a yóú, ká nie ná há cínú mé, ha wí kúé búlwó nuuse, rúbú bul lóú tu gúl, v é to Romi nie wí"aalí.”

¹⁷“D ríwó né síé kó reé. D wí kené ziemi, ká tóó pul η ké sariyadídíí, ká a 6a ka é báálo ko.

¹⁸Nie ná há cínú mé há kúé, η buue wízoké ná 6a háá búl cáású, 6a wúb balá má búlé hóú rí.

¹⁹Ba tu wicvóllε ηménε wíé duηε né, 6a rírú kaá pεse náná, arí báálo oro 6aá yírú Zeezi, há súwé ká Pool súb wómmó wíé.

²⁰D wíη háá a é, káá dí é wíé duduusi sariya ē. É né η bεse Pool, ruu né có rúb kánú wíí ná mú Zerizaleme ríwó dúú sariya ráη.

²¹Amá Pool wí sáné. U sé ríwó lo rúb ké bunajaa mé, rí kuózeno tu ní kóó dúú sariya. É né η sé ríwó bíbélú mí, ríη kúó ná ηménε, ríη a rúb mú kuózeno rí.”

²²É né Agiripa bul Fesitiisi rí: "D có ríη má tu zesi é báálo wíé ré." É né Fesitiisi sé: "l cíé sí núú wíbulé.”

²³Tóó síé pul, Agiripa rí Berenisi isi kánwó tu pín pín, a mú zu sariyadíirijaa. Sóójihíēse rí tóó nupíηe má kúó zu ráη. Ká Fesitiisi te ηménε, 6a mú ka Pool ko.

²⁴É né síé ká Fesitiisi sé: "Kuóro Agiripa, í nie nyán wuu há muη reé a súúrírá mé, í ná báálo né: U mé né Zuwifiwa wuu isi cé, 6a ná há lé Zerizaleme, rí reé nie wuu. U wíé né 6a kaa kón rí, ká cáási bulú mōhō ríwó lísú muse.

²⁵D é tu wí wíí néé ruu óó, a mō ríwó búú. Amá v tu né há súlé rúb mú kuózeno síé, ríwó dúú sariya, η síé já ríη tóó rúb mú ráη né.

²⁶D wí Pool wíí ná tu tu η há sí púnse bul kuózeno rí ē; é né η a v kóí síé, kuóro Agiripa, ι rí nie ná wuu rí, ríí bósú, ká ríη má ná wíí, a púnse pá kuózeno.

²⁷Nicólwíí rí ká, ι há tá bunajaa nero rúb mú kuózeno rí, ká wúb wízokí ē.”

Wí'alle 26

¹É né Agiripa bul Pool rí bulé: "Dménε mínó ríí bul wíé a léi tu." É né Pool nyaane nése, ká síé bulé:

²"Kuóro Agiripa, η sierv tóró, η zaa há wóí síé cé, ríη líse nuuse, arí nyewíé ná wuu Zuwifiwa há kené cíníη mé,

³bee wíé ι tu ē Zuwifiwa kusún, ríwó tñtówíé wuu ní. É wíé, ηη súlí, ríí nyamme ká zésíη wíbulí.

⁴"Zuwifiwa wuu íη hiēsó wíé, η heηbíiri mí wuu ní; 6a ē é ná η há míníη nie sierv Zerizaleme mé, a kaa wa.

⁵Rí 6aá jówó bul taná, 6a íη fól rí; a zuη ríη ká Farizíē ré, á múngrá wicvóllíηménε cōó ná há dúókó kíηkán mé.

⁶Ká mól néé mí, η há kén yíela, Wuse há tá nuó ná párá naabálwa, wíé né baá ja ríwó díη sariya.

⁷Izrayel duo nīe, jumúla fí rí belle ná wuu kén é nutálo yíela né, a fél síí aá cuole Wuse, wóho rí títan wuu. Kuóro, é yíela wíé né Zuwifiwa cíníη mé.

⁸Beé rí te, Zuwifiwa, í ná rí Wuse wí suse wuo bure aá illi?

⁹"D tu fa búínó ríη yo Nazarete Zeezi, a áη há wo é wuu, a zókú yur.

¹⁰É né η tūη Zerizaleme mé. Wuse vuk"oosa nīhíése páη dóé, η kēse Zeezi laadíire bíkana hé binajaa mé, ká rí ba kúó aá búúsíwó, η má sé mūη ráη.

¹¹D váló zu Zuwifiwa cémejuse, a a ba késíwó beηse, a fíkwó mé ríwó bááse Zeezi, káá túksú. D cóé wíwó kíηkán, η mú tóne ná há to Zuwifiwa tóne má, a késíwó aá beηse.

¹²"É wíé né Wuse vuk"oosa nīhíése túmíη Damaase mé, η kánwó dóé mú.

¹³Kuóro, η síé há mūη ηméno mé aá va, pummo tulé há ke wipomí, lé bána rí a ko tuwi cúólíη, η ríríη vállínáηa.

¹⁴Á wuu tuwi balle tíé. Kán ne líηó há búlíη rí, Ebirewa líηó mí a bulé: 'Sool, Sool, beé rí te í wíwálmíη? Ane noó há vé valé baá ηmówó é, í má wíη nése mé wuó fóri.'

¹⁵"É né η bose: 'Áη rí kái, Nyuutina?' "É né Nyuutina sé: 'D né ká Zeezi ná í háá wálmé.

¹⁶Amá isi cí dahá. D keníη tu ko nyíísí mé, ríí ko áη tutunno ríríη har nero né; búlíη wíé pá nīe; mánse é náwa í zaa há néη, a bul wíé ná wuu η háá á ríη a ríí ha ná.

¹⁷D lísí, Zuwifiwa rí nīe ná há to Zuwifiwa sierv, ríη túmí, ba rí. D síé sí léí tá, ba wálme wuu mí,

¹⁸ríí mó, a a ríwó síé wúri, ríí kánwó líse bíno mí, a hé pummo sierv, a lísíwó Sitaane nése mé, a kaa ko Wuse rí, a make rí ba lán wíé dí, ríη héwó wíboṃṃ suúri, ká ríwó ná liwe Wuse nílise sierv.'

¹⁹"É né síé te, kuóro Agiripa, η wí wímuulináále ná há lé bána rí ko túwíη mí wíé véé.

²⁰Amá η púló bul Wuse wíé pá Damaase tínáwa rí Zerizaleme nīe, ká baa mú bul pá Ziide nīe wuu, arí nīe ná há to Zuwifiwa. D búlwó rí, ríwó bírse a lo Wuse mé aa zoké, ká kóú rí, a tūη tutumé ná háá maké, rí ba bíéna bírsó.

²¹É wíí wíé né Zuwifiwa káníη Wicvólijizeno sierv, aá wálme ríwó búη.

²²Amá Wuse kéríη mé a kaa ko aá le zaa, η ha mūη, a búló wíé aá pá nīe wuu, nīhíése rí heηbiisi. Wuse wílaabulla rí Moyizi há sé wíé náwa sí ko, ba tu tu né η bul, η wí wíí súúré.

²³Ba sé: 'Wuse Nílise sí ná wula a mó suwe; v sí la síé le suse mé, a a nīwómmí, a mánse pummo wíé, a pá Zuwifiwa rí nīe ná há to Zuwifiwa.' "

²⁴Pool háá bul wíé rúú lóú tu é, Fesitiisi óóú mé bulé: "lí gáásé né Pool! í kármó mó daare, a pi aá gááse."

²⁵É né Pool bul póú bulé: "D waá gááse, η nwero Fesitiisi; η wíbulé ná wuu ká wítánse né, a ka ηménse.

²⁶Kuóro Agiripa ã wíé nyán wuu ní, é né te η ka bançipurí aá búlwó v síé. D íó arí tanjá, ruu ã é wíé wuu ní. Lóngbón mí rá, ãa féñsi a é wíé.

²⁷Kuóro Agiripa, Wuse wílaabulla há búl wíé ná ι lóó dí rí? D íó rí lówó dí rí!"

²⁸É né Agiripa bul Pool rí bulé: "U kááne mvó kéí bul kánín, rín la Zeezi wíé dí."

²⁹É né Pool sé: "Rí mól néé mí ní, rí mvó nú péé, η súl Wuse aá ja rúú síí duño á, amá í nne nyán wuu zaa háá zésín, ríwa laa dí, a nín há nhí nye, ká ríwó sí benzelle páá vósíwa!"

³⁰Pool há búl é, kuóro rí kúmándá arí Berenisi, rí nne ná wuu há muη ráη ísó le.

³¹Ká ãa síé bul náná rí bulé: "Báálo né wí wíí zóké a mó ríwó óóú, a síé kánú aá tó bunajaa né."

³²É né Agiripa síé bul Fesitiisi rí bulé: "Rí báálo né há sulé rúú mó Romi kuózeno síé rúú dúú saríya wíé rá né, ι fa wóú pi aá tá ré."

Wí'alle 27

¹Ba há kúé bulé ráá zv nyiidaborzeno a mó Itali, ãa pí Pool rí bunajaa nne náηa hé sóójihó oro nése mé. É báálo ká Romi kuózeno sóójiwa nòhó nóηo né, v yur né Ziliyisi.

²Á zó nyiidaborzeno oro, há lé Adiramiti a ko aá mó Azi dutílle tóne ná há muη muv nuó né, a col. Báálo oro há ká Masidvane nén, a le Tesaloniki, má fa míηrá sierv. U yur né Arisitarke.

³Tóó kúó pul, raá pérí Sudon. Ziliyisi kén zilé rí Pool, é né v póú ηménó rúú tuwi mó nóú nañnónse, ríwó sánú mé, arí óη ná wuu v háá jeé.

⁴Á isi ráη aá col, poo lú aá wálmírá, é né á mó tuη Siipiri, dhi ná tíé há nyúsé muv sierv.

⁵Á cáη muv a mó tuη Silisi rí Panfiili laka né, a mó le tóó oro ãa háá yíre Miira, a muη Liisi dutílle.

⁶Rán né sóójiwa nòhó ná ná nyiidaborzeno nóηo, ruu lé Alekzandiri ko aá mó Itali; é né v lísírá hóú sierv.

⁷Ba kúósírá tápvle ãikáná. Á ná wula, ká va mvó mvówa a mó saase tóó oro, ãa háá yíre Kinidi. Poo háá lúé, a waá saη ráá va térké, á gólló tuη Salmone, a mó le tíé há nyúsé muv sierv ráη ná, Kirete còó rí.

⁸Á cél gínçíní laka é né, a ná wula ká mó peri dhi oro, ãaá yíre ráη Bopóore, a muη tóó ná há ká Laze laka.

⁹Á dáánó kinkán; é né á valé ná pii ka héwín, bee wíé Zuwifiwa nuɔ vɔwé cana dááró. É né Pool cáánú náŋa a bulé:

¹⁰"Níewa, η nóó, raá valé ná waá múú tenni wérí. Nyiidabore né rí cikse nyán wuu sí zòke, ká, raá nyúú wí weri, á má sí suse."

¹¹Amá sóojiwa nòhó ná há kénwó aá va, v lá nyiidaborzeno múmulmɔ rírú tína wíé dí, a kílle Pool cááne ná.

¹²Rán dicíne ná má wí weri, rí nyiidaborzeno mú cí rán, rí tóó le. É né ηménvalla ná dikán sé ráá mú peri Feniksi, Kurete nyiidaborsi dicíne, tóó nyúú rí cɔɔ, a ké rán né, rí tóó le.

¹³É né pofiesíwie oro lú, a le tóó lúlóŋe rí aá ko. Nyiidaborzeno tínáwa búúnɔ rí ba jáŋ díó rí; é né ba ka hɔzeno ná ba há pié hé nyii sierv v ka nyiidaborzeno cé, a líse hé sierv, ká ba vaa lél gíŋgíní, Kurete cɔɔ rí aá col.

¹⁴Múɔ rí pozeno lúó aá ko; baá yírú tóó múl poo, a le palle há nyúsé muv sierv rí, aá tuwí.

¹⁵U ko yíkrá nyiidaborzeno ná a kaá col. Á wí wuo va aá cáású, é né á lo v kángrá aá múú há cáásé rán ná.

¹⁶Á múó tuŋ tówie oro há muŋ nyii sierv, baá yírú Kuloda, v tóó múl rí né, a wálme kángrá nyiidaborwie v cé,

¹⁷Ba kaa pɔse hé nyiidaborzeno sierv. Ká pa ηmése vɔwe nyiidaborzeno tu bare, rí nyipoo háá yiki caase hiel dúŋdúóme ná há muŋ Libi cɔɔ rí; a ka nyiidaborzeno péŋse wuu yɔɔke, ká lo poo yíkwó aá va.

¹⁸Pozeno ná lú é né, ba púl kuori cikse yo aá hé muv sierv.

¹⁹Tóó baa pul, ba kuori nyiidaborzeno tu cikse ríwó nénŋsa, a yoo hé muv sierv.

²⁰Á síí wí wuse rí canwulle néé, tápule bíkáná, ká é pozeno ha waá siki; laaté yíela múó wuu báá tórá sierv.

²¹Níe ná há muŋ nyiidaborzeno sierv dáánó, ba wí óŋ wuu díé. É né Pool isi cíŋwó sierv, ká búlwó rí bulé: "Níewa, v fa mòhó rúwa zésín há búlú ná, ká sí ló ráá le Kurete mé, rúwa fa zésó rí, á bue nyán há yúksé, fa waá yúkse, nabomɔ né há pérírá, fa wírá peri.

²²Amá η sié súlíwa ré, í báníwa bentunni, í nén balá wuu muse waá yúkse; nyiidaborzeno né rírú cikse dɔŋɔ níí yúksé.

²³Wuse ná há túŋ, η tuŋ aá pób, v malíka nóŋó kón rí títan né,

²⁴a búlín rí bulé: 'Pool, sí héwín fá; ɪ sí mú lu cí Sizaare síé; Wuse túŋí wíé, a léíwa ne ná wuu há muŋ nyiidaborzeno ná sierv muse tá.'

²⁵É wíé, níewa, í zuŋ rí Wuse há búl é η rí, é níí cíné, η óú yardá.

²⁶Amá taŋa, tówie oro há muŋ nyii sísiénnúwa mé né, rí nyiidaborzeno ná yórá tá."

- ²⁷Poo ná légrá é né a kaa mú zv Mediterane muu sierv; á tápule fí rí baná kal títafiela, daborkuose kíeló raá pèrí dhiń nón tié rí.
- ²⁸Ba líse ɣmémánse yoo hé nyii sierv a mánse, ruu lún pèrí méétur meré rí fí rí balpe; ba vaa mú síé muó a baa yo on"mánse ná, ri nyii lún pèrí méétur meré rí córí.
- ²⁹Baá fá héwín ráá nyiidaborzeno háá caase búó a mú yake, é né ba líse ɣmése a vowe nyiidaborzeno ná bare hozenzi bamma baná, ba kánú cé, ká á súsvl Wuse rí tóó pul.
- ³⁰Nyiidaborkuose ná faá a ríwó lu fá; ba líse nyiidaborwie hé nyii sierv, ká bulé baá já ríwó tuwi ka nyiidaborzeno ná né ose vowe bare hozenzi ná.
- ³¹É né Pool zu, a bul sóojiwa ríwó nòhó ná rí bulé: "Ri báála nyán né wi nyiidaborzeno sierv kéné, í waá lú."
- ³²É né sóojiwa conni nyiidaborwie ná ɣmése, ká tá v muɣ muu sierv.
- ³³Tóó ha wi púlé, ká Pool isi cááne nie ná wuu, ríwó dí búdíile; v sé: "Tápule fí rí baná né zaa, í há vé bie díí, káá delle wú ná háá á rú a.
- ³⁴É wíé, ɣń súliwa ré, í isi dí búdíile rí hiěsó ko, í oro wuu nyúpóna balá má waá yúkse."
- ³⁵Pool há búl é tenni, v pí dupén, a cíɣwó wuu síé mé rán, a bárke Wuse, ká kaa conni a dídí.
- ³⁶É né ba wuu naase dúóri, ba má dí búdíile.
- ³⁷Á nie ná wuu fa há muɣ nyiidaborzeno ná sierv, á né zowelle meésibotoro rí fí rí balgo.
- ³⁸Ba há dí búdíile vokse, ba pá míkááne yoo hé muu mé, ká rí nyiidaborzeno dólle.
- ³⁹Tóó há púlé, daborkuose ná wóó dícíne ě, ká tíene ná tinyusi muó, síerí, é né ba vuure, ruu ká mólé, ríwó kánwó nyiidaborzeno mú lu cí rán.
- ⁴⁰Ba kén ɣmése ná há vówi nyiidaborzeno bare hozenzi ná há kenú aá cé, puri tá; a puri ɣmése ná má há vósé banse ná ba há kené aá kuosi nyiidaborzeno, ká ka nyiidaborzeno péɣwie yo, poo kaa váse a yíkwó caase gínɣíní rí.
- ⁴¹Amá ba váló mú zv hiel dúndówie há muɣ nyinaase belle péke, a muure rán; nyipoo sié há dúókó kíńkán, v ɣmówi nyiidaborzeno ná har rí, v páńne.
- ⁴²É né sóojiwa vuure ríwó búúse bunajaa nie ná wuu, rí balá má sí hékí yúkse.
- ⁴³Amá sóojiwa nòhó ná há có ruu lá Pool tá, v wi sáné ba tuɣ é. U pá ɣménó rí nie ná há ě heké, ríwó la síé zv nyii a heke mú le gínɣíní,
- ⁴⁴ká rí náńa má pa dacɔrv, rí nyiidaborzeno ná dakuléwa, a zí sákwó daha. É né ba wuu biéna a, a wuu le nyii ná mé rí tenfiél.

Wí'alle 28

- ¹Á há lúe le a ko tenni ní, á sié zuj rí é tóó há muḡ nyii sísiénnúwa, v yir né Malte.
- ²É tóó nie sángrá, a kángrá wéri. Duónj faá kó, waarv muḡ kíngkán, é né ba mare nínj, á wuu tuu peri aá wieni.
- ³Pool há múde kuvore kuvora a kaa ko hé nínj mí, dubomɔ fa múnwó sierv; lumɔ wúúrú, v isi béri có Pool nése mé.
- ⁴Tóó ná tínáwa há ná duḡ ná ruv dúmó có Pool nése mé, é né ba bul nánjá rí bulé: "Tanjá wuu, báálo né ká nɔ́úr ré. U lúo le muv é mí rí, amá wuḡsa wúú hiěsó có."
- ⁵É né Pool ka duḡ ná míse hé nínj mí, ká v duhí má wuu waá we.
- ⁶Ba faá déllú rúb bal suwe, é rá má rúb ḡmere, múl ná tu tu mé; ba sié há déllé dááne, ká v wɪ súb duhí wuú wé, ba bírse sabuna, a bulé Pool ká wusé ré.
- ⁷É tóó kuóro né fa te ráḡ kílo tié wuu. U yir né ká Pibilisi. U né kéngrá kaa múú jaa, a kángrá, a húórírá wéri tápule botoro.
- ⁸Pibilisi ná áná sié faá wíílú, a pí jaa mé; v teḡ né lúmé ká v níníkle. É né Pool zúb dupíne, a cuole Wuse pób, a pób nénjsa tíkú mé, v dúóri.
- ⁹É né sié tóó ná puolle nánja má ko Pool rí, v a ba dúóri.
- ¹⁰Ba zílrá kíngkán, a húúmírá wéri, ká, á colé há péré, ba já ḡménvállíɔɔ ná wuu á háá jeé, a párá.
- ¹¹Á ráḡ kéne wuu ní caḡse botoro, ká á sié isi zu nyiidaborzeno oro há lé Alekzanḡdiri, a col. É nyiidaborzeno fa cí ráḡ yibínj wuu ní. Ba có wɪbɪlɪenne a bású daha.
- ¹²Á múó peri tóó oro ba háá yíre Sirakisi, a ké ráḡ tápule botoro.
- ¹³Á lé ráḡ a cəl kíngkere, a vaa mú le Regio. Tóó há púlé, tóó múl poo ná báá púló aá lú; é né á va tápule belle, ká peri Puzooli,
- ¹⁴á nará maábinánja, Zeezi laadíire ráḡ, ba súlrá, ráá kénwó duhí tápule balpe. É né ká á sié daare a mú Romi.
- ¹⁵Zeezi laadíire ná há muḡ Romi mí há nírá wíé, ba ísɔ ko céḡrá. Ba nánja céḡrá Apiyi yowɔ mé wuu ní, ká nánja má ko céḡrá, ráḡ ná ba háá yíre: juse botoro, nɪhvɔra dɪcɪkɪ mé. Pool há nówó, v bólle Wuse, ká v nyúú nyaase, v naase dúóri.
- ¹⁶Á há múde peri Romi, ba lóó Pool mú mínú duḡo jaa mé, sóoji balá púpúb mé.
- ¹⁷Tápule botoro kal, Pool yíre Romi Zuwifiwa sídíire, ba ko hé nánja mé v duhí; é né v sié bul pówó bulé: "ɔ wɪ wíí éé zókrá dunie mé, ḡ wírá naabálwa kusúnj má zóké, ká ba kánúnj tó bunajaa, Zerizaleme mé, a baa lísúnj hé Romi nie nése mé.
- ¹⁸Ba pi wíé bósúnj bósúnj, ká wɪ wíí néé ruḡ zókó, a mɔ ríwó tuḡ é wíé a búḡ; é né baá ja ríwó pínj tá,
- ¹⁹amá Zuwifiwa wɪ sánjé ríwó pínj tá; é né ḡ bəl ká yíre hé Romi kuózeno mí, a bulú níú dé dínj saríya; v to ane ḡ kénj wíí rúrúnj dunie.

²⁰É né, η sítwa ko ríη néíwa, ká ráá bul wíé; nero ná yíela Izrayel dunie há kené, υ wíé né ba wówíη rí beηzele né.”

²¹É né Zuwifiwa sídíire ná sé: "Ziide tínáwa wí kén wuu púηsé a búlí wíé hé ráη te, ríwó kaa ko párá; á aηbele má oro wí ráη líé a ko césí wíé párá, a síé yírí yitok.

²²Amá á taηa có ráá zésí wíé ré, a néí má sabuna; bee wíé á íś zuη rí dhiť wuu ní, nie bérí ηmémentují né.”

²³É né ba hé kal pá Pool; é kal peri, ba nie dikana ko Pool háá cō ráη ná, ríwó zésú. Pool pí Wuse kíηse ná υ há mánse pá Moyizi, arí Wuse wílaabulla kenne ná, a tíηwó mé, a mánse Wuse kuótóó wíé, áá ja ríwó zuη Zeezi há ká nēη ná. U púl cícuo né a kármíwó rí wíé, a kaá ja gbaη.

²⁴Nizesé ná náηa la é wíé dí, ká náηa má wí léé dí.

²⁵Ba kén é wíé tō tíηtóé, a kaa pōse náηá áá le ríwó col; é né Pool súúri wíé nyán duηo a bulé: "Wuse Sabuna há tíη Wuse wílaabullo Ezayi mí bul wíí ná péíwa naabálwa, υ kén taηá!

²⁶U sé: 'Mú bul pá duó né nie a bulé: Í sí zizesi wíé wérí, ká síwó múúla né. Í sí bíbel wérí, ká sí óη wuu ná.

²⁷Bee wíé duó né nie nyunni dúókó; ba fésíwó dulla, a tówó síé mé, a make ríwó síé sí óη ná, ríwó dulla sí wíí né, ríwó sí wíí múl zímú. 'Ba waá ja ríwó bírse, a lo Wuse mé aa zoké, é né te, η wóó dúóré.' Wuse búl é né.”

²⁸Ká Pool síé baa súúri bulé: "Í síé zuη ré ba búl Wuse laaté ná wíé pá nie ná há to Zuwifiwa ré; ba síé sí zesi ne.”

²⁹((Pool há búl é wíé ko tenni, Zuwifiwa ná ísó le, a ka é wíé vaa cókse áá col.))

³⁰Pool ké Romi mí buηse belle, a tíη jaa áá zv. U fa cákó áá la nie ná wuu háá kóú rí.

³¹U búl Wuse kuótóó wíé áá pá nie, a pi Nyuutna Zeezi Kirisi má wíé mánse, áá pá nie arí taηá, ká wíí wóó mé kéré.

Romi

Romi 1

¹Ɖ é Pool, há ká Zeezi Kirisi tutunnɔ, η né pɔ̃ɔse kenɔ né aá péíwa, Zeezi laadíre ná há muη Romi mí. Wuse yírɔ̃, rɔ̃ η Kirisi nutumí, a lísɔ̃, rɔ̃ búlú Labaariwero pá nɛ.

²Wuse tɔ̃ɔ wílaabulla mé, a la síé tá nuɔ bulé, rí ɔa sí ko bul é Labaariwero wíé párá, fól wuu. Ba pɔ̃ɔse é nutálo hé Wuse Kenɔ sierv.

³É Labaariwero mɔ́ó t́ínírá Nyuutina Zeezi Kirisi há kóú Bio mí ní. U nubinní mí, v ká Davidi nihĩ ní.

⁴Amá Wuse tɔ̃ɔ Sabuna mé a illú suu mé, a cí é mé, a mánse ruu né kóú Bio ná há kén dóé wuu.

⁵Wuse tɔ̃ Zeezi Kirisi mí a zílrá, á ko a nutumé, Zeezi tuη, ráá mɔ́ dúnié nɛ duo wuu sierv, a kese nɛ ko, ríwó la Zeezi dí, aá tɔ̃ɔ sé.

⁶Í má síé muη é nɛ sierv né. Í nɛ ná wuu Wuse há cóíwa, a yíre, í a Zeezi nutílle, a muη Romi mí. Í né, η pɔ̃ɔse kenɔ né aá pá. Ráá Ana Wuse rírá Nyuutina Zeezi Kirisi péíwa bárka arí tɛ̃ɔfíél!

⁸Ɖ tɔ̃ Zeezi Kirisi mí, a la síé aá bóllɔ̃ Wuse kéré, í wíé, bee wíé í Zeezi laadí wíé cén dúnié wuu.

⁹Ɖ t́úmó aá pá Wuse né arírɔ̃ sierv wuu, a tɔ̃ɔ Bio Labaariwero ná mé, η há búlé aá pá nɛ. Wuse ká d́ángsíé, rɔ̃ taná né η búbul. U ís̃ zuη rɔ̃ wɔ̃ɔɔlɔ́ wuu mí, η wííwa ḿí śólle.

¹⁰Téη wuu mí, η̃η sul Wuse, rɔ̃ é kóú cólle, ruu kúó páñ ηḿénɔ, rɔ̃ ko néíwa.

¹¹Í ko ńéé wíé miníη baɔ̃ɔɔla mé ẃerí. D́η já, ruη né kúé, rɔ̃ péíwa mé, rííwa ná Wuse Sabuna pálle ná, a make rííwa naase ɔ̃se dúóri.

¹²Ɖ háá já rɔ̃ búlú ná né ká, ráá sáñ náñá mé. Rííwa Zeezi laadí ná dúórɔ̃η naase, ká rɔ̃ má Zeezi laadí ná dúóríwa má naase.

¹³Ɖ maábinána, η có rííwa zuη rɔ̃ ja ηḿénɔ rɔ̃ kóíwa rí ré, téη wuu mí, ká ha wɔ̃ wóllé, arí zaa. Ɖ faá já rɔ̃ kóíwa d́hĩ, a tuη tutumí ná há kén nyuɔré, ane v há kén nyuɔré é, tónɛ náña mé.

¹⁴U mɔ̃h̃ɔ̃ rɔ̃ tuη Wuse tutumé nɛ ná há kén śipuró, arí nɛ ná há wɔ̃ śipuró kené sierv, a mɔ̃ rɔ̃ tuη nɛ ná há kén kenɔ zumé, arí nɛ ná há wɔ̃ wíí ẽ má sierv, bee wíé η ká nɛ wuu óη rí.

¹⁵É né síé tɛ, η cólli rɔ̃ ko bul Labaariwero ná péíwa má nɛ ná, há muη Romi mí.

¹⁶Ɖ wɔ̃ Labaariwero ná bulé h́ĩsí fá, bee wíé v ká Wuse dóé ná há lá nɛɔ ná wuu há lóó dí, aá tá né, a púl Zuwifiwa mé, ká nɛ ná há to Zuwifiwa síé toke.

¹⁷Wuse tɔ́y Labaariwero ná mé né, a pi taɔ́a áá pá nɛ nyaamí. Uó bel laadí dɔ́yó né, ká bulé nɛrɔ́ ká tékétéké; anɛ é ɔ́a há pɔ́yɛ Wuse Kenɔ́ siɛrɔ́ bulé: "Nɛrɔ́ ná há tɔ́y laadí mí, a a tékétéké, v sí ná muse ná há waá tenni."

¹⁸Wuse cóé isi nyaamí, a tuwí nɔ́bííne nyúú, ɔ́a há ká wíɔ́y"áará, áá tɔ́y bóyɔ́y wíé. Ba wítɛnnɛ nyán Wuse taɔ́a ɔ́are, v wí wíí wuó a.

¹⁹Ba há mɔ́hɛ́ ríwó zɔ́y Wuse é, v ká nyaamí ɔ́a rí. Wuse mákú pówó.

²⁰Wuse dóé ná há wí tokó kené, arírú Wuse nusɔ́ wuu, ká wíé ná há to wínáále né. Amá a kaa púl dúnié ɛɛ mé, nɔ́bííno wówó áá ná, Wuse wí"áalle siɛrɔ́. É né sié tɛ Wuse waá píí cɛ nɔ́bííne.

²¹Ba ẽ Wuse, ká wúú zilé rɔ́v ká Wuse, a wúú bárké. Ba bíró lo ɔ́a sabɔ́yóówa yéyɔ́yó, ɔ́a siɛnnɛ ná há wí wízumɛ kené mɔ́y bíno mí.

²²Ba cúúló, ká bulé ɔ́a ẽ wíé ré.

²³Ba há mɔ́hɛ́ ríwó cúcɔ́le Wuse ná há kén pín, a waá sɔ́wɛ, ɔ́a bure áá cɔ́le ɔ́yɔ́mɛ. ɔ́yɔ́mɛ ná há nɔ́hí nɔ́bííno há ká ɔ́isɔ́wí, anɛ dííwiisi, anɛ pɔ́sɛ naase baná tɔ́náwa, anɛ tíé tútuure.

²⁴É né tɛ Wuse lówó rán, ɔ́a í"ówó satoró wílaama. Ba tɔ́y hɔ́sɛ tɔ́tɔ́mɛ náyá mé áá lóriwó tennɛ.

²⁵Ba pí Wuse taɔ́a lenni nyɛrɔ́, a bure áá cɔ́le Wuse ɔ́y"aalé, áá tɔ́y wó, ká lo Wuse tu há ká mí mááro. U né mɔ́hɛ́ ríwó bíbú mé wuu! Amu!

²⁶É né tɛ Wuse lówó rán, ɔ́aá a hɔ́sɛ wíhɛ́nɛ. Ba háála tɔ́tɔ́y tɔ́tɔ́mí ná há wí cɛ́ré rí tóó, a véwó báláwa píne, ká bure áá pín wó hánáya.

²⁷Báála máá tɔ́y é né. Ba vé háála píne, káá híɛ́nɔ́wó bánáya píne, áá pí náná. U é ká hɔ́sɛ ré, a mɔ́ ríwó díwó wílaama ná ɛɛ wula; é né ɔ́iɛna pérwó.

²⁸Ba há vé Wuse zumé, Wuse lówó rán, ɔ́a tɔ́y wó sabɔ́yɛ wíyénɛ mí, áá a wíé ná há to wí"aalé.

²⁹Baá tɔ́y bóyɔ́y rírú duo wuu ní. Baá zóke zókɔ́v, áá hɛ́nɛ náná ɔ́iɛ, a ka sɔ́hɔ́, a ka síí. Baá búúɛ nɛ, a a nanáára, áá nyɛsɛ náná, a a wíé aa zɔ́ nɛ mé, a a susóóré.

³⁰Ba pá wíé cííne nɛ, a zók wó yira. Ba ká Wuse dɔ́yɔ́má, áá tɔ́kse nɛ, a ka nyɔ́kɔ́, áá mákwó tu, áá ja ɔ́mɛ́yɛ ná wuu ɔ́a há sí tɔ́y ká tɔ́y bóyɔ́y. Baá véwó ánáwa ríwó maáwa nusɛ.

³¹Ba wí wízumɛ kené, a bul wíé ká wí cínɛ áá tɛke, ɔ́a wí nɛ có, a wí náná susú fá.

³²Ba sié ẽ Wuse saríya há kóú, é wíé nyúú mí má. U sí nɛ ná háá tɔ́y é tɔ́tɔ́mɛ mɔ́hɛ́ sɔ́v, ká ɔ́a vɛ káá a, á cí rán mé, a yílli hé, áá pá nɛ ná háá tɔ́y é tɔ́tɔ́yɔ́mɔ́.

Romi 2

¹l nɛŋ ná háá díí náŋa sariya, ru có rú a nibeé má, ɔa waá píí cɛ́í, ɔa sí díí má sariya. l háá díí náŋa sariya, ká má í"á wíé ná tu tu ɔa háá éé, ɪ dídíwó sariya, ɔa sí dí sariya yóí, a héí wíhála sierv.

²Nie ná háá tɔŋ é, á íó rɪ Wuse díwó sariya, v síí mé né arí taná.

³lí dí nie ná háá a wíbomɔ sariya, ká tu í"á é wíbomɔ. l sié bíínó rɪ Wuse sí pii cɛ́í, ká síí sariya dí?

⁴l bíínó rɪ Wuse sierv há wéró, v ka nyamma kíŋkán é, ruv wɪ wíí wuó a né? l wɪ é rí Wuse há kén sawér é, vó já rú bírsí mála né, a báá sí wíbomɔ á?

⁵Amá ɪ dille háákó, ɪ waá ja rú bírse, a lo wíbomɔ éé. Wuse cóé né sié ɪ pusi aá héí tu mé. U sié sí díí sariya, tápul ná v háá á rúv dí dúnié nie sariya. É tápul, nie wuu sí ná é ná Wuse háá dí sariya arí taná.

⁶Nerɔ wuu wí"álle mɔɔsɔ né, rúv bel ká tún tina.

⁷Nie ná há kén kajána tutúŋwere éé mé, a tɔŋ áá ja píŋ rí yur, arí tɛŋ ná há waá svore, v sí pówó rí muse ná há waá tenni.

⁸Ká mákú cɔwulízeno, a pá nie ná há vóv nɔv, a vóv taná má, káá a wíbomɔ.

⁹Wula rí sazókó sí peri nie ná wuu háá tɔŋ bóŋbóŋ. É sí la sié peri Zuwifiwa né kéré, ká sié pá nie ná há to Zuwifiwa.

¹⁰Amá Wuse sí píŋsí nie ná wuu háá a wíwere, a yírwó yiwero, a pówó tɛŋfiél. Uv á rúv pul Zuwifiwa mé né, ká rí nie ná há to Zuwifiwa sié tɔke,

¹¹bee wíé Wuse wɪ nié cakse.

¹²Nie ná wuu há wɪ Wuse kíŋse ná Moyizi há éé ɔa púnse é, káá a wíbomɔ, ɔa sí svse. Wuse sié waá a rúv pi kíŋse ná wíí oro wuu bósíwó. Amá nie ná wuu há é Wuse kíŋse ná Moyizi há éé ɔa púnse, káá a wíbomɔ, rɪ ɔa né súsé, Wuse sí pi é kíŋse ní díwó sariya.

¹³Wuse kíŋse zesé dɔŋɔ wɪ wuo a, ɪ í"á tékétéké Wuse sié mé; amá nie ná há sáné áá tɔŋ kíŋse ná, ɔa né rí Wuse bul, rí ɔa ká tékétékéwa.

¹⁴Nie ná há to Zuwifiwa wɪ Wuse kíŋse ná kené. Amá rɪ ɔa né píwó sierv mé áá a wíé ná Wuse há mánse pá Moyizi, ɔa ríwó wóv kené ná wuu, é wíé múnwó tɛŋ mé.

¹⁵Ba wí"álle ná sié mákú, rí Wuse kíŋse ná múnwó sierv rí né. U ká é né ɔa sabɔŋse má mé. É né tɛ, rɪ ɔa á wíí zɔke, ɔa sabɔŋse bul áá líwó har; ká rɪ ɔa á wíwérí, ɔa sabɔŋse bul áá péwó mé.

¹⁶U sié á rúv ne é né, kal ná Wuse háá á rúv tɔŋ Zeezi Kirisi mí, a dí dúnié wuu sariya. Ane é há mɔŋ Labaariwero ná ŋ háá bulé sierv, é kal, nibíino hiésó sierv wífénse wuu sí nyuse, rí Wuse díwó sariya.

¹⁷l nɛŋ ná há síí ká Zuwifi, a yelli Wuse kíŋse mí, áá nyúke ríí é Wuse,

¹⁸ríí é Wuse cólle. Ba pí Wuse kíŋse ná né kármí, ɪ zɔŋ wíwere cakse áá líse.

- ¹⁹l búinó ru níi tiése nyumma, a a caanó a pá nie ná há miy bíno mí.
- ²⁰l níi make nicólle, aá karme hehbiisi má, bee wíé Wuse kínse ná máké zumé ñménése wuu péi, a a i zuñ tanjá má.
- ²¹l síé háá karme nie, ká wíi tu karme! lí bulé ríwó sí gá, ká tu gíga!
- ²²l sí ríwó sí córmu túmú, ká tu tútuñ córmu. l bére venni, ká zuu gáwó, a kaa le aá yélle.
- ²³lí nyókú, i há ã Wuse kínse, ká wóó tuñ; é wíé, Wuse né ú lóre é.
- ²⁴Wuse Kenó sierv ba púñsó bulé: "Í Zuwifiwa né éé, nie ná há to Zuwifiwa, zízoke Wuse yu."
- ²⁵Tanjá ré, Wuse kínse sierv, u sííwa cónníwa pene. Ru cókí peñ ká wí Wuse kínse ná zíl, i rírí peñcoki ná wuu, i dé né peñkeno tína né.
- ²⁶Ri nero ná há wóó peñ cóké níi tuñ Wuse kínse ná, i wí ã rí Wuse wóó aá bú, ane peñcokí tína?
- ²⁷É peñkeno tína háá zíl Wuse kínse, síé sí díi sariya, a héi wula sierv, i é néñ ná há cókí peñ, a zuñ Wuse kínse ná ba há púñsé má.
- ²⁸Nyupummo yóó Zuwifi rá to i ká Zuwifi. Peñkeno né coké má rá to peñcoki.
- ²⁹Amá nero ná há ká Zuwifi tu, u sabuna wí"álle níi mákú. l há tíjé sabuna mé, aá a wíé ná peñcokí tína há mōhē rúú a, é né ká peñcoki tu. U né ká peñcoki ná há lé Wuse Sabuna, u wí kínse ná Moyizi há éé ba púñse líé. É nero duo, ruu ká Zuwifi, ruu to Zuwifi, Wuse níi búú mé, nibíine rá.

Romi 3

- ¹Beé síé Zuwifiwa ka, a kílle nie ná há to Zuwifiwa? Peñcoki é bee nyuoré síé?
- ²Tanjá, ba ki nie ná há to Zuwifiwa, wíé ñikana mé né. Dúñdúú wíi né ká: Wuse púú nuu wíé pá Zuwifiwa né, ríwó zízíl.
- ³Ri Zuwifiwa náña né síé wí é wíé léé dí, é sí a rí Wuse sí tanjá kánú?
- ⁴É wí wuó a! Ri nibíine wuu ní ká nyetíná má, Wuse wí nyierú nye, u kén tanjá. É né ba bul Wuse wíé u kenó sierv a bulé: "U mōhō ríwó zuñ ríi bul wítáñse né. Ruu ká sariya díi má, ríwó pi tanjá péi."
- ⁵Raá wíboño ná ee níi mánse Wuse há kén tanjá é, áá já ráá bulé beé rí? Wuse cóé háá ko we, u isi aá túrírá é, u wí tanjá kené ní? Nye é síé ká nibinní zumé mé né, ñ búbul.
- ⁶É rá toó! Ri Wuse né to tanjá tína, uú a eré káá dí dúnié nie sariya?
- ⁷Ruñ nyé nyieru, ká rí Wuse tanjá tuñ é mé a caase nyuse, a púñsú, bee wíé síé, ba pi zókru aá cúínú, ane ñ ká wíte"ár?

⁸Rí é né, ηή búlíwa lo ráá í"á wíbomo né, rí wíwere tuj é mé nyuse. Nie nája faá túksín ré má wuu; a nye nyieru hén nu mé, a bulín sé nie í"á é né. Rí Wuse dí sariya yo é nie duo mí, v síí mé né.

⁹Beé síé? Á é Zuwifiwa, á né kí nie ná há to Zuwifiwa? Aí, á wúbó ke. U né η la síé bul, rí Zuwifiwa rí nie ná há to Zuwifiwa wuu ká wíbom "aara né.

¹⁰É né ba púnse Wuse Keno sieru. Ba sé: "Níbín wuu to tékétéké, balá má tu.

¹¹Wízinnú wuu toó, nén wuu toó áá ja Wuse.

¹²Ba wuu cúró ká tá ηménwero, a wuu tál. Nén wuu toó áá a wíwere, balá má tu.

¹³Ba nuuse wíbulé loré, a líwó sienne áá le, ane lélbule ba há wúré. Ba nejdúlli daha wíé wuu ká nnyise wíé né. Ba wíbulé huono nhí boso huono ní.

¹⁴Ba nuuse wíé né ká, ríwó bure áá zoke nie, arí wíbomo bulé.

¹⁵Ba bíéro wérí nie bóí mé.

¹⁶Ba dumaaní wuu baá zoke zókrv né, a hé nie wihála mé.

¹⁷Ba wí tɛɛfíél ja nie péke.

¹⁸Ba wí Wuse héwín fá mvó má."

¹⁹Á síé íó, rí Wuse kíjse keno há mánse wíí ná, é mánso pá nie ná háá tuj é kíjse ní, a make rí núbín wuu súv nu mé wúru, ká rí Wuse bul yo dúnié núbíine wuu, v sariya kal;

²⁰bee wíé nén wuu wí Wuse kíjse ná wuó zíl, a mv áá a tékétéké Wuse síé mé. Wuse kíjse ná mé né núbíino tuj áá zuj, rúv ká wíbom "ár.

²¹Amá mól néé mí, Wuse máké ηménó ná v há tíjé, a pí tékétéké áá pá núbíine, ká v kíjse ná wí sé kené ráj. Wuse kíjse rí Wuse wílaabulla má wuu búl é ηménó wíé né.

²²Zeezi laadí ní ká ηménó ná núbíino duo wuu háá tíjé, rí Wuse buló ká tékétéké, v síé mé. Ru ká Zuwifí, ru to Zuwifí, é né. Wuse wí nie cakse.

²³Núbíine wuu dúó ní éé zoke Wuse mé, a wúb píj sieru wuó zv.

²⁴Amá Wuse sawér zénó. U tíj Zeezi Kirisi mí a yowe lówó yóó, v zilé sieru, a pówó tékétéké.

²⁵Zeezi Kirisi ní Wuse kaa ose vuk ane pewie, rúv tíjv svv mé a hé núbíino ná wuu há lá Zeezi Kirisi wíé dí, wízoké suúri. U tíj é, rí nie zuj rúv ká tékétéké, bee wíé núbíine díe á wíé zókú mé, ká v nyamme.

²⁶Amá Wuse zaa máké ηménó ná núbíino háá tíjé, káá a tékétéké v síé mé. U mákó rvv tu ká tékétéké, ká wólli bulé nie ná há lá Zeezi wíé dí, ba má ká tékétékéwa.

²⁷Nyukwíí rí síé báá muné? Aí! Wíí toó! Beé kíso mí síé? Á tutújwere ee mé né te? Aí! Á há lá Zeezi dí ní te, wíí toó.

²⁸Á íś rí nǐbíino ká tékétéké Wuse síé mé, a tǐyú Zeezi laadí mí ní. U wí tékétéké wuó a, a tǐy kǐnse tǐyé mé.

²⁹Í bǐnó rí Wuse ká Zuwifiwa dǔyǒ Wuse ré óó? U to nǐe ná há to Zuwifiwa é Wuse? Taǵá, v kówó má Wuse né,

³⁰bee wíé Wuse né balá lǐy. U balá né wuolé, rúb bulé Zuwifi ká tékétéké v há lá Zeezi dí wíé, a né baa wólli aá bulé nǐrǒ ná má há to Zuwifi má ká tékétéké, v má há lá Zeezi dí wíé.

³¹Á Zeezi laadí ná síé gírí Wuse kǐnse ná Moyizi há éé ǵa pǔyǐse né? Aí, á laadí ná taǵa óó aá make é ná, Wuse kǐnse ná há wéró ní.

Romi 4

¹Abirahan há kára naabál, á síé bulé beé rí, v wíé? U wólló ná beé, v tu mé?

²Rí Abirahan fa wólló tǐyú wíwere éé mé, ríí a tékétéké rí, v fa sí nyúnyúke; Wuse síé é mí rá taǵa.

³Wuse Kenǒ siǐrv, ǵa pǔysó bulé beé rí? Ba sé: "Abirahan lá Wuse dí, Wuse súú ká tékétéké, v yardá ná wíé."

⁴Nǐrǒ há túmé ká ǵa túmú, é túme to zilé, v suolé ní;

⁵ká nǐrǒ ná má há wí túmé, ká la Wuse dí, rí Wuse níí pá wǐbǒy"aarǒ tékétéké, Wuse sí bulé é tína ká tékétéké, a tǐyú laadí ná wíé.

⁶É né Davidi má mǎyǐse, nǐrǒ ná Wuse há wúb tutómé né bélé, ká buló ká tékétéké wér mǔǒǒǒ, a bulé:

⁷"Nǐe ná Wuse há héwó wízǒké suúri, ká dúsíwó wǐbǒma, ǵa ná wér!

⁸Nǐrǒ ná Wuse há wúb wǐbǒmǒ gíélé, v ná wér."

⁹É wér síé ká nǐe ná há cǒnníwó penǐ dǔyǒ né túb yáá, nǐe ná há wúb penǐ cǒnné má yúú mí rí? Á lá síé bulé: "Abirahan yardá wíé né Wuse súú ká tékétéké v síé mé."

¹⁰Tǐy beé mí rí síé, Wuse bul é Abirahan rí? É mé rǔv cókú penǐ rí yáá, v fa ha wí cóké rí? Wuse bul é, rí Abirahan fa ha wúb penǐ cóké. U fa ká penǐkén tǐná ré.

¹¹É har rí mé né, Wuse a v cókú penǐ, anǐ mállá, v há tǐyú yardá mé a ná tékétéké malla, a make rí Abirahan burǐ nǐe ná má wuu há wúb penǐ cǒnné, ká la Wuse dí, a a tékétékéwa, ǵa má naabál.

¹²Rí Abirahan né a nǐe ná má há cǒnníwó penǐ, ká la Wuse dí naabál, anǐ v há lá Wuse dí é, tǐy ná mé v fa há wúb penǐ cóké.

¹³Wuse tá nǔǒ, a buló sí pí dúníé pá Abirahan rírú duo nǐe, rúb ówó liwe. Abirahan há zil Wuse kǐnse ná wíé rá síé, v Wuse laadí ná há te v a tékétéké yir mé né.

¹⁴Rí Wuse kǐnse ná tǐyé né faá éé, rí Wuse nǔtálle ná peri nǐe, Wuse laadí báá wí múl ka, rí Wuse nǔtálle má sí nyǔǒré kánú.

¹⁵Wuse kíṣe ná é kén Wuse cōwuló né aá ko nḡbííne nyúú, bee wíé ɓa wúó wuó zíl. Ká rāṅ ná kíso há toó, wízokí má toó.

¹⁶É wíé, Wuse nṭálo ná ká yardá wíí ré, a make rí Wuse nṭálo ná a zilé, Abirahan duo nṭe wuu yir mé. É nṭálo síé to nṭe ná háá tṅ Wuse kíṣe dṅo óṅ, nṭe ná há lá Wuse dí, ane Abirahan há lóó dí é, má tóó ré; bee wíé Abirahan ká Zuwifiwa rí nṭe ná há to Zuwifiwa wuu áná né,

¹⁷ane é ɓa há pṅsé Wuse Kenō sierv bulé: "D lísí rí a dukana áná né." Wuse ná, Abirahan há lée dí síé mé, Abirahan kára áná né. É Wuse né pí hiēsó aá pá nṣvse, a a onni ná há toó, ɓa mṅ.

¹⁸Abirahan lá Wuse dí, ká ka yíela tén ná mé v fa há wí mōhé rú ka yíelá wuu, é né v ko a dukana áná, ane é Wuse há bulé póó bulé: "l dṅe kán mṅso né é."

¹⁹Abirahan bṅse fa sáásé zolo, é tén mé. U tu íṣ rúó níúnó, v tṅname báá wí wíí wuó a, v háálo Saara há wí lóó ná, má nṅe, a báá wí bíí wuó lṭl. Amá v wí léklé mṅó má, v Wuse laadí mí.

²⁰U wí yardá yóé tá, a wí Wuse nṭálo má kené kánse, v taṅa yéllí Wuse mé né, v yardá póó dóé, v bṭ Wuse mé,

²¹a laa dí arí taṅa, rí Wuse há tá nṅo buló sí a wíí ná, v ɓiēna sí a.

²²É né te Wuse súú ká tékétéké, v yardá ná wíé.

²³Ba síé há pṅsé bulé: "Wuse súú ká tékétéké ná, v dṅo wíé rá wí te, é pṅse."

²⁴É pṅsírā má wíé né. Á má níé ná há lá Wuse ná há íllírā Nyuutina Zeezi sṅv mé wíé dí; é né síé tíllé ráá má a tékétékéwa.

²⁵Wuse lóó Zeezi súwírā wíḡmō wíé, ká v bur"íllú sṅv mé, á tékétéké wíé.

Romi 5

¹É wíé, á há lá Zeezi dí, Wuse sí ráá ká tékétéké v síé mé. Á rí Wuse péke síé wéró, a tṅrá Nyuutina Zeezi Kirisi mí.

²U mé né á tṅ, á há lóó dí wíé, a tuu peri Wuse, a zṅv mínó susufárv ná sierv wérí. Ká á ka yíela ráá sí zṅ Wuse pṅ má sierv, a jṅvse é wíé.

³Wula ná á háá díé wíé né, á ɓse aá jṅvse wuu. Wula ná síé sí a ráá ka nyamma,

⁴rí nyamma a ráá dí dóé wálme sierv, rí é dóé má a ráá ka yíela.

⁵É yíela síé wí nén tel, bee wíé Wuse bísb cólle hérá sierv, a tṅ Wuse Sabuna ná v há píé párá mé.

⁶Tén ná mé á fa há wí dóé wuu kené, Kirisi lá wíḡṅ"aaara sṅv sṅwe, Wuse tén makí mé.

⁷Nitékétéké má tu nyúú mí laa sṅwé ká wíduó rí; nye mé, nṅo nṅo sí ka baṅcipurí, a saṅ la wíwer"aaṅ nyúú mí sṅwe.

⁸Amá Wuse mákrá, v há córá mo é; bee wíé tén ná mé á fa há ká wíboŋ"áará, Kirisi súwírá wíé.

⁹U suv ná yir mé, á ká tékétéké Wuse síé mé. É né síé á zuŋ kíŋkán wuu, rúv sí lará Wuse cōwuló má mé.

¹⁰Á fa ká Wuse dūŋdōma né, ká v tíŋv Bio suv ná mé, a a, á rúv péke a wérí. Á rúv péke zaa síé há wéró, é né rúv tíŋv Bio hiēsó mí, a lará tá wuu.

¹¹É má duŋo rá síé; áá júsú, Wuse há tíŋrá Nyuutna Zeezi Kirisi mí, a a, á rúv péke a wérí má wíé.

¹²Níbíŋ balá mé ré wíboŋo tūŋ zv dúníé, wíboŋo má pōse suv hé dúníé mí. É né suv muŋ dúníé núbííne wuu nyúú, bee wíé ña wuu ká wíboŋ"áará.

¹³Wíboŋo fa zú dúníé rí, ká Wuse zuŋ púú kíŋse ná pá Moyizi. Ba síé fa wí wíboŋo taalé píé áá cííne nīe, kíso too ná tén mé.

¹⁴Amá suv é fa wo dúníé wuu ní, a kaa pó Adaŋ mé, ká kaa ko yake Moyizi mí. U búúse nīe ná má tu, ña wíboŋo há wí Adaŋ Wuse nuv vee ná nūhē. Adaŋ fa ká nēro ná háá kué cuunó ní.

¹⁵Adaŋ wízokí ná rí Wuse zilé ná síé wí náná wuó mánse, wér mí. Tanjá ré, Adaŋ balá wíboŋo ná wíé, nīkana súsó; amá Wuse zilé zénó kíŋkán wuu. U tíŋ Zeezi balá mé, a fá nīkana susu kílle é.

¹⁶Wuse zilé ná síé há múé lúri wíí ná mé, v ke nībala wíboŋo há kén wíí ná ko; Adaŋ balá wíboŋo yir mé, Wuse dí núbííne saríya, a héwó wula mé, amá v tíŋv zilé ná mé, a pi wíboŋkana saríya cé núbííne.

¹⁷Óó! Nībala duŋo wíboŋo yir mé né, suv dí kuorí dúníé mí; amá Wuse há tíŋ Zeezi Kirisi balá mé, a túmú ná párá, v ke é kíŋkán wuu. Nīe ná wuu Wuse há fówó susu, a pi tékétéké dí zilé pówó, ña wuu sí ná muse ná há waá tenni, a dí kuorí Zeezi Kirisi duŋo yir mé.

¹⁸É wíé, ane é Adaŋ balá wíboŋo há hé núbííne wuu zókrv sierv é, Wuse síé mé, Zeezi Kirisi má balá tutúŋwero ní lá núbííne wuu tá, Wuse saríya mé, ká pówó hiēsó.

¹⁹Nībala há vé Wuse nuv zīle ní éé, nīe wuu a wíboŋ"áará; é né rí nībala má há zīl Wuse nuv sé, a rí nīkana a tékétékéwa, Wuse síé mé.

²⁰Wuse kíŋse ná né kúé, a make rí wíboŋo ose purke. Rán ná síé wíboŋo há púrké, rán né Wuse zilé ose purke kíŋkán,

²¹a make rí wíboŋo há tíŋ suv mé, a dí kuorí dúníé mí é, rí Wuse ló rúv zilé má tíŋv tékétéké mí, a dí kuorí é, a make ráá tíŋrá Nyuutna Zeezi Kirisi mí, a ná muse ná há waá tenni.

Romi 6

- ¹Á síé já ráá bulé beé rí? Ráá ha muɲ wíbomɔ ɛɛ mé, rí Wuse zilé ɔsɛ purkɛ kíɲkán yáá?
- ²É rá toó! Á súsó ré wíbomɔ ɔɔ rí; á síé báá cí ɛré ríi muɲ wíbomɔ ɛɛ mé?
- ³Á há tɪɲ wícóólínyimuɲsi ná mé á rí Zeezi Kirisi a óɲ balá é, í wɪ ã ráá tɪɲ é mé, á rírú a óɲ balá, ʋ suu má mé ré?
- ⁴É wíé, nyii ná muɲsé nhĩ ane á tɪɲú mé, a muɲsi suu má siɛɪv né, a make, ane Wuse há illi Kirisi suu mé, ʋ dóé mí é, ráá má bur"isi suu mé, áá va mɪfɛlɔ siɛɪv.
- ⁵Á rírú wuu há kúé a óɲ balá, a tɪɲú suu mé é, á rírú wuu sí ko a óɲ balá má, a tɪɲ suu mé bur"isé mí.
- ⁶Á síé zuɲ rí Kirisi dagesé daha suu ná tɛɲ mé, ɖa bású rírá die nuso ná é ní, a make rí wíbomɔ cólle dóé ná há mɪɲrá mé, rúú báá sí wóllé wuu kánú, ráá báá sí wíbomɔ yósi á,
- ⁷bee wíé nɛɔ ná há súwé, lóú tu wíbomɔ nése mé.
- ⁸Á rí Kirisi há hé náná suse, á lóó dí raá rírú sí hé náná le suu mé, áá hiěsi arírú.
- ⁹Á íǝ zuɲ rí Wuse há illi Kirisi suu mé, ʋ báá waá súwí ná; suu báá wóú wo.
- ¹⁰Kirisi súwó naasi balá dɔɲɔ né, wíbomɔ yur mé. U zaá wómmó, a lo Wuse né tílló muse.
- ¹¹É wíé, í zuɲ ríiwa má súsó ré wíboma ɔɔ rí, ká lo rí Wuse né tíllíwa muse, í rí Zeezi Kirisi há ká óɲ balá wíé.
- ¹²Í báá sí ló rí wíbomɔ dí dóé, tɛɲnamɪɛ né há ká ɖisuwí nyúú, ríiwa tótómú cólle.
- ¹³Í síiwa tɛɲ naɲdaase lóó pá wíbomɔ, ane tutónnúɖíé, rúú kaá tɔɲ bóɲbóɲ. Í ká nɪ ná há súsé ká bur"isi ní; í síé píiwa tu wuu hé Wuse nése mé. Í káníwa naɲdaase wuu ane tutónnúɖie, áá a wíé ná há ká tékétéké.
- ¹⁴Í báá wɪ kíɲse ná Moyizi há pɔɲse níi tɪɲ, í muɲ Wuse zilé siɛɪv né. É wíé, wíbomɔ báá wɪ mɔhě rúú wóllíwa.
- ¹⁵Beé síé? Á áá zɔke Wuse mé, á há muɲ zilé siɛɪv, ká ʋ to fíké ráá tɪɲ kíɲse mí yáá? Aí!
- ¹⁶Í tu íǝ, ríiwa píiwa tu ríi hé nɛɲ nése mé, ríi tɔɲ pípóú, áá sáɲú sé, í bírmé é tina yósi ní: rɪ wíbomɔ né, í kóú yósi ní, ʋ káníwa áá zu suu siɛɪv; rɪ Wuse nɔɔ saɲé má né, í kóú yósi ní, ʋ káníwa áá zu tékétéké siɛɪv.
- ¹⁷Amá Wuse bárka! Í nɪ ná die fa há ká wíbomɔ yósi, í zaá lá Wuse wíé dí arí tanjá, a saɲ é wíé wuu ɖa há pié kármíwa.
- ¹⁸Ba lísiwa wíbomɔ nése mé, í bírmé tékétéké yósi ní.

¹⁹Í dulla zímó wíé nu mé, é né te, η pi nye mánse rííwa níwó múbúla. Í die fa pííwa tu wuu hé busunnu tótómé mé né, áá tuj bóhboh, a níwó yósi. Zaa síé, í pííwa tu wuu hé tékétéké wíé éé mé, a núy yósi, a lo rí Wuse tíllíwa bón.

²⁰Í fa há ká wíbomó yósi tén ná mé, í síé fa to tékétéké wíé mé.

²¹Bee nyoré síé í ná rán? É wíé wuu zaa ká hīwíé ré a pííwa. Ba dumótenní ká sū né.

²²Amá zaa, Wuse há léíwa tá, í ób yósi, í wí"álle kén nyoré, ba báá há wí busunnu kené wíé; ba dumótenní ní ká muse ná há waá tenni.

²³Wíbomó túme ká sū né; amá Wuse há pí óh ná áá pá zilé ní ká, muse ná há waá tenni, a tígrá Nyuutina Zeezi Kirisi mí.

Romi 7

¹Maábináha, í ã wíí ná η háá já ríh bul má tu ré. Í ká nre ná há ã kíhse ní. Kíso kén dóé nero ná há wómmó duhó rí né.

²É wíé, rí háálo né já bála, kíso kénwó hé náná mé. U bála hiēsó wuu mí, v bála né túb; amá ruv bála kúó ruv sówó, v túb tu, é kíso báá wúb wo.

³Ruv bála né ha muné, ká rúb lu mú ja bál nóh, baá yírú hácormó né; amá ruv bála né sówé, é kíso báá wúb wo. É é, v wo bála nóhó jija, ká ríwó súb káá yíre hácormó.

⁴Maábináha, v síé ká é né, í má rí. Kíso cōó rí, í tíh Kirisi mí suse ré, ká rí nén nóh wóllíwa tílle. Nero ná há sówé ká bur"isi, v né sísenye tííwa, a make rííwa í"á wíé ná háá tōre Wuse sierv.

⁵Tén ná mé, á fa háá tígrá tennamie cólle, kíso ná yíkí wíbomó huēh hérá mé, á í"á wíé ná há kéngrá áá pá sū.

⁶Amá mól néé mí, Wuse lará tá kíso nése mé, á suse ká tá wíé ná wuu fa háá gérírá, ane bunajaa sierv, á muh. É wíé, á wo ηménfélú pi, a tuj áá pá Wuse, v Sabuna dóé sierv, ká báá sí áá né tésíé mí, á fa háá tuj kíhse.

⁷Á síé já ráá bulé beé rí? Kíso ká wíbónh ré? Aí, é rá! Kíso taja óó, η zuh óh ná há ká wíbomó né. D fa waá zuh rí hiēné ká wítók, rí kíso há sé: "Síí nóhó omo híēnú" wíé rá.

⁸Kíso muné né te, wíbomó ná ηménó, a pose wíkise dúó wuu hiēné hén sierv. Rí Moyizi há pūhse kíhse ná wíé rá né, wíbomó ká sówé.

⁹D fa há wí kíhse ná ã, η ká níwómmí rí; amá kíhse ná kúó, wíbomó ná há ká sówé, bur"isi a dí dóé, kánh né bursuwe.

¹⁰É né te, η é rí, kíhse ná fa há mōhē ríwó káníh mú hé hiēsó mí, ba bíró káníh mú pá sū né.

¹¹Kíhse ná né éé wíbomó ná gbel, a nyísíh kaa mú, a pi é kíhse tu tu bón.

¹²É wíé, Wuse kíhse ná wí busunnu kené, ba sierv wímánse má wí busunnu kené; ba wuu ní ká tékétéké, a a wérí.

¹³Onwero ná sié sí ko a sùríwí? Aí! É rá. Wíbomó né ká sùríwí, a tuj é mé wúllú mól, a mákú nusó tu cááne. Omo ná há wéró ní, v kaa bírmín dóóro. Á sié tuj wímánse ná mé né, a zuj rí wíbomó ósó lore kírkán wuu.

¹⁴Á ís rí kiso ná é lé Wuse né; amá η né ká nibín, a wí dóé kené, a muj wíbomó nése mé, ane yómó, ba yélle pób.

¹⁵Ó báá wí wí ná há kenín má tu é. Ó há có ruj á wíé ná, η wúb nín a, ká bure áá a wíé ná η há béré.

¹⁶Ruj né sié a wíé ná η há wúb có, η tuj é mé né zuj rí kíhse ná Moyizi há púhse wéró.

¹⁷É wíé, η tu ra wí éé a; wíbomó ná há mínín mé nín éé.

¹⁸Ó ís rí wíwérí tón mí; η j á rín bóln tén né há wí dóé kené wíé né. Ó có wérí wérí éé é rí, ká a áá gúl ní.

¹⁹Wíwero ná η há cóú éé, η wúb nín a, ká bure áá a bóhboh ná η há wí có.

²⁰É wíé, ruj nín a wí ná η há wúb có, η tu rá waá a, amá wíbomó ná há mínín mé nín éé.

²¹É né η zuj wí né há ká: Ó j á rín a wíwero, η gúl ká wólli bóhboh né áá a.

²²Ó có Wuse kíhse ná wérí, arínín sierv wuu.

²³Amá loo oro rí mínín tén mé. Kiso oro má rí muj rán, a cí Wuse kiso ná η sabuna há có mí. U né éé wíbomó kiso ná há mínín tén mé, pín make bunajaa nén.

²⁴Ó ká nabontín fé! Áη lán mé, wíé nyán nése mé? Ba yíkin áá hé ssv nése mé né.

²⁵Ó bóln Wuse né, á Nyuutuna Zeezi Kirisi yur mé! É wíé, η sabuna rí, η tó mó áá pá Wuse né, áá zílú kíhse, ká η tēnamie cóó rí, η tuj áá pá wíbomó, áá zílú nusó.

Romi 8

¹É né te, Wuse báá wí sariya díi yo nne ná há lá Zeezi dí, ba rírú a balá.

²Á rí Zeezi Kirisi há ká balá é, v Sabuna nín párá hiēsó. U né lará tá wíbomó rí ssv wuu nése mé.

³Wuse kíhse ná Moyizi há púhse, há wúb ná wuó a, a tuj nibíine há wúb wuó zíl wíé, Wuse tu tón é tótómí. U tu Bio ní, v tá v ko burme nibín, anírá, v kaa ose vuk, a la nibíine wíbomó tá, ká tuj é mé, a dí wíbomó ná há muj nibíino mí sariya.

⁴U sié tuj é, a make ráá níé ná háá va Wuse Sabuna cólle mí, ká wí tēnamie cólle míí va, ráá wólli a wíé ná Wuse kíhse há sé nne a né.

⁵Nne ná wuu háá va tēnamie cólle sierv, tēnamie wíé né múnwó nyúú mí, ká nne ná háá va Sabuna cólle mí, Sabuna wíé né múnwó má nyúú mí.

⁶Tēnamie wíjaalé é mí cúme ká ssv né, amá Sabuna wíjaalé é mí cúme ká hiēsó rí tēfiél né.

⁷Nie ná wuu há cúnj teɲnamie wíé cólle mí, ɓa ká Wuse dɲɔɔma né; ɓa wɪ Wuse kíɲse ná tuɲ, ɓa wúó wuó saɲ má wuu.

⁸Nie ná háá va teɲnamie cólle sierv, ɓa wɪ wuo a, áá tɔre Wuse sierv.

⁹Amá í é, í wɪ teɲnamie cólle mí níí va, úí va Wuse Sabuna ná há míniwa sierv cólle mí ní. Rɪ Kirisi Sabuna to nɛɲ mé, Kirisi wɪ tɪna tɛ.

¹⁰Rɪ Kirisi ní míniwa mé, teɲnamie sí sɔwe, a tuɲ wíɓɔmɔ wíé; ká rí Wuse Sabuna ná há míniwa mé a hiěsó, a péiwa, í há ká tékétéké Wuse síé mé wíé.

¹¹Rɪ Wuse ná há illi Zeezi sɔv mé Sabuna né míniwa mé, v sí tuɲ é Sabuna dóé mí, a illiwa teɲnamie ná há wuolé áá sɔwe.

¹²É wíé síé, maábináɲa, v wɪ mɔhě ráá tútuɲ teɲnamie cólle, ane v kuɲ há míɲrá nyúú, á tuɲ áá túɲ.

¹³Rúwa tɲ teɲnamie cólle é mí ní, úí súsé né; ká rúwa ne tɲ Wuse Sabuna cólle mí, a lo teɲnamie wíjaalé sɔse, í sí ná hiěsó.

¹⁴Nie ná wuu há lóé Wuse Sabuna tíésíwó áá va, ɓa ká Wuse bele né.

¹⁵Wuse Sabuna ná há míniwa sierv, v wíiwa pié make yósi, rúwa fífá héwɲɲ. Amá é Sabuna yɪr mé né, í a Wuse bélé, a tɲú mé cáási áá yíre Wuse bulé: "iAba!d! ɪ Ana!"

¹⁶Wuse Sabuna tu búló párá sabɲse, ráá ká Wuse bele né, á zuɲ é mé.

¹⁷Á síé há kóú bélé, á tɛ liwe ná wuu v há bílú bele mé né. Á rí Kirisi ní tɲ Wuse liwe wuu mí! Raá né tɲ Kirisi mí a ná wula, á sí tɲú mé a zúú piɲ sierv.

¹⁸Wuse cíé háá á rúv make piɲ ná duo párá, ɲ búínó v rí zaa wula né wɪ náɲá wuó máɲse.

¹⁹Dúnié wuu pé síí áá delle kal ná Wuse háá kóó mákú bele piɲ ní.

²⁰Dúnié né Wuse há ɛɛ, v zúó ɓal wíé ná há kɛɲ dóé ká wɪ múl kené sierv. U síé to ane v má có, Wuse né lóé v ɓal é wíduoru mí. Yíela taɲa ha mínó ré, a pá dúnié,

²¹rɪ kal oro, ɓa sí ko lóú tá wíé ná háá zókú a kánú ane yómó, nése mé, rúv má ko tílló tu ane Wuse bele háá zu piɲ sierv, ríí tíllíwó tu é.

²²Ká á síé íó arí zaa wuu, dúnié né Wuse há éé, haá ná wula ré, áá hiɲni ane hápuuko háá ko áá lɪl áá hiɲni é.

²³Dúnié né dɲɔ rá síé wɪ éé hiɲni, á má nɛ ná Wuse há púú Sabuna pá, ane v oɲpálle oɲɔvɔne, á máá hiɲni é né á sierv rí, áá delle tɛɲ ná mé Wuse ná há lará tá, háá kóó bírsírá tɛne, káá pírá ríí mákú bele tu.

²⁴Wuse lará tá ré, v síé ha ká yíela né. Ru síí kúó ná omo ná ɪ háá yíelé, v báá to yíelá. Áɲ rí síé báá yíele omo ná ɪ síí há néé?

²⁵Amá ráá né kɛɲ omo ná á há wúv néé yíela, á sí ka nyamma áá delle.

²⁶É né Wuse Sabuna ko aá pérá mé, á há ká púóllé wíé. Á wí Wuse cwolé yéré má ě. É né Sabuna laa cwole aá párá, arí hiĩné ná, nuɔ há wí wuo la áá bul.

²⁷Wuse háá muuli nibííne sienne, v ě wíí ná wíé Sabuna háá cwoólú, bee wíé Wuse cólle sierv né, v súbú aá pá Wuse nie.

²⁸Á ió rí nie ná há có Wuse, a óú nutwosé fól wuu, ri wíí wuu pérwó, ba wér wíé né.

²⁹Wuse sié há túsé nie ná fól wuu, v súbú sí búrsiwó, ríwó núú Bio nusɔ, a make rúb Bio a maábikana máálá.

³⁰Wuse há túsé nie ná fól wuu, ba né v yíre; nie ná v há yíre, v óó ba a tékétéké v síé mé; nie ná há ká tékétéké v síé mé, v pí píj má pówó.

³¹Ráá sié baa bul beé súúri é wíé mé? Rí Wuse míjra har, áj rí wórá mé aá cé?

³²Wuse wúb Bio tu mé kéré, ká kaa pá, ba bú, á wuu wíé. É wíé, v sí tíjú Bio mí, a pi onni wuu párá yóó.

³³Áj ríí á rúb pi zókru cíine Wuse nutwosé? Nén toó, bee wíé Wuse tu né sé ba ká tékétéké.

³⁴Áj ríí á rúb díwó sariya a bul yówó? Nén toó, Zeezi Kirisi súwó, é há kíó, v bíró isi suu mé, a mij Wuse néduu, a cwole Wuse aá párá.

³⁵Kirisi córá, áj ríí á rúb kéré rúb sírá cóllú? Wula né yáá? Sazókó né yáá? Níwálmó né yáá? Losu ní yáá? Yaárse né yáá? Dɔɔsúúr wíí né yáá? Suu né?

³⁶Ba púnse Wuse Kenɔ sierv má bulé: "l wíé né ba tij aá jára búí kál wuu, aá árá ane piense, ba há késé aá le díbúí."

³⁷Amá é wíé wuu sierv, á né ha ká bíbara tu, a tij nero ná há córá dóé yir mé.

³⁸D ió arí tanjá, wíí toó aá kérírá rí Wuse cólle mí: suu wí wo, hiěsó wí wo, malíkawa wí wo, dóé tínáwa wí wo, zaa wíé rí cíé wíkoolé wí wo,

³⁹ájwónwa wí wo, nyúú rí bíbarí wí wo, tíé rí bíbarí wí wo, oj"máále oro wuu wí wo. Wuse há tíjra Nyuutina Zeezi Kirisi mí a cóllírá é, ój wuu toó, aá kéré é cólle mí.

Romi 9

¹Tanjá né j búbul, Kirisi yir mé, j wí nyieró nye. Wuse Sabuna má búlín sierv rí j zij rí tanjá né.

²D sierv zókó kíjkán, v é a wíílá aá wíj mé kál wuu.

³D fa có rí Wuse zókín né, a kánín kéré tá Kirisi mí, ká lán ajbele há kán dunie né tá.

⁴Ba né ká lzurayel bele ná Wuse há pié mákú bele, a púú píj pówó, v ríwó ka nutume, v mákú kíjse pówó, a mákú cwolé jmenjse pówó, a tá nutálle pówó.

⁵Ba kára naabálwa duo ní. Ba há lól Kirisi má nibinní mí, v má lé é duo sierv né; Kirisi ná há ke onni wuu. Á bí Wuse mé wuu! Amu!

- ⁶Wuse há tá nwo ná sié wi yóó téé. Izrayel duo nie ná wuu rá tóú duo tu.
- ⁷Ba há lól bele ná má Abirahan jaa mé, ɔa má wuu rá tóú bele. Wuse búl Abirahan rí bulé: "Bele ná háá le lzake mé, ɔa dɔɔɔ né kéí bele tu."
- ⁸U mól né ká, nibíino tɛɛnamie satoró bilulé rá to Wuse bele; ɔa ná Wuse há tá nwo buló sí lól ni kóú duo.
- ⁹Sié ná Wuse nɔtálo ná; v sé: "Wúré, nye cére tu tu mé, ɛ sí burko, ri Saara lól heɔbóle."
- ¹⁰U wuu rá ha. Rebeka má há lól bele ná belle, ɔa wuu áná né balá, á naabál lzake.
- ¹¹Wuse kenú ɛménɔ ré áá tóósú nie. U nitɔsɛ wuu ká nie ná v há yíré né, v wóó tɔtɔɔwere níí bel. É né tɛ, v bul Rebeka rí bulé: "Máálá sí tɔɔ pá maábio." U búl é, ri Rebeka ha wóó bele ná lólé, ríwó sié zuɔ wéri wéri rí bóɔbóɔ.
- ¹³Ane é ɔa há púɔse Wuse Keno siɛrv bulé: "D có Zakɔbe, ká bére Ezayu."
- ¹⁴Á sié já ráá bulé beé rí? Rí Wuse wi taná kené? É rá toó!
- ¹⁵Wuse búl Moyizi rí bulé: "Néɔ ná ɛ há có ruɔ fóú susu, ɛ sí fóú susu, ká tɔɔ sawér a pá néɔ ná ɛ há có ruɔ tɔɔ sawér pá."
- ¹⁶É wíé, v susufárv ná to nibíine wícollí wíí, v báá to nibíine tɔtɔɔwere má né v bíbel, v kóú Wuse tu susufárv wíí ré.
- ¹⁷Wuse Keno siɛrv, v buló pá Faarɔɔ bulé: "D há lóé i dí kuorí ná, v kén mól ré. Dɔ́ já ríɔ tɔɔ mé mákíɔ dóé ní, ká ríɔ yur yíre dúnié wuu mí."
- ¹⁸É wíé, néɔ ná v há có, v susu ní v fífá, ká níé ná má v há có ri ɔa baɔcille dúoró, v a ɔa dúori.
- ¹⁹Í sié sí bósiɔ bulé: "Ruv ká nye, Wuse báá wúóló rúú bulé nie á wíé áá zókú mé? Néɔ wóú satóórwií mé áá kéré?"
- ²⁰Áɔ rí kéí má nibíwie, ríí ka Wuse áá to tɔɔtɔé? Cúú vie sí wólli bul vimáárv rí bulé: "Beé rí tɛ i mán nye?"
- ²¹Vimáárv kén ɛménɔ rúú ka cúú má vie rírú duo wuu: vikɛla rí vikaatɔmé. Wuse é ní sié wi ɛménɔ kené, rúú a é á mé?
- ²²Wuse fa có ruv cóé wíó, rúú mákú dóé ní, ká v dí nyamma kíɔkán, ka lo nie ná v fa há mɔhé rúú tíkɛ, v cɔwuló mé;
- ²³ká rúú mákú há ká kuór é, píɔ mí, a pá nie ná v há fówó susu, a la sié bírmíwó, ríwó ko zúú píɔ siɛrv.
- ²⁴É né v yírírá; á wuu to Zuwifiwa, náɔa lé nie ná há to Zuwifiwa siɛrv né. Beé sié?
- ²⁵Wuse búl é né Oze keno siɛrv; v sé: "Nie ná fa há tón níé, ɛ sí káɔwó yíríɔ nie, ká ka duo ná nie ɛ fa há wóó có, a yíríɔ nicólle tu.

²⁶Ká ráṅ ná ɔa há búlwó rí bulé: 'Í tónḡ níé.' Ráṅ tu né ríwó káṅwó aá yíre Wuse há wómmó bele."

²⁷Ezayi má búl é né caase Izrayel duo nre. U sé: "Rí Izrayel duo nre có ríwó pul a mo muv nvo huela má, ɔa sierv nre muó né rí Wuse laa tá.

²⁸Wuse síé há búl wíí ná, v sí óó mú tenni kíkélé, tíé nyúú reé."

²⁹Ezayi ná tu tu báá lá síé bulé: "Rí Wuse ná há kénḡ dóé wuu fa wí duo lóé ní, á wuu nye fá ká súsé, ane Sodomi rí Gómóore."

³⁰Á síé já ráá bulé beé rí? Nre ná fa há waá ja ríwó a tékétéké Wuse síé mé, ɔa né bíré tḡ yardá mé, a ko a tékétéké v síé mé;

³¹ká Izrayel nre ná háá já ríwó tḡ kḡse ná Moyizi há pḡsé mé a mú lúri tékétéké mí, ɔa wí wólle zíl kḡse ná mú bírmi.

³²Beé rí síé te ɔa gúlú mí? Ba há wí có rí ɔa pí yardá mé aa tóre Wuse sierv, ká bune rí ɔa né tḡ kḡse, ɔa sí a tékétéké ní te. Ba ḡmówíwó naa, dówí ná nre háá génné mé.

³³Dówí ná wíé ɔa há pḡsé Wuse kenne sierv bulé: "Í ná, dówí ré ḡ bil Sḡyḡ mé, nre gígénnú mé; búí ná há yíkí nre aá yo. Amá nre ná wuu há lóú wíé dí, v wí fa"íó bul."

Romi 10

¹Maábináṅa, ḡ sierv wícólli wuu rírḡ wíswló né ká, rí Wuse la Zuwífiwa tá. É né ḡ súsúlú rí aá pówó.

²Ḍ wúóló aá bulé ɔa kénḡ kajáṅa é rí, Wuse wíé mé, amá taṅa, wízume toó kajáṅa né, ɔa ka.

³Ba wí ḡménó ná Wuse há máké, rí nre tḡ a a tékétékéwa v síé mé é, ká má bílwó tu tékétéké ḡménó. É wíé, ɔa wí Wuse tékétéké ḡménó ná v há maké tḡé.

⁴Kirisi síé kúó a zíl Wuse kḡse ná wuu, a kaa mú cesi; é wíé, nre ná wuu há lá Zeezi Kirisi wíé dí, v ká tékétéké Wuse síé mé.

⁵Moyizi há pḡsé bul tékétéké ná há lé Wuse kḡse ná wíé, v sé: "Ru wo é wíé wuu nvo zíl, ɔa sí péí hiésó."

⁶Amá tékétéké ná há lé yardá wíé, v sé: "Síí tu mé búnnú káá bulé: 'Áṅ ríí á rúú zí bána, a ka Kirisi kaa tuwí?'

⁷Síé báá sí búl bulé: 'Áṅ ríí á rúú zv tíé mól, a ka Kirisi burle svse mé?' "

⁸U síé búló bulé beé rí? U sé: "Wíbule míní laka, a míní nvo mé, a míní sierv." É wíbule né ká yardá labááre ná wíé, á háá bulé.

⁹Ru cí nre síé mé, a wúrí nvo mé, a bulé Zeezi ká Nyuutina, a laa dí rírí sierv wuu rí Wuse íllú svv mé, Wuse sí léí tá.

¹⁰Ru lá Zeezi dí a rírí sierv wuu, Wuse sí bulí ká tékétéké; ru cí nre síé má mé, a wúrí nvo mé bulí mḡ Kirisi har, Wuse sí léí tá.

- ¹¹É né ɓa púŋse Wuse Kenɔ siɛrv bulé: "Nerɔ ná wuu há lóú wíé dí, v wɪ fa"íś bul."
- ¹²É wíé, caksé to Zuwifiwa rí nie ná há to Zuwifiwa péke. Ba wuu Nyuutina né balá; nie ná wuu há yíré aá hóú mí, vó péwó mé wérí.
- ¹³É né Wuse Kenɔ siɛrv ɓa sé: "Nerɔ ná wuu há yíré aá hé Nyuutina mé, v sí lóú tá."
- ¹⁴Ba sié a eré káá yírí hé Nyuutina mé, rɪ ɓa wúb lée dí? Ba sié a eré káá lóú ríí dí, rɪ ɓa wúb wíé níé? Ba sié a eré é rí, ríí núb wíé, rɪ nɛŋ wɪ bulé pówó?
- ¹⁵Ba sié báá a eré ríí búlú wíé, rɪ ɓa wɪ nie túmé ríwó lu bul? Ane ɓa há búl é Wuse Kenɔ siɛrv a bulé: "Labaariwero búbulla ná koe kɛŋ satoró."
- ¹⁶Amá ɓa wuu wɪ Labaariwero ná sánjé. Ezayi fa búl wíí né bulé: "Nyuutina, aŋ rí lará wíbulé ná dí?"
- ¹⁷lí ne wíí né, a laa dí, ká wíí ná sié há mǝhí nu né ká, Kirisi wíé.
- ¹⁸ɪ sié á ríŋ ɓɔse wíí ré: Zuwifiwa wɪ Labaariwero ná níé? Ba nío wérí. Wuse Kenɔ siɛrv ɓa sé: "Búbulla liŋó cɛŋ tié nyúú wuu, dúnié wuu ní níwó wíbulé."
- ¹⁹ɪ báá háá ɓósé ré: lzirayel nie sié ha wɪ níé né? Ná Moyizi há lá sié a bul wíí ná, v sé Wuse sé: "ɪ sí lo rííwa tɛŋ búbuori duo ná há tónŋ duo wíé, ká rííwa cóé wíwe duo ná há wɪ wízume kené."
- ²⁰Ezayi kólló bul má tu bulé Wuse sé: "Nie ná fa há wíŋ ja, ɓa né túkíŋ mí, ŋ mákíŋ tu pá nie ná há wíŋ wíé ɓósé."
- ²¹Ká lzirayel é wíé, v sé: "ɪ téríŋ nése táɓɪl pírmí wuu, a caase duó oro nie há ká dɪlhotííná, aá ve wíé."

Romi 11

- ¹U ká ɓósé ré: Wuse sié vé lzirayel duo nie tá rí ɓó? Aí! U wúb véé tá. ɪ má tu ká lzirayel nɛŋ ré, ŋ lé Abirahan duo siɛrv né, a a Benzame jumúl nɛŋ.
- ²Wuse wúb duo ná nie v há íwó mé fól wuu véé tá. Wuse wílaabullo Eli há búlú ná pá Wuse, a tune lzirayel duo nie mé, í wúb ě?
- ³U sé: "Nyuutina, ɓa ɓúí wílaabulla, a cɛŋŋi korsi ná ɓa há ɓúúse puse ɓa daha aá péí. ɪ dɔŋɔ né kááne, ká ɓaá ja ríwó ɓúŋ má."
- ⁴Wuse sié búl beé rí pówó? U sé: "ɪ líse nie ɓúí"alpe bil, a túllíwó, ɓa wɪ tié ɓírmé cɔɔle veno ná ɓa háá yíre Baale."
- ⁵É tu né sié zaa má ha; ɓa nie mɔvó yóó tu né Wuse lo ɓa kááne, v zilé mí.
- ⁶Rɪ Wuse zilé mí ní sié, v túósíwó bil, v báá to ɓa háá tɛŋ kíŋse wíé né; rɪ é rá, v zilé ná báá to zilé tu.
- ⁷É sié ká beé rí? lzirayel duo nie háá ja wíí ná, ɓa gúlú mí. Nie ná Wuse há túósé dɔŋɔ né túkú mí. Náŋa ná ɓaŋcille dúoró, ɓa wɪ wíí wuó ne.

- ⁸Ané é ba há púnsé Wuse Keno sierv, ba sé: "Wuse lóó cúlle pérwó, ba síé wí ráń ná, ba dulla wí wíé ne, a ko aá le zaa wuu."
- ⁹Kuóro Davidi má bóló bulé: "Ríwó ðiðiíle burme báráwa, ane fííléwa a késiówó, ane butúó ríwó zvv bálú sierv, rí é né ówó túme.
- ¹⁰Lo ríwó nyumme, a sí óń wuu ná; a rí wíé nyáńwó, ríwó dúduuri tén wuu mí."
- ¹¹U ká bosé ré: Ba há géré é, ba géró ríwó de bal bóń ní? É rá toó! Amá ba zoké ná tanja lóó, Wuse laaté peri nie ná má há to Zuwifiwa né, a make rúb é a tenbuoró wíi a pá Zuwifiwa.
- ¹²Ri Zuwifiwa zoké ná síé ká nawerwíi pá dúnié, ká ba há éé Wuse múúríwó ná, v a kuorí a pá níé ná há to Zuwifiwa, ri ba né bíré ko la Wuse wíé dí, v é nyvóré né zené kíńkán.
- ¹³Múl néé mí síé, í má níé ná há to Zuwifiwa rí né ń búbul. O ká Wuse nitumí ré, í nie ná há to Zuwifiwa rí. É tutumí síé v há pié pán, ńń pínsú arí tanjá.
- ¹⁴É né ń tń, aá ja rń dunie ten fifisi, ríwó náńa ko Wuse rí, rúb lówó tá.
- ¹⁵Wuse há kénwó géńge tá ná, dúnié nie túó peri, ba rí Wuse pii hé balá. Ri ba né síé bíré ko, rí Wuse caklówó, vó ne eré ré? Uv ne nie há súsé ká bur"isi ní.
- ¹⁶Í háá wase dupén, a pi dupéńdovne pá Wuse v san, zuń rúb sán kááne ná má ré. Ri Wuse te tuu nalursi, v te tuu hílli má ré.
- ¹⁷Izrayel duo nie nhí ane zóó tuu hílli, ba há conné ní. I má nén ná há to Zuwifi, i nhí gur sierv tuu híle ba há cóké, a kaa ko féri zóó tuu ná mé, v nalursi dídíési né.
- ¹⁸É wíé síé, i wí mǎhé rí nyónyóke hílconné ná rí. I ra há wí nalursi kené cé, ká nalursi ní kání cé, i nyvko duhí síé muń neé?
- ¹⁹I sí bulé: "Ba cónni hílli ná tá, ká ríwó káníń né ko héwó buo mé."
- ²⁰U ká tanjá ré. Wuse cónníwó, ba há wúb wíé léé dí ní, ká i é lóú wíé dí, a ko cíńwó buo mé. Síé sí lóú éi nyvkwíi, amá fifá héwíń.
- ²¹Ri Wuse né wo zóó tuuni tu hílli aá conni, v wo é aá tń, i má mé ré.
- ²²Kíéle ná Wuse háá tń sawér é, arírú háá tń haksí má é. U kén haksí caase nie ná há bállé, ká ka sawér cáási má. Síé mínú sawér ná sierv, ri é rá, v sí cókí ane tuu híle.
- ²³Amá kál ná wuu Zuwifiwa há bíré ko a la Wuse wíé dí, Wuse kén dóé, rúb kánwó burko féri tucokí ná mé.
- ²⁴I é ká gur sierv tuu hílé rí, ká Wuse cókí a kaa ko féri tucónse mé, ká v é fa wí mǎhé; Zuwifiwa síé há ká zóó tuuni ná hílli, Wuse wówó kaa burko aá féri, ba tululí ná mé, kíńkán wuu.
- ²⁵Maábináńa, wítanjá rí féńsíwa mé, ń síé jńa rń a, ríiwa zímú mé, a make ríiwa síiwa tu píi make wízínná. É wíi né ká: Izrayel duo nie náńa ná, bançille há dúóre ná kén

tokó rí; v tokó ní ká, tén ná mé nre ná há to Zuwifiwa háá kóó la Wuse wíé ríí dí, ríwó nvo cesi.

²⁶É mé né sié, rí Wuse la Izrayel duo nre wuu tá, ane é ba há púñse Wuse Kenó sierv. Ba sé: "Laataaro á rúú le Siyón né, a ko múúre Zakóbe duo nre busunnu.

²⁷Sié ná nutume ná há sí mínín ríwó péke, ríñ né kúé lówó wíwómó tá."

²⁸Raá níí bel Labaariwero ná Zuwifiwa há véé né, ba ká Wuse dñdómó né, a ósíwa; amá raá níí bel Wuse twóse é ní, ba né ká nre ná Wuse há có, ba naabálwa yur mé.

²⁹Wuse yíre waá kíññi, v wí omo má pié pá, ká kaá la.

³⁰Í má die fa há vé Wuse nvo sé, ká v zaá tñ Zuwifiwa há vóú wíé, a féíwa susu é,

³¹É tu né, ba má zaa há vé Wuse, v sí fówó susu ane v há féíwa susu é.

³²Wuse hé núbííne wuu bvo balá mé, ba wuu há vé Wuse nvo wíé, a make rúú wólli mákú susufárv pówó wuu dúó.

³³Póó! Wuse kuorí zénó kíñkán! U zímé rírú wíé buné lúnó wérí! Áñ rí wóú saríyawa múúla aá zñ? Áñ rí wóú wíé ñménse aá zñ?

³⁴É né Wuse Kenó sé: "Áñ rí ñ Nyuutina Wuse buna? É rá má, áñ rí kóú cícááno?

³⁵Áñ rí lá sié pi óñ pób, rúú má sié baa pi óñ tñ tína?"

³⁶Wuse né á onni wuu, onni wuu tñjú wíé né mñ, v né te onni wuu. Á píñsú, buná rí buná wuu mí! Amu!

Romi 12

¹É wíé, ññ súbííwa ré maábináña, Wuse susufárv ná wíé, í pííwa tu wuu pá Wuse ane vuk"ósó ná há wómmó, a wí busunnu kené, káá tñre Wuse sierv. U é né ká Wuse cvóle taná.

²Í sí dúnié né wí"álle naa pí, amá í lo rí Wuse bírsíwa sabñse, a make rííwa zñ Wuse wícólli há kóú ná: U ná há wéró, a ka hññ, a cère wérí.

³A tñ Wuse zilé ná v há pán wíé, í nóú ná ñ há pié aá búlíwa nññ balá wuu rí: Nññ wuu súb tu mákú ríí kíllú tu; úú taná tñ yardá ná Wuse há pób má mé, a zímú tu.

⁴Núbííno tññ né balá, ká v còrv kán; oro wuu rírú tutumí né.

⁵U sié ññ é né, á má rí. Á kánó ré, ká wuu ko hé náná mé Kirisi mí, a a nññ balá, a wuu a nanndaasé, oro wuu rírú ññ.

⁶Wuse dí zilé pará wuu ní, ká ba wí náná ññ. É wíé, rí Wuse pá nññ dóé, rúú wólli Wuse nvo wíé laa bvl aá pá nre, úú búbul rí yardá.

⁷Nññ ná v há pób dóé, rúú tññ aá pá nre, úú tññ aá pá. Nero ná v há pób dóé, rúú kíkarne nre, úú má kíkarne.

⁸Nero ná v há pób dóé, rúb bul aá dúóri nie naase, úú má bul aá dúóri. U ná há púú ðie aá pá nie, úú pípá rí sabalá. U ná há ká nie sídir, úú tótómú tótómí rí kajána. U ná háá fá nie susu, úú tótuj é arí satoró.

⁹Í sí ló rúwa cólle a nuó yóó cólle. Í bére bógbógbó, ká héíwa tu wérí wérí ee mé.

¹⁰Í cólli náná wérí, a ose búbú náná, ane mááláwa rí maábele.

¹¹Í ka kajána a tuj aá pá Nyuutina, v Sabuna dóé mí, ká sí tenwtítíná á.

¹²Í jújuse yíela ná í há kené wíé; rúwaá ná wula, í dí nyamma; í ose aá cuole Wuse wérí.

¹³Í pípéíwa maábinána ná há lá Wuse dí mí, arí onni ná ba háá jeé; í cake aá la nihwora wérí.

¹⁴Í sül Wuse rúb hé bárka pá nie ná háá wálmíwa, í sül rúb hé bárka ká síwó zókú.

¹⁵Í pé nie ná háá juósé mé aá juóse; ká pé nie ná háá wié mí aá wi.

¹⁶Í wúolíwa sienne pá náná. Í sí ló rí dúnié yijoo gujgarv káníwa, í tana ja múúrín tu wíé. Í sííwa tu píí make wízínná.

¹⁷Í sí bógbógbó tuj tuj bógbógbó, néj wuu mí. Í óú ná há wéró, nie wuu síé mé.

¹⁸Í éíwa há wo é, a ja tenfíél, í rí nie wuu péke.

¹⁹Ð nicólle, í sí áá tuj nie ná há á wíé wíwíwa mé, í lo rí Wuse né dúú cōwuló ba nyúú; bee wíé Wuse Kenó sierv, ba pñsó bulé Nyuutina sé: "Ð né tíí tenbuoró, η né tíwó aa túme."

²⁰Ká ba baa pñse buló sé: "Ri losu kení dñdñmñ, ι pób ðidííli rúb dí; ri nyinywóse kenú, ι pób nyii rúb nyo; ru á é, v ká níñhálá ré, ι pa aá sákú nyúú daha."

²¹Sí ló rí bógbógbó ee wóllí. Tana a wíwere, a dí dóé bógbógbó ee nyúú.

Romi 13

¹Nero wuu mōhó rúb zízíl góvénímánj tíntínáwa nihéese nuó. Tíj wuu lé Wuse né. Nie ná wuu há ké tíj ðhě, Wuse né bílwó ránj.

²É wíé, nero ná há vé tíntínáwa nuó, Wuse há có rí wíé vá é né, v ve. Nie ná síé háá a é, ba pósé saríya né aá héwó tu mé.

³Nero ná háá a wérí, v wí tíntínáwa ná fá, bógbógbó í"aaro níí fówó. Rú já ríí sí tíntínáwa fá, ι í"a wérí, ba sí bíí mé.

⁴Tíntína ká Wuse tutónnó ré, aá jéí wérí. Amá rí a bógbógbó, ι fífá héwínj, Wuse há pób tíj ná, v to yóó. U ká Wuse tutonno né, rúb ture wíte"aaro, rúb zuj rí Wuse cóé wíó.

⁵É né te, v mo rúíwa sanj pá tíntínáwa. Í síé sí é tómmú, í háá fá Wuse cōwuló ná ðwñ wíé né, amá í tana sanj pówó, í há néé, ri é né mōhě í sabuna mé.

⁶É né te í tútúnj lonpówa má. Lonpolaara ná má ká Wuse tutonna né, aá tñgwó tótómí é.

⁷Í tún nero ná wuu omo kuj há míníwa mé; í tún lonpó a pá nero ná há mǎhě rííwa tún pá, a tún táksiwa pá nero ná há mǎhě rííwa tún pá; í fá nero ná há mǎhě rííwa fób, a zíl nero ná há mǎhě zíle.

⁸Í sí ló rí nēj kīj míníwa mé. Náná cólle kuj dũḡo né waá tenni. Nero ná há cóú náná, Wuse kījse kenǝ sierv wímánse wuu ní, v tun é.

⁹Wuse wímánse nyán há ká: "Sí córmu túmú, sí nero bú, sí gá, sí nie bie híěnú," ǝa rí náná ná wuu, kúó hé náná mé wímánse né mí ní: "Cólí nóḡo aní tu."

¹⁰Ru cói nóḡo, ɪ wúb bǝḡbǝḡ a. Ru có nie, Wuse kījse ná wuu ní, ɪ tun é.

¹¹Í tun é, bee wíé í ǝrá há muḡ tēḡ ná mé ré. Í dǝḡ mí gírki isé tēḡ péró. Múl néé mí, laaté ósó pérírá tésíí, a kílle tēḡ ná mé, á há lá Zeezi dí.

¹²Títafiela né, tós pulé pérí tésíí. Á tá bino sierv wí"álle, ká pa lal genne su, a wólí yo pummo sierv lal.

¹³Á ka ntáḡne, áá a wíé ane wǝho sierv. Á pǝrá tu mé rí caḡse dídaaró, rí nyǝǝbuké mí; a pǝrá tu mé rí nílulíwíé, rí wítenne ɛé mé; á pó nese nee, rí sahaksí mé.

¹⁴Í lo rí Nyuutina Zeezi Kirisi súíwa, ane gero, ká sí ló rííwa síé muḡ tēḡnamie satoró wíhiěné mé.

Romi 14

¹Í san nero ná há ká pǝolá, yardá sierv, í sísíennúwa, ká lo tǝḡtǝwíé.

²Bǝḡnyánwíí bíúnó ruu wo óḡ wuu ní áá dí; ká búḡ né yardá há wɪ duoki, v é dídí dupaarv dũḡo.

³Nero ná há wo óḡ wuu áá dí, v wɪ mǎhě rúb lóre nero ná háá dí búdíle náná, ká wɪ náná dí; nero ná má há wúb wuú dí, bú má súb ná háá dí óḡ wuu sariya dí; Wuse sǎḡḡ tína.

⁴Áḡ rí kǝí, a la nero nóḡo tǝtǝnno sariya áá dí? Ruúb tún wérí, ruu óó áá zǝke, v kóú nyúútina wíí ré. U sié sí tun wérí, bee wíé Nyuutina sí pób dóé.

⁵Nero nóḡo béló ná rɪ tápule wér kɪ náná ré, ká nóḡo má bel ná, rɪ ǝa wuu mǎhǝ náná. Nēj wuu zímí dúnáále taḡá, a cínú har.

⁶Nero ná háá cakse tápule, Nyuutina wíé né, bú a é. Nero ná há wo óḡ wuu áá dí, Nyuutina yɪr mé né, v dídí; bú bǝlle Wuse né ká dí. Nero ná má há wɪ onni wuú dí, Nyuutina wíé né, v waá dí, ká má búbǝlle Wuse.

⁷Á oro wuu wúb tu te, v híěsó mí, a wúb tu te, v suu má mé.

⁸Raá wómmó, á wómmó pá Nyuutina né, raá súsú má, áá súsú pá Nyuutina né. É wíé, raá wómmó, Nyuutina né tírá, raá súsó né, Nyuutina né tírá.

⁹Kirisi súwó ká bur"isi suu mé, rúb a nɪsɪe rí nɪwómme wuu Nyuutina.

¹⁰Beé rí síé tɛ, ɪ é dídí maábinóŋɔ sariya? Beé rí tɛ, ɪ má lólórí maábinóŋɔ? Á wuú á ráá mú cí Wuse síé né, rúb dírá sariya.

¹¹Wuse Kenɔ siɛɛ, ɔa púŋsɔ bulé Nyuutina Wuse sé: "D wómmó, nibííne wuu sí bírmi tié ŋ síé, ká rí nɛŋdulí wuu píŋsín Wuse."

¹²É wíé, Wuse sí bósírá, rí nɛŋ má wuu bílú nuɔ pób.

¹³Á tá náŋá sariya díí; ká rííwa sabuna wíí né a: Sí wíí á rúb a nagbámɔ, ríí maábinóŋɔ gérú mé, a a wíbomɔ.

¹⁴Rí bídííli ká busunnú a to páár, v toó; ŋ tɪŋ Nyuutina Zeezi mí ní zímú é. Amá rɪ nɛɔ púú siɛɛ mé bulé bídííli to páár, v bíéna nɛ é né tína rí.

¹⁵Ru tɪŋ bídííli wíé, a aa zókí maábinóŋɔ siɛɛ, v é, ɪ wɪ cólle máké pób. Nɛɔ né Kirisi há súwó wíé, sí bídííli wíé tɪŋ a rúb zókú tu.

¹⁶Wíí ná í há nɛé ruu wéró a péíwa, í sí lo rúb a hagaase a pá náŋa.

¹⁷Wuse kuótóɔ siɛɛ wííŋɛɛ rá to bídííli rí nyɔɔlɔ. U wííŋɛɛ né ká, tékétéké rí tɛŋfiél, arí satoró ná Wuse Sabuna háá tɛé.

¹⁸Nɛɔ ná wuu há tɪŋ é mé a tɪŋ aa pá Kirisi, Wuse có tína, ká rí nibííne má buló wíé wéró.

¹⁹É wíé, á a wíé ná há sí lo rí tɛŋfiél míŋrá péke, wíé ná há sí súúrírá yardá.

²⁰Sí bídííli wíé tɪŋ zɔke Wuse há tɪŋ tutumí ná. U ká taná ré, ɔa wo bídííli wuu ní aa dí. Amá rí dí bídííli, ká ríí maábinóŋɔ tɪŋ é wíé a wíbomɔ, v wɪ wɛrɪ.

²¹É ná há wéró ní ká: Sí namɛ dí, a sí divɛŋ nyó, a sí óŋ dí, rúb a nagbámɔ a péí maábinóŋɔ, rúb tɪŋ rán a ɔal.

²²l sabuna há kób ná wíí né múl mé, lo rúb éí rí Wuse péke wíí. Nɛɔ ná háá já rúb a wíí, a kíéle ruu ɛɛ wéró, v ná wér.

²³Amá nɛɔ ná há ná bídííli, a kíéle ruu díí wɪ wɛrɪ, ká v dí, Wuse sariya yó tína, bee wíé v wɪ Wuse yardá éé, rɪ é wéró ká v a. Wíí ná wuu síé ɪ há wɪ Wuse yardá éé, ruu wéró ká ɪ a, wíbomɔ né é.

Romi 15

¹Á nɛ ná há dúókó yardá wíé mé, v mɔhɔ ráá nyamme nɛ ná há ká púóllé yardá mé, hɛwíwíé, ká sí dé í"ará tu tɛŋɔɔ wíé né.

²U mɔhɔ ráá nɛŋ balá wuu a wíé aa jóú nóŋɔ wérí ní, a aa jóú tɛŋɔɔ né, a make rúb yardá súuri.

³Kirisi wúb tu tɛŋɔɔ wíé né jéé, amá ɔa púŋɛ Wuse Kenɔ siɛɛ a buló wíé bulé: "Zome ná nɛ há píé aa túksí né, ɔa pii túksín."

⁴Ká wípúŋsibilé ná wuu síé ká ɔa púŋsɔ bil, á cááne wíé né. Rí é púŋɛ búólírá, a párá nyamma, a make ráá ka yiela.

⁵Rí Wuse ná háá pá nyamma, a né búbúwé nìe, rúbú péíwa mé rííwa ka nutumè, áá va Zeezi Kirisi nabulle mí,

⁶a wuu hé nánjá mé, a tuj nuò mé, áá bi Wuse ná há kára Nyuutuna Zeezi Kirisi Ana mé.

⁷É wíé, í san ka nánjá wérí, ane Kirisi há keníwa wérí é, rí Wuse yur píjisi.

⁸Ì búlò áá péíwa, Wuse wúbú nuò hár bure; Kirisi púú tu make yómo, a pá Zuwifiwa, a make rí Wuse há tá nuuse ná párá naabálwa, ríwó nuò sú.

⁹Ká rí nìe ná há to Zuwifiwa má píjisi Wuse, v susufáru wíé. É né ba pújse Wuse Kenò sierv a bulé: "É wíé, η sí búi mé nìe ná há to Zuwifiwa sierv, a yi yula dénní."

¹⁰Ba báá pújso bulé: "Í nìe ná há to Zuwifiwa, í rí duo ná nìe Wuse há lísé, í wuu hé nánjá áá jwose."

¹¹Ká baa bulé: "Nìe ná há to Zuwifiwa, í bi Nyuutuna mé, rí duó wuu nìe búú mé."

¹²Ezayi má báá sé: "Izayi dunie sierv báálò nójò sí ko, a isi dí kuorí nìe ná há to Zuwifiwa nyúú. Rí nìe ná há to Zuwifiwa tujú mé, a ka yíela."

¹³Wuse ná há hé yíela nìe sierv, sí a rí satoró súíwa, rí tɛɲfiél mu, í há lóú dí wíé, a make rúbú tujú Sabuna dóé mí, a a rí yíela má péríwa wérí.

¹⁴Maábinája, η tu íṣ zuj rí sawér súíwa ré. Í ẽ wíé má wérí, a wólli nánjá áá cááne.

¹⁵Amá wíé nája mé, η ha ósó áá púúsiwa dulla mé ré, η kenò né sierv, a jija rííwa pi wíé ná, í há íwó a líísiwa tu, a tuj zilé ná mé Wuse há pié páj,

¹⁶ríj wólli a Zeezi Kirisi tutónnó, nìe ná há to Zuwifiwa sierv. Ì tujwó sísíénnúwa ane vuk"ɔɔso né, a búl Labaariwero ná pówó, a make rí Wuse sánjwó, ane vuk ná há kén hɛj né, ríwó a nìe ná Wuse Sabuna há múúríwó busunnu.

¹⁷É né tɛ, Wuse wíé sierv, η wónj tu áá píjisi Zeezi Kirisi yur mé.

¹⁸Ì wí wíí nój wíé kowe áá bul, rí Kirisi há péj mé, η tuj tutumé ná dunj wíé rá. Ì wólló kese nìe ná há to Zuwifiwa, ba ko san áá tuj Wuse nuò; a tuj nuò wíbulé rí wí"álle mé,

¹⁹a tuj nyánjse rí wíguré dóé mí, a tuj Wuse Sabuna dóé mí. Ì síé púl Zerizaleme mé né, a bul Kirisi Labaariwero wíé pá nìe, a kaa zv kíjkeré tóne, a mú yake Iliri dutílle mé.

²⁰Ì hé dóé a zv tóne ná, néj wuu ha há wí Kirisi yur ráj yíré ná né, a bul Labaariwero ná, a make ríj sí nìe nája múbiló daha só.

²¹Ane é ba há pújse Wuse Kenò sierv a bul; ba sé: "Nìe ná ba há wúb wíé búlé pówó, ba sí nóú, ká nìe ná má há wúb wíé níé, ba sí ne."

²²É wíé né kérij naasí eré, η ja ηménjse gúl ríj kóíwa rí.

²³Múl néé mí síé, η ténínj tutumí, é tóne mé ré. Bujsé kánó, η há cóíwa rí koe.

²⁴Ruŋ né kúé aá mú Ɛsɔpanye tíé, ŋ́ ɓínú rín tuŋ néíwa ré. Ɔ sí ko kéníwa duh́ múó, rín teŋ pɔre, ká rííwa pɛŋ mé rín daare col.

²⁵Múl néé mí, ŋ́ mú Zerizaleme né, rín tuŋ pá Wuse nie ná há muŋ é tóó mé.

²⁶Masɔɔvane dutílle, rí Akayi dutílle Zeezi laadíire vóóró, a kiesɛ kiesó, ríwó pii sán Wuse nie sierv niyaara ná há muŋ Zerizaleme mé.

²⁷Ba ɓíné é, ríwó sánwó mé né, amá v sié ká kún rí é, ɓa túŋ. Nie ná há to Zuwifiwa, há túŋ Zuwifiwa mé né a ná Wuse wíé nyɔré, ɓa má mɔh́ ríwó sán Zuwifiwa mé, a ríwó oŋjaalé ré.

²⁸Ruŋ né zín é wíí tenni, rí pi kiesó ná rí h́éwó nése mé, ŋ sí ko néíwa, ká daare mú Ɛsɔpanye tíé.

²⁹Ɔ sié ís ruŋ ní kúé, Kirisi bárka sí sún, rín kaa kóíwa rí.

³⁰Maábináŋa, ŋ́ súlíwa ré, Nyuutina Zeezi Kirisi yur mé, aá súlíwa, Wuse Sabuna há pí colle ná párá yur mé, í pɛŋ mé, ráá lowi wɔɔɔlɔ mé, rííwa sɔl Wuse pán wérí,

³¹rín lú le Ziide dutílle nie ná há wɔ Wuse ẽ nése mé. Ká make rí Wuse nie ná há muŋ Zerizaleme mé, cakla kiesó ná ŋ há kené aá mú rín pówó,

³²a make, rɔ Wuse né sáné, rín juɔse kóíwa rí, a ko kéníwa sierv fiele múó.

³³Rí teŋfiél Wuse míníwa wuu har! Amu!

Romi 16

¹Á nátoló Foobe, ŋ púú héíwa nése mé. Í kánú wérí. Háála ná há túmé aá pá wɔɔɔla púl ná há muŋ Saŋkire mí, ɓa nóŋo né.

²Í kánú wérí Nyuutina yur mé, é ná Wuse nie há mɔh́ ríwó ka náná. Ruɔ súlíwa óŋ, í sánú mé arí óŋ ná v háá jeé. U má sán nie ɓikana mé wérí, v sánúŋ má mé ré.

³Í bólle Piriisili rí Akila. Ɔ ríwó wuu ní ká tutúnnónáná Zeezi Kirisi tutumé mé.

⁴Ba yówó muse má tu tá, ŋ wíé. Ɔŋ bárkwó; ŋ duŋo má rá sié wóó bárke, wɔɔɔla púlli nie ná wuu há to Zuwifiwa, ɓa máá bárkwó ré.

⁵Í bólle wɔɔɔla pul nie ná wuu há mínwó jaa mé. Í bóllín nicólli tu lpayinete. U né ká dúŋdúú nero ná há lá Zeezi wíé dí, Azi dutílle wuu mí.

⁶Í bólle Maari, v túmó wérí a péíwa.

⁷Í bólle Anɔonikisi rí Zuniya. Ba kán duníé ré, a baa án bunajaa zúzúurnáná má. Kirisi nutumé ná sierv, ɓa ká nibúúlé rí; ɓa lán sié má tu, a la Kirisi wíé dí.

⁸Í bólle Anpiliyatisi, v kán nicólli tu ré, Nyuutina wíé mé.

⁹Í bólle lɔbeŋ, á tutúnnónóno, Kirisi wíé mé, a bólle Sitaki, ŋ naŋnónócoli.

¹⁰Í bólle Apelese ná, wálme há pérú Kirisi wíé mé, ká v cí tike. Í bólle Arisitobili jaa nie.

- ¹¹Í bóllín dunero Erodiyoy má. Í bólle Narsiisi jaa nie ná há muḡ Nyuutina ḡmēno mé.
- ¹²Í bólle Turifeene rí Tirifozi, 6a ká háála ná há túmé aá pá Nyuutina né. Í bóllirá nıcólly tu Persidi má. U ká háálo ná há túḡ kúnkán a pá Nyuutina.
- ¹³Í bólle Nyuutina nılise Rufisi, rırú maá ná há kán má maá.
- ¹⁴Í bólle Aseḡkiriti, a bólle Fuleḡoy, a bólle Ermeese, a bólle Patiroba, a bólle Ermaase, a bóllirá maábináḡa ná wuu há múnwó dıhı.
- ¹⁵Í bólle Filologi rí Zili, a bólle Nere rırú nátoló, rí Olḡpe, arı Zeezi laadııre ná wuu há múnwó dıhı.
- ¹⁶Í bólle náḡa wérı arı cólle, ká rı busunnu sı ráḡ mınú. Kirisi laadııre pılli nie wuu bóllıwa.
- ¹⁷Maábináḡa, ḡḡ sılıwa ré, ı pııwa tu mé arı nie ná háá hé cakó, aá yḡḡḡı nie, rıwó sı cááne ná ı há níe sánú. Í sı é nie 6árú.
- ¹⁸É nie duo mı wı túmé aá párá Nyuutina Kirisi ní, 6a túmó aá héwó filli mı ní, a bul nuḡmóḡwıé rı nunyıısıwıé, aá tel nie ná wızıme há wı zeḡ.
- ¹⁹Í há sánḡ aá tuḡ Wuse nuḡ sé é, nie wuu ní úı mé. U é kán satoró, ḡ jıjúbóıwa wıé; ḡ sıé có rııwa zuḡ wıé, aá a wıwere, ká káníwa tu páár wıḡḡḡo cıo rı.
- ²⁰Teḡfıel Wuse sı tıkse Sitaane ı naase mıl, v waá dááne. Ráá Nyuutina Zeezi Kirisi hé bárka pııwa!
- ²¹İ tıttınnúnóḡo Timote bóllıwa. İ dunıe Likisi rı Zasoy rı Sısipatere máá bóllıwa.
- ²²İ é Tertisi ní pıḡse kenı né, ḡḡ bóllıwa Nyuutina yır mé.
- ²³İ é Pool nıḡjaatına Gayisi rı wıcvola pıl nie ná wuu há mınú jaa mé, 6aá bóllıwa. Tóo meéwıbillo Erasıte máá bóllıwa. Á maábinóḡo Kartisi máá bóllıwa.
- ²⁴((Ráá Nyuutina Zeezi Kirisi hé bárka pııwa wuu! Amu!))
- ²⁵Á pıḡsi Wuse! U né wııwa yardá aá súuri, a tuḡ Labaarıwero mı, arı Zeezi Kirisi ná wıé ḡ háá bulé mé. É Labaarıwero mı ní, Wuse tuḡ a, v wıé ná wuu fa há féḡsé buḡse 6ıkáná,
- ²⁶6a zaá a nyaamı, a báá wı féḡsé, ká dúníe nie wuu zıḡwó, a tuḡ Wuse há éé v wılaabulla pıḡsıwó hé kenne mé, a make rı duó wuu nie wólly la é wıé dí. Á pıḡsi Wuse ná, há wı dıpılı kené a wı dıtenrı kené; v dıḡo né ká wızınnú. A tuḡ Zeezi Kirisi mı, á búú mé, buḡsé rı buḡsé! Amu!

1 Kōreŋte

1 Kōreŋte 1

- ¹Ɔ é Pool, Wuse né há có, a yíre ríŋ ko a Zeezi Kirisi nutmí, ƚ rírá maábinóŋo Sositeene né púŋse kenó né ráá pá,
- ²Wuse púl nie ná há muŋ Kōreŋte mé. Ba nie ná há cáké lísíwó tu, a tuŋ Zeezi Kirisi mí, a a Wuse nie, arí nie ná wuu há muŋ dúnié kíŋkere wuu mí, áá cúbólrá Nyuutina Zeezi Kirisi ná, há kára ríwó wuu Nyuutina.
- ³Ráá Ana Wuse, rírá Nyuutina Zeezi Kirisi péíwa bárka arí tenfíél!
- ⁴Ɔŋ bóllíŋ Wuse kál wuu í wíé, v há tíŋ Zeezi Kirisi mí a hóu bárka ná péíwa wíé.
- ⁵Wuse tíŋ Kirisi mí a púú pálle duo wuu péíwa, í a kuóre ɔa sierv, é né te í kánú wíɓɓe ná zímé, a zuŋ wíé wuu múbúla áá líse.
- ⁶Wíwere ná ɔa há búlé péíwa a tune Kirisi mí, ɔa cáásó cí wérí í sísíennúwa.
- ⁷É wíé, Wuse pálle ná oro wuu wííwa múrú, í nie ná wuu háá déllírá Nyuutina Zeezi Kirisi burkoe.
- ⁸Wuse sí péíwa mé, rííwa ka géŋgén a mú peri tokó, a make ríwó sí wízókí wuu ná, í mé, á Nyuutina Zeezi Kirisi kal burkoolí.
- ⁹Wuse ká tékétéké, v nutálle waá giri. U né yííwa, rííwa a óŋ balá, í rírú Bio Zeezi Kirisi, há kára Nyuutina.
- ¹⁰Ɔ maábináŋa, ƚŋ súbíwa, á Nyuutina Zeezi Kirisi yir mé, í tuŋ nuó mé, a sí ló rí nubámmá zúbíwa péke. Amá í ka sabuŋbalá, a wuu tuŋ wíjaalí mé.
- ¹¹Ɔ nío rí kapose zúbíwa péke. Kulowe jaa nie né kúé bul é wíé pán.
- ¹²Ɔ háá já ríŋ búlú ná né ká, í cáksé goó goówa. Nónŋ sé: "Ɔ muŋ Pool har né!" Nónŋ má sé: "Ɔ é muŋ Apolosi har né!" Nónŋ má sé: "Ɔ é muŋ Sefa har né!" Ká nónŋ má sé: "Ɔ é muŋ Kirisi har né!"
- ¹³Kirisi cáksó ré? Ba ɔáse Pool dagesé daha né v súwíwa yir mé yáá, Pool yir mé né ɔa múnsíwa nyii mí?
- ¹⁴Ɔŋ bóllé Wuse, ƚ há wííwa oro wuu kené muŋsi nyii mí wíé, rí Kirisipiisi rí Gayisi duŋŋ rá;
- ¹⁵a make rí nénŋ wuu sí búllíŋ yir mé né, ɔa kánú muŋsi nyii mí.
- ¹⁶Taŋá ré, ƚ múnsí Sitefana má rírú jaa nie né; ƚ báá wí bííné ruŋ múnsí nénŋ nónŋ.
- ¹⁷Kirisi há túmíŋ, v wí sé ríŋ mú muŋsi nie nyii mí, v sé ríŋ mú bul Labaariwero wíé né pá nie. Ɔ síé wí núbííne zímé né kené áá bul, a make rí Kirisi dagesé daha suu ná, sí yóó tá.

¹⁸Kirisi dagesé daha sɔv ná wíé bulé ká guṅgáwíí ré, nie ná háá yúksé rí; ká a dóé, a párá é nie ná Wuse há léé aá tá.

¹⁹É né ɔa púṅse Wuse Kenɔ sierv bulé Wuse sé: "D sí a rí zumé tɔnáwa zumé nyúike, ká rí wí"ũra má zumé a yóó."

²⁰É wíé, wízinníkínkánwa ná muṅ neé? Kenzinníbɔbara é zumé muṅ neé? Zaa tɔtótɔtɔno é muṅ neé? Wuse mákó rɔ dúnié wízume ná ká còlló ré,

²¹bee wíé Wuse wízume mé, dúnié nibííne ríwó wízume ná wuu, ɔa wúú mé wuo tuṅ aá zuṅ Wuse. Wuse é sié tɔṅú wíbulé ná bulé há nhí guṅgáwíí mé, a la nie ná há lóú dí, a tá.

²²Zuwifiwa ja nyánwíé né ríwó ná, Gurekewa má jíja zumé né.

²³Amá Kirisi há súwé dagesé daha wíé né, á é búbul. U é nú we Zuwifiwa mé, ká a guṅgárú a pá nie ná há to Zuwifiwa.

²⁴Amá nie ná Wuse há yíré, Zuwifiwa rí Gurekewa wuu sierv, é Kirisi ká Wuse dóé ní, a a Wuse wízume má, a pówó.

²⁵Wuse wíí ná ɔa há súú ká guṅgárú, v kén wízume kílle nibííne zumé; Wuse pɔólíwíí ná má ɔa há bííne, v kén dóé kílle nibííne dóé.

²⁶Maábináṅa, í kíéle ná, í nie ná wuu Wuse há yíré sierv, nibinní mí, zumé tɔnáwa wɔ kan, nɔduoru wɔ kan, nɔpɔṅe má wɔ kan.

²⁷Amá dúnié nibííne há sé nie ná ká guṅgátííná, ɔa né Wuse tɔɔse rúú kaa hũse zumé tɔnáwa. Ba ná má dúnié nibííne há sé ɔa ká nɔpɔlle né, v tɔɔse ríwó hũse nɔduoru.

²⁸Wuse sié báá tóósé nie ná, nibííne há sé ɔa ká nɔkóṅsá a kaá lóre, nie ná nibííne há sé ɔa ká oṅyóówa, ríwó zoke nie ná há sé ɔa ká nɔtaṅáwa,

²⁹a make rí nén wuu súú tu mákú Wuse síé mé.

³⁰Wuse sié keníwa có Zeezi Kirisi mí, v né árá zumé. Wuse tɔṅú mé a lárá tá, a bel ráá ká tékétéké, a wɔ busunnu kené, v síé mé.

³¹É wíé, ane é ɔa há púṅse bulé: "Rɔ neró já rúú mákú tu, rúú mákú tu Nyuutina wí"álle sierv."

1 Kɔreṅte 2

¹D maábináṅa, ṅ há kóíwa rí ríṅ bul Wuse wíé ná péíwa, ṅ wɔ nuṅmónṅ lɔṅó ní kené ko, ṅ báá wɔ zɔṅzinníwíé má búlé.

²D há kúé míníwa sierv, ṅ wɔ wíí oro wuu wíé zímé, rɔ Zeezi Kirisi dɔṅo wíé rá; Zeezi Kirisi ná ɔa há básé dagesé daha.

³É né te, ṅ fa ko míníwa sierv a a nɔpɔlá, a fífá héwíṅ, aá cel.

⁴Wuse wíbule ná η há búlé aá pá nɛ, a pi wíé ná aá karme nɛ, nibííne wízume rá, η kaa bul aá ja nɛ sabunse bírse, amá é ná η háá bul wíé, é mákó rɪ Wuse Sabuna dóé ní míníη mé.

⁵É wíé, rúwa Zeezi laadí ná sí nibííne wízume wíí á, ká taja le Wuse dóé ní.

⁶Wízímé ré η mánse aá pá nɛ ná há bíé, Wuse ηménɔ sɛrv. É wízume síé to dúnié óη, v to nɛ ná má zaa há te dúnié kaa ké, ká ríwó cíé suse má wízímé.

⁷Wuse wízume wíé né η búbul. Wízume ná Wuse há bílé, ráá tíηú mé a ná pín, v fa mɪη Wuse rí, rɪv ha wɪ dúnié éé, ká fa féηsi nibííne síé mé.

⁸É wízume, dúnié kuóre balá má wúb é. Rɪ ba fa úé ré, ba waá sán ka Nyuutna ná há kén pín, ríí báse dagesé daha.

⁹Amá ane é há púnse Wuse Kenɔ sɛrv bulé: "Wíé ná nibííno síí há wúb néé ná, v dille há wúb níé ná, wíé ná ha há wɪ nibííno sabuna sɛrv zúé ná, ba né Wuse jaa bil nɛ ná há cóú mí."

¹⁰Wuse óó v Sabuna make é wíé párá é, bee wíé Wuse Sabuna lúksó zɪη wíí wuu ní, a zɪη Wuse wílunje má tu.

¹¹Nibííno há wúb nóηɔ sɛrv wíé wuó zɪη, rɪv tu sabuna rá é, néη wɪ Wuse má wíé wuó zɪη, rɪ Wuse Sabuna dɪηɔ rá.

¹²Ká sabuna ná síé há míηrá mé, v wɪ dúnié líé, Wuse Sabuna né v pii párá, a make ráá zɪη onni ná wuu, Wuse há pié párá, v zilé mí.

¹³É wíé né, á bul aá pá nɛ. Á síé wɪ nibííne wímánse zímé né kené aá bul, Wuse Sabuna há pí zímé ná párá né, á kaá bul. É né á wólli mánse Wuse Sabuna wíé, aá pá nɛ ná há kén é Sabuna.

¹⁴Nerɔ ná há wɪ Wuse Sabuna kené, v wɪ é Sabuna wítánse wuó san, ba wuu dé ká guḡáwíé né, v rí; v wúb múbla wuó ne, bee wíé Wuse Sabuna nú pé, ba wóllíwó aá kíéle.

¹⁵Nerɔ ná há kén Wuse Sabuna, v wo wíí wuu ní aá kíéle, ká néη toó aá kíélú.

¹⁶Ane é Wuse Kenɔ há sé: "Áη rí é Nyuutna háá bíúnú ná? Áη rí wóú aá cááne?" Ká á é, Kirisi háá bíúnú ná né míηrá má mé.

1 Kɔrɛηtɛ 3

¹Maábináηa, η fa há míníwa sɛrv, η wííwa rí wuó bul ane nɛ ná háá tɪη Wuse Sabuna cólle. Amá rɪη nú búlíwa rí, ηḡ búbul ane nɛ ná háá tíηwó tu cólle rí né, ane heḡbiisi, Kirisi wíé sɛrv.

²Ɖ wíbule ná nɪhí nɛ"íl né, η péíwa. Ne"íl dɪηɔ né í wólli aá nyo, í wɪ ɓɪdídúoru wuó dí. Arí zaa má tu, í ha wɪ ɓɪdídúoru wuó dí, bee wíé í ha dé ne nɛ ná háá tíηwó tu cólle ní.

³Sagvumó rí nese há míníwa péke, nie ná háá tǔwó tu cólle wí"álle rá é ré? Nie ná háá tǔwó tu cólle valé sierv né, í muɣ.

⁴Í sierv, nóɣo háá bulé: "D é muɣ Pool har né!" Nóɣo má sé: "D é muɣ Apolosi har né!" Dúnié nibííne wíbulé rá é ré?

⁵Áɣ rí ká Apolosi? Áɣ rí ká Pool é? Á wuu ká tutúnná ré, oro wuu rírú wí"aalí, Nyuutina tɔɣ, á ko bul Labaariwero wíé péíwa, í laa dí.

⁶D é cóɣse tuu rí, Apolosi ko a nyii gaare. Amá Wuse né éé, v bare.

⁷É wíé, nero ná há cóɣsé, rí nero ná há á nyii gaare, ba rá to fé. Wuse né kíwó wuu, v né éé tuu bare.

⁸Nero ná há cóɣsé, rí nero ná há gáaré é, ba wuu mohí náná ré. Wuse sí pówó nɛɣ wuu rírú ker, a cérwó nɛɣ wuu tumé mɔso.

⁹Á é wuu ká tutúnnúnáná ré, Wuse tutumé sierv. Í né síé ká Wuse baka; í ká jaá má ré, Wuse síso.

¹⁰Wuse bárka ná mé, ɣ bíl jaa ná múl ane jisóorbíbar, nero nóɣo sóú nyúú. Amá nɛɣ má wuu pówó tu mé, arí é ná v háá so é jaa.

¹¹Jaa múl bíló, v né ká Zeezi Kirisi. Nɛɣ wuu báá wí jumúl húó wuó bil.

¹²Ká, rí salme né, rí wáre né, rí dówíwere ní, rí daase né, rí mɔro né, rí nyómíní ní, rí tina pii sóú nyúú, nero wuu tutumí sí ko a nyaamí.

¹³Kál ná Wuse háá á rúb dí dúnié sariya, jutanáwa rí jiyóówa sí nyuse. Wuse sí pi nín nyike nero wuu sooló, a zímú jaa dóé mɔso.

¹⁴Ru ná jisoolí né wí díé múóle, Wuse sí tǔɣ tina.

¹⁵Ká ruv ná jaa díó múóle, v wí tumé wuu kené. U sí ná laaté é, amá vó dé ne nero há cáɣ nín le né.

¹⁶Í wí ẽ rííwa ká Wuse jaa né, Wuse Sabuna zɔv míníwa mé?

¹⁷É wíé, nero ná háá zoke Wuse jaa, Wuse sí zókú tina. Wuse jaa wí busunnu kené, í síé ká é jaa né.

¹⁸Nero wuu sóú tu nyísú. Rí nɛɣ míníwa sierv a bune ruv kɛɣ dúnié né wízume, rúb tina cuule, ká rí wízume tu pérú.

¹⁹Dúnié né wízume ká cólle ré, Wuse é síé mé. É né ba púɣse bulé: "Uó kese wízunna ba líɣ sierv né."

²⁰Ká baa púɣse bulé: "Nyuutina ẽ wízunna sabuɣse, v íó rí ba wuu ká yóó."

²¹É wíé, nero wuu sí ló rúb nyuko le nibííno har tɔɣé mé. Í tana zuɣ rííwa né te óɣ wuu.

²²Rí Pool ní, rí Apolosi ní, rí Sefa né, rí dúnié ní, rí hiěsó ní, rí suv né, rí zaa wíé né, rí cíé wíé né, í né tíwó wuu.

²³Kirisi má né tííwa, ká Wuse má tílle Kirisi.

1 Kɔrɛntɛ 4

¹É wíé, í bɛlɛrá ane Kirisi tutɔnna. Á ká Wuse wífɛnse laabɔlpáára né.

²U ná sié há céré rí laabɔlpáára né ká, rí oro wuu a tékétéké.

³Rííwa nú dín sariya, rí dúnié nɛ né, ɔ é wín wálmɛ. Ɔ má tu wín tu sariya dí, ɛ íǝ rín wí wíí zóké.

⁴É rá tanja wín tanjá pá. Nɛɔ ná háá dín sariya né ká Nyuutina.

⁵É wíé, í sí nɛn sariya dí, rí kal ha wí péré. Í dɛlle Nyuutina rúb ko. U nú kué, rí a rí bíno siɛɔ wífɛnse nyuse pɔmmɔ mé, rí nibííne siɛɔ wíbilé má le pɔmmɔ. É né sié, rí Wuse bi nɛn wuu mí, a céré é há mɔhɛ.

⁶Ɔ maábináɛa, ɛ búl wíé nyán ko tíínɛn rí Apolosi mí, ráá wíé a cááné ré a péíwa. Í bɛlɛrá háá a é, a make rííwa nɛ wíí né múl há sé: Í sí áá daare é há púnse Wuse Kɛnɔ siɛɔ. Í sí nyúkí tɛn nɛ náɛa mé, káá cí náɛa mé.

⁷Án rí tɛ ɪ kílí nónɔ? Bɛé ɪ ka, rí Wuse ra wíí péé? É wíé sié, bɛé rí tɛ ɪ mímákí tu, anɛ ón ná ɪ há kené, rí Wuse ra wí píé péí?

⁸Í zánɔ ná onni ná wuu í háá jɛé né, a ka ɔɛ. Í bírmɛ kuóré, ká á é ha to kuóré. Ɔ có rííwa ɔíɛna a kuóré tu, ráá má dí kuorí arííwa.

⁹Á é Zeezi nɛɔmɛ, ɔ nihí anɛ Wuse óó, á né a nibííne wuu hatɔna. Á dé nɛ nɛ ɔa há lísé tá, ríwó ɔúbɛ né. Á ká nibelé rí dúnié siɛɔ, malíkawa rí nibííne wuu síé mé.

¹⁰Á tɛn Kirisi wíé, a de nɛ gɛngátuna né, ká í é a wízínná, Kirisi siɛɔ. Á ká púóllé, ká í a bíbára; ɔaá zílíwa, káá lórírá.

¹¹Arí zaa, losu rí nyinyóse wulá wírá mé. Áá laale gɛkɔnsa né. Baá ɛmásírá, á a nɛɔɔbaaré.

¹²Áá tɛn bɔl né, áá járá nɔ ɔidííli. Rí ɔaá túksírá, á bárke; rí ɔaá wálmírá, á nyammɛ.

¹³Rí ɔa búl bóɛbóɛ párá, á búl wérí pówó. Arí zaa, dúnié nɛ wírá bú; á nihí pupul kuɔra né ɔa síé mé, a ówó nikaagbésitáálé.

¹⁴Ɔ wí wíé nyán púnse áá jéíwa húsé né, amá ɛ púnso áá ja rín cááníwa né, bee wíé í kán bicólle ní.

¹⁵Rí sídííre có ríwó a búí fí má, a mánse Kirisi wíé áá péíwa, í áná é ní balá. Ɔ né kéíwa áná, Kirisi ɛménɔ mé. Ɔ né búl Labaariwero wíé péíwa, í laa dí.

¹⁶É wíé sié, ɛn súlíwa ré, í nún, áá válín nabulle mí.

¹⁷É né tɛ, ɛ tómun bicólle Timote í rí. Timote ká tékétéké Nyuutina wíé siɛɔ. Ɔ háá va é Kirisi ɛménɔ mé, arí wíé ná ɛ há gúóré áá búl wíwola púlli wuu mí, Timote sí ko ɔse mánsíwó wuu péíwa.

¹⁸Í nánjá nyúkú, a bune ruŋ báá waá kóó néíwa ré.

¹⁹Ri Nyuutuna né sié sáné, ŋ waá dááne káá kóíwa rí. É né sié, rín ko ná nyuktuna ná wíbulé ríwó dóé muɔɔ.

²⁰Wuse kuótóó ná sié to wíbulkáná óŋ, amá ʋ ká dóé wíí ré.

²¹Í sié có beé rí? Í pé pi daa né áá ko yáá, ŋ ka cólle rí línporí né ko?

1 Kɔɔɔɔ 5

¹Nilanwíí ré túmíwa sierv, ɔa búlú wíé la dhí wuu. É wíí, nie ná há wí Wuse léé dí, ɔa má tu waá sán óó. Í sierv nóŋo né kenú áná háálo áá pé.

²Ká í ha wólli nyuko áá a. U fa mohó rííwa sierv zoke ré, ká rííwa kiri báálo ná há túŋ é tutumí, rúb lííwa sierv.

³Í dhí bóló rííwa, amá ŋ sabuna é míníwa sierv. Í é zánó dí nero ná há túŋ é tutumí sariya ré, á Nyuutuna Zeezi yur mé, ane ŋ há míníwa sierv. Rííwa kúó cén rííwa zuŋ é wíí, ŋ sabuna míníwa har; á Nyuutuna Zeezi sí péíwa dóé.

⁵Í lo é báálo pá Sitaane, rúb zókú tɛɛnamie, ká rí Wuse lóó duma é tá, Nyuutuna kal kóé.

⁶Mákí tu wíí to rán. Í wí é rí sibúr muó níí a dupén mín wuu isi?

⁷Í líse sibúrbunéwa í sierv, ká a nífélé ane dupén mínfele, ɔa há ŋmúsé, ká wí sibúr héé. Kirisi há kára Pake cana pewie, ʋ súwó.

⁸É wíé, í lo ráá dírá cana; í sié sí ló ráá dúú, arí dupén ná há kén sibúrbunéwa. É sibúr né ká sabón rí nilanwíé. Á dírá cana arí dupén ná há wí sibúr kené. É dupén né ká sapummi arí taná.

⁹Keno ná ŋ há púŋsé péíwa sierv, ŋ búlú bulíwa lííwa tu rí nilaama.

¹⁰U to ane ŋ dé bulíwa sí dúnié nilaama, rí sútínáwa, rí gaara, rí veŋbaara wuu sierv né kúósú. Ri é é ní, íí lé káá tá dúnié ní.

¹¹Í taná já rín bulíwa lííwa tu, arí nero ná wuu há sú káiwa maábinón, ká a nilán, é rá má sútína, veŋbaaro, nitksó, sunyɔɔro, gaaro. Í sí ló rííwa rí nye nero duo dí ɔie má tu.

¹²Í ra wí nie ná há wí Wuse léé dí, sariya dí. Wuse níí díwó sariya. Í taná mohó rííwa dííwa púl sierv nero é sariya ré. Ane é Wuse Keno há sé: "Í líse sabónɔtuno í sierv."

1 Kɔɔɔɔ 6

¹Rííwa sierv oro kúó ka nese rírú nóŋo, ʋ káá mú nie ná há wí Wuse léé dí sié né, ríí bul, káá sí káá mó Wuse nie rí?

²Í wí é rí Wuse nie níí á ríwó dí dúnié nie sariya? Rííwa né sié á rííwa ko dí dúnié nie sariya, í tu wíwíela né sié í wóó wuó zuŋ?

- ³Í zuṗ ráá núí á ráá dí malíkawa sariya; dúnié nyúú wíé né sié ráá sí wóllú?
- ⁴Ká, rí dúnié nyúú wíé kúó hé nese í péke, í kaá ja sariyadiire ná há wí sé kené, wicvɔla púl mí!
- ⁵U é to hũsé a péíwa? Wízínnú balá má tóíwa sierv, a wóllú maábináṅa péke zu, aá ɔse wíí?
- ⁶Ká rí maábináṅa belle ná náná í sierv, nóṅɔ ka é wíí isi mú nɛ ná há wí Wuse léé dí rí, a buɪ aá zókú nanaárínóṅɔ ná yir.
- ⁷Í há dé pa náná mú sariyadiire sié ná má tu, í ɓale dihi né é. Í wí nílóro mɔ́ wuu wuó nyammɛ? Beé rí tɛ í wí có rí ɓa víríwa?
- ⁸Ká í né bure aá lóre náná, aá vure náná; í maábináṅa rí má né, í tútuṅ é.
- ⁹Í wí ẽ rí gologolo nibííne wí ker kené Wuse kuótóó sierv? Í sííwa tu nyísú: nulaama, venḡaara, nicorma, báála ná há gírɛ aá pí náná, rí háála ná há gírɛ aá pí náná,
- ¹⁰gaara, síitínáwa, sunyɔɔra, nituksa, kaafórdiire, ɓa wí ker kené Wuse kuótóó sierv.
- ¹¹Í sierv nɛ náṅa sié fa ká é né. Amá á Wuse Sabuna dóé mí, v tɪṅ Nyuutina Zeezi Kiriisi yir mé, a múúríwa, í ɔ́ú nɛ, a a nitékétékéwa Wuse síé mé.
- ¹²Í náṅa sé: "Á há có wíí ná wuu ní á wólli aá a." É ká taṅá ré, amá ɓa wuu ra wííwa múi sáṅ; ṅ wo wíí wuu aá a, amá ṅ waá sáṅ burme wíí wuu yómo.
- ¹³Í báá sé: "Bidiíle mínó luoru wíé né, luoru má mínó bidiíle wíé né." Taṅá ré, amá Wuse sí zókwó wuu. Wuse wírá teṅ éé nílánnu wíé né, amá v ɔ́ú, rí nibííno kaa tuṅ aá pá Nyuutina né, ká rí Nyuutina tílló.
- ¹⁴Ká Wuse ná há illírá Nyuutina suu mé, v sí illírá má suu mé, v dóé ná mé.
- ¹⁵Í wí ẽ rííwa tenne ká Kiriisi teṅ cɔrv né? Iɔ sié sí wólli ka Kiriisi teṅ cɔɔ kaa mú có hácormɔ teṅ mé?
- ¹⁶Aí! É waá a. Í wí ẽ rí báálo ná há pí hácormɔ, ɓa tenne có náṅa mé a burme teṅ balá né? Ba púnse Wuse Kenɔ sierv a bulé: "A make ríwó belle ná a nibíṅ balá."
- ¹⁷Ká nɛɔ ná há kenú tu có Nyuutina mé, v rí tína sí a balá sabuna mé.
- ¹⁸É wíé, í fá keke nílánnu mé. Wíɓomɔ wuu ní rí nibííno a, v wúb teṅ mé cóé, amá rí nílánnu é ní rúb teṅ, v é ká wíɓón ré, aá zókú teṅ.
- ¹⁹Í wí ĩ rííwa ká Wuse Sabuna jaá ré? Wuse há púú Sabuna ná péíwa, v míníwa mé, v né tííwa; í wííwa tu tɛ.
- ²⁰Wuse túṅ kizéní rí, ká yɔwe léíwa. É wíé, í káníwa tenne, a tuṅ tutumé ná háá píṅsi Wuse.

1 Kɔɔɔɔɔ 7

¹Í há pí wíé ná bósún, í kenó ná í há púnsé sierv, η sí lísíwó síé péíwa. U yéré né ká, rí báálo sí háálo já.

²Amá rííwa sí nilanwíé á, bál má wuu jóú háálo, rí háálo má wuu kánú bála.

³Báálo súú tu káá vómú háálo, rí háálo má súú tu káá vómú bála.

⁴Háálo wúbú tenj te, v bála né túb. Báálo má wúbú tenj te, v háálo né túb.

⁵Í sí nánjá píne vé. Rí é né kúé aá cí má, í lo rúbú éíwa wuu nutómé, rííwa tá nánjá píne múb, káá cuole Wuse. Rúíwa cúbóló tenni, í burzu nánjá rí, a make rííwa háá nyamme gúl, ká rí Sitaane ko wóllíwa.

⁶Wíí né η há bílé péíwa, v kénj ηménó; v tana to wífikí.

⁷Ruj é duηo mé né, ηj búlé nibííne wuu sí nánjá já ré, ká núnj há nhí nye; amá nero wuu Wuse pálo wúbú nóηo buo nhé, ba ká bámmáwa ré.

⁸Dj bul bózome rí yúháála rí né: Rí bá núnj há nhí nye, a sí báláwa rí háála já; v é né weré a pówó.

⁹Amá rí ba wúbú tu wuó ka, rí bá ja. l há já bála rírí há já háálo, v né wérí há wí wuó nyamme, káá suwe hienj.

¹⁰Nie ná há já nánjá má rí né η búbul, η ra wí sé, Nyuutuna né sé: "Háálo sí lé káá tób bála.

¹¹Ruv kúó ruv líó má, úú sí bál nóη já, ká bure kóú bála rí. Ká rí báálo má súú háálo kírí tá."

¹²Nkááne ná rí, Nyuutuna ra wí sé, η né sé: Rí maábinóηo oro háálo wí Zeezi léé dí, ká cólli ruv kénú bála rí, úú súú kírí tá.

¹³Rí háálo má né lá Zeezi dí ká v bála wí léé dí, ká cóllú háálo kané, úú sí lé káá tób,

¹⁴bee wíé Wuse sánj báálo ná há wí Zeezi wíé léé dí, v háálo ná yur mé, ruv né kób bála. Wuse sánj háálo ná há wí Zeezi wíé léé dí, v má bála yur mé, ruv né kób háálo; rí é rá, í bele ká busunnu bele né, ká mól néé mí, ba wí busunnu kené Wuse síé mé.

¹⁵U ná tína há wí Zeezi léé dí, ká cólli lu, rí háálo né, rí báálo né, úú le. U to banjánó a pób ná há lá Zeezi wíé dí. Wuse já rí tenjfiél né múnjá péke.

¹⁶Háálo, rí éé á, rí bála la Wuse wíé dí ı íś? Báálo, rí éé á, rí háálo lá Wuse wíé dí ı é íś?

¹⁷Nénj wuu núí há nhí é, ká Wuse yírí, aá va Wuse há yírí a pi baale ná péí sierv. U é ká wádá ré, η mánse aá pá wicwola púlli há múnj dhé ná wuu.

¹⁸Rí Wuse yíre nénj, ruv wúbú penj cóké, v sí á ríwó cókú penj; rí Wuse yírí ná má tína, ru cókí penj, ı ne é.

¹⁹Ru cókí penj rá to wíí, ru wíí penj cóké má rá to wíí. Amá wífiemo né ká Wuse kúnse ná zíle.

- ²⁰Nerɔ wuu nú há nhí é, ká Wuse yírí.
- ²¹Wuse kúó áá yírí ru ká yómó, ɪ sí ló rúb wíí mé. Amá rɪ ɲmɛno kúó mɪɲ, ríí wóllí tu la, ɪ tuɲ a léí tu.
- ²²Yómo ná wuu Nyuutina há yíré, v túb tu, Kirisi mí. Nerɔ ná má há túb tu ká Wuse yírú, v bírmé Kirisi yómo.
- ²³Wuse túɲ yéldúó rí, a yowe léíwa; é wíé, ɪ sí ló rí nɪbííne káníwa bírmíwó yósi.
- ²⁴Maábináɲa, rí nɛɲ wuu mínú nusɔ sɛrv. l há nhí é ká Wuse yírí, nɪ é v síé mé.
- ²⁵Báála ná ha há wɪ háála jéé, rí háála ná ha há wɪ báláwa jéé é wíé, Nyuutina sé rá, ɲ tu cááne né. Amá ɪ zuɲ rí Nyuutina sawér mí ní, ɲ a nutékétéké áá cááníwa taɲá mé.
- ²⁶ɔ cááne né ká, rɪ báálo ná wɪ háálo jéé, úú né é, v né weré, bee wíé dúnié wula sísenye zénó.
- ²⁷Ru já háálo, ɪ súb kiré já; ru wɪ háálo kené, ɪ sí háálo já.
- ²⁸Amá ru ná já háálo, ɪ wɪ wíbónɛ éé; ru toló má já bála, v wɪ wíbónɛ éé; v é taɲa sí a wihála a pówó. Ká ɲ waá ja rííwa zu é wihála sɛrv.
- ²⁹Maábináɲa, ɲ wíbúlí ná múl né ká: Á waá a ráá dááne dúnié mí; é wíé, rí háála tínáwa a, ane ba wɪ háála kené.
- ³⁰Rí nɛ ná háá wíé nɛ, ane ba waá wɪ, ba ná háá juɔsé, nɛ ane ba waá juɔse, rí nɛ ná háá yowe ɖɛ, nɛ ane ba wɪ óɲ kené.
- ³¹Ká rí nɛ ná há kɛɲ dúnié né ɖɛ áá tuɲ, ríwó má nɛ ane ba wúb kené áá tuɲ; dúnié né ká ɖɪdaarí ré.
- ³²Ká ɲ síé fa waá ja rí wíí wálmíwa. Nerɔ ná há wɪ háálo kené, Nyuutina wíé ɖɲɔ né mínú nyúú mí; rúb wóllí tuɲ, rí Nyuutina sɛrv tɔre.
- ³³Ká báálo ná há já háálo, dúnié ɖɛ wíé nú wálmú, v háá a é rúb háálo sɛrv tɔre.
- ³⁴Sabɲse belle né v kaá tuɲ. U ká é né háálo rí, é rá má toopero má rí; v ná há wɪ bála jéé, Nyuutina wíé né mínú nyúú mí. Úú jíja rúb teɲ rírú sabuna wuu a páár, Wuse síé mé. Ká háálo ná há kɛɲ bála, dúnié ɖɛ wíé nú wálmú, v áá ja rúb bála sɛrv tɔre né.
- ³⁵ɔ búl nɛ áá jéíwa ɔsé né, v to ane bárá ɲ hé, rɪɲ késiwa. ɔɲ já rííwa zuɲ é há wéró ní, a sí Nyuutina tutumé káá hé sɛɲbelí.
- ³⁶Rɪ báálo kenú toló, rúb ké áá daare bála jɛɛ, rúb bel rɪ é kóú toló hũsé, rúb cóllú bála pii péé, úú óú há cóú ná, v é to wíbónɛ; úú lo rúb ja bála.
- ³⁷Áná ná wuu há wóú tu áá ka, ba wúb mé fiké, ká v lo v toló ké áá daare bála jɛɛ, rɪ é kóú sɛrv wícóllí é ní, v á wérí.
- ³⁸É wíé, nerɔ ná há púú toló pá bála á wérí, nerɔ ná há wúb toló píé pá bála né á wérí wuu.

³⁹Háálo há já bála, ruu bála ná wí sówé, v wí kowe aá le. Háálo rírú bála có náná mé, bála hiěsó wuu mí ní. Ká ruu bála né sówé, v túú tu, rúb lu ja bála ná wuu v há có. U taŋa mǎhǎ rúb a Nyuutina nie sierv oro ní.

⁴⁰Amá ruŋ é duŋo mé né, ruu báa wí bíré ja bála ká ké é, é né rúb ná wér kíŋkán. Ɖ síé íǎ rí Wuse Sabuna né míníŋ má mé.

1 Kɔrɛŋtɛ 8

¹Venni namuŋsa ná é wíé, v ká taŋá, á wuu ní kén zumé. Amá é zumé é, vú nyúke nie ré; cólle níí súúri nie.

²Ru ná síí ẽ wíé, zuŋ ríí wízume ná tíó rí, ı wí ẽ a mǎ é há mǎhǎ ríí zuŋ.

³Amá nero ná há có Wuse, Wuse má ǔǔ tína né.

⁴Í há bósé venni namuŋsa ná díí wíé, á íǎ rí veno to óŋ, dúníé mí. Á síé íǎ zuŋ rí Wuse má né balá léŋ.

⁵Rı ónnı rı muŋ bána nyúú rı tíé nyúú, ɓa píwó make wıŋsá, é wuŋsa duduusi kán, nyúútínáwa má kán.

⁶Amá á é rı, Wuse né balá; v né ká Ana ná há á onni wuu, a né tıllıra. Nyuutina má né balá. U né ká Zeezi Kirisi. U yur mé né onni wuu muŋ, v yur mé né á má muŋ.

⁷Amá nie wuu ra wı é zumé kené. Náŋa há mál vuka ɔsé, ɓa búó rı veno wómmó rı. Baá dí veno namıe, ká bune rı veno ká óŋ rı; a tuŋ é mé, ɓa sabuŋse há ká kúléeŋa, a bune rı ɓa zóké kiso rı.

⁸Bıdıılı ra wıra kené aá peri Wuse. Raá wı díé, é wıra wuó múuri; raá báa díó má, é wıra wuó súuri.

⁹Í tíıwa tu é rı, ı taŋa pó rı tíŋtu ná sí dówı né, rı nie ná yardá há wı péré gérú mé.

¹⁰Í há síí kén zumé, ká zuu ké venni jaa mé aá díwó namuŋsa, v é wı nero ná yardá há wı péré sabuná yiki, rúb zuu dí é namuŋsa?

¹¹U éé á rı nero ná yardá há wı péré, ı maábinóŋo, Zeezi há sówó wíé, rúb tíŋı zumé ná wíé yúkse né.

¹²Rúwa á é zókıwa maábináŋa ná sabuŋse há ká kúléeŋa mé, Kirisi mí ní ı aa zoke é.

¹³É wíé, rı bıdıılı díí níí yıkıŋ maábinóŋo rıı hé wıbomǎ mé, ŋ báa wı namıé díí ná, a make ruŋ síŋ maábinóŋo yıkı hé wıbomǎ mé.

1 Kɔrɛŋtɛ 9

¹Ɖ wıŋ tu tɛ? Ɖ to Zeezi nutumı? Ɖ wıra Nyuutina Zeezi néé? Ɖ Nyuutina tuŋ péé nono rá tóıwa?

²Rı nie náŋa né wı néé ruŋ ká Zeezi nutumı má, ı é íǎ ruŋ kóú nutumı ré; v é malla né kéıwa, a tuŋ muse ná ı há kené Nyuutina ŋmėno mé wíé.

- ³Ɖ nvlíso wíí né é, ƚ kaa bul aá lán tu, nŕe ná há cínŕ ƚé nése ƚé.
- ⁴Á tutumé yŕ ƚé, á wŕ mǝhé ráá ná ðíðíle aá dí, a ná nyii aá nyo?
- ⁵Á wŕ mǝhé ráá ja háála, a kaa tŕrá tu ƚé ane nutumé ná náŕa, rí Nyuutna maábele, arí Sefa háá a é?
- ⁶Ɖ rí Barnabase ðŕŕo né mǝhé ráá tŕŕ aá péiwa, ká jaá dírá tu ƚé?
- ⁷Sóoji orí rí mŕŕ genne ƚé, káá dóú tu v suolé mí? Áŕ rí cǝŕse tuu, káá súú nǝŕ dí? Áŕ é ríí nvǝle nese, ká wúó ne"íl nyo?
- ⁸Wíðsé nyán ƚ há pié mánŕe, núbíine wízumé né; Wuse kíŕse é síé wŕ é né búlé ré?
- ⁹Wuse kíŕse ná Moyizi há pǝŕsé sŕŕv ða sé: "Ru kénŕ nǝo aá tǝmí míé sŕŕv, ı sí omo píí tǝú nvǝ ƚé." Nǝo ðŕŕo wíé né Wuse bul nŕe?
- ¹⁰Á wíé rá Wuse bul é ré? Óó! Á wíé né Wuse bul é. Paðíiro rí mŕŕmǝŕo wuu kénŕ yŕela, rŕ ða sí ná óŕŕ, ða tutumí mŕl ƚé.
- ¹¹Á há búl Wuse wíé péiwa ane míðúó á dúiwa sŕŕv, v wŕ mǝhé ráá ka kvsé yŕela í tíé nyúú ðŕe ƚé?
- ¹²Rŕ níé bamma rí muné, a tíllíwa ðŕe aá dí, á ra wŕ mǝhé ráá díiwa ðŕe kíllíwó? Ká á wŕ é éé. Á wíiwa óŕŕ súlé. Á sánŕ wula duó wuu, a make ráá sí nagbámǝ wíí wuu á, Zeezi Labaariwero ná búlé ƚé.
- ¹³Í tu íó zŕŕ rí nŕe ná háá tŕŕ Wŕvǝljŕzeno sŕŕv, ða ðíðíli le ránŕ né, ká Wuse vŕk"ǝsa má ka ker, vŕka ná ða há ósé aá pá Wuse, ðŕe sŕŕv.
- ¹⁴U ká é né, arí nŕe ná má háá bul Wuse Labaariwero ná. Nyuutna sé, rí ða ðíðíli mǝhǝ rúv le Labaariwero ná búlé ƚé né.
- ¹⁵Ká arí é wuu, ƚ wŕ é wíé tŕŕé léiwa óŕŕ wuu. U síé to ane ƚ pǝŕse keno né má aá ja ríiwa pánŕ ðŕe né. U é kánŕ pŕŕŕ wíí ré. Ɖ síé waá ja rŕŕŕ tŕŕ nŕe ðŕe wíé, a sí é pŕŕŕ dí; rŕŕ súwó né cúcó é ƚé.
- ¹⁶Ɖ háá bul Wuse Labaariwero ná, v to nyŕkwíí; v ká wífikí ré. Wula sí pŕŕŕ, rŕŕ né wŕ Labaariwero ná búlé.
- ¹⁷Rŕŕ tu né fa béllé pi Labaariwero ná búlé pánŕ tu, é é, ƚ sí ké tŕke ríwó tŕmŕŕŕ. É rá síé, Wuse né hénŕ ránŕ, ƚ nyúú cŕka né.
- ¹⁸Beé síé kánŕ túme? Ɖ túme ní ká, rŕŕ bul Labaariwero ná pá nŕe yóó, ká sí kénú ríí tŕke, Labaariwero búbulla túme ná há mǝhé rŕŕŕ ná.
- ¹⁹Ɖ tŕŕŕ tu wíí wuu mí; ƚ to yómó. Ɖ taŕa sánŕó burme nŕe wuu yómo, a make rŕŕŕ wólli nŕkana pǝse ko Zeezi rí.
- ²⁰Rŕŕ zú Zuwifiwa sŕŕv, ƚŕŕ kánŕŕ tu ane Zuwifi, a make rŕŕŕ wólli pǝsíwó ko Zeezi rí; ƚ wŕ kíŕse ná Moyizi há pǝŕsé tŕŕŕ, ká rŕŕ zú nŕe ná háá tŕŕwó sŕŕv, ƚ má níwó, a make rŕŕŕ wóllíwó má nŕkana pǝse ko Zeezi rí.

²¹Ruṅ né zú nɛ ná há wɪ Wuse kíṅse ná ẽ má sierv, é núbú né; ṅḡ káníṅ tu a níwó né, a make ríṅ wóllíwó ðíkana pɔse ko Zeezi rí. Ẹ síé to ane ṅ wɪ kíṅsé tuṅ né, ṅḡ tuṅ Kirisi kíṅse ní.

²²Ḑ zú nɛ ná há wɪ duoki sierv, a bírmíwó nóṅṅ, a make ríṅ wóllíwó ðíkana pɔse ko Zeezi rí. Ḑ pínṅ tu make óṅ rírú duó wuu, nɛ wuu síé mé, a make ríṅ bíre bíre rírú duó wuu, a wóllíwó náṅa kese ko Wuse rí, rúbú lówó tá.

²³Labaarɪwero ná wíé né síé ṅ tuṅ aá a nyánṅ wuu, a make ríṅ ka ker v sierv.

²⁴Rɪ nɛ né lé fée mé, ðaá a ðíkáná ré aá fá, amá nɪbala ní fá la síé, a mú dí nyúú, a la bíbaker. Ẹ wíé, í má ɔse fá wéri a mú la síé, a mú dí nyúú, a la bíba"onni.

²⁵Nɛ ná wuu háá le áá fá é, ða ẗwó tu kané; ðaá béṅsíwó tu é né, aá ja ríwó mú dí ṅmése, a la bíba"omo; omo ná há wɪ dááné káá zòke. Amá á é fá, a mú la bíba"onni ná há waá zòke.

²⁶Ẹ né te, ṅ fá térké a caase dumútenní, ṅ wɪ bínó fá. Aá yo cɔré, ká wɪ nése yóó viki.

²⁷Amá ṅḡ béṅsínṅ tu é, a háárínṅ tu mé, aá ja ríṅ sí Wuse wíé búl pá nɛ, káá múv peri, ríwó yíkín tá har rí.

1 Kɔrɛṅte 10

¹Maábináṅa, á naabálwa ðie há t́ṅ Moyizi mí aá va, wíé ná pérwó, í píwó aá líísíwa tu. Wuse óó duóbána tuwí cùllíwó mí, ða wuu zv mufiemɔ mú le.

²Mufiemɔ ná zv lu, rí duóbána ná sierv valé, nɪḡ nyimɔṅsi rí, Moyizi múṅsíwó.

³Ba wuu ní dí ðidííli ná Wuse há téé, v le bána rí tuwí pówó,

⁴a wuu nyo nyii ná há lé Wuse rí; bee wíé búí oro fa t́ṅwó mé, a bul nyii pówó ðaá nyo; é búí né ká Kirisi.

⁵Amá ða ðíkánṅ né wɪ éé tɔre Wuse sierv, é né te ða suse ðése, gurbétéke sierv.

⁶Ẹ wíé wuu síé ká cááné ré a párá, ráá sí sabɔtuene kánú, ane ða fa há kénwó é.

⁷Í sí venni ðáárú, ane ða náṅa há t́ṅ é; é né ða ṕṅse Wuse Keno sierv bulé: "Jamán kúó ciki ríwó dí ðie, a nyo sínṅ, ká síé isi aá go gvola."

⁸Á sí nɪlanwíé á, ane ða náṅa há t́ṅ é, ða nɛ búí meré rí botoro suse tápúl balá.

⁹Á sí Nyuutuna dínú, ane ða náṅá há á é, duma ðíésíwó ðúbuse.

¹⁰Í sí wíé ṅmúrmú, ane ða náṅa há ṅmúrmí wíé é, Wuse t́mú malíka v ko ðúbúsíwó.

¹¹Wíé ná wuu há t́ṅwó mé ká cááné ré, Wuse pii mákwó. Ba ṕṅsíwó hé Wuse Keno mé, ríwó pii mákrá né. Á mɪṅ dúníé isé hat́ṅnítápule sierv né.

¹²Ẹ wíé síé, nɛɔ ná wuu há bííné rɔv cí wéri rí, úv pó wéri, rúbú sí túwí bal.

¹³Díŋe ná wuu háá díŋíwa, ɓa tu núú né Sitaane pi aá díŋ dúnié nibííne wuu. Wuse ká tékétéké, ɔ waá sán lo rí díŋe kílíwa dóé. Amá ri wálme kúó périwa, Wuse sí péiwa dóé ríiwa wólí. U ní make ɣméné rí péiwa, ríiwa lú le.

¹⁴É wíé, naŋnónɔ́lle, í lísíwa tu venni ɓaaré mé.

¹⁵Ɖ íś ríiwaá ne wíé múbíla, é né te, ɣ pi nye bíliwa rí; í tu kíélíŋ wíbúlé ná ná.

¹⁶Liisidílo bárka nyɔ́ló ná á há bárke Wuse káá nyɔ, á wírá tu kené có Kirisi mí ní, a t́ŋú cél mé? Liisidílo dupén ná á háá díé, á wírá tu kené có Kirisi mí ní, a t́ŋú ten mé?

¹⁷Dupén balá né á kaa conni pá náná, a dídí. Á kánó, ká wuu ten aá dí dupén balá; é wíé, á ká ten balá né.

¹⁸Í bune lzurayel nie wíé; ri ɓa né bú pɔna ɔse vuk pá Wuse, ɓaá lísíwó ker ní, ká pi Wuse ker fíśú koro daha. U é, ɓa rí Wuse ká óŋ balá né, ɓa há t́ŋ vuk namie mé.

¹⁹Ɖ dibulí ná múbí né sié beé rí? Rí veno ní ká óŋ yáá, veno namie né ká óŋ? Aí! É rá toó!

²⁰Ɖŋ já ŕŋ bulé vuk"ɔɔsa háá búúse puse ná, ɓa búúsó aá pá kaŋtɔmɔ né; ká, ɣ sié waá ja ríiwa rí kaŋtɔmɔ ten nɔ mé.

²¹U wi mɔhé ríiwa nyúnɔ Wuse nyɔ́ló, káá nyɔ kaŋtɔmɔ má nyɔ́ló; a dídí Nyuutina liisidílo, káá dí kaŋtɔmɔ má bidííle.

²²Áá já ráá pusi Wuse cóé mé né? Á bíínó raá dóé ní ke Wuse bó?

²³Í náŋa sí wíkísí toó. É ká taŋá ré, á wo wíi wuu ní aá a, amá ɓa wuu rá wi nyɔ́ré kené. Á wo wíi wuu ní aá a, amá ɓa wuu wi yardá súuri.

²⁴Nén wuu síi d́ŋɔ wér wíé já, amá bííní nóŋɔ má wér wíé.

²⁵Ríiwa ná namie yɔwɔ mé ri ɓaá yélló, í yɔwe mú dí. Í taŋa sí bóśú rí j́j́óú díí, rúb wíwálmíwa.

²⁶Wuse Kenɔ siern ɓa sé: "Dúnié rírú onni wuu, Nyuutina né tíwó."

²⁷Ri nero né wi Zeezi léé dí, ká yíríwa ríiwa ko dí ɓie, í mú; ɔ há pí omo ná wuu péiwa, í dí, ká sí kénú rí bóśí j́j́óú díí, rúb wíwálmíwa.

²⁸Amá ri nén rí búliwa rí bulé: "Namie né ká veno namie né!" Í báá sí dí; nibulpáále ná wálme wíé.

²⁹Í é wálme wíé rá, amá nero ná há búlé péiwa wálme wíé né, ɣ síiwa sí dí. Beé rí sié te ɣ tillíŋ tu, ká nero nóŋɔ wálme wíé kíkéríŋ namie díí mí?

³⁰Rŋ bárke Wuse bidííli wíé ká dí, hagaase báá lí neé; bidííli ná wíé ɣ há bárke Wuse?

³¹É wíé, ríiwaá dí ní, ríiwaá nyó né, wíi ná wuu í háá éé, í lo ríiwa wí"álle wuu pípíŋsi Wuse.

³²Í pó wérí, ríiwa wí"álle sí Zuwífiwa yíkí yo, a sí Gurekewa yíkí yó, a sí Wuse púl nie má yíkí yo.

³³Í áh háá a é. Wíí wuu mí, η fíkín tu áá ja rín tóre nie wuu sierv né; η wín dũhɔ wér níí ja, amá ηh ja níkana wér ní, a make rí Wuse lówó tá.

1 Kɔrɛntɛ 11

¹Í césín, ane η má háá cesi Kirisi é.

²Dh bííwa mé, í há lán cááne dí, áá bíínín wíé tén wuu mí.

³D tana có rííwa zu, rí Kirisi ní ká báálo wuu Nyuutina, báálo má né kóú háálo nyúútina, ká Wuse má a Kirisi Nyuutina.

⁴Ri báálo cɔɔle Wuse né yáá, ruu lá Wuse nuu wíé né bul áá pá nie, ká pi óh tóú nyúú mí, v dól Nyuutina né;

⁵Amá ri háálo né wi óh pié tóú nyúú mí, káá cɔɔle Wuse, a la Wuse nuu wíé bul áá pá nie, v dóló bála há kóú nyúútina né; v nhĩ ane háálo há púúrú nyúú ní.

⁶Ri háálo né wi nyúbieré píí tóú nyúú mí, v piérú nyúpúse tá. Ri háálo nyúú púúre né sié kén hũse a póú, úú ja nyúbieré tóú nyúú mí.

⁷Báálo é wi mɔhě rúú pi óh tóú nyúú mí; v ká Wuse cuunó rí, Wuse pín mínú mé. Ká háálo é, báálo pín ní mínú mé.

⁸Wuse wi háálo mé téné má báálo, ká tuh báálo mé né má háálo.

⁹Wuse sié báá wi báálo mée háálo wíé, ká má háálo né báálo wíé.

¹⁰É wíé sié, háálo mɔhě rúú ja óh tóú nyúú mí rí, malíkawa wíé, ká rí nie zu rúú múúrú tu póú bála.

¹¹Ká Nyuutina Zeezi Kirisi é ηménɔ sierv, háálo wi wuó mu, ri báálo toó, báálo má wi wuó mu, ri háálo toó. Ba wuu te náná ré.

¹²É ná Wuse há tén báálo mé a má háálo, é né háálo má né lúlu báálo. Ba wuu lé Wuse né.

¹³Í tu bune ná: Háálo há zúé ké rúú cɔɔle Wuse nie sierv, ká wi nyúbieré pié tóú nyúú mí, v é wéró rí?

¹⁴Báálo mála wuu mí, v rí nyúpúkana wi céré. U é kén hũse a póú.

¹⁵Amá háálo é rí, nyúpúkana ká yír wíí ré. Ba nhĩ nyútólo né Wuse pii póú.

¹⁶Ri nén jóú ka é wíí to tɔtɔé, úú zu ráá to tɔtɔé mé. Á é rí wicɔɔla púlli nie ná náná wuú a é né.

¹⁷Wíí nóh ré η júja rín bul. U é mí, η wííwa mí be. U né ká, í náná céme wííwaá ɔse, vó zókíwa né.

¹⁸D sié níó ri ba sé, rííwa né kúé hé náná mé rííwa cɔɔle Wuse, úí cakse ré, a ké goó goówa. D lóú dí muó ré.

¹⁹U sié mɔhó rí caksé ɔ́éna zúíwa péke, a make ríwó zuɲ nɛ ná ɔ́éna há lá Zeezi dí, rí nɛ ná há wɪ léé dí.

²⁰Rúíwa né kúé hé náná mé, í wɪ kéné rúíwa dí Nyuutuna liisidílo ní.

²¹Í kɛ rúíwa dí, oro má de dídú ɔ́dí"aalí né. Náɲa ka losu kɛ, ká náɲa buki.

²²Í wɪ juɛ né kené, rúíwa kɛ ráɲ a dí káá nyo? Í jéíwa lóre Wuse púl ní, áá hũɛ nɛ ná há wɪ óɲ kené? Í ɔ́l bul beé péíwa? Ríɲ búíwa mé yáá? Aí! Í wííwa mú be.

²³Í há né wíí ná Nyuutuna rí, a pii cááníwa né ká, títan ná ɔ́a há kɛɲ Nyuutuna Zeezi, é títan, v pí dípɛɲ,

²⁴a sul Wuse báarka hé, ká kaa conni conni, ká bulé: "Í tɛɲ né é, ɲ pii péíwa. Í tɔɲ é áá líísíɲ wíé."

²⁵Ba há díé tenni, v báá pí nyíngbaɲa rí nyɔ́lɔ́ má, ká bulé: "Nyɔ́lɔ́ nyán kán cɛ́l né, Wuse nɔ́tɔɲfɛ́lɔ́ ná malla né é, a pá nɛ. Kál ná wuu í há kúé áá nyo é nyɔ́lɔ́, í nyo áá líísíɲ wíé."

²⁶Kál ná wuu í há dí dípɛɲ né ká nyo nyɔ́lɔ́ nyán má, Nyuutuna suv wíé né í mímáɲɛ é, a kaá jó́ burkoe.

²⁷É wíé, nɛɔ́ ná wuu há dí Nyuutuna dípɛɲ, a nyo Nyuutuna nyíngbaɲa nyɔ́lɔ́, ká wɪ Nyuutuna bú, v tɔɲ wíɔ́mɔ. U zóké Nyuutuna Zeezi tɛɲ rírú cɛ́l mé né.

²⁸É wíé, nɛɔ́ wuu búíní tu mé wérí, ká zuɲ dí dípɛɲ ná, a nyo nyɔ́lɔ́ ná má.

²⁹Nɛɔ́ ná wuu há dí dípɛɲ ná, a nyo nyɔ́lɔ́ ná, ká wɪ Nyuutuna Zeezi tɛɲ wíé líísé, saríya né v dí ká nyo é, a póú tu.

³⁰É wíé né tɛ, í siɛɔ́, nɛ ɔ́kana wíwulɛ, dóé muri náɲa, ká dɪkán má suɛ.

³¹Raá né gírɛ dírá tu saríya, á báá wɪ Wuse saríya siɛɔ́ zu.

³²Amá rɪ Wuse né dírá saríya, vó túrúrá né, a make ruv cié kúó áá dí dúníé saríya, rúv sí péé yíkrá ríwó ríí hé wula siɛɔ́.

³³É wíé sié, ɲ maábináɲa, rúíwa kúó kɛ rúíwa dí liisidílo ná, í kɛ tɪkɛ náɲa.

³⁴Rɪ losu kɛɲ nɛɲ, vó la sié dí ɔ́ɛ v jaa mé kéré, ká ko, a make rúíwa sí kóó hé náɲa mé, ríí pɔ́ɛ Wuse saríya ríí héíwa tu mé. Wíé ná náɲa há kááné, ruɲ né kóíwa rí, ɲ sí lísíwó sié péíwa.

1 Kɔ́ɛɲtɛ 12

¹Í maábináɲa, í lo ríɲ sié baa bul Wuse Sabuna há pí dóé ná, a ɔ́aá pá nɛ wíé péíwa. Í waá ja rúíwa sí é wíé zímú.

²Í ís zuɲ rí tɛɲ ná mé í fa há wɪ Wuse cɔ́lɛ, Sitaane né fa túíwa, a yíkiwa hé venni ná há wɪ wíé bul cɔ́lɛ mé.

³Έ né τε, η có ríwa zuη rí, rí nēj kēj Wuse Sabuna dóé, υ waá sán bulé: "Wuse zòke Zeezi!" Κά nēj má báá wí wo rúb bulé: "Zeezi ní cá Nyuutna!" Rí Wuse Sabuna dóé mí rá.

⁴Sabuna balá né, cá pi dóé bámmá bámmáwa aá pá nte.

⁵Nyuutna Zeezi τηη πέίwa duo kán, amá Nyuutna Zeezi balá né ba wuu τηη aá pá.

⁶Wuse tumé ημένηse kán, amá Wuse balá lén ní tήη nte wuu mí, aá tήηwó wuu.

⁷Κά, Sabuna dóé ná υ há pié aá pá nte, υ πió aá pá náná sánε wíé né.

⁸Έ né τε, υó pá nóηο dóé, υ ka wízume aá bul wíé; cá pá nóηο má dóé, υ zuη Wuse wíé mύla líse, Sabuna ná balá né.

⁹Υó pi yardá ná há kóú duηο, a pá nóηο, a pi puolle dúore pá nóηο má; é Sabuna balá.

¹⁰Υó pá nóηο dóé, υ túτηη wínyánse; nóηο níne Wuse liηó, a laa bul aá pá nte; nóηο wólli sabuηienne rí Wuse Sabuna zuη aá cakse; nóηο búbul Wuse wíé, liηó ná υ há wí mánse mé; nóηο má níne é wíé, a lítíwó mύla aá pá nte.

¹¹Sabuna ná balá tu níu τηη é wíé wuu; υ há có dóé ná né, υ pi aá pá nero ná υ há có.

¹²Nbííno τηη cá balá ré, cá ka nanndaase dikáná. Nanndaase kánó é né, cá hé náná mé a a τηη balá. Kirisi síe nηí é né.

¹³Ά wuu há lá Zeezi dí, á nηí é né. Ά kánó, cá hé náná mé a burme nēj balá. Zuwifiwa rí nte ná há to Zuwifiwa, yósi arí ba ná há to yósi wuu, Sabuna ná balá sierné á wuu muηsi; á wuu lóu balá né hérá sienne.

¹⁴Nbííno τηη nanndaase to óη balá, ba kánó ré.

¹⁵Rí naa ísó bulé: "Ό há to nése, η to nbííno τηη nanndaá." Έ bulé wúoló aá a rúb sí nbííno τηη nanndaá á?

¹⁶Rí dulle má ísó bulé: "Ό to síu, é wíé η to nbííno τηη cós." Έ bulé sí wólli a rúb le nbííno τηη cōrv sierné?

¹⁷Rí nbííno τηη wuu ní cá síu, υ wo wíé aá ne? Ruv wuu síe báá cá dulle é, υ wo sóη aá ne?

¹⁸Ό cá é né, Wuse á nbííno rírú nanndaase, é ná υ há có ní; oro wuu rírú tutómí.

¹⁹Rí nbííno wuu fa cá nanndaá balá, η nóu τηη dηí?

²⁰Ό cá é né, nanndaase kánó ré, cá wuu có náná mé, a a τηη balá.

²¹Έ wíé síe, síu wí wo rúb bulú wí nésé ja; nyúú má wí wo rúb bulú wí naasé ja.

²²Έ wí wuó a; rí nbííno τηη cōwíela ná má tu há wí dóé kené ní tóu mí, υ wí wér ná;

²³κά τηη cōrv ná á háá guoné ní, á bure aá bú kíηkán. Έ né τηη cōrv ná há féηsé, ba wúó wíé bul, ba mé né á bure aá bel wérí.

²⁴Ká ða ná há wí fénjsé, ða wí belé ja. Wuse óó nibíino tɛɛ naɲdaase có náná mé é, rúb búbúwó ná má ða há waá bú, a kílle náná,

²⁵a make rí cakó síwó péke zú, ká ríwó wuu tɛɛ pípá náná.

²⁶Rí nibíino cobalá nítí ná wula, ɔ cɔɔ ná náná má wuú tɛɛ áá ná wula né; rí cobalá mé né ríwó bíbe, náná ná má wuú tɛɛ áá jɔɔse né.

²⁷Í wuu ká Kirisi tɛɛ né, oro wuu kóú tɛɛ cɔó ré.

²⁸Ká wicɔɔla púl mí, Wuse bíl nɛ ríwó tótómú tótómé. U lá síe bil Zeezi nɛtómé né, bulle mé, Wuse wílaabulla né tóké, botoro mí, Wuse kenɔɔna né tóké; ká baa pá nɛ náná dóé ðáá tɛɛ wínyáɲse, náná dúdúóri pɔɔlle, náná mɛɛ áá pé nɛ mé, náná mɛɛ a a síláará, áá bel nɛ mé, ká náná má mɛɛ áá bul Wuse wíé, líɲsi ná ða há wóó mánjsé mé.

²⁹Í nu mé, ða wuu ní ká Zeezi nɛtómé? Ba wuu ní ká Wuse wílaabulla? Ba wuu ní ká Wuse kenɔɔna? Ba wuu ní síe tɛɛ wínyáɲse é?

³⁰Ba wuu nítí dúóri nɛ? Ba wuu nítí bul wíé líɲhuonni ná ða há wóó mánjsé mé? Ba wuu ní síe líse líɲsi ná ða há wóó mánjsé wíé múbá, áá pá nɛ? Aí.

³¹É wíé, í fél sítí ja Wuse Sabuna pálle ná há ke náná wuu. ɔ síe báá ha sí mákíwa ɲménó ná, há weri ɲménɛse wuu, rítíwa tɛɛ.

1 Kɔɔɛɛ 13

¹Rɛ né wo nibíine líɲsi wuu áá bul, a wólli malíkawa má líɲsi áá bul, ká wí cólle kené, ɔ é ká kɔyóówa né ɲ kúko, anɛ bíɲbulí ða háá ɲmɔwé, é rá má kuléɲléɲ háá dómé.

²Rí Wuse Sabuna dóé ní míníɲ mé, ríɲ wólli Wuse wíé laa bul áá pá nɛ, a ka wízume wuu, a zɛɛ Wuse wífénse múbá, rɛ yardá má né zené, ríɲ wólli kaá giri pálle, ká rɛ né wí cólle kené, ɲ to óɲ wuu.

³Rɛ ðɛ wuu ní ríɲ pii ða summe, rɛ tu má né ríɲ ló ríwó kaa hé nín mí, ká rɛ wí cólle kené, ɔ wí nyɔɔré wuu kené.

⁴Cólle tína kén nyamma, ɔ kén sawér, cólle tína wí sagɔɔmó kené; cólle tína wóú tu make, ɔ wí nyɔkwíé a,

⁵ɔ wí hĩwíé a, ɔ wóú ðɛɲó wérí ja, ɔ wí cɔwuló dí, rí nén óó bóɲbóɲ, ɔ wí píé áá bílú sɛɛɔ.

⁶U wí bóɲbóɲ belé áá jɔɔse, amá ɔ jɔɔse taná sɛɛɔ né.

⁷Cólle tína kén nyamma wíé wuu mí ní; ɔ lá wíé wuu ní áá dí, ɔ kén yíela wíé wuu mí, ɔ kén baɲcila wíé wuu mí.

⁸Cólle waá tenni. Wuse wíé laa bulé sí tenni, líɲhuonni bulé sí toki, wíé zumé sí tenni.

⁹Á wízume ká kíesú, á Wuse wíé laa bulé má kíesú;

¹⁰amá rɔɔ ná há césé ní kúé, ɔ ná há ká kíesú sí nyíke.

¹¹Ɖ fa há ká heɲbié, ɲɲ bul heɲbiwíé né, áá bune wíé ane heɲbie, áá kíéle wíé ane heɲbie; ɲ zaa há wéé tenni, ɲ tá heɲbiwíé ná wuu ní.

¹²Zaa, áá ná wíé wuu ane cúɲsi ní, ane nero há múúlí nyiiló mí a nówó. Amá cíe kal, á sí ná wíé wuu nyaamí. Ɖ zaa ẽ wíé wuu kiesú kiesú ré, amá ɲ cíe sí ko zɲwó wuu bulí, ane Wuse há ɲ é.

¹³Nye mé sié, onni botoro rí muné a waá daare; ɓa né ká: yardá, yɛla arí cólle; amá ɓa wuu sierv, cólle ní kíé.

1 Kɔɔɔɔɔ 14

¹Í ja cólle péíwa tu. Í fɛl sí ja Wuse Sabuna há pí dóé ná áá ɓa nɛ; í ja Wuse nɔ wíé laa bulé né kíɲkán.

²Nero ná há ná Sabuna dóé, áá bul wíé líɲsi ná v há wóó máɲsé mé, v buló áá pá Wuse né. U wɪ bulé áá pá nɔbííne, bee wíé nɛɲ wuu wóó múúla nɛ. Wíé ná há fɛɲsé ní taɲa, v búbul Sabuna dóé mí.

³Amá nero ná há lá Wuse nɔ mé áá bul, v é tína buló áá pá nɔbííne ní; a bul áá súúríwó yardá, áá cááníwó, áá búólíwó.

⁴Nero ná há tíɲ líɲsi ná v há wóó máɲsé mé, áá bul wíé ká nɛ waá né, v tu mé né v bul áá pé; ká nero ná há lá Wuse nɔ wíé bul pá nɛ, ɓaá níwó múúla, v é buló áá súúri wɛvɔla púl nɛ yardá né.

⁵Ɖ có rííwa wuu búbul wíé, líɲsi ná í há wɪ máɲsé mé ré, ká cólli rííwa ka Sabuna dóé, a la Wuse nɔ wíé bul áá pá nɛ né kíɲkán. Nero ná há lá Wuse nɔ wíé bul áá pá nɛ, ɓaá níwó múúla, v né ke nero ná háá bul wíé líɲsi mí; rɪ líɲbullo ná né wóó múúla wuo líse áá pá nɛ, ɓaá súúri wɛvɔla púl nɛ yardá.

⁶Maábináɲa, ruɲ né kóíwa rí, áá bul wíé líɲó ná í há waá nɛ mé, v é wóíwa mé áá sán ré? Aí, é háá sáníwa mé né ká, ruɲ né kúé, rí Wuse Sabuna wúlli wíé múúla pán, ríɲ bul péíwa, a la Wuse nɔ wíé bul áá péíwa, é rá má, ríɲ zɲ wíé a máɲse péíwa.

⁷Í kíéle gbóké cikse ná; rɪ muule ní ríwó múmu, ká wɪ wérí mu, nɛɲ sí wólli zɲwó há múé áá buló ná? Rɪ cemo ní ríwó dúdú, ká wɪ wérí dú, nɛɲ sí wólli zɲwó há dúé áá buló ná?

⁸Rɪ lal nyíla né ríwó múmu, ká wɪ wérí mu, áɲ ríí nɛ, ríí pó?

⁹Rííwa má né sié bul wíé líɲsi ná í há wóó máɲsé mé, ká nɛɲ wóó múúla nɛ, í buló áá tá tíe ní; ɓa sié a eré káá ní háá já ríí buló ná?

¹⁰Dúnié nyúú líɲsi kán, ká oro má wuu sié kɛɲ múl ré.

¹¹Rɪ nɛɲ ríí bul wíé kán wóó múúla nɛ, ɲ ká nɪhúór ré tína rí, ká tína má a nɪhúór ɲ rí.

¹²É wíé, í háá ja Wuse Sabuna dóé pálle ná v há píé áá ɓa nɛ, í ja a kánwó kíɲkán, a kaá súúri wɛvɔla púl nɛ yardá.

13É né te, nero ná ker ní há ká língsi ná v há wóó mángsé bulé, úú sul Wuse aá ja, rúú ná ker ná má há ká wíé múbúla líse.

14Ruj núí cvole Wuse, líng ná Wuse Sabuna há bée páng mé, η sabuna núí bul Wuse rí, η wízume é ké bínó rí.

15Ɔ síé a eré ré? Ɔń káníη sabuna ríríη wízume wuu ní, ríí cícvole Wuse, ríí kánwó wuu má, ríí yíye yula.

16Ru né síé kení sabuna aá bóllé Wuse, ι laka níkeni máá a eré ríí ne, ríí síé bulé: "Amu?"

17U ká tanjá ré, ι búená bóllé Wuse ré wérí, amá é wíí laka nero ná é yardá súúri.

18Ɔń bóllé Wuse, η háá bul wíé língsi ná η há wóó mángsé mé, a kíllíwa wuu.

19Amá wícvola púl nie é síerv, ruj búl wíé bómmbóó, rí nie níwó múbúla, a súúríwó zímé, η cóú kílle wíé búí fí, η há búlé língsi ná η há wóó mángsé mé, ká nie wóó múbúla ne.

20Maábináηa, í sí wíé bíbúínú ane heηbiisi háá bune é; bóηbóη é ee mé, í ne heηbiisi; amá wíé buné é mí, í ka nòhó sabuna.

21Ba púηse Wuse Kenó síerv bulé Nyuutina sé: "Nihvora língsi rí nihvora nuuse mé né, ηη já ríη tuj bul wíé pá duó né nie. Ká é má, ríwó ha sí né."

22É wíé, língsi ná ba há wóó mángsé bulé ká mállá wíí ré, a pá nie ná há wí Zeezi léé dí, ká to mállá wíí, a pá nie ná é há lá Zeezi dí. Ká Wuse língsi laa bul pá é, ká nie ná há lá Zeezi dí malla né. U to nie ná há wí Zeezi léé dí mállá.

23Rí wícvola púl nie kúó hé nánjá mé, ríí wúú dé cére ríí búbul wíé, língsi ná ba há wóó mángsé mé, rí nie ná síé ha há wí púré, é rá má nie ná há wí Zeezi léé dí zúó cére, ba waá bulíwaá gáású né ré?

24Ká rííwa wuu ní lá Wuse nuó wíé bul, aá pá nie baá níwó múbúla, rí nero ná má síé ha há wí púré má ko zv ráη, é rá má nero ná há wí Zeezi léé dí, í wuu wíbulé ná v háá níwó múbúla, ba sí dúú saríya, rúú zuη rúú ká wíboη"ár.

25U síerv wífénse sí le pummó. É é, v sí bírmi tíé a cvole Wuse ká bulé: "Wuse búéna míniwa sísíénnúwa ré."

26Maábináηa, η wíé nyán dígúlli ní ká neé ré? Rííwa kúó ké rííwa cvole Wuse, nóηo cólli yl yu, nóηo ka wícaáne, Wuse wúlli wíí múl pá nóηo má, v jíja rúú bul, nóηo jíja rúú bul Wuse wíé líηhuonni mí, nóηo jíja rúú lísíwó múbúla; v mòhó ríwó wuu a wícvola púl nie yardá súúre wíé né.

27Rí nie já ríwó ka língsi ná ba há wí mángsé bul Wuse wíé, ríwó sí belle, botoro dáárú; ríwó búbul balá baláwa, ká rí néη muη a lísíwó múbúla aá pá.

28Rí néη toó a lísíwó múbúla aá pá, ríwó síwó nuuse wúru, ríí bul rúú le pummó, púl síerv; ríwó píwó síerv mé aá bul Wuse rí, aá búlwó tu rí.

29Rí Wuse wílaabulla ná má, belle, botoro, búbul, ká rí nánja ké, aá kíéle é wíé.

30Ri Wuse kúó wúlli wíi mól pá nēh rúb nóú, áá ja rúb bul, rí sílaaro ná tángú núb, ká rúb bul.

31Í wuu, balá baláwa, í wo Wuse wíé laa bul áá pá nie ré, ríwó zumé súúri, ríwó naase dúóri.

32Wuse wílaabullo wuu mōhǎ, rúb wólli Sabuna dóé ná há mínú mé.

33Wuse to basabasa, v ká tenfiél Wuse né.

34Ri wicvola púl nie kúó ciki, v mōhǎ ríwó háála sikli, ane é háá tɔŋ wicvola púlli wuu sierv; bee wíé ñménó toó ríwó bul wíé, amá ríwó múúríwó tu, ane é Wuse kíŋse keno há búlé.

35Ri ɓa wɪ wíi ẽ káá ja ríwó ɓose zímú má, ríwó kaa mú jaa, a ɓósíwó baláwa; ri háálo búl wíé wicvola púl mí, v é wɪ céré.

36Rí beé sié? Wuse wíbule ná púliwa duhǎ né ɓó? Í duŋa né ɓa búlú pá?

37Ri nēh súb ká Wuse wílaabúlló, é rá má ruu sí Wuse Sabuna dóé ní mínú mé má, úú zɔŋ ríŋ má wípúŋse nyán sié ká Nyuutina wímáŋse né.

38Ri tína wúb ẽ má, Wuse má wɪ tína ẽ.

39É wíé, maábináŋa, í fél síi sul Wuse, áá ja rúb Sabuna péiwa dóé, ríiwa a Wuse wílaabúllá, ká sí líŋhuonni ná í há wúb mánse bulé mé kéré.

40Í taŋa pó rí wíi wuu a wérí, v síi mé.

1 Kɔrɛŋtɛ 15

1Ɔ maábináŋa, ɲ có ríŋ líisiwa Labaariwero ná ɲ há búlé péiwa, í laa dí, a vówíwa tu ɓárú mé wérí wíé né.

2É Labaariwero ní léiwa tá, ríiwa né sáŋú, v é ná ɲ há búlé péiwa; ri é rá, í laadí ná ká yóó né.

3Wíi ná ɲ há níé, v né ɲ la síé pii kármíwa é: Kirisi súwó á wíboma yur mé, ane é ɓa há púŋsé Wuse Keno sierv;

4ɓa húú, ká tápvle botoro kal, v bíró isi suu mé, ane é ɓa há púŋsé Wuse Keno sierv.

5U kenú tu ko make Sefa, a kánú tu cáánú nitumé fí rí belle má,

6a baa kánú tu make cáánú hatɔŋa, há ke zommúó, a hé náná mé; ɓa sierv dɪkán ha mínó, ká náŋa suse.

7É har rí mé, v mákú tu cááne Zake, a ha cí rán mé, a mákú tu cááne nitumé ná wuu.

8É nie wuu har rí mé né sié, v ko mákú tu cááníŋ má.

9Ɔ né ká Zeezi nitumé ná wuu sierv ɓiwie; ɲ béŋsé wicvola púl nie daare, v wɪ mōhǎ ríwó yíríŋ Zeezi nitumí.

¹⁰Amá Wuse zilé mí ní, ɲ zaá nún há nɛ́h nyɛ; ʋ zilé sié wɪ yóó téé; bee wíé ɲ t́mó ḱlle Zeezi nt́mɛ ná wuu. ɔ tu dóé mí rá sié, Wuse dóé ná há míníɲ mé né.

¹¹É wíé sié, ruɲ né, rɪ ba né, é wíé né á pii bul aá péíwa; ba né sié í laa dí.

¹²Raá né sié sé Kirisi súwó ká bur"isi, beé rí tɛ, í siɛɾʋ náɲa wólli bulé, nɛbíno wɪ súwé ká bure aá isi?

¹³Rɪ sɔsɛ bur"isé ní toó, Kirisi má wɪ bíré isi.

¹⁴Rɪ Kirisi ní sié wɪ bíré isi sɔsɛ mé, á wíbulé ná wuu ká yóó né, í yardá má a yóó.

¹⁵Ká, á nyɛ nyɛɾʋ má pá Wuse, á há súú né ɪlli Kirisi sɔsɛ mé, ká ʋ wɪ wíí éé, rɪ sɔsɛ né wɪ bíré aá isi.

¹⁶Rɪ sɔsɛ né waá isi é, Kirisi má wɪ isé.

¹⁷Rɪ Kirisi ní wɪ bíré isi sɔsɛ mé, í há lóú dí ná ká wíyóó né í a; í ha míníwa wíɔmɔ siɛɾʋ né.

¹⁸Ká nɛ ná má há lá Kirisi dí ká sɔsɛ, ba má yóksó.

¹⁹Raá há kɛɲ yɪɛla ná Kirisi mí, ká dúnié hiěsó né dɲɔ wíé né, á né ká dúnié susunáara wuu siɛɾʋ wula nɛ.

²⁰Amá Kirisi biéna bíró isi sɔsɛ mé; ʋ né ká sílaarɔ. É mákó rí nɛ ná wuu há súsé sí bur"isi sɔsɛ mé.

²¹Sɔsɛ há tɪɲ nɪbalá mé ré ko tóó, sɔsɛ mé bur"isé máá á rúú tɪɲ nɪbalá mé ré ko.

²²Nɛ wuu há tɪɲ Aɗaɲ mé né aá sɔsɛ, nɛ wuú á ríwó tɪɲ Kirisi mí ní, a burná hiěsó.

²³Kirisi kal burkóé, nɛ ná wuu há kóú níé, ba sí tɔkɛ náɲá mé, a isi sɔsɛ mé, rí Kirisi a sílaarɔ, ká ríwó tɪɲ.

²⁴É har rí mé né ká dúnié isé, rí Kirisi sié zɔkɛ bána nyúú, rí tié nyúú tɪɲ t́náwa wuu; a tɔɲ ballí kuóre wuu nyúú, a zɔkɛ dóé t́náwa rí áɲwóɲwa má wuu, ká sié pi kuorí hóú Ana Wuse nése mé.

²⁵U mɔhó rí Kirisi dí kuorí a kaá ja tɛɲ ná mé, Wuse há sí késú dɲɔɗoma wuu hóú nése mé.

²⁶Dɲɔɗɔɲ ná ʋ háá á rúú tɪɲ har zɔkɛ né ká sɔsɛ.

²⁷Póɲsɛ sé Wuse pí biɛ wuu hóú nése mé, é ká taɲá ré; amá Wuse ná há pí biɛ wuu hóú nése mé, ʋ é to ráɲ.

²⁸Wuse sí a rí onni wuu múúríwó tu póú Bio Kirisi, rí Bio má baa múúríú tu pá Ana ná há éé onni wuu múúríwó tu póú, a make rí Wuse dɲɔ né dí kuorí bóɲ, ba wuu nyúú.

²⁹Rɪ sɔsɛ né wɪ bíré aá isi, beé rí tɛ, nɛ náɲa a ba káɲwó aá muɲsi nyii, ba nɪsɔsɛ yɪr mé? Bee yíélá ré ba ka, aá tɔɲ é?

³⁰Beé rí sié tɛ, sɔsɛ cí tíkrá tɛɲ wuu mí?

³¹Kál wuu, η μη συ δάννω μέ νέ, maábináña; ká, í lo ríη bul péíwa, η tǵíwa wíé aá nyóke á Nyuutna Zeezi Kirisi mí.

³²Ἰ rí nie δíkana lówó, lfeεεε μέ, ane kaadíhuorúwa; ρυ é síé ká ríη lówó aá ja yur né, nibííne rí, υ nyóré μη νέ? Rí nusεε né wí bíré aá isi, á τηη ane é nie náηa há súóle bulé: "Á dídí, a nyónyo, bee wíé á cíé níí súsé."

³³Í sííwa tu nyísó, ntiεne μέ τηέ níí zóke nitáηε.

³⁴Í ose cí wérí, a báá sí wíómo á, υ é né céré. Í siεv nie náηa wí Wuse ē má tu. Ἰ búl nye ríη híííwa né.

³⁵Amá nero nóηo sí bōse bulé: "Suse á eré káá isi? Tηη orí dúo rí, baá a ríwó kaa isi?"

³⁶Nicvulé! Ru pí oηbíí du, ρυ wí súwé, vó nyó ré?

³⁷Omo ná ι háá dué, nyíla rá ι dúdu, ú du bíí ní; rí læmí né, υ há ká oηduo ná wuu.

³⁸Ká Wuse a υ nyó, ane é υ há có. U óó óη wuu kánó nusó dúnié mí.

³⁹Tηηnamηsa má wuu to balá. Nibííne namie kóó duηo, puse namie óó duηo, diíwiisi namie óó duηo, náηwulé má namie óó duηo.

⁴⁰Bána nyúú onni nusó kówó duηo, tíé nyúú onni nusó má ówó duηo; nyúú rí onni tulé rí tíé nyúú onni tulé to balá.

⁴¹Wipomí tulé kóó duηo, cana tulé óó duηo, canwulle má tulé ówó duηo; canwulle má náηa tulé baa kílle náηa.

⁴²U síé ká é né suse bu"isé mí. Tηη ná ba há píé hu é ká oηsvorí ré; amá τηη ná há bíré aá le συ μέ é waá svore.

⁴³Ρυ lóró má ríwó pii hu, vó burle rí wér ní; ρυ ká pvolá má ríwó pii hu, vó burle rí dóé ní.

⁴⁴Tié nyúú τηη né baá píí hu, ká vó burle, ρυ ká τηη ná Wuse Sabuna há póú né. Rí tíé nyúú τηη né miné, Wuse Sabuna τηηpáále má mínó ré.

⁴⁵É né Wuse Kenó siεv ba púηεε bulé: "Dúηdúǵ báálo, Adaη bírmé oηhiēsí." Hatíηné Adaη é ká Sabuna ná há kén ηiēsó aá pá nie né.

⁴⁶Wuse Sabuna τηη páále ná ra wí síé léé, tíé nyúú τηη né lá síé, bána rí τηη tuke.

⁴⁷Dúηdúǵ báálo lé tíé kuηkulo ní, a a tíé óη; bulle μέ báálo é lé bána rí né.

⁴⁸Tié nyúú nero há nhí é, tíé nyúú nie wuu nhí é né; bána rí nero má há nhí é, bána rí nie má nhí é né.

⁴⁹É ná á rí tíé kuηkulo báálo há nhí náηá, á rí bána rí báálo máá kóó ne náηá é né.

⁵⁰Maábináña, υ ná η háá já ríη bul né ká: Namie rí cél nibííno wí Wuse kuótóó wuó tílle, ká omo ná há wuolé sūwe aá svore, má wí omo ná há waá sūwe wuó tílle.

⁵¹Í ná wífén̄sí né η háá á r̄ij bul p̄éíwa: Á wuu waá suse, amá naasí balá, sí k̄ijse balá mé, hat̄ijn̄inyíla mui mí, Wuse sí bírsírá. Nyíla sí mu, rí suse isi le arí ten̄ ná báá há waá suwe, ká rí Wuse k̄ágrá má bírse.

⁵³Wuse sí bírse ten̄ suorí, rúb báá sí súbórú, a bírse ten̄ suwí, rúb báá sí súwó.

⁵⁴Rí ten̄ suorí né ní, rí Wuse kaa bírmú ná há waá suor̄e, rí ten̄ suwí né ní, rí Wuse kaa bírmú ná há waá suwe, é mé né, rí wíí ná há p̄ũjse Wuse Ken̄o sier̄v nūo sú. Ba p̄ũjso bulé: "Dóé dí suu."

⁵⁵"Suu, ı ballí ná muη neé? Suu, η néí yooló heη ná?"

⁵⁶Suu yooló heη né ká wíbom̄o. Wíbom̄o má dóé sié lé Wuse k̄ijse ná né.

⁵⁷Á bi Wuse mé, v né tígrá Nyuutina Zeezi Kirisi mí, a a, á wól̄li dóé aá dí.

⁵⁸É wíé, η maábin̄ána, η nicólle tu, í ka wérí, a sí yúbórú. Í ten̄ Nyuutina tut̄umé arí kajána, t̄en̄ wuu mí. Í zuη rí tut̄umí ná wuu í há túmé Nyuutina yur mé, v wı yóó tá.

1 K̄orēnte 16

¹Óη ná í háá á r̄ííwa k̄iese, r̄íwó pii m̄ú s̄án̄ wic̄v̄ola p̄úl̄ n̄ie ná há muη Zerizaleme mé, í má a, ane η há cááne wic̄v̄ola p̄úlli n̄ie ná há muη Galasi mí, ɔa ten̄ é.

²Jumááse kal wuu, n̄en̄ wuú l̄isú há ná meéwí ná sier̄v, é v há wuolé, a bil, a make ruη kúó, r̄íwó báá sí k̄ení k̄ík̄iese meéwíé.

³Ruη né kúé, η sí p̄ũjse kenne a súúr̄iwa k̄iesó ná mé, a pii pá n̄ie ná í tu há sí l̄ise, r̄íwó kaa m̄ú pá Zerizaleme n̄ie.

⁴Ruv hé r̄ij tu m̄ú, η r̄íwó wuu sí m̄ú.

⁵Ruη né zó Mas̄idvane le, η sí kóíwa rí, η̄j̄ já r̄ij ten̄ Mas̄idvane né.

⁶Ɔ sí ko k̄eníwa d̄ih̄í m̄ú, rí waar̄v daare, ká r̄ííwa p̄en̄ mé, r̄ij daare m̄uη háá m̄ú rán̄ ná.

⁷M̄úl̄ néé mí, η waá ja r̄ij ko néíwa, ká p̄er̄me daare. Ɔ sí k̄eníwa rí a dááne m̄ú, rí Wuse né s̄án̄é.

⁸Ɔ t̄an̄a sí ké lf̄eeze mé, rí Pan̄tikote peri;

⁹Wuse w̄uri ηm̄énó ré p̄án̄, ηm̄én̄j̄élé, r̄ij ten̄ tut̄umí, ká d̄uηd̄oma a ɔikáná.

¹⁰Rí Timote kóíwa rí, í k̄ánú wérí, a sí ló rúb fá wíí wuu; v̄u ten̄ Nyuutina tut̄umé, ane η háá ten̄ é né.

¹¹N̄en̄ wuu súb̄ guónú. Í p̄ób̄ mé, rúb va rí ten̄f̄íél a ko p̄er̄ij. Ɔ r̄irá maábin̄án̄a délló né.

¹²Ɔ cáán̄irá maábin̄ón̄o Apolosi, rúb tígrá maábin̄ána mé a kóíwa rí. Amá é t̄óu cólle sier̄v m̄úl̄ néé mí; ruv kúó ná ηm̄én̄o, v sí ko.

¹³Í pó wérí, a ka yardá wérí, í ten̄ ballí a lo r̄ííwa naase dúori.

¹⁴Í éíwa wíé wuu arí cólle.

¹⁵Í lo ríj baa sùlíwa wíí nóh má, maábináha. Í íś rí Sitefana rírú jaa nie né lá síé la Zeezi wíé dí Akayi mí. Ba kén Wuse nie wérí, a tuj aá pówó ríwó sieru wuu.

¹⁶Nye nie duo mí, í múúríwa tu pówó, ba rí nie ná wuu háá tuj tutumí balá.

¹⁷D sieru tóró wérí, Sitefana rí Fortnatuse arí Akayikisi, há kúé nán wíé; í há to reé rííwa sánjín mé, ba léíwa nyúú mí a sánjín mé wérí.

¹⁸Ba dúórín naase, η banɕula pí dɪbalá, ane ba há éé í má banɕulle pí dɪbalá é. Í zízíl nye báála duo.

¹⁹Azi tíé wɪɕɔla púlli né bóllíwa; Akila rí Pirisiili, rí wɪɕɔla púl nie ná háá cén náná ba jaa mé, ba wúú bóllíwa wérí, Nyuutina yir mé.

²⁰Í maábináha ná wuu há muɣ reé, baá bóllíwa. Í bólle náná wérí, a tuj náná baɣa vɔsé mé.

²¹D é Pool tu nése púnse né nye: Dɣ bóllíwa.

²²Rɪ néh wɪ Nyuutina Zeezi có, rí Wuse zɔke tína! |iMaranata!|d U múl né ká: Á Nyuutina, ko!

²³Rí Nyuutina Zeezi hé bárka péíwa!

²⁴Zeezi Kirisi yir mé, η cóíwa wuu ní.

2 Kɔɛɛte

2 Kɔɛɛte 1

¹Ɔ Pool há ká Zeezi Kirisi nutumí Wuse cólle mí, ɛ rírá maábinóɔ Timote ní pɔɔse keno né, a pá wɔwɔla púl nie ná há muɛ Kɔɛɛte mé, ɔa rí Wuse nie ná wuu há muɛ Akayi tié wuu mí.

²Ráá Ana Wuse rírá Nyuutina Zeezi Kirisi pétiwa bárka ari tɛɛfiél!

³Á bírá Nyuutina Zeezi Kirisi Ana Wuse mé. U ká Ana ná siɛɛv há wéro, a a Wuse ná há ɛ nie naase dúore, wíi wuu mí.

⁴Á wula wuu siɛɛv, v níi dúorírá naase, a make ráá má wólli nie ná háá ná wula duó wuu, naase dúori, ari nadúoriwíé ná v há pié dúorírá naase.

⁵Á há ná wula kíɛkɛɛ aá mo é, Kirisi wíé, v má dúorírá naase aá mo é né.

⁶Ráá níi ná wula, í naase dúore ríriwa laaté wíé né. Rí Wuse né dúorírá naase, ráá má wólliwa naase dúori wíé né; a make ríiwa ka nyamma, a saɛ wulawa ná tu tu, á háá néé.

⁷Á kɛɛ yíela wéri í wíé. Á ísɛ zuɛ rí wulawa ná á háá néé ní, í má níná; é wíé, é há dúorírá naase, é né sí dúoríwa má naase.

⁸Maábináɛa, á sié já ríiwa zuɛ ráá ná wula wéri, Azi dutílle. É wula fa dúkrá nése, á wí bíiné raá sí wa má tu.

⁹Á fa nóó rí ɔa ɔórá tenni. É ɔó á wírá tu dóé mí yéllé, ká pírá tu yelli Wuse ná háá illi suse mé né.

¹⁰Wuse né sié lará tá. U né sié báá ha sí lará tá, é sɔv duo nése mé. Á kɛɛ é yíela rɔv ha sí lará tá.

¹¹Í má pérá mé, a sɔl Wuse párá. Wuse sí saɛ níkana wɔwɔlɔ, ká dí zilé párá, a make rí níkana bárkú á wíé.

¹²Wíi ná há tɛ á nyónyóke, á sabuna dí é wíi dɔɛsié; v né ká: Á kɛɛrá tu wéri dúnié mí, a wí busunnu báké, Wuse síé mé. Í rí né sié á ɔse kɛɛrá tu wéri wuu. U é lé Wuse zilé ná há pérá mé né, v wí níbíine zumé líé.

¹³Á kenne ná á há pɔɔsé pétiwa, á wí wíi nóɛ wíé búlé ráɛ. Í há kármíwɔ ná, a níwɔ múɔla, ɔa né á pɔɔse. Wíi né má sié, ɛ kɛɛ yíela ríiwa sí núv mól peri.

¹⁴Mól néé mí, í núv mól kíesú ré. U né ká: Nyuutina Zeezi kal koolí, í sí nyónyóke, á wíé; ká ráá má nyónyóke, í wíé.

¹⁵É wíi yardá né fa ɛ ka, a faá ja ríɛ la sié kóíwa rí, ríiwa ná wér bulle.

¹⁶Ɔ faá já ríɛ ko tíɛíwa dhi né a daare mó Masidvane. Ká ríɛ bíró le Masidvane aá ko, ríɛ baa tíɛíwa dhi, ríiwa ja mɔv sáɛɛ mé, ríɛ daare peri Ziide.

¹⁷Ɖ sié fa há sún já rún kóíwa dhié é, η wí búiné né ká bul é? Ɖ sié háá ko bulín já rún a wíí é, í búínó rí núbinní ní η tótɔɔ, ane nie wuu, a bulé "óó" ká baa bulé "aí" má, mól ná tu tu mé?

¹⁸Í ís rí Wuse ká tanjá, υ wúb nuɔ hár bure, í sié zun rí wíé ná á há bulé péíwa to "óó" rí "aí" né hé nánjá mé.

¹⁹Wuse Bio Zeezi Kirisi ná wíé, η rí Sila rí Timote há bulé péíwa, υ to "óó" rí "aí". Amá "óó" duɔo né mínú mé.

²⁰Wuse há tá nuɔ rúb a wíé ná wuu párá, ba "óó" ní muɔ Zeezi Kirisi mí. Á háá bu Wuse mé ko tenni ká bulé "Amu" ná má, Zeezi Kirisi mí ní á tuɔ aá bul é, rí Wuse yur la pín.

²¹Wuse tu né sié éé, á rííwa wuu ka dóé, hiésó ná Kirisi há pié párá sierv. U né lísirá, a cáksírá rí nie nánjá mé,

²²a púú tílle malla hérá mé. U púú Sabuna hérá sierv, ráá zun rúb sí párá onkana má.

²³Wuse kán dánjíé. Ruɔ nyé nyierv, úú lán muse. Rí wula sííwa pérú wíé né té, η wí bíré ko Kɔrɛɛtɛ é.

²⁴Á waá ja ráá fíkiwa mé, í yardá wí"álle mé, bee wíé í yardá bíó. Amá áá já ráá péíwa mé né, rííwa ná satóó.

2 Kɔrɛɛtɛ 2

¹É né te, η wííwa dhié kúé, rún háá a rííwa sierv baa zóke.

²Ruɔ óó zókíwa sierv, án rí sié báá áá tórún má sierv? Rúíwa nie ná η há éé zókíwa sierv rá!

³Wíí ná há te η púnse nye keno péíwa, η waá ja rún kóíwa dhié, í nie ná há mɔhé rííwa a rún sierv tɔre, rííwa né a rún sierv zóke. Ɖ sié ís arí tanjá, ruɔ sierv tóró, í má wuu sienne tóró né.

⁴Ɖ púnjíwa mé, kán tɛɔ wíwááse né, arí sazókó rí símurɔ. Ɖ sié wí púnjí aá ja rííwa sienne zóke né, amá rííwa ná é ná, η há cóíwa né.

⁵Rí nɛɔ rí á sazókíwíí, η duɔo sierv ra wí zóké, í má náɔa sienne zókó ré. Bul daaré há wí weri, rí é rá, η búlíwa má wuu sienne zókó ré.

⁶U yéré né ká, í sierv nɔkana há éé, tína ná wula.

⁷Amá mól néé mí, í hóú suúri, a aa dúórú naase, rúb sierv sí zókí daare, rúb báá sí yíela kánú.

⁸Ɖ sié súlíwa ré, í aa make rí tína zun rííwa cóú rí.

⁹Ɖ keno ná púnse mól né ká: Ɖɔ já rún mílíwa ná, úú túnún wímánse ná wuu rí?

¹⁰Rúíwa hé nɛɔ wíbɔmɔ suúri, η má hé tína suúri rí. Ká wíí ná suúri η há héé, ruɔ né hé wíí suúri é, í wíé né η hé suúri, Kirisi síé mé.

11 ɔ waá ja rí Sitaane wóllírá; á ʊ́ wíkané wuu ní.

12 ɔ há kó Tɔwase ríj bul Kirisi Labaariwero ná pá nɛ, ɛ nóó rɪ Nyuutina wúri ɛmɛno páj, ríj tɔj tutumí ré ráj.

13 Amá ɛ sabuna wɪ dɪbalá píné, ɛ há wíj maábinóɔ Tiiti néé. É né ɛ cuole Tɔwase nɛ, ká col Masɪɔvane.

14 Á bɪ Wuse mé, ʊ há tɪj Kirisi mí a, á zɔ ballí nɛ siɛɔ, ká tɪjrá mé a, Kirisi zumé sɔj nɛ tulaalé, a la dɪhí wuu.

15 Á ɔiena ká tulaalé ná sɔj há wéro ní, Kirisi pii pá Wuse. Á kɛj sɔj é né, nɛ ná Wuse há léé tá siɛɔ, a ka sɔj é, nɛ ná má háá yóksé siɛɔ.

16 Nɛ ná háá yóksé rí, ʊ ká sɔj ná há sɔré áá ɔúúsiwó né; ká nɛ ná Wuse há léé tá é rí, ʊ ká sɔj ná háá pówó hiəsó ní. Áj rí sié wo nɛ wí áá a?

17 Á wɪ Wuse wíɔle ná píé áá va yelí, anɛ nɛ ɔíkana háá a é. Amá Wuse tu né há tɪjrá, áá bul wítanjɛ né, ʊ tu sié mé, anɛ Kirisi tutɔnna.

2 Kɔɛɛtɛ 3

1 É sié ká, áá járá baa mákrá tu né? Nɛ náná ja kɛpɔjɛ né, ríwó kaa ko mákwó tu cááníwa, é rá má, rííwa né pɔjɛ kenne, a mákwó cááne. Á máá jówó ré?

2 Í né kára é kenne, a pɔjsírá sienne, nɛ wuu zɪj áá karmɛ.

3 ʊ ká nyaamí, í né ká kenɔ ná Kirisi há pɔjsé, a tɪjrá Labaariwero bulé mé. ʊ sié wɪ kɛpɔjɛ dawie ní kené pɔjɛ, ʊ kɛj Wuse ná há wómmó Sabuna né pɔjɛ. ʊ sié báá wɪ pɔjsé tá dówípɛɛɛ daha né, amá ʊ pɔjsó hé nɪbííne sienne né.

4 Á wɪ bulé káá fá, á tɪj Kirisi mí, a ka Wuse yardá.

5 Á sié wɪ wo ráá bulé ráá tu dóé mí ní, á wólli nɛ wí a a. Amá á wólle wuu lé Wuse né.

6 Wuse né párá wólle, á burmɛ nɔɔɔfɛlo tutɔnna. É nɔɔmɛ to Wuse kíjɛ ój, ʊ kóú Sabuna ój rí. Kíjɛ ná éé ɔú né, ká Sabuna wíé pípá hiəsó.

7 Ba fa pɔjɛ kíjɛ ná háá ɔúé, a hé dówípɛɛɛ daha né, ká Wuse pɪj ha nyuse é tɛj mé. Moyizi há lá é kíjɛ áá ko, ʊ sié wuu dé tɔtɔl né pólpol, áá cuoli lzɔɔɔɔɔl nɛ sié, ɔa wóú wuó bel má tu; ká ʊ sié cuolé ná to wíáááné.

8 Wuse pɪj cuolé ná há kíl Sabuna, né sié kíé wuu.

9 Rɪ omo ná há pí zókɛ áá pá nɛ pɪj ní mɔhí nɛ, omo ná há éé nɪbííne a tɛkɛtɛkɛ Wuse sié mé, pɪj ní kíé.

10 É wíé, dɔjɔdɔ́ pɪj ná tɔlé dé to ój wuu, pɪj ɔizeno ná há kúé lóú mé, ʊ tɔlé laka.

11 Rɪ omo ná há waá dááne né fa kɛj pɪj, omo ná háá dááné, a waá daare né kɛj pɪj wuu.

¹²Á há kén é wíi yíela né te, á wí wíi fá.

¹³Á wí Moyizi nihé. U fa pí péne né tóó síé mé, rí píndaarí ná tulé sí nyíúsú, rí Izurayel nie nóú tokó.

¹⁴Amá Izurayel nie ná sierv báńó. Arí zaa wuu, rí ba níi karme Wuse Kenbune sierv, óń rí tówó síé mé, ane é péne. Nero ná há lá Kirisi dí duńo né, é péne wóó síé mé tóé.

¹⁵Zaa má ha, rí Izurayel nie níi karme Wuse kínse kenne ná Moyizi há púńsé, u ne óń rí tówó wízume mé, ane péne.

¹⁶Ká rí ba kúó la Nyuutina wíé dí, Wuse ka é péne dórwo mí.

¹⁷Nyuutina né ká Wuse Sabuna ná. Ká Wuse Sabuna há miy ráń ná, ráń né nie túlíwó tu.

¹⁸Péne wírá oro wuu síé mé tóé, ká Nyuutina píń ná tótúlrá mé, ane nyiló háá cuolé. É né Nyuutina Sabuna ná bírsírá, á má ne Nyuutina tu, á ka píń ná há ósé aá súuri wuu.

2 Kóreńte 4

¹Wuse sawér mí ní, u pí tutumí né hérá nése mé. É né te, á naase waá yuore.

²Húse wíé ná ba há lóóré aá a, á véwó. Á wí nie gurme, á wí Wuse wíbule ná kené aá bírse. Amá á cáásó bul wíé arí tanjá Wuse síé mé, nie wuu zuń é mé.

³Rí Labaartwero ná á háá bulé, ruu né ha ká wíféńsí má, u ká wíféńsí, nie ná há ká nyúksé,

⁴a wí Wuse léé dí rí né. Dúnié né kuóro tówó síé mé, ríwó sí Kirisi Labaartwero ná píń tulé ná; Kirisi ná há ká Wuse cuunó.

⁵Á tu wíé rá á pii aá kármíwa, Zeezi Kirisi há ká Nyuutina wíé né, á pi aá kármíwa. Zeezi wíé né, á sírá kéíwa tutónná.

⁶Wuse ná há sé: "Rí pummó tul bíno sierv." U né éé, u pummó túlrá má sienne. É pummó né éé, á nóú píń ná háá tulé, Kirisi síé mé.

⁷Á nihé cúb viini ní, ká Wuse púú onwero kíńkán hérá sienne. U á é, rí nie zuń rí dóé ná wuu lóó Wuse né, u wírá líé.

⁸Nie óó á ná wula duo wuu ní, ká á há cí tike. Wíé nírá wérí, amá á naase wí yúóré.

⁹Ba wálmírá wérí, amá Wuse wírá véé tá. Baá ko pírá yo tíé, amá ba wírá búúsé.

¹⁰Zeezi suu ná wula né, á má pii cúnírá tu kal wuu, a make rí nie túńrá mé, a zuń rí Zeezi wómmó.

¹¹Á dúnié mí miné wuu mí, ba tíń Zeezi wíé aá jára muse líse kál wuu ní. Ba síé sí ná Zeezi hiěsó ná, á tenne nyán há sí suse mé.

¹²É wíé, suu né míńrá mé, ká hiěsó ní míníwa é mí.

¹³Wuse Keno sierv, ba púnsó bulé: "D lá Wuse wíé dí, é né η búlwó aá pá nɛ." É yardá tu né mígrá mé, á má la Wuse wíé dí, a bul aá pá nɛ.

¹⁴Á íǝ zuη rí Wuse né illi Nyuutina Zeezi suu mé. U sí a ráá má tuη Zeezi mí isi, káá a, ráá ríriwa wuu ko lu cínú síé.

¹⁵Í wíé né, wíé nyán wuu a; a make rí Wuse zilé peri nɛ ɖikana. É né rí nɛ yuke, a bárke Wuse, káá pínsú.

¹⁶É né tɛ, á naase wɪ yúórɛ. Raá tɛη né níi puólé má, á sabuna dóé é ósó aá súuri rí, kál wuu.

¹⁷Á zaa wula né é dóló, a baa a oηdaarí má; amá á háá kóó mú Wuse síé, rúú pi píη ná párá, υ ke wula né kíηkán. Ká é píη to oηdaarí má.

¹⁸É né tɛ, á wírá síé pié có súi oηnááɛ mé, á pírá síé có onni ná súi há waá ná mé né. Súi oηnááɛ éé dáárú ré, amá súi há wúó ná ná é, ba waá dáárí ná.

2 Kɔrɛntɛ 5

¹Á tɛη né ká lók ré, á mínú sierv tié nyúú rɛé. Ruu né kúé ruu kúsó má, á íǝ rí Wuse só jaa ná há waá yérkí ná, a bílrá mé, bána nyúú. Nibííne ra wɪ é jaa sóé.

²Ká múl néé mí, áá hííni rí, a cólli raá múbó zórá bána nyúú jufelo.

³Wuse háá kóó pi é jufelo ríi súra, anɛ gɛɔ, a báá wɪ tɛηbillí ka.

⁴Á ha há mígrá loko nyán sierv tié nyúú rɛé, áá hííni, anɛ cikzime á há cíné né. Á sié wɪ sí Wuse kángrá foki ká tárá tɛη né má, amá á có ruu pí tɛηfelo ná há waá suwe né súra, a make rí tɛη ná há waá suwe, rúú la ɖiswí ná nyúú mí.

⁵É bírse duo mí síé, Wuse tu né bírmírá hé é mé. U púú Sabuna párá, ráá zuη rúú sí párá oηkana má.

⁶É wíé, á naase dé dúdúóri ní kál wuu. Á ha há muη tɛη né é sierv, á íǝ ráá rí Nyuutina duhí bóló náná mé.

⁷Á kén yardá né aá tuη, síi nóó rá.

⁸Á naase ɖiɛna dúóró, ká á cólli raá líó ká tá tɛη né, a mú muη Nyuutina laka.

⁹Raá ha muη dúnié mí rɛé né? Raá múbó mínú laka né? Á há ósé cólli wíi ná né ká: Ráá a wíé ná háá tórú sierv,

¹⁰bee wíé á wuu sí mú cí Kirisi síé, rúú dírá saríya, a túη nɛη wuu, υ tié nyúú rɛé wí"álɛ muoso. Raá á wérí, áá la wérí túme ní; raá á bóηbóη, áá la bóηbóη túme ní.

¹¹Á há ẽ Nyuutina Wuse zilé muoso, é né tɛ, á búlú wíé aá ja rí nɛ laa dí. Wuse írá wérí, η sié bíúnó rúwa má írá ré, í sienne mé.

¹²Á waá ja ráá baa mákrá tu né péiwa, amá áá já rúwa né ná gbele, áá nyúke á wíé, a make rúwa wólli nuo líse pá nɛ ná, nyukwíé há ká síé daha, ká wɪ sierv péré.

¹³Raá fa ká nyúútoó tínáwa má, Wuse wíé né. Raá nyunni mínó má, í wíé né.

¹⁴Á wí"álle wuu síé ká Kirisi cólle níí yíkrá. Á sánjó, rí núbala sówé nie wuu yur mé, a tuj é wíé, v nǎ́ ane nie wuu tujó mé sowe né.

¹⁵U sówíwó wuu yur mé né, é wíé, nie ná há wómmó báá wúbó tu te; Kirisi ná há sówé ká bu"isi sɔv mé, v né tíwó.

¹⁶É wíé, múl néé mí, á báá wí nénj wuu bél, ane núbííne háá zíl nánjá é. Á fa bél Kirisi ane núbííne háá zíl nánjá é né, amá múl néé mí, é rá toó.

¹⁷Rí nénj có Kirisi mí, Wuse óó v tína a nífélú ré. Wíbuéwa ná dááró, ká wíé wuu burme wífele.

¹⁸Wuse né ówó wuu. U né tuj Kirisi v ko zá zárv, ká tenfíél múngrá rí Wuse péke. Ká tujgrá má, ráá mú zá zárv, ká rí tenfíél mínú rí nie nánjá má péke.

¹⁹Wuse tuj Kirisi mí ní a ja tenfíél, v rí dúnié núbííne péke. U wí núbííne wíbomo taalé pié cúníwó, ká pí zárv wíbule párá má.

²⁰É wíé, Kirisi yur mé né á búbúliwa rí, ane Wuse tu né tujgrá mé áá yíriwa; áá súliwa ré, Kirisi yur mé, í san zárv, ká rí tenfíél míníwa rí Wuse péke.

²¹Kirisi wí wíbónj wuu kené, ká Wuse tujgrá wíé, a lará wíbomo cúnú. Wuse síé tuj é, ráá wólli tuj Kirisi mí ní, a a tékétékéwa, v síé mé.

2 Kɔɔɔɔɔ 6

¹Á rí Kirisi ní síé tɔmé, é né a súbúliwa, í sí ló rí Wuse zilé ná v ha díé péiwa tá yóó.

²Wuse tu búlú kenɔ sɛrv bulé: "Tén ná mé, ɲ há có ruɲ á wérí pá núbííne há péré, ɲ zésí sulé. Nie laaté tóó há púlé, ɲ fǐ́ bǔnse." Múl néé mí ní síé ká tén ná, Wuse há có ruv á wérí párá, múl néé mí ní ká laaté kal.

³Á waá ja ráá tɔtɔmé yɔtɔk yíre, é né te, á waá ja ráá a wíi wuu rúb a nagbámo wíi, nénj ɲménɔ mé.

⁴Á tanjá árá wíé wuu, áá ja rí nie zuɲ ráá ká Wuse tɔtɔnna né. É né wula wírá mé, ká á nyamme. Sazókó rí wíhálwíé wuu pérírá, á nyamme.

⁵Ba ɲmásiará, a késiára tó bunajaa, a yiki nie hérá mé. Á tuj tɔtɔɲduoru, á wí dónj néé áá pé, a wí búdíile má néé áá dí.

⁶Á kéngrá tu ane Wuse tɔtɔnna né, a wí lóé busunnu bákrá; á ẽ wíé, á kénj nyamma, a ka sawér; Wuse Sabuna múngrá mé, á có nie rí tanjá.

⁷Wuse párá dóé, á búlú wítánse áá pá nie. Á ká tékétékéwa, Wuse síé mé. Téketéke ná né síé kára lalyóórí"omo, á kaá yo dɔɲdomo, ká kaá pórá tu mé.

⁸Nie nánjá búrá, ká nánja má híhúísírá; nánja bíbírá mé, ká nánja má tútúksírá. Ba pírá make nyetúná, ká tanjá né á búbul;

⁹Ɓaá bélrá ane Ɓa wírá ẽ, ká Ɓa wuu ní írá; Ɓaá bélrá ane á cí sũ mé, ká á a nĩwómmé, Ɓaá bélrá ane nĩbeŋsé, ká á wĩ sũsé.

¹⁰Ɓaá aa zókrá sienne, ká á jĩjũse kál wuu. Á nĩhĩ summe ní, ká a nĩe ɓikana dí kuorí; ane wĩ"oŋkenéwa, ká né tĩlle onni wuu.

¹¹Koreŋte tĩnáwa, á cáásó bul tanjá péíwa, á wúrírá sienne má wuu péíwa.

¹²Á dé wúólírá sienne wuu ní cáásiwa, ká í é wííwa sienne wúré cáásírá.

¹³Ɔŋ búlíwa rí né, ane ŋ bélé: Í má wúólíwa sienne párá!

¹⁴Í sí ló rííwa rí nĩ ná há wĩ Zeezi léé dí, suki cííne cika. Nero ná há ká tékétéké, rí nero ná há to tékétéké wĩ nánjá wuó hé? Pummó é rí bino sí wólli hé nánjá mé?

¹⁵Kirisi rí Sitaane sí tũŋ nũ mé? Nero ná há lá Zeezi dí, arí nero ná há wúú léé dí, Ɓa tũŋ beé mí?

¹⁶Wicɔljizeno rí venni sí céré? Á né sié ká Wuse ná há wómmó jaa, ane é Wuse tu há búlé, v sé: "Ɔ sí zũ mĩŋwó sísíennúwa aa va. Ɔ sí ówó Wuse, ká ríwó má aŋ nĩé."

¹⁷É né té Nyuutina Wuse sé: "Í le é nĩe sierv, a éíwa dũŋ. Í sí busunnu óŋ wuu mí tĩkú. Rúwa á é, ká kóŋ rí, ŋ sí cakléíwa.

¹⁸Ɔ sí éíwa Ana, ká rííwa má aŋ heŋbólli rírĩŋ tolé." Dóé wuu tína Wuse né sé.

2 Koreŋte 7

¹Ɔ nicólle, Wuse sié há tá nũ bulú sí a wíé nyáŋ wuu párá, á lísírá tenne rírá dũŋse, busunnu duó wuu mí, a a sapummó tĩnáwa, aa zíl Wuse.

²Í wúólíwa sienne párá. Á wĩ nēŋ wí zóké, á wĩ nēŋ nyúú zóké, á wĩ nēŋ víré.

³Ɔ sié wĩ nye búlé, aa ja rĩŋ bulíwa zóké wíí né. Ɔ lá sié bulíwa rí bulé: "Á cóíwa, í wíé mĩŋrá sienne; é né te, raá wómmó, á ríríwa né; raá báá súsó má, á ríríwa né."

⁴Ɔ keníwa yíela wérí, a tĩŋíwa wíé aa nyúke. Á wula wuu sierv, nayũró tóŋ mí, satoró né mĩnĩŋ mé kíŋkán.

⁵Á há kúé zv Masdvane dutĩlle má tu, á wĩ fiela néé. Á tanja ná wihála rírú duó wuu ní; nĩe cíŋrá mé, ká hēwĩŋ má mĩŋrá sienne.

⁶Amá Wuse né háá dúóri nĩ ná naase há yúóre, v né dúórírá naase, a tũŋ Tiiti reé koe mí.

⁷U reé koe ná má dũŋ wíé rá sié; v há césí wíé ná párá né ósé dúórírá naase. U sííwa kenú wérí, a dúórú naase. U sííwaá híĩnĩŋ burnéé wérí. U mánjíwa sazókó má mũoso párá, arí é ná, í há kenĩŋ wíé. É wíé né, ŋ sierv ose tóre kíŋkán.

⁸Ɔ keno ná nóŋŋ ŋ há péíwa, v ná wíé ŋ há búlé, v zókíwa sienne ré, amá ŋ wĩ fa"íŝ bul. Ruŋ fa búl fa"íŝ má, í sazókó ná há wĩ dááné wíé né.

⁹Amá mól néé mí, η sierv tóró ré. Í sazókó ná wíé rá síé η sierv tóre. Amá í há íǝ zuη rííwa á bóηbóη, í sienne zóke, í bírse a ló Wuse mé aa zóké, υ né káη satoró. Wuse cólle sierv né síé, í sienne zóke é, é né te, á wí wítok wuu pié éíwa mé.

¹⁰Rí nero sierv zókó Wuse cólle mí, é sí a rúb bírse, rí Wuse lób tá, υ wí fa"íǝ bul. Ká rí nero sierv zókó, ane dúnié ne sienne háá zóke é, υ é kén tína aá zu suv sierv né.

¹¹Í sazókó ná ká Wuse cólle ní. Í síé nóú há éé, í ne é: Í zaa bíeró, wíé ǝsé mé, a bul la taná aá péíwa tu. Í ẽ wíbomo sazókó, aá fá wíbomo ee; í kén kajána, a cólli wíbom"aaaro tóre, ká cóllíη má néé. Í á wíé wuu, a make ríwó zuη rííwa wí wíí wuu zóké.

¹²Ǫ síé há púηse kenǝ ná péíwa, nero ná há á wíí zóke wíé rá, nero ná ba há éé zókú mé, má wíé rá; η taná púηsǝ aá ja rííwa zímíwa há córá mo é né, Wuse síé mé.

¹³É né dúorírá naase. Wíí ná síé há ǝsé tórírá sienne né ká, í wuu há éé Tiiti sierv tóre, υ nyúú nyaase.

¹⁴Ǫ búlíwa wíé pób káá nyóke né, hǝse wíη kené. Taná ná á há búlé péíwa, a bííwa mé é, Tiiti síé mé, ba wuu taná nyíísó.

¹⁵U há kúé, í cákó lób wérí, aá zílú, aá zésú mé, υ ná rííwa có wíé saηé. É né te, υ ǝse cóllíwa kíηkán.

¹⁶Ǫ sierv tóró, η há wóíwa nyúú aá gieli wíí wuu mí.

2 Kǝreηte 8

¹Maábinána, áá já rííwa zuη tutumí ná, Zeezi laadíire ná há mūη Masidvane mé há tímé, Wuse zilé mí ní.

²Wula wálmíwó kíηkán, amá ba sienne ha tóró wérí. Ba ká súmmé kíηkán, ká ha ka sawér má kíηkán, a kǝse kǝsǝ ríwó laa sán ne mé.

³Ǫ né búlé péíwa, ba kíésó, ba dóé mǝǝsǝ; ba kíésó kíllíwó dóé má tu, ba satoró mé,

⁴ká súlra jénjén, ráá pówó ηménǝ, ríwó má sán Zeezi laadíire ná há mūη Ziide dutílle mé.

⁵Ba tímó dáarírá há kén é yela. Ba tíη Wuse cólle mí, a la síé píwó tu pá Nyuutina né, ká síé baa píwó tu párá má.

⁶Tiiti fa puló a, í tótūη tutúnwérí rí. É né á súlú rúb kóíwa rí, a tūη é tutumí tenni.

⁷Í ká kuóré wíé wuu sierv; í kén yardá, í ǝ wíé bulé, í kén wízume, í kén kajána wíé wuu mí, í córá. É wíé, í a kuóré zilé díí má mé, aá pá ne.

⁸Ǫ wííwa mú fike rííwa dí zilé pá ne. Amá ηǝ já ríη make ne náηa há tóη é arí kajána né péíwa, ká tūη é mé néíwa cólle mǝǝsǝ.

⁹Í írá Nyuutina Zeezi Kirisi zilé mǝǝsǝ. U fa ká kuór, ká tíjíwa wíé a burme súmmú, a make rúb tíjúb súmmú mí, a a rííwa dí kuorí.

¹⁰É wíí mé, í nán sabuna: U yéré né ká, rííwa ha tótún totumí ná í há púlé duoli. Í né lá síé ka é sabuna, a la síé tñj má.

¹¹Í tñj é múl néé mí, a kaa mú gírsi, arí óñ ná wuu í há kené. Kajáña ná í há kené púl é wíí, í ka é kajáña tóúmú mú gírsi.

¹²Ru pí óñ, a wúólí sierv ká pii pá Wuse, Wuse néí zilé. Uó béli há kénj óñ ná né, v wíí há wí óñ ná kené bel.

¹³U to ane ba sííwa pá nie náña ríwó níná wér, ká rííwa né burníná wula. Amá v ká, rí kaamonáná né mñj.

¹⁴Í zaa kénj ðie, í líse sánj nie ná há máké aá gúl mí, a make rííwa má cíé kúó máké aá gúl, kówó ka, ríwó má sáníwa mé. É né rí kaamonáná mñj.

¹⁵U é né ba pñjse Wuse Keno sierv. Ba sé: "Nero ná há kúré pá kíjkán, v wí kené kílle, ká nero ná há kúré pá múó, v má wí jée aá gúl."

¹⁶Wuse bárka, v há éé Tiiti cóllíwa mé sánje, ane á má há cóíwa mé sánje é.

¹⁷Á há tóúmú í rí, v sánj; ı dñh koe kajáña fa mínú sierv fól wuu rí.

¹⁸Á tñgrá maábinónj oro má, rúb rí Tiiti hé náña ko. É báálo búl Labaartwero wíé, wicvola púlli nie wuu bíbú mé.

¹⁹Wíí ná nóñj há te á tóúmú, v né ká báálo ná ba há líse hérá har, ráá rírú wuu ka sánje ná mú pá nie. Ráá tñj totúnjwero ná háá píñsi Nyuutina, kaá mánjírá má cólle.

²⁰Kiesó ná zénó, ká á waá ja rí hagaase mñj ránj, é né te, á a é.

²¹Áá jará tñj totumí ná há sí a wérí Nyuutina Wuse síé mé, arí nibííne wuu síé mé né.

²²Á maábinónj oro má ré á tñj, v súúríwó mí ðaá ko. Á kíélú, wíé ðíkana mé, v kénj kajáña wérí. Ká múl néé mí, v kajáña ósó súúri, bee wíé v keníwa yardá kíjkán.

²³Tiiti é kánj totúnnónj ré, ñ rírú wuu tñj aá péíwa. Maábináña ná há tñj mé, wicvola púlli nie né tñjwó, ða tñj aá píñsi Kirisi.

²⁴Í síé cóllíwó, a a, a make rí wicvola púlli nie ná, a zñj ráá há tñjíwa wíé aá nyúke é, á kénj tanjá.

2 Kɔrɛɲɛ 9

¹Kiesó ná háá múú sánj Zeezi laadíire ná há mñj Zerizaleme mé wíé, rñj pñjse kénj péíwa má, v ká yóó ré.

²Đ íś rííwa kénj é cólle rí; é né te, ñ búlíwa wíé pá Masidvane nie, káá nyúke. Đ búló pówó bulé: "Akayi nie é duoli wuu ní kénjwó tu, ríwó téwó sánje." Í kajáña né síé pósíwó ðíkana hé é mé.

³Đ síé tanja tñgrá maábináña nyánj í rí, rííwa ðiéna káníwa tu wérí, é wíé mé, ane é ñ há búlé, a make rí nyukwíé ná ñ há búlé cáásiwa, ríwó sí nyierv á.

⁴Ri Masidvane nie tujij mé ko, ríwa satóorpálo wi náná mé héé, v sí a hũsé a párá, ká a hũsé péíwa má, ba síé mé, bee wíé á búlíwa wíé sú nuo daare.

⁵É né η ná, ruu mohó ríj tuη maábináηa ríwó lánj síé ko, a zímíwa satóorpálo ná wíé í há búlé. Dñ kúkó, ri ba hé náná mé. É né ríwó zuη rííwaá té rí satoró né, ba wííwa mé fíké.

⁶Í sí wíí né mí súllú: Nero ná há dú muó, vú kuη muó né; nero ná há du kíηkán, vú kuη kíηkán né.

⁷Nero wuu há búnú tu mé rúb tæ mo é, v tæ, a make rí sazókó rí fíké sí ráη mínú. Wuse có nero ná háá péé rí satoró né.

⁸Wuse é kénj dóé rúb péíwa óη wuu kíηkán, rííwa pii ósíwa wíé, ká kááne, a pi áá tuη tutúηwere.

⁹É né ba púnse Wuse Kenó sierv a bulé: "Úú pá summe rí ðie wérí, v tékétéké waá tenni."

¹⁰Wuse ná há já onduo áá pá dúduuro, a né jóú nuo ðidíli má áá pób, v sí péíwa onduo, a a ríwó nyú, a make rííwa tékétéké ná noη noηkana.

¹¹Wuse sí á rííwa ka ðie wérí wíí wuu mí, a ose dí zilé áá pá nie. Rí nie ðikana tujíwa zilé ná á há kené ko pówó wíé, a bárke Wuse.

¹²Pálo ná í háá pii sánj wicvola púl nie ná mé, sí a ríwó nówó onjaalé wuu, ká a rí nie ðikana bárke Wuse, aríwó sierv wuu.

¹³Ba sí tuη tutumí ná í háá á rííwa tuη mé, a néíwa háá tuη Kirisi Labaariwero ná é, ríwó ðikana bi Wuse mé. Ba sí tuη zilé ná í há díé pówó rí nie náηa wuu wíé má, a bi Wuse mé.

¹⁴Wuse há tuj bárka tutúηzenzi ná péíwa wíé, ba sí cóllíwa, a cvole Wuse péíwa.

¹⁵Á bárke Wuse, v há púú zilé ná nóηo há toó párá wíé.

2 Kɔrɛŋtɛ 10

¹Id é Pool ná, nie há sé ruη míníwa sierv, η poré, ká ruη tóíwa laka, η haakí, η pí Kirisi sapóri rírú sawér áá súlíwa.

²Dñ súlú ré, í súη mé fíkú, ruη kúó míníwa sierv, ríj tuη haksí. Í nie náηa sí ráá va teηnamie cólle sierv né; é nie é rí, η sí tuη haksí mákwó.

³Á ká nibííne é rí dúnié sierv, amá á wi dúnié dóé ní kené áá yo lal ná, á háá yoé.

⁴Á lalyóóricíkse to dúnié né ðié, ba lí Wuse rí né. Ba kénj dóé, a yiki ðihí dúókówa wuu ní áá yo, áá zóke nibííne sabuηyeηéwa.

⁵Onni ná wuu há ciné arí nyvkó, a kére rí nie sí Wuse zímú mé, ba wuu ní á yiki áá yo. Á óó nie bíbirse sabuηse, áá tuη Kirisi mí, aríwó sienne wuu.

⁶Rííwa kúó wólli Kirisi nuo wíé wuu áá zíl, á sí ture nero ná há sí véwó zíle.

⁷Í sí wíé bélú dēndérē. Rí nērō búínó ruv ká Kirisi nē, rúb zuj rúb há ká Kirisi nē, á má ká Kirisi nē né.

⁸Nyuutina há párá tíj ná, v sí ráá kaa tuj, í súúre wíé né, í zóké wíé rá. Ruj tíj é wíé nyúke aá daare má, hūse wíj ka.

⁹Ɖ waá ja rííwa bune, ruj púháj kenne ná péíwa, aá ja rí héwíj ní káníwa.

¹⁰Nie sé: "Pool kenpúhse ná dúókó, ɔa háákó má; ká ruv kúó múngrá sierv, v wí dóé kené, v wíbulé a yóó."

¹¹Rí nēj búiné é, úú zuj rí, á há nhí é wíbulé mé kenne sierv, áá né é né á wí"álle má mé, í sísíennúwa, raá né kúé.

¹²Nie nája mákwó tu aá daare. Á ríwó wí nája wuó mo, á wírá tu kowe kaá máhswó. Ba jówó tu oñ"máñse a kaá máñse nája, a pi nája aá máhswó tu. Ba síé cúbóló né é.

¹³Á é wí wuo nyúke aá daare é ná, Wuse há bílé. Wuse há párá ħménó ráá kóíwa dñí, v mákrá dñtñ"múbiiirí párá ré.

¹⁴Á síé ɔíena há kóíwa dñí, á wí túmé mó daare é nu. Á né lá síé ka Kirisi Labaariwero ná ko yákiwa mé.

¹⁵Á waá tñj daare nu, ríí tñj nie nája tutumé wíé rí nyúnyúke. Amá á kēj yíela, rííwa yardá sí súúri, ká ráá má wólli ɔse tñj tutñjzéní í rí, Wuse há cókí panu ná párá sierv.

¹⁶Rí é né éé, á sí ka Labaariwero ná dááriwa mé, a mó búl pá síerí tóne nie. Á waá ja ráá tñj nie nája tílle sierv tutumé wíé, aá a nyuko.

¹⁷Wuse Kenó sierv, ɔa púháj bulé: "Rí nēró já rúb mákú tu, rúb mákú tu Nyuutina wí"álle sierv."

¹⁸Nērō ná tu há kenú tu aá ɔó rá, Wuse zízíl, amá Nyuutina Wuse tu há líse nēj ná né, v zízíl.

2 Kɔrɛntɛ 11

¹Ɖ faá já rííwa san ríj bul gñgáwí ré; óó! í san ríj bul.

²Ɖ cóíwa, aá dí báhaksí í wíé, báhaksí ná há lé Wuse, bee wíé ħ cóíwa pá bál balá ré, v né ká Kirisi. Ɖj já rííwa ne tooperó ná há wí bál ĩ né, ríj pííwa pób.

³Amá ane dñj há kúé pi lñj mé nyise Xeve é, ħj fá ríwó háá ko bul nyewíé péíwa, a yēñjwa sabñse, rííwa báá sí Kirisi mí tñj wérí arí taná, ane í háá tñj é;

⁴bee wíé rí nēj nōj kúó bul Zeezi nōj wíé péíwa, ruv to Zeezi ná á há máké péíwa má, ú sánj tina. Ruv búl sabuna ná má há to Wuse Sabuna wíé péíwa, a bul labáare ná má há to Labaariwero ná wíé péíwa, ú laa dí ní.

⁵Ɖ síé wí búiné rííwa sabíínáján Wuse nutumé bíbara ná má kíj.

⁶Ruj wí wíé bulé ĩ má, ħ ĩ wíé é rí. Á tñgrá wí"álle wuu mí, a mákrá wízume péíwa.

⁷Ɖ há kúé bul Wuse Labaariwero ná péíwa, η wííwa óη léé; η múúrín tu né, ká rííwa a nupíné. U é sié ká wítók ré η a?

⁸Ɖ fa há túmé aá péíwa é, wicvɔla púlli níé náná ríí túmín.

⁹Ɖ fa há míníwa sierv, óη wíé ko kánín ban mé má, kán wííwa oro wuu rí múbé la óη. Á maábinána ná há lé Masidvane ko, ɖa né kén ɖie ko pán, η laa ósín wíé wuu. Ɖ fa wí có rín a ciká, a péíwa oro wuu; η sié ha waá ja rín a ciká a péíwa nén oro wuu.

¹⁰U é ká jestwíí ré a pán. Kirisi taná ná há mínín mé wíé, nén tóó aá kérín mé, Akayi dutílle wuu mí, rín sí jésú.

¹¹Beé rí sié te η bul nye? Ɖ há wííwa có ní? Aí! Wuse tu íǝ rín cóíwa.

¹²Ɖ sié há tún é, η haá ja rín tɔη é tu tu né, a make rí ηménɔ sí mínú, ríí pá nie ná háá nyóké, a bune rí ɖaá túná háá tɔη é né.

¹³É nie to Zeezi nitómé, nyetína ré kówó, ká píwó tu make Kirisi nitómé.

¹⁴U é to wígírí, Sitaane máá gínú tu é né, ane malíka ná há kén pummɔ.

¹⁵É wíé, v to wígírí, ruu tutunna má né gínwó tu, ane tékétéké tutunna. Ba sié sí mú ná ker ná há céré ríwó tutómé.

¹⁶Ɖ báá ha búló aá péíwa, í sí bínú ruη ká guḡgátín. Rúíwa pín make guḡgátín má, í sánín é, ká rín a jesɔ muó.

¹⁷Ɖ dibulí né sié to Nyuutina háá ja é né; ruη né sé rín já rín a jesɔ, η guḡgáru mé né.

¹⁸Nie ɖikana tún nibinní mí aá ja ríwó mákwó tu, é né η má jija rín mákín tu.

¹⁹Í ká wízinná, ká rí guḡgátuna kúó aá búlwó wíé, í san pówó.

²⁰Í sánó lo nie pííwa make yósi, a káníwa tɔη aá dí, aá víríwa, a cúllíwa mé, aá ηmówíwa síé mé.

²¹U bulé hĩse kenín rí, á há wí é dóé kené í mé. Ká rí nén súu wo wíí wíé tɔη aá a jesɔ, ηḡ já rín bul guḡgáru né, η má wúóló rí.

²²Ba há ká Ebirewa né? Ɖ má ká nóḡo né. Ba há ká Izurayel nie né? Ɖ má ká nóḡo né. Ba há ká Abirahan dunie né? Ɖ má ká nóḡo né.

²³Ba ká Kirisi tutunna né? Ɖḡ já rín bul ane ηḡ gáású né. Ɖ ká Kirisi tutúnnú, a tɔη pów kílíwó. Ba tón binajaa kílíwó, a ηmásín kílíwó, η cí suwé má mé a kílíwó.

²⁴Zuwifiwa fírín, vɔla balá tóó meésellewa, naasí bɔmmúó.

²⁵Naasí botoro ní, Romi tínáwa há pówó vɔlle fírín; Zuwifiwa yósín rí dówúó ríwó ɖú, naasí balá. Ɖ há zú nyiidaborsi ɖa zoke hén mí muu sierv né, naasí botoro, η có nyii daha má, naasí balá, títan rí wɔho pírmí.

²⁶Ɖ vá ηménse ɖikana a ná wula wérí, ɖa mé. Ɖ ná wula fuonni há súé wíé, a ná wula gaara nése mé, a ná wula η aḡbele Zuwifiwa, rí nie ná há to Zuwifiwa wuu nése mé; η

ná wula tóne sierv, bakse mé arí muv sierv. D ná wula nre ná há nyé nyierv bulé ɔa kára maabináɔa, ká tówó, má nése mé.

²⁷D tɔɔ tutɔɔduoru, a ná wula wéri; ɔ wɔ dɔɔ néé pé, tɔɔ náɔa mé; ɔ ná losu rí nyinyóse wula, a fike vowe nuɔ tɔɔ náɔa mé; waarv kánɔ, ká ɔ wɔ genne má kené.

²⁸Rɔɔ ló wíé náɔa má, ɔ sí búlɔ wífiemo né: "Wɔvɔla púlli wuu nre wíé né mínɔ beɔtúú mí." Dɔɔ búníwó wíé né kál wuu.

²⁹Ba oro wuu wɔ dóé kené ká, ɔ má wɔ dóé kené ní; rɔ nɔɔ á wíɔɔɔ, ɔɔ de la aá ná wula né.

³⁰Ruv hé rɔɔ a jeso má, ɔ sí jese, a tɔɔɔ há wɔ dóé kené wíé.

³¹D wɔ nyierv nre, Wuse há ká Nyuutina Zeezi Ana, tu ís rɔɔ wɔ nyierv nú nre. Á pɔɔsú kál wuu!

³²D fa há muɔ Damaase mé, kuózeno Aritase óó kúmáɔɔ tɔɔ gáɔɔwa, ríwó lu pó tóó dánnvse mé a kánɔ.

³³Amá laadíre pɔɔ hé zangbaare mé, a tere a tá, ɔ tɔɔ tókóro tuwɔ zɔɔbal, a lú lúó nese mé.

2 Kɔɔɔte 12

¹U mɔhɔ rɔɔ a nyvko, ká zɔɔ rí nyvko wɔ nɔɔ mú sáɔ. Múl néé mí, ɔɔ já rɔɔ bul wímuulináale arí wíé ná Nyuutina há máké páɔ, wíé né.

²D ɔ bál oro há lá Zeezi wíé dí. Wuse púú kaa zɔ bána nyúú rí nyúú rí wuu. U é buɔse fí rí baná né nre. (Ruv díena kenú tɔɔ nre né zɔ bána, ɔ wɔ ɔ. Rɔ duose mí ní rúó duma zɔ bána, ɔ wɔ ɔ. Amá Wuse dɔɔɔ né ís.)

³D ís rí Wuse kɔɔ é báalo zínó duhɔ, v zúó mé. (Ruv díena kenú tɔɔ nre né zé, ɔ wɔ ɔ. Rɔ duose mí ní rúó duma zɔ bána, ɔ wɔ ɔ. Wuse dɔɔɔ né ís.)

⁴U há zɔ ráɔ, v ní wíé ná níbíine há wóó wuo la aá bul. Níbíino wɔ mɔhɔ rúó búlwó má tu.

⁵D sí nyónyóke, nre báalo duo mí wíé. Ká rɔɔ nú nyókɔ tu nre é wíé má, ɔ há wɔ dóé kené ná wíé né.

⁶Rɔɔ faá já rɔɔ bul nyvko má, ɔ waá gáase; taná né rɔɔ bul. D síe wɔ nyvko a, rí nre máɔsɔɔ mú dáárɔ muɔɔ; ɔ muɔɔ ná ɔa há tɔɔɔ wí"álee ríɔɔ wíbulé mé ná.

⁷Wuse há éé ɔ muuli ná wíkiaka ná, ɔ fa wówó wíé tɔɔ aá a nyvko. Amá Nyuutina há wɔ éé ja, v lóó Sitaane nitumí ko fírɔ, a pi óɔ túrɔ tɔɔ mé ane sɔɔ, a pó rɔɔ sí nyvko á.

⁸Naasí botoro ní, ɔ svl Nyuutina rúó líse é wula ɔ tɔɔ mé.

⁹Amá v búló páɔ bulé: "D zilé dɔɔɔ mɔhɔ. I há kúé i wɔ dóé kené tɔɔ ná mé né, rɔɔ ɔse mákɔ há kɔɔ dóé aá tɔɔ é." É wíé, ɔ sí taale aá a nyvko, ɔ há wɔ dóé kené wíé, a make rí Kírísí dóé ko mínɔ mé.

¹⁰É né te, η wɪ dóé kené káá juose, a saη zome, sazókíwíé, wálme rí teηbuoró, Kirisi yur mé. Dóé síé háá ko múrín teη ná mé né, Kirisi pi dóé aá pán.

¹¹Í nán há pié aá gááse é! Í né hén rán. Í né fa mǎhě ríwa mǎnsín há ká nén ná a pá nɛ. Ruη né to óη má, í sabúnáján Wuse nutómé bíbara ná má wín ke.

¹²Ɔ kén nyamma a teη tutómé ná η há tǔmé, ríwó zuη rín ká Kirisi nutómí, í sísíennúwa. Ɔ á wínyunwa, a a wíгурé, a a wínyánse.

¹³Beé síé η aa pá wɪvɔla púl nɛ náηa, ká wɪ éé péíwa é? Ruη fa há tóíwa nyúú cɪká, ríwa pípán ɓie dɔηo rá. U é há to yéré wíé, í hén suúri.

¹⁴Ɔ kenín tu rín kóíwa dɪhǐ ré, η naasí botoro nyúú mí. Ɔ síé waá ja rín ko cíkíwa oro wuu daha má. Í ɓie rá η jíja, í tu wuu ní η jíja; bee wíé bele ra wɪ mǎhě ríwó ja ɓie aá bil ánáwa mé, ánáwa né mǎhě ríwó ja ɓie aá bil bele mé.

¹⁵Ɔ é có rín taale zókín tu péíwa; ruη kén óη má, rín pii sǎñíwa mé. Ɔ há cóíwa mɔ nyɛ, í é wín é wuó cólli?

¹⁶U ká taηá ré, η wɪ kúé sákíwa daha, a bulíwa tǔmín. Amá í nɛ náηa sí lín né η a, a nyɪse késiwa.

¹⁷Nɛ ná wuu η há tǔmíwa rí, η tǔwó oro mí fóriwa óη rí?

¹⁸Ɔ súl Tiiti, a a, á maábinóηo ná í há úú, υ kánú, ɓa kóíwa rí. U kúó fóriwa óη rí? Ɔ rí Tiiti wuu to wíí balá hár ré, a teη valé mé?

¹⁹Fól wuu, í búínó raá wíbulé ná wuu ká nɔvse ré, á líse aá ja ráá lará tu í síé mé? É rá síé toó! Wuse síé mé né, á teη Kirisi mí aá bul. Naηnóηwere, á síé búl wíé nyán wuu, aá jéíwa yardá súúre ní.

²⁰Ɔǵ fá wíí héwín rí: Rín háá ko aá néíwa, ríwa to é ná η háá jeé, ká, ruη má to é ná í háá jeé wíé. Ɔǵ fá rín háá ko, rɪ nese, báhaksí, cɔwuló, dɔηɔmí, nutukse, zaηbá, nyuko, rí kapose, né míníwa péke.

²¹Ɔ síé haá fa héwín wíí nóη má wíé ré: Rín háá ko, rín Wuse baa múúrín péíwa; ríwa ɓikana wíɓomɔ wíé a yúó a pán. Wíɓomɔ ná ɓa há éé fól wuu, ká ha mǐŋwó ɛɛ mé, a ha wɪ bírsé a ko Wuse rí, ká ha muη busunnu wí"álle mé, aá a nɪlulíwíé, rí nyúzókíwíé.

2 Kɔrɛŋtɛ 13

¹Ɔ sí kóíwa rí naasí botoro nyúú mí. Rɪ wíí wuu kén zumé, nɛ belle botoro, sí a dánsíéwa, ká ráá zuη é wíí.

²Nɛ ná há a wíɓomɔ fól wuu, arí nɛ ná náηa wuu rí né, η búbul. Ɔ há kó rán bulle mé, a pi wíí ná cááníwó, η zaa tówó laka má, ká é wíí tu né ha, η pi aá búlwó rí. Ruη né kúé é, nén waá kááne, í wuu rí né rín bul.

³Í ja ɓáné né, ká ríwa saη rɪ Kirisi tǔŋín mé, aá bul wíé. Kirisi síé to nɪpɔlá. Úú tǔmíwa sísíennúwa rí dóé.

⁴Tañá, ɓa ɓású dagesé daha, ɔ há wɪ dóé kené wíé, amá Wuse dóé mí, ɔ za wómmó. Á rí Kirisi há ká óŋ balá, á ká púóllé é né; amá Wuse dóé ná mé, á sí a nɔwómmé, áa tɔŋ rííwa ná.

⁵Í bune wérí ná, a kíélíwa tu mé ná, í muŋ yardá sɛrv ré? Í íŝ rí Zeezi Kirisi míníwa sɛrv, é rá? Rɪ é rá é, í to yardá níé.

⁶Amá ŋ yɛla né ká, rííwa ná wíé, a zuŋ ráá ká Zeezi nɔvmé né.

⁷Á sɔl Wuse áa ja rííwa sí wíí áa zɔkɛ. É síé tórá nɛrí né á jíja ráá make péíwa; amá áa já rííwa wólli wíé ná há ká yéré né, áa a, ká rɔv hé ráá a nɔyóowa má, ráá a.

⁸Á wɪ taŋá mé wuó kére, á muŋ taŋá har né.

⁹Ráá né wɪ dóé kené, ká rííwa é ka dóé má, áa júsú ré, é wíé. Á síé há sɔl Wuse áa jóó ná né ká, rííwa be, wíé wuu mí.

¹⁰Wíí ná wíé ŋ há muŋ dibólí ká púŋse kenɔ áa péíwa né ká: ɪ waá ja rɪŋ ko ka tɪŋ ná Wuse há pán, áa háksíwa mé. Wuse há pí é tɪŋ pán, ɔ wɪ sé rɪŋ kaa zókíwa, ɔ sé rɪŋ pii sáníwa mé, rííwa yardá súuri ní.

¹¹ɪ maábinána, ŋ wíé ná dɪgúlli ní nye. Í ké wérí, satoró sɛrv; í be, Wuse wíé sɛrv; í dúóri náŋa naase; í tɔŋ nɔv mé, a lo rí tɛŋfíél míníwa péke. Wuse há ká cólle rí tɛŋfíél Wuse, sí muŋ arííwa.

¹²Í bólle náŋa wérí a tɔŋ náŋa baŋa vɔsé mé. Wuse nɛ wuú bóllíwa.

¹³Rí Nyuutina Zeezi Kirisi hé bárka péíwa, rí Wuse cólle muŋ arííwa, rí Sabuna a rííwa tɔŋ nɔv mé!

Galasi

Galasi 1

¹Ɔ é Pool há ká Zeezi Kirisi rírú Ana ná há illú sɔv mé, nutumí, ká to nibííne nutumí, ɛ né púɣse kenɔ né aá pá wɛɔɔla púlli nɛ ná há muɣ Galasi mí. Ɔ rírú maábinána, Zeezi laadííre ná há muɣ rɛé, á wuu ní púɣsé.

³Ráá Ana Wuse rírú Nyuutina Zeezi Kirisi péíwa bárka arí tenfíél!

⁴Kirisi púú tu pá, ɓa ɓúú, á wíɓomɔ wíé né, rúú lará tá dúnié né há bómó nése mé. U é sié kára Ana Wuse cólle mí ní;

⁵v né te pín, kál rí kál wuu. Amu!

⁶Wíí ré gírín. U há wí dááné, ká í búríwa har yake nero ná há tún Kirisi zilé mí yíríwa, ká búríwa sié hé labáárwero nóɣo mé.

⁷Labáárwero nóɣo sié báá toó; níé ré tana muné aá yénɣíwa, aá ja ríwó bírse Kirisi Labaariwero ná.

⁸É wíé, rí nɛɣ kúó bul labáárwéí oro wíé péíwa, ruu ná wíé á há búlé péíwa rá, raá tu né, rí bána nyúú malíka né, rí Wuse zoke tína!

⁹Á lá sié búlú péíwa ré, kán baa ha burbúlú tu tu né, aá péíwa mól néé mí: Rí nɛɣ kúó bul labáárwéí oro péíwa, ruu tóú ná á há búlé í laa dí, rí Wuse zoke tína!

¹⁰Nye mé sié, ɣɣ ja nibííne sié wér ní yáá, ɣɣ ja Wuse sié wér ní? Ɔ óó aá ja nibííne satoró né? Ruɣ faá ja rí nibííne sierv né tɔre, ɣ fa wí Kirisi tutúnnú a.

¹¹Maábinána, ɣɣ ja rííwa zuɣ rí Labaariwero ná ɣ háá bulé, v wí nibín líé.

¹²Nibín ra wúb pié pán, nibín ra wúb pié kármín. Amá Zeezi Kirisi ní mákú pán.

¹³Ɔ fa há muɣ Zuwííwa wɛɔɔlɔ ɣménɔ mé, a nɛ nusɔ ná duo mí, í núú wíé ré. Ɔ fa héɣ dóé wuu, aá ja Wuse púl nɛ zoké né, a ɣɔre aá wálmíwó.

¹⁴Ɔ fa ẽ Zuwííwa wɛɔɔlɔ ɣménɔ wíé, a kúllín wonána ná wuu há ká Zuwííwa. Ɔ fa kén kajánɗaaro, á naabálwa kusún wíé mé.

¹⁵Wuse sié há kén zilé, v lísín, ruɣ ha mínín maá luoru mí ní, a yírín rín ko tuɣ pób.

¹⁶Wuse há kúé cólli, a mákú Bio pán, rín búlú Labaariwero wíé pá nɛ ná há to Zuwííwa, ɣ wí nibín wuu rí múbé, rúú cáánín.

¹⁷Ɔ wí nɛ ná má há lán sié, a a nutumé a muɣ Zerizaleme mé, rí múbé. Ɔ tana ísí kíkélé a mó Arabi tíé ní, ká burko Damaase.

¹⁸Buɣse botoro ní dáaré, kán mó Zerizaleme, a zuɣ Piere, a kénú dhi tápule fí rí ɓommú.

¹⁹Amá ɣ wí nutumé ná oro wuu néé, Nyuutina Zeezi maábíio Zake duɣo né, ɣ ná.

²⁰Wíé nyán ɣ há púɣsé aá péíwa, ɓa ká wítáɣsé ré; Wuse sié mé, ɣ wí nyierú nye.

²¹É har rí mé, η ísó mó Siiri rí Silisi dutílle tóne.

²²Ziide tíe, wícvola púlli ná há muη Kirisi mí, síe fa ha wín ē.

²³Ba taηa dé ne ri ba sé: "Nero ná fa háá wálmírá né zaá bul yardá Labaariwero ná, v fa háá já rúb zoke wíé."

²⁴Ká baá bi Wuse mé, η wíé.

Galasi 2

¹Buηse fí rí baná há dááré, η rí Barnabase ísó mó Zerizaleme. I pé ka Tiiti túnj tu mé.

²Wuse né éé, η zuη rúb mōhō rún mó rán, η mó. I síe mánse Labaariwero ná, η há búlé aá pá nue ná há to Zuwifiwa wíé pá Zeezi laadíire. I ríwó sídíire ní cíké, η mánse é pówó, a make rún fól wuu yúbóse, rírún zaa yúbóse ná, wuu sí yóó tá.

³Tiiti tu há ká Gureke, ba wúb fíké rúb cókú peη;

⁴maábináηa yuryóówa ná há múnra sierv, ba é fa có é né. Ba lóóró zuv kúósirá sierv, ríwó kíélirá né; ríwó ná é, á rí Zeezi Kirisi há ká óη balá, á wí kusúnj wíé tuη, ká tillirá tu. Ba faá já ríwó hérá yomí mí ní báá.

⁵Á wí sánjé pówó muó má, ká véwó mánse wuu, a make rí Labaariwero taηá ná sí yúksú, í sísierv.

⁶Sídíire ná há múnwó sierv, (ba há kóú ná rá η bíbel, Wuse é wí nibíine cakse;) é sídíire há múnwó sierv, ba wí wífélú wuu máké pánj.

⁷Ba taηa nóó ri Wuse túmúnj né, rún bul Labaariwero ná pá nue ná há to Zuwifiwa, ká tuη Piere má, rúb má búlú pá Zuwifiwa.

⁸Wuse dóé ná há túnj Piere Zuwifiwa rí, é dóé ní túmúnj má, nue ná há to Zuwifiwa rí.

⁹Zake rí Piere rí Zaη né wícvola púl nue pii mákwó nñiēse. Ba nóó ri Wuse zílínj rí, a pi é tutumí pánj. Ba kánúnj rí Barnabase héwó sierv, á wuu pii hé balá. Ba sé ráá mó tútuη nue ná há to Zuwifiwa sierv, ká ríwó má mó tútuη Zuwifiwa sierv.

¹⁰Wú ná balá ba há píe súlra né ká: "Ráá síwó sierv summe mí súllú." I síe á é né, arírúnj sierv wuu.

¹¹Piere há kó Anṭiōse, η dé cínú síe mé né a búlú wérí, v há wí wérí éé wíé.

¹²Ténj ná mé Zake fa há wí nue túmé ba ko Anṭiōse, Piere faá dí ðie, nue ná há to Zuwifiwa dñí. Amá Zake nutumé há kúé, v lísú tu ba mé, v ríwó báá wí ðié dí, v háá fá Zuwifiwa.

¹³Zuwifiwa ná náηa há muη rán, má cel Piere mé, a má kánwó tu kúúre, a síe pé pōse Barnabase má héwó nuηmóηyówíé ná mé.

¹⁴I nóó ruv é to taηá, Labaariwero bulé mé. É né η búlú rí ba wuu síe mé bulé: "I né, i há ká Zuwifi, káá a, ane i to Zuwifi, a wí Zuwifiwa wí"állé a. Beé mí síe, i fífíke nue ná há to Zuwifiwa mé, ríwó í" a Zuwifiwa wí"állé?

15"Á é ká Zuwifiwa né, ɓa lúlrá é né. Á to wíɓɓɓ"áará, ane nie ná há to Zuwifiwa há ká wíɓɓɓ"áará é.

16Á síé íǝ rí nibíɓ wɪ Wuse kíɓse ná Moyizi há púɓsé mé wuo tɔɓ, áá a tékétéké Wuse síé mé, rɪ Zeezi Kirisi laadí dɔɓɔ mé rá. É né á má la Zeezi Kirisi dí, a make ráá tɔɓ é mé né, a a tékétéké. Rɪ nibííno tɔɓ kíɓse ná Moyizi há púɓse mé, v wɪ tékétéké wuó a.

17"Á síé há có raá tɔɓ Kirisi mí ní, a a tékétéké Wuse síé mé, raá né síé báá a wíɓɓɓ, Kirisi ní te wíí? Aí, é rá!

18Wuse kíɓse ná Moyizi há púɓsé, η vee tá, rɔɓ né báá bíré mú áá tɔɓwó, v é ká η hénɔ tu wíɓɓɓ ee mé né.

19Ɔ tɔɓ Wuse kíɓse ná mé, ɓa ɓúɓ, η sɔwe ká tá é kíɓse wí"áalle, ká make rɔɓ híhiəsi Wuse ɣɪr mé.

20Ɔ rí Kirisi ní ɓa ɓáse ɓú, dagesé daha. É wíé, rɔɓ nú hiəsé, η rá waá hiəsi, Kirisi ní híésɔ mí. Múl néé mí, rɔɓ nú hiəsé tɛɓnamɛ sɛɪɪv má, η hiəsó lé yardá ná, η há kené rí Wuse Bio ní. Wuse Bio ná há cóɓ, a púú muse lenni sɔv η wíé.

21Ɔ wɪ Wuse zilé ná vée; bee wíé rɪ nibííno tɔɓ kíɓse ná mé né, ríí a tékétéké Wuse síé, Kirisi sɔv ná ká yóó né."

Galasi 3

1Óú! Galasi tɪnáwa, nɪcúlle! Áɓ rí béɓsíwa tá nɣe? Í nie ná á há mánɣe Zeezi Kirisi dagesé daha sɔv wíé péíwa, í núbú múl, ane v cíníwa síé mé né.

2Í líse wíí né balá síé pánɔ: Wuse há púú Sabuna ná dí zilé péíwa, v tɔɓíwa háá zíl kíɓse ná wíé né yáá, v tɔɓíwa há né Labaarɪwero ná a laa dí wíé né?

3Í dé cɔvle ɓóɓ ní? Í há púlé rí Wuse Sabuna dóé, ú ja rííwa mú tenni rí nibinní dóé ní?

4Í há ná wula ná wuu ká yóó né? É síé wɪ yóó wuó a.

5Wuse há púú Sabuna péíwa, a baa wólli tɔɓ wɪnyánɣe ná í sísɛɪɪv, v é ká í há sánɣé áá zíl kíɓse ná wíé né yáá, í há lá Labaarɪwero ná dí wíé né?

6Aburahaɓ há lá Wuse wíé dí, Wuse tɔɓ é wíé né buló ká tékétéké.

7É wíé, í síé zɔɓ rí nie ná wuu, há lá Wuse wíé dí, ɓa né ká Aburahaɓ bele.

8Ba púɓse Wuse Kenɔ sɛɪɪv fól, a bulé Wuse sí tɔɓ yardá wíé, a bulé nie ná má há to Zuwifiwa ká tékétékéwa. É né púɓse ná la síé bul é wíwero pá Aburahaɓ bulé: "Wuse sí tɔɓí mé, a hé bárka pá dúnié duo wuu nie."

9É né tɛ, Wuse sí hé bárka pá nie ná wuu, há sí lóú wíé dí, ane Aburahaɓ há lóú wíé dí, v hé bárka póú é.

10Wula sí peri nie ná há bííné rɪ ɓaá tɔɓ kíɓse mí ní, ríí a tékétéké, bee wíé ɓa púɓse Wuse Kenɔ sɛɪɪv a bulé: "Wula pú nero ná háá tɔɓ kíɓse, ká wúó ná há púɓse kíɓse kenɔ sɛɪɪv wuu, zilé mú áá tenni."

11U ká pummí, nēŋ wí kínse mí wuo tuj áá a tékétéké Wuse síé mé; bee wíé ɔa púnse Wuse Kenɔ sierv a bulé: "Nerɔ ná há lá Wuse wíé dí, v tína né ká tékétéké v síé mé; v tína síé tuj é mé né, ríí ná hiēsó."

12Ká kínse síé wí yardá líé. Ba taŋa púnso a bulé: "Nerɔ ná háá tuj kínse, kínse níí pów hiēsó."

13Kirisi há dí wula ná dagesé daha á wíé, v lará tá kínse há pí wula ná áá cínírá nése mé, bee wíé ɔa púnso bulé: "Wula pí nerɔ ná ɔa há báse dagesé daha."

14É síé ká rí Wuse tuj Zeezi Kirisi mí ní, a hé bárka ná v há súv sí tuj Abirahan mé hé, a pá nre ná há to Zuwifiwa né. Ká ráá má tujrá Zeezi laadí ná mé, a ná Wuse Sabuna ná, v há tá nvo buló sí párá.

15Maábináŋa, í lo ríŋ pírá tu nibííne wí"álle wíí nóŋo, a mánse péíwa: Rí nerɔ né búl wíí bil, a ŋmíése, ɔa wów wuó giri, ɔa báá wí wíí má wuó súúri.

16Wuse síé tá nvo ré, a pá Abirahan rírú duo. Ba síé wí púnse bulé: "Arírú dukana má," ɔa sé: "Arírú duo." Duo balá né; v né ká Kirisi.

17Í ná ŋ háá já ríŋ búlú ná: Wuse wíbulbilí ná v há ŋmíése pá Abirahan, v buŋse zowaná rí meré rí fí ní, ká Moyizi zuj ko mánse kínse ná. Kínse síé sí tuj har, ká ko wólli kére é nvo mé, rúv tá yóó?

18Rí nibííne síé fa tuj kínse mí ní áá ná liwe, ɔa báá wí Wuse nutálo mé wuo tuj áá ná liwe. Ká Wuse síé tujú nutálo ná mé né, a dí zilé pá Abirahan.

19Beé wíé rí síé ɔa bil kínse? Ríwó mákrá wízóké áá párá, a kaá ja Abirahan duo ná lúlé; duo ná wíé, Wuse há tá nvo bul. Wuse píú é nvo tuj malíkawa né, ɔa kaa ko te nerɔ ná há ká zááro mé, v laa pá nre.

20Zááro wí nibalá mé ní zá, amá Wuse síé ká balá né.

21Kínse ná síé kére Wuse nutálle ná mé ré? Aí, v to é. Rí kíso rí fa muné a wólli hiēsó áá pá, nibííne tékétéké ɔiéna faá le é kíso ní.

22Amá Wuse Kenɔ sierv, ɔa púnso bulé wíɔmɔ tó nibííne wuu hé, a make rí Wuse nutálo ná peri nre ná wuu há á yardá, a la Zeezi Kirisi wíé dí.

23Yardá tén fa há wí péré, kínse ná né fa tóra é Zuwifiwa binajaa, a kaá ja yardá tén koolí.

24É wíé né fa pórá mé, a lélrá kaa ko peri Kirisi, a make ráá lóv wíé dí, a a tékétékéwa Wuse síé mé.

25Yardá tén síé kúó. Kínse ná há pórá mé báá wírá mé wuó bel.

26A tuj í há lá Zeezi Kirisi dí wíé, í wuu ká Wuse bele né.

27Í wuu síé há múnsí nyii, Zeezi Kirisi yr mé, Zeezi Kirisi nuso ná né míníwa mé.

28Cakó báá toó: Bín ká Zuwifi, bín to Zuwifi, bín ká yómó, bín to yómó, bín ká bál, bín ká hál, v toó. Í wuu ká óŋ balá ré, Zeezi Kirisi mí.

²⁹Rúwa síé ká Kirisi níé, í ká Aburahaj dunie né; Wuse há tá nuo, rí liwe ná ká Aburahaj ónní, í sí tǐllíwó.

Galasi 4

¹Í síé nán háá já rín búlú ná: Bio ná háá kóó tǐllú áná liwe, ruu nése né ha tíé, v má wí yómo mí cúcú, ká né taja tǐlle jaa ðie wuu má.

²Nie ní bǐlú mí wuu, a mǎnse wíé áá pób, a kaá jób áná tén makí.

³U síé nhǐ é né á má rí. Á má fa há ká heñbiisí, á fa nhǐ yósi ní, wíé ná tésíé nie háá tujé mól.

⁴Amá Wuse tén makí há péré, v tǔmú Bio. Hááló né lǐlú, v sañ tuj Zuwifiwa kíñse,

⁵a make rúb la nie ná wuu háá tuj kíñse ná, a tá, ká ráá wuu ko a Wuse bele.

⁶Í síé ðiéna ká Wuse bele né; é né v púú Bio Sabuna hérá sierv. É Sabuna né te, á ka Wuse áá yíre: "íAba! ð Ana!"

⁷É wíé, í báá to yómó, í ká bio ní; ru né síé ká bǐí, í sí tǐlle liwe, Wuse zilé mí.

⁸Í ðie fa há wí Wuse ã, í tǔmó áá pá wujsa ná há to wínsá tu né.

⁹Amá mól néé mí í há ã Wuse, ñj já rín bulé Wuse há úwa né, v síé báá cí eréwa, í baa burmú wíé ná tésíé nie háá tujé, há wí cúcú, a wí dóé kené rí? U cí eréwa, í baa cólli ríwa burmú ówó yósi?

¹⁰Í kǐéle tápule rí canse rí tén arí buñse, a bulé ða náña ke náña.

¹¹Ñj fá héwín, rín tutumé ná ñ há tǔmé péíwa, háá tá yóó.

¹²Ñ maábináña, ñj jénníwa ré, í níésín, ane ñ má há nhǐwa nye. Í wí wítók wuu éé ñ mé.

¹³Ñ há kúé ðuñe bul Labaariwero ná áá péíwa tén ná mé, í ã wíí ná há te ré; ñ faá wíílú né.

¹⁴Ñ tén wuu pii lore; ká é má, í wín lóré, a wín nyéké. Í cákó lán ane ñ ká Wuse malíka né, ane ñ ká Zeezi Kirisi ní.

¹⁵Satóró ná í fa há kené, v mú neé? Tanjá há wéró, í fa có ríwa kúóriwa síé má tu pán, ríwa né wuolé.

¹⁶Ñ síé bírmíwa ðuñón ré mól néé mí, ñ há búl tanjá péíwa wíé?

¹⁷Nie ná wíé ñ há bulé péíwa, há kén kajána ná duo ane ða keníwa wíé, ða sabuñse loré. Baá jówó káníwa córín mé né, a héwó tu rí, ríwa ka kajána ríwó.

¹⁸U wéró, rí ða né kén kajána áá a wíwere tén wuu mí, ká sí ló, ruñ né kúé míníwa sísierv né, ríwó síé isi áá a wíwere.

¹⁹Ñ bele, í wíé báá báásó áá wín mé, ane hááló háá jija rúb lól, v luoru wíwe é né. Í wíé síé dé wíwín mé é né wuu, a kaá ja ríwa ko ne Kirisi há nhǐ é.

²⁰Ɖ fa dé cólli ruɲ mɪníwa siɛɾv né mʉl néé mí, ríi ka línhúó oro ríríwa. Í wíé kén banɛɛfóó ré páɲ.

²¹Í bul rɪɲ nɛ yéé, í é nɛ ná há có rííwa muɲ Wuse kíɲse ná, Moyizi há púɲsé tuɲé mé, í wɪ kíɲse ná mʉl ẽ bó?

²²Ba púɲse Wuse Kenɔ siɛɾv bulé: "Abirahan lʉl beɛ belle né. U hátu Saara há to yómo, v né lʉl nóɲɔ. U háálo Agaare há ká yómo, v má né lʉl nóɲɔ."

²³U rí yómo ná lʉlwó bio ná, nɪbinní maké mé né. Amá v háálo ná há to yómó bio ná é, ká Wuse nʉtálo bio ní.

²⁴É wíé wuu múúla sié lún. Háála ná belle, ɖaá mánse Wuse nʉtumɛwa belle wíé né. Agaare né nɪhí nʉtumɛ ná Wuse há cí Sinayi paalo daha bil. U beɛ wuu ká yósi ní.

²⁵Agaare né ká Sinayi paalo ná há muɲ Arabi tié. U nɪhí zaa Zerizaleme né, rírú beɛ wuu há ká yósi nɛ né.

²⁶Amá Zerizaleme ná há lé bána nyúú, v to yómó. U túú tu, v né kára maá.

²⁷Ba púɲse Wuse Kenɔ siɛɾv bulé: "Jíɲɔse, háɲɛ! Cáási satoró, ɪ nɛɲ ná ha há wɪ lʉlé wula néé ná! Bee wíé hávɛtáále beɛ sí a ɖíkáná, a kille bála tína beɛ."

²⁸Maábináɲa, í é wuu ká Wuse nʉtálo beɛ né, ane lzake.

²⁹Amá Abirahan bio ná ɖa há lʉl nɪbinní make mé, die sié fa háá beɲse háálo ná há to yómó, bio ná, ɖa há lʉl Wuse Sabuna sáɲe mé é, v ha ká é né arí zaa wuu.

³⁰Ba sié sé beé rí Wuse Kenɔ siɛɾv? Ba sé: "Kiri háyómo rírú bio tá. Háyómo bio rí bio ná há to háyómo bíi, waá súkí tílle áná liwe."

³¹É wíé, maábináɲa, á to háyómo bélé, á ká háálo ná há to yómó, beɛ né.

Galasi 5

¹Kirisi há lará tá, vʉ jará tíllíra tu né. É wíé, í ka wéri, í sié báá sííwa tu píi hé yomí mí.

²Ɖ é Pool, ɲ búlɔ aá péíwa: Rúwa lóó ríwó cónníwa penɛ, Kirisi há túmú ná péíwa, v wuu tá yóó né.

³Ká ɲ baa ha bul aá súuri: Báálo ná wuu há lóé ɖa cókú penɲ, v tína mɔhó rúv tuɲ kíɲse ná wuu duóduó ní.

⁴Í níé ná háá jeé rííwa tuɲ kíɲse ní, a a tékétéké Wuse síé mé, í lísíwa tu Kirisi mí ní é. Í sié gúl Wuse zilé ná mé.

⁵Á é kén yíela, rɪ Wuse sí bulé ráá ká tékétéké v síé mé. U né á dídelɛ arí yardá, a tuɲ Wuse Sabuna dóé mí.

⁶Rɪ nɛɾ lá Zeezi dí, v rírú a óɲ balá, rɪ tína cókú penɲ, ruv wɪ cóké, v é to wíi; óɲ ná wíé há fíémó né ká yardá. Yardá ná nɛɾ háá ka, a cólli nɛ.

⁷Í fa púl wéri rí aá va, áɲ rí sié kériíwa mé í cé, a báá wɪ taná tuɲ?

- ⁸Nye wíi wí Wuse ná há yíriwa líé.
- ⁹Sibúr muó né baá hé dúpén mǐnǐbuulé mí, ká ba wuu isi ɣmɛɛ.
- ¹⁰Ɖ á yardá, Nyuutna Zeezi yir mé, ruɣ ríriwa wuu wíbuuné né balá. Amá Wuse sí beɣse nɛɔ ná há zúé aá vúkmi wíé í sístɛɛ, ruu tina có rúb mɔ ɛɛé má.
- ¹¹Maábináɣa, ruɣ né ha sí nɛ cúcónníwó pɛɛ, bee yír mé ré síé, ba baa wíwálmíɣ? Rí é né, Kirisi dagesé daha suu ná wíé ɣ háá bulé, u báá fa wí nɛɣ wuu mǐi wɛ.
- ¹²Ɖ có rí nɛ ná wuu háá vúkmiwa kéne, ríwó líiwa sɛɛ, a férwó tu bɔɣ.
- ¹³Maábináɣa, Wuse há yíriwa, u síiwa ko tíllíwa tu né; í síé sí tǐɣtu ná káá ɣmɔwɛ nyɛɔ, káá muɣ nɔbinní wíhiɛné sɛɛ. Amá í tuɣ aá pá náɣá arí cólle.
- ¹⁴Wuse kíɣse ná wuu u há mǎɣsé pá Moyizi, ba wuu lésé wíi balá sɛɛ ré. É wíi né ká: "Cólí nɔbínóɣ, anɛ ɪ há cói tu é."
- ¹⁵Amá ríiwa né dúsé náɣá cúcónne, anɛ kaadíhuorúwa, í póiwa tu mé, í sí ko zɔkɛ náɣá tenni.
- ¹⁶Í nóú ná ɣ háá já ríɣ bul péiwa: Í tuɣ Wuse Sabuna cólle mí, é né ríiwa sí nɔbinní wíhiɛné á.
- ¹⁷Nɔbinní wíhiɛné cí Wuse Sabuna wíhiɛné mé, ká Sabuna má wíhiɛné cí nɔbinní má wíhiɛné mé. Ba wí náɣá mǐi hé; é wíé, í wíiwa wícólle wuó a.
- ¹⁸Amá rí Wuse Sabuna nǐi tíésíwa, kíɣse báá wíiwa wo.
- ¹⁹Nɔbinní wí"álle síé wí féɣsé; ba né ká: nɔlulíwíé, busunnu wíé, nyúzókíwíé,
- ²⁰venni cuólé, bɔmí, nɔbéro, nanááríwíé, sahaksí, cɔwuló, kapɔse, cíníɣ duɣɔ arí cakó,
- ²¹síi, sunyɔɔ, dídaaró, arí wíé ná náɣa há nɔhíwó. Í lo ríɣ baa bááníwa, anɛ ɣ há la síé búlú péiwa é: Nɛ ná háá a é wíé duo mí, ba wí Wuse kuótóó ná sɛɛ wuó zu.
- ²²Amá Wuse Sabuna háá a wíé ná anɛ nɔɔ, ba né ká: cólle, satoró, tɛɣfiél, nyamma, sawér, wíwer"aase, nɔtáɣne, pɔré, arí wóllí tu kané.
- ²³Wuse kíɣse ná wí nye wíé duo mí cíné.
- ²⁴Nɛ ná wuu há lá Zeezi Kirisi wíé dí, ba nɔbinní súwó. U súwó rírú wíjaalé, arírú wíhiɛné wuu.
- ²⁵Wuse Sabuna né háá párá hiɛsó, á lo rúb tíésírá.
- ²⁶Á sí nyuko á, a sí náɣá nuuse mé kíérú, a sí náɣá bíé má híɛnú.

Galasi 6

- ¹Maábináɣa, ríiwa oro kúó zɔkɛ wíi ríwó cérú, í nɛ ná Wuse Sabuna há míníwa mé, í póriwa tu mé, a kánú hé ɣménɔ mé. Í póiwa tu mé, rí díɣe síiwa má wóllú.
- ²Í pé náɣá mé, a cúine náɣá cɔksé. É né ká Kirisi wímaké tuɣé.

- ³Ri nɛŋ púú tu make óŋ, ká to óŋ, vó nyísú tu né.
- ⁴Nero wuu kíélú wí"álle ná. Ri ba wér mɔhɛ́ jɔsɛ́, rúú tɛŋ é wíé jíjɔsɛ, ká sí nie náŋa wíé bélú, ríí jíjɔsɛ,
- ⁵bee wíé nero wuu wíé cíínú tu né.
- ⁶Nero ná ba há pí Wuse wíé áá kármú, v mɔhɔ́ rúú lísú ɔie áá pá nero ná háá kármú.
- ⁷Í sííwa tu nyísú, ba wí Wuse mɔŋ. Níbííno wuu há dú omo ná, v né rúú kɔŋ.
- ⁸Ru tína oŋduulé ní ká nɔbinní wíhíɛ́nɛ́, ɔ́ múb kɔŋ nɔbinní wíé há ká sɔv né; amá nero ná há dú Wuse Sabuna wíhíɛ́nɛ́, vó múb kɔŋ Sabuna wíé ná há ká muse ná há waá tenni ní.
- ⁹Í sí lórá ɔl wíwere ɛɛ mé; raá né wí píé tá, ká rí tɛŋ ko peri, a sí mú ná óŋ kɔŋ.
- ¹⁰É wíé, raá né ná gbel, í lo ráá a wíwere pá nie wuu, a ɔsɛ a wíwere kílle, a pá Zeezi laadíire, á maábináŋa.
- ¹¹Í ná púŋsíbíé há zɛŋsɔ́ é; ŋ tu nése né ŋ kaa púŋse a péíwa.
- ¹²Nie ná háá fíkíwa mé rííwa cónníwa penɛ, ɔaá mákwó tu né, nɔbinní mí. Ba tu lá Zeezi wíé dí rí, káá fá, rí nie síwó wálmú, Kirisi dagesé wíé.
- ¹³É nie tu síé há cónníwó penɛ, ba wí Wuse kíŋse náá tɛŋ; ba tanjá já rííwa cónníwa penɛ, ríwó nyónyóke, ba há éé é malla míníwa tɛŋ mé né.
- ¹⁴Ɖ é síé waá ja ríŋ tɛŋ óŋ wuu wíé nyóke, raá Nyuutna Zeezi Kirisi há súwé dagesé ná daha, wíé rá. Kirisi dagesé daha sɔv ná wíé, dúníé nɔhí anɛ v súwó ré, ŋ síé mé, ŋ má ne, anɛ ŋ súwó, dúníé síé mé.
- ¹⁵Ru cókí penɛ rá to wífiɛmɔ, ru wí cóké má rá to wífiɛmɔ; v ná há ká wífiɛmɔ né ká, rí Wuse bírsírá, ráá a nífélé.
- ¹⁶Nie ná wuu há sánjé, áá tɛŋjɛ cááne né, rí Wuse fówó susu, a pówó tɛŋfíél; ba rí Wuse nie wuu!
- ¹⁷A pó zaa ká káá mú wuu, nɛŋ wuu báá sɛŋ wálmú, Zeezi ní tɛŋ, é malla fɔgɛgɔrv né ŋ tɛŋ mé.
- ¹⁸Maábináŋa, ráá Nyuutna Zeezi Kirisi hé bárka péíwa wuu! Amu!

lfεεζε

lfεεζε 1

¹Id é Pool há ká Kirisi Zeezi ntumí, a tñ Wuse cólle mí, η né pñjse kenó né áá péíwa Wuse nte ná há mñ lfεεζε μέ, a ka Kirisi Zeezi wíé arí tanjá.

²Ráá Ana Wuse rírá Nyuutina Zeezi Kirisi péíwa bárka arí tenfíél!

³Á píñsi Wuse! U né kára Nyuutina Zeezi Kirisi Ana. Wuse tñ Kirisi mí ní, a púú Sabuna bárka rírú duó wuu a párá, bána nyúú.

⁴Wuse tñ Kirisi mí a lísírá, rñ ha wí dúníé éé, a make rúb tíllírá, ráá árá dñjñ, ráá sí wízókí wuu kánú v síé mé.

⁵U há córá, v lá síé tñ Zeezi Kirisi mí, a pírá mákú bele; v tñ é v satoró rírú sawér mí ní.

⁶U síé á é, a make ráá búú mé né, a tñú zilé ná há kén píñ wíé. U Bicolli mí ní v tñ make é zilé párá.

⁷Kirisi há púú tu ðse vñk é, v cél ná bíse, ða yówó lará, ká á nará wízóké má suúri. Wuse tñ é mé, a mákú zilé ná há zénó párá.

⁸Tanjá, Wuse óó v zilé ná wáálírá, v há párá zumé ðizeno arí wízume ðizeno.

⁹U óó á zñ wífénxi ná, v háá á rúb aa párá mól. É wífénxi ní ká, v fa há búiné fól wuu, rúb tñ Kirisi mí a tñ tutumí ná v satoró mé.

¹⁰Wuse síé á é, a make rñ tñ makí né péré, rúb hé bána nyúú, rí tíé nyúú onni wuu nánjá mé, a pá Kirisi, rúb né ówó wuu kuóro.

¹¹Wuse tñ Kirisi mí ní a lísírá, á ka liwe, ane é v fa há búiné fól wuu, v satoró mé, rúb tñ.

¹²U síé tñ é, a make ráá búú yur ná há píñó mí, á nte ná há lá síé pírá yíela hé Kirisi mí.

¹³Í má síé tñ Kirisi mí ní, a ne Labaariwero ná né há ká tanjá wíbule, Wuse tñú mé a léíwa tá. Í lá Kirisi dí, é né te Wuse púú malla héíwa mé. É malla né síé kóú Sabuna ná, v há tá nñ pá nte.

¹⁴Wuse Sabuna ná né v la síé pii bil mól a párá, a make ráá zñ rí síkesíke toó, á kén liwe yíela v ðhí, tñ ná mé v há sí yowe lará, a tíllírá ðón. É wíé, á bi Wuse yur ná há píñó mí.

¹⁵É né te tñ wuu mí, ηñ bólle Wuse í yur mé, í há lá Nyuutina Zeezi wíé dí é, arííwa há có Wuse nte wuu é, η níwó wuu ní; η síé súlú, rúb péíwa mé,

¹⁷a make ráá Nyuutina Zeezi Kirisi Wuse, há ká Ana ná há píñó, rúb tñú Sabuna mé, a péíwa zumé, a nyúsú tu rííwa ðse zímú.

¹⁸Dí sul Wuse rúb wúolíwa sienne, a make rííwa wólli zu yíela ná duo há mínú yíre ná sierv, arírú liwe ná há ká kuó"onpíní, í rí Wuse nie ná wuu há tómú mé.

¹⁹D haá sul Wuse, rúb a rííwa zímú dóényána ná há zénó mo é, v kaá sángrá nie ná há lóu dí mí. É dóé mí ní Wuse tñ, aá tñ arí taná.

²⁰É dóé ní, Wuse kaa a, Kirisi há súwé, v bur"isi a le suse mé, v kánú zí bána nyúú a bílú v néduu,

²¹v kílle tñ wuu, rí dóé wuu, rí bíbara wuu, rí kuóre wuu, a a, v yir má kílle yira tínáwa ná wuu, ba há wúoló aá duse, zaa dúnié né mí, arí cíe dúnié wuu mí.

²²Wuse pí onni wuu dóé hé Kirisi nése mé, a bílú v a wicvöla púl Nyuutina, wíé wuu mí.

²³Wicvöla púl ní ká Kirisi tñ; Kirisi síe muñ wicvöla púl wíé wuu mí ní; ká Wuse má muñ Kirisi mí, wíé wuu mí, a la dñí wuu.

lfæze 2

¹Tésíe mí, í fa ká súsé ré, Wuse síe mé, a tñíwa wízoké rííwa wíboma ee mé.

²Í fa tñ dúnié nie mé a píwó naa aá va; í faá tñ kantomo kuóro ná há muñ bána rí tié péke, poo sierv, v nuó né; v sabuna dóé ní muñ kéké núbíine ná há cí Wuse mé, a káñwó aá tñ.

³Á wuu síe fa muñ é nie sierv né, a fa mñgrá núbinní wíhñé mé aá tñ, aá tñgrá núbinní rírá sabuna cólle. É wíé, a tñgrá mála mé, Wuse cowuló fa mñgrá nyúú, ane v cowuló há muñ é nie nyúú é.

⁴Amá Wuse susufárv zénó; v cólle má zénó v kaa cóllírá,

⁵é né te, á nie ná fa há ká súsé, a tñgrá wízoké ee mé, v a á rí Kirisi wuu ka hiësó. Wuse zilé sierv né, v léíwa tá.

⁶A tñgrá rí Kirisi Zeezi há ká balá wíé, v illírá rírú wuu suv mé, a a, á rí Kirisi Zeezi wuu dí kuorí bána nyúú.

⁷Wuse á é, a make rúb cíe tñ Kirisi Zeezi mí, a mákú zilzeno ná há dúkí nése, arírú sawér ná né.

⁸É wíé, Wuse zilé sierv né v léíwa tá, a tñ í há lóu dí wíé; v é síe wííwa tu líé, v ká zilé rí, Wuse péíwa.

⁹Í tñtñwere wíé rá Wuse léíwa tá, a make rí nñ wuu súu tu mákú.

¹⁰Á ká Wuse nése numáále né. U tñ Kirisi Zeezi mí ní a mára, a make ráá tñtñwere. É tñtñwere, Wuse tu né lá síe mánswó tá fól wuu, ráá tñ.

¹¹Í líííwa tu ná, í fa há ká é, tésíe mí. Ba há lúíwa, í to Zuwííwa; Zuwííwa keníwa aá yíre penkenne tínáwa né, káá yírwó tu penconné tínáwa, a tñ ba há cónníwó penkenne wíé.

¹²Tañá, é ténj mé, í fa wɪ Kirisi ẽ; í fa ká nɪhúórá ré, í to lzɪrayel duo níé, í fa wɪ kér kené Wuse nɪtállé ná sɪɛɾv; í fa dé mɪɲ dúnié sɪɛɾv é né, a wɪ yíélá kené, a wɪ Wuse má ẽ.

¹³Amá mól néé mí, a tɪɲ Kirisi Zeezi mí, í nɪɛ ná rí Wuse péke fa há bóló, Kirisi cél ná há bísé, keníwa peri Wuse.

¹⁴Kirisi tu né éé tɛɲfíél mɪɲrá péke, v há kénj Zuwifiwa arí nɪɛ ná há to Zuwifiwa hé nánjá mé, ɓa a duo balá. Dɪɲdɔmí ná fa há mɪɲ Zuwifiwa rí to Zuwifiwa péke, anɛ zénj, Kirisi sɪv ná gírí é zénj; dɪɲdɔmí báá toó.

¹⁵Kirisi gírí Zuwifiwa kíɲse ríwó wímánɲse ɲménɲse ná, Moyizi fa há púɲsé, a make rí Zuwifiwa rí nɪɛ ná há to Zuwifiwa tɪɲú mé, a hé nánjá mé, a a dufɛlɔ balá; v né éé tɛɲfíél mɪɲwó péke.

¹⁶A tɪɲú dagesé daha sɪv ná mé, v héwó wuu nánjá mé, ɓa a tɛɲ balá, v sɪé kánwó rí Wuse hé nánjá mé; a tɪɲú dagesé daha sɪv ná mé, v óó dɪɲdɔmí yúkɛ.

¹⁷Kirisi kó dúnié a bul tɛɲfíél Labaariwero wíé, a péíwa nɪɛ ná rí Wuse péke fa há bóló, arí nɪɛ ná má rí Wuse há ká tésíí.

¹⁸A sɪé tɪɲ Kirisi mí, Zuwifiwa arí nɪɛ ná há to Zuwifiwa, á wuu wo Wuse Sabuna ná balá mé tɪɲ, áá zúrá Ana Wuse sɪé.

¹⁹É wíé, í nɪɛ ná há to Zuwifiwa, í báá to nɪhúórá, í to zúzúllé, amá í sísénɲɛ ká Wuse jaa nɪɛ né, Wuse né tííwa.

²⁰Í nɪhí wáréwa ɓa há píé sɔ Wuse jaa né. Kirisi nɪtɔmé arí Wuse wílaabulla né sɪé ká é jaa mól, ká Kirisi Zeezi tu né sɪé a nagbánjé dówí.

²¹Kirisi ní kénj jaa ná wuu cé, v ka dóé wérí, áá híéɛɛ, rúb a Nyuutina Wuse Wɪcɔlɪɲzeno ná há ká páár.

²²Í rí Kirisi sɪé há ká balá, í má nɪhí wáréwa ré, ɓa kaá sɔ é jaa, Wuse tɪɲú Sabuna mé, a zɪv mɪnó sɪɛɾv.

lfɛɛzɛ 3

¹É né tɛ, ɲ é Pool sɔl Wuse áá péíwa. ɪ ká bunajaa nénj ré, Kirisi Zeezi yur mé, í nɪɛ ná há to Zuwifiwa wíé.

²Tañá, í níó rɪ Wuse tɪɲú sawér mí, a lísɪɲ rɪɲ tɪɲ péíwa.

³Anɛ é ɲ há lá sɪé bul mɔó péíwa, kenɔ né sɪɛɾv, ɲ mánɲse é ná, Wuse há máké wíí ná há ká wífɛɲsí a pánj.

⁴Rúwa né kármé é wíé, í sí zɪɲ rɪɲ ɓiéna ẽ wíí ná há ká wífɛɲsí, a mó tune Kirisi mí.

⁵Tésíé mí, Wuse fa wɪ é wífɛɲsi máké pá nɪbííne; amá mól néé mí, v tɪɲú Sabuna mé, a mákú póó nɪtɔmé aríwó wílaabulla.

⁶É wíféñsi ní nyẹ: Liwe ná Wuse há bíl Zuwifiwa mé, ñe ná há to Zuwifiwa má kén ker rán. Ba rí Zuwifiwa wuu ní sísenye ká balá. Omo ná Wuse há sé rúb sí pá Kirisi Zeezi ñe, v sí pówó má. Ba wuu síé lé 6a há lá Labaartwero ná dí ní.

⁷Wuse zilé yur mé né v a, η óú tutónnó, a make rín bul Labaartwero ná wíé aá pá ñe. Wuse dóé mí ní, v tñ é.

⁸Wuse ñe wuu sierv, η né wí cúcó, ká Wuse zilé ná sierv, v lísín né rín bul wíwero né pá ñe ná há to Zuwifiwa; é wíwero ní ká: Kirisi kuóbíe wí nso kené.

⁹Wuse sé rín mákú wí ná fa há ká wíféñsí a pá ñe wuu. Wuse né síé há ká onni wuu í"aaró, v lóó é wí féñsi é, fól wuu, a ko peri nyé mé,

¹⁰a make rí mól néé mí, a tñ wicvóla púl ñe mé, rí tñ tínáwa rí dóé tínáwa ná wuu há mñ bána rí, ríwó zñ Wuse há kén wízume rírú duo wuu a mñ é.

¹¹Wuse síé fa há bíñé rúb tñ é ná, rí dúnié ha wí púlé má tu, v né v tñrá Nyuutina Kirisi Zeezi mí, a tñ é.

¹²A tñrá há lá Kirisi dí, á rírú a balá, ηménó wúró a párá, ráá mó Wuse síé, ká rí héwíñ mvo wuu sírá kánó.

¹³É wíé, ηñ sùlíwa, rííwa sí ló rííwa naase yvóre, a tñ wula né η háá díé í wíé; η wula né díí ká yír ré, a péíwa.

¹⁴Rñ né bíñé é wíé, ηñ de bírmi tíé ní, Ana Wuse síé.

¹⁵U né bíl duo wuu, bána nyúú arí tíé nyúú.

¹⁶U díéna píñó kíñkán, v kén díe wuu ní. É né te η súsúlú, rúb Sabuna ná há dúókó, dúóríwa bentunni.

¹⁷Đ haá sùlú, rí Kirisi ná díkéní í bentunni sierv, a tñííwa há lób dí ná wíé, ká rííwa ka cólle gégégé, ane tuu nalursi há zó tíé é, ane jaa mól 6a háá bíl v cí wérí é;

¹⁸a make rííwa rí Wuse ñe wuu wólli zñ Kirisi cólle há mñé é, v gbési, v jél, v isé arírú lún mvo.

¹⁹Đñ sul Wuse, rííwa zñ Kirisi cólle ná há ke núbííne zumé wuu, a make rí Wuse má mínííwa mé wérí.

²⁰Wuse kén dóé, a wólli a aá kílle é, á háá sulé, a aá kílle é, á háá buné má tu, a tñú dóé ná háá tñrá mé.

²¹Rí wicvóla púl ñe píñsú, a tñ Kirisi Zeezi yur mé, woó wuu mí, bunákatí! Amu!

lfεεZE 4

¹Đ é, η ká bunajaa nén ré, Nyuutina Zeezi yur mé, η síé sùlíwa, í há ká Wuse nyíré, í lo rííwa wí"álle pí Wuse yíre ηménó.

²Í múúríwa tu tñ wuu mí, a a nuporé, a ka nyamma má. Í tñ náná cólle mí, a ka náná wérí.

- ³Í hé dóé, a ka nɔtɔmɛ ná Wuse Sabuna há héé, a tɔŋ tɛŋfíél ná há míníwa péke mé.
- ⁴Kirisi tɛŋ né balá, Wuse Sabuna má né balá, anɛ é Wuse há yíríwa, í ka yíela balá v yíre ná mé.
- ⁵Nyuutina né balá, yardá má balá, wícúólínyimɔŋsi má balá.
- ⁶Wuse né balá lɛŋ, v né ká nɛ wuu Ana. U né tɛ nɛ wuu áá bel; v né kɛŋ nɛ wuu áá tɔŋ, v né mɔŋ nɛ wuu mí má.
- ⁷Amá á oro wuu kenú pálo ré, Wuse zilé siɛrv, Kirisi mánse pá.
- ⁸É né tɛ ba púŋse Wuse Kenɔ cɔɔ nóŋɔ bɔlé: "U háá zí nyúú rí, v kɛse lal yósi pé kaa zé, ká síé pí pálle ba nɛ."
- ⁹U zí nyúú rí mól né beé rí? U mól né ká, v lá síé tuwi tié nyúú rɛé né kéré.
- ¹⁰Nɛɔ ná há túwí tié nyúú rɛé, é tína tu né zí bána nyúú rí bɔŋbɔŋ, a make rúb sú onni wuu.
- ¹¹U né pí pálle ba nɛ: U óó náŋa a Kirisi nɔtɔmé; a a náŋa a Wuse wílaabɔlla; a a náŋa a Labaariwero búɔlla; a a náŋa má a Zeezi laadíire bíbelle rí Wuse kɛŋzɔna.
- ¹²U bíl é nɛ, a make ríwó pé Zeezi laadíire mí ní, ríwó tɔŋ Wuse tɔtɔmé, a make rí wícɔla púl ná há ká Kirisi tɛŋ, rúb wa wérí.
- ¹³U é, á wuu sí hé náŋa mé a tɔŋ yardá mé, a tíŋrá wuu há ẽ Wuse Bio ná yur mé, a a nɔbulé Wuse wíé siɛrv, a nɛse Kirisi, wíé wuu mí.
- ¹⁴É wíé, á báá wí heŋbiisi a, Wuse wíé siɛrv. Nɛ ná há tɔŋ nyiɛnne mé áá nyise nɔbíine, ba báá wóó wíkarmé mé wuo tɔŋ áá yéŋŋírá, anɛ nyipoo há kɛŋ nyiidabore áá bɛŋŋe é.
- ¹⁵Amá á búɔl tanjá, cólle siɛrv, á sí wa, wíé wuu mí, a ko nɛ Kirisi tu; v né ká nyúú.
- ¹⁶Tɛŋ ná wuu tɔŋ mé né, a có náŋa mé, a a óŋ balá. Tɛŋ cɔrv cólle síé kán a kánó hé náŋa mé; rí tɛŋ cɔɔ wuu ní síé tómv tɔtɔmí v síú mé, tɛŋ wuú de wówa né, arí cólle.
- ¹⁷Wíú ré ŋ jija ríŋ bɔl péíwa, arí síftɛma, Nyuutina yur mé; é wíú né ká: Dŋ súlíwa, rííwa báá sí nɛ ná há wí Wuse ẽ valé váló. Ba wíbuné wuu ká wíyóówa.
- ¹⁸Bíno tówó sabɔŋse mé. Ba wí muse ná há lé Wuse kené, bee wíé ba wí wíú wuu ẽ, ba dulla má haakí.
- ¹⁹Ba wí hũse mɔó wuú fá, ba píwó tu yoo hé nyúzókriwíé siɛrv, a tɔŋ bɔjadaaró mé, áá a nɔlúwíé ríwó duó wuu.
- ²⁰Amá í é, nye rá í zɔŋ Kirisi.
- ²¹Tanjá, í né Zeezi wíé. Ba púú wíé wuu ní kármíwa, a mánso tanjá ná péíwa.
- ²²É wíé, v mɔhó rííwa téíwa tésíé mála ná. É mála níú hĩne wítiɛnne ná fa há yíkíwa áá mó diyéŋŋi.
- ²³Í lo rí Wuse bírsíwa siɛnne ríríwa sabɔŋse bɔŋ, ríwó a ɔŋfélé.

²⁴Í ka málfelo ná Wuse há éé péíwa, v níésú tu. É málfelo né ká tanjá mála, v né ká tékétéké, v níí tɔɾe Wuse sierv.

²⁵É wíé, í báá sí nyienne nyé. Nɛɾɔ wuu bul tanjá péí nóŋɔ, bee wíé á wuu nhĩ ane nanɗaase ré, a hé nánjá mé a burme teŋ balá.

²⁶Rúwa cóé wíó, í pó rúwa sí wíbɔmɔ á; í lo rúwa cóé pɔɾe, ri wuse ha wi zúé.

²⁷Í sí ló rí Sitaane ná gbel a wóllíwa.

²⁸Nɛɾɔ ná fa há ká gár, rúb bil gaárv, ká tɔŋ arírú néŋsa, a sí guragura túmú, a make rúb ná dí, ká sánj summe má mé.

²⁹Í sí ló rí wíbónj wuu lííwa nɔɔ mé. Amá í búbul wíé ná há wéró, áá súúri nie ná háá zesé yardá, káá sánjwó mé, ane é ɓa háá jeé.

³⁰Í sí á rí Wuse Sabuna sierv zɔke; v né ká malla, Wuse pii héíwa mé, a make rúíwa zuŋ, ri tápɔl né péré, Wuse sí léíwa tá bóŋ, wíbɔma nése mé.

³¹Ri néŋ á wíí a wííwa mé, í sí píí bílíwa sierv. Í sí cɔwuló dí, a sí nie bérú, a sí nese ná, a sí nie túksú. Í báá sí soho muó wuu á.

³²Amá í ka sawér nánjá rí, áá fá nánjá susu, áá hé nánjá suúri, ane Wuse há tɔŋ Kirisi mí, a héíwa suúri é.

lfɛɛze 5

¹Í cícesi Wuse, í há kóú bicóllé.

²Í wí"álle wuu sierv, í cólli nánjá, ane Kirisi há córá é, a súwírá wíé. U púú tu pá ɓa búú, ane pɔna ɓa há búé pá Wuse; v é sié tóré Wuse sierv, ane tulaalé ná sóŋ há wéró.

³Í ká Wuse nie né, é wíé, v mɔhɔ́ rúíwa lísíwa tu nilulíwíé mé, a lísíwa tu busunnu wí"álle mé, é rá má, a sííwa náŋa onni híéńú. Í sí nyánj oro wuu yir má tu yírú.

⁴Í sí wítienne búbúlbú, a sí wíé yíkí yíyo, a sí wíswɔré má búbúlbú; ɓa wi weri. Amá v mɔhɔ́ rúíwa búbólle Wuse né, v wí"álle yir mé.

⁵Í zímú nye mé wérí: Nie ná háá a nilulíwíé, arí nie ná háá a busunnu wíé, é rá má nie ná háá híéne nie onni, ɓa oro wuu wi liwe kené, Wuse rí Kirisi kuótóó ná mé.

⁶Í pó rí néŋ wuu sí wíbulyóówa mé tɔŋí yéŋŋíwa. É wíé duo ní púsí Wuse cɔwuló, áá hé kéké nbííne ná há cí Wuse mé.

⁷É wíé, í lísíwa tu é nie duo mí.

⁸Tésíé mí, í fa muŋ bíno mí ní; amá a tɔŋ Nyuutina Zeezi mí, í sísénye muŋ pummɔ mé. É wíé, v mɔhɔ́ rúíwa wí"álle ne nie ná há muŋ pummɔ mé wí"álle né;

⁹pummɔ sierv wí"álle ká wíwere ní, arí wítánje, arí wíé ná há pí Wuse ŋménɔ.

¹⁰Í hé dóé a zuŋ wíé ná háá tɔɾe Nyuutina Zeezi sierv.

¹¹Í lísíwa tu bíno nie tɔtɔŋyóówa ná mé; í tanja wúllíwó múl pá nie.

- ¹²Ba há lóóré aá tǔṅwó ná, ǵa bulé má tu kén ḥǔṣe.
- ¹³Amá ri ǵa wúllíwó mól, wíé ná wuu sí nyuse pummó mé;
- ¹⁴ká, omo ná é wuu há nyíṣé pummó mé, v má tu ká pummó ré. É né te ǵa sé: "Dópínnó, isi! Le suse sierv, rí Kirisi pummó cáání."
- ¹⁵É wíé, í káníwa tu wérí. Í sí cǔllv tǔmó, í káníwa tu ane wízunna.
- ¹⁶Zaá né, tóó bómó. Í sí sǣṅḃelí á, ríwa ná gbel, í a wérí.
- ¹⁷Í sí nǐcǔlle bírmó, amá í hé dóé a zuṅ Nyuutina Zeezi satóórwié, a tǔtǔṅwó.
- ¹⁸Í sí sǣ nyóó búbuki; sǣ nyóó buké ná zókíwa ré. Amá í lo rí Wuse Sabuna né súíwa.
- ¹⁹Ríwa hé náná mé, í dúóri náná naasé, arí Wuse yula ríwó duó wuu, aríwó ná Wuse Sabuna há sí make péíwa; í yíwó a bǐ Nyuutina Zeezi mí, aríriwa sierv wuu.
- ²⁰Í bóllirá Ana Wuse tén wuu mí, arí wíé wuu mí, á Nyuutina Zeezi Kirisi yir mé.
- ²¹Í háá zíl Kirisi, é wíé, í múúríwa tu pá náná.
- ²²Háála, í múúríwa tu péíwa báláwa, ane é í há múúríwa tu pa Nyuutina Zeezi.
- ²³Báálo né ká háálo nyúútína, ane Kirisi há ká wǐcvola púl Nyuutina é. Wǐcvola púl ká Kirisi teṅ né, ká v né síé óó Laataaro.
- ²⁴Ane é wǐcvola púl há múúrú tu pá Kirisi, v mǔhǔ rí háála má múúríwó tu pówó báláwa, wíé wuu mí.
- ²⁵Báála, í cóllíwa háála, ane é Kirisi há có wǐcvola púl, a súwó wíé;
- ²⁶a sésú rírú wǐbule, ane nyii háá sese omo é, a síé lísú bílú dṅṅ, Wuse tǔlló bǔṅ.
- ²⁷U á é, a make rí wǐcvola púl ná ka pǣṅ, a sí busunnu mǔó wuu kánú, a sí dǐzókí kánú, rí wǐbǔṅ mǔó wuu má tu súó mé tákú, rǔó wíé wuu de caase cére wérí, a lu cínú síé.
- ²⁸É tu né, báála mǔhǔ ríwó cóllíwó háála, ane é ǵa há cówó tu. Báálo ná há cóú háálo, v tu né v cólli é.
- ²⁹Nén wuu ha wóó tu teṅnamǐe béré. Néro wuú díésú teṅnamǐe, aá bǐlú mí wérí, ane é Kirisi háá bel wǐcvola púl ná há kóó teṅ, ká á óó naṅdaase.
- ³¹Ba pǣṅse Wuse Kenó sierv bulé: "É wíé, báálo rí háálo sí lísíwó tu, ǵa ánáwa ríwó maáwa mé, a má píwó wíé hé balá, a muṅ náná mé, a make ríwó belle ná a nǐbǣ balá."
- ³²Wíí né ḡ há bulé mǔ tune Kirisi arí wǐcvola púl mí é, v ká wízéní rí, a fǣṅsi.
- ³³U síé ká wíí ré, a bílíwa má mé; v mǔhǔ rí báálo wuu cóllú háálo, ane é v há cóú tu, ká rí háálo má wuu zízílú bála.

lfɛɛɛɛ 6

- ¹U mǔhǔ rí bele tǣṅwó ánáwa ríwó maáwa nuuse; v é né cére, Nyuutina Zeezi ḡménó mé.

- ²Zilí áná arírí maá; Wuse kíhse sierv, dɔ́ɔ́dúú kíso ná há kɛ́ɛ nutálo né é;
- ³é nutálo né ká, ríí ná wér, ká dí tóó má vòke.
- ⁴Í má, bele ánáwa rí maáwa, í sí á rííwa bele cóé wíwííwa nyúú. Amá í bélwó mí, a cááníwó, a túrwó, Nyuutina Zeezi ɛ́mɛno mé.
- ⁵Yósi, v mɔ́hɔ́ rííwa má tɛ́ɛ́wa nyúútínáwa nɔ́vse, tié nyúú reé, a zízílwó ká fifówó, a tɔ́ɛ aá pówó arí taná, ane í há tóme aá pá Kirisi.
- ⁶Í sí ló rúv a ɔ́a há tɛ́ɛ́ aá belíwa né, rííwa tótɔ́ɛ wérí, amá v mɔ́hɔ́ rííwa tɔ́ɛ rííwa sierv wuu, ane í ká Kirisi yósi ní, aá tɔ́ɛ Wuse cólle.
- ⁷Í tɔ́ɛ péíwa nyúútínáwa rí satoró, ane Nyuutina Zeezi tu né í tɔ́ɛ aá pá, nɛ́ííne rá.
- ⁸Í zɔ́ɛ rí nɛ́o wuu, ru ká yómo, ru tíí tu, ru á wérí, Nyuutina Zeezi sí tǔmí.
- ⁹Í má yósi tínáwa, í káníwa yósi wérí, í síwó fíísó. Í zɔ́ɛ rííwa ríííwa yósi ná wuu Nyuutina né balá, a mɔ́ɛ bána nyúú. U é rí, nɛ́ wuu ká balá né, v wɛ nɛ́ cakɛ.
- ¹⁰ɔ́ hatíɛné wíí ɛ́ háá á ríɛ bul péíwa né ká: Í lo rííwa dóé le Nyuutina Wuse, bee wíé v dóé ní zené kíɛkɛ.
- ¹¹Í pa Wuse lalyóóricíkɛ ná wuu a cákíwa tu, a ka wérí, a make rɛ́ Sitaane já rúv púú líɛ mé yóíwa, rúv gúl.
- ¹²Á rí nɛ́ííne ra wɛ náná yo, amá á rí dúnié né há bómó kuóre níí yo náná, v dóé tínáwa rírú tɛ́ɛ tínáwa, rírú bíbara ná há mɔ́ɛ dúnié bíno sierv arí bána nyúú.
- ¹³É wíé, í pa Wuse lalyóóricíkɛ ná wuu a cákíwa tu, a make rɛ́ tápɔ́lbɔ́mɔ́ kúó lííwa mé, rííwa ka wérí, a wólli cí dɔ́ɔ́mɔ́ mé, rúv gúl.
- ¹⁴Í síe ka wérí. Í lo rí taná mɛ́ííwa mé, ane vɔ́wé í tɔ́ɛ mé; í lo rí tékétéké ní mɛ́ííwa mé, ane hɔ́o gesuo, í há síe tóíwa tu mé.
- ¹⁵Í bul Labaartwero ná háá pá tɛ́ɛ́fíél wíé, arí kajáɛ; rííwa níí tɔ́ɛ é, v nɛ́íí natɔ́oɛ né í hé.
- ¹⁶Tɛ́ɛ wuu mí, í lo rí yardá mɛ́ííwa mé ane hɔ́kére ná lalyoore há kené aá kérwó síé, rí heme síwó késó. Í má pí yardá kére Sitaane heme ná há nɛ́íí níí, a dúsíwó.
- ¹⁷Wuse há léííwa tá ná, í lo rúv nɛ́ hɔ́o nɛ́ɛcúú, a cúíwa nyúú mí, ká rí Wuse wíííle ná má nɛ́ tókowí, í nɛ́se mé, v Sabuna dóé mí.
- ¹⁸Í tɔ́ɛ Wuse Sabuna mé, aá cɔ́le Wuse tɛ́ɛ wuu mí, aá sɔ́lɔ́, aá jénnú wíé wuu mí. Í bel wíííí ná mé, arí taná, í sí yóóru. Í sul Wuse aá pá Wuse nɛ́ wuu.
- ¹⁹Í sul Wuse pán má, rúv pán baɛcipurí, ká mákíɛ, wíé ná há mɔ́hɔ́ ríɛ bul, a make ríɛ wólli bul wíííí ná há mɔ́ɛ Labaartwero ná mé, a pá nɛ́.
- ²⁰Aríríɛ bunajaa mé múné wuu, ɛ́ ha dé ká Labaartwero búbɔ́llɔ́ né, a búlú wíé aá pá nɛ́. Í síe sul Wuse pán, rí Wuse pán baɛcipurí, a make ríɛ wólli bul é ná há mɔ́hɔ́ ríɛ bul.

²¹Ɔ maábinóŋo kán nɔ́ɔ́lli Tisiiki, há ká Nyuutina Zeezi tɔ́tɔ́nnɔ́tɔ́nɔ́, ɔ́ sí mán̄sín̄ wíé wuu péíwa, rííwa zímín̄ há n̄h̄í é, a zɔ́ tɔ́tɔ́mí ná má ɔ́ háá tɔ́m̄é.

²²Ɔ dé taale ré, a tó́mó í rí, a make rííwa zín̄rá kéne m̄ɔ́sɔ́, ká rúb̄ pé dúóríwa naase má.

²³Ráá Ana Wuse rírá Nyuutina Zeezi Kirisi a, ráá maábináŋa wuu m̄ɔ́ tɔ́ɔ́fíél̄ mé, a ka cólle arí yardá!

²⁴N̄e ná wuu há córá Nyuutina Zeezi Kirisi, tɔ́n̄ wuu m̄í, tokó toó, rí Wuse hé bárka pówó wuu!

Filipi

Filipi 1

¹Ɔ Pool arí Timote, á wuu há ká Kirisi Zeezi tutunna, á né púnse kenó né áá pá wícúólísídííre, rí wícúólítutunna arí nie ná wuu há ká Wuse nie, a tɔɔ Kirisi Zeezi mí, a muɔ Filipi mí.

²Ráá Ana Wuse rírá Nyuutina Zeezi Kirisi péíwa bárka arí tenfíél!

³Ɔɔ́ bóllé Wuse ten wuu mí, ɔ háá ko búníwa wíé.

⁴Ɔ ha sɔl Wuse má áá péíwa tén wuu mí, arí satoró,

⁵bee wíé í pén mé, ɔ bul Labaarɔwero ná wíé pá nie, a pó dúɔɔdúú tápol ná í há lá Zeezi dí, a ko áá le zaa.

⁶Ɔ síé íǝ arí taná, rí wíwero né Wuse há púlé í mé, ɔ sí tɔɔ é wuu, a kaá jóú gírse, Kirisi Zeezi kal koolí.

⁷Ɔ sabunse né nye a cáásiwa wuu. U síé céró a pán, rííwa wíé míníɔ bentúú mí. Zilé ná Wuse há díé pán, í wuu nése muɔ rán, a de pó tén ná mé ɔ háá lowé rí Labaarɔwero ná yur le, a cí wérí, arí ba há kenín tó bunajaa tén ná mé, é Labaarɔwero wíé.

⁸Taná, Wuse kán dánsíé ruɔ cóíwa wuu, arí Kirisi Zeezi cólle.

⁹Ɔ síé sɔl Wuse rúb a rííwa náná cólle ɔse sú súúrí; ɔ háá sɔl Wuse rúb péíwa zumé tu, rííwa zuɔ wíé wuu múbla wérí,

¹⁰a make rííwa wólli wíwere cakse áá líse. É é, í wí busunnú ka, a wí wízokí máá ka, Kirisi kal burkoolí.

¹¹Í sí tɔɔ Zeezi Kirisi mí, a a tékétéké wí"álle kíɔkán, a make rí Wuse yur ná huuma arí pín.

¹²Ɔ maábinána, ɔ có rííwa zuɔ rí wíé ná há pérín, ba ɔó Labaarɔwero ná wíé bulé ɔse mú síé wérí.

¹³A tɔɔ é wíé, sóójiwa ná há muɔ kómánɔá wuoloo mí, arí nie ná há muɔ dɔhě náɔa, ba wuu íǝ zuɔ rí Kirisi tɔɔ péé wíé né, ba tón bunajaa mé.

¹⁴Ɔ bunajaa mé tóé ná ha ɔó, á maábinána ɔkana ɔse ka yardá arí Nyuutina, a wólli Wuse wíé bul áá pá nie arí banɔɔpúrí, a wí héwín máá fá.

¹⁵Ɔ taná íǝ rí ba sierv, náná bul Kirisi wíé, arí saguú mí rí túɔtóé né; amá náɔa é kén sawér ní, áá bul Kirisi wíé ná.

¹⁶Sawér tínáwa ná é kén cólle ní áá tɔɔ; ba íǝ zuɔ rín wí Labaarɔwero ná bulé wíé sɔɔɔbélí a, é wíé né te, ɔ muɔ réé.

¹⁷Ká nie ná náɔa é, baá bul Kirisi wíé arí saguú mí né arí sabuɔɔenne; baá já rín ɔse ná wula né bunajaa mé.

¹⁸Amá η é rí, υ to wíí. Rí sabuηwero ní, é rá má rí sabuηtok né ríwó kaá bul, η éé júsó ré, bee wíé Kirisi wíé né baá bul. D síe ha sí ose juose aá mú wuu,

¹⁹η há íǝ a tǝjǝwa wǝsǝló yur mé, arí Zeezi Kirisi Sabuna sǝnje mé, é wíé wuu sí pé lǝn tá.

²⁰Wíí ná η háá jǝé arí wíí ná η háá yǝlé kǝjǝkǝn né kǝ, rǝj sí hǝse dí wíí wuu mí. Amá a kaa pó mǝl néé mí kǝá mǝ, tǝj wuu mí, rǝv kǝ sǝv né, rǝv kǝ hiǝsó ní, η sí hé dóé arí tanǝ, rí Kirisi yur le.

²¹D é rí, Kirisi ní kǝn muse; é wíé, sǝv kǝ nyvǝré ré.

²²Amá rǝj né ha mǝj dúnié né má mé, η ha sí tǝj tǝtǝmǝ ná há sí ose nǝe bǝkana; rǝj súwó má, υ kǝ nyvǝré ré; é né te, η wǝj háá lǝsú ná ǝ.

²³Wíé belle né nǝj: D có rǝj lé dúnié né mí, a mǝ Kirisi rǝ; υ né weré kǝjǝkǝn a kǝlle dúnié né mí mǝné.

²⁴Amá í wíé, rǝj né ha mǝj dúnié né mí, υ né kǝ wíí tu.

²⁵D síe íǝ rǝj sí mǝnǝwa dǝhǝ dúnié né mí, a make rǝj sǝnjǝwa wuu mí, rǝíwa waa súuri, kǝ ka sǝtǝró yardǝ sǝrv.

²⁶É wíé, η háá bǝrkǝíwa dǝhǝ, í sí ose ná ηmǝno a pǝjsi Kirisi Zeezi, η wíé.

²⁷Wíí ná há mǝnó né kǝ, í lo rǝíwa wǝ"ǝlle tǝj Kirisi Labaarǝwero ná ηmǝno. É é, rǝj kǝíwa dǝhǝ, rǝj wǝ kǝé, η sí nǝ rǝíwa kǝn wǝrí arí sabuna balá, aá lowi, rí Labaarǝwero ná laadí, nalursi zv tǝé wǝrí.

²⁸Í sí ló rǝíwa dǝjǝdǝma fǝkǝíwa wíí wuu mí; ba yǝkse malla né é, kǝ υ éíwa má Wuse laaté malla; υ é síe lé Wuse né.

²⁹U kǝ zilé rí Wuse dí péíwa, rǝíwa la Kirisi dí, kǝ cí rán dí wula υ wíé má.

³⁰É wíé, lal ná wíé í há níe, a ná rǝ ηj yó tǝsíe mí arí zaa wuu, é lal né í tǝj aá yo mǝl néé mí é.

Filipi 2

¹Í há mǝj Kirisi mí, í ná buǝlé, υ cólle dúóríwa naase, Wuse Sabuna a, í a balá, a ka susufǝrv rí sawér nǝnjǝ rí, é rá?

²Í hé nǝnjǝ mé a ka cólle balá, a ka sabuna balá, a tǝj wǝjaalǝ balá má mé; é sí a rǝj sǝrv ose tǝre kǝjǝkǝn.

³Í sí wíí wuu á, arí sagǝvmǝ, é rá má arí nyvǝkyóó. Amá í múúríwa tu, kǝ bǝlíwa nǝnja, rǝ ba né kǝíwa.

⁴Rǝíwa sǝrv oro wuu sí wíí wuu á, rǝí jǝjǝb dǝjǝ ose né, amá rǝv bǝínó nǝnja má ose wíé.

⁵Í kéne sǝrv, υ mǝhǝ rǝíwa ka sabuna ná há mǝj Kirisi mí ní.

- ⁶U rí Wuse né fa mǎhí nánjá, ká v wóú tu kené hé é mé gǎngǎng, ruu rí Wuse mǎhí nánjá.
- ⁷Amá v tu satoró mé, v tá é, ká pi yómo nuso, ɓa lúlú ane nibíino, nie nóú nibinní;
- ⁸v saŋ a múúrú tu, a tuŋ Wuse nuɔ a mó lúru muse líse mé, a saŋ dagesé daha suu má tu.
- ⁹É né te Wuse illú suu mé, a kánú zí bil dǎkéní ná nóŋɔ há toó mí, a póú yur ná má há ke yura wuu,
- ¹⁰a make rí Zeezi yur ná a, rí bána nyúú rí tié nyúú, arí tié múl onni wuu ɓírmí tié,
- ¹¹ká rí nie wuu wúrwo nuuse mé a bolé: Zeezi Kirisi ní ká Nyuutuna! Rí é párá Ana Wuse píŋ.
- ¹²É wíé, ŋ nicólle tu, tǎŋ wuu mí, í sǎŋó áá tǎŋŋ nuɔ, tǎŋ ná mé ŋ fa há míníwa dǎhí; sísenye síé ŋ há tóíwa dǎhí, arí é wuu í ha ɔse tǎŋŋ nuɔ. Í síé bel Wuse laaté ná, ká múúríwa tu a tuŋ arí sífáru.
- ¹³Wuse míníwa bentunni mí áá tuŋ. U né éé í ka wólle, a ka satoró áá tuŋ tutumí ná v háá jeé.
- ¹⁴Ba há sííwa a wíí ná wuu, í a, ká sí káá váse, a sí ŋmúrmú má,
- ¹⁵a make rííwa sí dǎzókí kánú, a sí busunnu kánú, ká rííwa a Wuse bele ná wíé wuu há céré, a muŋ dúnié né wíɓɔŋ"aaara rí nibɔma sierv. É wíé, v mǎhó rííwa tútul dúnié mí, ane caŋwulle háá tul é bána nyúú,
- ¹⁶a ka wíɓule ná háá pá hiěsó wérí, a mǎkú pá nibííne. Rúíwa nú tǎŋ é, ŋ sierv sí tóríwa nyúú, Kirisi tápuɓ koolí, bee wíé ŋ tutumí ná aríríŋ wula ná wí yóó téé.
- ¹⁷Ruu né héé ríŋ cǎl tá ane nyíí, a gááríwa Wuse laadí ná há ká vók ré, í pííwa tu ɔse pá Wuse, ŋŋ júbósú ré, é yur mé, a jíɓɔse aríríwa wuu má.
- ¹⁸Í má jíɓɔse é yur mé, a jíɓɔse aríríŋ má.
- ¹⁹Ɖ kǎŋ yíela Nyuutuna Zeezi yur mé, ruŋ sí tuŋ Timote tápuɓe nyǎŋ nuɔ mé róú kóíwa dǎhí, ká ɓirkáníwa labááre ko pǎŋ, a make ríŋ naase dúóri.
- ²⁰U duŋɔ né péŋ mé áá ɔsíŋ wíé, ká káníwa wíé wérí.
- ²¹Nie ná náŋa wuu, ɓaá zǎŋwó tu wíé né, ɓa síé to Kirisi Zeezi wíé mé.
- ²²Amá Timote é, í tu ɔú há mǎkú taŋá é ré. U sǎŋó hóú tu Labaariwero tutumé ná mé, ŋ rírú tuŋ ane bio rírú áná háá tuŋ é.
- ²³Ruŋ sariya wíé síé né líé, ŋŋ búnú ríŋ túmú né í rí.
- ²⁴Ɖ kǎŋ yardá arí Nyuutuna, rí reé rí muɔ, ŋ tu má sí kóíwa dǎhí.
- ²⁵Ɖ síé ha béló ruu céró, ríŋ túmíŋ maábinóŋɔ Epafiroditi í dǎhí; ŋ tutúnnúnóŋɔ né; ŋ rírú wuu níí lowé Labaariwero ná wíé. Í né fa túmú, v ka sǎŋe ná ŋ háá jeé, a ko pǎŋ.

²⁶U dé caase aá hiẽne rúb burko néiwa né; í há níe ruu teɲ fa wɪ fiẽle ná, v wɪ dóɲ pé é wíé.

²⁷Taɲá, v ɓiẽna fa wííló wérí, a cí suu mé. Amá Wuse fób susu, a fáj má susu, ká dúórú; ruu fa sówó, ɲ sazókó fa sí ɔse súúri kíɲkáj.

²⁸É wíé, ɲ sù féló ríɲ tómú kíkélé, rúb ko rúwa nóú, a make rúwa jývɔse, ká ríɲ má sazókó múúri.

²⁹Í sié cake lób Nyuutina yur mé, arí satoró ɓizeno. Í zízíl nie nyán duo;

³⁰bee wíé Kirisi tutumé yur mé né, v fa cí rúb suwe. Sájɛ ná í tu há wɪ wuo kaa ko aá páɲ, v yóú muse tá, a ka é sájɛ ko páɲ.

Filipi 3

¹Ɖ maábináɲa, ɲ hatíɲníwí ɲ háá á ríɲ bul né ká: í jývɔse, Nyuutina Wuse wíé sierv. U to wihála a páɲ, ríɲ baa burbul wíé ná tu tu ɲ há lá sié bul péiwa; é wíé ní sáɲiwa mé, rúwa sí wíbóɲ wuu zó.

²Í póiwa tu mé, arí nie ná háá tɲ vaarí, a a tutɔnna ná há ká nutiénné, a a nie ná há yíkí nie ɓaá cónníwó pene yóó.

³Á né ká nie ná há muɲ taɲá peɲcoki har, á há tɲ Wuse Sabuna mé né aá cɔɔle Wuse, aá mákrá tu Kirisi Zeezi wíé sierv. Wíé ná nibíine há bélé rɪ ɓa kén nyɔré, á wírá yardá pié aá héwó mí.

⁴Ká, ɲ má fa wóɲ yardá pi aá hé wíé ná, nibíine há bélé rɪ ɓa kén nyɔré mé ré. Rɪ nén bélé ruu wóú yardá pi aá hé wíé ná nibíine há bélé rɪ ɓa kén nyɔré mé, ɲ wo é a kílle tina.

⁵Ba há lólin, táɔɔle córí kal né ɓa fíulin; ɲ ká Izrayel duo nero tu né, a le Benzame jumúl; ɲ ká Ebire ní, ɲ áná ríríɲ maá wuu Ebirewa; Wuse kíɲse má tɲé mé, ɲ ká Farizíẽ né.

⁶Ɖ fa kén kajáɲa wérí, a wíwálme wɪcɔɔla púl; Wuse kíɲse tɲé taɲá sierv, ɲ wɪ oro wuu zóké.

⁷Wíé nyán wuu fa kén nyɔré a páɲ, amá Kirisi wíé, ɲ béléwó wuu síséɲɛ, rɪ ɓa ká ɓale né.

⁸Ɖ há kúé zímíɲ Nyuutina Kirisi Zeezi, a ná ruu zumé ná wér ke óɲ wuu, ɲ béléwó wuu, rɪ ɓa ɓiẽna ká ɓale né. U wíé né ɲ saɲ ve é wíé wuu tá, a bel rɪ ɓa nihí kúórá ré ɲ sié mé, ká make ríɲ ná nyɔré Kirisi rí,

⁹ríɲ rírú a balá, ríɲ ná tékétéké ná há wíɲ tu líé, a wɪ kíɲse má tɲé né líé, amá ruu a tékétéké ná há lé Kirisi laadí ní; v né ká tékétéké ná há lé Wuse rí, Wuse pi aá pá nero ná wuu há lá Kirisi wíé dí.

¹⁰Ɖ wíjaalí né ká ríɲ zuɲ Kirisi, a zímú suu mé isé dóé ná, a tɲ dí wula ná v há díé, a má níésú, a mú lúru suu ná mé,

- 11** a make ríj ka yíela, ruŋ né sówé, ríj má bur"isi suu mé.
- 12** D háá kiri wíí ná, η ha wúbú néé, η síé báá wí wuó bul ríj é wíé wuu céró má. Amá η tana hé dóé ní, áá kiri ríj káníj wíkirí, bee wíé Kirisi Zeezi ní keníj.
- 13** D maábináŋa, η wí síj nánj wíkirí, amá η nyúú wuu muj wíbalá mé ré; v né ká: Ríj súlle wíé ná wuu há muj har rí, ká hé dóé áá kiri wíé ná há muj síé.
- 14** É wíé, η pínj síé tɔvle térké ní, a fá áá ja omo ná Wuse há tíj Kirisi Zeezi mí, a yírírá rúv párá, bána nyúú; v né kánj wíkirí.
- 15** Á wuu síé há ká nie ná há bíé Wuse wíé sierv, v mɔhɔ ráá ka nye sabuna né. Ká, ríwa níí bune buné oro wíé náŋa mé, Wuse sí lísíwó múbúla tu péíwa, ríwa zuj rí é rá.
- 16** Arí é wuu, á zaa cíné né mí, v mɔhɔ ráá hé dóé ní a mú síé, ká sí har hé.
- 17** D maábináŋa, í wuu césíj. Nie ná háá tíjrá nabulle ná á há téé péíwa, v mɔhɔ rííwa bíbélwó ní.
- 18** Nie ɔíkana wí"álle lɔré; ɔa lá Kirisi dí, káá a, ane v dagesé daha suu ná ká yóó ré. D síé lá síé búlú péíwa naasí eré, ká zaa baa ha búlú áá péíwa arí símuuv.
- 19** É nie duo ɔígírsi, Wuse sí zókwó, bee wíé ɔa filli ní kówó wuŋsa. Wíí ná há kówó hũse, é wíí né kówó satóórwií. Ba síé wuu dé muj dúníé né onni ɔuŋɔ mé né.
- 20** Amá á é, á ká Wuse zúbú nie né. Áá déllírá Laataaro, Nyuutna Zeezi Kirisi, rúv le ránj né ko.
- 21** Ruu né kúé, dóé ná v há kené, a wólli a onni wuu mínú tíj sierv, v bíbélwó wuu, v sí ka é dóé a bírsírá tene nyánj há to óŋ wuu, ríwó núú tu tenj ná há kénj pínj.

Filipi 4

- 1** É wíé, η nicólle, í ɔse vɔwe Nyuutna tuja mé wérí. Í kánj maábináŋa né, η cóíwa kíŋkánj, a de caase áá híěníwa ko néé. Í né η bel káá juɔse; í wíé, η sí ná bíbasiile.
- 2** Dŋ sul Evodi, áá sul Sintiisi, ríwó ka nɔvme Nyuutna Zeezi wíé sierv.
- 3** Dŋ súlí má, η tɔtúnúv nónɔ tu, ríí pé é háála belle mé; η ríwó rí Kilemanj, aríríj tɔtúnúv náŋa, á wuu ní lówí Labaarwero ná wíé. Ba wuu yura né síé, Wuse púŋse hé híěsó kenɔ ná sierv.
- 4** Í jíjuɔse Nyuutna wíé sierv, ténj wuu mí; v né ha η búbul, í jíjuɔse.
- 5** Í a nɔpɔré, rí nie wuu zuj é mé. Nyuutna Zeezi muj tésíí.
- 6** Í sí ló rí óŋ wuu wíé wíwálmíwa; amá wíí wuu mí, í mákíwa wíjaalé pá Wuse, a tuj wísvló mé arí Wuse bólle mé.
- 7** É é, Wuse tenjíél ná há ke núbííne zumé wuu, é tenjíél síé sí a, rííwa bentunni rííwa sabuŋse pí díbalá, Kirisi Zeezi wíé sierv.

⁸Ɖ maábináŋa, wíé ná há mǎhě ríwó míníwa nyúú mí, a né áŋ hatíŋníwíí, ɣ júja ríŋ bul péíwa, ɓa né ká: wíé ná há ká wítáŋse, wíé ná há kén yur, wíé ná há ká tékétékéwa, wíé ná há wí busunnu kené, wíé ná nie há cówó, wíé ná nie há néé rí ɓa wéro, wíé ná há pí ɣméné arí wíé ná há mǎhě rí nie bíbíwó mé.

⁹Wíé ná ɣ há píé mákíwa, a bul péíwa, í ne a saŋ, ɓa né í ná, rí ɣŋ á, í má síé tǎwó. Rúwa ní tǎwó, Wuse ná háá pá nie tenfiél sí míníwa har.

¹⁰Ɖ sierv wuu ní tǎré, Nyuutina wíé sierv, í báá há búíníŋ wíé a sáŋíŋ mé. Taŋá, í fa búíníŋ wíé fól rí, ká í wí ɣméné né néé rííwa sáŋíŋ mé.

¹¹U síé to ane ɣ há wí óŋ wuu kené ní te, ɣ búbul nye, ruŋ kéne có rúú ne eréwa má, ɣ háá a é, ká ríŋ sierv tǎre, ɣ úú.

¹²Rí óŋ ní toó, ɣ ï é ɣ há sí káníŋ tu; rí ɓie né búré má, ɣ ï é ɣ há sí káníŋ tu. Ɖ máŋsíwó wuu ní dǎhě wuu, wíé wuu sierv. Ruŋ vókó, ruŋ wí vóké, rí ɓidííle búró, rí losu zúó, ɣ síé to ráŋ.

¹³Ɖ wónŋ tu áa ka wíé nyánŋ wuu sierv, bee wíé Kirisi níí pán dóé.

¹⁴Ká, í taŋa á wérí, í há péŋ mé, ɣ wula sierv.

¹⁵Í é nie ná há muŋ Filipi mí, í íǎ zuŋ ríŋ há púlé bul Labaariwero ná wíé áa pá nie Masidvane dutííle, ká le ráŋ col, í wicvɔla púl nie dɔŋɔ né sáŋíŋ mé, kánŋ má péíwa mé. Wicvɔla púl oro wuu ha wíŋ mé sáŋé, kánŋ má péwó mé.

¹⁶Ɖ fa há muŋ Tesaloniki mí, naasí eré, í té ɓie ríŋ laa sáŋíŋ tu mé.

¹⁷U síé to ane ɣŋ ja rííwa pípán ɓie né, amá ɣ háá jóú ná né ká, rí Wuse tǎííwa tee ná mé, a ɔse péíwa túme kíŋkánŋ.

¹⁸Í há tǎŋ Epafiroditi rúú ka ɓie ná ko pán, ɓa péró rí. Múl néé mí, ɣ háá ja onni ná wuu ní muné, a gúúsíŋ má tu. Ɓie ná í há pán, ɓa dé ne omo ná sǎŋ há wéro, ane tulaalé, ɓa há píé pá Wuse, v la arí satoró né.

¹⁹Ɖ Wuse sí péíwa onni ná wuu í háá jéé, a tǎúú nékanó ríúú pínŋ mí, Kirisi Zeezi yur mé.

²⁰Ráá Ana Wuse né tííle pínŋ ténŋ wuu mí, a kaá mú wuu! Amu!

²¹Nie ná wuu há tǎŋ Kirisi Zeezi mí, a a Wuse nie, ɣŋ cúólíwó wuu, balá baláwa. Ɖ ríŋŋ maábináŋa ná há muŋ reé, ɓaá bóllíwa.

²²Wuse nie ná wuu há muŋ reé, ɓa máá bóllíwa. Ɓa ná háá tuŋ Romi kuózeno jaa mé, ɓa níí bóllíwa kíŋkánŋ wuu.

²³Rí Nyuutina Zeezi Kirisi héíwa nyunni bárka!

Kolose

Kolose 1

- ¹Id Pool, Kirisi Zeezi ntvmí a tuj Wuse cólle mí, η rí Timote há kára maábinónη, á né púηse kenó né,
- ²ráá péíwa Wuse nte ná há kára maábinána tu, Kirisi mí, a muj Kolose mé; áá bóllíwa. Ráá Ana Wuse péíwa bárka arí teηfíél!
- ³Á wicvoló sieru, tēj wuu mí, á súlra Nyuutuna Zeezi Kirisi Ana Wuse áá péíwa, káá bóllú í wíé;
- ⁴á nííwa Kirisi Zeezi laadí wíé, a nííwa há có Wuse nte wuu má é.
- ⁵Onni ná Wuse há bílíwa mé yíela né í ka, áá tuj é; fól wuu, Labaariwero ná há ká taηá tu há péíwa, ba búl é wíé péíwa.
- ⁶Labaariwero ná sié sú dúnié wuu ní, a wa, ane tuu, a noη noηo, ane é v há nóné í má duhí, a de kaa pó kal ná ba há búl Wuse zilé ná wíé í ne, a saη, a zímú ruu ká taηá tu.
- ⁷Á nicólí kára tutónnónónoηo lpafirase né máηsíwa é wíé. U ká Kirisi tutonnutaηá ré a tuj áá péíwa.
- ⁸U né sié búl cólle ná Wuse Sabuna há pié héíwa mé wíé, a párá.
- ⁹É né te, a de kaa pó kal ná á má há né é wíí, á dé sul Wuse né áá péíwa, tēj wuu mí. Áá súlú, rúú a rííwa zuj wíé ná wuu v háá jeé nyaamí, a tíηú Sabuna háá á rúú péíwa wízume arí zumé ná mé.
- ¹⁰É é, í sí wólí va é ná há céré, Nyuutuna Zeezi Kirisi ηménó mé, a tórú sieru í wí"álle wuu mí. Í sí a wíwere ríwó duó wuu, ká rííwa ose zuj Wuse áá súúri, ane tuu háá núnnoη, ká wa áá súúri é.
- ¹¹Áá sul Wuse rúú tíηú dóé ná há píηó mí, a a rííwa ka dóé í wí"álle wuu mí, a make rííwa dí nyamma, ká cí píí arí satoró.
- ¹²Í bóllé Wuse ná há ká Ana, v há éé í wólí ka ker v ntílle liwe sieru, v pummo kuótóó ná mé.
- ¹³U né lará tá bíno kuóro nése mé, a pírá hóú Bicolli kuótóó sieru.
- ¹⁴U Bicolli ná né yówé lará, a hérá wízoké suúri má.
- ¹⁵Kirisi ní ká Wuse ná nte há wúb wuó ná nusó, v né ká bihó, v né ke oη"máále wuu.
- ¹⁶U mé né Wuse tuj a onni ná wuu, há muj bána nyúú arí tié nyúú, ba ná há wúóló áá ná, arí ba ná sié há wí wuó ná wuu, kuóre, tíη tínáwa, dóé tínáwa arí bíbara. U mé né Wuse tuj, a ówó wuu ba wuu muj v yir mé.
- ¹⁷U mínó rí óη wuu ha toó; v né sié te onni wuu múnwó duminé.

¹⁸Kirisi ní ká wícvola púl Nyuutina; wícvola púl ná kóú ten né, ká v né síé a nyúú. U né ká púle, v né ká dǔndǔǔ nero ná, há bíré isi ssv mé, a make rí wíí wuu mí, rúú né a dǔndǔǔ nero.

¹⁹U síé ká Wuse wícollí ní, é né te v púú nuso wuu hóú mí.

²⁰Kirisi mí ní Wuse tun a, v rí onni wuu péke a wérí, ba ná há mun tié nyúú, aríwó ná há mun bána nyúú; v cǐl ná há bíse dagesé daha né síé éé, tenfiél mun Wuse rí é onni wuu péke.

²¹Ká tésíé mí, í má rí Wuse fa waá dí, í rírú péke fa kén gur, a tǔjíwa sabuntenne ná arííwa wíboma ná í háá éé wíé.

²²Amá mǔl néé mí, a tun Kirisi tenname ssv ná mé, v keníwa rí Wuse hé nánjá mé, í péke a wérí, a make rííwa sí wíbón rí busunnú wuu kánú, rííwa wíé wuu de caase cére wérí, rí hagaase sí mínú, ká rúú káníwa zv Wuse síé.

²³É wíé, v mohǔ rííwa cíníwa yardá naa mé wérí, a ose ka gǔngǔn, ká sí ló ríwó a rííwa keke yíela ná há kéíwa ón, ba búlú wíé Labaariwero ná sierv, í ne, púle mí wuu. Rí é rá, í sí gúl. Ba síé búl é Labaariwero wíé pá nǐbííne duo wuu ní; η má Pool síé ká é Labaariwero tutunno né.

²⁴Mǔl néé mí, ηǔ júsú ré, wula ná η háá díé í yir mé wíé. Sazókó bizenó ná há pérí Kirisi, v kááne né η kaá tenni, a tun wula ná η háá díé η tenname mé, wícvola púl ná há ká Kirisi ten yir mé.

²⁵U síé ká wícvola púl tutunno né. Wuse né pí é tutumí hén nése mé, rún búlú nso wíé wuu a péíwa.

²⁶É wíé fa ká wífénsé rí fól wuu, nǐbííne woó woówa wuu síé mé, ká mǔl néé mí, Wuse mákwó póú ne.

²⁷Wuse já rúú ne né zun é wífénse pín há wéró kíńkán é, ne ná há to Zuwifiwa sierv. É wíí né ká: Kirisi míníwa mé; é wíé, í kén yíela rííwa sí zv Wuse pín ná sierv.

²⁸Kirisi wíé né á bul aá pá ne, a mánse aá pá nero wuu, rúú póú tu mé, a tun wízume wuu mí aá karme nero wuu, a make ráá tun Kirisi mí, a a rí nero wuu a nǐbulí Wuse síé.

²⁹Ná wíí ná há te η hé dóé aá tun, aá lowi arí Kirisi dóézeno ná há mínín mé, a kánín aá a.

Kǎlɔse 2

¹U síé já rííwa zun lozeno ná η háá lowé í wíé, arí Lawodise ne wíé, arí ne ná wuu síí ha há wín néé wíé.

²U síé á é aá ja ríwó banɔille né ban, ríwó cǐllí nánjá a ka nutume má, ká ríwó zun Wuse wífénsi ná wuu wérí arí taná, rsv né ká Kirisi.

³Wízume arí zumé ká onpíné rí, ane salme, a fénsi Kirisi mí.

⁴U búl nye péíwa, a make rííwa pó rí nén wuu sí nɔnmónwíé mé tún yénjíwa.

⁵Tañá, ruŋ tu né tóíwa sierv má, ŋ sabuna é múnó arííwa; é né te ŋ jíjvose, ŋ há néé rúwa kén náná wérí, a ka Kirisi laadí ná má géngén.

⁶É wíé, í sié há sáné ri Kirisi Zeezi ní ká Nyuutina, í lo rúwa rírú ka ntvome, í wí"álle wuu mí.

⁷Í nyú cóú mé, a lo rúwa nalursi zúb, ane tuu nalursi háá zv tíé é. Í sóíwa tu v daha, ane jaa. Í ose ciníwa yardá naa mé wérí, ane é ba há kármíwa, a ose aá bólle Wuse kíŋkán.

⁸Í póiwa tu mé, rí nén wuu sí nibííne wízume mé tuj nyísiwa arí wíé ná há wí múbula kené; ba ká nibííne kusún wíé ré, a a wíé ná tésíé nte háá tujé má, ba wí Kirisi líé; í sié pó rí nén wuu síwó mé tuj késiwa, ane bára háá ka ballo é.

⁹Wuse nuso wuu muŋ Kirisi teŋ mé né;

¹⁰Kirisi mí ní sié í tuj a vake óŋ wuu. U né ke bíbara rí dóé tínáwa wuu.

¹¹Í rí Kirisi há ká balá ná, v ká peŋcoki rí é, a péíwa; é peŋcoki duo sié wí nibííne líé, amá v lé Kirisi ní, v há lísiwa í tésíé málbomo ná mé; v né ká Kirisi peŋcoki.

¹²Ba há keníwa muŋsi nyii mí é, v ká húi rí, Wuse húíwa arí Kirisi. Í sié há bíré le nyii ná mé má, v é ká í rí Kirisi wuu ní bíré le svse má mé, a tuj í há léé dí ri Wuse ná há illi Kirisi svv mé, svv kén dóé aá illíwa má.

¹³Tésíé mí, í fa ká súsé ré, í fa háá a wíboma ná, a wí Zuwífiwa peŋcoki ná cóké wíé. Amá mól néé mí, Wuse há illi Kirisi svv mé, v péíwa muse. Wuse hérá wízoké wuu suúri.

¹⁴Á fa há wí Wuse wíé tuj é, á zóké Wuse kíŋse, v dírá saríya a yóra, a púnse bil; amá Wuse dúsé é wízoké, ká cónne saríya keno ná, a tuj Kirisi dagesé daha svv ná yir mé.

¹⁵Kirisi dagesé daha svv ná mé né, v la bíbara rí dóé tínáwa dóé wuu, a húsiwó jamán síé; ká cáasi ballí, a lówó síé, ane lalyooro bíbar há yóé kese nte, a cáasi lówó síé é.

¹⁶É wíé, í sí ló rí nén wuu tujíwa bídííle rúíwa nyooló wíé, a dííwa saríya, a bulíwa wí mǎhě rúíwa dí omo né, í wí mǎhě rúíwa nyo nyooló né; a sí ló ríwó tuj Zuwífiwa canse díí arí canfelo lu, rí Zuwífiwa fuelé tápvle má wíé, aá dííwa saríya.

¹⁷É wíé wuu nihí ane cúŋsí rí, aá mánse wíé ná háá kué; ba wítaŋá tu né ká Kirisi.

¹⁸Í sí ló rí nén wuu bul yóiwa, a bulíwa mǎhě rúíwa bėŋsiwa teŋnamie, káá cvole Wuse malíkawa má. É nero duo púú taŋá wuu yelli wímuulináále mé né, a lo nyvkyóó oro súú, bee wíé v sabuŋse wuu ká dúníé sabuŋse né.

¹⁹É nero duo rí Kirisi to náná mé, ká Kirisi ní a nǎhě, a a nyúú. Kirisi laadííre ní kóú teŋ, a zv náná wérí, a ka dicólle rí gule, v pípóú dóé v wúwa, ane é Wuse háá jeé.

²⁰Rúíwa rí Kirisi wuu ní hé náná mé svse, í zuŋ rúíwa lísiwa tu ré tésíé nte háá tuj wíé ná mé; beé rí sié te, í ha a ane í ká ntwómmé a muŋ é wíé mé, a lo ba píwó wádawa aá fíkiwa mé rúíwa tuj? É wádawa né ká:

²¹Sí omo né pí, sí omo né dí, sí omo né mí tíkú!

²²É wádawa múb tune onni ná nibííne háá dí ɓa yúksiwó teŋ mé né. ʼBa sié ká nibííne wímáŋse ríwó wíkarmé ré.

²³Taŋá, ɓa nɪh̄ zumé wíé é ní, áá make nero wuu Wuse tujé, tu múúre, tu beŋsé, ká é rá toó; é wíé wɪ sáŋe wuu kené, áá pé nibííno mí, rúb lóu teŋnamie wícólle ee.

Kɔlɔse 3

¹Rúwa rí Kirisi ní sié hé náná mé bur"isi sɔv mé, í jija onni ná há muɣ bána nyúú, rán né Kirisi ké, Wuse néduu.

²Í cúŋ bána nyúú onni jee mé, ká tá tié nyúú onni,

³bee wíé í súsó ré, ká í hiěsó muɣ Kirisi rí, a fɛŋsi Wuse mé.

⁴Kirisi ní sié há kéíwa muse, tɛŋ ná mé v háá á rúb burko, í sí nóú píŋ ná, rúwa rírú wuu nyuse, nie sié mé.

⁵Í sié ɓú dúnié wíé ná wuu há míníwa mé. ʼBa né ká: nyúzókriwíé, busunnu wí"álle, nilulíwíé, bóŋbóŋ hiěné arí safɔvni né há ká venni ɓaaré.

⁶Wíé nyáŋ ní illi Wuse cɔwuló; ((nie ná há wúb nɔv tɛŋ nyúú.))

⁷Tésíé mí, í má fa há muɣ é wíé sierv, í má mála fa nɪh̄ nye né.

⁸Amá múl néé mí, í lísiwa tu ɓa wuu mí. Í sí cɔwuló dí, í sí ló rúwa cóé pusi, í sí soho á, í sí nie túksú, a sí wítienne búbúló.

⁹Í sí nyienne nyéé pípá náná, bee wíé í wúrkíwa tésíé mála wí"álle ré, ane gero,

¹⁰ká pi málfelo súíwa tu; í sié ká nífélé ré, míamáaro Wuse ɔse bíburme tɛŋ wuu mí, rúwa níésú, a zímú bóŋ.

¹¹Múl néé mí, málfelo né sierv, ɓɪŋ to Zuwifi, ɓɪŋ ká Zuwifi, ɓɪŋ cókú peŋ, ɓɪŋ wúb peŋ cóké, ɓɪŋ ká nɪh̄óɔr, ɓɪŋ sié wɪ púré, ɓɪŋ ká yómó, ɓɪŋ túb tu, é báá toó, ɓa wuu ní balá; Kirisi ní kíwó wuu, v né mɪŋwó wuu mí.

¹²Wuse túósiwa í ɔv nie, v túllíwa, a cóllíwa wérí. É wíé, í lo rí susufárv, rí sawér, rí tu múúre, rí tu pɔré arí nyamma súíwa.

¹³Í nyamme náná wíé, káá zil náná má; rɪ oro á wíi zókú nóŋo mé, í hé náná suúri; Nyuutina há héíwa suúri é, í má híhé náná suúri.

¹⁴Amá ɓa wuu wínyúú ní sié ká náná cólle; cólle ní ká vɔwé ná há sí a rúwa ka nɔvme, rúwa wíé wuu cére wérí.

¹⁵Í lo rí Kirisi teŋfiél ná dí kuorí í ɓaŋcille mé; Wuse yíríwa rúwa hé náná mé, a a teŋ balá, a muɣ teŋfiél mé né. Í búbólle Wuse.

¹⁶Í lo rí Kirisi wíbule wuu míníwa ɓaŋcille mé wérí. Í kíkarme náná, áá cááne náná arí wízume. Í yíye yula ná há muɣ Wuse Kenɔ sierv, arí yula ná Wuse nie háá yíé, arí yula ná Wuse Sabuna há sí make. Í yíwó arííwa sierv wuu, áá bólle Wuse.

¹⁷Í wí"álle ríriwa wíbulé wuu mí, í lo ríwó wuu a Nyuutina Zeezi yur mé né, ká ríiwa tǵó mé aá bóllírá Ana Wuse.

¹⁸Háála, í múúriwa tu péiwa báláwa, ane é há céré Nyuutina Zeezi ǵménó mé.

¹⁹Báála, í cóllíwa háála, í síwó mé nyéló.

²⁰Bele, wíi wuu mí, í tǵíwa ánáwa ríriwa maáwa nuuse, v é né weré Nyuutina Zeezi ǵménó mé.

²¹Í má bele ánáwa rí maáwa, í sí á ríiwa bele cóé wíwíiwa nyúú, ríwó naase yvǵre.

²²Yósi, wíi wuu mí, í má tǵíwa nyúútínáwa nuuse tíé nyúú reé. Í sí ló rúb a ba há tǵé aá béliwa né, ríiwa tǵǵ aá ja ríwó sienne tǵre, amá í tǵǵ aríriwa sienne wuu, ane é í háá zíl Nyuutina Zeezi.

²³Tutómí ná wuu í háá tumé, í tǵǵ ríriwa taná wuu, ane Nyuutina Zeezi tu né, í tǵǵ aá pá, nibíine rá.

²⁴Í síé zǵ ríiwa sí ná túme Nyuutina Zeezi rí; é túme ní ká liwe ná v há bílú nie mé, bána nyúú. É wíé, í tǵǵ aá pá Kirisi, v né kéíwa Nyuutina tu.

²⁵Amá nero ná háá tǵǵ bóǵbóǵ, bóǵbóǵ nú tǵǵ tina mé, bee wíé Wuse wí nie cakse.

Kǵlǵse 4

¹Í má yósi nyúútínáwa, í tǵǵ taná arí é ná há céré, a cáásiwa yósi, ká zǵ ríiwa má kén Nyuutina, bána nyúú.

²Í hé dóé a pó wérí, aá cvǵle Wuse arí taná, aá bólló tǵǵ wuu mí.

³Í sul Wuse aá párá má, rí Wuse wúrú wíbulé ná ǵménó párá, rí Kirisi wíi ná fa há ká wífǵnsí, ráá máǵsú pá nie. É wífǵnsi bulé wíé né te, ba kánǵ tó bunajaa mé nye.

⁴Í síé sul Wuse páǵ, rǵǵ wólli bul é wíi pummí a pá nie, ane é há mǵhé rǵǵ bul.

⁵Í lo ríiwa wí"álle pi ǵménó, nie ná há wí Zeezi Kirisi léé dí sierv, ká ríiwa ja wízume, ri gbél wuu kúó pé, ríiwa tǵǵ rán mé, a sǵǵwó mé, ká sí sǵǵbelí á.

⁶Tǵǵ wuu mí, í lo ríiwa wíbulé a buǵmómá, ane yese há mǵǵ rán, rí zilé má mǵǵ, a make ríiwa zǵ é ná há mǵhé ríiwa líse nuuse, a pá nero wuu.

⁷ǵ maábinóǵo kǵǵ nicólli Tisiiki, há ká Nyuutina tutǵnnutaná, ǵ rírú wuu tǵtǵǵ Nyuutina tutómé, v sí máǵsǵǵ wíé wuu péiwa.

⁸ǵ dé taale ré, a túmú í rí, a make ríiwa zǵǵrá kéne mvǵso, ká rúb pé dúóriwa naase má.

⁹U rí Oneziimi ní ǵ tǵǵ. U má kára maábinóǵ tu ré, a árá nicólli má, a éiwa nóǵ. Ba sí máǵse wíé ná wuu há mǵǵ reé, a péiwa.

¹⁰Arístarke bóllíwa; ǵ rírú wuu ní mǵǵ bunajaa mé. Barnabase nátoló bio Marke máá bóllíwa. U wíé né ǵ la síé máǵse péiwa é, a bulé ruv né kúé rúb néiwa, í caklób.

¹¹Zeezi ná ða háá yíre Zisitisi, v maa bóllíwa. Nie nyáñ botoro yura η há díísé, ða ðyñó né ká Zuwífiwa, η ríwó tótty Wuse kuótóó ná tótymé; ða dúóríñ naase wérí.

¹²Ipafirase há lííwa tóó, v maa bóllíwa. U má ká Kirisi Zeezi tótónnó ré; v sùl Wuse áá péíwa arí tanjá, tén wuu mí, a make rííwa ka wérí, a wa, a a nibulé Wuse wíé sierv, áá tyy Wuse cólle wíé wuu mí.

¹³Ð wo síeda te áá péíwa v yur mé, é ná v háá dí wula kíñkán í wíé, arí nie ná há my Lawodise rí Erapolisi mí.

¹⁴Dóktahó Liki, á nicólli, v má rí Demaase bóllíwa.

¹⁵Í bóllírá maábináña ná há my Lawodise mí, a bólle Neffa má rí wícvola púl ná há mínú jaa mé.

¹⁶Rííwa né kármé kenó né tenni, í pii pá wícvola púl ná há my Lawodise mí, ríwó má karme, ká rííwa má la kenó ná η há pá Lawodise nie, a má karme.

¹⁷Í bul pá Arsiipi, rúv hé dóé, a tyy tótymí ná Nyuutina há píé hóu nése mé, arí tanjá.

¹⁸Reé né, η Pool tu nése né, η kaa púñse áá cúólíwa. Í sí súlló rí ða tón bunajaa mé. Rí Wuse héíwa nyunni bárka!

1 Tesaloniki

1 Tesaloniki 1

¹Id Pool rí Sulven ari Timote ní púnse kenó né, áá péíwa Wuse púl nre ná há muṭ Tesaloniki mí, a árá Ana Wuse rírá Nyuutuna Zeezi Kirisi nése nre. Rí Wuse péíwa báarka ari tenfíél!

²Áá bǎlle Wuse í wuu wíé né tápúl wuu. Raá nú cǔǔle Wuse má, á wííwa mú sǔlle.

³Áá líísírá tu á Ana Wuse síé, tén wuu mí, í yardá wí"álle rííwa cólle tutómé wíé, ari tanjá ná í há héé, áá yíélírá Nyuutuna Zeezi Kirisi wíé.

⁴Maábináṇa, Wuse nicólle, á íǒ, v né túósíwa rííwa óú nre.

⁵Á fa há búl Zeezi Labaariwero ná wíé péíwa, v to nuǔ duṇṇo, á búlú ari Wuse Sabuna dóé ari yardá tu má ré. Í é ná á fa há kéngrá tu í sísíénnúwa ré, í wérí wíé.

⁶Í téngrá nabulle ní, a tuṇ Nyuutuna Zeezi má nabulle; í há dí wíhála ǔzeno ná, ká í ha dówe san Wuse wíbulé ná, ari satoró ná Wuse Sabuna há péíwa.

⁷A tuṇ é wíé, Masídvane rí Akayi tié Zeezi laadíire wuu béliwa né káá va.

⁸U múl né ká, a téníwa yir mé, Nyuutuna Zeezi wíbulé ná wííwa dhiǎ líé mú yake Masídvane rí Akayi duṇṇo mé né, í há lá Wuse dí ná, é labááre cén dhiǎ wuu ní. É wíé, v báá to ráá bǔlíwa wíé pá nre má tu.

⁹Á há múíwa dhiǎ í kángrá é, nre wuu dé bǔbǔlú né, ari éwa í há vé venni tá rán, ká bǔrse, a tuṇ Wuse mé, rííwa tuṇ pǔb, v né há ká Wuse ná há wómmó a a tanjá,

¹⁰káá déllú Bio, rǔv le bána nyúú, Wuse rí, a ko. U Bio Zeezi ná v há illi suv mé v bǔrle suve mé, rǔv lará tá Wuse saríya ná há pérí tésí mé.

1 Tesaloniki 2

¹Maábináṇa, í tu íǒ zuṇ rí, á fa há múíwa dhiǎ é, v to yóó.

²Ká ráá zuṇ múíwa dhiǎ, í íǒ zuṇ rí ǔa túksírá, a bǔnsírá Filipi mí, amá Wuse dúórírá naase, á búlú Labaariwero ná wíé péíwa, wálmre ǔzeno sierv.

³Labaariwero ná á há bǔlé pá nre, v to nyierú, v to sabuṇ bǔṇ, v síé báá to nunyise má.

⁴Amá Wuse bǔlra, raá ká nutuwa né, é né te v lísírá, a púú Labaariwero ná hérá nése mé. É wíé, á wí bǔlé áá ja rí nǔbííne sienne né tǔre, amá á búló áá ja rí Wuse ná háá kíélírá sabuṇse, rǔv sierv né tǔre.

⁵Í tu íǒ pǔmmí, á há kóíwa dhiǎ, á wí nuṇmónhwíé rí nunyise né kené ko. Á síé báá wí línhwíé má bǔlé, a make rííwa párá ǔie. Wuse kára dánsíé.

⁶Á wí nǔbííne pín jéé; á wǔb jéé í rí, á wǔb jéé nre náṇa má rí.

⁷Ká á há ká Zeezi nutómé, á fa mǔhǒ ráá fíkiwa. Amá á há múíwa dhiǎ, á dé caase pǔre né. Ane bele maá háá bǔlú bele mé é,

⁸Á má fa có, a tǵrá há póré péíwa é, ráá fa sí Labaariwero ná duḡo né píí péíwa, ká ráá fa pírá muse má tu péíwa, bee wíé í kára nícólle tu né.

⁹Maábináḡa, á há tǵ é arí wula ná á há néé, í wí sǔllé. Tǵ ná mé á há kúé bul Wuse Labaariwero ná wíé áá péíwa, á dé tǵ wǒhó rí títan wuu ní, a make ráá sííwa oro wuu nyúú cika á.

¹⁰Í ká dánsíéwa, Wuse má a dánsíé, á há kǵrá tu é, tékétéké arí sapummí, a wí wíí wuu zóké, í nǵ ná há lá Zeezi dí rí.

¹¹Í síé báá íǵ ráá keníwa nǵ balá wuu, ane é, beḡ áná háá kánú beḡ né.

¹²Á cááníwa, a dúóriwa naase, a bááníwa wérí, rííwa ka málwero, a tǵre Wuse sierv; v né yííwa rííwa ka ker, v kuorí rírú pǵ ná sierv.

¹³É né tǵ, á búbólle Wuse tǵ wuu mí, bee wíé Wuse wíé ná á há búlé péíwa, í wí cáké lówó ane nǵííne wǵbulé, amá í cákó lówó, rí ba biéna ká Wuse wíé tu né, áá túmíwa nǵ ná há lá Zeezi dí bentunni mí.

¹⁴É wíé, maábináḡa, wǵvǒla pǔlli nǵ ná há muḡ Ziide dǵílle, a la Zeezi Kirisi wíé dí, ba há ná wíí ná tu né, í má ná. Í há ná wula ná í tóó nǵ nése mé, é wula núú né, ba má ná Zuwííwa nése mé.

¹⁵É Zuwííwa né bú Nyuutna Zeezi arí Wuse wílaabulla, a bǵsírá má. Wuse sierv wóó nyúú tǵré; ba ká nǵ wuu duḡdǵma né.

¹⁶Ba póó ráá sí Wuse wíé búl pá nǵ ná há to Zuwííwa, ríwó ná Wuse laaté. U é a wǵbǒḡ, a sǔúríwó wǵbǒḡkana ná ba há éé mé, ba duki nése. É síé óó ba mú gírísi Wuse cǵwuló sierv.

¹⁷Maábináḡa, á rííwa há tá nǵǵá tǵ ná muó, ká á sabǵse é há de muḡ nǵǵá mé, á dé hé dóé ní áá ja ḡménǵ, ráá burko néíwa; v né á de caase áá hiēne.

¹⁸Ǫ é Pool, ḡ há hé dóé rǵ kóíwa duḡ, v ke naasí balá, ká Sitaane kǵrírá ḡménǵ, ráá sí kó.

¹⁹Á yǵela rírá satoró, arírá ballí juóse wuu míníwa mé né, á Nyuutna Zeezi burkoe mí.

²⁰Tanǵ, í né lá yur párá; á bǵlíwa né káá juóse.

1 Tesaloniki 3

¹Á síé há déllé áá bol, é né á duḡo ké Atēene mé,

²ká tǵrá maábinǒḡ Timote í rí; á rírú wuu ní túmé áá pá Wuse, a bul Kirisi Labaariwero ná áá pá nǵ. Á síé túmú í rí, a make rúv ko dúóriwa naase né, ká cááníwa, rííwa cí tǵe yardá ná í há éé arí Wuse,

³a make rí wǵhála né á há mínú sierv nǵe, rí oro wuu sí búrmú har rí. Í tu íǵ zuḡ rí Wuse bílrá é wíé né.

⁴Á fa há míníwa dhí é, á fa pí fól bul péíwa, a bulé ráá sí dí wihála. Í tu íś rí é né pére nye.

⁵É né te, η há kúe delle áá bəl ná, η tuj Timote, ríj zímíwa yardá ná mvošo, í há kené arí Wuse. D faá fá héwíj, rí Sitaane háá nyísiwa ríwa yéjji, kára tvmé ná wuu tá yóó.

⁶Amá Timote sié né dé lííwa dhí ko; υ párá labááre ná há wéro, a mú tííniwa há kén yardá é arí Wuse, arí cólle ná há míníwa péke. U sé rííwaá bíínírá wíé wérí, tén wuu mí, ká bulíwa de caase áá ja rííwa nárá rí síí né, ane á má há cóíwa néé é.

⁷Maábinája, á muj wula rí wálme bizenó mí. Amá á naase dúoró, á há nííwa wíé, rííwa cínó tike yardá ná í há éé.

⁸Múl néé mí, á híěsó, í há cíné tike Nyuutina ηménó ná rí tanjá;

⁹satoró há súra á jíjúsíwa wíé Wuse síé, á báá wírá háá bólló ríí mo é ě.

¹⁰Wohó rí títanj wuu, á de caase hé dóé ní, áá sul Wuse rúb párá ηménó ráá ko néíwa, a súúri wíé ná í ha há wí ě, a make rííwa yardá súúri.

¹¹Áá súlra Ana Wuse tu, arírá Nyuutina Zeezi, ríwó wúri ηménó párá, ráá kóíwa dhí.

¹²Rí Nyuutina a rí cólle ná há míníwa péke, rúb súúri kíjkanj, rííwa ose cólli nánjá, a cólli nie wuu, ane á há cóíwa é;

¹³rúb báñíwa bentunni, ká rííwa a sapummotínáwa, a sí dízókí kánú, á Ana Wuse síé, á Nyuutina Zeezi rírú ntílle wuu burkoe mí!

1 Tesaloniki 4

¹Maábinája, á wítenní ní ká: Á fa máñsiwa é ná há mōhě rííwa káníwa tu, rí Wuse sierv tóríwa nyúú; í má biéna síé keníwa tu é né. Amá á haá súlíwa, áá jénníwa Nyuutina Zeezi yir mé, rííwa ose káníwa tu kille é.

²Í ě wíé ná Nyuutina Zeezi há máñsé párá, á má baa make péíwa ré.

³Wuse háá jóú ná né ká, rííwa sí busunnu bárú, a sí nicórmá á.

⁴Rí nero wuu rírú háálo muj nánjá mé, ane é ná Wuse háá jeé, rí hagaase sí mínú.

⁵Í sí ló rí háála hiej dúkíwa nése, rííwa tuj bóñbóñ, ane nie ná há wí Wuse ě háá tuj é.

⁶Rí nero wuu sí áá zókú nóñó mé, háála wíé mé, a súú nóñó má gírmú. Nyuutina sí beñse nie ná háá tuj é; á búlú péíwa fól wuu, arí sífema.

⁷Wuse wírá córmv wíé né yíré, amá υ yírírá, ráá óú nie né, a sí busunnu bárú.

⁸É né té, nero ná wuu há vé wíé nyánj, nén rá tína ve, amá Wuse ná há púú Sabuna péíwa né, tína ve.

⁹Maábinája, υ báá to ríj púñse péíwa, a mákíwa nánjá cólle wíé; Wuse máñsiwa, í tu zij é ná há mōhě rííwa cólli nánjá.

¹⁰Tañá, í cóiwa maábináña, Wuse nie ná há muḡ Masidvane mé, amá maábináña, áá súlíwa rííwa ɔse aa kílle é.

¹¹Í hé dóé rííwa kéne a wérí, a béliwa tu tutumé mé, a wóllíwa tu nuɔ mé líse, ane é á fa há máké péíwa.

¹²Rúwaá á é, nie ná há wɪ Zeezi lée dí sí zílíwa, ká rííwa sí kéní tke, rí nēḡ rí péíwa onni ná í háá jeé.

¹³Maábináña, áá já rííwa zuḡ nie ná há súsé wíé tañá, a make rííwa sierv sí zókú, ane nie ná há wɪ yíela kené.

¹⁴Á lóú dí rɪ Zeezi súwó ká bur"isi suu mé. É wíé, á lóú dí rɪ Wuse sí tuḡ Zeezi mí, a a rí nie ná há lá Zeezi dí ká suse, ríwó má isi suu mé.

¹⁵É wíé, í ná wíí ná, á háá á ráá bul péíwa, ane é Nyuutuna tu há máké: U kal koolí, á níé ná ha há wɪ súsé, á waá a ráá la nie ná há súsé síé.

¹⁶Beeló sí ɓe, rí Wuse malíkawa nohó liḡó le, rí Wuse búgula mu, ká rí Nyuutuna Zeezi Kirisi tu síé le bána nyúú tuwi, rí nie ná há lóú dí ká suse, ríwó la síé bur"isi suu mé;

¹⁷U har rí mé, á níé ná há wómmó a kááne, ráá ríwó wuu síé hé náḡá mé, a cēḡ Nyuutuna Zeezi, duóbáse sierv, bána nyúú, a make ráá rí Nyuutuna muḡ náḡá mé, tēḡ wuu mí.

¹⁸É wíé, í bul wíé nyáḡ áá pá náḡá, a make rííwa naase sí yúórú.

1 Tesaloniki 5

¹Maábináña, u baa to ríḡ púḡse péíwa, a máḡse tēḡ ná rí cēre ná, wíé nyáḡ háá á ríwó tuḡ.

²Í tu ís zuḡ rí Nyuutuna tápɒl koolí ná sí uri, ane gaarɔ háá ko uri títaḡ é.

³Tēḡ ná mé nibííne há sí bulé tēḡfiél mínó sísénye, wíí wuu báá toó, é tēḡ mé né, rí zókru ko úrwó mí, naasí balá, ríwó sí wóllí lúú le, ane hápuuko lowula háá ko isi úrú mí é.

⁴Amá í é, maábináña, í há to bíno mí, é tápɒl wɪ moḡé rúú úríwa mé, ane gaarɔ háá ko uri é.

⁵Í é wuu ká pummɔ nie né; í ká wɔho nie né. Á to títaḡ nie, á to bíno má nie.

⁶É wíé, u wɪ moḡé ráá pí dōḡ, ane nie ná náḡa háá pí é; amá u moḡó ráá bare dōḡ, a káḡrá tu wérí, a pó.

⁷Títaḡ né ká dōḡ píne, títaḡ né ká sḡḡ nyɔɔ buké má.

⁸Amá á é há ká wɔho nie, u moḡó ráá káḡrá tu a pó. U moḡó ráá ka wérí, a make raá yardá ná á há kené arí Zeezi, arírá náḡá cólle ná, ríwó niese hoɔ gesuo, á há píé suu kérírá tu mé, ká ráá laaté yíela ná má ne hoɔ nēḡcúú, ráá cú.

- ⁹Wuse wírá túósé rúú cōwuló dírá nyúú ní, amá v túósírá, ráá ná laaté né, a túgrá Nyuutina Zeezi Kirisi mí.
- ¹⁰Á yir mé né v suwe, a make, v burkoe mí, raá wómmó, raá súsó, ráá ka muse v rí.
- ¹¹É wíé síé, í cícááne náná, a súsúuri náná yardá, ane é í há válé aá a.
- ¹²Maábináña, áá súlíwa, rííwa zíl nie ná háá tuj Wuse tutumé í dhi. Nyuutina né héwó ríwó dííwa síé, aá kármíwa.
- ¹³Í zílwó wérí, a píñsíwó, a cóllíwó kíjkánj má, bee wíé baá tuj Wuse tutumé né. Í ka náná wérí, rííwa kéne a wérí.
- ¹⁴Maábináña, áá súlíwa, í puvse tenjwítuna dulla mé, a dúóri héwítuna naase, a sánj nie ná há wí dóé kené mí, ká ka nyamma rí nie wuu.
- ¹⁵Í pó, rí nerō wuu sí bóñbóñ píí túñ bóñbóñ, amá í hé dóé ténj wuu mí, a a wérí náná mé, ká a wérí pa nie wuu.
- ¹⁶Í jíjvose ténj wuu mí.
- ¹⁷Í cícvole Wuse cére wuu mí.
- ¹⁸Í búbólle Wuse wíí wuu mí. Wuse já rííwa tútuj é né, í nie ná há muj Zeezi Kirisi mí.
- ¹⁹Wuse Sabuna tutumé nhí nínj ní, í súú dúsú;
- ²⁰Í sí Wuse wílaabulé gúónú.
- ²¹Amá í kíéle wíí wuu, ká sánj ná há wéró.
- ²²Í pó rííwa sí bóñbóñ rírú dúó oro wuu á.
- ²³Rí Wuse tu né háá pá tenjíél, a rííwa sí busunnu mvó má bárá; rúú béliwa sabuna rííwa duma arííwa ténj wuu mí, ríwó sí dízokí mvó wuu kánú, á Nyuutina Zeezi Kirisi tápul koolí!
- ²⁴Wuse ná há yííwa, v sí tuj é, bee wíé v notálle waá giri.
- ²⁵Maábináña, í má svl Wuse párá.
- ²⁶Í cúlírá maábináña wuu, a tuj náná baña vósé mé, ane é Zeezi laadíire há mōhé ríwó a.
- ²⁷Dj jénníwa, Nyuutina yir mé, í karme kenō né párá maábináña wuu.
- ²⁸Ráá Nyuutina Zeezi Kirisi héíwa nyúú bárka!

2 Tesaloniki

2 Tesaloniki 1

¹Id Pool rí Silveŋ arí Timote ní púŋse kenɔ né, áá péíwa wɛvɔla púl nɛ ná há muŋ Tesaloniki mí, a árá Ana Wuse rí Nyuutina Zeezi Kirisi nɛ.

²Ráá Ana Wuse rírá Nyuutina Zeezi Kirisi péíwa bárka arí teŋfíél!

³Maábináŋa, v mɔhɔ ráá bóllɛ Wuse tɛŋ wuu mí, í wíé. U céró ráá a é, bee wíé í há á yardá ná rí Wuse, v ósó áá súúri wérí, cóllɛ ná má í wuu há kené náná mé, v má ɔse áá súúri.

⁴É né tɛ, á búlíwa wíé káá nyúke, wɛvɔla púlli nɛ síé; bee wíé í há muŋ wálme rí wihála mé, ká í ha nyamme a ka wérí, a cíníwa yardá naa mé.

⁵U é mákó rɪ saríya ná Wuse háá á rúb dí, v síí mé né, bee wíé í há ná wula Wuse kuótóó ná wíé, v céró rííwa zv rán.

⁶Taŋá, Wuse é rí, v síí mé né ká, rúb a rí wihála peri nɛ ná háá héíwa wihála mé,

⁷ká párá rííwa nɛ ná há muŋ wula mé, fiela, tɛŋ ná mé, Nyuutina Zeezi háá á rúb le bána nyúú rí ko, arírú malíkaduoru,

⁸nínvǎá sierv, rúb beŋse nɛ ná há wɪ Wuse ɛ, arí nɛ ná há wírá Nyuutina Zeezi Labaariwero ná sáné.

⁹Beŋsé ná duo ɔa háá á ríwó ná né ká, zókru ɔizeno ná há waá tenni, ká ríwó keke Nyuutina dumíní rírú dóé ná há píŋó mí,

¹⁰tápvl ná v háá á rúb ko rúb nutille wuu píŋsú, rí nɛ ná má wuu há lóó dí bíbélló. Í má síé muŋ é nɛ sierv né, bee wíé á há búlú wíé péíwa, í lóó dí.

¹¹É né tɛ, á cúbírá Wuse áá péíwa tɛŋ wuu mí, áá súlú, a make rúb a rííwa mála a wérí, anɛ v há yííwa áá ja rííwa nɛ é; a ha súsúbú rúb sáníwa mé arírú dóé, rííwa a wíwere ná wuu í há có rííwa óó, ká rúb a rííwa yardá wíé wuu cére,

¹²a make rí nɛ píŋsírǎ Nyuutina Zeezi yur, í wíé; ká rííwa má ná píŋ, v yur mé, a tíŋrá Wuse rírá Nyuutina Zeezi Kirisi bárka mé.

2 Tesaloniki 2

¹Maábináŋa, á Nyuutina Zeezi Kirisi burkoe ná, arírá háá á ráá hílmú laka ná wíé, áá súlíwa ré,

²í sí ló ríwó fúklíwa beŋtunni mólé, a sí ló ríwó fíkiíwa, a bulé Nyuutina Zeezi koe tɛŋ ná péró. Nye mé, nɛŋ rí ná é wíí, a buló lé Wuse né, a laa bul péíwa, é rá má, a tuŋ wíé bulé mé né, tína bul é. Ba síé báá wúóló bul áá péíwa bulé ráá né púŋse é, kenɔ nóŋo mé.

³Í síé pó rí nẹ́n wuu sííwa nyísé oro wuu nyísú. Ká rí é tápúl síé zuṅ peri, nīe sí ve Wuse; é har rí mé, bóṅtuno bíbar ná ba háá á ríwó hé nín mí, rúb wuu zòkẹ, v sí kánú tu nyuse.

⁴U síé sí cí onni ná wuu núbííne háá cvoélé mé, arí nẹrɔ ná núbííne háá gielé ruu né ká Wuse, v sí cínú má mé. U sí isi cínwó wuu mí, a mó zu Wicvɔljizeno sierv a ké, a púú tu make Wuse.

⁵Í bííniwa tu mé ná, tẹ́n ná mé ṅ fa há míníwa dhí, ṅ wí wíé nyán búlé péíwa?

⁶Wíí ré taṅa te, bóṅtuno bíbar ná ha wí nyíísé múl né mí; í síé ẽ é wíí má ré. Amá ruu tẹ́n né péré, v sí kánú tu nyuse.

⁷Bóṅtuno bíbar ná dóé wááró púl fẹ́nsi áá tṅh ré. Amá wíé nyán wí wuó a, rí nẹrɔ ná há kére bóṅtuno bíbar mé, wí nyííké.

⁸U níí nyííké, ká rí bóṅtuno bíbar nyuse, rí Nyuutuna Zeezi síé burko, rúb nuɔ poo búú, ká rúb burkoe ná tólé tíksú.

⁹Bóṅtuno bíbar ná sí ka Sitaane dóé ko, a tṅh wínyánse ríwó dúó wuu, rí wínyuniwa arí wígré ná há ká nyewíé, a nyise nīe.

¹⁰U sí tṅh bóṅbóṅ rírú dúó wuu, a nyise nīe ná háá telé, bee wíé ba wí taṅá có. Rí ba fa có taṅá ré, Wuse fa sí lówó tá.

¹¹Ba síé há vé taṅá ná né te, Wuse tṅh dóéyeyéhé hẹ́wó mí, a make ríwó la nyierv dí.

¹²É wíé, nīe ná wuu há wí taṅá lée dí, ká ba tṅh pɔre bóṅbóṅ ɛɛ, Wuse sí dí saríya yówó.

¹³Maábináṅa, Nyuutuna nicólle, v mɔhó ráá búbólle Wuse tẹ́n wuu mí, í wíé, bee wíé púle mí wuu ní, Wuse tóósíwa rúb léíwa tá, a tṅh Sabuna ná há éé í a sapɔmma tínáwa mé, a tṅh taṅá ná má í há lée dí mí.

¹⁴Wuse síé tṅh Labaariwero ná wíé á há búlé péíwa mé né, a yíríwa é, rííwa óú nīe, a make rííwa ka ker, á Nyuutuna Zeezi Kirisi pín ná sierv.

¹⁵É wíé síé, maábináṅa, í ka wérí, a sí wíé ná á há píé kármíwa, ríwó ná á há búlé, aríwó ná á há púnsé péíwa, oro wuu píí yóó tá.

¹⁶Á Nyuutuna Zeezi Kirisi tu, rírá Ana Wuse ná há córá, a tṅh bárka mé a dúórírá naase, dúóre ná há waá tenni, a párá yɛla ɔiwero má,

¹⁷Áá súlwó, ríwó a rííwa banɔille pure wérí, ká péíwa dóé rííwa í"á wíwere wuu, a tṅh wí"álle rííwa nuɔ wíbulé mé.

2 Tesaloniki 3

¹Maábináṅa, á wítenní ní ká: Í sɔl Wuse párá, a make rí Nyuutuna wíbulé ná ceṅ dhié wuu, ká ná pín má, ane v há nhí é, í dhí.

²Í baa ha sɔl Wuse párá, a make rí Wuse lísírá nɔ́bɔma rí sohotuna nése mé, bee wíé nie wuu ra wɪ sáɲé laá dí.

³Amá Nyuutina nɔ́tálle waá giri. U sí péíwa dóé, ká lísíwa Sitaane nése mé.

⁴Nyuutina óó á káníwa yardá, ríwaá a wíé ná á há búlé péíwa, ká á baa ha káníwa yardá, ríwa sí ka é naa mé, a kaá mó wuu.

⁵Rí Nyuutina make ɲméné péíwa, rí Wuse cólle rí Kirisi nyamma míníwa sienne!

⁶Maábináɲa, Nyuutina Zeezi Kirisi yur mé, á búló aá péíwa, í lísíwa tu rí maábináɲa ná wuu há ká teɲwutíiná, a wɪ wíé ná á há pié kármíwó tuɲ.

⁷Í tu ẽ é ná, í há mɔhé ríwa tɲrá nabulle. Á fa há míníwa dɪí, á fa to teɲwutíiná.

⁸Á wɪ nɛɲ bɪdíílí yóó díé. Amá á dé caase tɲɲ né, a ná wula wɔhɔ rí títan wuu, a make ráá sítwa oro wuu nyúú cika á.

⁹Á sié há tɲɲ é, ɔ to ane á wɪ ɲméné kené ráá dííwa ɔie né, amá á tɲɲ é, a make ríwa tɲrá nabulle ní.

¹⁰Á fa há míníwa dɪí, á búló péíwa rí tanjá a bulé: "Nɛɔ ná wuu há wɪ tɔmé ja, ɔ wɪ mɔhé rúb dí ɔie."

¹¹Á nío ríwa siernɔ́ nie náɲa dé ká teɲwutuna né; ɔa wɪ tɔtɔmí wuú tɲɲ, rɔɔ né to ríwó píwó nɔɔse hé nie wíé mé.

¹²É nie duo mí, á có ráá bul pówó, a súlwó Nyuutina Zeezi Kirisi yur mé, ríwó pórówó tu mé a tɲɲ, aá díwó tu suolé.

¹³Ká í má, maábináɲa, í sí búlíwa ból wíwere ɛɛ mé.

¹⁴Rɪ nɛɲ súb wɪ kenɔ́ né wíé tɲɲ, í malle tína mé bil, a lísíwa tu rírú bónɲ, a make rí hũse kánó.

¹⁵Í tanja súb píí mákíwa dɲɲónɲ, amá í cícáánó aníwa maábinónɲ.

¹⁶Nyuutina né háá pá teɲfiél, rúb tu péíwa teɲfiél tɛɲ wuu mí, arí wíé wuu mí! Rí Nyuutina béliwa wuu mí!

¹⁷Cɔɔla dɪí né, ɲ Pool tu né pɲɲsé arírɲ nése, aá cúbóliwa. ɔ kenpɲɲse wuu mí, ɲ cíkínɲ nése nyɛ né. ɔ pɲɲse né é.

¹⁸Ráá Nyuutina Zeezi Kirisi héíwa wuu nyúú bárka!

1 Timote

1 Timote 1

- ¹Ɔ Pool, Kirisi Zeezi ntumí, a tígrá Laataaro Wuse rí Kirisi Zeezi ná á háá yielé sé mé; Ɔ né púŋse kenó né,
- ²ríŋ péí Timote, Ɔ bio tu, a tíŋí há lá Kirisi dí wíé. Ráá Ana Wuse rí Kirisi Zeezi á Nyuutina féí susu, a péí bárka rí tenfiél!
- ³Ɔ fa háá mó Masidvane dutille, Ɔ súlí rí kẹ lfeze mé. Ɔ ha có rí kẹ ráŋ né, bee wíé nie muŋ ráŋ áá karme nyewíé; Ɔ síé mọhǎ rí bul pówó ríwó tá nyewíé ná karmé,
- ⁴a sí wíluké píí héwó nyúú mí, a síwó naabálwa ntunne diŋderé ná dídíísú. É wíé duo ósó áá zuki tíŋtóté né, ká wí Wuse wíé ná wuó ɔse. Yardá mé né ɔa tuŋ áá zíŋwó.
- ⁵Ɔ síí bul nye, a make ríwó cólli náŋa arí sapummi, a ka sawér, ká ka tanjá tanjá yardá arí Wuse.²
- ⁶Nie náŋa vé wíé nyán tuŋé né, ká yénŋi a muŋ wíkanjósówa bulé mé.
- ⁷Baá já ríwó burme Wuse kíŋse karmi"ánáwa né, ká wúbó tu wíbulé arí wíé ná ɔa háá karmé rí tanjá, múúla é.
- ⁸Á íǎ zuŋ rí Wuse kíŋse wéró, rí nie níí tíŋwó ɔa síí mé.
- ⁹Á tanja zuŋ rí Wuse wí kíŋse ná bílé, nie ná háá a wérí wíé né, amá nie ná wíé Wuse há bíl kíŋse ná né ká: wíte"aara rí waásaŋwa, niboma rí wíboŋ"aara, nie ná há wí Wuse Ɔménó tuŋ rí nie ná há wí Wuse onní bú, nie ná háá búúsíwó ánáwa rí nie ná háá búúsíwó maáwa, rí níbúúra,
- ¹⁰rí nicorma, rí nie ná há gíré áá píŋwó bánáŋa ríwó hánáŋa, yóbáyelé, rí nyetuna rí nie ná há có bura, arí wíé ná wuu há wí céré rí wítánse ná, á háá karmé.
- ¹¹Wíé nyán Ɔ há máŋsé, ɔa lé Wuse Labaariwero ná, Ɔ há píé pán sierv né. É Labaariwero síé lé Wuse ná há píŋó ní; Ɔ né ká wér wuu dibulí.
- ¹²Ɔŋ bólle Kirisi Zeezi, á Nyuutina, Ɔ há kenín yardá, a lísíŋ, a pán dóé ríŋ tuŋ pów.
- ¹³Ká tésíé mí, Ɔ fa búlú bóŋbóŋ, Ɔ fa cínú nie mé a wálmíwó, a túksú má tu. Amá arí é wuu, Wuse fán susu, bee wíé Ɔ fa há wúbó wíé léé dí, Ɔ fa wíŋ háá óú ná é.
- ¹⁴Ká á Nyuutina ha tímú zilé kíŋkán maahǎ a pán, a a Ɔ la Kirisi Zeezi dí, a cóllú.
- ¹⁵Ɔŋ já ríŋ bul wíí ré; Ɔ síé ká wítu ré, nie wuu zímú mé, a mó rí nie wuu lób bílwó beŋtunni mí. É wíí né ká: Kirisi Zeezi kó dúnié rúb la wíboŋ"aara né tá; Ɔ né síé kówó wuu nibomo.
- ¹⁶Amá Ɔ né há ká wíboŋ"aara wuu nibomo, Wuse fán susu, a make rí Zeezi Kirisi tíŋíŋ mé, a mákú nyamma wuu, a make rí nie ná wuu cíé háá á ríwó lób dí, a ná muse ná há waá tenni, ríwó bel é.

¹⁷Kuózeno Wuse há wí dipúli rí dutenní kené, v waá súwí ná, v duḡo lén ní há ká Wuse ná ɓa há wúw wuó ná, rúw né tulle píḡ rí huuma, tén wuu mí! Amu!

¹⁸Ɔ bio Timote, ane Wuse wílaabulla fa há lá síe buɓ wíe ná a mú tíní mé, cááne ná ḡ há kené ríḡ péi né ká, ríí píi tu yelli é wíe mé, ká lowi lowero,

¹⁹a cíní yardá naa mé, a ka sawero má. Nte náḡa vé sawero ná wíe né, é né te, ɓa báa wí yardá kené.

²⁰Imene rí Alekzanɗe má muḡ é nie sierné. É né te, ḡ tówó pá Sitaane, a make ríwó máḡse wízume, a báa sí Wuse bóḡbóḡ búlú.

1 Timote 2

¹Wífiumo ná ḡ há píe aa cááníwa né ká, rí Zeezi laadíire cuole Wuse, a sul Wuse pá nie wuu, a píwó hé Wuse nése mé, a bólle Wuse, ɓa wíe.

²Ríwó sul Wuse pá kuóre rí tḡn tḡnáwa wuu, a make rí dḡhí pɔre, ráá ná tenfíél, a zíl Wuse rí tanjá, ká ráá wí"álle má pi Wuse ḡméné.

³U é wéró, vó tórirá Laataaro Wuse siern,

⁴v né há có rúw la nibíine wuu tá, ríwó zḡ tanjá.

⁵Wuse né balá lén; nibalá má né muḡ Wuse rí nibíine péke, a ówó zááro. É zááro né ká Kirisi Zeezi tu, há ká nibíḡ.

⁶U né kúe púú muse lenni suv, rúw yowe la nibíine wuu tá. Wuse tén makí mé né, v tḡn é, ane siéda, rí Wuse có rúw la nie wuu tá.

⁷É né te Wuse lísiḡ, ríḡ óú nitumí, ríḡ guore búolí wíe nyán pá nie, a karme yardá rí tanjá wíe pá nie ná há to Zuwífiwa. Tanjá né ḡ búbul, v to nyierú.

⁸Ɔ síe já, rí báála cuole Wuse dḡhḡ wuu, ríwó cuole Wuse rí beḡtunni ná há wí busunnu kené, a kánwó néḡsa ɓó, a sí cɔwuló dí, a sí kapose pósú.

⁹Ɔḡ já rí háála má su genne é ná há céré, a sí jíkú, ká kánwó tu cím; ríwó síwó nyunni vósí hé rí nie bíbélíwó, a sí salme dumménse rí banzelle hé, a sí geḡiḡe ná yelí há dúókó sú.

¹⁰Amá ríwó a wíwere ní, ane háála ná há sé ɓaá zíl Wuse, há mɔhḡ ríwó tḡn é.

¹¹U mɔhḡ rí háála pórúw tu mé, a múúríwó tu bóḡ, aa máḡse Wuse wíe.

¹²Ɔ wí háálo ḡméné péi rúw kíkarme, é rá má rúw dí dóe báálo nyúú; amá v mɔhḡ rúw pórú tu mé ké cím.

¹³Wuse lá síe má Adan né kéré, ká má Eene.

¹⁴Sitaane má wí Adan né nyíse, amá v nyíse Eene né, v ve Wuse nuo.

¹⁵Arí é wuu, háálo sí ná laaté bele lullé mé, ruv né lá Wuse dí, a cí tike, a cólli nie, a wí busunnú ɓare, ká zímú tu kané wérí.

1 Timote 3

¹Wíí né η háá á rín bul, υ ká wítu ré, nie wuu zímú mé. U né ká: Rí nén rí hiēne wícóólísídííro tutumé, υ tína hiēne tutúwérí rí.

²É wíé, wícóólísídííro wí mǎhě rúú ka yitok mǎó wuu, υ mǎhě rúú ka háálo balá lén. U mǎhě rúú zímú tu kané, a bune wíé káá a, rúú rí nie wólli náná mé, a cake aá la nihwora, a wólli nie aá karme.

³U wí mǎhě rúú a sunyór; υ wí mǎhě rúú a cóé tína. Amá υ mǎhě rúú a nuporí, rúú rí nén sí wíí kánú. U wí mǎhě rúú púú nyúú hé meéwíé mí.

⁴U mǎhě rúú kánú tu jaa wérí, a wóllú bele, ríwó títínú nvo.

⁵Rí nero né wób tu jaa mé wuó bel, υ wí wicvola púl má mé wuó bel.

⁶Wícóólísídííro wí mǎhě rúú a nero ná há lá Zeezi wíé dí félfél mé; rí é rá, nyuko sí kánú, rúú hǎhǎ tu, rí Wuse dúú sariya, ane υ há dí Sitaane sariya é.

⁷Wícóólísídííro mǎhě rúú a niwérí, rí nie ná má há to Kirisi nie, ríwó zízílú; rí é rá, ba sí zókú yir, rí Sitaane tuj é mé, a hé bǎráwa kánú.

⁸Wícóólítutonna má mǎhě ríwó ka málwero, a a nutǎnse. U wí mǎhě ríwó a sunyórá; υ wí mǎhě ríwó tuj gragira, aá ja meéwíé.

⁹U mǎhě ríwó ka sawero ná há wo Wuse wíé laá bil; ba fa ká wífénsé rí Wuse make párá, á laa dí.

¹⁰U sié mǎhě ríwó mǐlwó ná kéré; rí ba wí yitok kené, ríwó lísíwó, ríwó tútuj wícóólítutummé.

¹¹Háála ná má há ká wícóólítutonna, υ mǎhě ríwó má ka málwero, a sí nie bǎhǎbǎh bǎlú. U mǎhě ríwó zínwó tu kané, rí nie ówó yardá, wíé wuu mí.

¹²U mǎhě rí wícóólítutonna ka háálo balá lénwa. U mǎhě ríwó kǎhǎwó tu juse wérí, a wóllíwó bele.

¹³Wícóólítutonna ná háá tǎhǎwó tutummé wérí, nie zílúwó. Ba wo Kirisi Zeezi wíé ná ba há léé dí aá bul, arí tanjá, ká sí héwín fá.

¹⁴Wíé nyǎn η há pǎhǎsé aá péí, ηǎ bíúnú rín kóí dǎhǎ ré, tǎpule nyǎn nvo mé;

¹⁵η tanja pǎhǎsǎ péí, a make ruj né wíí dǎhǎ kíkélé kúé má, rí zuj é ná há mǎhě rí kání tu, nie ná há lá Wuse dí sierv. Ba né ká Wuse ná há wómmó nie púl ná, há cǎké tanjá ná cé, ane nafara há cǎké jaa cí é.

¹⁶Tanjá, υ to tǎhǎtǎé, á há lá Wuse wíé ná dí aá cǎlú é, υ ká wífénsi rí, Wuse make párá. É wíí né ká: Wuse tu bírmé nǎbíino, a ko dúnié. Wuse Sabuna súú ká tékétéké. Wuse malíkawa má nóú. Nie bǎlú wíé dúnié kíhǎkere wuu, dúnié nie lóú dí. Wuse kánú zǐ bána nyúú, υ ké dǎpǎjo.

1 Timote 4

¹Wuse Sabuna dé caase bul nyaamí, a bulé hatíṣnítápule, nié náṣa sí ve yardá ná ba fa há kené arí Wuse, ká tṣṣ nyisé sabuṣe sé, arí kaṣṣomó wímaké.

²Nṣṣmóṣṣtuna ná háá karme nyewíé, ba ní yéṣṣíwó; ba sienne wuu sié dé ne hoó há fél níṣ mí, ba pii nyike omo u ne é né.

³É nié duo, baá karme nié, a bul ríwó sí háála já, a sí onni náṣa má dí. Ká Wuse á é onni, a make rí nié ná há óú yardá, a zṣṣ taṣá ná, ríwó bóllé Wuse ká dí ní.

⁴Onni ná wuu Wuse há éé, ba wér; oṣṣeélí toó. Amá óṣṣ wuu mōhó ráá bóllé Wuse né, ká dí.

⁵Rí Wuse né búlé búlé omo wuu wéró, rí wíṣuló súúri, é omo báá wí busunnu kené, Wuse síé.

⁶Ru né pí wíé nyáṣ rí kármí maábináṣa, ı sí a Kirisi Zeezi tutunṣwero, há lá Wuse wíbulé ná, á há léé dí, arí karmé ná, há ká taṣá ná, ı háá tṣṣ ba síí mé, áá díésí tu.

⁷Amá ve wíluké ná há ká niṣúlwíé; ba rí Wuse wíé wí náṣa hé. Hé dóé, a tṣṣ Wuse ṣṣmēno ná wérí.

⁸Hé dóé, tṣṣ zákse mé, ane fée nye, u wéró, ká u nyṣoré wí zṣṣ; amá rí tína né tṣṣ Wuse ṣṣmēno ná wérí, u nyṣoré né zené kíṣkán, a párá zaa hiēsó né mí, arí muse ná há waá tenni cíé kal.

⁹Wú né ṣ há búlé, u ká wítu ré, nié wuu zímú mé, a mō rí nié lóú wuu bílwó beṣṣunni mí.

¹⁰É né tṣ, á hé dóé áá tṣṣ rí taṣá, bee wíé á yiela wuu mṣṣ Wuse ná há wómmó mí ní; u né ká nié wuu Laataaró; amá nié ná há lóú dí, ba ní yúú mí.

¹¹Pí wíé nyáṣ wuu karme nié, a mánṣe pówó, ríwó a é.

¹²Sí ló rí nṣṣ wuu bel guóní, ı há ká heṣbié wíé, amá lo ríí wíbulé rírí wí"álle, rírí nié cólle, rírí yardá arírí sapummi, ríwó a wérí, rí Zeezi laadíre béli nabulle, káá va.

¹³Karme Wuse Kenó áá pá nié, a cááníwó, a mánṣe Wuse wíé áá pówó, ríṣ kúko.

¹⁴Wuse Sabuna pálo ná u há péí, a tṣṣ Wuse wílaabulí rí wíṣúlísídíire há píwó nṣṣa tíkí mé é, súú véé tá.

¹⁵Bel wíé nyáṣ mé arí taṣá, a make rí nié wuu néí rú mú síé, é wíé mé.

¹⁶Póí tu mé, a pó wíé ná má ı háá karmé mé, a hé dóé rí taṣá, áá tṣṣ é wíé. Ru ní tṣṣ é, ı sí léí tu, ká la nié ná má háá zésí tá.

1 Timote 5

¹Pó ríí sí nōhó mé bésú rí dóé; amá cáánú aní áná, a cááne heṣbiwafele aní mááláwa rírí maábele,

²a cááne háhíése aní maáwa, a cááne háwiisi má aní nátolé, rí busunnu sííwa péke zó.

- ³Bel yúháála ná há wɪ bíbelle kené mí.
- ⁴Amá rɪ yúháálo ná né kɛŋ beɛ, é rá má nihẽ, v mɔhɔ́, Wuse ɣmɛno mé, ríwó la síé mánse, a a wíí ná há mɔhẽ ríwó aa pówó nɛ, a bɛlwó lulla mé, ane ba má die há bɛlwó mí é ná; é né céré, a pá Wuse.
- ⁵Yúháálo ná há ká yúhál tu, a wɪ nɛŋ kené rúb bɛlú, v kɛŋ Wuse yɛla né, aá sul Wuse tɛŋ wuu mí, wɔhɔ rí títan wuu, rúb sánú mé.
- ⁶Amá yúháálo ná há mun satóórwié mé aá a, v súwó ré, káá va.
- ⁷Ná wíé ná há mɔhẽ ríí make ríwó a, a make ríwó sí yitok muv wuu kánú.
- ⁸Rɪ nɛɔ né wúb nɛ míí bel, a wúb jaa nɛ má tu míí bel, v vé yardá ná v há éé arí Wuse; v síé bɔŋ nɛɔ ná há wɪ Wuse yardá éé.
- ⁹Yúháálo ná há pɛrí buŋse mɛésibotoro, a fa ja bál balá, v né mɔhẽ ríí hóú yɪr yúháála kɛno siɛɪv.
- ¹⁰U síé mɔhɔ́ rúb a háálo ná nɛ háá búú mé, v tutúŋwere wíé; rúb a háálo ná há bɛlú beɛ mé wéri, a cakla niɬɔɔra wéri v jaa mé, a sese wɪɬɔɔla naase, a a nɛɔ ná há fá nyaara búŋsé, a tɔŋ tutúŋwere ríwó dúó wuu.
- ¹¹Amá yúháála ná ha há ká háwiisi, síwó yura púŋsí hé yúháála kɛno siɛɪv; bee wíé rɪ baljaase sabuna né ísíwó mí, ba sí lo Kirisi wíé, ká ja báláwa,
- ¹²a véwó dúŋdúú wíkaní ná ba fa há kené rí Kirisi, rúb é a wízókí pówó.
- ¹³Wíí ná nóŋɔ má há súúré ní ká, ru né púŋsíwó yura, ba báá waá sán tɔŋ, káá dé mun juse ɣvɔré mé, ríí cícesi wíkana, ríí píwó nuɬse ríí híhé nɛ wíé mé, káá búbul wíwaábulwa.
- ¹⁴É né te, ɣ cólli rí yúháála ná ha há ká háwiisi, ríwó burja báláwa, a lulle beɛ, aá bɛlwó juse mé, a make ríwó sí wíí á, ráá dɪŋdɔma tɔŋ rán búbúlrá bóŋbóŋ.
- ¹⁵Yúháála náná wááró vé Kirisi, ká tɔŋ Sitaane mé.
- ¹⁶Amá nɛŋ ná wuu há lá Zeezi dí, rɪ yúháála mínú jaa nɛ siɛɪv, v mɔhɔ́ rúb bɛlwó mí, ríwó sí wɪɬɔɔla púl nɛ ciká á, ká ríwó wólli bel yúháála ná há wɪ nɛŋ kenéwa mé.
- ¹⁷Wɪɬɔ́lísídííre ná háá tɔŋwó tutumé wéri, v mɔhɔ́ ríwó ná zíle bulle; ba ná há búl Wuse wíé aá pá nɛ, a kíkarme nɛ má, ba wíí né kíé.
- ¹⁸Ba púŋse Wuse Kɛno ɔɔ nóŋɔ a bulé: "U wɪ mɔhẽ ríí tó ɔɔ nuɔ mé, ká kaá túmí míé siɛɪv." Ba báá púŋse ɔɔ nóŋɔ má bulé: "Tutunno mɔhɔ́ rúb nóú túme."
- ¹⁹Rɪ nɛŋ búl rí, bulé wɪɬɔ́lísídír rí zóké wíí, rɪ nɛ né wɪ belle, botoro péré, ríí a é wíí dánsíéwa, ɪ sí láá dí.
- ²⁰Ba ná háá a wíbɔma, búlwó rí, nɛ wuu síé mé, a make rí héwíŋ ka náná má.
- ²¹Dŋ súlí kíŋkán Wuse síé, rí Kirisi Zeezi síé, arí Wuse malíkawa ná v há túósé síé, ríí tɔŋ wíé nyán ba síí mé, ká sí nɛ cáksú, ɪ wí"álle siɛɪv, a sí nɛ túósú má.

²²Sí búurí péi nējsa ríi tike nēj nyúú mí, ríi pi tutumé ríi pób. Sí nie mé tǵí a wíboma; kání tu rí busunnu.

²³Báá sí nyii dɔɔ nyó, amá nyónyɔ divén muó muówa, ríi lowíwula ná háá ísí mí báré báré, síi bílú.

²⁴Nie náña wíboma ká nyaamí, ríi ba ha wúb sariya díe má tu; ká nie náña é, ríi sariya rá, ba wíboma waá nyuse.

²⁵Wíwere má ká nyaamí é né; ríi náña fēnsó má, kal nóɔ ba sí nyuse.

1 Timote 6

¹Nie ná wuu há ká yósi, ba mǒhó ríwó zílwo tǵáwa bóɔ, a make ríi nie sí Wuse yur, arírá karmé ná yur zókú.

²Yósi ná, ba tǵáwa há lá Zeezi dí, é yósi wí mǒhó ríwó gúóníwó tǵáwa ná, a tǵwó wuu sísénye há ká maábináná wíé. Amá v mǒhó ríwó ɔse tɔɔ wérí pówó, bee wíé nie ná ba há tǵmé aá pá, a cóllíwó wérí, ba ká Zeezi laadíre ní, a ówó nicólle tu. Wíé nyán né mǒhó ríi pii karme nie, a mánse pówó.

³Nerɔ ná wuu háá karme wíhúó, ká wírá Nyuutina Zeezi Kirisi wítǵɔse ná sǵé, a wí Wuse ɔménó tǵé yéré karmé má sǵé,

⁴v tǵa wí wíi wuu é, nyukɔ né súú, v cólli kapɔse kíɔkǵ, arí wíé kaa vǵse. É né tɔ: síi rí kapɔse, ríi nitukse, arí bune bóɔbóɔ cáási nóɔ.

⁵É né ha tɔ, tǵtǵé dǵnderé nie ná sabɔse há yéɔɔ péke, ba báá wíi tǵá é, ká bune ríi Wuse ɔménó tǵé níi éé, ríwó ná ɔie.

⁶Tǵá, ru níi tǵ Wuse ɔménó, ríi sierv tǵre onni ná i há kené, v nyvǵré né zené.

⁷Á háá ko dúnié, á wíi óɔ wuu kené ko. É wíé, raá níi le dúnié mí, á wíi óɔ wuu wuo pé kaá col.

⁸É wíé, raá né kén bídíili ríi ɔesuo, v mǒhó.

⁹Amá nie ná háá ja ɔie né, Sitaane tǵwó nicól"onkana ná há bó mó, ká baá hiēne mé, a nyuse aá kesɔ, ane bárá, ba há zúé; ba né síe zǵke nie bóɔ, a yéɔɔíwó.

¹⁰Meéwíé cólle ní ká wíboma duo wuu mókur. Nie náña tǵ meéwíé cólle wíé, a ve Wuse ɔménó, ká muɔ wíhǵa ɔizeno mí.

¹¹Amá i é há ká Wuse nēj, sí wíé nyán oro wuu á. Hé dóé, a make ríi wíé a wérí Wuse síé, a tǵú ɔménó ríi tǵá, a ka yardá ríi cólle, a ka nyamma, a a nɔpǵrí.

¹²Lowi yardá lowero; ka muse ná há waá tenni wérí; é muse wíé né Wuse yírí, i cí nɔkana síe a tǵí síeda é.

¹³Wuse ná háá pá onni wuu hiēsó síé, arí Kirisi Zeezi síé, v né há líse nɔ wérí, a tɔ síeda Pǵɔse Pilate síé, ɔɔ sǵlí:

¹⁴Tuŋ wímánŋse ná ŋ há búlé péí, arí sabalá, rí nēŋ wuu má sí wítóŋk ráŋ ná ríí bul, a kaá járá Nyuutina Zeezi Kirisi burkoe.

¹⁵U sí burko teŋ ná mé, Wuse há máké. Wuse duŋo lēŋ ní ke onni wuu, v né ká wér wuu tína, v né ká kuóre wuu Kuoro, arí nyúútínáwa wuu Nyuutina.

¹⁶U duŋo lēŋ ní waá súwí ná; v dímuní wuu ká pummo biŋeno ní, nēŋ wuu wí ráŋ kowe aá peri. Nēŋ wuu ha wúú néé, nēŋ síé báá wúú wuó ná má. U né te zilé rí dóé ná há wí tokó kené! Amu!

¹⁷Bul pá nŋ ná há kēŋ dúnié kuóbŋ ná, ríwó sí nyúkú; ríwó síwó yŋla píí hé bŋ ná mé, bee wíé ba waá dááne. Amá ríwó píwó yŋla hé Wuse mé né, v níí párá onni wuu kíŋkán, a make ráá jŋvose.

¹⁸Bul pówó ríwó í"á wérí, ríwó lo rí tutŋwere ní ówó bŋ; ríwó ka zilé aá sán nŋ mé aríwó bŋ ná.

¹⁹Rí ba né tŋ é, ká ná ba sí ná bŋ ná há wéró, a waá zoke cíé kal, rúú é a ríwó ná muse ná há ká muse tu.

²⁰Tóó! Ɔ nŋwero Timote, bel tutumí ná Wuse há pié héí nése mé wérí. Kání tu rí wíbulýóówa ná rí Wuse wíé há wí náná hé, a kání tu rí nyŋev zumé wíé ná nŋ há búlé aá ja tŋtŋé.

²¹Nŋ náŋa sí ba kēŋ é zumé né, ká wí wíí wuu ẽ má; a tuŋ é mé a cŋre ká tá yardá. Rí Wuse hé bárka péíwa!

2 Timote

2 Timote 1

¹Þ Pool, Kirisi Zeezi ntvrmí, a tuj Wuse cólle mí, η né púnse kenó né. Wuse há búlé buló sí tuj Kirisi Zeezi mí, a párá muse ná, é muse wíé né v tvmín, rín bul pá nte.

²Þ púnse kenó né áá péi Timote ní, η bicólle tu. Ráá Ana Wuse rí Kirisi Zeezi á Nyuutina, féi susu, a péi bárka rí tenfiél!

³Þ bólle Wuse ná η naabálwa die há tvmé pá, η má zaa baa isi a tuj áá pów, arí sawero. Wóho rí títan wuu, ruj nú cvole Wuse, η wí wíé sülle.

⁴Þ há ísí dhi ı wi é, η ha wt sülle. Þ síe de caase fél síí né, áá ja rín néi, a make rí satoró súj.

⁵Þ há kén yardá ná rí tanjá, η wów má múi sülle. ı nahá Loyisi ríri maá Eniisi, 6a má fa kén é yardá duo ní arí Wuse; η íś rí é yardá né, ı má ka.

⁶É né te, η cícáání, pálo ná Wuse há péi, tén ná mé η há pín nensa tíkí mé, ka é pálo áá tuj.

⁷Wuse Sabuna ná v há pié párá, v wírá gbél, amá vó párá dóé, cólle rí zímí tu kané né.

⁸É wíé, sírá Nyuutina wíé bulé hñse fá, a síj má hñse fá, v wíé né 6a tón bunajaa mé. Amá arí Wuse dóé, san rín ríri dí wula Labaariwero ná yir mé.

⁹Wuse né lará tá, a yírírá, ráá óv nte; v wírá wíwere ní bélé ká lará tá, amá v lów tu Sabuna maké né, v fára susu a tuj Kirisi Zeezi mí, a tuj é fól wuu, rí dúnié ha toó.

¹⁰Amá mól néé mí, a tujrá Laataaro Kirisi Zeezi mí, é susu fárov ká nyaamí. Kirisi Zeezi síe zóké svv dóé, ká tuj Labaariwero ná mé, a mánse muse ná há waá tenni wíé pá nte, v de a pvmí.

¹¹Wuse lísín rín óv ntvrmí, a gvore búoli Labaariwero né wíé áá pá nte, áá karme nte má.

¹²É wíé né te, η níná wula nye, amá v to hñsé a pán, bee wíé η ã nero ná η há léé dí, a zuj rí tanjá, svv kén dóé a wólle omo ná v há pié hén nése mé áá bel, a kaá ja Kirisi Zeezi tápv koolí.

¹³Wítánse ná η há búlé péi, tujwó, a búlwó né áá pá nte, ká ka yardá rí cólle ná á há kené, a tuj Kirisi Zeezi mí wérí.

¹⁴Wuse há pí omo ná héi nése mé, bélú mí wérí, arí Wuse Sabuna ná há múnra mé dóé.

¹⁵ı íś rí Azi dutlle nte wuu vén, Fízel rí Ermozene má múnwó sierv.

¹⁶Rí Wuse fá Onetzfoore ríró jaa nte susu, bee wíé v váló áá dúórín naase; η bunajaa mé miné to hñsé v rí.

¹⁷U há ko Romi, v ján dhi arí tanjá má tu, ká zuj túkín mí.

¹⁸Ɖ fa há muɲ lfɛɛzɛ má mé v sánɲɲ mé mo é, ɪ ʉ́ kílɛ nɛ wuu. Rí Nyuutna fób susu, saríya kaldíí.

2 Timote 2

¹l é η bio, síe lo rí zilé né á há néé, Kirisi Zeezi mí, rúb né éí dóé.

²Wíé ná η há búlé nɪkana síe ɪ nɛ, píwó mánɛ pá nitaɲáwa ná má há sí wóllíwó pii karme nɛ náɲa.

³Dí wula rúrɲ, anɛ Kirisi Zeezi sóójiwero.

⁴Rɪ ba líse nɛrɔ sóóji mí, rúb jija rúb nɔhɔ́ sɛrv tórú nyúú, v wɪ mɔhɛ́ rúb púú nyúú hé wíé ná há to sóóji wíé mé.

⁵Rɪ fífááɔ má ní fɛé, rɔv wɪ fɛé wádawa tɲé, v wɪ túme wuó ná.

⁶Paarɔ ná tɛɲ há háákó, v ní la síe nóú oɲparé ker.

⁷Ka wíé nyán η há búlé péí, áá bunɛ; Nyuutna sí péí mé, rí níwó wuu múbɪla.

⁸Pi Zeezi Kirisi há ká kuóro Davidi dunɛrɔ wíé líísí tu; v bíró isi sɔv mé, anɛ é Labaariwero ná wíé η háá bulé, há mánɛ́.

⁹É Labaariwero wíé né, η níná wula nyɛ, ba vówɲ anɛ wíbɔɲ"aarɔ. Amá ba wɪ Wuse wíbɔɛ é wuó vɔwɛ.

¹⁰É né tɛ, η nyámmíwó wuu, Wuse nɪvɔ́sɛ ná wíé, a make ríwó má ná laaté ná há muɲ Kirisi Zeezi mí, arírú píɲ ná há waá tenni.

¹¹Wíí né η háá á rɲ bul ká wítu ré, nɛ wuu zímú mé. U né ká: "Raá rí Zeezi wuu ní súsé, á rírú wuu sí bu"isi má, a ka muse.

¹²Raá né cínɛ tɪkɛ rí taɲá, a wɪ yardá tɛí, á rírú wuu sí dí kuorí má; ká raá né báásó, v má sí báásírá.

¹³Rɪ nɛ né wírá yardá wuó a, ba wóú é yardá áá a; bee wíé v há súb ná, v ní cínɛ."

¹⁴Pi wíé nyán liisi nɛ wuu, ká súlwó kíɲkán Wuse síé, ríwó sí wíé káá púpɔsɛ náɲá; kapɔsɛ wɪ wíí wúú ɔsɛ, rɔv né to rúb zɔkɛ nɛ ná háá zesé.

¹⁵Hé dóé, a make ru kúó cí Wuse síé, rí nɛ tutɔnnɔ ná hɪsɛ há wúb kené, ká rúb sɛrv tórí nyúú. Bul Wuse wíbɔɛ ná há ká taɲá, v síí mé, a pá nɛ.

¹⁶Lísí tu rí wíbɔlyóówa ná rí Wuse wíé há wɪ náɲá hé mí; nɛ ná há cówó, ba ɔ́sɔ kánwó tu né áá keke Wuse mé.

¹⁷É wíé duo sí zɔkɛ nɛ, anɛ gɔɲtoro háá káári a zɔkɛ naa wuu é. Imene rí Fɪɛtɛ síe muɲ é wíé búbɪlla sɛrv né.

¹⁸Ba tá taɲá ηménɔ ná, ká bulé sɔsɛ bu"ísé ná dááró; ba bulé ná ɔ́ɔ nɛ náɲa vɛ Wuse ηménɔ.

¹⁹Ká Wuse tanjá ná v há bílé ane jaa mól, v duokí, v waá zíkisi. Wíé ná há púnsú nyúú ní ká: "Nyuutina Wuse úú nie;" a baa púñse bulé: "Neró ná wuu há súb ká Nyuutina Wuse nēj, rúb tína tá wíboma ee."

²⁰Jizeno mí, salme gbanse rí wáre gbanse dugo rá rán, ba rí cúb on"máále rí dagbanse wuu ní rán; náña ká tutúnpine wíé né, náña tutúnwíela wíé.

²¹É wíé, rí nēj rí lísú tu wíboma mé, v sí ne gbaña ná ba há kené aá tuj tutúnpine, rúb tína lísú bílú dugo, v tutumé yir mé, rúb sí busunnu bárú, ká rúb kaá tuj tutúnwere ríwó duó wuu.

²²Lísí tu hejbiwafele wícólle ná há lóré mé, ká, nie ná háá cwole Nyuutina rí sapummi, hé dóé, rí wérí rí yardá, rí cólle, arí tenfiél miníwa péke.

²³Ve nicóltintóé ná há wí nywore kené; ı íó rí é tıntóé duo, kén nese né aá ko.

²⁴Ká v wí mōhē rí Nyuutina tutunno na nese. U mōhō rúb zízil nie wuu, a wólli kíkarme, a ka nyamma má.

²⁵U mōhō rúb pórú tu mé, a karme nie ná há cínú mé, a kánwó aá hé ģménó mé, ká ka yíela, rí Wuse sí a ríwó bírse, a zuñ tanjá ná,

²⁶a bure ná wízume, a lísíwó tu Sitaane bárawa mé; Sitaane né fa késíwó, a a baá tıñú cólle.

2 Timote 3

¹Timote, zuñ rí dúnié hatıñnıtápule sí lore.

²Nie sí cóllíwó tu dugo né, a dí meéwí nañnoñne. Ba sí mákwó tu, aá nyúke, a bul wíé aá tukse Wuse, a sí sán pówó lulla, a sí zilé kánú, a sí Wuse onni bú.

³Nie wí náná cólli, ba wí náná susú fá, ba sí bul wíé aá zoke náná yírą, a síwó tu kané zímú, ba sí í" a bıbarı, ba sí bėre wıwere.

⁴Nie sí yėlle náná aá dí, ba sí a nyúdotıńńá, ba sí a nyuko aá hōññıwó tu; ba sí cóllıwó satóórwié, a kille Wuse.

⁵Ba sí a ane baá tuj Wuse ģménó né nie síé mé, amá tanjá tanjá, ba wúb dóé ná sáné. Sí é nie lélú.

⁶É nie náña níı zu nie juse, aá nyise hácúlle ná há cíıne wíboma, aá tıñwó tu wıhıēné rıwó duó wuu.

⁷É hácúlle có wíé ģunné, amá ba wí tanjá wuó zuñ, ábádá.

⁸Ane tésíé mí, Zaneş rí Zañbureş fa há cí Moyizi mí é, é nie má zaa dé cí tanjá ná mé é né. Ba sabıñse córmó, ká ba wí Wuse léé dí tanjá tanjá.

⁹Amá é nie wí síé mó, bee wíé nie wuu sí kíele zuñ rí ba cúbóló, ane Zaneş rí Zañbureş.

¹⁰Amá ı é, ı lélıñ, a ná wíé ná ģ há píé karme nie, a zımıñ mála, a zımıñ sabıñse, ģ yardá, ģ nyamma, cólle ná ģ há kené rı nie, ģ há cíné tıke é;

¹¹ ɪ ɪŋ há ná wálme rí wula éwa. Bee wílá ré ɲ wɪ néé, Aŋtɔse rí Ikooni arí Lisitiri mí? Amá Nyuutuna lísɪŋ ɔa wuu mí.

¹² Nɪe ná é wuu háá já ríwó tɪŋ Kirisi Zeezi mí arí taŋá, ɔa sí ná wálme.

¹³ Amá nɪɔma rí nɪnyusa sí ɔse mɔvɔre bɔŋbɔŋ sɪɛɛ, a yéŋŋíwó tu, ká yéŋŋi nɪe náŋa má.

¹⁴ l é taŋa hé dóé tɪŋ wíé ná ɪ há mánse, a laa dí; ɪ ẽ nɪe ná há pí é wíé kármí ré.

¹⁵ l heŋbíírí mí wuu, ɪ ẽ Wuse Kenɔ sɪɛɛ wíé ré; é wíé nú péi zumé, rí Kirisi Zeezi laa díi ná a rí Wuse léi tá.

¹⁶ Wuse Kenɔ ná wuu lé Wuse né; Wuse Sabuna né máké nɪe ɔa púnse. U wéro arí nɪe karmé; rɪ nɛŋ á wíi zɔke, v mákí dɪzɔkí; v wéro arí nɪe tɔré, v wéro arí nɪe mánse ríwó a tékétéké,

¹⁷ a make rúb pé Wuse tutɔnnɔ mé, rúb kánú tu wérí a wólli wíwere wuu áa a.

2 Timote 4

¹ Kirisi Zeezi sí burko nyaamí, a dí nɪwómme rí nɪsɔse sariya, ká bílú kuorí. Ẹ wíé, ɲŋ sùlɪ kíŋkán, Wuse síé arírú síé,

² bul Wuse wíé, a cí tɪke píí, tɛŋwere rí tɛŋɔma wuu mí. Rɪ nɛŋ á wíi zɔke, ɪ mákú dɪzɔkí pób, ká bul pób rúb báá súb nóŋo á, a cáánú, a kármú rí nyamma ɔizenɔ.

³ Tɛŋ nóŋo sí ko, rí nɪe sí taŋá karmé ná zesé cóllú. Amá ɔa sí tɪŋwó tu satoró wíhɛné, mé a ja karmɪ"anƙana, ríwó bul wíé ná há kɛŋ kɔɔ pówó, ríwó zizesi.

⁴ Ba sí bíile taŋá zesé, káá zesi nyɛnnɛ né.

⁵ Amá ɪ é, zímí tu kané wíé wuu mí; nyamme wula. Bul Labaarɪwero ná wíé pá nɪe. Tómi tutómé wuu gírɪ wérí.

⁶ ɪ é, ɔa keníŋ ɔse vɔk tenni; ɲ sɔv péro.

⁷ ɪ lówí loo ná há wéro, ɲ fób mú gírɪ, ɲ cínɪŋ yardá naa mé.

⁸ Múl néé mí, ɲŋ dɛlle nɪtékéké bíbatúme ní; Nyuutuna Zeezi há ká tékéké v sariya díi mí, v sí páŋ é bíbatúme sariya kal. ɪ dɔŋo rá síé rúb pá, v sí pá nɪe ná wuu há cóu burkoe ná, a dídélló.

⁹ Hé dóé, ká kóŋ dɪhɪ́ kíkélé,

¹⁰ Dumase há có dúnié ɔɪe, v véŋ tá, ká mú Tesaloniki. Kuresaŋ má mú Galasi dutílle, Tiiti má mú Dalmasi dutílle.

¹¹ Liki dɔŋo né míníŋ dɪhɪ́. Rú kó, ɪ pé ka Marke ko, bee wíé v sí péŋ mé wérí, ɲ tutómé mé.

¹² ɪ tɔŋ Tisiiki lfɛeze mé.

¹³Rú kó, ɪ sɪŋ kapóóti ná ɲ há pié tá Karpisi dhí, Turuwase mé, wíé súlló, a pé pa kenne ná má; kɛɲɲɔsé ná ɔa háá púɲsɪwó daha wíé né haaké wuu, síwó mé súlló.

¹⁴Lukro Alekzande béɲsɪŋ wéri. Nyuutina sí tùmú wí"álla ná kuɲ.

¹⁵l má sié kání tu wéri arírú; ʋ cíɲrá wíbɔlé ná mé kíɲkánɲ.

¹⁶Dúɲdúú mé, ɲ háá bul wíé rɪŋ lán tu, néɲ wuu wɪŋ har ciné. Ba wuu ní vɛŋ tá. Dɔ́ sul Wuse rúb síwó é wíí kuɲ bósú.

¹⁷Amá Nyuutina péɲ mé, a pán dóé ɲ búlú wíbɔle ná arí taná, nɛ ná há to Zuwifiwa wuu zesi. Nyuutina lán kíɲkáná nése mé.

¹⁸Nyuutina sí lísɪŋ wítɛɲne wuu mí, ká lán tá, a a rɪŋ zúb kuótóó ná siɛɛ, bána nyúú. U né tɛ pɪŋ a kaá mú wuu! Amu!

¹⁹Cɔ́le Pirisiili rí Akila arí Onɛzɪfɔɔɛ jaa nɛ pánɲ.

²⁰Ɛrasɪtɛ kááne Kɔɛɲtɛ mé; Tirofiimi wíwɔlɛ, ɲ tób má Mile mí.

²¹Hé dóé, ká ko, rɪ waarɔ tɛɲ ha wɪ péré. Ebilisi rí Pidaɲ rí Liniisi rí Kɔlɔɔɔa arírí maábináɲa ná wuu há mɪŋ rɛé, ɔaá cúólí.

²²Rí Nyuutina míní har! Rí Wuse hé bárka péíwa!

Tiiti

Tiiti 1

- ¹Ɔ Pool, Wuse tutvnnɔ, há ká Zeezi Kirisi nutvmí, ɛ né pɔ̃ɔse kenɔ né. Ɔ tutvmí né ká, ríɛ pé Wuse nutvɔsé mé, ríwó ka yardá, ká a ríwó zuɛ tanjá, a tuɛ Wuse ɛmɛno,
- ²a make ríwó ka muse ná há waá tenni yíela; Wuse ná há wí nyíerú nyɛ, v né búl é muse wíé fól wuu, rí dúnié ha too.
- ³Wuse tɛɛ cɔlli mí ní, v wíbule mákú pá nɛ, a tuɛ Labaariwero ná v há píé hɛɛ nɛse mé, á Laataarɔ Wuse pán ɛmɛno, ɛ búl áá pá nɛ.
- ⁴Ɔ Pool ní pɔ̃ɔse kenɔ né áá péi Tiiti, ɛ bio tu, a tɛɛrá wuu há tɛɛ yardá ná mé wíé. Á Ana Wuse rírá Laataarɔ Kirisi Zeezi sí péi báarka rí tɛɛfiél!
- ⁵Ɔ tɛi Kurete dutílle, a make ríi ɔse wíé ná ha há kááné né, ká bil wicúólísídíire tóó wuu mí, anɛ é ɛ há mánse péi.
- ⁶Nɛ ná há mɔhɛ ríi líse né ká: nɛrɔ ná há wí yitɔk mvó wuu kené, a ka háálo balá lɛɛ, v beɛ la Zeezi dí, a ka málwero, a zúɛwó tu kané áá tɛɛwó lulla nɔ.
- ⁷Wicúólísídíiro tutvmí né ká, rúv bel Wuse wíé mé; é wíé, v wí mɔhɛ rúv ka yitɔk. U wí mɔhɛ rúv a nyɔktɛɛ; v wí mɔhɛ rúv a cóé tɛn; v wí mɔhɛ rúv a sunyór; v wí mɔhɛ rúv a nenár; v wí mɔhɛ rúv tuɛ guragura áá ja meéwíé.
- ⁸Amá v mɔhɛ rúv cake áá la nɛwɔra, a cɔlli wéri ɛɛ, a bune wíé káá a, a a tɛkɛtɛkɛ, a sí busunnu bárv, a wóllú tu má.
- ⁹Wítanjá ná ba há píé kármú, v mɔhɛ rúv kánú wéri, a make rúv wólli tuɛ é wítanjá mé áá cááne nɛ nánja, ká make nɛ ná há cí é wítanjá mé, dɛyɛɛɛni áá pówó.
- ¹⁰Waásanɛwa kán; Zuwífiwa ná há lá Zeezi dí, ba sierv waásanɛwa né sié kíé; ba né tɛɛwó wíkanyóówa mé áá yɛɛni nɛ.
- ¹¹U mɔhɛ ríi a rí é nɛ tówó nɔvse mé, bee wíé ba pí wíé ná há wí mɔhɛ ríwó karme né, áá karme nɛ, a tuɛ é mé áá vúkmi jipírme, a tuɛ guragura mé, áá ja meéwíé.
- ¹²Ba naabál oro ba fa há súv lá wíé áá búl, v sé: "Kurete nɛ ká nyetíiná ré tɛɛ wuu mí, a a sɔhɔtíiná anɛ kaadíhuorúwa, a a tɛɛwítíiná; díi dɛɛɛ né kówó wíi."
- ¹³U wíbúlí ná sié ká tanjá né. É wíé, bésíwó mé kíɛkán, a make ríwó kánwó yardá wéri,
- ¹⁴a sí Zuwífiwa naabálwa wíluké zésú, a sí nɛ ná má há vé tanjá ná, wímaké tɛɛ.
- ¹⁵Óɛ wuu wí busunnu kené a pá nɛ ná há wí busunnu kené, Wuse síé. Amá óɛ wuu kɛɛ busunnu a pá nɛ ná há kɛɛ busunnu rí dɛlɔɔ, Wuse síé mé. Wíboma zókwó zumé ríwó sabuna wuu.
- ¹⁶Ba sé ba é Wuse ré, amá ba wí"álle mákó rí ba wúb é. Ba wí"álle lɔré, ba wí wíé san, ba wí wíwéri balá má wuu wúó a.

Tiiti 2

¹Amá ɪ é, pi wítaŋá ná karme nie.

²Bul pá bánínára, ríwó zuŋ rúb mɔhɔ́ ríwó káŋwó tu wérí, a zízílwó tu, aá tuŋ taŋá, a ka yardá wérí; a cólli nie, a ka nyamma má.

³Bul pá hánínára má, ríwó zuŋ rúb mɔhɔ́, ríwó má wí"álle tɔre Wuse sierv. U wi mɔhé ríwó búbul nie bóŋbóŋ, ʋ wi mɔhé rí síŋ lówó yɔwe. U mɔhɔ́ ríwó ka cááne ná há wéró,

⁴aá cááne háwiisi, ríwó cóllíwó báláwa ríwó beɛ,

⁵ríwó bune wíé káá a, a sí busunnu wíé á, a bíbélwó juse tutumé mé, a a nɪwéré, rí háálo wuu tíŋ bala nuɔ, a make rí nɛŋ wuu sí gbel ná, rí ga Wuse wíé ná har.

⁶Bul é tu tu pá heŋbiwafeɛ má. U mɔhɔ́ ríwó bune wíé káá a.

⁷l tu mɔhɔ́ rí a wíwere ríwó béli ká má í"a. l karmé mé, sí sɛŋbelí hé, fél sú a cí taŋá ná mé.

⁸Lo rí wíbulé a wíbié, rí nie síwó wóllí káá tɔ, a make rí hũse kání dɪŋɔma, ɓa há wi ŋménɔ néé, ríwó bul bóŋbóŋ cáásírá wíé.

⁹Bul pá yósi má, ríwó saŋ pówó tɪnáwa wíé wuu mí, a a wíé ná háá tórwó sienne, ká síwó tɪnáwa wíbulé mé cínó,

¹⁰a síwó ɓie má gá. Amá ríwó a nɪwéré, ríwó káŋwó yardá, a make rí nie tuŋ é mé, a píŋsírá Laataaro Wuse wíé ná, á háá karmé, wíi wuu mí.

¹¹Wuse mákú zilé nyaamí, nɪbííne wuu laaté wíé.

¹²Wuse zilé ná né sié kármírá, ráá sí wíé ná há to Wuse ŋménɔ mé á, a lísírá tu dúnié né wíhiɛné mé, ká káŋrá tu, a bune wíé káá a, a a tékétékéwa, aá tuŋ Wuse ŋménɔ dúnié né mí.

¹³U kármírá, ráá ka yiɛla aá déllírá Wuse ná há zénó, arírá Laataaro Kirisi Zeezi tápulwero ná, ʋ píŋ háá á rúb nyuse.

¹⁴U púú muse lenni suɔ, rúb yɔwe lará, a lísírá wíɓomɔ rírú dúo wuu mí, ráá sí busunnu kánú, ká ɔú dɔŋɔ nɪtíllé, a bíeri wíwere ɛɛ mé.

¹⁵Nye né mɔhé rí karme nie, a dúoríwó naase, ri ɓa zóké wíi, ɪ búlwó; tuŋ é arí tíŋ ná wuu ɪ há kené. Sí ló rí nɛŋ wuu bel gúóní.

Tiiti 3

¹Liisi laadíire ná, ríwó saŋ pá gúvérnímáŋ nie rí tíŋ tɪnáwa, aá zílwó, a cóllí wérí rírú dúo wuu ɛɛ.

²Bul ríwó sí bóŋbóŋ búl caase nɛŋ wuu, a sí nese já rí nɛŋ wuu, amá ríwó káŋwó tu wérí, a pɔre wérí pá nie wuu.

³Tésíé mí, á má fa ká nicóllé ré, a a waásanwa, a fa yéñi, a a wíhiēné rí satóórwicólle ríwó dúo wuu yósí, a a sohotíná, a gígíene nne, nne fa bérírá ká á má bérwó.

⁴Amá á Laataaro Wuse há mákú sawér rírú cólle pá nibíine,

⁵U lará tá; u síé to ane á wí"alle ká tékétéké mí ní, amá u háá fára susu ná né te. U tñ Wuse Sabuna dóé mí a sésírá wíboma, a lará tá, a burlúrá lulfelo, a párá mufelo má.

⁶Wuse tñrá Laataaro Zeezi Kirisi mí, a púú Sabuna ná wáálírá wérí.

⁷Wuse tñ é, a make rúú tñú zilé mí, a a ráá a nutékétékéwa u síé, a ka muse ná há waá tenni yíela.

⁸Wítu né nye, nne wuu zímú mé. O síé já ríí búlú fél síí wérí, a make rí nne ná há lá Wuse wíé dí, ríwó ose héwó tu wíwere ee mé, tñ wuu mí. Ná wíí ná há wéró, a ka nyoré pá nne né é.

⁹Amá ve nicóltíntóé, a sííwa naabálwa nitunne diñderé ná dídíúsú, a sí nese hé, a pó ríí sí Zuwifiwa kíñse ná má wíé káá púpóse, bee wíé ba ká wíyóówa ré, ba wí nñ ose.

¹⁰Neró ná háá já rúú hé cakó í péke, yíre tína a cáánú. Ruu vóó ká í"a, i baa yírú bulle mé a bul; ru gúló, i lísí nese ká tóú.

¹¹I íó zuñ rí é neró duo yéññó ní; u wíboma ná u háá éé níí á ríwó dúú saríya.

¹²Rñ né éé rí Artumase rí Tisiiki oro kóí dñí, i hé dóé ká kón rí, Nikopolisi mí; ññ búnú rñ mú ké ráñ né, waaru cére.

¹³Hé dóé, ká sáñ wádawa kenjunnó Zunase rí Apolosi mí, ba háá á ríwó pi ñménó, ríwó sí óñ wuu jáá gúl.

¹⁴Á má nne mōhó ríwó gunne wíwere ee ré, a make ríwó wólli sáñ nne ná há mōhē sáñ mé; u wí mōhē ríwó ké yóó é.

¹⁵Nne ná wuu há míníñ rí reé, ba wuú cóbíí. Cúole nne ná há kárá nañnónñse, yardá sierv. Rí Wuse hé bárka péíwa wuu!

Filemon

Filemon 1

¹Ɔ é Pool ɔa ha tɔ bunajaa mé, Kirisi Zeezi wíé, arírá maábinónɔ Timote, á né púnse kenɔ né, aá párá nicólli tu Filemon, á tɔtɔnnónónɔ,

²rírá nátoló Afiya, arírá lalyóórínónɔ Arsiipi, a sié pi wɛvɔla púl ná háá cén náná Filemon jaa mé.

³Ráá Ana Wuse rírá Nyuutina Zeezi Kirisi péíwa bárka arí tɛnfíél!

⁴Ɔ wɛvɔlɔ siɛɛv, nɔ́ bólle Wuse tén wuu mí, ɪ wíé;

⁵bee wíé n nío rɪ ɔa síi có Wuse nɛ wuu, ká ka yardá má arí Nyuutina Zeezi.

⁶Ɔ sié sul Wuse, a make ríi yardá nutume ná ɪ há kené arírá, rúb a ríi ɔse zuɔ onwere ná wuu, há kára ónní, Kirisi yur mé.

⁷Ɔ maábinónɔ, cólle ná ɪ há kené, v ká satoró ɔizéní rí a pán, a a nadúóri wíi má a pán, ɪ há éé wɛvɔla púl nɛ bentunni pí díbalá.

⁸É né tɛ, Kirisi yur mé, n zuɔ rín kén nɛmɛnɔ, rín make wíi ná há céré péi ríi a,

⁹a sié tuɔ cólle ná há múngrá péke wíé, n bélé rɪ sulé né weré, é né n súsúli; n Pool wuu ní nye, n ká báníiná ré, a baa cí rán mé a a bunajaa nén, zaá né, Kirisi Zeezi wíé.

¹⁰Ɔnɔ suli, Oneziimi wíé né. U bírmín bio, bee wíé n bunajaa mé muné mé né, v tɔ́nɔ́ mé la Zeezi wíé dí.

¹¹Tésíé mí, v fa wɪ nyɔɔré kené a péi, amá síсэнye, v kén nyɔɔré péi, a ka nyɔɔré pán má.

¹²Ɔ tómu rúb burkói rí; v wíé haakí n rí, é wíé, caklób anín tu.

¹³Ɔ há muɔ bunajaa mé, Labaariwero ná wíé, n fa có rúb léi nyúú mí, a ké péɔ mé.

¹⁴Amá n waá ja rín fíki ríi a wéri pán; nɔ́ ja ríi tu né bune, a péɔ mé arí satoró.

¹⁵Nye mé, Oneziimi há líi dhi, v wɪ líé rúb dááne; v taɔa líó, a make rúb síсэнye burko míní dhi, a kaá mú wuu ní.

¹⁶Múl néé mí, v báá to yómo yóó, amá v ke yómo; v kára maábinónɔ né, á nicólli tu. U wíé haakí n é rí, amá ɪ rí né mɔhɛ́ rúb wíé haake kíɔkán, bee wíé v kéi yómo ní, a baa cí rán mé a éi maábinónɔ, Nyuutina nɛmɛnɔ mé.

¹⁷Ru né sié bélé rɔ́ kéi nanónɔ, ɪ caklób anín tu.

¹⁸Ruv fa á wíi zókí mé, ɪ béliɔ ká pii cév. Ruv fa díi kuɔ má, ɪ gieli é kuɔ hén nyúú, rín tɔ́nɔ́.

¹⁹Ɔ tu Pool nése né púnse é; n sí tɔ́nɔ́ péi. Amá n waá ja rín líisi, n kuɔ ná há míní mé wíé, bee wíé v mɔhɛ́ ríi pii tu paáwuu pán.

²⁰Tañá, η maábinóηo, ηή sόlí Nyuutuna wíé, oε é wíí pán; a ríη bentúú pí cím, Kirisi wíé sierv.

²¹Ɖ á yardá, ríη há pύηsé bulí a wíí ná, ι sí aa kille é.

²²Pé ja jaa, a burme bílín mí; η kén yíela ri Wuse sí sáníwa svlé, a pán ημένο ríη kóíwa dhií.

²³lpafrase, η rírú wuu há mηη bunajaa mé, Zeezi Kirisi wíé, vú cúólí.

²⁴Ɖ tvtónnnónáηa: Marke, rí Arisítarke rí Demaase arí Liki, 6a máá bóllí.

²⁵Ráá Nyuutuna Zeezi Kirisi hé bárka péíwa!

Ebirewa

Ebirewa 1

- ¹Tésíé mí, Wuse tíjù wílaabvlla mé, a bul wíé párá naabálwa naasí eré, a tuj wíbámmáwa mé.
- ²Amá zaá né, hatíjnitápule nyán mé, v tíjù Bio mí ní, a bul wíé párá. Wuse tíjù mé né a onni wuu, a píwó wuu hóú nése mé, v tíllíwó.
- ³Wuse píj wér wuú tólú Bio mí ní; Wuse nusó tu tu né, v la. U nusó wíbulé kénj dóé, a ka onni wuu ké. U síé há múbure nibííne wíboma, é har rí mé, v zínó ké dóé wuu Wuse néduu, bána nyúú.
- ⁴U né ke Wuse malíkawa wuu, é né te, yir ná duo Wuse há pób, óú dɔɔ, a kílle malíkawa wuu yira.
- ⁵Wuse síé ha wúb malíka oro rí búlé bulé: "l kánj Bio ní; η né lólí zaa." U báá wí oro má rí búlé bulé: "U sí óú Ana, ká rúb má áj Bio."
- ⁶Wuse háá já rúb tómú Bio dúnié mí, v né há ká bihó, v sé: "Wuse malíkawa wuu móbó ríwó cúólú."
- ⁷U síé búlú malíkawa wíé bulé: "U óó v malíkawa ne poo arí níjváse né, v kaá tuj."
- ⁸Amá v Bio é rí v sé: "l ká Wuse né, ɪ kuorí díí waá tenni. Tanjá né ɪ kaá belí dutílle mé.
- ⁹l có tékétéké, ɪ wí bójbónj ja, é né te Wuse, ɪ Wuse lísí a bíse júsé nus héí nyúú mí. U cóí ní kílí nája."
- ¹⁰U báá ha sé: "Nyuutina, púle mí, ɪ néjisa né á tié arí bána.
- ¹¹Ba wuu síé sí yókse, ká ríí é muj. Tíé rí bána wuu sí buj a kúsi ane genne.
- ¹²l sí kánjwó guj hé náná mé, ane ba háá guj gero é, ríwó bírse, ane gero wér háá le, v bírse é. Amá ténj wuu mí, ɪ é nána né, ɪ bujse waá toki."
- ¹³Malíka orí é rí rí síé, Wuse bul bulé: "Kéníj néduu, a kaá ja tápul ná η háá á ríj kési dɔɔma wuu héí nése mé?"
- ¹⁴Malíkawa ná é wuu ká Wuse tutunna né, v tótúnjwó baá sánj nɛ ná v háá á rúb laa tá mé.

Ebirewa 2

- ¹É wíé, á há zésí wíé ná, v móbó ráá kánjwó wérí, rí é rá, á sí yénj ká sí zímú.
- ²Wíé ná Wuse malíkawa fa há búlé, ba nusó súó, ba wí gíré. Nero ná wuu fa há wúb tuj, é rá má nero ná wuu fa há zóké é wíé, baá bejse tína né wérí, a tuj.
- ³É wíé, raá má né síé á sɛnbélí arí Wuse laaté ná síé há zénó nye, eré ré, á má sí wólli lú le, rí wula sírá pérú? Nyuutina Zeezi tu né lá síé bul é laaté wíé, ká nɛ ná v há bulé ba ne, ba má baa ɔse make é laaté dóé, a párá.

⁴Wuse tu tuj wínyinwa rí wíguré mé, rí nyánse ríwó duó wuu mí, arí Wuse Sabuna palle na v há bée pá é v há có mí, a te siéda, ri é wú ká tanjá né.

⁵Dúnié ná háá kué wíé, á háá bulé, Wuse wúw píé hóu malíkawa nése mé né, ríwó kaa ké.

⁶Amá ba púnse Wuse Keno cco nójo bulé: "Beé rí ká nibíino, i bíbínú wíé? Beé rí ká nibíino bio, i sié bíbélú mí?

⁷l óó Wuse malíkawa kille nibíino, tén mvo, ká i pów pín arí yur. ((l óó v dí kuorí i nese on"aalé wuu nyúú.))

⁸l pí onni wuu hóu nése mé v bíbel." Wuse sié há pí onni wuu hé nibíino nése mé v bíbel, v mól né ká: Ón wuu toó, v wúw mé wuó bel. Amá mól néé mí, á ha wí néé ri onni wuu mínú nése mé, v bíbel.

⁹Á há nóú ná né ká: Zeezi ná Wuse fa há éé v malíkawa kille, tén mvo, a tuj Wuse zilé mí, v há sówé nibíine wuu yur mé, á zaa sié nóú ri Wuse pínú, a pów yur, a tuj svv wula ná v há díé wíé.

¹⁰Wuse né há á onni wuu, a né tíllíwó wuu má, v faá já rúb a rí bele a dikáná, a zv Zeezi pín ná sierv; v beló svv é céró, rí Zeezi ní háá á rúb lówó sié, a kánwó zv laaté sierv, rúb ná wula, ká rúb wíé wuu cére wéri.

¹¹Zeezi ní sié háá múbre nibíine busunnu, v rí nte ná busunnu v há múbre, ba wuu Ana né balá. É né te, v to húsé a pá Zeezi, rúb kánwó aá yírú maábináña.

¹²U sié bul Wuse rí bulé: "D sí bóli wíé pán maábináña. D sí bú mé, i púl nte sierv."

¹³A baa bul dihi nójo bulé: "D é sí óó yardá bón." Ká baa bulé: "Nén ní, n rí bele ná wuu Wuse há pán."

¹⁴É bele sié há ká nibíine, a ka tén rí cél, é né te, Zeezi má burme nibín, a má ka tén arí cél, a make rúb níésíwó. É né sié te, v tuj svv mé, a tíkse Sitaane ná há kén dóé, a a nte súsvse,

¹⁵ká la nte ná svv héwín há éé ba burme yósí, ba hiésó wuu mí.

¹⁶É wíé, v ká tanjá, v wí kúé rúb fá Wuse malíkawa búnse ní, amá v kúó rúb fá Abirahan duo nte búnse ní.

¹⁷É né te, v fa mvo rúb nte nibín, a lów maábináña mé bón, a make rúb a Wuse vuk"oosa nohó, a a susufár, a tuj aá pá Wuse rí tanjá, a púú tu ose vuk, rí Wuse hé nte wíboma suúri.

¹⁸Zeezi tu sié há dí wula, díne sierv, é né te, v wólli nte ná há muj díne sierv, búnse fífá.

Ebirewa 3

¹D maábináña, Wuse né tííwa, v né yíríwa, ane v há yíre nte náña má é. É wíé, í kíéle Wuse ntwmí Zeezi, v né ká Wuse vuk"oosa nohó, á yardá mínú mé né, á búbúlú wíé.

²Wuse lísú né, rúb tɔŋ é tɔtɔmí, ɔ síé tómbú rí tanjá ane Moyizi má há tómbé rí tanjá é, a pá Wuse nɛ.

³Nerɔ ná há só jaa né lá yur aá kílɛ jaa ná tu. É wíé, Zeezi ní mɔhɛ́ rúb ná pínɔ bɛzeno, a kílɛ Moyizi.

⁴Jaa é wuu toó, rɪ nɛŋ ra wúb sóé. Onni ná má wuu há mínó, Wuse né ówó.

⁵Moyizi síé há ká tɔtɔnnó, ɔ tómbó arí tanjá, Wuse nɛ sɛrv; Wuse háá á rúb bul wíé ná, ɔ téwó síéda.

⁶Amá Kirisi é há ká Bio, tanjá mínú mé, ane bio háá bélú jaa rí tanjá é. Á né síé kóú jaa, raá né kɛŋ banɔɔpuri arí yɛla ná wíé á háá nyóké, ((a ka wérí mú gírsi.))

⁷É wíé, ane é Wuse Sabuna há sé: "Zaa, rúwa né né Wuse linó,

⁸í sííwa banɔcɛlɛ dúórú, ane í naabálwa die há ísé cí Wuse mé, a dínú é kal, a tɔŋ é gurbétéke sɛrv."

⁹Wuse síé sé: "Rán né í naabálwa dínín, a mílín ríwó ná; ɔa síé nɛŋ há tɔŋ é, buɔse mɛ́sɛllɛ péke.

¹⁰É né tɛ, ɛ cóé wíwó, ɛ sé: "Ba sɛnnɛ ósó yéŋŋi rí, aá mú wuu. 'Ba waá ja ríwó zímínɔ nɔ wíé, a síé tɔŋ né.'

¹¹É né ɛ ɛmíése, ɛ ɔwuló sɛrv a bulé: "Ba wínɔ fiela sɛrv zúb ná." "

¹²ɔ maábináŋa, í síé póiwa tu mé, rúíwa sɛrv oro wuu sí sabɔɔtɔk rí dɛhɔ kánú, rí é yíkú rúb bíró har yake Wuse ná há wómmó.

¹³Í tanja dúdúóri náŋa naasé, tápúl wuu, a pó zaa mé, ká sí cíé délló, a make rí wíbɔma sííwa oro wuu nyísí hé dɛlwaáne sɛrv.

¹⁴Yardá ná á há kené púle mí wuu, raá né kenú wérí rí múb gírsi, á rí Kirisi wuu sí a balá, ane nɛ náŋa rírú há ká balá é;

¹⁵ane é ɔa há bulé mól néé mí: "Zaa, rúwa né né Wuse linó, í sííwa banɔcɛlɛ dúórú, ane í naabálwa die há ísé cínú mé é."

¹⁶Áŋwa rí fa né Wuse linó ká síé isi cínú mé é? Nɛ ná wuu há tɔŋ Moyizi mí ɛ Ezipiti mí, rá wɪ é éé ré?

¹⁷Áŋwa nyúú rí, Wuse cóé fa wɛ buɔse mɛ́sɛllɛ? Nɛ ná há éé zɔke a sɔse gurbétéke mí nyúú rá, ɔ cóé wɛ ré?

¹⁸Áŋwa mé rí Wuse fa ɛmíése hé a bulé: "Ba wínɔ fiela sɛrv zúb ná?" Nɛ ná há vóú nɔ tɔŋ rá ré?

¹⁹Á síé nóó rɪ ɔa há á dɛhɔ ná né tɛ, ɔa wɪ wóllé zɔ Wuse fiela ná sɛrv.

Ebirewa 4

- ¹Wuse há tá nuɔ ná párá bulé, ráá sí zúú fiela sierv, v ha wúú kíngé. Á sié pórà tu mé, ráá oro wuu sí é fiela mé gúlú.
- ²Wuse Labaariwero ná ɔa há bulé párá né, ɔa fa bul pówó má. Amá wíé ná ɔa há zésé dé ká yóó né, bee wíé ɔa níwó, ká wúú lée dí.
- ³Á é há lée dí, áá zu fiela ná wíé Wuse há bulé sierv; v sé: "É né η ημίεσε, η ɔowuló sierv a bulé: 'Ba wíη fiela sierv zúú ná.'" A de pó Wuse há bíl dúnié tenni ténj ná mé, v tutumé má ténno ní, ká v ha bul é.
- ⁴Wuse Kenɔ sierv dihi nóηɔ, ɔa bul tápuɛ balpe kal wíé, a bulé: "Wuse ténnú tutumé wuu, ká fiɛɛ tápuɛ balpe kal."
- ⁵Ká réewa né Wuse baa bulé: "Ba wíη fiela sierv zúú ná."
- ⁶É wíé, nie náηa ha wo fiela ná sierv áá zu. Ká, nie ná há lá sié ne é Labaariwero, ɔa wí fiela ná sierv zúé, bee wíé ɔa á dɛhɔɔ,
- ⁷É né tɛ, Wuse baa make tápuɛ nóηɔ, v né ká: "zaa". U dáánó, ká v tɛj Davidi mí a bul, ane é v há lá sié bul, a bulé: "Zaa, rúwa né né Wuse liηó, í síwa banɔille dúórú."
- ⁸Rɪ Zozie fa pá lzurayel duo nie fiela ré, é har rí mé, Wuse báá fa wí tápuɛ oro wíé bul.
- ⁹É wíé, Wuse fiélé tápuɛ ha mínó ré, a pá Wuse nie.
- ¹⁰Nerɔ ná wuu sié há zú Wuse fiela ná sierv, v tína máá fiélú né, v tutumé mé, ane Wuse há fiélú tutumé mé é.
- ¹¹Á sié hé dóé, a zu é fiela sierv, a make rí nénj wuu sí dɛhɔɔ á, rú kááne, ane lzurayel duo nie há á é.
- ¹²Wuse wíbuɛ sié wómmó, v kénj dóé má. Uú dí wérí, a kílle tókowí háá dí nuuse belle. Uú de kɛj nibíino zu wérí ní, a cake duma rí sabuna náηá mé, a cake gule rí hengbenúɔla má náηá mé; v nú dí nibíino sierv wíhiēné rírú wíbuné saríya.
- ¹³On"aalí wuu wí Wuse sié mé wuó fén̄si. Ba wuu ká bulí, a a nyaamí v sié mé; á sié á ráá bílrá wí"álle wuu nuɔ póú né.
- ¹⁴Á ka yardá wíé ná á háá bulé, gén̄gén̄, bee wíé á kénj Wuse vuk"ɔɔsa nihiēse wuu nɔh̄ɔ, v né ká Wuse Bio Zeezi ná há cánj bán̄se, a zí mɛj Wuse laka.
- ¹⁵Vuk"ɔɔsa nɔh̄ɔ ná á há kené, vú fárá susu á puɔlí sierv. U tu ná díηe wíé wuu mí, ane á má háá ná díηe é, amá v wí wíbón̄j éé.
- ¹⁶É wíé, á sí síkesíke á, á ka yardá, a tuu peri Wuse zilé kuóbasa ná, a make rúú sawér rírú zilé ná pérírá, rúú fárá búηse, ténj ná mé á há féré.

Ebirewa 5

- ¹Wuse vuk"ɔɔsa nɔh̄ɔ é wuu, ɔaá lísú nibíine sierv né, a bílú nibíine rí Wuse péke, wíé ɔsé yir mé; v né lá nie zilé áá pá Wuse, a búúse puɛ áá múúre wíboma má.
- ²U tu há ká puɔla, v wo wirán̄"ēwa arí nyén̄ηe wíé múúla áá ne.

³A tíyú tu pɔólí ná yir mé, v mɔhǎ rúb ɔse vuk v tu wíbɔma wíé, ká ɔse vuk nɔkana ná má wíbɔma wíé.

⁴Nerɔ wuu wúbú tu wuo líse áá hé é tɔtɔmí mé. Wuse nú líse tína, a pi é tɔtɔmí pá, ane v há líse Aarɔɛ é.

⁵É tu né, Kirisi má tu ra wúbú tu líse rúb a Wuse vuk"ɔɔsɔ nɔhǎ, a pínjú tu, amá Wuse né lísú, a búlú mé bulé: "l káɛ Bio ní, ɛ né lúli zaa."

⁶Wuse Kenɔ dɔhǎ nɔɔɔ má v báá sé: "l ká Wuse vuk"ɔɔsɔ né, a kaá mú wuu, ane Mɛlɪsɪsɛdɛkɛ."

⁷Zeezi dúnié mí muné tɛɛ mé, v cáásó, a wi sɪmunu, a cɔɔle Wuse, a jenne Wuse, v né há ká nɛɛ ná há wóú la áá tá, sɔv nɛse mé. Zeezi síé há sáɛé áá tɛɛ Wuse nɔɔ, Wuse sáɛú sɔlé.

⁸Zeezi ká Wuse Bio má né, ká v há dí wula ná, v mánse Wuse nɔɔ zíle.

⁹U há tíy Wuse nɔɔ wíé wuu cesi, v céró, rúb burme nɛ ná wuu háá zíl Wuse nɔɔ, ba Laataarɔ, a lówó áá tá, a de kaá mú wuu.

¹⁰É né Wuse súú né kóú vuk"ɔɔsɔ nɔhǎ, ane Mɛlɪsɪsɛdɛkɛ.

¹¹Wíi néé mí, á kɛɛ wíé ɔkɔkana áá bul. É wíé múbɔla make péiwa má síé duokí, bee wíé í dulla zímó, wíé nú mé.

¹²Ká, í há né Wuse wíé, v tápɔl to mɔlé; v fa mɔhǎ rúwa né kíkarme nɛ. Amá í ha de jíja, ríwó pi Wuse wíbɔle wíé ná há ká múbiló wíé né, áá kármíwa. Í ha nɔhǎ il"óósá ré, í ha wɪ ɔɔɔɔduoru wuó dí.

¹³Nerɔ ná síé ha háá ɔse il, v ká bipɔle né, v wɪ wíbɔle ná háá mánse tɛkɛtɛkɛ wíé mɔsɔ ɛ, Wuse síé.

¹⁴Nɔhǎɛɛ éé dí ɔɔɔɔduoru ní. Ba valé sɛɛv, ba wóó, Wuse wíé sɛɛv, a ka zímé, a wólli wíwere arí wíbɔma cakɛ áá líse.

Ebirewa 6

¹É wíé, Kirisi wíé ná ba há pié kármírá púle mí wuu ná, á sí dé múnwó mánse mé né wuu, amá á mú síé, a wa a burme nɔhǎɛɛ, ká báá sí ɔáású ríi púl pi Wuse wíbɔle wíé ná, há ká múbiló wíé, ríi kíkarme nɛ; ba né ká: é ba há mɔhǎ ríwó bíɛɛ, a tá súúríwíé ɛɛ, Wuse wíé laa díí,

²nyimɔɔsiwa karmé, é ná ba há pí nɛɛsa áá tɛkɛ nɛ mé, sɔse bur"isé wíé, arí sariya ná háá díé ríi hé nɛ dɔhǎ ná, ba há sí mɔɔ, a kaá mú wuu, wíé.

³Rɪ Wuse né sáɛé, á sí tá nyáɛ, ká mú síé.

⁴Nɛ ná Wuse pɔmmɔ há zúwó, ba la bána nyúú páɔ dí ná, Wuse Sabuna múnwó mé,

⁵ba la Wuse wíbɔle dí, a nóú wér, a zɛɛ dúnié ná háá kué dóé mɔsɔ,

⁶Ri é nie né vé Wuse ɲménɔ, káá bírmɲwó tésíé wí"álle mé, bíré báá toó, a a ɓa baa bíbírse, bee wíé Kirisi ní ɓa é baa bíbáse, dagesé daha, a híísú aá pá jamán.

⁷Duón há kó wérí, tíé ná nyɔ nyii vɔke, ɔɲparé ná ɓa há dúú mí ɔse wérí, a pá nie ná há páré, é tíé má kén ker, Wuse bárka sierv.

⁸Amá ri tíé ná né nyú sɔrv rí nyóbɔma, v wɪ weri ní; Wuse sí vóú wíé, ríwó tɔke níɲ nyíkú, rúú dí físi a zɔke.

⁹Á nicólle tu, raá níú bul nye má, á íś rí tanjá, rúwa miɲ ɲménwero mí ní, v né ká Wuse laaté ɲménɔ.

¹⁰Wuse ká tékétéké, v waá bél guóníwa tutumí ná í há tóme póú, arí cólle ná í há kené, v yir mé, a a wíé póú nutílle, ká ha a aá pówó.

¹¹Á tanjá já rúwa nén wuu fél síí, a ka é kajáɲa duo naa mé, a mú gírsi, a make rúwa yiela nuɔ sú wérí.

¹²Í sí tɛɲwɪl á, amá í cesi nie ná há lá Wuse dí, a cí tɪke arí nyamma, a ná omo ná Wuse há súú sí pówó.

¹³Wuse fa há tá nuɔ pá Abirahan, v ɲmíésú tu yir mé né; óɲ wuu zén wúb péré, é né tɛ, v ɲmíésú tu yir mé,

¹⁴a bulé: "Tanjá wuu, ɲ sí héí nyúú bárka wérí, a a rúí duo nie pul kíɲkán."

¹⁵É né Abirahan nyamme, a delle wuu, a ko ná wíí ná Wuse há tá nuɔ, a bulú sí aa póú.

¹⁶Ri nibííne níí já ríwó ɲmíése wíí wíé, ɓaá ɲmíése omo ná há kíwó yir mé né. A tɲ é ɲmóó wíé, kapɔse báá wɪ é wíé mé wuó miɲ.

¹⁷É né tɛ, Wuse ɲmíése súúri pá nie ná v há tá nuɔ pá, a bulú sí a wíí pówó, ríwó zɲ rúú há súú ná níí cíné, v waá bíre.

¹⁸Wíé nyán belle sié wɪ wuó bírse; Wuse wɪ nyierv wuó nye é wíé sierv. É wíé, á é nie ná há fée ko yúolí Wuse mé, v ká nadúóriwízéní rí, a párá, a make, wíí ná Wuse há súú sí a, ráá yíélú rí tanjá.

¹⁹É yiela á há kené, v né kéngrá híēsó cí wérí, ɓiduó, géɲgén, á wólli zúzɪ Wuse síé, bána nyúú, ane á há dáaré patíísazeno.

²⁰Zeezi ní lá síé zɪ rán, á mé, á tu wíé, v há bírmé Wuse vɪk"ɔɔsɔ nɔhó, a kaá mú wuu, ane Melisisedeke.

Ebirewa 7

¹Melisisedeke ná sié fa ká Salɛme kuóro ní, a a Wuse ná há ke onni wuu vɪk"ɔɔsɔ má. Abirahan fa há múé yo lal, a dí tóne náɲa kuóre ká bire aá ko, é Melisisedeke né cémú, a hé bárka póú.

²U né sié Abirahan líse ðie ná wuu, v há yó lal la, fí nyúú kere, a pób. U yir Melisisedeke ná mól né ká: "Tanjá kuóro"; v né ha ká, Saleme kuóro má, v má mól né ká: "Tenfíel kuóro".

³U wí áná kené, v wí maá kené, nēj wúb duo ě, a wúb tēj lólí rúr tēj sowí má ě. U nihí Wuse Bio ní, a a Wuse vuk"ósó, a kaá mú wuu.

⁴Í ná é bááló há pínó mo é! Á naabál Abirahan tu líse ðie ná v há yó lal la, ða fí nyúú kere, a pób né.

⁵Wuse kíjse sierv, ģménó mínó, a pá Levi jumól nie ná há ká Wuse vuk"ósa, ríwó la lzurayel duo nie há kówó maábináŋa, onni fí nyúú kere; ká ða ríwó wuu ní ká Abirahan duo nie.

⁶Amá Melisisedeke yir to Levi jumól nie yira sierv, ká v la Abirahan onni fí nyúú kere, a cí ráŋ mé söl Wuse bárka pób; ká Wuse má fa tá nusse pá Abirahan ré.

⁷Tútóé sié to ráŋ, nohó né söl Wuse bárka aá pá heŋbie.

⁸Levi jumól nie ná háá la fí nyúú kere ná, ða éé sósó ré, ká Melisisedeke é, Wuse Kenó maké mé, v haá híésú rí, arí zaa wuu.

⁹Á sié wúóló ráá bulé Levi ní háá la fí nyúú ker ná, v má pá Melisisedeke fí nyúú ker rí, a tījú naabál Abirahan ðie há lísé pób é wíé.

¹⁰U mól né ká, ða fa ha wí Levi lólé, v fa mínó naabál Abirahan tēj mé né, tēj ná mé Melisisedeke há cémú é.

¹¹Wuse kíjse ná tíéké Levi jumól nie vuk"ósó ná mé né. Rí ða tutómé ná sié fa wólló a rí nie wíé wuu cére wérí rí, v báá fa wí mohé rí Wuse vuk"óso nóŋo, ko ane Melisisedeke, ká sí Aarōŋ né né.

¹²Rí Wuse vuk"ósó ná duo níí bírsé é, Wuse kíjse má mohé ríwó bírsé né.

¹³Á Nyuutina Zeezi wíé né ða búbul é, v má lé jumól oro rí. É jumól nie sierv, nēj oro wuu ha wí koro sié cíné, a ose vuk pá Wuse.

¹⁴U ká nyaamí, á Nyuutina Zeezi le Ziida jumól nie sierv né. Moyizi sié há búl Wuse vuk"ósa wíé, v wí é jumól nie ráŋ héé.

¹⁵Wíí ná sié há te, é wíé ose a tanjá né ká: Wuse vuk"óso nóŋo má báá há kúé, ane Melisisedeke.

¹⁶U wí nibíine nitunne wádawa mé né tījé, a a Wuse vuk"óso, amá a tījú muse ná há waá tenni mí ní.

¹⁷Ane é ða há púnse Wuse Kenó sierv búlú wíé bulé: "Í ká Wuse vuk"óso né, a kaá mú wuu, ane Melisisedeke."

¹⁸É wíé, wádabinéwa ná dósó, bee wíé ða wí dóé kené, ða wí wíí wuó ose.

¹⁹(Wuse kíjse ná wí éé nēj oro wuu wíé cére wérí.) Amá mól néé mí, á ná yiela ná wér há ke Wuse kíjse ná. É yiela yir mé né, á wólli Wuse píperi.

²⁰Wuse sié wi é éé yóó, v bíl ñmóó ré, é wíé mé. Níe ná ña há líse ña burme Wuse vuk"òosa, Wuse wi ñmóó bílé ña wíé.

²¹Amá Zeezi é líse mé, Wuse ñmíésó búlú rí bulé: "Nyuutuna Wuse ñmíésó, v wúbu nu har bure: 'l ká Wuse vuk"òosa né, a kaá mú wuu.' "

²²A tu é wíé, Zeezi ní ha ká ñero ná há zórá rí Wuse péke, a a nutume ná há wéro kille ñibuné, a wi wuó giri, mígrá rí Wuse péke.

²³Wú ná ñoño há mínó né ká, Wuse vuk"òosa ná ñaño fa káñ, bee wíé suu wi sáñé, oro wuu tuñ aá dááne.

²⁴Amá Zeezi é waá suwe, v vuk"òsó wi tokó kené.

²⁵É wíé, níe ná há tñú mé ko Wuse rí, v wówó la aá tá wérí, bee wíé v há wómmó, v mínó tñ wuu mí, a sul Wuse aá pówó.

²⁶Zeezi ní ñièna fa ká Wuse vuk"òosa ñohó ná, há wórá aá ose. U wi busunnu múó má kené, v wi ñizókí kené, v wi wíboñ kené; v lísú tu wíboñ"aaara sierv, Wuse cúólú v zí nyúú rí, a kille bána.

²⁷Wuse vuk"òosa ñhiése ná é, fa mōhó ríwó búúse puse né kál wuu, ña tu wíboña wíé kéré, ká zuñ búúse puse, níe wíboña wíé. Amá Zeezi é wi mōhó rúú a é. U dé púú tu né a ose vuk naasí balá lén, ká v mō.

²⁸Wuse vuk"òosa ñhiése ná ña há tñ Wuse kíñse mí a bílwó, ña fa ká ñibííne ní, ña wi dóé kené. Amá Wuse ñmóó ná v há bílé, v kíñse ná har rí mé, é ñmóó mé né v tuñ bílú Bio, v a Wuse vuk"òosa ñohó, v cúólú, v wíé wuu cére é v háá jéé, a de kaá mú wuu.

Ebirewa 8

¹Wú ná á háá bulé wínyúú ní nye: Á ñièna kén Wuse vuk"òosa ñohó ná há muñ bána nyúú, a ké Wuse ná dóé há ke onni wuu, kuóbasa néduu.

²Uó túmú tutumé Wuse síé né; Wuse táñte jaa tu né é, v tu há cíké, ñibííne ra wi cíké.

³Wuse vuk"òosa ñohó é wuu, ña bílú rúú la onni ní aá pá Wuse, a búúse puse má aá póú. É wíé, v mōhó ráá má Wuse vuk"òosa ñohó ná, má pi óñ pá Wuse.

⁴Ruv fa muñ dúnié mí ní, v fa wi Wuse vuk"óósú a, bee wíé ñaño mínó, a tuñ Wuse kíñse maké mé, a la onni aá pá Wuse.

⁵É níe fa háá tuñ tutumí ná, v ká bána nyúú wítuwa cuunó ní, ña cícesi. Moyizi fa háá já rúú ciki Wuse táñte jaa ná, Wuse fa búlú rí bulé: "Bel wérí, ciki táñte ná, rúú ne é ná ñ há maké péí, paalo nyúú."

⁶Ká Kirisi tutumí ná né kíwó wuu, a tá tié; é né te, Wuse tñú mé a bil nutuñfelo ná wér ní há ke tésíé ñuño, bee wíé Wuse há tá nuó bulú sí a wíé ná, ña né ke tésíé nutálle ná.

⁷É wíé, ri tésíé nutume ná fa césó rí, Wuse báá fa wi bulle ñuño bil.

⁸Wuse há nówu nre dɔzoké, é né te, v búlwó bulé: "Í ná, tápule sí ko, ríj bil nɔɔɔfelo arí lzirayel duo nre, arí Ziida jumól nre.

⁹É nɔɔɔfelo η háá á ríj bil, v rí nɔɔme ná η fa há lá síe bil aríwó naabálwa, tén ná mé, η há cówó nese mé, a kaa le Ezipiti tié mí, ba to balá. Ba tu há wí ciné tike nɔɔme ná η há bilé aríwó, é né te, η má tówó wíé. D é Nyuutina Wuse, η né bul é.

¹⁰Nɔɔme ná η háá á ríj bil arí lzirayel nre é tén mé né ká: D sí a ríwó zímíj wímánse, a píwó héwó nyunni mí aríwó banɔille sierv. D sí ówó Wuse, ká ríwó má áj nre.

¹¹U báá to ríwó oro wuu mánjín pów nójɔ, é rá má v maábinójɔ, bee wíé ba wuu sí zímíj, a de kaa pówó sierv nɔhó mé, ká kaa mó yákwó sierv biwie mí.

¹²D sí héwó wízoké suúri, η báá wóó wíboma wíé liisi."

¹³Wuse há búl nɔɔɔfelo né wíé, dúndúú ðunó ná é ká ðibuné né. Ká omo ná há dááné a buj, v cí yókse mé né.

Ebirewa 9

¹Dúndúú nɔɔme ná Wuse há bilé, v fa kénú ηménse ré, a ka Wuse dumíní má tié nyúú reé, baá cuole Wuse ráj.

²Tánje ná ba há cíké, v kén dihé belle né: jigbaaró rí síerí. Jigbaaró ná né baá yíre Wuse dumíní; ráj né ba bil cánse, a bil táábul, a sake ðipénwa ráj áá pá Wuse.

³Ká síerí ná ba há pí patísazeno nójɔ kére, baá yíre ráj Wuse síé.

⁴É dihí, salme koro muj ráj, ba nyike tulaaléwa v daha, áá pá Wuse. Nɔɔme dáka má fa muj ráj, ba pí salme tóú wuu mí. É dáka sierv, salme gbaɔa muj ráj, mááne mínú sierv; Aarɔj dentuke ná há tówé paarv, v má muj ráj, arí dówípérse ná daha, Wuse fa há púnse nɔɔme wímánse ná.

⁵Dáka ná nyúú, ba má onɔtlé, ane Wuse malíkawa a cíksi, ba kinkeru fiél tó ráj ná, ba háá tá cél áá sɔl wízoké suúri, Wuse rí. Mól néé mí, η wóó wíé wuó bul kúnúnú.

⁶Rí onni ná wuu ní bílwó bilé, tén wuu mí, Wuse vuk"ɔɔsa zv jigbaaró ná, áá túnwó tutumé.

⁷Ká síerí ná é, Wuse vuk"ɔɔsa nɔhó ðunɔ ní zv ráj, buná wuu, naasí balá; v má síe ka cél né zv, a pá Wuse, a sɔlú wízoké suúri, a sɔl jamán má há wí é, ká a wíé ná zoke suúri, Wuse rí.

⁸Wuse Sabuna já rúv tuj wíé nyán mé, a make párá, ráá zuj rí Wuse tánje jaa ná miné mé, ηménɔ toó rí nre zv Wuse síé.

⁹Wíé nyán wuu ká zaa wíé cuunó ní. Baá já ríwó make, rí satóórpalé rí vuka ɔse pá Wuse wí wuó a, rí nero ná háá tuj é, rúv sierv a wérí, Wuse síé mé.

¹⁰Ba taná mánse nre ðidíile rí nyóóló arí kusún sierv tu sesé, há ká é né. Ba ká dúnié né nyúú wímánse ré, nre fa tuj a ko peri wífele bilé.

¹¹Amá Kirisi há kúé, v ká Wuse vuk"ɔsɔ nɔhɔ́ né, a ka oŋwere ko rúb párá. É har rí mé, v zí bána, a zv tánte jaa ná há zénó, a a wérí kɔ́kán má, a kille tíe nyúú ñu ná. É tánte jaa, nɔ́bíne nése ra wúb cíké, v to dúnié né ɔ́.

¹²Kirisi síe wɪ bɔ́gboksi rí nese cɛ́l né kené zv Wuse síe, amá v tu cɛ́l né v kaa zv ráŋ, naasí balá dɔ́ŋ, a tɔ́ é mé, a lárá tá wíboma nése mé, a kaá mú wuu.

¹³Bɔ́gboksi rí nɔ́balle cɛ́l arí nɔ́mafísi tapɔ́mma né fa, baá pi, a míse nie ná há zóké kɔ́se ná, a múríwó busunnu.

¹⁴Rɪ nye é ní, Kirisi cɛ́l né wommé kɔ́kán wuu! Bee wíe v tɔ́ŋ Wuse Sabuna ná há waá sɔ́we mé, a púu tu ɔ́se vuk ná há wɪ busunnu múv wuu kené, a pá Wuse. U cɛ́l ná né sí múrírá bɔ́ncille wíe ná há ká súríwíe, kára wólli tɔ́ŋ pá Wuse ná há waá sɔ́we.

¹⁵Ná wíi ná há tɛ Kirisi ní a zááɔ, a mɔ́ŋ Wuse rí nɔ́bíne péke nɔ́tɔ́felo ná mé, a make rí Wuse nɔ́yíre ná liwe ná há waá tenni, Wuse há tá nɔ́ a búl sí pówó. É wúóló aá tɔ́ŋ, bee wíe nɛ́ŋ rí sówé; a tɔ́ é tína sɔ́ yur mé, é nie fa há éé zoke, dɔ́ŋdɔ́ nɔ́tɔ́me ná tɛ́ŋ mé, ba lówó tu, ba wízoké nése mé.

¹⁶Rɪ nɛɔ́ né bul wíi, a bulé rɔ́v sówó, ɔ́ŋ né túb liwe, v mɔ́hɔ́ rúb sɔ́we né, ká rí tína tílle é liwe.

¹⁷Rɪ nɛɔ́ ná há búl wíi ná bil ní ha wɪ sówé, nɛɔ́ ná v há súb né tɛ liwe, v wɪ liwe ná wúó dí. Amá rɔ́v né sówé é, v wúóló aá dí.

¹⁸É né tɛ, dɔ́ŋdɔ́ nɔ́tɔ́me ná Wuse há bilé v rí nɔ́bíne péke, cɛ́l né bísé, a wúri é nɔ́tɔ́me ɔ́mɛ́no.

¹⁹Moyizi lá síe make Wuse wímáŋse ná há mɔ́ŋ kɔ́se ná sɛɔ́v, a pá jamáŋ wuu ní, ká síe pi nese rí bɔ́gboksi cɛ́l arí nyii, a ja pelóŋfɛ́le rí ízope paarv, a vɔ́we, a síe pii líwíwó mí, a míse hé kɔ́se keno ná mé, arí jamáŋ ná wuu mí,

²⁰ká bulé: "Cɛ́l ná Wuse há píe bil nɔ́tɔ́me í rúb péke, ríwa títɔ́ né nye."

²¹Ká Moyizi a é cɛ́l tu, a míse Wuse tánte jaa ná rí onni ná wuu ba há kené aá tɔ́ŋ Wuse tɔ́tɔ́mé ráŋ.

²²Taŋá, Wuse kɔ́se maké mé, onni ná ba há wɪ cɛ́l kené aá múre busunnu, ba wɪ kaŋ; rɪ cɛ́l né wɪ bísé, suúri toó.

²³É onni wuu ká bána nyúú onni cúŋsi ní, é wíe, v fa mɔ́hɔ́ ríwó múríwó busunnu é né. Ká bána nyúú onni ná tu é, vuk"ɔ́sɔ́ ná cɛ́l wommí há ke pɔ́se cɛ́l, v né wówó busunnu aá múre.

²⁴Kirisi wɪ Wuse tánte jaa ná nɔ́bíne nése há cíké, a cesi ɔ́taŋá tu ná, né zúé, amá v zú Wuse dɔ́mɔ́nɪ tu né, bána nyúú, rúb cí Wuse síe múl néé mí, á yur mé.

²⁵Wuse vuk"ɔ́sa nɔ́hɔ́ ná é, buná wuu ní, v zúzɔ́ tánte jaa ná síerí, Wuse síe, arí pɔ́se cɛ́l, v tu cɛ́l rá. Amá Kirisi é wɪ zúé rúb púu tu ɔ́se vuk naasí eré.

²⁶Rɪ é né, v fa sí dí wula naasí eré, a pó dúnié ɛɛ mé wuu. Amá sísenye, é wíe tɛ́ŋ há tɛ́nné, v kúó, naasí balá, a púu tu ɔ́se vuk, rúb dɔ́se nɔ́bíne wíboma tá.

²⁷Nibíino wuú á rúb sowe naasí balá né; (é har rí mé Wuse sí dí nerc wuu sariya.)

²⁸Kirisi má ká é né, v púú tu ose vuk naasí balá né, rúb duse nikana wíboma tá. U sí burko, v sié to wíboma duse wíé né v kúko, amá vó kó, rí nie ná há kénwó tu aá délló, ríwó né ná laaté.

Ebirewa 10

¹Wuse kíhse ná Moyizi há púhse, ba ká onwere ná háá kué cuunó ní, ba tu tu rá. É wíé, ba wí wuó a rí nie wíé cére, a sí busunnu kánú Wuse síé, a tuj puse ná tu tu ba há búúsé aá pá Wuse, buná rí buná wuu ná mé.

²Ri puse ná búúse pá Wuse, fa wo nie ná háá tuj é wízoké aá múbre naasí balá dwo ré, ba báá fa wóó wíboma wíé bune, káá báá sí puse má búúsú.

³Amá é puse búúse buná wuu, vó liisi nie wíboma wíé né, buná wuu.

⁴Ká nese rí bunne cé, sié wí nibíine wíboma wuó líse.

⁵É né te, tén ná mé Kirisi háá já rúb ko dúnié, v bul Wuse rí bulé: "Puse ná ba há búúsé aá péi, i waá ja; pálle ná má ba háá péi, i wóó máá ja. Amá tén ná i há éé pán né, i jija.

⁶Puse ná ba há búúsé a nyike ba fisi aá péi, arí puse ná náha ba há késé ose vuka aá péi, wíboma yur mé, i sierv wóó oro wuu tóré.

⁷É né te η sé: 'Wuse, néη ní, η kúó ríη túmí cólle ní, ane é ba há búlín wíé Wuse Keno sierv' “

⁸Kirisi lá síé bulé: "Puse ná ba há búúsé aá péi, i waá ja; pálle ná má ba háá péi, i wóó máá ja. Puse ná ba há búúsé a nyike ba fisi aá péi, arí ba ná ba há késé ose vuka aá péi wíboma yur mé, i sierv wóó má oro wuu tóré." Ká Wuse kíhse ní máké é wíé wuu, baá a má.

⁹Bulle mé, Kirisi báá sé: "Wuse, néη ní, η kúó ríη túmí cólle ní." É wíé, Kirisi dúsé dúndúú vuk"ósó tá né é, ká bílú tu dno.

¹⁰Zeezi Kirisi sié tuj Wuse cólle, a púú tén ose vuk naasí balá dwo, a a, á a Wuse nie.

¹¹Wuse vuk"ósó é wuú de cí dahá né kál wuu, aá túmú tutumé, a vaa búúse puse pípá Wuse, ká é puse búúse dé wí nibíine wíboma wuo duse aá tá mvo má.

¹²Amá Kirisi é, vuk"ósó balá né v ose, rúb duse nibíine wíboma tá bóη, a kaá mó wuu, ká sié ké Wuse néduu.

¹³Múl néé mí, vó delle kal ná Wuse háá á rúb késú dwohoma hóu nése mé né.

¹⁴É wíé, v púú tu pá Wuse naasí balá né, ká nie ná v há éé ba a Wuse nie, ba wíé wuu cére, a de kaá mó wuu.

¹⁵Wuse Sabuna tu má ká é wíé dānsíé. É né te, v la síé bulé:

¹⁶"Nyutina sé: Tápule nyán har rí mé, ná nutume ná η háá á ríη bil η ríwó péke; η sí a ríwó zímín wímánse, a píwó héwó bançille sierv aríwó nyunni mí."

- ¹⁷U baa súuri bulé: "D baa wúb wúboma ríwó wízoké wíé liisi."
- ¹⁸Ri Wuse né sié hé wúboma suúri, v baa wí mǎhě rí nie búúse púse wúboma wíé.
- ¹⁹É wíé η maábináŋa, síkesíke toó, ηménó mínó a párá, ráá tɛj Zeezi vuk"ɔsó cɛl ná mé, a zv Wuse síé, v táŋte jaa síéri.
- ²⁰Zeezi wúri ηménó párá; v cáŋ patúisazeno ná zv Wuse síé. U sié ká ηménfɛlú ré, aá párá hiěsó. Zeezi tɛŋnamie svv ná né wúri é ηménó párá.
- ²¹É wíé, á kɛŋ Wuse vuk"ɔsɔ nɔhǒ, v bíbel Wuse nie mé.
- ²²Á sié tuu peri Wuse, arí sabuna balá, rí yardá ná há bíé, rí síkesíke sí mínú, arí sierv ná Zeezi cɛl há múbre wúbuné ná há bómó tá, rí tɛj ná v há fóé, arí nyii ná há wí busunnu kené.
- ²³Yiela ná á há kené, á hé dóé, a búbúlú wíé arí taŋá, bee wíé Wuse wúb nvo har bure, v há súv sí óv ná párá, vú á né.
- ²⁴Á bel náŋá mé, a dúóri náŋá naase, a make ráá cólli náŋá, káá a wíwere má.
- ²⁵Á sí náŋá mé héé sɛŋbelí á, ane é há ká nie náŋá wí"aamalí, amá á dúóri náŋá naase, a ɔse fɛl síí, bee wíé í nóú rí Nyuutina Zeezi burkoe pɛrí tésíí.
- ²⁶Ráá né ẽ taŋá ná, ká ha taale aá a wúboma, vuk"ɔsó nóŋ báá toó, aá sese wúboma.
- ²⁷U ná há mínó né ká: Ráá fífá héwíŋ, aá delle Wuse saríya, arí níŋvǎá ná háá á rúb dí nie ná há cí Wuse mé.
- ²⁸Ri nɛŋ zóké kíŋse ná Wuse ha éé Moyizi púŋse, rí nie belle, botoro a dǎŋsíewa, baá bú tina né, ba wúb susú fá.
- ²⁹Rvv né sié ká nye, rí nɛŋ rí bélé guoni Wuse Bio, ríí bel rí Kirisi cɛl ná há bíl nvtɔme ná wí wíí wuó ɔse, ká é cɛl né múúrú wúboma, ríí tukse Wuse Sabuna ná háá pá bárka, í wí ẽ rí é tina né sí caase ná wula kíŋkǎŋ wuu?
- ³⁰Á ẽ Wuse wérí, v sé: "D né tííwa tɛŋbuoró díí, η né te aa túme." Ká baa bulé: "Nyuutina Wuse sí dúú nie saríya."
- ³¹Ru zú Wuse ná há wómmó nése é, v sí lore a péí.
- ³²Í líísíwa tu ná, tésíé mí í há ná wíí ná, tɛŋ ná mé í há ná Wuse pummo ná; í fa lówó a ná wula wérí, ká cí tike.
- ³³Tɛŋ nóŋo mé, ba híísíwa, a bɛŋsíwa jamǎŋ síé, tɛŋ nóŋo má mé, í cínó tike nie ná ba háá ówó é.
- ³⁴Nie ná ba há késé tó bunajaa mé, í fówó susu. Í sǎŋó arí satoró, ba léíwa ɓie, bee wíé í íǝ zuŋ rííwa kɛŋ ɓie ná wér há ke óŋ wuu, a waá daare, a kaá mú wuu.
- ³⁵É wíé, í sííwa yardá tá, í káníwa yardá wérí, v túme zɛŋ.
- ³⁶U mǎhǒ rííwa cí pǐí, a make, rííwaá tɛŋ Wuse cólle, rííwa ná omo ná Wuse há tá nvo búlú sí péíwa.

³⁷Ba púŋsó bulé: "U kááne múb, múb yóó tu tu, ká rí nero ná há mǒhě rúb ko, rúb ko, v waá dááne.

³⁸Wuse sé: Nero ná há ká tékétéké η síé mé, yardá mé né rúb tuη aá hiěsi. Amá ruu né bíré mú har rí, η sierv wúb nyúú tǒre."

³⁹Á é síé to nie ná há bíré mú har rí aá yúkse sierv. Nie ná há kénj Wuse yardá, á mǐŋwó sierv né, aá ná laaté.

Ebirewa 11

¹A Wuse yardá né ká, ι há iǒ síkesíke toó, rí onni ná ι háá yielé, ι sí nówó, a zuη rí tanjá, rí onni ná ι síi ha há wí nées, rí é onni mínó.

²Tésíé nie ná há á Wuse yardá ná né te, Wuse sierv tǒrwó nyúú.

³Á há á Wuse yardá ná né te, á ne múl, rí Wuse né á dúnié a tíŋú nuǒ wíbule mé; v múl né ká: Onni ná á háá nées, ǵa lé onni ná síi há wúb wuó ná né.

⁴Abel há á Wuse yardá né te, v ǵse vuk ná há wéró a pá Wuse, a kílle Kayeη vuk"ǵsó. É né Wuse súb ká tékétéké é yardá wíé, bee wíé Wuse sierv fa tǒrú pálle. Abel sówó, ká, a tíŋú há lá Wuse dí ná wíé, v haá bul wíé.

⁵lnǵke há á Wuse yardá, v wí sówé, Wuse púú ǵiwóm̄mi ní, a kaa zí bána nyúú; ǵa báá wúb nées, bee wíé Wuse né púú kaa zínó laka. Ba púŋse Wuse Keno sierv bulé Wuse sierv fa tǒré lnǵke nyúú, ruu ha wúb pié zí bána.

⁶Wuse sierv síé wí nénj wuu nyúú wuó tǒre, rí tína wúb yardá éé. Nero ná háá já rúb tuu peri Wuse, v mǒhǒ rí tína laa dí, rí Wuse mínó, a laa dí, rí Wuse níi túŋ nie ná háá jóú.

⁷Nowe há á Wuse yardá né te, v saη wíé ná Wuse há sé ǵa sí ko, ruu ha wúb nées má tu. U pá Wuse tanjá, é né v ǵáse nyiidaborzeno, v rírú jaa nie wuu zu, Wuse lówó tá. Nowe há á é, v ká sariya ré a yo dúnié nie, ká Wuse pi tékétéké pób, a tuη yardá ná v há éé wíé.

⁸Abirahanj há á Wuse yardá né te, v saη Wuse yíre, a lúb tíé mí, rúb mú tíé ná Wuse há súb sí pób, rúb óú tǐlle. Abirahanj ǵiéna lé ηménǵ, ká wúb háá mú rán ě.

⁹U há á Wuse yardá, v múb ké tíé ná mé, Wuse há súb sí pii pób, a a nuhóǵ rán, a ciki tánje juse aá zu. Izake rí Zakǵbe má, Wuse há sé ǵa sí tǐlle é tíé, ǵa má fa cíki tánje juse ná né, ane Abirahanj.

¹⁰Abirahanj faá já rúb zu tǵzeno ná, Wuse tu há bíl múl a so, v cí wérí a waá zíksi ní.

¹¹Saara má há á Wuse yardá ná né te, v nune a daare lǐlé, ká ka puo a lǐl bio, bee wíé v fa iǒ rí Wuse wúb nuǵálo hár bure.

¹²É né síé te, Abirahanj, báálo né balá há níúné wérí a daare lǐlé, (a cí suu má tu mé,) v lǐl bio, v duo pul kíŋkán, ane caŋwulle há muη bána nyúú, ane muu nuǒ hǐela, ǵa wúb wuó duse má tu.

- ¹³É nie wuu sié súsé é yardá sierv né, ká onni ná Wuse há tá nuɔ buló sí pówó, ɔa wúb nése zúé. Amá ɔa tiénó nówó ní, ká ɔa sienne tɔre é. Ba fa íś rí ɔa ká nuhórá ré, a a zúzúllé tié nyúú reé.
- ¹⁴Nie ná há ě nye mé, ɔaá já ríwó a ríwó zuɲ rí ɔaá ja tié ní.
- ¹⁵Rí ɔa fa híěné tié ná mé ɔa há líé wíé ré, ɔa fa sí ná ģmėno, a burmú rán.
- ¹⁶Amá ɔa faá ja tié ná wér há kíwó wuu ní; v né ká bána nyúú. É né te, v to hĩsé a pá Wuse, ríwó kánú aá yírúw Wuse, bee wíé v só tózeno bílwó mí.
- ¹⁷Abirahan há á Wuse yardá, Wuse mílú rúb ná, v ka lzake ɔse vuk pób. Wuse fa tá nuɔ pób bulé: "lzake mé né ģġ á ríɲ tuɲ a péi duo ná há ká tanjá duo." Ká Abirahan fa san rúb ka lzake ɔse vuk pá Wuse.
- ¹⁹Abirahan fa íś rí Wuse kén dóé, a wólli suse aá illi; é né Wuse púú bio pób, ane v súwó ré, ká v illú; v ká wímánse ré.
- ²⁰lzake há á Wuse yardá né te, v sul Wuse rúb hé bárka pá Zakɔbe rí Ezayu, a mánse wíé ná cíe háá á ríwó pérwó.
- ²¹Zakɔbe má há á Wuse yardá né te, v cí suv mé, ká sul Wuse rúb hé Zɔzefe bele oro wuu nyúú bárka, ká tíékú dentuke mí a cɔɔle Wuse.
- ²²Zɔzefe má há á Wuse yardá, v suv há péré, v sé lzurayel duo nie sí le Ezipiti mí, ká mánse é ná há mǝĥé ríwó púú hengbele a.
- ²³Moyizi áná rírú maá fa há á Wuse yardá né te, ɔa ko lul Moyizi, a nóú ruv ká biwéri, ɔa wí hėwín fėé, ká ve Ezipiti kuóro nuɔ, a fėnsú canse botoro.
- ²⁴Moyizi má há á Wuse yardá ná né te, v ko wa, a búle ríwó súú Faarɔɲ toló bio yírú.
- ²⁵Moyizi có ríwó bėnsú rí Wuse nie né, a kílle wíbɔma sierv tápule belle juɔsé.
- ²⁶U béló, rí ɔa múúrú ane Kirisi, v é kén nyvɔré kíɲkán, a kílle Ezipiti oɲwere, bee wíé v faá bel túme ná v cíe háá á rúb ná, Wuse rí né.
- ²⁷Moyizi fa há lá Wuse dí ní te, v wí kuóro cɔwuló hėwín fėé, ká le Ezipiti mí, a ka wéri ane v síi háá ná Wuse ná nie há wúb wuó ná.
- ²⁸U há á Wuse yardá né te, v bil Pake cana. U sé lzurayel duo nie búúse puse, a a cėl mísiwó juse bonni, a make rí Wuse malíka ná háá kué, rúb búúse tooperbele, rúb síwó tooperbele mé tíkú.
- ²⁹lzurayel duo nie má fa há á Wuse yardá né te, Mufiemo nyii cake belle, ká ɔa zuv le, ane tihule daha ɔa há válé. Amá Ezipiti nie há mánse ríwó zuv le, nyii tówó mé ɔa suse.
- ³⁰lzurayel duo nie há lá Wuse dí, ɔa váló kíł Zeriko zeɲ tápule balpe, v ɔal búkébúké.
- ³¹Hátuútuú oro ɔaá yíre Rahabe, v fa há á Wuse yardá né te, lzurayel nie ná ɔa há tumé ríwó mú luɔre kíéle Zeriko, v lówó arí sawér, é né ɔa wúb búé, ká búúse nie ná há cí Wuse mé.

³²Í síe baa bulé beé? Tén toó rín mánse nie náña wíé súuri: Zidiyón wíé, Barake wíé, Sanyón wíé, Zefite wíé, Davidi wíé, Samíel wíé, arí Wuse wílaabulla wíé.

³³Ba há á Wuse yardá, ɔa yóó dí kuóre a lówó ɔie, a tɔn tanjá nie nyúú, ɔa nese zu onni ná Wuse há tá nɔɔ buló sí pówó, a tó kíńkánáwa nɔɔse.

³⁴Ba ɔósé ninni ɔóé, a lú le tókowí mí. Ba fa wí ɔóé kené, ká ná ɔóé. Ba mákwó ballí lal yoe mí, a kiri tɔhɔɔra lalyoore.

³⁵Ba ílli háála bele sɔɔ mé a pówó. Ba náña ná beńsé, ká wí sáné ɔa lówó tá, ká sɔse, a make ríwó bur"isi sɔɔ mé, a ná wér kíllíwó tésíé.

³⁶Ba húúli náña, a fírów rí vula; ɔa vósé náña rí beńzelle a yoo hé binajuse mé.

³⁷Ba yósi náña ɔúúse arí ɔówó, a kɔse náña conni bellewa, a ɔúúse náña rí tókowíé. Náña a nɔɔɔbaaré, a súsu pekenne, é rá má bukenne, a wí óń wuu kené, a a níwálmé, a a wula nie.

³⁸(Dúnié nie fa wí céré, rí é nie múnwó sierv.) Ká ɔa ɔɔɔre áá yéńńi gurbétéksi sierv, rí palle nyunni, áá ɔó kíńkórkowa rí buonne sierv.

³⁹Nie nyán wuu há á Wuse yardá, Wuse sierv fa tórwó nyúú, amá omo ná v há tá nɔɔ buló sí pówó, é omo wóó oro wuu nese zúé.

⁴⁰Omo ná wér há ke onni wuu ní, Wuse fa bílrá mé; v síe fa waá ja ríwó lará síe a ná é omo, vó já ráá wuu wíé né céré wérí, a make ráá ríwó wuu céré nóú.

Ebirewa 12

¹Á má síe, níkańɔó nyán há ká ɔáńsíewa a kílrá nye, á tá ɔika rírú ɔúó wuu, a tá wíɔoma ná háá lérmírá mólé mólé, ká ka wérí, a dí nyamma, a fá féé ná Wuse há sírá fá.

²Á bíbel Zeezi, á yardá wuu lóú né, v níú bélú mí rúú mú ɔírsi wérí. Zeezi nyámmé dagesé daha sɔɔ wula; v wí é sɔɔ ɔuo híse bélé rɔɔ ká wíí, bee wíé v faá bel satoró ná Wuse há bílú mí ní. Zaá síe, v ké Wuse kuóbasa néduu ní.

³Í bune Zeezi wíé. Wíɔń"aaara há bérú é, a cínú mé ká v nyamme, a make rííwa sí bóú, a sí ló rí nayɔɔró wóllíwa.

⁴Í rí wíɔoma háá lowé wuu, í ha wí lowé a mú lúri sɔɔ mé.

⁵Í súlle nadúóriwíí ná Wuse há búlé péíwa, í há kóú bélé wíé rí yáá? U sé: "Í bíí, rí Nyuutina Wuse né túrí, ı sí ɔúónú; ru á wíí má rúú bóú, ı sí ló ríí naase ɔɔɔre.

⁶Nyuutina Wuse há có nero ná né, v túture, a bíbeńse nero ná v há bélé, rí tína kóú bíí."

⁷Í nyamme wíhálawa, Wuse tíńwó mé né áá túríwa; vó éíwa ane v bele né. Bíí mínó v áná wóú ture?

⁸Rí Wuse né wííwaá ture ane é v háá túró bele wuu, ká ná, í tóú bitáńse, í ká pummo bele né.

- ⁹Á ánáwa ná há lúlrá, ɔaá túrírá ré, ká á zízílwó. Á Ana Wuse há muɔ bána nyúú, ra síé wɪ mɔhě ráá múúrírá tu pá wuu, a make ráá ná muse ré?
- ¹⁰Á ánáwa ná é faá túrírá tén muó ré, a cére é ɔa há có. Amá Wuse éé túrírá, rúú ósírá wérí ní, ráá sí busunnu kánú, ká núú tu.
- ¹¹Tén ná mé ɔa háá túrírá, v ká sazókó ré a párá, v to satoró. Amá a kaá mú wuu, nɛ ná há máɔse é, ɔa ní nóú nyuoré; ɔa sí a tékétéké Wuse síé, a muɔ tɛɔfiél mé.
- ¹²É wíé, í nɛɔsa há yúóré, í naase gberke, í lo ríwó dúóri a sí yúórú.
- ¹³Í lo ríwa naase pi ɔmɛntérke, a make rɪ nɛɔ dúú má, rúú sí cúrú, ká rúú dúóri ní.
- ¹⁴Í hé dóé, rí tɛɔfiél míniwa rí nɛ wuu péke, a hé dóé, a a Nyuutina Wuse ntíllé, bee wíé nɛrɔ ná wuu há tóú ntíllé, v wúb wuó ná.
- ¹⁵Í pó rí nɛɔ wuu sí Wuse zilé ná mé gúlú, a pó rí nɛɔ wuu sí bákala né, rí pó keɔe, rúú haksí ná daare nɪkana.
- ¹⁶Í pó rí nɛɔ wuu sí lílú, rí nɛɔ wuu sí Wuse wíé lórú, ane Ezayu há á é, a púú hiése lenni ɔdííli.
- ¹⁷Í iś rí é har rí mé, Ezayu háá jɛé, rúú ána sul Wuse rúú hé báarka pób, v ána vóó né. U wíó má tu, áa ja rúú ána bíse sabuna, ká gúl.
- ¹⁸Í wɪ túé peri Sinayi paalo ná, nɛse há wóú mí áa tike né. Nínváse faá le é paalo nyúú, bíno tób mé lim, pummo toó, pozeno má lúlú rán,
- ¹⁹nyíla mu áa dón, linó má líle rán. Izrayel duo nɛ há né é linó, ɔa súló né, rí é linó báá sí wíi nóɔ búl súúri,
- ²⁰bee wíé v há búlú ná kíwó nɛse. U sé: "Rɪ nɛrɔ wuu tíké paalo né mí, rɪ pɔna má tu né, ríwó yosi ɔú arí dówúb."
- ²¹Ba há ná wíé ná óó héwín zúwó wérí, Moyizi ɔɔl ká bulé: "Héwín kenín kíɔkán, ɔ cícel."
- ²²Amá í é, í túó peri Siyɔɔ paalo né, a tuu peri Wuse ná há wómmó tózeno, é tózeno ní ká bána nyúú Zerizaleme ná, Wuse malíkawa búí búí búíwa há cíkí rán ((áa dí cana)), ɔa wúb wuó duse má tu.
- ²³Í zú Wuse bihiése ná yura ɔa há púɔsé bil bána nyúú púl ní. Í túó peri Wuse né; v né ká nɛ wuu saríyadiíro. Nɛ ná há ká tékétéké a mú gírɪ, ɔa wíé cére wérí, í túó pérwó dɔɔse.
- ²⁴Í kó Zeezi rí né; v né ká Wuse nuɔɔɔfelo ná v há bílé, zááro. Í túó peri Zeezi cɛl ná há bísé né; é cɛl há ósé wíi ná, v ke Abel cɛl ná há bísé.
- ²⁵É wíé, í póiwa tu mé! Í sí nɛrɔ ná háá búliwa rí yíkí tá. Izrayel duo nɛ há véé, ɔa wɪ nɛrɔ ná háá cáániwó tié nyúú zésé, ɔa ná wihála. Á má síé, nɛrɔ ná háá cáánírá há lé bána nyúú ní, ráá né vób, á wíi ra wɪ ɔɔɔ kíɔkán wuu rí?

²⁶Tésíé mí, nɛɔ ná liŋó há éé tié zíkli, v sísénye tá nuɔ bulé: "Kal nóŋɔ, ɲ báá sí a rí tié zíkli, amá tié duŋɔ rá, bána má sí zíkli."

²⁷U há sé rí kal nóŋɔ v báá sí a, rí tié zíkli nye, v mól né ká: Oŋ"máále sí zíkli, a nyíke, ká rí onni ná há wɪ wuó zíkli ní la dhií.

²⁸É wíé, á bóllɛ Wuse, v há párá dutílɛ ná há wɪ wuó zíkli. A tɯ é wíé, á tɯ tórú siɛɛ, a múúrírá tu póú, a zízílú.

²⁹Á Wuse ná sié nhí níŋ ní, áá dí.

Ebirewa 13

¹Í há có náná é, í ka é naa mé wérí, bee wíé í ká maábináŋa né.

²Í sí sɛŋbɛlí á nɪhɔɔra caklɛ mé; nɛ náŋa tɯ é, a huɔɛ Wuse malíkawa ká wɪ ẽ.

³Í bíbune bunajaa nɛ wíé, anɛ í ríwó wuu ní mɯ bunajaa mé. Í bíbune nɛ ná má há mɯ wihála mé wíé, anɛ í ríwó wuu ní dí é wihála.

⁴U mɔhó rí nɛ wuu zíl baljaase rí hájaase, rí nɛ ná há já náná, ríwó sí córmu tóúmú. Wuse sí dí nɪlulɛ rí nɪcɔɔma sariya.

⁵Í sí ló rí meéwíé cólle míníwa nyúú mí, a káníwa áá tɯ; í lo rííwa siɛɛ tɔɛ óŋ ná í há kené, bee wíé Wuse tu né sé: "D wíí yóó lo, ɲ wíí véé táá ná."

⁶É né tɛ, á wólli áá bul arí yardá bulé: "Nyuutina Wuse ní fán búŋse, ɲ wɪ wíí wuu fá. Níbííne wónŋ beé áá a?"

⁷Í búníwa sídííre ná fa ha lá síé bul Wuse wíé péíwa wíé, a bélwó hiësó ríwó dígírsi, ká césíwó yardá.

⁸Zeezi Kirisi nána né die, v nána né zaa, v nána né é, a kaá mú wuu.

⁹Í sí ló rí nɛ ka wíhuonni ríwó duó wuu, ko kármíwa. Í síwó zésú, bee wíé Wuse zilɛ níí baŋ nɪbííno baŋɔla, bídííle wádawa tɯ é rá. Nɛ ná háá tɯ é wádawa, ba ha wɪ nyɔɔɛ wuu néé ráŋ.

¹⁰Á kɛŋ vɔk"ɔsó koro bána nyúú, amá Wuse vɔk"ɔɔsa ná fa háá tɯ Wuse tánŋe jaa ná siɛɛ, tié nyúú, ba wɪ ŋmɛnɔ kené áá dí onni ná ba háá búúse, é koro nyúú.

¹¹Pɔse ná ba há búúsé cɛl né vɔk"ɔɔsa nɔhó cake, a kaa zu Wuse síé, tánŋe jaa ná mé, rúú ɔse vɔk pá Wuse, wíbɔma suúri yɪr mé; amá é pɔse namɯsa é, baá paa kaa keke tóó siɛɛ né, a nyíke.

¹²É né tɛ, ba ka Zeezi má keke tóó siɛɛ, a bú, a make rúú tu cɛl múúɛ nɛ wíbɔma.

¹³Á má sié keke tóó siɛɛ, a múú rí, a dí hũse ná v há díé.

¹⁴Dúnié nyúú rɛé, á wɪ dhií kené, á há sí mɯ ráŋ a de kaá mú wuu, áá ja cíé dhií né.

¹⁵É wíé, á tɯ Zeezi mí, a bɪ Wuse mé, tɛŋ wuu mí, a wúrírá nuɔse a búú yɪr mé, v é ká vɔk"ɔsó ré á ɔse áá póú é.

16Í sié sí wérí εε, arí náná mé sánε sέηβελί á, bee wíé 6a ká wíé ná háá t0re Wuse sierv né, ane vuk í há 0sé póú.

17Í zízíliwa sídíire nv0, a múúríwa tu áá pówó, bee wíé 6a níú béliwa mé; cíe kal, 6a sí bil nv0 pá Wuse. Í sié a, a make ríwó wóllíwó tutumí tyn arí satoró, ká sí híhíínú; 6a híñné wí sí ka nyv0ré a péíwa.

18Í svl Wuse áá párá; á í0 rí taná, á sabuna wéró; bee wíé áá híěnú, ráá kánra tu wérí, wíi wuu mí.

190 dv0 má dé caase áá súlíwa, rííwa svl Wuse, rúú wúrí ημένο páη kíkélé ríη kóíwa rí.

20Tεηfíel Wuse 00, á Nyuutna Zeezi bur"isi svv mé, a a, v né a piεse penv0lo bíbar. U cél né ká nécikó nvvme ná há wí tokó kené, Wuse há bílé, v rí nubíine péke mé.

21Rí é Wuse péíwa mé, rííwa wólli tyn wérí ná wuu há sí cérú cólle. Rúú tyn Zeezi Kirisi mí, a tyn tutumí á mé, a make ráá ka ηεη a póú. Zeezi Kirisi né te pín a kaá mó wuu, binákatí! Amu!

220 maábinána, ηή súlíwa, í zesi ne cááne nyán η há búlé péíwa, a nyamme kánwó í sienne; bee wíé 6a to wíkáná má tu.

23Í zv rí 6a lísírá maábinón0 Timote tá binajaa mé. Rvv né sié kón dñí kíkélé, η rírú wuu sí ko néíwa.

24Í bóllíwa sídíire wuu, a bólle Wuse nte wuu. Á maábinána ná há lé Itali dutílle, 6aá bóllíwa.

25Rí Wuse hé bárka péíwa wuu!

Zake

Zake 1

¹Ɔ é Zake, há ká Wuse arí Nyuutna Zeezi Kirisi tutunnɔ, ɛ né pɔɔse kenɔ né, áá pá lzurayel jumúla fí rí belle ná nɛ há lá Zeezi dí, ká a nɔpísé, a mɔɔ dúníé tónɛ náɔa mé. Ɔɔ́ bóllíwa.

²Ɔ maábináɔa, rɔ wálmɛwa ríwó dúó wuu ní kúó pɛríwa má, í lo rúbú é éíwa satoró bɔzéní.

³Í íó ríwa yardá né wóllé cake wálmɛ ríí cé, é núní éé ríwa ka nyamma.

⁴Í síé dí nyamma wérí a múbí gírí, a make rííwa wíé wuu cére wérí, rííwa sí dízókí kánú, rííwa sí óɔ́ wuu má jáá gúl.

⁵Rííwa sɛrv oro kúó rɔv wɔ wízumɛ kené, rúbú sɔl Wuse rí, v sí póbú wízumɛ, bee wíé vó tɔɔ zilé é né, nɛ wuu mí, ká wóbú bɔl.

⁶Amá v mɔhó rúbú sɔl arí yardá né, ká sí káɔsú. Nɛrɔ ná háá káɔsé, v nɔhí mɔv nyii, poo há kené gɔɔre áá híkli ní.

⁷É nɛrɔ duo síé sí yíyíélú, rɔv sí ná óɔ́ Nyuutna Wuse rí,

⁸bee wíé v wóbú háá óó é, v wɔ díbalá cé, v wí"álle wuu mí.

⁹Nɛrɔ ná há ká súmmú, Zeezi laadíre sɛrv, vó jíɔɔse, bee wíé Wuse núní pínú.

¹⁰Nɛrɔ ná má há ká bɛ tína, Zeezi laadíre sɛrv, vó má jíɔɔse, bee wíé Wuse núní múúrú. Bɛ tína dé nɛ nyóful né;

¹¹wuse há dé pɔɔ, v lumɔ wuuri nyóó v hɔl, v fil dé bóre bal né, v wér ná wuu yókse. Bɛ tína má ká é né, v máá de yókse né, v wí"álle sɛrv.

¹²Nɛrɔ ná há wóllé dí nyamma díɔewa sɛrv, v ná wér; v há nyámmé cí tɔke é, v sí ná bíba"omo ná, né há ká muse ná há waá tenni, Nyuutna Wuse há tá nɔv bɔlú sí pá nɛ ná há cóú.

¹³Rɔ díɔe pɛrí nɛrɔ wuu, ɔ póbú ríí háá bɔlé Wuse núní díɔí. Óɔ́ wuu wɔ Wuse wuó díɔ, v í"á bóɔbóɔ, Wuse má tu síé wɔ nɛɔ́ wuú díɔ.

¹⁴Rɔ díɔe ní díɔrá, v lírá tu wíhíɛné ná háá yíkrá, áá nyísírá né.

¹⁵Híɛɔ ná né síé ka puo, a lɔl wíbɔmɔ, wíbɔmɔ síé lóú tu, a má baa lɔl sɔv.

¹⁶Ɔ maábináɔa káɔ nɔcólle tu, í sííwa tu nyísú.

¹⁷Pálo ná é wuu há kɛɔ yɔr arí zilé ná wuu há wéró, ba lé bána né, Wuse rí áá ko. U né á bána nyúú onni ná wuu há kɛɔ pummɔ; v waá bírse, anɛ wípomí háá a fíéla bíbírse é, v nána né.

¹⁸U cólle mí ní, v tɔɔ wíbɔle ná há ká tanjá mé, a a, á bírmú beɛ, a make ráá né óó ɔɔ"aalé wuu ɔɔfólewa.

¹⁹Id maábináŋa há káŋ nicólle tu, í ã nyán wuu ní. É wíé, rí nero wuu a lóŋlón wíé zesé mí, ká taŋa a félélé wíé bulé mé, a sí cóé má bulúbulú dí;

²⁰nibíino wúb cōwuló mé wuo tuŋ, áá a wíé ná há pí ģmēno Wuse síé.

²¹É wíé, í lísiwa tu busunnu wí"álle wuu mí, a lísiwa tu sahaksí wíé mé, ká póríwa tu mé a saŋ wíbule ná Wuse há dúé í sienne; é wíbule kēŋ dóé a wóllíwa la áá tá.

²²Í sí é wíbule zesé dŋŋo né bélú, amá í tuŋ wíbule ná há súb ná, rí é rá, ú nyísiwa tu né.

²³Rí nero né zésí wíbule ná, ká wúb há súb ná tŋŋé, v nhĩ ane nero há bēl nyiiló mí, a nóú há nhĩ é,

²⁴ká le, múl ná tu tu mé, ruu súlló nuso ná v há bélé ná.

²⁵Amá nero ná há múúlí kíŋse ná há wéró, a a nŋe títúllíwó tu sierv, a fēl síú ba mé, a wúb zésé káá súlle, ká tŋwó há súb ná, é tina sí ná wér, v wí"álle wuu mí.

²⁶Rí nēŋ súb ká wicóól, ká wúb nēŋdulí wo, é tina nyísú tu né, v Wuse ná cōolé ká yóó né.

²⁷Wicóólle ná há wí busunnu kené, ká cēre wérí á Ana Wuse síé mé né ká: Í bel bisĩŋsi rí yúháála mé, ba wihála sierv, ká pó rí dúnié busunnu sííwa bákú.

Zake 2

¹Id maábináŋa, í há lará Nyuutina Zeezi Kirisi ná há píŋó a dí, í báá sí nŋe tótúósú.

²Ane: Í wicōola púl há cíké, nero nóŋŋo su gēpiŋe, a hé salme nēnípur a ko zu, ká nóŋŋo má há ká súmmú a su gekōŋsa, v má ko zu.

³É né í isi fá lere gēpiŋe ná tina, a búlú rí bulé: "l waá ko ké rēéwa, rēé né weré!" Ká bul summo ná é rí bulé: "l é, cí dahá ráŋ ná!" É rá má: "Ké tié ŋ naase laka!"

⁴U é to nŋwōsó né ré? U sié to sabōŋ sariya é rí, í dídí rí?

⁵Id maábináŋa káŋ nicólle, í cí rŋŋ péíwa: Wuse wí nŋe ná há ká súmmé nibíine síé mé né túsé, ríwó a kuóré yardá sierv, a né tŋlle Wuse kuótóó ná, v há tá nŋo buló sí pá nŋe ná há cóú ní rí?

⁶Ká í é híhũse summo! Bŋe tinaáwa ná ra sié wííwaá bēŋse, a kēsíwa mómú sariyadiire síé ré?

⁷Ba ra wí yiŋero ná é Wuse há péíwaá zōke ré?

⁸Taŋá, rúwa nú tuŋ Wuse kuótóó kíŋse maké ná é, ane é ba há pŋŋsé Wuse Kenō sierv, v wéró; ba pŋŋsó bulé: "Cólí nibínōŋŋo aní tu."

⁹Amá rúwa nú tŋŋe nŋe é, wíbōmo né í í"á é; í zóké kiso ná né, v sariya sié yóíwa.

¹⁰Rí nero né zóké Wuse kiso ná wíí balá, ká tuŋ kááne ná wuu má, é tina zóké kiso ná wuu ní é.

¹¹Wuse ná sié há sé: "Sí córmu á." U né ha sé: "Sí nie búúsú." É wíé, ru né wí córmu a, ká bú nero, ɪ zóké Wuse kiso ní é.

¹²Ríwa nú bul wíé ká í" a wíé, í bíbune rí Wuse sí tɪj kíjse ná há éé nero títillú tu mé, a dííwa sariya.

¹³Nero ná há wúb nája susu fée, Wuse má sí dí tina sariya, ká súb susu fá. Amá nero ná háá fá nie susu, v wí wíi wuú fá, sariya kal díí.

¹⁴Ɔ maábinája, nero há súb kén yardá, ká wí wíweré a, v nyɔɔré mɪj neé? É yardá duo wóu la aá tá ré?

¹⁵Ane: Á maábinája bamma, bál é rá má hál, rí wí gero kené, a wí bidííli má kené,

¹⁶rííwa nójo sié búlwó rí bulé: "Á mɪj mɔ́, í mɔ́ wérí a su genne a kére waarv mé, a dí vɔkse." l há búl é, ká wúb ój péé ríwó laa sánwó tu mé, v kén mól ré?

¹⁷É wíé, nero há súb á Wuse yardá, ká wí wíweré a, v yardá ná ká yóó né.

¹⁸Nero nójo sié sí bulé: "Ɔ é á Wuse yardá." Rí nójo má bulé: "Ɔ máá a wíwere ní." Ɔ sié sí bósí bulé: "Mákíj é ná ɪ há sí wólli a Wuse yardá, ká sí wíwere a, ká ríj má mákí é ná ɪ há tɪj wíwere mí, a mákíj há a Wuse yardá."

¹⁹l íǝ rí Wuse ká balá né? U wéró, ɪ há ẽ é mé. Kanɔmɔ má ẽ é mé, a cícel.

²⁰l sié cúbúló! lí já ríwó make péi né ríi zɪj, ru né á Wuse yardá, ká wí wíweré a, ɪ yardá ká yóó né?

²¹Á naabál Abirahan tɪj eré ré ná tékétéké Wuse síé? Wí"álle mé né, bee wíé v fa kenú bio lzake mɔ́ sake koro nyúú, rúú bú, a pá Wuse.

²²l nóu rí, Abirahan fa á Wuse yardá, káá a wíwere má, é né te, v yardá cesi.

²³É óó ba há pújse wíi ná Wuse Keno sierv nɔ́ sú; ba pújsó bulé: "Abirahan yardá wíé né Wuse súb ká tékétéké." É né Wuse kánú aá yírú nanónjo.

²⁴l nóu rí, Wuse tɪj nibíino wíwere ɛɛ mé aá pób tékétéké rí, v wí yardá dɔjɔ mé né tɪjé, aá pá nibíino tékétéké.

²⁵U ká é né a pá hátuútuú Rahabe má; Wuse tɪj wí"álle mé né a bulú ká tékétéké, bee wíé v fa cákó la lzurayel duo nie nitumé, v jaa mé, a make ɲménɔ nójo pówó, ba tɪj rán lú líwó dɔjɔma nése mé, a col.

²⁶Rɪ nibíino tɛj né wí hiěsó kené, v súwó né; v sié ká é né, rɪ nero né á Wuse yardá, ká wí wíweré a, v yardá ná ká yóó né.

Zake 3

¹Ɔ maábinája, í sí lo rííwa sierv nie a bikaná, aá ja ríwó a Wuse kenzinna, bee wíé í íǝ zɪj rí, á é nie ná háá karmé, á sariya né duoké a kille nie nája.

²Á wuu ní búl wíé aá pérki wíé bíkana mé. Rɪ nero né wí wíé búlé aá pérki, v ká nɛj tu né, a wóllú tɛj wuu aá ka.

³Áá ja garka né a hé zákse nusse mé, a make ráá wólli a, ríwó títígrá nso, ráá a ríwó mómú ráń ná á háá jeé.

⁴Í bel nyiidaborzenzi, ɔa ríwó zenzi ná wuu, pozenzi má lú a lélwó aá va, ká v dikaamulmí múúre, nero ná háá mulé kánú mé, a kaá bírú há có é.

⁵Níbíino neɗdulí má síe ká é né, v ká ten cowié rí, amá vó bul wízenzi ní. Í ná níɗwie mós, ká ruv kén gur ná há zénó, v dúú wuu.

⁶Níbíino neɗdulí má síe níhí ní. U múngrá ten mé é, ká né a dúnié wíɔma wuu í'aarɔ; v yíkrá ten wuu ní aá hé busunnu mí; níɗjaa níɗ ní, v kaá nyíkrá híesó wíe wuu, á dúnié muné wuu mí.

⁷Níbíino kén dóé, balla ríwó duó wuu nyúú, ɔa rí fínfille rí tíe tútuure arí nyii sierv ɔie wuu, v wówó.

⁸Amá neɗdulí é, nén wuu wóú dóé kené, a síe wúwóllú. U ká oɗɔma ná nén wuu há wóú wuo nyán aá bil cím né; v wuu dé sú arí huɔno ná háá ɔúúse nie né.

⁹Á neɗdulí ní á kaá bírá Nyuutna Wuse há kára Ana mé, a kánú tu ɔure aá hé núbíine ná mé Wuse há méé, ɔa níesú tu Wuse.

¹⁰Nso ná háá bié, é nso ní ɔuré má. I maábináɗa, v síe wí mɔhé rúú ne é.

¹¹Í ha ná nyiwere rí nyihaaru, ri ɔa tén nyibulsí balá mé aá le?

¹²I maábináɗa, piro sí wólli élléwa nɔɗ? É rá má, éllé tuu sí wólli piro nɔɗ? Nyii ná há níhí yese háá bul nyibulsí ná mé, nyiwere wí ráń wuó bul.

¹³Í sierv orí rí kén wízume arí sípuró? Rí tína ténú málwero mí, a a wíwere ná háá maké, ruv ká nɔrí a ɔiena ka wízume.

¹⁴Amá ríwa né kén sahaksí kíɗkán arí saguɔmó, í sí nyúnyúkú ane í kén wízume; í sí nyierv nyéé cí taná mé.

¹⁵É wízume duo síe wí Wuse rí líe; v lé dúnié ní, a le núbinní, a le Sitaane má.

¹⁶Rán ná sahaksí rí saguɔmó há mínó, wíi wuu báá wí ɗménó pi, wíɔma ríwó duó wuu níi tóme.

¹⁷Amá wízume ná há lé Wuse rí, v wí busunnu kené kéréwa mé; a baa pípa tenfiél; v ɔoré, a a nie níne náná mé, a a nie fífá náná susu, a a nie í'a wíwere, v wí nie tɔse, v wí nuɗmóɗyówíe a.

¹⁸Nie ná há có tenfiél, ɔaá du tenfiél né, ɔa kílo wuu ane oɗduo, v nɔno né síe ká tékétéké ná ɔa há sí ná Wuse síe.

Zake 4

¹Beé rí hé nese arí loo, í péke? Ba wíiwa wíhíené ná há wí weri, a míníwa ten mé aá lowi ní líe ré?

²Í hiēne onni, ká wó ná; í búuse nie, aá hiēne nie die, ká wi óh wuú ná; í na náná, aá lowi, ká wi óh wuú kené, bee wíé í wi Wuse rí sɔl.

³Í sɔlɔ, ká waá ná, bee wíé í wi wérí sɔl; í sɔlɔ aá ja rííwa ósíwa wíhiēné né.

⁴Nicorma! Í wi ẽ rí nero ná há có dúnié, é tína ká Wuse dɔndomɔ né? Ẹ wíé, nero ná há có rúú dí dúnié nanɔɔne, é tína púú tu make Wuse dɔndomɔ né.

⁵Í búúnó rí Wuse Kenɔ há búl wíí ná ká yóó né? Ba púnsó bulé Wuse há púú Sabuna ná hérá mé, ɔ cóú kíńkán, aá dí báhaksí ɔ wíé má tu.

⁶Ká Wuse zilé ná ɔ háá párá, ɔ né zené kíńkán wuu; é né te, ba púɔse Wuse Kenɔ cɔɔ nɔɔɔ bulé: "Wuse cí nie ná háá mákwó tu mé, amá nie ná háá múúríwó tu, ɔ sánwó mé né."

⁷Ẹ wíé, í múúríwa tu pá Wuse; í cí Sitaane mé, ɔ sí fá kékiwa mé.

⁸Í tuu peri Wuse, ɔ má sí tuu pəriwa. Wíɔɔ"aara, í lísíwa tu wíɔɔma ɛɛ mé; nie ná há wó háá óó ẽ, í má líse bóńbón í sienne.

⁹Í búníwa susu wíé, ká wi aá hiĩni. Í lo rííwa mɔmɔ burme wííle, ká rííwa satoró burme sazókó.

¹⁰Í múúríwa tu Nyuutina Wuse síé, ɔ sí cúólíwa.

¹¹U maábináɔa, í sí bóńbón búlú náná rí. Nero ná wuu há búl nɔɔ bóńbón, é rá má a dí nɔɔ saríya, Wuse kíɔse ná né tína bul bóńbón é, a díwó saríya má. Ká ru né síé dí Wuse kíɔse ná saríya, ɔ báá to é kíɔse títiɔnɔ, ɔ kówó saríyadiíro ní.

¹²Wuse dɔɔ né bíl kíɔse ná, ɔ dɔɔ né kówó saríyadiíro má. U né wo nie la aá tá, ɔ né wówó aá zóke má. Beé rí síé kái, ɔ dídí nɔɔ saríya?

¹³Í má zesi, í nie ná háá ké aá bulé: "Zaa, é rá má cíé, á sí mú tóó né a a buná síí, a va yelí rán, a ná nyɔré."

¹⁴Í ẽ wíí ná cíé háá á rúú pəriwa ré? Í hiēsó dé ne kɔlɔ né; ɔ há dé kɔlɔ cíɔɔ, mɔɔ rɔɔ yúksó.

¹⁵U mɔhó rííwa bulé: "Rɔɔ né ká Nyuutina Wuse cólle, á sí ka muse, a a nye rí nye."

¹⁶Amá í mákiwa tu né, aá ɔmówíwa jáɔwa. Ẹ nyɔko duo síé wi weri.

¹⁷Rí nero né ẽ wérí ɛɛ, ká wi éé, ɔ ká wíɔɔ ré a cíúnɔ.

Zake 5

¹Í má die tínáwa, í zesi! Í wíwi a cáási kíńkán, bee wíé wulawa sí pəriwa.

²Í die ná zókó, kalɔriwa má líériwa genne.

³Í salme rííwa wáre wuu fíó; ba fuló síéda cíníwa mé; ɔ sí dííwa teɔ, ane níɔ. Dúnié isé péró, ká í ha nyán die bil.

⁴Í vóó, í wííwa bakse tutonna tùmé, ká ɓa wí aá héíwa mé; í wí tanjá t́jé. Í bakse tutonna ná ɣmaame síé zó Wuse dilla; v né ká dúnié wuu Nyuutina.

⁵Í dé muɣ wér rí satoró mé né, dúnié mí. Í díésíwa tu a vó hé nɔv, ane puse ɓa háá ɗóé ríwó ɓúúse.

⁶Í dí saríya yo nɛ ná há wí wíí wuu zóké, a ɓúúsíwó, ká ɓa wí lówé aá ja ríwó lówó tu.

⁷ɗ maábináɣa, í síé dí nyamma aá ja Nyuutina Zeezi burkoe. Í ná bápaaro háá dí nyamma é, aá ɗelle rí onparé ɗse wéri: Uú pó duópuse mí ní, a kaá ja hatɣníduonni.

⁸Í má síé dí nyamma, a lo rííwa naase dúori wéri, bee wíé Nyuutina Zeezi koe ṕrí t́síí.

⁹ɗ maábináɣa, í sí wíé ɣmúnɣmúrmú náná rí, rí Wuse háá dííwa saríya. Í ná, saríyadiíro ṕrí t́síí, v muɣ ɗánnɔ mé.

¹⁰ɗ maábináɣa, í bel Wuse wílaabulla ná ɗie há ná wula é, arí nyamma ná ɓa há ɗié, ká t́ɣwó nabulle; ɓa faá ɓul wíé Nyuutina Wuse yir mé né.

¹¹Tanjá, á sé ɓa ná wér, ɓa há cíné t́ke wéri. Í né Zoɔbe wíé, v há dí nyamma é, v ɗɣírsi, Nyuutina Wuse há ṕó óɣ ná í íó ré, bee wíé Nyuutina Wuse susufárv zénó, v sawér má zénɣ.

¹²ɗ maábináɣa, v ná wíé há fíémó né ká: Í pó rííwa sí bána yir mé ɣmíésú, a sí t́ie yir mé ɣmíésú, a sí óɣ wuu yir má mé ɣmíésú. Wíí há ká é, í ɓul é: rí óó ní, í ɓulé: "Óó," rí aí né í ɓulé: "Aí," a make rí Wuse sííwa saríya dí.

¹³Rí nén ḿnííwa sɛrv aá ná wula, rí t́ina sɔl Wuse rúb sánó mé. Rí nén ḿnííwa sɛrv a muɣ satoró mé, rí t́ina yí yula aá ɓi Wuse mé.

¹⁴Rí nén ḿnííwa sɛrv aá wule, rí t́ina yíre wícóólísídiíre, ríwó hé nɔv v nyúú mí, Nyuutina yir mé, ká sɔl Wuse ṕó.

¹⁵Yardá wısló sí a rí Nyuutina Wuse dúórú, a cúólú rúb isi. Ruv fa á wíé zóke má, v sí ná suúri.

¹⁶É wíé, í césíwa wízóké pá náná, a sɔl Wuse pá náná, a make rííwa ná tenfíél. Nitékétéké wısló kén dóé wéri, aá ɗse wízenɣi.

¹⁷Eli má fa ká nıbííno ní anırá má. U sıl Wuse rí tanjá, rí duón sí ko; duón ɗiéna cí a wí kúé, ɓɣse botoro rí caɣse balgo.

¹⁸É har rí mé né, v baa sɔl Wuse rí duón ko; duón ɗiéna ko, ɗie ɗse.

¹⁹ɗ maábináɣa, rííwa sɛrv oro rí tá tanjá ná ká yénɣi ɓón, rííwa nóɣo kánú burhé tanjá ɣménɔ ná mé,

²⁰Í zuɣ rí nɛrɔ ná há kén wíɓɔɣ"aaro burko hé ɣménɔ ná v há t́éé mé, v sí la t́ina muse tá, a t́ɣ é wíé Wuse sí hé wíɓɔmɔ ɗíkana suúri.

1 Piere

1 Piere 1

¹Id Piere há ká Zeezi Kirisi ntvmí, η né pñse kenó né, aá pá Wuse ntwsé ná há ðésé, a mñ dñí wuu a a nñhórá, a mñ Pñ dñílle, Galasi, Kapadóse, Azi arí Bitini tíe wuu mí.

²Fól wuu rí, á Ana Wuse tóósiwa, a púú Sabuna héiwa mé, í óú nie, a make ríiwa títu Zeezi Kirisi nvo, ká rúú cél ná há bísé, múbúriwa busunnu. Rí Wuse bárka ríú tenfiél súúri kíñkán a péiwa!

³Á bírá Nyuutuna Zeezi Kirisi Ana Wuse mé! U susufárv zéñ mí ní te, v a, á ka mufelo, ane ða há bíré lólrá, a tíñv há illi Zeezi Kirisi svv mé ná yir mé; é wíé, á kén muse yiela,

⁴aá ðelle liwe ná Wuse há bílú nie mé. É liwe waá zoke, ða waá bírsi, ða wér má waá líise; ða né síe Wuse bíliwa mé, bána nyúú.

⁵Í nie ná há kén yardá, Wuse tíñv dóé mí ní, aá béliwa mé, rúú léiwa tá. Dúnié isé mí ní síe, rí nie ná, é ná v há léiwa tá.

⁶É wíé né te, rvv né héé ríiwa dí wula, ríiwa sienne zoke mól néé mí má, í ha ðowe aá jvose é.

⁷Wula ná í háá díe níí mákiwa yardá wér mvoso, ane salme ða háá pi níñ miere líse, v a wéri é, ká v to omo ná há sí dááne kaá mú wuu. Amá í yardá ná wula há mákú wér mvoso, v píñ ke salme naasi eré. É níú tíllé, rí Zeezi Kirisi burkoe ná mé, ríiwa ná hvuma, píñ arí yir.

⁸Í síí wí Zeezi Kirisi néé, ká í cóú. Í síí ha wúú néé, ká í lóú dí, a jíjvose kíñkán, jvose ná há wí wuó mánse,

⁹bee wíé í Zeezi laadí ná óó í ná laaté, Wuse rí, v né kéiwa wíjaalí.

¹⁰Wuse wílaabulla bíúné Wuse laaté né wíé, a tíñv naase rí sífiema, a bul bárka né Wuse fa há bíliwa mé wíé fól wuu.

¹¹Kirisi Sabuna fa mñwó mé, a la síe mánse wula ná Kirisi háá á rúú dí, arí píñ ná v háá á rúú ná wíé, a pówó. Ba síe fa hé dóé aá ja ríwó zñ cère ná mé, é wíé háá á ríwó peri, arí wíí ná mé, ða háá tñé, ríi zñ é wíé.

¹²Amá Wuse mákó púú wílaabulla ná, ríwó zñ rí ða tu wíé rá, ða bul é wíé, amá í wíé né. É wíé né síe zaá né, nie ná háá bul Labaariwero ná bul péiwa, arí Wuse Sabuna ná v há túmé v lé bána tuwí dóé. Wuse malíkawa má tu dé híhiēne é wíé zumé né.

¹³É wíé, í káníwa tu a pó wéri, a lo ríiwa sabñse má a ðiwómmé, a sí wíé náña mé cúmú, ká lo ríiwa yiela wuu mñ bárka ná, Zeezi Kirisi burkoe mí, í háá á ríiwa ná mé.

¹⁴Í tñ Wuse nvo, ane heñbiisi háá tíñwó áná nvo é, ká báá sííwa tu píí héiwa tésíé wíhiēné ná mé, í fa há wí ē káá a.

¹⁵Wuse ná há yíriwa, v wí busunnu mvó wuu kené; é wíé, í má pó rí busunnu sííwa mé mínó, í wí"álle wuu sierv.

¹⁶Ba púñse Wuse Keno sierv bulé Wuse sé: "Í sí busunnu kánó, bee wíé η tu wí busunnu kené."

¹⁷Í wísvló mé, í kénj Wuse aá yíriwa Ana né; v né síé dí nɛɔ wuu wí"álle sariya, v wí nié cakse. É wíé, í dúníé né mí muné mé, í fóbú héwíñ í wí"álle mé.

¹⁸Tañá, í ẽ kuj ná há ηmówé mvoɔɔ, a make rííwa léíwa tu wíyóówa ná í naabálwa há téé péíwa, í í"a nése mé. U síé to onni ná háá zóké ane salme meéwí, é rá má wáre meéwí ní túñ é kuj.

¹⁹Amá Kirisi cėl ná pínj há ke onni wuu, ní yówé léíwa. U né ɓa kaa ɔse vuk, ane pewie ná há wéró, a wí dıkosó wuu kené.

²⁰Wuse fa lá síé lísó í wíé, ruu ha wí dúníé éé, é né te, v a í zímú dúníé hatíñné tápule nyáñ mé, í wér wíé.

²¹Kirisi mí ní í tuñ, a la Wuse dí. Wuse né illú suu mé, a póbú pínj; é wíé, í yardá ríriwa yiela muñ Wuse mé né.

²²Í háá tuñ tañá ηménɔ ná é, í píúriwa tu, í báá wí busunnu kené, a make rííwa cóllíwa maábináña ari tañá. Í síé cólli nánj kínkán aríriwa sienne wuu.

²³Ba lúliwa lulfelo né, a tuñ Wuse wíbule ná háá pá nie muse mé. Níbíino háá suwé ra wííwa é muse péé, amá Wuse ná há waá suwe né péíwa mufelo, a tíñú wíbule ná há wómmó, a waá daare má, a kaá mó wuu mí.

²⁴Ba púñse Wuse Keno sierv bulé: "Níbíino wuu nhĩ nyóó né. U wér má wuu nhĩ nyóful há muñ gur mé né. Nyóó ná síé hul, v fula má yuori.

²⁵Amá Nyuutina Wuse wíbule é sí muñ, a kaá mó wuu." É wíbule né síé ká Labaariwero ná, ɓa há bulé péíwa.

1 Piere 2

¹Í síé lísíwa tu wíbɔma ríwó dúó wuu ee mé; í sí línj wíé á, í sí nuñmóñyóó wí"álle á, í sí nánj gúbúmú, a sí nánj yura zókú.

²Amá ane bipulle háá hiñe úl é, í má híhiñe Wuse wíbule ná é, a make rííwa wóó sierv, a mó peri tápuł ná Wuse háá á rúb léíwa tá ɓóñ.

³Í tu nóú, ri Nyuutina Wuse wéró.

⁴É wíé, í tuu peri Nyuutina Zeezi. U né ká dówí ná há kénj muse, ká núbíine vóú. Amá Wuse é lísó, a nóú ruu wéró kille onni wuu, a póbú.

⁵Í má tu nhĩ dówóó ná há kénj muse né. É wíé, í lo rí Wuse káníwa so jaa ná há ká Wuse Sabuna jaa, rííwa a Wuse vuk"ɔsa púl ná há wí busunnu mvó wuu kené, a make rííwa tuñ Wuse Sabuna mé, a ɔse vuk ná há sí ka hieñ a pá Wuse, a tuñ Zeezi Kirisi yur mé.

⁶É ná há púŋse Wuse Kenɔ siɛɛ né nye: Wuse sé: "D líse dówí ná há wéro kíŋkán, a púú bílín jaa múl nagbáŋjé, Siyɔŋ mé. Nɛɔ ná wuu sié há púú yardá hóú mí, hĩse wi tɪná díí ná."

⁷Í nɛ ná sié há pííwa yardá hé é dówí mé, v pín ke óŋ wuu, a péíwa. Amá nɛ ná há wúb yardá píé hóú mí, ɔa púŋse Wuse Kenɔ siɛɛ búlwó wíé bulé: "Dówí ná jɪsɔɔra há véé tá, é dówí né bírmé dówíwero ná há dúókó, ɔa pii bil jaa múl nagbáŋjé."

⁸Ba báá púŋse Wuse Kenɔ ɔɔ nɔŋo má bulé: "Nɛ sí gɛnne é dówí mé; é dówí ká búí né aá yo nɛ." Nɛ ná há vé Wuse nɔɔ tɪjé, ɔa níí gɛnnú mé, é né bílwó mí fól wuu.

⁹Amá í é, í né ká duo ná Wuse há lísé, í né ká Kuozeno vuk"ɔɔsa púl, í né ká nɛ ná há wi busunnu kené, í né ká Wuse ntílle. Wuse yíriwa, rííwa búlú tótɔŋzɛŋsi ná v há tómé wíé né, a pá nɛ. U lísíwa bíno mí a hé pɔmmɔwero ná nɔŋo há toó siɛɛ.

¹⁰Tésíé mí, í fa to Wuse ntílle, ká sísénye, í kób ntílle né. Í fa wi Wuse susufáɛ néé, ká sísénye, í mínú susufáɛ siɛɛ né.

¹¹D nícólle tu, í sí súllú, í ká zúzúllé ré, a a nɪhúɔrá dúníé né siɛɛ. É wíé, ŋh súlíwa, í lísíwa tu í nɪbinní wíhĩɛné mé, bee wíé ɔa né cíníwa mé rííwa sí Wuse satóɔrwíé á.

¹²Í káníwa tu wérí, nɛ ná há wi Wuse wíé tɪj siɛɛ, a make, ráŋ ná ɔa háá géíwa har, a bul rííwaá tɪj bóŋbóŋ, ríwó néíwa wíwere, a bɔl ká bi Wuse mé, kal ná v háá á rúb ko.

¹³Nyuutina Zeezi Kirisi wíé, í saŋ pá nɛ ná wuu há kɛŋ tɪj, áá béliíwa dúníé né mí; í saŋ pá kuózeno, v né kíwó wuu;

¹⁴a saŋ pá kuówíela ná kuózeno há bílé, ríwó bíbɛŋse wíbɔŋ"aara, ká bíbe wíwer"aara mé.

¹⁵Wuse satoró né ká rííwa a wíwere, a make rí nícólle ná há wi wíí ě, ríwó nɔɔse maane, ríwó sí wóllí búlíwa wíé.

¹⁶Í káníwa tu, anɛ nɛ ná há tíwó tu, ká taŋa sí tɪjtu ná káá ŋmɔwe nyelo, káá tótɔŋ wíbɔma; amá í káníwa tu anɛ Wuse tɔtɔnna.

¹⁷Í zízíl nɛ wuu; í cóllíwa maábináŋa; í fífá Wuse; í zízíl kuózeno má.

¹⁸Í nɛ ná há ká tótɔnná a tɪj áá pá nɛ, í títɪjíwa nɪhĩɛse nɔɔse, ká zízílwó wérí, tɛŋ wuu mí; v to ɔa ná há wéro a a nɔɔré dɔŋo né mɔhĩ, rííwa tɪj é pá, amá ɔa ríwó ná wíé há dúókó wuu ní.

¹⁹Rɪ nɛɔ né tɪj Wuse wíé ríí saŋ dí wula ná, v há wi mɔhĩ rúb dí, v é ká wíwérí rí.

²⁰Ru né á wíí zɔke ríwó ŋmówí, ríí saŋ dí wula má, v to yír wíí. Amá ru níí a wérí, ká ríwó ha dɔwe bíbɛŋsí, ríí saŋ dí wula, v ká wíwérí rí Wuse rí.

²¹É wíé, Wuse yíriwa má rííwa dí wula né; bee wíé Kirisi tu dí wula é né, í wíé; í bélú, ká tɪj nabulle.

²²U wi wíbóŋ wuu éé; nyíɛɛ mɔɔ má tu wúb nɔɔ tɪjé le.

²³Ba há túksú, v wí túksé tún. Ba há bējsú, v wí súú sí a wíí, amá v tóó pá Wuse né, v núí dí sariya v síí mé.

²⁴Zeezi Kirisi tu né lará wíboma cííne, 6a kánú báse dagesé daha, a make ráá bírírá har te wíboma, káá tñj tékétéké. Ba búrmó, é né dúóriwa.

²⁵Í fa nhí pieñse há télé né, amá mól néé mí, í bíró kóíwa núnvólo rí, v núí béliwa mé.

1 Piere 3

¹Háála, í má múúríwa tu péíwa báláwa. Rúíwa núí tñj é, háála ná báláwa há wí Wuse wíé léé dí, 6a sí tñjwó háála málwero ná wíé, a lóú dí, rí 6a wúú wíé búlé pówó má tu,

²bee wíé 6a sí ná é í há kénj málwero, a ka zíle sabuna má.

³Í sííwa tanjá wuu píí hé tñj 6iera háwerí mí, ane: nyúpúse burmidaaró, salme onni héé, arí gepiñe sui.

⁴Amá í lo rúíwa tu 6ieré wuu míníwa sienne né; í ka nyamma, a a nuporé má, v né ká wér ná há waá tenni, ká ka nyoré má wérí, Wuse síé.

⁵Tésíé mí, háála ná háá tñj Wuse, 6a yiela má yelli Wuse mé, 6a tu 6ieré fa ká é né; 6a fa múúríwó tu aá pówó báláwa.

⁶Ane Aburahan háálo Saara, fa háá tñj bálá nvo wérí é, a kánú aá yírú nyúútina. Rúíwa má né síé wí héwín fá, wíí wuu mí, káá í'a wíé ná há wéró, í 6iéna ká Saara nihē ní.

⁷Báála, í má ka málwero a káníwa háála wérí. Í zñj rí 6a dóé wííwa péré. É wíé, í zízílwó, 6a rííwa wuu ní tñj muse ná Wuse háá á rúú pá mé. Í tñj é, a make rí wíí wuu sííwa wisuló naa gbá.

⁸Í wítenní ní ká: Í wuu ka sabuna balá; í fífá nánjá susu, a cólli nánjá, bee wíé í ká maábinánja ré. Í ka sawér nánjá rí, a múúríwa tu aá pá nánjá.

⁹Rí nero á bónbónj í mé, í sí bónbónj áá tnmú; rñv túksiwa má, í sí túksi tñj, amá í sul Wuse, rúú hé bárka pá tína. Wuse túósiwa é wíé né, a make rííwa ná bárka ná v há bílíwa mé.

¹⁰Ba pññse Wuse Kenó sierv bulé: "Rí nero wúú já rúú ná wér, v dúnié mí muné mé, rí tína kánú neñdulí, a sí wíboma búlú, a sí nyienne nyé.

¹¹Rí tína sí bónbónj tnmú, káá tñj wérí, a fél síí aá jóú rí nie péke wérí.

¹²Wuse síé wuu mñj nie ná há mñj tanjá mé né, a wúólú dulla aá zésíwó sulé. Amá v bíró har né aá te, nie ná háá tñj bónbónj."

¹³Rúíwa né síé bíéri wérí ee mé, áñ rí sí pí bónbónj éíwa mé?

¹⁴Rúíwa núí tñj tékétéké, ká níná wula má, í sí ná wér! É wíé, í sí nbiíne fá, a sí ló rííwa beñtunni má fúkli.

¹⁵Amá í bíbel Kirisi dñj né, í beñtunni sierv, a lo rúú éíwa Nyuutina. Tñj wuu mí, rí nñj bósiwa yiela ná í há kené Kirisi mí wíé, í káníwa tu a tñj naase pá tína.

¹⁶Í taŋa zíl tína, a póríwa tu mé, a mánse pób. Í lo ríwa sabuna a wérí a pí díbalá, a make rí hũse ka nie ná háá zókíwa yura, aá búlíwa málwero wíé bónbón, Kirisi ɣménó mé.

¹⁷Ruv né ká Wuse cólle, ríwa dí wula a tuŋ wérí ɛ wíé, v né weré a kille í háá dí wula a tuŋ bónbón í há ɛ wíé.

¹⁸Kirisi tu dí wula naasí balá, wíé ná wuu mí, nɔbííne wíboma yur mé. U wí wíí zóké ká suwe, wízokra yur mé, a make rúb kángrá peri Wuse. Nɔbííne ní búú, amá Wuse Sabuna íllú suv mé.

¹⁹É har rí mé, v múb búlú ballí wíé pá sabuɔboma ná, ba há tó bunajaa mé;

²⁰Ba né tésíé mí fa vé Wuse nɔɔ, tén ná mé Wuse há nyámmé aá delle rí Nowe burme nyiidaborzeno ná. Nie córí duɔɔ, ba bón ní é, a zv nyiidaborzeno ná, a daali nyii nyúú, a lówó tu.

²¹Ba há dáálí nyii ná nyúú é, v nɔhĩ wícúólínyimuɔsi ná zaa há lará aá tá né. É nyimuɔsi síé to ane tén busunnu fó téé, amá v ká sulé ré, Wuse rí, rúb sésirá banɔille wíboma né tá, a tuŋ Zeezi Kirisi há búré isi suv mé ná yur mé,

²²a zí bána nyúú, a ké Wuse néduu, Wuse malíkawa, arí bána nyúú tén tínáwa rí dóé tínáwa wuu, múúríwó tu pób.

1 Piere 4

¹É wíé, Kirisi há dí wula v tɛɣnamie mé é, í má lo rí é sabuna míníwa mé, a éíwa nadúóriwíí; bee wíé nero ná há dí wula v tɛɣnamie mé, v tína rí wíboma báá wí wíí kené.

²A de kaa mo nye mé, í dúnié mí muné wuu mí, v mɔhó ríwa títuŋ Wuse cólle ní, ká tá nɔbinní.

³Tésíé mí wuu, í faá a wíé ná nie ná há wí Wuse tuŋ, háá éé né, v síé mɔhó. Í faá a nɔlulíwíé, aá tɛɣíwa tu wíhĩéné, a nyo sunne búbuki, a dí aá daare, a pi sunyóórnaa víva, arí venni baaré, ká éé kísú, Wuse ɣménó mé.

⁴Múl néé mí síé, nie ná há wí Wuse tuŋ ná há zúé múbre wíboma sierv, aá tuŋ ká báá wííwaá ná, é wíé sierv, v é vókwó ré, é né te baá túksíwa.

⁵Amá ba sí bílwó nɔvse Wuse rí; v né kenú tu rúb dí nɔwómme rí nɔvse saríya.

⁶É wíé né te, ba bul Wuse Labaartwero ná wíé pá nie ná zaa há ká súsé má, bee wíé Wuse fa lá síé díwó saríya ré, ba dúnié muné mé, ane nie wuu; amá ba bul Labaartwero ná pówó, a make ríwó tuŋ Wuse Sabuna mé, a ná muse né.

⁷Dúnié isé pɛrí tésíí. É wíé, í káníwa tu a pó wérí, a make ríwa wólli Wuse cúcuole.

⁸Wíí ná há fiémó a mo ríwa la síé a né ká: Í hé dóé a cólli nánjá wérí; ríwa né có nánjá, í sí títá wíé búkana, í nánja há éé zókíwa mé.

⁹Í cake aá la nánjá wérí, í juse mé, ká sí wíé ɣmúɣmúrmú.

¹⁰Wuse Sabuna dóé ná há ká bámmá bámmáwa, v pii béíwa, nero wuu kánú ker a tuj wéri arí tanjá, aá sánj nána mé.

¹¹Nero ná há ká wíbúlló, rúb búbul wíé ná há lé Wuse; nero ná há túmé aá pá nte, rúb ka dóé ná Wuse há pób né, a tuj aá pá nte. Í tuj é a make wí wuu mí, rí nte tuj Zeezi Kirisi mí, a pínsi Wuse. Wuse né te píj arí dóé, a de kaa mómu wuu. Amu!

¹²Ð nicólle tu, í dé caase muj wula mé né aá dí, v sié ká mlé ré, Wuse pi aá míliwa rúb ná. Í sié sí ló rúb é vókiwa, ríiwa bíbune ane wíbérmi rí.

¹³Amá í jíjvose, bee wíé í tujó aá dí wula ná Kirisi há dié ní, a make ríiwa jvose rí satoró bizenó, kal ná v háá á rúb mákú píj pá nte wuu.

¹⁴Ri nte nú túksiwa Kirisi wíé, í ná wér, bee wíé Wuse Sabuna ná há píj, míniwa mé.

¹⁵Í pó ríiwa oro wuu sí wihála ná, a tujó há tuj bóh bóh wíé, é rá má v há óu nero wíé, é rá má v há géé wíé, é rá má v há zúé mínú nóh wí ná há wúb bel mí, a kaá kúsi.

¹⁶Amá nero ná wuu háá ná wihála v há ká Kurtiē wíé, úú sí hūse fá; v mōhō rúb pípijsi Wuse né, v há ká Kirisi nēj wíé.

¹⁷Tēj ná mé Wuse háá á rúb dí dúnié sariya péró. Wuse sié á rúb púlú nte mé né, a dí é sariya. Ri Wuse né sié á rúb púlra mé né, a dí sariya, ká ná, nte ná há vé Wuse Labaariwero ná laa díí, ba digírsi á rúb ne eré ré?

¹⁸Ba pūjse Wuse Kenó sierv bulé: "Ri nero ná há ká tékétéké má tu laaté né ká wídúó, ká ná, nutienne ná há wí Wuse tuj, vó ne eréwa ríi pówó?"

¹⁹É wíé, nte ná háá dí wula Wuse satoró mé, ríwó ha í" a wéri, ká píwó tu wuu hé Wuse ná há máwó nése mé bóh; v há súú ná, vó óú né.

1 Pierre 5

¹Múl néé mí, ηή bul wicúólísídiire ná há míniwa sierv rí né; η má ká wicúólísídiíro ní. Ð tu sí ná wula ná Kirisi há dié; η sié sí ná ker má, píj ná Kirisi háá á rúb burko ná mé. Ðj suliwa:

²Í bel Wuse nte ná v há pié héiwa nése mé, ane penulo háá bélú piense mí é. Í bélwó mí arí satoró, ane é Wuse háá jéé, rúb sí wífikí á, a sí bijoo sabuna má kánú, amá í bélwó mí arí sawér.

³Í sí dóé dí, nte ná Wuse há pié héiwa nése mé nyúú. Amá í ka málwero, ríwó ná, a tujíwa nabulle.

⁴Ríiwa nú tuj é, kal ná Zeezi Kirisi ní há ká Wuse nte bíbelle wuu Nyuutina, háá á rúb burko, v sí péiwa píj ná há ká bibaker ná, há waá zókí ná.

⁵Í má hejbiwafele, í múúriwa tu pá wicúólísídiire. Í wuu múúriwa tu pá náná, í kéne sierv; ba pūjse Wuse Kenó sierv bulé: "Wuse cí nte ná háá mákwó tu mé, amá nte ná háá múúriwó tu, vó sánwó mé né."

⁶É wíé í múúriwa tu, Wuse ná há kén dóé nése mé, a make rúb cúolíwa kal ná, v há có.

⁷Wíé ná wuu há ká búiná a péíwa, í pii hé Wuse nése mé, bee wíé v nù béliwa.

⁸Í káníwa tu, a pó wérí! Í duɲɔmɔ Sitaane de bíbááriwa nyúú ní, áá ja nɛrɔ rúb ka, anɛ kíɲkáná há úúré áá ja ɓidíili.

⁹Í síé sí sán pób, í cíníwa yardá naa mé wérí. Í íǝ zuɲ rííwa maábináɲa ná há muɲ dúnié kíɲkere wuu, ɓa máá ná wula é né.

¹⁰Í ha sí dí wula dááne muó. Amá Wuse né há ká bárka rírú duó wuu tína, v né yííwa rííwa ka ker, Zeezi Kirisi píɲ ná há wɪ tokó kené mí. Wuse tu né síé á rúb a rííwa wíé wuu cére, a a rííwa ka wérí, a péíwa dóé rííwa cí wérí, a sí léklú.

¹¹Wuse né tɛ dóé, a kaá mú wuu. Amu!

¹²Sulveɲ né sánɲɲ mé, ɲ púnse wíé nyán muó rɲ péíwa. ɗ é nóú ruu kára maábinón ré, a a nitaɲá má. ɗ síé púnse é wíé péíwa, rɲ dúóriwa naase né, ká bul péíwa, rííwa zuɲ rí Wuse taɲá bárka ɲménɔ mé né, í ɓiéna muɲ; í síé ka wérí.

¹³Zeezi laadíire ná há muɲ Babuloone mé réeɲa, a má a Wuse ntuɔsé aníwa, ɓaá cúólíwa. ɗ bio Marke máá cúólíwa.

¹⁴Í bólle náná, a tuɲ náná baɲa vɔsé mé, cólle siɛru. Rí Wuse péíwa nɛ ná wuu há muɲ Kirisi nése mé, tɛɲfíél!

2 Piere

2 Piere 1

¹Ɖ é Sumɔŋ Piere há ká Zeezi Kirisi tutónnó, a óó nutumí má, ɲ né púnse kenɔ né, áá pá nɛ ná há lá Zeezi Kirisi dí, anɛ á má há lóó dí é; ɔ síé ká wíwérí rí, Wuse, rírá Laataaro Zeezi Kirisi há ká tékétéké tɔŋ párá.

²Rí Wuse bárka rí tɛŋfiél pəriwa kíŋkán, a tɔŋ zumé ná í há kené, a mó tɔne Wuse rírá Nyuutuna Zeezi Kirisi mí!

³Wuse tɔŋó dóé mí, a párá onni ná wuu há sí wóllírá mé sán, á hiěsó mí, ráá tɔŋ Wuse wíé wérí; ɔ né éé á zɔŋ nɛro ná há yírírá á ka ker, ɔ pín rírú málwero wuu siɛɔ.

⁴É né tɛ, Wuse párá onni ná zɛŋsí ríwó pín há ke onni wuu, ɔ fa há tá nɔo buló sí tɛ. U síé párá é onni, a make ráá lísírá tu dúnié wísɔré mé; nibííne wíhiěné né héwó. Á síé lísírá tu, a niese Wuse tu mála.

⁵É wíé, í héíwa taŋá wuu, ká rí málwero súúri yardá ná í há kené mí, rí zumé má súúri málwero mí,

⁶rí wóllí tu má baa súúri zumé mé, rí nyamma má súúri wóllí tu mé, rí Wuse tɔŋé taŋá má baa súúri nyamma mé,

⁷rí maábiirí náŋá zíle má baa súúri Wuse tɔŋé taŋá mé, rí náŋá cólle síé súúri maábiirí náŋá zíle mí.

⁸Rí wíé nyán né rííwa í"á kíŋkán, é sí a rííwa ɔse zɔŋ Nyuutuna Zeezi Kirisi, a tútɔŋ wérí ɔ zumé ná siɛɔ.

⁹Nɛro ná há wí é wíé a, ɔ nihí nyummo né, ɔ wí dibólí ná; ɔ súlló, rí Wuse fa hóú tésíé wízóké suúri.

¹⁰É wíé, maábináŋa, Wuse há yíríwa, a túbósiwa, í ɔse hé dóé, a cí é naa mé wérí. Rííwa níí tɔŋ é, í waá genne má tu, Wuse ɲménɔ mé.

¹¹É é, ɲménɔ sí jélle péíwa, rííwa zórá Laataaro Nyuutuna Zeezi Kirisi kuorí ná há wí dutenní kené siɛɔ.

¹²É né tɛ, tɛŋ wuu mí, ɲ ha sí lílísiwa arí é wíé. Í íwó ré wááre, a ka wérí, a cí tke taŋá ná ba há pié kármíwa.

¹³Ɖ taŋa ha há mɔŋ dúnié né mí, ɲ nóó rɔɔ céró a pán, ɲ hiěsó mí, ríŋ ha pi wíé nyán lílísiwa, a make rííwa sí súlló, ká pó wérí.

¹⁴Ɖ íŝ ríŋ báá waá a ríŋ dááne tóó mé, anɛ é, á Nyuutuna Zeezi Kirisi há mánse pán.

¹⁵É wíé, ɲ síé sí hé dóé, a make rɔŋ né sówé má, rííwa ka é wíé lílísiwa tu, tɛŋ wuu mí.

¹⁶Taŋá, ɔ to anɛ nibííne zumé wíluké ní á luki, a a nɛ zírírá Nyuutuna Zeezi Kirisi, háá á rúb kó dúnié arí dóé, amá á tu síé né nóú pín, a mánse pá nɛ.

¹⁷U ná yur arí pín ná v Ana Wuse rí né; ká Wuse né sié há ká pín ná nóŋo há toó, v núú liŋó há sé: "O Bicolli tu né nye, η sierv wuu ní tórú wíé."

¹⁸É liŋó há lé bána rí tuwi, á tu núú, bee wíé á rí Nyuutina Zeezi wuu ní fa muη paalo ná nyúú, Wuse há túwé.

¹⁹É né te, á ɔse la Wuse wílaabulla wíbulé áá dí é. U sié mɔhó ríwa zesi é wíé wérí, a kaá ja tóó pulé, rí nyunyaŋwul sié pón, a cááníwa banɔlle; ɔa nhí caanó háá tul bino sierv né.

²⁰Wíí ná há ká wífiéŋ, a mɔ ríwa la sié zuŋ né ká: Wíé ná Wuse wílaabulla há búlé, a pónse hé Wuse Kenɔ sierv, néŋ wuu wúb tu wízume wuo kaá líse é wíé múúla.

²¹Ba háá búl wíé ná wúb tu cólle ní líé. Amá Wuse Sabuna ní múnwó mé, a yíkwó, ɔa la Wuse nuɔ wíé áá bul.

2 Piere 2

¹Tésié mí, wílaabulla fa muη lzurayel duo nie sierv, a a nyetúiná; v sié á rúb ne é tu né, a péíwa má, nie ná háá karme nyewíé sí zúíwa sierv, a lɔre karme wíé ná háá zɔke nie. Ba sí ve Nyuutina ná há lówó tá; a tu é wíé, v waá dááne, ká rí zókru ɔizeno pérwó.

²Nie ɔíkana sié sí túnwó mé, áá a nilulíwíé, rí nie tu é mé a zɔke Wuse ηménɔ yur.

³Nie ná háá karme nyewíé, ɔa híéné ɔie áá daare; ɔa sié sí tuŋ nuηmónη mé, a nyise áá léíwa ɔie. Amá fól wuu rí, Wuse dí saríya yówó; ɔa zóké báá wí tápúl kené.

⁴Wuse malíkawa ná má tu fa há éé zókú mé, v wúb yóó lóé. U késiów yoo hé nínjaa sierv, ɔa vósiów rí benzelle tá, bino sierv rán, áá delle kal ná Wuse háá á rúb dí nie saríya.

⁵Tésié mí, Nowe tén mé nie ná fa háá a wíbɔma, Wuse wúb má yóó lóé. U óó duózeŋsi ko kíŋkán, nyii gíri, a tó tíe wuu mí, a pa wíbɔŋ"aara ná wuu, ká lo Nowe rírú nie: ɔa nie córí duŋɔ. É Nowe sié fa búl Wuse taŋá ná wíé pá nie.

⁶Tóne belle má fa muη rán, ɔaá yírwó Sodomi arí Gɔmɔɔre. Ba má nie fa á wíbɔma, Wuse dí saríya yówó, a a nín díwó ríwó onni wuu múóle. U éé já rúb make wíí ná háá á rúb peri wíbɔŋ"aara wuu ní.

⁷É tén mé, báálo oro, ɔaá yíre Lɔte, a fa a nutékétéké, a muη é tóne wíbɔŋ"aara ná sierv; v duŋɔ né Wuse a, v lú le. Ba wí"álle ná faá zɔke Lɔte sierv wérí.

⁸Lɔte sié fa há ká nutékétéké ká kénwó sierv, a níná, ká níne wíbɔma ná ɔa háá éé kal wuu, é faá mílmú wérí, v nutáŋne ná yur mé.

⁹Wíé nyán wuu sié jówó mákrá, ráá zuŋ rí Nyuutina Wuse ē ηménɔ ná v há sí tuŋ, ká líse nie ná háá túb taŋá, díŋewa mé, a zuŋ ηménɔ ná má v há sí tuŋ, ká a rí nie ná háá tuŋ bóŋbón, ríwó ná wula, cíe saríya kal.

¹⁰Nie ná há tǵwó wíhiēné mé aá a nílulíwíé, ká bel aá guoni Wuse tǵ ná, é nie né rí Wuse ɔse a ríwó ná wula kíńkán. Nie ná háá karme nyewíé ná, ɔa wí nēń wuú fá, ká ka nyúduo má; ɔa wí pǵ tǵnáwa ná há muń bána nyúú zíl muó má, ká tǵtǵsǵwó.

¹¹Nie ná háá karme nyewíé, Wuse malíkawa dóé kíwó a tá tíé, ká ɔa wí wízókí wuu píé cíúne é pǵ tǵnáwa, a tǵksǵwó, Nyuutina Wuse síé.

¹²Nie ná háá karme nyewíé ná, ɔaá a wíé bínó ní, ane balla há wí wízume kené é, ká muń ɣmɔwɪɔbú dɔńɔ wíé né. Wíé ná ɔa há wóó ē né, ɔa bul bóńbóń aá caase. Ba má síé sí sɔse ane balla.

¹³Ba há á wíbɔma ná wuu kuń sí tǵwó mí. Ba satoró né ká, ríwó a nílulíwíé wɔhɔ. Í ríwó náná mé hé dí ɔue ká hǵsé ré, a a yízókó má, ká ɔa wíwálme, ríwó nyísíwa hé wíé mé, káá juɔse.

¹⁴Háála rí báála wíé dɔńɔ né mǵwó nyunni mí; ɔa wí wíbɔma éé bul. Baá nyise nie ná yardá há múúré, aá hé wíbɔma mé. Safuuní ɔjɔɔ dɔńɔ né mǵwó banɔille mé. Wuse búsíwó púse.

¹⁵Ba vé Wuse ɣménɔ, ká yéńɣi a tuń Bɔsɔre bio Balaame nabulle. Balaame fa có ruu tǵń bóńbóń, ká la meéwíé.

¹⁶U síé há vé Wuse nuɔ é, Wuse bésú mé. Wuse óó, kokúme há wí wíé bul, u bul wíé ane nǵbíino, a kére Balaame rúb sí nǵúlúwíé á.

¹⁷Nie ná háá karme nyewíé ná dé ne nyibúlɔuɔnne há tóké ní, a baa ne duóbáse, pozeno há lúé pise tá. Wuse síé bírmé dǵhǵ, bino tǵtǵń sɛru a bílwó mí.

¹⁸Baá kɔ kuɔlle, a búbul nyɔkwíé ná há wí múbula kené, a tuń nǵbinní satoró wíhiēné ɛe mé, a nyise aá kese nie ná síé né há dé wálme lísíwó tu, nie ná há wí Wuse tuń sɛru.

¹⁹Baá bul pá nie bulé, rí ɔa né tǵwó mé, ɔa sí tǵllíwó tu, ká ɔa tu a yósí, wísuɔré ná há yíkúwó aá mú dǵzókí sɛru; nɛɔ wuu há lóé wíí ná málí, a dí dóé ɪ nyúú, ɪ ká é wíí yómo ní.

²⁰É wíé, rí nie né kúé zǵńrá Nyuutina Zeezi Kirisi há kára Laataarɔ, rí lísíwó tu dúníé wíé ná há yíkí nie ɔaá a wíbɔma mé, káá báá lo rí é wíé málwó, a dí dóé ɔa nyúú, u é, ɔa dǵńrsi sí lóre, a kǵllíwó tésíé mí.

²¹Rí é nie fa wí tanjá ɣménɔ ná tǵńé né cúcó, ɔa há tǵńé, ká baa ve Wuse wímánɣse ná ɔa fa há mánɣse pówó.

²²Ba há súólé búlú ná ká tanjá, u né síé bílwó mí. Ba sé: "Váá tǵósó, a tu burmú paa dí." A baa bulé: "Í há dé muń koo fó tenné mí ní ká, u báá há zúé bíre pǵperé."

2 Pɛre 3

¹Í nǵólle tu, í nóú, ɣ bulle kenɔ né nye, ɣ pǵńse aá péíwa wááre. Í kenne ná wuu belle sɛru, ɣ há búl wíé ná ká wíliisé rí, a make rǵń sánǵíwa mé, rííwa ka sabuńse ná há wéró, a tuń Wuse mé.

²Ɖɔ́ já rííwa lílísíwa tu, arí wíé ná Wuse wílaabulla há lá síé bul, arí wímánse ná Nyuutina há kára Laataaro há pá nɔ́mɛ́ ná, ɔ́a má baa make péíwa né.

³Ɖ taɔ́ já rííwa la síé zuɔ́ rí dúnié isé tén mé, nɛ́ sí isi aá túɔ́wó tu satoró wíhiɛ́né, ká cícérmíwa mé.

⁴Ba sí bulé: "Zeezi Kirisi wí súb sí burko? U síé muɔ́ nɛ́é? Á naabálwa súsó ré wááre, ká wíí wuu ha wí bírsé; dúnié ha dé núú nusó né, ané é Wuse há éé."

⁵Nɛ́ ná háá bul nɛ́, ɔ́a sánó né a súlle, rí fól wuu rí, Wuse túɔ́ wíbulɛ́ mé, a a bána rí tíé wuu. Wuse á tíé v pínú dɔ́ɔ́, nyii má pínwó dɔ́ɔ́.

⁶Wuse óó duózeɔ́si ko, nyii ná tu tó tésíé dúnié ná wuu mí, a zókú.

⁷Wuse síé báá sé rúb sí a rí nín dí zaa bána, arí tíé né wuu zóke. É wíbulɛ́ taɔ́a sí kánwó cí nɛ́, a kaá ja táɔ́ɔ́l ná Wuse háá á rúb dí dúnié nɛ́ saríya, a zóke nɛ́ ná há wúbú nɔ́ túɛ́.

⁸Amá ɔ́ nɛ́ólle tu, í sí wíí né balá mé súllú; v né ká: Wuse é rí, táɔ́ɔ́l balá nɔ́hí ané buɔ́se búí né, ká buɔ́se búí má nɛ́ táɔ́ɔ́l balá.

⁹Nɛ́ náɔ́a búínó rí Wuse fíéló ré; ruu tá nɔ́ buló sí a wíí, v wí kíkélé a. Wuse síé wí fíele, amá v kén nyamma né, í wíé, v waá ja rí nén wuu zóke. U taɔ́a já rí nɛ́ wuu bírsɛ́ né, a lo Wuse mé aa zóké.

¹⁰Amá Nyuutina Zeezi burkoe ná sí uri nɛ́ mé, ané gaaro háá uri é. U kal koolí ná síé, dómé ɔ́izenó sí dóɔ́ nyúú rí, rí bána nyíike, rí nín míeré bána nyúú onni wuu, ká rí tíé rírú onni wuu má nyíike.

¹¹Í síé há ís̄ rí onni nyán wuú á ríwó nyíike nɛ́, í zuɔ́ rúb mɔ́hó rííwa káníwa tu, kané oro rí: Í pííwa tu pá Wuse ɔ́ón, aá túɔ́ ɔ́mɛ́nɔ́, wíí wuu mí,

¹²a dídelɛ́ Wuse táɔ́ɔ́l ná, ká pé hé dóé, rí é táɔ́ɔ́l peri kíkélé. É táɔ́ɔ́l né rí bána míeré nín siɛ́v, a nyíike, rí onni ná wuu há muɔ́ bána nyúú má míeré nín siɛ́v.

¹³Amá Wuse tá nɔ́ buló sí a bánfelo arí tífelo, rí tékétéké dɔ́ɔ́ né muɔ́ rán. Á é kénwó yiɛ́la né.

¹⁴É wíé, ɔ́ nɛ́ólle tu, í há muɔ́ é táɔ́ɔ́l dellé mé, í héíwa taɔ́a wuu, a maké rííwa sí busunnu mɔ́ wuu kánú, ká rííwa wíé wuu cére, Wuse síé, rí tenfíél má míníwa rí Wuse péke.

¹⁵Í zuɔ́ rí Nyuutina nyamma ná ká ɔ́mɛ́nó ré, v wúri pá nɛ́, ríwó ná laaté, ané é á nɛ́ólli tu Pool há kára maábinón, há túɔ́ wízumé ná Wuse há pób mé, a púnse péíwa.

¹⁶Uó a é né, v kenpúnse ná wuu siɛ́v, v háá bul wíí né wíé. Wíé náɔ́a síé muɔ́ rán, ɔ́a múbula nu duokí. Nɛ́ ná há wí wíé é, a wí wérí má bíé Wuse wíé siɛ́v, ɔ́aá ka é wíé bírsɛ́ ɔ́a burmé wíhúónní, ané ɔ́a há válé ka Wuse Kenó wíé náɔ́a aá bírsɛ́ é. Ba síé háá tuɔ́ é, ɔ́aá zókwó tu né.

¹⁷Í é síé, ɔ́ nɛ́ólle tu, í é mé ré, wááre. É wíé, í póiwa tu mé, rí é nɛ́ há wí Wuse wíé tuɔ́, ríwó sííwa yíkí héwó telé ná mé, rííwa báá sí nibulé á, Wuse wíé siɛ́v.

¹⁸Amá í ha ɔse aá mú síé, á Nyuutna Zeezi Kirisi há kára Laataaro bárka ná sierv, a ɔse zímú wérí. U né te píŋ, nye mé, ká kaá mú wuu! Amu!

1 Zañ

1 Zañ 1

¹Á pñse kenə né péíwa, ráá bul wíbule ná há kén hiēsó wíé né, a péíwa. Onni wuu púle mí, rí é wíbule mínó: Á núú liñó, á tu síí né nóú, á bélló, a pi nēnsa tíkú mé.

²É hiēsó bírmé núbín, a ko nyuse, á nóú; é né te, a búbúlú wíé, a mánse muse ná há waá tenni, a fa muñ Ana Wuse laka, ká kánú tu ko nyúsírá mé wíé, aá péíwa.

³Hiēsó ná á há núú wíé, a síí má nóú, v wíé né á bul aá péíwa má, a make ráá rííwa wuu hé nánjá mé, a ka nwtome balá, nwtome ná á rírā Ana Wuse rírú Bio Zeezi Kirisi há kené.

⁴Á síé pñse nyán wuu aá péíwa, a make ráá sierv de tōre bóñ ní.

⁵Liñó ná á há níé Zeezi Kirisi rí, a pii bul aá péíwa né ká: Wuse ká pummo né, bino muó wuu tóu mí.

⁶Raá sírá rírú kén nwtome, ká á muñ bino sierv, áá nye nyierv né. Tanjá tórā wí"álle rírā wíbulé mé.

⁷Amá raá né muñ pummo sierv, ane v tu há muñ pummo sierv, á rírā náña kén nwtome, ká rúú Bio Zeezi cél síésírá wíbomo wuu duó.

⁸Raá sírá wí wíbomo kené, áá nyísírá tu né, ká tanjá tórā mé.

⁹Amá raá íó ráá á wíbomo, a cesi pá Wuse, v ká tékétéké, a wúb nuó hár bure, v sí hérā wíbomo suúri, ká sésírá wízoké wuu tá.

¹⁰Raá sírá wí wíbomo éé, á pí Wuse make nyetún ré, v wíbule tórā sierv.

1 Zañ 2

¹Đ bélé, η pñse wíé nyán péíwa, a make rííwa sí wíbomo á né. Amá rí oro kúó ruu á wíbónj má, á kén laazupááro, v mñrá Ana Wuse laka, v né ká Zeezi Kirisi há ká tékétéké.

²U né sánjé ða búú, ane vuk puna, a make rí Wuse hérā wíbomo suúri. Á duño wíbomo yur mé rá síé, dúnié núbííne wuu wíbomo yur mé né.

³Raá né sánjé aá tñj wímánse, é né ráá zñ ráá ðiēna úú.

⁴Nero ná wuu há sé: "Đ úú", ká wúb wímánsé tu, tína ká nyetuno né, tanjá muó wuu tóu mí.

⁵Ká nero ná háá tuñ Wuse wíbule, v tína né có Wuse kíñkán, v sierv. Áá tuñ é mé né, ríí zñ ráá kóú nie né.

⁶Nero ná há súú cóú mé v rírú a balá, tína mōhó rúú wí"álle ne Nyuutna Zeezi Kirisi wí"álle né.

- ⁷Ɖ bicólle, η wɪ púŋsé áá ja ríŋ mánŋse wífélú péíwa; wíbuné ná í há núú wíé púle mí wuu ní. É wímánŋse né ká wíbule ná, í há núú wíé.
- ⁸Ká wímánŋsífélú wíé rí síé, η púŋse áá péíwa. É wímánŋse kénŋ tanjá, υ nyúísé Kirisi mí, a nyúísíwa má mé. Bínó cól ní, ká pummɔ tu ko le, a wááre áá cuoli.
- ⁹Nerɔ ná há súú muŋ pummɔ mé, ká bérí maábinóŋɔ, ι ha muŋ bíno sierv né.
- ¹⁰Ká nerɔ ná há cóú maábinóŋɔ, υ muŋ pummɔ sierv né. U wɪ wíí wuu kené, υ há sí yiki nerɔ hé wíbomɔ mé.
- ¹¹Amá nerɔ ná há bérú maábinóŋɔ, υ muŋ bíno sierv né; υú va bíno sierv, ká wúbú háá mú ráŋ ẽ, bee wíé bíno ná nyúmmú.
- ¹²Ɖ bélé, η púŋsó áá péíwa, bee wíé Wuse héíwa wíbomɔ suúri, a tuŋ Kirisi yur wíé.
- ¹³Ánáwa, η púŋsó áá péíwa, bee wíé í ẽ nerɔ ná há mínó, dúnié púle wuu mí. Heŋbiwafele, η púŋsó áá péíwa, bee wíé í dí dóé Sitaane nyúú.
- ¹⁴Ɖ bélé, η púŋsó áá péíwa, bee wíé í ẽ Ana Wuse. Ánáwa, η púŋsó áá péíwa, bee wíé í ẽ nerɔ ná há mínó, dúnié púle wuu mí. Heŋbiwafele, η púŋsó áá péíwa, bee wíé í kénŋ dóé; Wuse wíbule míníwa sierv, ká í wólí dí dóé Sitaane nyúú.
- ¹⁵Í sí dúnié cóllú, í sí dúnié óŋ wuu má cóllú. Nerɔ ná há có dúnié, υ wɪ Ana Wuse có.
- ¹⁶Óŋ ná wuu há ká dúnié óŋ, ane: nibinní wícólle, síí nóó wíhiɛné, kuorí nyuko, ɔa wɪ Ana Wuse líé, ɔa wuu lé dúnié ní.
- ¹⁷Dúnié síé dáárú ré, onni ná má há mínó sierv nibííne híhíɛníwó má dídaare; ká nerɔ ná háá tuŋ Wuse cólle, υ é kénŋ muse ná há waá tenni.
- ¹⁸Ɖ bélé, dúnié isé pérí tésíí. Í nío rɪ ɔa sé: "Kirisi duŋɔmɔ sí ko." Múl néé mí síé, Kirisi duŋɔma kánŋ, a ko, é né á zuŋ rí dúnié isé pérí tésíí.
- ¹⁹É nie fa míŋrá púl sierv, ká á ríwó fa to balá, é né ɔa lírá sierv; raá ríwó fa ká balá ré, ɔa fa wírá sierv le. Amá ɔa lírá sierv, a make ráá de caase zuŋ ráá ríwó to balá né.
- ²⁰Amá í é kénŋ Wuse Sabuna ná Kirisi há píé pá nie, é né te, í wuu zuŋ tanjá.
- ²¹U to ane í wɪ tanjá ẽ né te, η púŋse kenɔ péíwa, í há úú né te; í síé íó rí nyierv wuu wɪ tanjá sierv líé.
- ²²Áŋ rí síé ká nyetunɔ? Nerɔ ná há sé Zeezi rá to Kirisi ní ká nyetunɔ. U tína né ká Kirisi duŋɔmɔ, a ve, a wɪ sánŋé rɪ Wuse ká Ana, ká Kirisi má óú Bio.
- ²³Nerɔ ná há véé, a wɪ sánŋé, rɪ Kirisi ká Wuse Bio, υ wúbú Ana má ẽ né. Ká nerɔ ná há sánŋé rɪ Kirisi ká Wuse Bio ní, υ úú Ana má ré.
- ²⁴Í há né wíé ná púle wuu mí, í lo ríwó míníwa sierv. Rɪ é wíé í há níé púle wuu mí ní míníwa sierv, í rí Wuse Bio sí có náŋa mé, ríúwa rírú Ana má có náŋa mé wuu.
- ²⁵Ká Kirisi síé há tá nuɔ, a búlú já rúb pi omo ná párá né ká, muse ná há waá tenni.
- ²⁶Nie ná háá jówó yénŋíwa wíé né, η púŋse nye a péíwa.

²⁷Kirisi púú Sabuna péíwa é. U Sabuna ná síé há míníwa síerv, í báá wí nēn ja rúú ko mákiwa. Sabuna ná máké wíí wuu ní, aá péíwa. U wímakí wuu síé ká taṇá né, v to nyierú. É wíé, í có Kirisi mí, ane v Sabuna há mákiwa é.

²⁸Taṇá né, η bélé, í có Kirisi mí, a make kál ná v háá burko rí nyuse, ráá lu cínú síé, a ka yíela, ká rí hūse sírá kánú.

²⁹Í íǝ rí Kirisi ká tékétéké, í síé zuṇ rí nero ná wuu háá a wíé ná há ká tékétéké, v má ká Wuse bio ní.

1 Zaṇ 3

¹Í ná Ana Wuse há córá mo é, a káṇrá aá yírú bele! Á síé biéna kóú bele né. Rí dúnié nie né wírá ẽ, ba há wí Wuse ẽ né te.

²D nicólle, mól néé mí, á ká Wuse bele né. Ká, á cíé háá á ráá ne é, v ha to nyaamí, á síé mé. Á taṇa íǝ zuṇ rí Kirisi háá burko rí nyuse, á sí núb há nhí é, bee wíé á sí nóú há nhí é ná.

³Nero ná wuu há kēn nye yíela Kirisi rí, vó píurú tu né, ane Kirisi há ká páár é.

⁴Nero ná wuu háá a wíbomo, v zóké Wuse kíṇse. Wíbomo ee né ká kíso zóké.

⁵Í síé íǝ, rí Kirisi kúó rúú lará wíbomo né tá, ká tu wí wíbón wuu kené.

⁶Nero ná wuu há có Kirisi mí, v báá wí válé aá a wíbomo; ká nero ná ha háá a wíbomo, v wí Kirisi néé ná, a wúb ẽ má tu.

⁷D bélé, í sí ló rí nēn wuu yēṇṇíwa. Nero ná wí"álle há ká tékétéké, v tína tu ká tékétéké, ane Zeezi Kirisi há ká tékétéké é né.

⁸Amá nero ná háá a wíbomo, v ká Sitaane nero né, bee wíé Sitaane ká wíbón"ár, púle mí wuu ní. Wuse Bio síé kúó rúú zóke Sitaane tutumé né.

⁹Nero ná wuu há ká Wuse bíí, v wí válé aá a wíbomo, bee wíé Wuse hiēsó dóé mínú mé; Wuse há kóú Ana wíé, v báá wí válé aá a wíbomo.

¹⁰Wíí ná háá cakse Wuse bele rí Sitaane bele náná mé né nye. Nero ná wuu wí"álle há to tékétéké, a wúb maábinóṇo có, v to Wuse bíí.

¹¹Wíí ná í há níé púle wuu mí ní ká: Á cólli náná.

¹²Á sí Kayeṇ né. Sitaane né fa túb, é ne ú búú maábíó. Bee wíé síé, v búú? Kayeṇ wí"álle fa bóṇ, ká v maábíó wí"álle a tékétéké.

¹³Maábináṇa, rí dúnié nie béríwa, í sí ló rí é a wí"urí í mé.

¹⁴Á é córá maábináṇa, é né te, á zuṇ ráá lé nisuse síerv, a zu ntwómme síerv. Nero ná há wúb maábinóṇo có, v ha miṇ nisuse síerv né.

¹⁵Nero ná wuu há bérú maábinóṇo, ú ká niúbúro né. Í síé íǝ rí niúbú wuu, wí muse ná há waá tenni kené.

¹⁶Zeezi Kirisi púú muse lenni suu, á wíé, é mé né, á zuɲ cólle há ká óɲ ná. É wíé, v mǎhǎ ráá má pírá muse lenni suu, á maábináɲa wíé.

¹⁷Rɪ nɛɲ rí kɛɲ ɓiɛ, ká nóú maábinóɲo ruú yáárú, ká v wúú susu fée, ká nyúmmú síé rírú, é ɓiɛ tína sí wólli bulú có Wuse?

¹⁸Ɔ bélé, í sí ló ráá cólli nɛ rí nuɔ yóó, arí nuɲmóɲ wíbulé duɲo. Í lo ráá cólli nɛ arí taɲá a a wíwere aá pówó.

¹⁹Raá tuɲ é, á sí zuɲ ráá ká taɲá níé, ká ráá baɲcille má pí díbalá Wuse síé.

²⁰Raá sabuna né írá wízoké, a bul aá yórá, Wuse kírá sabuna, v ẽ wíí wuu ní.

²¹Ɔ nícólle, raá sabuɲse né wɪ bulé aá yórá, á kɛɲ yɪɛla ná há waá giri, Wuse síé mé.

²²É wíé, raá súl óɲ wuu v rí, v sí párá, bee wíé áá tuɲ wíé ná v há mǎɲsé párá, áá a wíé ná má, háá tórú siɛɪv.

²³U síé há mǎɲse wíí ná párá, ráá a né ká: Ráá lóú Bio Zeezi Kirisi wíé dí, ká cólli náɲá má, anɛ é v há make párá.

²⁴Nɛɔ ná há sǎɲé áá tuɲ Wuse wímǎɲse ná, v kenú tu có Wuse mé né, ká Wuse má có tína mé. Á síé tíɲú Sabuna ná v há píé párá mé né, a zuɲ rí Wuse córá mé.

1 Zaɲ 4

¹Ɔ nícólle, nɛ ná wuu há sí Wuse Sabuna dóé ní mǐɲwó mé, í síwó wuu láá dí. Amá í kíélíwó wérí, a ná, rɪ ɓa sabuɲse lé Wuse né; bee wíé nyɪɛɪv wílaabulla ɓíkana zú dúnié.

²Ná í háá tuɲ é, káá zuɲ Sabuna ná há lé Wuse: Nɛɔ ná wuu há cí nɛ siɛɪv, ká bulé Zeezi Kirisi ɓiɛna búrmé nɪbɪɲ, Wuse Sabuna né muɲ tína mé.

³Nɛɔ ná há wɪ é wuó bul, áá tune Zeezi mí, sabuna ná há mínú mé, v wɪ Wuse líé, Kirisi duɲɔmɔ sabuna né mínú mé. É duɲɔmɔ koe wíé né, ɓa bul péíwa é. Múl néé mí, v wááró ko dúnié rí.

⁴Ɔ bélé, Wuse né tííwa é, í wo wílaabulla ná wuu há ká nyetíína né, bee wíé Wuse Sabuna ná há míníwa mé, v duoki sabuna ná há muɲ dúnié nɛ mé.

⁵Baá bul dúnié wíbulɛ né, é né té, dúnié nɛ zízésíwó, bee wíé dúnié né tíwó.

⁶Wuse né tírá é; é né tɛ, nɛɔ ná há ẽ Wuse, v zízésírá wíé. Ká nɛɔ ná há to Wuse nɛɲ, v é wírá wíé zesi. É mé né, á tuɲ zuɲ Sabuna ná há ká taɲá Sabuna, arírú ná há ká nyɪɛɪv sabuna.

⁷Ɔ nícólle, í lo ráá cólli náɲa; cólle lé Wuse né. É né té, nɛɔ ná há có nɛ, v ká Wuse bio ní, a zuɲ Wuse.

⁸Nɛɔ ná há wɪ nɛ có, v wɪ Wuse ẽ, bee wíé Wuse né ká cólle.

⁹Í ná Wuse há mǎkú cólle párá é: U Bibala né v tuɲ dúnié mí, a make ráá tíɲú mé a ná muse.

¹⁰U sié to ane á há cóú ní te, v mákú cólle párá é, amá v há córá né té, v tómú Bio v ko suwe, ane vuk"ɔsó á wíɓɓɔ suuri wíé; é né ká cólle.

¹¹D nicólle, ri Wuse né sié córá mɔ nye, v mɔhɔ ráá má cólli náná ré.

¹²Néŋ wuu ha wɪ Wuse néé ná. Raá né có náná, Wuse míŋrá sierv, é né rúb cólle cesi, á sierv.

¹³Wuse há púú Sabuna ná párá, é né á zuŋ ráá cóú mé, ká v má córá mé.

¹⁴Wuse tómú Bio rúb ko la dúnié nie tá, á sí nóú, é né á bul aá pá nie.

¹⁵Nerɔ ná wuu há sáné, a bulé Zeezi ká Wuse Bio ní, Wuse có tína mé, ká tína má có Wuse mé.

¹⁶Wuse há mákú cólle ná párá, á é ɔ́, a lóú wíé dí. Wuse né ká cólle. Nerɔ ná há muŋ cólle sierv, v có Wuse mé, ká Wuse má có tína mé.

¹⁷Ri cólle ní césé á sierv, á sí ka yiela ná há waá giri, kál ná Wuse háá á rúb dí sariya, bee wíé Zeezi hiěsó há nhí é, á má dúnié nyúú rée hiěsó nhí é né.

¹⁸Héwín to cólle sierv, amá taŋá taŋá cólle kírí héwín ní aá tá. Héwín fée é wuu, v lé wula ná háá kué ní. Nerɔ ná háá fá héwín, v cólle wɪ césé.

¹⁹Á é có Wuse, bee wíé v né lá sié cóllirá.

²⁰Ri néŋ súb có Wuse, ká bérú maábinóŋɔ, v ká nyetuno né. Nerɔ ná há wúb maábinóŋɔ ná v sí háá néé có, v wɪ Wuse ná v há wúb ná má wuó cólli.

²¹Í ná Kirisi há mánse wíí ná párá: Nerɔ ná há có Wuse, v mɔhɔ rúb cóllú maábinóŋɔ má.

1 Zaŋ 5

¹Nerɔ ná wuu há léé dí, ri Zeezi ní ká Wuse Nluse, v tína ká Wuse bio ní. Nerɔ ná wuu sié há có áná, v cóú bele má ré.

²Á sié sí zuŋ, ráá có Wuse bele, raá né có Wuse, aá tɪŋú wímánse.

³Wuse cólle kané né kób wímánse ná tɪŋé. U wímánse ná sié wɪ duoki daare.

⁴Nie ná wuu há ká Wuse bélé, ɓa sí dí dóé dúnié nie nyúú. Á yardá né sié párá dóé, á wólli dúnié nie.

⁵Áŋ rí ká bɪbar, a wólli dúnié rúrú nie wuu? Nerɔ ná há léé dí, ri Zeezi ká Wuse Bio ní.

⁶U Zeezi Kirisi ní tɪŋ nyimuŋsi rí cél mé, a ko dúnié; v wɪ nyii duŋɔ mé né tɪŋé ko, amá v tɪŋ nyii rí cél mé né ko. Wuse Sabuna té siéda, ri é ká taŋá, é Sabuna né sié ká taŋá.

⁷Dáŋsiéwa né botoro:

⁸Sabuna, nyii arí cél. Ba wuu botoró te siéda bála né.

- ⁹Nibiíne háá té wíí siéda, áá laa dí ruu ká tanjá né. Wuse há té wíí siéda né sié ká tanjá wuu. Wuse siéda ná sié ká v Bio siéda né v te.
- ¹⁰É siéda sié muɣ nero ná wuu há lá Wuse Bio wíé dí sierv. Ká nero ná wuu há wɪ Wuse lée dí, v púú make nyetuno né, bee wíé v wɪ Wuse há té siéda ná póú Bio lée dí.
- ¹¹É siéda né nye: Wuse pí muse ná há waá tenni párá, v sié tɔ́ú Bio mí ní párá.
- ¹²Nero ná há kɛ́ɣ Wuse Bio, v kɛ́ɣ é muse, nero ná há wɪ Wuse Bio kené, v wɪ muse kené.
- ¹³D pɔ́ɣse kenɔ né péíwa, í níé ná há lá Wuse Bio wíé dí, rúwa zuɣ rúwa kɛ́ɣ muse ná há waá tenni.
- ¹⁴Á kɛ́ɣ yiela Wuse rí, raá súl óɣ v rí, v cólle sierv, v sí zésirá sulé.
- ¹⁵Á sié há íś ruú zésirá sulé, é né á zuɣ rí omo ná duo wuu á háá súlú rí, v sí párá.
- ¹⁶Rɪ nɛ́ɣ néí maábinóɣo, ruú a wíbomɔ ná há wɪ mɔ́hɛ́ ruú suwe é wíé, ɔ́ú cuɔle Wuse póú, Wuse sí pi hiěsɔ́ póú maábinóɣo ná. Wuse sí pi hiěsɔ́ pá nie ná wuu há á wíbomɔ ná há wɪ mɔ́hɛ́ ríwɔ́ suwe é wíé. Wíbɔ́ɣ ré muné, rɪ nero ɔ́ú, ɪ́ sɔ́wɔ́ né; é wíbomɔ wíé rá ɣ sɪ́wa cuɔle Wuse.
- ¹⁷Wítɔk é wuu ká wíbomɔ né; wíboma náɣa mínó, ɓa wɪ nie kené áá mú suu rí.
- ¹⁸Á íś rí Wuse bio é wuu, v báá wɪ válé áá a wíbomɔ. Wuse Bio Zeezi tu póú mé, Sitaane wóú wíí wuu wuó a.
- ¹⁹Á íś zuɣ rí Wuse né tírá, ká dúnié wuu muɣ Sitaane vapɔl mól né.
- ²⁰Á báá íś rí Wuse Bio kúó, a párá sípuró, ráá zuɣ Wuse ná há ká tanjá Wuse. Á rí Wuse ná há ká tanjá Wuse, á ká óɣ balá, a tɔ́ú Bio wíé. U né ká tanjá Wuse, v né ká muse ná há waá tenni.
- ²¹D bélé, í póíwa tu mé arí venni.

2 Zañ

2 Zañ 1

- ¹Ɖ é nɔhɔ́, ɲ né pɔ́ɲse kenɔ né, aá pá háálo ná Wuse há lísé, rírú bele; ɲ cóíwa arí taɲá. Ɖ má dɔ́ɲo ra sié wííwa có, amá nɛ ná wuu há ẽ taɲá, má cóíwa ré,
- ²a tuɲ taɲá ná há míɲrá sierv wíé; é taɲá há míɲrá sierv waá ténní ná.
- ³Ráá Ana Wuse rírú Bio Zeezi Kirisi, párá bárka, susufárv arí tenfíél, taɲá rí cólle sierv!
- ⁴Ɖ sierv tóró wérí, ɲ há néé ru bele náɲá tuɲ taɲá, anɛ é Ana Wuse há máɲsé párá.
- ⁵Múl néé mí sié, háwérí, ɲ háá súlú ná ɪ rí né ká: Á cólli náɲá. U é sié to wífélé, ɲ pɔ́ɲse aá péí, wíí ná Wuse há máɲsé párá púle wuu mí ní.
- ⁶Cólle kané né sié ká Wuse wímáɲse tuɲé. Wuse wímáɲse ná ɪ há níé púle wuu mí ní ká: Í cólli náɲá.
- ⁷Nɔnyusa ɔ́kana cɛɲ dúnié wuu, a ve ríwó bulé Zeezi Kirisi ɔ́éna bírmé núbɲ á ko dúnié. Nɛɔ ná há nɪ́í é, ká nɔnyúsú ré; Kirisi dɔ́ɲɔmɔ né.
- ⁸Í póíwa tu mé, rííwa tɔmé ná nyɔ́ré sí yúksú, ká rííwa ná siile kíɲkán.
- ⁹Nɛɔ ná wuu há to wíé ná Kirisi há pié karmɛ nɛ sierv, ká aa daare, a súúri wíé náɲa, v wɪ Wuse ẽ. Amá nɛɔ ná há muɲ Kirisi karmé ná sierv, v ẽ Ana, a zɪɲ Bio má.
- ¹⁰Rɪ nɛɲ kɛɲ karmé kóíwa rí, rɪ Kirisi karmé ná rá, í sí tína láá héíwa jaa mé, í sí tína bóllú.
- ¹¹Ru ná bóllú, ɪ póú mé tuɲ tɔ́tɔ́ɲɔmɔ ná v háá tɔmé né.
- ¹²Ɖ kɛɲ wíé ɔ́kana aá ja ríɲ bul péíwa. Ɖ taɲa wɪ có ruɲ pɔ́ɲsíwó wuu hé kenɔ mé, a péíwa. Amá ɲɲ já ríɲ kóíwa dɪ́í né, a ka nɔɔ bul péíwa, a make ráá wuu sierv tɔ́re wérí.
- ¹³l nónɔtína ná má Wuse há lísé, v bele sé ruɲ bóllí.

3 Zan

3 Zan 1

- ¹Ɖ é nɔhɔ́, ɲ né pɔ́ɲse kenɔ né, áá pán nɔ́ɔlli Gayisi ná, ɲ há có tanjá siɛɛv.
- ²Ɖ nɔ́ɔlli, ɲ jáɲ né ká, ríí wíé wuu céɛ péí. Ríí tɛɲ fiɛɛ, anɛ ɪ dɔma tɛɲ há fíéló nye.
- ³Á maábináɲa kúó tɛ siéda pán, ríí muɲ tanjá siɛɛv áá tɛɲ tanjá. É wíé, ɲ siɛɛv wuu ní tóré.
- ⁴Ɖ satóórɔ́wíí bón ní ká: Ɖ há níé rɪ ɔa sé ríɲ belé va tanjá siɛɛv.
- ⁵Ɖ nɔ́ɔlli, ɪ sáɲgrá maábináɲa mé wéri. ʼBa náɲa ká nɪhɔra né, ká ɪ sáɲwó mé. l á wéri, é wíé mé.
- ⁶ʼBa téí cólle siéda, wɪɔɔla púl nɪɛ síé. Péwó mé, a tɛɲ é há ká Wuse satoró pówó, ríwó váwó ɲménɔ mú peri.
- ⁷Kirisi tɛɲ péé wíé né, ɔa zv ɲménɔ, ká vɛ nɪɛ ná há wɪ Wuse léé dí sáɲɛ.
- ⁸Á níé ná há ká Zeezi laadiíre, v mɔhɔ́ ráá cakla nye nɪɛ duo mí, a make ráá péwó mé, tanjá tutɔmé siɛɛv.
- ⁹Ɖ pɔ́ɲse wíé hé kenkulwie mí pá wɪɔɔla púl; amá Dɔɔturefe há có rɔv né kówó wuu nɔhɔ́, v vé é wíé.
- ¹⁰É né tɛ, rɲ né kó rán, ɲ sí make wílaama ná v háá éé, a make saháksíwíé rí nyɛwíé ná wuu v há búlé téra mé. É há wúú mɔhé, v véra maábináɲa má caklɛɛ; a kéɛ nɪɛ ná má há cówó caklɛɛ mé, a kírwó líɛ, wɪɔɔla púl mí.
- ¹¹Ɖ nɔ́ɔlli, sí bóɲbóɲ césú, amá cesi wéri. Nɛɔ ná háá tɛɲ wéri, v lé Wuse né, nɛɔ ná háá tɛɲ bóɲbóɲ, v wɪ Wuse ẽ.
- ¹²Nɪɛ wuu níí bul Demetiriyisi ká nɛɲ wíé; tanjá má tu cínú har. Á má tu té siéda, a bulú wíé wéró; ɪ síé íʼs ráá siéda ká tanjá né.
- ¹³Ɖ kén wíé ɔíkana ríɲ bul péí, amá ɲ waá ja ríɲ pɔ́ɲsɪwó hé kenɔ mé né péí.
- ¹⁴Ɖ wɪ có rɔv dáánó, ká ríɲ kóí rí, ráá ké tíé búlwó.
- ¹⁵Wuse lo rí tɛɲfíél pérí! l naɲnónɲse wuú bóllí. Má bóllírá naɲnónɲse wuu, balá baláwa.

Ziidi

Ziidi 1

¹Ɔ é Ziidi, há ká Zeezi Kirisi tutunnɔ, a a Zake maábɔ, ɲ né pɔɲse kenɔ né, áá pá nɛ ná á Ana Wuse há yírɛ; ɔ cówó áá bɛlwó mí, rúw pá Zeezi Kirisi.

²Rí Wuse susufárv, rúw tɛɲfiél, arírú cólle, pɛríwa kíɲkán maahú!

³Ɔ nicólle tu, ɲ faá híɛnú rí tanjá, ríɲ pɔɲse pɛíwa, a bul Wuse laaté ná á wuu há túmú mé wíé. Ɔ síé nóó rɔv ká fíké má tu ré, a pán, ríɲ pɔɲse pɛíwa, a make ríɲ dúóríwa naase, rííwa lowi yardá loo; Wuse pí é yardá póu nɛ, naasí balá dɔɲɔ né.

⁴Nɔbɔma bamma pɛlló zúíwa sɛrv; baá pírá Wuse zilé ná wíé bul yalá, a make ríwó wólli nɔlulíwíé áá a, káá bááse Zeezi Kirisi, ɔ dɔɲɔ né há kára Nyuutina, a árá Karmí"ana má. Wuse Kenɔ sɛrv, ba bul sariya ná háá á rúw dí yówó, a héwó wula mé wíé, fól wuu.

⁵Í ẽ wíé ná wuu ní wérí, í tanja lo ríɲ ha píwó lísíwa. Nyuutina Wuse há líse lzurayel duo nɛ Ezipiti mí, é har rí mé, nɛ ná há wí Wuse yardá ẽé, ɔ óó ba sɔse.

⁶Wuse malíkawa ná há wí tɪɲ ná Wuse há pówó wérí kené, ká véwó dikéni, Wuse héwó bɛɲzelle mé tá dɪɲderé, ba mɪɲ bíno líɲlíɲ sɛrv, áá delle tápɔl zeno ná, ba háá á ríwó díwó sariya.

⁷Sodomi rí Gɔmɔɔre nɛ, aríwó kílo tóne nɛ, ba má fa tɪɲ é né, ba á nɔlulíwíé, áá ja ríwó pí nɛ ná há to nɔbííne má tu. É né tɛ, Wuse a ba ná wula níɲ ná há waá dɔse sɛrv, a make rí nɛ ná, a pówó tu mé.

⁸Arí é wuu, nɔbɔma ná há pɛllé zúíwa sɛrv, ba máá tɔɲ é né. Baá tɪɲwó duosewa mé, a káɲwó tɛnne áá tɔɲ busunnu tutumé; áá lóre Nyuutina Wuse tɪɲ ná, áá tɔkse bána nyúú píɲ tɪnáwa má.

⁹Wuse malíkawa nɔhɔ́ Musel má tu, wí é túmé. U rí Sitaane fa há kɛɲ Moyizi lelɔ wíé áá pɔse náná, ɔ wí kóllé dí sariya tɔkse Sitaane, amá ɔ sé: "Rí Nyuutina Wuse bɛɲsí!"

¹⁰Ká é nɛ é, baá tɔkse onni ná ba há wóó ẽ né. Ba wí wízume kené, anɛ pɔse; ba má há sé ba ẽ wíé ná, é wíé né ósé áá yéɲíwó.

¹¹Ba sí ná wula! Kayɛɲ nabulle ní ba tɪɲ. Ba píwó tu yoo hé nyɛrv mé, a make ríwó ná meéwíé anɛ Balaame. Ba súsó, bee wíé ba sí ba waá saɲ, anɛ Kore.

¹²Rííwa né hé náná mé cólle sɛrv rííwa dí ɔɛ, ríwó maane rán, baá de zókíwa kéne ná yur né. Baá dí ní, a vɔkse wérí, ká ba é rí, ɔ to híse a pówó; ba tu mé belé dɔɲɔ né, baá bune. Ba dé nɛ duóbáse há wí nyii kené, ká poo lel áá va né; anɛ tuuni, tóɔille há dááré, ká ba wí nɔɲ wuu nóné, ká a tucúnnitáále, a sɔse naasí bulle.

¹³Mɔv nyii háá de gúllé rí dóé, a pa náná ko lu yo gíɲgíɲí, a líse kuúme tá é, é nɛ má ká é né; baá gírki é né, ba híse wí"álle ko lu bése. Ba báá nɔhɔ́ caɲwulle há gúórɛ áá baare né; Wuse síé já dɔhɔ́ ná há kɛɲ bíno kíɲkán tim ní, a bílwó mí, ríwó mɪɲ rán, a kaá mó wuu.

¹⁴lnoke má há lá Wuse nuɔ mé a bul wíí ná fól wuu, nie nyán wíé né; lnoke né kára naabálwa balpe nyúú mí, a pó Adaŋ mé káá ko. U sé: "Í ná, Nyuutna Wuse sí ko arírú malíkawa búí búíwa,

¹⁵a dí nie wuu sariya. U sí dí sariya yo niboma ná wuu, a tɔ́wó nibɔ́wí"álle ná wuu wíé, arí wítienne ná wuu, é niboma há búlé mú tune Wuse mé wíé."

¹⁶É nie sierv ha wɪ tóré ná, ɔa có ɣmaame tɛŋ wuu mí, káá tɔ́wó wíhiɛné; ɔaá bul wízeŋsi, káá tɔ́se nie, a make ríwó ná dí.

¹⁷Amá í é, ɣ nicólle tu, wíé ná á Nyuutna Zeezi Kirisi nitumé há lá síé bul, í píwó áá líisiwa tu.

¹⁸Ba fa búló péiwa bulé: "Hatɔ́ɣnítáɔle mé, cerme tɛ́nawa sí muɣ, a tɔ́wó wíhiɛné mé áá tɔ́ɣ bóɣbóɣ."

¹⁹Ba né síé nye; ɔa níí hé cakó. Baá tɔ́ɣ nibinní ní, Wuse Sabuna tówó mí.

²⁰Amá í é, ɣ nicólle tu, í sísoiwa hiɛsó, í yardá ná há wɪ busunnu muó wuu kené daha, ane jaa ɔa háá so é. Í tɔ́ɣ Wuse Sabuna mé áá cɔ́le Wuse.

²¹Wuse há cóiwa é, í ka é mé, áá delle, ráá Nyuutna Zeezi Kirisi tɔ́ɣ susufárv mé, a péiwa muse ná há waá tenni.

²²Nie ná háá káɣsé, í fífówó susu;

²³ɔa ná há wúóló la áá tá, í lówó tá, ríwó sí níɣ zó. Ká náɣa é, í make susufárv pówó, ká fífá héwíɣ, a pó ríiwa síwó léló kíɣkán, ríwó nibinní busunnu wíé ná ɔa háá éé, háá dááriwa.

²⁴Nero ná há wóiwa mé áá pó, ríiwa sí wíbóɣ wuu á, ká a ríiwa sí dɔ́ɔkí wuu kánó, ká jɔ́se kíɣkán a lu cínó píɣ síé, v né ká Wuse.

²⁵Wuse dɔ́ɣo lén ní tɔ́ɣrá Nyuutna Zeezi Kirisi mí, a lará tá, v né te píɣse, rí yɪr, rí dóé, arí tɔ́ɣ, fól wuu, zaa, a de kaá mú wuu! Amu!

Wumakpaale

Wumakpaale 1

¹Wíé ná há ká wíféńsé Wuse make pá Zeezi Kirisi, ɓa né muɗ keno né sierv. Wuse mákwó pów, rúú laa pów tu Zeezi tutunna, ríwó zuɗ wíé ná háá kué, muósúó mé. Zeezi sié tómú malíka né, v ko máńsiwó pów tutunna Zaɗ.

²Zaɗ há ná é wíé, v dí dąńsié ri ɓa ká Wuse wíbule né, a a Zeezi Kirisi siéda má.

³Wuse wílaabulé né keno né sierv. Nero ná há kármíwó, v ná wér; nɛ ná má há zésiwó, a saɗ pówó tu, ɓa má ná wér. Tén ná mé Wuse há sí lo rí é wíé a, pəri tésí.

⁴Ɔ é Zaɗ né pų́se keno né, aa pá Zeezi laadíre ná há muɗ Azi dutílle tóne balpe mé: Wuse ná zaa há wómmó, a né die má muɗ, ká né haá a rúú muɗ cíe má, v rí sabų́se balpe ná há mínú kuóbasa síé,

⁵arí Zeezi Kirisi ná há ká dąńsié ná há kén taɗá, dúńdúú nero ná há súwé ká bur"isi suv mé, tíe nyúú kuóre wuu kuóro, ríwó héiwa nyúú bárka, a péiwa tenfiél! Kirisi ní córá, a tų́ú cəl mé, a lára tá wíbomó nése mé.

⁶U né éé, á óú kuótóó sierv níé, a a vuk"óósá, a tų́ aá pów Ana Wuse. É wíé, rí Kirisi ní tílle pín arí dóé wuu, buɗse rí buɗse! Amu!

⁷Í ná, v zú duóbáse sierv aa ko rí. Nero wuu sí sí nóú, ɓa rí níé ná há cóksú lúnni wuu. Dúnié nbííne duo wuu sí wii hiini, v wíé. Taɗá tu né! Amu!

⁸Nyuutina Wuse ná zaa há wómmó, a díe má muɗ, ká né haá á rúú muɗ cíe má, dóé wuu tína, v sé: "Ɔ né ká Alfa rí Omega."

⁹Ɔ é Zaɗ, ɗ kéiwa maábinón ré. Á wuu há có Kirisi mí, á ká óɗ balá ré; á wuu wula né balá, á tón Wuse kuorí mí, a wuu tų́ nyamma mé. Ɔ búl Wuse wíbule né, a te Kirisi siéda, ɓa fa kánín mú tá tóó oro mí, nyii há kílé, ɓaá yíre Patumose.

¹⁰Nyuutina cuólé tápul né, v Sabuna ko sún; é né ɗ ne líɗɓɓar oro háá bul wíé ɗ har rí, ane nyíla ɓa háá mué.

¹¹É líɗó sé: "l há ná wíé ná, pų́se hé keno mé, a pii tų́ ríwó kaa mú pá wı́cuola púlli ná há muɗ tóne balpe nyán mé: lfeze, Simirini, Pergaame, Tiyatiiri, Sarde, Fuladelfi, rí Lawodise."

¹²É né ɗ búrbel, rín ná nero ná háá bulé. Ɔ búró bel é, a ná salme onni balpe ɓa há pí cáɗse aa sákwó daha,

¹³ká nero cų́wó sísíénnúwa, ane nbííno bio; a su geluɗo v tuwi aa tı́kú nacése mé, ká vowe salme bálte v ɓaɗcula mé.

¹⁴U nyúú nyúpúse wuu pı́mmı́, ane pelónɗpı́mmó, ane gepúkú; v síé tútıl ane níɗváá,

¹⁵ká v naase wuu fél, ane hoɗ ɓa há píe hé níɗ mí, v fél. U líɗó nı́hı́ nyikana há cúúre aa dóɗ é né.

¹⁶U kén caɲwulle balpe, v néduu mí, ká tókowí, síé rí guma wuu háá díé, lúb nuɔ mé áá le. Wóhɔ wipomí háá cuoli nie é, v sípaané tolé nhí é né.

¹⁷Ɔ há nóú é, η túwó ɓal tíé v naase laka, a pé, ane η súwó. É né v púú néduu tíkíη mé, ká bulé: "Sí héwíη fá, η né ká sílaaro rí hatɲnɔ,

¹⁸η né ká nero ná há wómmó. Ɔ né fa súwé, ká zaa, η wómmó, η síé báá waá sɔwe, buɲsé rí buɲsé. Ɔ kén tíη, sɔv rí lele tóó wuu nyúú.

¹⁹"Púηse wíé ná wuu ι há néé; ɓa ná há ká múl néé mí wíé, arí ɓa ná wuu há sí ko tɔke.

²⁰Caɲwulle ná balpe ι há néé, η néduu mí, arí salme onni ná balpe, ɓa há pí cáηse áá sake ná má balpe, nówó múl: Wicɔla púlli ná balpe né ká salme onni balpe ná, ɓa há pí cáηse aa sákwó daha; ɓa malíkawa má né ká caɲwulle ná balpe.

Wumakpaale 2

¹"Púηse pá malíka ná há mɲ lfɛɛɛ wicɔla púl nyúú, a bulé: "Nero ná há kén caɲwulle balpe, v néduu mí, áá va salme onni ná balpe, ɓa há pí cáηse áá sake, péke, v sé:

²Ɔ ú wí"álle wuu ní, a zímí tu haaré, rírí nyamma wuu mɔɔɔ. Ɔ íǝ, ι rí saháksítuna wí nánjá mé wo; nie ná há sé ɓa ká Zeezi nɔmémé ká tówó, ι mílówó, a ná rí nyieru né ɓáá nyɛ.

³l ná wula η wíé, ká ι nyámmíwó wuu, ι naase wí yóóré.

⁴"Amá η kén wíí ré cíní mé: l fa há cóη é, ι báá wíη é có.

⁵Síé bune mó túkí dɔgérɓalí mé, a bírse, a baa í"éí dɔηdúú wí"álle; rí é rá, η sí ko kání caanó kórú dɔsakí ká téí, ru né wí bírse.

⁶l taηa cí wíwérí mí, ι há béré Nikolayitiwa wí"álle, ane η má há bérwó é.

⁷"Nero ná wuu há kén dulla, úú tína zesi wíí né, Sabuna há bulé pá wicɔla púlli: 'Nero ná há sí a bíbár, η sí pí hiěsó tuu ná há mɲ Wuse záádé sɛru ɔɔɔ póú, rúú dí.'

⁸"Púηse pá malíka ná há mɲ Simirini wicɔla púl nyúú, a bulé: "Nero ná há ká sílaaro rí hatɲnɔ, a né sɔwe ká bu"isi a a nɔwómmí, v sé:

⁹Ɔ ú wula mé, a zímí súmmu má mɔɔɔ, ká ι a kuór; nie ná há sí ɓa ká Zuwifiwa, ká to Zuwifiwa, há kén zaηbawíé ná cíní mé, η íwó wuu mí. Sitaane púl nie né kówó.

¹⁰Ba sí a ríí ná wula, amá sí héwíη fá. Ná, Sitaane sí késiwa náηa tó bunajaa, a mílíwa ná. U sí a rííwa ná wula tápvle fí. Síé ka wérí, ruv né hé sɔv má mé, η sí pí hiěsó péí, ane bíbasiile.

¹¹"Nero ná wuu há kén dulla, úú tína zesi wíí né, Sabuna há bulé pá wicɔla púlli: Nero ná há sí yoo dí dóé, sɔv bulle wí tína tóη kené.

¹²"Púηse pá malíka ná há mɲ Pergaame wicɔla púl nyúú, a bulé: "Nero ná há kén tókowí há sésé, síé rí guma wuu dídí, v sé:

13 Ɔ ɔ́ dumiń; ráń né Sitaane má dí kuorí. Amá ı wíí yardá yóé tá, ká ha káníń wíé wérí. Ba bú Antipaase, ę siéda nero ná há wúú nuo hár bure, ká í ha lán dí é mé; ba búú ı dhí, ráń ná Sitaane há miné.

14 Ɔ tańa kén wíí ré, arírí: Nie miní dhí, áa tuń Balaame karmé. U né cááne kuóro Balake, rúú nyise kesé Izrayel duo nie, ríwó dídí puse ná ba há búúsé pá venni namısa, ká a ríwó í" a nılulíwíé.

15 Ká náńa má muń ráń, áa tuń Nikolayitiwa má karmé.

16 É wíé, bírsí mála, rı é rá, ę sí kóí rí, a ka tókowí ná há lıń nuo áa le, a yówó.

17 "Nero ná wuu há kén dulla, úú tína zesi wíí né Sabuna há búlé pá wıcvola púlli. Nero ná há sí a bíbár, ę sí pi bıdıılı ná ba háá yíre mááne há féńsé, a pów. Ɔ sí pi dówıpmmo pów, é dówı daha, yıfélı rı púnse ráń; nén wuu wúú é, rı nero ná ę há píé pá duńo rá.

18 "Púnse pá malıka ná há muń Tiyatiiri wıcvola púl nyúú, a bulé: "Wuse Bio ná síé háá tulé, ane nıńváá, ká naase né hocvori ba há kené má, v sé:

19 Ɔ ɔ́ wı"álle ré; ę ı́ rı kén cólle, a ka yardá, áa tuń rı kajána, ı kén nyamma; ı múl néé mı wı"álle kán né kú dıńdúú bıe.

20 "Amá ę kén wíí ré cíńí mé. ı sánó pá háálo ná ba háá yíre Zıazel, a buló lá Wuse wíé né áa bul, káá yénńıń tutunna. U nyısıwó, ba í" a nılulíwíé, a dídí puse ná ba há búúse pá venni namısa.

21 Ɔ pów teń, a make rúú bírse, a lo nılulíwíé ee, ká v waá ja rúú bírse.

22 Ɔ sıé sí a rúú bal pıolí, a ná wula wérí, v rı nie ná wuu há túń córmv rıró, rı ba má né wı bírsé, a tá é wíé duđuusi mı ee.

23 Ɔ sí búúsbı bele, a make rı wıcvola púlli wuu zuń, rıń é nıbíıne sabıńse rıwó wıhiéne wuu ní. Ɔ sí túmıwa oro wuu, v tumé muoso.

24 "Amá í é, nie ná há lán dí Tiyatiiri mı, a wı háálo ná wımánse ná sáné, a wı wíé ná ba háá yíre, Sitaane wıluńe sıeru zúé, ę wı wıí oro wuu kené, a pi áa cíńıwa.

25 ı tańa ka wíé ná í há níé ęénęén, a kaá ján tápvı koolı.

26 "ı sıeru nie ná há sí a bíbára, áa túńıń wımánse ná a kaá ja tokó, ę sí pówó tíń, tíń ná ę Ana há páń; rıwó ka tíń, duowa nyúú.

27 'A nıńólıwó arı hoc dentuke, a yérkwó ane cúv viini.'

28 Ɔ sí pi cícvı nyınyanwıł má pówó.

29 Nero ná wuu há kén dulla, úú tína zesi wíí né Sabuna há búlé pá wıcvola púlli.

Wumakpaale 3

- ¹"Púnse pá malíka ná há muḡ Sarde wicvola púl nyúú, a bulé: "Nerɔ ná há kén Wuse sabunse balpe, a ka canwolle ná má balpe sé: Ɔ ɛ́ wí"álle wuu ní. Ɔ ɛ́ rí ne sɛ́ wómmó rí, kɛ́i a sówé.
- ²Gírki isi, a pó kááne ná há cí sɔsé mé wérí, ríwó sí bóḡ sósó. Ɔ nóó ru wí"álle wí túblé, ɛ́ Wuse síé mé.
- ³Líísí tu, rí é ná ɪ há nḡ wíbule ná a san péí tu. Lo rúú míní bentúú mí, ká ríí bírse, a tá wíbomɔ ɛɛ. Ru né wí dahá ísé, ɛ́ sí ko úrí mí, ane gaarɔ; ɪ waá a ríí zímín tén koolí.
- ⁴"I ne sierv, náḡa mínó, Sarde tu mé, a wúb genne bírsé; ɔa sí su gepunse ténḡ mé, ráá víva, bee wíé ɔa cɛ́rɔ rí gepunse sui.
- ⁵Nerɔ ná há sí a bíbár, é gepunse né rúú su; ɛ́ wúb yír duse hiésó ne kenɔ sierv. Ɔ sí bulín ɔ́, ɛ́ Ana rírú malíkawa síé mé.
- ⁶Nerɔ ná há kén dulla, ɔ́ tína zesi wíí né, Sabuna há bulé pá wicvola púlli.
- ⁷"Púnse pá malíka ná há muḡ Filadelfi wicvola púl nyúú, a bulé: "Nerɔ ná há hóú tu Wuse tutumé mé, áa tḡ rí taná, ɔ́ nén ná há kén kuóro Davidi borwí, ruw wúri dánno, nén toó a kaá tó, ruw kén dánno tó, nén toó a kaá wúri, ɔ́ sé:
- ⁸Ɔ ɛ́ wí"álle wuu ní. Ɔ ɛ́, ɪ dóé wí zen, ká ɪ ha sánḡ wíbule a wín har líé. Sié ná, dánno ré, ɛ́ wúri péí, nén wúb wuo kaá tó.
- ⁹Ná, Sitaane naanie ná náḡa háá nye nyierv, a bulé ɔa ká Zuwifiwa, ká tówó, ɛ́ sí a ríwó ko bírmi tié, ɪ síé, a zḡ rí kán nicóllí rí.
- ¹⁰Ɔ há sɛ́ dí nyamma, ɪ bíena san dí, é wíé, wula ná há sí ko, a dí tié nyúú nibíine wuu dúnié mí reé, é tén mé, ɛ́ sí kéri mé rí é wula sɛ́ wóllú.
- ¹¹"Ɔ sí ko múl néé mí. Ɔse ka óḡ ná ɪ há kené, rí nén wuu sɛ́ bíbasiile lá.
- ¹²Nerɔ ná há sí a bíbár, ɛ́ sí a rúú burme nafara, Wicvolijizeno sierv, a muḡ rán wuu. Ɔ sí púnḡ Wuse yur, a rírú tóó má yur, ɔ́ daha; é tóó né ká Zerizaleme felo ná há lé bána nyúú, ɛ́ Wuse rí, áa tuwi. Ɔ sí púnḡ má tu yifelo ná, ɔ́ daha.
- ¹³Nerɔ ná wuu há kén dulla, ɔ́ tína zesi wíí né, Sabuna há bulé pá wicvola púlli.
- ¹⁴"Púnse pá malíka ná há muḡ Lawodise wicvola púl nyúú, a bulé: "Nerɔ ná ɔa háá yíre Amu, a a dánsíé ná háá bul taná dḡ; Wuse ténḡ mé a onni wuu, ɔ́ sé:
- ¹⁵Ɔ ɛ́ wí"álle wuu ní. I wí fiéle, a báá wí lḡ má. Rú fiéló, ɪ fiéle, ru báá lómó má, ɪ lḡ.
- ¹⁶I síé há tóllé ré, a wí lḡ, a báá wí fiéle má, ɛ́ sí púsí tá.
- ¹⁷I sɛ́ jós tuki ɔ́e mé, a a kuór, a báá wí óḡ wuú ja. I wí ẽ né te; ɪ ká súmmú rí, susu nén, niyár, nyómmó, a a tenbílá tína.
- ¹⁸Zesi rún cáání: Kón rí, a yowe salme ná ɔa há hé nín mí, a cɔre líse busunnu tá, a make ríí a kuór. Ko yowe gepunse, a suu tóí hɛ́se mé, a báá sí tenbila kánó. Ko yowe síé nuw má, a héi síé mé, a make ríí níná rán wérí.

¹⁹"Dí tóriŋ nicólle, a káŋwó aá hé ŋménó mé, rí ɓa né éé nyórke. É wíé, hé kajáŋa a bírí har te wíɓomó.

²⁰Ná, ŋ cí dǎnnɔ mé aá ɓáse; rí nēŋ níŋ liŋó, a wúrí dǎnnɔ pǎŋ, ŋ sí zúb jaa, ríŋ rírú wuu hé náŋá dí ɓidíli.

²¹"Nerɔ ná há sí a ɓubár, ŋ sí a rí tína kéníŋ laka, ŋ kuóbasa daha, ane ŋ má há yóé dí dóé, a kéníŋ Ana laka, v kuóbasa daha é.

²²Nerɔ ná wuu há kēŋ dulla, úú tína zesi wíí né, Sabuna há búlé pá wíɓɔla púlli."

Wumakpaale 4

¹É há dáaré, ŋ báá ná dǎnnɔ bána nyúú, rɔw wúró. Liŋó ná fa há lá síé búlín rí aá dóŋ, ane nyíla ɓa háá mué, v baa búlín rí bulé: "Zí reé, ríŋ make wíé ná háá kué nyán har rí mé a péí."

²Múl ná tu tu mé, rí Wuse Sabuna kúó súŋ. D ná kuóbasa rɔw cíksó, bána mé ráŋ, ká nerɔ kénú daha.

³Nerɔ ná há ké é ɓasa daha, v dé tútul, ane dówíwere bamma ɓa háá yíre zasipe rí saadvane, háá tul é né. Ká duósii kíŋ kuóbasa ná, a má tútul ane emerodi.

⁴Ba bil kuóbaŋsa náŋa má, meré rí baná, a kílu. Nihíése meré rí baná há sú gepuŋse, a cú salme kuónéŋcunni, ɓa má kēŋwó daha.

⁵Duófille le kuóbasa ná mé aá le. Líŋsi búbul wíé, ká dóme má líle ráŋ ane duóbélle. Ba vose níŋkáŋtɔ balpe, a nyike tá kuóbasa ná síé: Wuse sabuŋse ná balpe né ká é níŋkáŋtɔ.

⁶Basa ná síé dé ne muzeno ní, ane nyii há lúlé, aá tul ane nyiiló. Oŋwómme bamma baná, né cí kuóbasa ná sǎŋcɔw wuu, a kílu. Ba hara ríwó síé wuu, de a síse dɔŋɔ.

⁷É oŋwómme sílaaro dé ne kíŋkáná né, v ná há túké dé ne ɔɓala né, botoro nyúú mí omo, sípaané de ne níbííno sípaané, ká baná nyúú mí omo, má ne kiesí háá filé.

⁸Oŋwómme ná baná, oro wuu kēŋ kíŋkeru balgo ní. Ba teŋ wuu dé a síse dɔŋɔ né, har rí síé wuu. Baá yi yula títaŋ rí wɔhɔ wuu, ká waá tá. Ba yil ná né ká: "Nyuutina Wuse, dóé wuu tína, v ká páár, v ká páár, v ká páár. U né fa muné, a zaa má muŋ, ká né haá a rúú muŋ cíé má."

⁹Ba yíó aá píŋsi nerɔ ná há ké kuóbasa ná daha né. A yi aá húúmú, aá bárkú, v nēŋ ná há wómmó, a waá súwí ná.

¹⁰Baá yíye, ká nihíése ná meré rí baná má bírmi tíé, aá denne nerɔ ná há wómmó, a waá súwí ná, a ké kuóbasa daha. Baá wúnníwó kuónéŋcunni ná yóú ɓasa síé, ká bulé:

¹¹"Nyuutina á Wuse, ɪ né ká dóé wuu tína, ɪ mɔhɔ́ ríwó píŋsí, a húúmí. ɪ né a onni wuu. ɪ né có rí ɓa mínó, é né ɪ ówó."

Wumakpaale 5

¹É né η baa ná kenɔ oro; nɛɔ ná há ké kuóbasa ná daha né kenú, v néduu mí. Ba púṣú har arí sɛɛw wuu, a kaa guṣ tó rí nɛcikówa balpe.

²Ɖ ná Malíka bɪbar oro má rúv búólú rí línzeno a bulé: "Áṣ rí mɔhɛ́ rúv lɛkse nɛcikówa ná, ká wúri kenɔ ná?"

³Ká nɛṣ wuu to bána daha, tié nyúú rí tié múl wuu mí, a wólle kenɔ ná wúri aá karme.

⁴É né η wi símulɔ, nɛṣ wuu há toó, a wólle kenɔ ná wúri aá karme wíé.

⁵É né nɛhɛ́s ná nóṣo búl páṣ bulé: "Sí wí. Ná, Ziida jumúl áṣwón, kuóro Davidi keṣ, v yóó dí dóé; v sí wólle nɛcikówa ná balpe lɛkse, ká wúri kenɔ ná."

⁶É né η ná Pewie rúv cí dahá, kuóbasa ná sísíennúwa, ká oṣwómme ná baná rí nɛhɛ́s ná meré rí baná kílu. Pewie ná nɛhɛ́ ane, ba há búé né. U kɛṣ nyíse balpe arí síé má balpe. Síé ná balpe né ká Wuse sabuṣs ná balpe, v há túmé ba ceṣ dúnié wuu.

⁷É né Pewie ná tuu peri, a la kenɔ ná nɛɔ ná há ké kuóbasa ná daha, néduu mí.

⁸U lá kenɔ ná ko tenni, rí oṣwómme ná baná rí nɛhɛ́s ná meré rí baná túwó bírmi tié, v síé. Ká ba oro wuu ka cemo, arí salme pipísi, áṣsáṣs há súwó wuu. É áṣsáṣs né ká Wuse nɛ wɛɛɔlɔ.

⁹Ba wuu bá yífelɔ aá ye, a bulé: "l né mɔhɛ́ rí la kenɔ ná, a lɛkse nɛcikówa ná ba há kené taare tó. l né ba kaa ɔse vuk, ɪ píí cɛl yɔwe la nɪ"íríṣ íríṣwa wuu dúo a pá Wuse. Líṣo wuu nɛ, duo wuu nɛ, tóó dúo wuu nɛ.

¹⁰l né éé ba éí Ana kuótóó sɛɛw níé, a a vuk"óósá, a tuṣ aá pów. Ká ríwó má túlle dúnié nɛ, a dí kuorí ba nyúú."

¹¹Káṣ baa bel a nɛ malíka kana líṣo. Ba káṣ pɛrí búí búíwa eɛ́, búí búíwa búízɔwanáwa má eɛ́, a ko kíl kuóbasa ná rí oṣwómme ná baná, arí nɛhɛ́s ná meré rí baná wuu.

¹²Ba búwó líṣi, a yí yula bulé: "Pewie ná ba há búé, ane vuk pɔná, v né mɔhɛ́ rúv túlle dóé, bɛ kané, wízume, arí wíi wuu wólle. U né mɔhɛ́ ríwó zílú, a píṣsú, a cúólú."

¹³Ɖ né Wuse oṣ"aalé má wuu há muṣ bána mé, a muṣ tié nyúú rí tié múl, muv sɛɛw onni, arí dúnié sɛɛw onni wuu, rí baá yí yula a bulé: "Nɛɔ ná há ké kuóbasa daha, v rí Pewie ní mɔhɛ́ ríwó cúólíwó, a zílúwó, a píṣsíwó, a pí wólle wuu tá pówó, a kaá mó buṣs rí buṣs!"

¹⁴Oṣwómme ná baná saṣ hé, a bulé: "Amu!" Ká nɛhɛ́s ná má bírmi tié, a cúólíwó.

Wumakpaale 6

¹É né káṣ ná Pewie, rúv kɛṣ nɛcikówa ná balpe nóṣo lɛke. É né η nɛ oṣwómme ná baná nóṣo líṣo; v líṣo zɛṣ ane duódeɛlɔ. U sé: "Ko!"

²É né η bel, a ná zákpuṣmɔ. Nɛɔ ná há zíné kénú daha, kɛṣ túó, ká ba pí bɪbasiile cúú nyúú mí. U col ballí maahɛ́, rúv baa mú dí ballí súuri.

³U báá há léke nēcikówa ná nóŋo, bulle nyúú mí, η né oŋwómme ná baná nóŋo má liŋó; bulle nyúú mí omo ní, υ sέ: "Ko!"

⁴Έ né záka nóŋo má baa ko le, 6tíétŋ múímúi. Nero ná há zíné kénú daha, 6a pów dóé rúú ka tenfiél la dúnié mí, ká rí nibííne 6úúse náná. Ba pi tókowí 6igbeso pów.

⁵Έ né Pewie baa léke nēcikówa ná nóŋo má, botoro nyúú mí, oŋwómme ná baná, botoro nyúú mí omo má baa cáási bulé: "Ko!" D béló ri zákbiño ní. Nero ná há zíné kénú daha, υ kén omo ná 6a há pié aá mánse onni zín ní, υ nése mé.

⁶D nío, ane liŋó há lé oŋwómme ná baná péke, a bulé: "Muí kíló yelí né ká dénié balá; mié má kíló botoro yelí a dénié balá. Taŋa sí ólivi nuυ rí divén mé tókú."

⁷Pewie há léke nēcikówa ná nóŋo má, baná nyúú mí, η né oŋwómme ná nóŋo liŋó; baná nyúú mí omo ní, υ sέ: "Ko!"

⁸Έ né η bel, a ná záka, υ póna ká zóknyíí. Nero ná há zíné kénú daha yur né ká suυ. Lelé tóó wuu tíŋú mé. Wuse pówó tíŋ, ríwó 6úúse tíé nyúú nie. Ri 6a kén tíé nyúú nie wuu pú púlli baná, ríwó wólli púl balá nie wuu 6úúse, a tuŋ tókowí, rí losu, rí puólí, rí baka kaadíhuorúwa mé.

⁹Pewie baa léke nēcikówa ná nóŋo má, 6ommúó nyúú mí. Έ né η ná nusé 6uŋse. Nie ná há búl Wuse wíbulé, a óú dánsíéwa, 6a keke 6úúse, 6a 6uŋse né. Tulaalé koro múl né η nówó,

¹⁰ri 6aá cáású kíŋkán a bulé: "Nyuutuna há wí busunnu kené, taŋá tína, kal beé rí, ú ja rí dí nie ná há 6úúsírá sariya? Kal beé rí, ú ja rí túrwó á wíé?"

¹¹Ká Wuse pi yéwipummo súwó oro wuu; ká bulé ríwó fífíele, ká delle muó. Ká ríwó 6úúsíwó maábinána há kówó tutúnnúnána wuu kéré, aníwó tu, ríwó nuυ cesi.

¹²D baa ná Pewie ruυ muó ka nēcikówa ná nóŋo má, balgo nyúú mí, a kaa léke. Έ né tíé zíkli; wuse wuu bíri, ane gero 6a há pié hé bíro mí, cana wuu fél, ane cél,

¹³ká caŋwulle tuwi 6alle, ane sotulli pozeno há lúé 6a yuori.

¹⁴Bána de fúúri col, ane basa 6a há kené guŋ hé náná mé. Palle wuu gínni, a báá wóó dúcínse cíné; tíé cōru ná wuu há nyúsé muru sísíennúwa, 6a má yókse.

¹⁵Ká tíé nyúú nibííne wuu isi fa, aá yókse: kuóre, sídííre, sóóji nyúútínáwa, 6ie tínáwa, dóé tínáwa, arí yósi ríwó ná há to yósi wuu, a zu aá féŋsi palle buonne rí búó pékse mé.

¹⁶A yíre hé palle rí búó mé bulé: "Í tuwi tórá mé, a kéré rí nero ná há ké kuóbasa daha sí sírá ná, rí Pewie cōwuló sírá pérú.

¹⁷Ba cōwuló tápuł zeno ní pólé, áŋ rí síé wuolé cí aá tke?"

Wumakpaale 7

¹Έ wíe har rí mé, η ná malíkawa baná, ri 6a cí dúnié kíŋkere baná mé, a kéré dúnié kíŋkere poo wuu mí, rúú sí tíé daha lú, a sí muυ daha lú, a sí tuu wuu daha lú.

²É né η ná malíka nóηo má, ruu lé tóo mól, wuse dipomí rí aá ko; a ka Wuse ná há wómmó malla omo, υ nése mé. U cáási bíbarí, a yíre malíkawa ná baná, Wuse há pówó tíη ríwó zoke tíe rí muu, a bulé:

³"Í sí bóηbóη tómu, tíe rí muu rí tuuni mí. Í lo ráá pírá Wuse malla hóu tutunna tulli mí kéré."

⁴Ká η ne nie ná malla há múnwó tulli mí, káη nuo: nie búí zoio meésbaná rí baná, a le lzurayel duo nie jumúla wuu sierv.

⁵Ziida jumól nie sierv, nie búí fí rí belle; Ribañ jumól nie sierv, nie búí fí rí belle; Gaade jumól nie sierv, nie búí fí rí belle;

⁶Azere jumól nie sierv, nie búí fí rí belle; Nefitali jumól nie sierv, nie búí fí rí belle; Manase jumól nie sierv, nie búí fí rí belle.

⁷Sumiyon jumól nie sierv, nie búí fí rí belle; Levi jumól nie sierv, nie búí fí rí belle; Isakaare jumól nie sierv, nie búí fí rí belle;

⁸Zabulon jumól nie sierv, nie búí fí rí belle; Zozefe jumól nie sierv, nie búí fí rí belle; Benzame jumól nie sierv, nie búí fí rí belle. Ba wuu ní kén Wuse malla, ba tulli mí.

⁹É né ká η ná nie bikana, ri ba cí dahá, kuóro há kénú basa daha, rí Pewie wuu síe. Néh wuu wóo wuo duse. Ba sú gepuηse, a bónni habé tuhílli káηwó néηsa mé. É nie ká dúnié kíηkere tóne wuu nie né, duó duó wuu nie, tóo tóo wuu nie, líηo duó wuu nie.

¹⁰Ba denne kíηkán bulé: "Á Wuse há kénú kuóbasa daha, υ rí Pewie ní lá nie aá tá."

¹¹Malíkawa wuu cí kíl kuóbasa ná rí nηiése ná, rí oηwómme ná baná, a káηwó síe cú tíe, basa ná laka, aá cuole Wuse,

¹²a bulé: "Amu! Á dénnírá Wuse, a píηsú, a bárkú, a húúmú; υ né kén wízume, dóe rí wólle, tén wuu mí! Amu!"

¹³É né nηiése ná nóηo bósin bulé: "Nie nyán há sú gepuηse, áηwa rí kówó? Ba lé neé ré?"

¹⁴É né η sé: "D nohó, ι íó." É né υ bul pán bulé: "Wula ná há dúkí nése, há pérí nie ná né. Pewie cél sierv né ba sésíwó genne, ba le, a tókse.

¹⁵É né te, 'ba cí Wicvolijizeno sierv, Wuse kuóbasa síe, a tuη aá póo, woho rí títan. Nero ná há ké kuóbasa daha zaaró, sí tówó mé.

¹⁶Losu báá wóo káá ná, nyinyvóse má báá wóo káá ná; wuse waá pón ηmówíwó, lumo má báá wóo wuuri.

¹⁷Pewie ná há ké kuóbasa daha tu sí ówó nínvolo, a núólíwó kaa mú peri hiésó nyibúlbuonne, ká rí Wuse múbíwó síe símunnu wuu. "

Wumakpaale 8

¹Pewie há kúé ka hatúgnínécikó, balpe nyúú mí, a léke, bána nyúú óh wuu báá waá dóh; dhí wuu síkló, a mú aá peri léére fá.

²É né η ná malíkawa ná balpe, rí ba cí Wuse síé; ba pa nyíse ná ba háá mué balpe, a pówó.

³É né malíka nóh ko lu cí tulaalé koro laka, a ka salme kurupóóti, v nése mé. Ba pów tulaalé dikana, rúú laa súuri Wuse nie wicvóló mé, a físi salme koro daha; koro ná há muη kuóbasa ná síé.

⁴Tulaalé ná háá físe nyvose, rí Wuse nie wicvóló ná hé nánjá mé, a le malíka ná nése mé, aá zí nyúú rí, Wuse síé.

⁵É né malíka ná pi kurupóóti ná, a pa koro ná daha nín hé, a pii yo tíe nyúú. Línsi líle, duón fille káá 6e, tíe zíkli.

⁶Malíkawa ná balpe, há kén nyíse ná balpe cí ríwó mu,

⁷sílaaro síe múú nyíla. É né duódówó rí nín kuosi cél mé, a tuwi tíe. Rí ba kén tíe ba cōrv botoro, cōv nóh wuu dí nín; tuuni botoro wuu sierv, tuu balá má dí nín; tíe nyúú nyóló wuu dí nín.

⁸Malíka ná há tóké bulle mé, múú nyíla. Ba pi omo oro há dé ne paalízeno, káá ka nín, a yoo hé muv sierv. Rí muv nyii cáksé botoro, cōv nóh nyii wuu ní bírmé cél.

⁹Muv sierv oηwómme náha svse. Rí ba kén muv sierv oηwómme wuu pú púlli botoro, púl balá onni ní súsé; rí ba kén muv nyiidaborsi má ba púlli botoro, púl nóh 6ie wuu ní zóké.

¹⁰Botoro nyúú mí malíka má múú nyíla. Caηwulzeno oro de cúri, nyololo ane caanó, a tuwi bal polli nyii mí. Rí polli wuu ní ríwó kaa ba púlli botoro, púl balá polli nyii rí nyii dibulé wuu mí ní, é caηwul bal.

¹¹Caηwul ná yur né ká: "Beró bákala." É né nyii ná wuu sierv v há bálé, de hákse; nie dikana svse, beró há muη nyii ná mé wíé.

¹²Baná nyúú mí malíka má múú nyíla. Wipomí cōv nóh zoke, cana má cōv nóh zoke, caηwulle má cōrv náha zoke, ane ba há kénwó ba cōrv botoro botorowa, ba oro wuu cōv balá né zóké, a bíri. Rí wōhō cáksé botoro, cōv nóh wí pummo kené; rí títaη má cáksé botoro, cōv nóh wí bíno kené.

¹³É né η baa bel, a ne kiesí háá fil bána nyúú rí nyúú rí, liñó, rúv búólú a bulé: "U sí lore a pá tíe nyúú nibííne. Rí malíkawa ná botoro há kááné né kúé múwó nyíse ná botoro, v sí lore a pówó."

Wumakpaale 9

¹É né bōmmúó nyúú mí malíka múú nyíla. D ná caηwul oro, ruv cúró, a le bána rí tuwi bal tíe. Ba pi cúnjcúnbus borwí pów.

- ²É né caṇwul ná wúri buo ná nuɔ, nyuɔse le rán lé; nyuɔse ná há nihí níhzeno nyuɔse, a tó wuse rí poo wuu mí, ɔa bíri tim.
- ³Huɔ́se le nyuɔse ná sierv, a ɔése tié nyúú wuu. Ba pówó tín, tín ná duo nuɔnne há kené tié nyúú, a a nie níná wula.
- ⁴Ba sé ríwó sí á rí nyóó, rí tuuni, arí tié oṇnyúúle ná náṇa ná wula. Amá ríwó lo, rí nibííne ná Wuse malla há tówó tulli mí, ríwó né ná wula.
- ⁵Ba wúó ṇméo péé, ríwó ɔúúse é nibííne. Ba taṇa sé ríwó a ríwó ná wula né wéri, caṇse ɔommúó. É huɔ́se niwálmɔ wí nibííno mí, aá ne nuɔmɔ háá ɔúmú, u wíwe é né.
- ⁶Caṇse ná ɔommúó péke, nibííne sí júja suu, ká súú ná; ɔa sí cólí rí suu ko késiúwó, ká rí suu fá kékwó mé.
- ⁷É huɔ́se dé ne zákse ɔa há ɔíéré, ríwó kaa mú yo lal né. Nyútólle há nihí salme kuónéṇcunni, ní tówó nyunni mí, ká ɔa sípaané né nibííne sípaané.
- ⁸Ba nyúpúse dé ne háálo nyúpúse né, ɔa nyíla má ne kíṇkáná nyíla.
- ⁹Gerɔ há nihí hoɔ gerɔ né tówó baṇcille mé. Ri ɔa kíṇkeru ní ɔómé, u de ne lalyoore tórkowa, zákse ɔíkana há pósé kaá fá, aá mú lal ɔiyóé, ɔóme né.
- ¹⁰Ba múdunni rí heme né, ane nuɔnne múdunni; ɔa ɔóé múnwó múdunni ná mé né, ríwó kaa wálme nibííne, caṇse ná ɔommúó.
- ¹¹Huɔ́se ná kuóro ní ká cúnɔcúnɔ malíka. U yr né, Abaɔṇ, Ebirewa liṇó mí, ká Gírekewa má kaá yíre, Apɔlyɔṇ, ɔa liṇó mí. U múl né ká: "Zokro".
- ¹²Dúnɔdúú nabɔné ɔááró; nabɔnéwa belle né síé haá kué.
- ¹³Balgo nyúú mí malíka má múú nyíla. ɔ né liṇó há lé salme koro ná há muṇ Wuse síé, u keṇe baná rí ɔɔɔ,
- ¹⁴a buɔ balgo nyúú mí malíka ná há kén nyíla rí, a buɔlé: "Puri malíkawa ná baná há wósé lfirate fozeno laka tá."
- ¹⁵É né ɔa púrúwó tá. Ba fa dé káṇwó tu a pó tike rí bina peri, rí cana peri, rí tóó pul, rí tén peri, ríwó ɔúúse tié nyúú nibííne, nie botoro wuu sierv, nén baláwa.
- ¹⁶É né ɔa make nie ná há zí zákse nuɔ páṇ: nie búí búíwa búízowelle.
- ¹⁷ɔ há ná zákse ná rí nie ná há kénwó daha, ɔa nuɔ né nye: Zákzínna ná genne, há nihí hoɔ genne, ɔa fiemí ane nín, ká bíri má ane búlá, ká a súúmín ane jirwí. Zákse ná nyunni nihí kíṇkánáwa nyunni ní; ká nín rí nyuɔse rí jirwílumɔ lílúwó nuɔse mé.
- ¹⁸Wula nyán botoro háá líwó nuɔse mé: Nín rí nyuɔse rí jirwílumɔ né ɔúúse nibííne, nie botoro wuu sierv nén baláwa.
- ¹⁹Zákse ná wólle wuu líwó nuɔse ríwó múdunni ní. Ba múdunni nihí ɔuma né arí nyunni, ɔa kaá ɔuse nie, ɔaá ná wula.

²⁰Nikááne ná, wula ná botoro há wí búúsé, ɔa wúó mála bírsé, káá ówó wí"álle núú. Ba haá cɔɔle kanɔmɔ, aá ɔaare venni; venni ná ɔa há pí salme cɔɔre náɔa, a pí wáre cɔɔre náɔa, a pí hoɔfɔmɔ cɔɔre náɔa, a pí dówúó burme náɔa, a pí daase có náɔa. Ba wí rán ná, a wí wíé ne, a wí wuó va.

²¹É nikááne ha wí bírsé, a tówó nɔbú, bɔmí, nɔlulíwíé ríwó gaáru.

Wumakpaale 10

¹É né η baa ná malíka bíbar oro, ruu lé bána rí aá tuwí. Duóbána tóú mé ane ɔero, υ su, duósii báákú nyúú mí. U sípaané dé ne wuse né, υ naase má ne nínyáse.

²U kén ɔeɔwie há wúré, υ nése mé. U púú néduu naa sake muu daha, ká púú náɔu naa sake tíé nyúú.

³U cáási líɔó ɔizéní, ane kíɔkáná háá uuré. U há cáási é, duóbélle dómó, naasí balpe.

⁴Duóbélle ná balpe dóme har rí mé, η faá já ríɔ púɔse ré; é né líɔó oro le bána rí, a ko búlín rí bulé: "Lo rí duóbélle líɔsi ná a wíféɔsé; síwó púɔsú."

⁵É né malíka ná η há néé, ruu cí dahá, naa nóɔo sake muu daha, ká nóɔo sake tíé nyúú, kánú néduu ɔó bána rí,

⁶ká ηmíése Wuse yur mé. Wuse ná há to wíswí, a né a bána rírú sɔeru onni wuu, a a tíé rírú daha onni wuu, arí muu rírú sɔeru onni wuu, yur mé né, υ ηmíése, a bulé: "U báá waá dááne.

⁷Balpe nyúú mí malíka sí múú nyíla; é mé né, rí Wuse a wíé ná wuu, υ há bíiné rúb a, ká kaa féɔsi, ane é υ há búlé púú tɔtɔnna, há kóó wílaabulla."

⁸É né líɔó ná η há níé ruu lé bána rí, baa búlín rí bulé: "Mú la ɔeɔwie ná há wúré, a muɔ malíka ná há cí muu rí tíé wuu daha, nése mé."

⁹É né η mú malíka ná rí, a bulú pí ɔeɔwie ná pán. É né υ sé: "La, a dí, υ sí a ɔuɔmóɔ, ane tuu υ nuɔ mé, ká a ɔuɔó, υ file mí."

¹⁰É né η la ɔeno ná υ nése mé, a pii dí. ɔ nuɔ mé, υ ηmómó ane tuu; ká, η líɔó ko tenni, ruu háákó, η file mí.

¹¹É né ɔa bul pán bulé: "l ha sí la Wuse nuɔ mé, a bul wíé caase nɔbííne duo wuu ɔíkana, tóne duó duó wuu ɔíkana, líɔsi duo wuu ɔíkana, rí kuóre ɔíkana."

Wumakpaale 11

¹Ba coki dapɔɔl pán ká bulé: "Isi kaa mú mánɔse vuɔ koro, a mánɔse Wícuɔlɔjizeno, ká duse nɔe ná há zú rán, aá cɔɔle Wuse.

²Amá Wícuɔlɔjizeno wuoljelo ná, lóú é, súú mánɔsú; ɔa pí rán pá nɔe ná há to Wuse nɔe né. Ba sí zuu fírke Wuse tówero onni wuu, caná canáwa meéselle rí belle.

³Ká ríɔ túmín dánɔsíewa belle, ríwó su yúó ɔenne, a lán nuɔ wíé bul pá nɔe, tápuɔe búí rí zowelle rí meésibotoro."

⁴Dánsiéwa ná belle há cí tié wuu Nyuutina síé, né ká ólivi tuuni ná belle rí cànse disaké ná belle.

⁵Ri néné já rúú pi bóńbón tǔńwó mé, nín nín líwó nǔse le, a zókwo dũdõma. Ri néné já rúú tũ bńbń ba mé, é sũ duo ní, rí tĩna sũwe.

⁶Ba wo bána aá suki, rí duón sí kó, tápũle ná wuu ba há lá Wuse nũ wíé bul aá pá nĩ. Ba wo nyii má kaa a, baá burme cėl; a wólli wula rírú duó wuu yiki, aá hé tié nyúú nĩ mé, é ba há có.

⁷Ba háá kóó téwó siéda rí tenni, ballo ná há le cúnjcúnbus aá le, sí ko yówó. U sié sí wólliwó, a búúsiwó.

⁸Ba sí kánwó lele lu bil tózeno dijelo, ráń ná ba há básiwó Nyuutina dagesé daha. É tózeno nũso óó, ba kánú aá yĩre Sodomi arí Ezipiti.

⁹Duo wuu nĩ, írin írin wuu nĩ, línsi wuu nĩ, tóó duó wuu nĩ, sí ko bélwó lele, tápũle botoro rí fá, káá sí sánú ríwó paa mú hu.

¹⁰Tié nyúú nĩbíine wuu tẽń sí pœre, Wuse wílaabulla ná belle sũ wíé, ríwó jũũse, a dí zilé aá pá náná; bee wíé é wílaabulla belle fa wálmẽ nĩbíine wérí.

¹¹Tápũle ná botoro rí fá há dáaré, hiésó lé Wuse rí, a ko zú wílaabulla ná belle, ba gírki isi; é né héwĩń bĩzeno ka nĩ ná wuu há ciné aá bel.

¹²Ká linó oro le bána rí, a ko bul wílaabulla ná belle rí a bulé: "Í zĩ reé." É né ba tũ duóbana mé, a zĩ bána, ba dũdõma síé mé.

¹³Tié zíkli kĩńkán é tẽń mé, juse balle. Juse fĩ wuu sierv, jaá balá ní bálé, tózeno ná sierv. É tié zíkile búúse nĩ búí"alpe. Héwĩń ka nĩ ná há kááné, ba pi pĩń pá bána nyúú Wuse.

¹⁴Wula bulle mé né dáaré nyẽ; botoro mí wula sí ko múl néé mí.

¹⁵É né balpe nyúú mí malĩka múú nyĩla. Lĩńzeńsi bul wíé bána rí, a bulé: "Á Nyuutina rírú Nĩuse né te kuorí díí, múl néé mí. U sí dí kuorí ná há waá tóki, busé rí busé!"

¹⁶Nĩhiẽse ná meré rí baná há kénwó kuóbańsa mé, Wuse síé, ba bírmi, a ka tulli tuwi aá bá tié, a cũle Wuse,

¹⁷a bulé: "Nyuutina, dóé wuu tĩna Wuse, ı né miné, ane ı die há mínó é. Áá bárkĩ; ı há túmĩ ballĩ, a tĩlle kuorí aá dí wíé.

¹⁸Dúnié nĩ cóé faá wí; ı cõwuló tẽń né sié péré. Tẽń péro, rí dí nũse sarĩya; ká túmĩ tũtũna kčí wílaabulla, arĩ nĩ ná wuu há kčí nĩ, aá fčí, ba bíbara ríwó pũlle wuu. Tẽń péro, rí zõke nĩ ná wuu há ká tĩzókrá."

¹⁹É né bána nyúú Wĩcũlĩjĩzeno wúri, ká ba nĩná nũtũme dáka ná há bĩl ráń. Lĩńsi lĩle, duón fĩfĩlle, a bíbe, duódówĩzeńsi bíballe, tié zíkli.

Wumakpaale 12

¹É né ká, nyune bizenoro lu nyuse bána mé: Hál ré, a ka wipomí báákú tu, ane gebasa, a ka cana hóu naase mól, ká ka canwulle fí rí belle báákú nyúú, ane nyúbikó.

²É háálo fa kén puo, a cí lulé mé. U luoru háá wíé rúv lul wula wúwú mé, v cícáási.

³Nyune nóho má baa lu nyuse bána mé: Duragoh fiemo bizenoro, há kén nyunni balpe arí nyíse fí, nyúbikó kílú nyunni ná oro wuu.

⁴U kenú módúh kénne canwulle yo tié nyúú. Canwulle botoro wuu sierv, canwól canwólwa. Ká cí tke háálo ná háá já rúv lul, ruv lóló, rúv pi bio ná dí.

⁵Háálo ná lul hejbóle ná, há sí isi dí kuorí, duó wuu nie nyúú, a núbíwó rí hoó degtuke. Ba pi bio ná kaa mú bil Wuse há kénú kuóbasa daha, laka.

⁶Ká háálo ná fá zv gurbéteke, a mú muh dihi ná Wuse há bírmé bílú mí, ríwó díésó tápvle búí rí zowelle rí meésibotoro.

⁷É né lal isi bána nyúú. Wuse malíkawa nohó, Musel rírú harwa yo Duragoh; Duragoh má rírú malíkawa yówó.

⁸Ba wólli Duragoh, v rírú malíkawa báá wí dikéni kené, bána nyúú.

⁹É né ba líse Duragoh zeno bána nyúú, a yíkú rírú malíkawa yoo tá tié nyúú. U né ká dubuné ná, ba há kené aá yíre kantomo nohó, a kaá yíre Sitaane má. U wólli dúnié wuu a yénhi.

¹⁰Línduo oro bul wíé bána rí, η ne. U sé: "Mól néé mí, nie laaté tén péró. Mól néé mí, Wuse mákú dóé, a bílú kuorí. Mól néé mí, Wuse Kirisi mákú tíh. Zanbatuno ná fa há cíhírá maábináha mé, a cí Wuse síé woho rí títan wuu, a bul zanbawíé aá cáásíwó, ba lísú bána mé yoo tá.

¹¹Pewie cél yr mé, á maábináha dí dóé v nyúú. Ba dí dóé v nyúú, a tuh Wuse wíbule ná má ba há búlé pá nie wíé. Ba wóó muse mé kéré, ká súwíwó siéda har.

¹²É wíé, bána, jívóse; í má nie ná há muh bána sierv, í má jívóse! Amá tié rí muv é, wula púíwa, í wíwi! Kantomo nohó túwíwa mé arí cōwuló; v íó rúv tápvle báá wí kan."

¹³Duragoh há néé, rí ba yóú tá tié nyúú, v dé isi aá kiri háálo ná há lul hejbóle ní.

¹⁴É né ba pi kiesí kinkeru belle, a pá háálo ná, rúv fil keke Duragoh mé, a mú pérú dikéni, gurbéteke sierv, ráh ná ba há súv ké, bujse botoro rí fá.

¹⁵É né Duragoh túóse nyii bíkana, ane fuo, ríwó pal mú pu háálo ná, rí nyipoo púú kaa col.

¹⁶É né tié fá háálo ná búhse, a poñ, ká Duragoh nyitúóse ná wuu pal ko zv ráh.

¹⁷Duragoh ná cóé we kíhkan, háálo ná nyúú. É né v burmú suki háálo duo níkááne hé, aá yo lal, aá yo nie ná háá tuh Wuse wímánse, aá te siéda, rí Zeezi wíbule ná ká taná né.

¹⁸Ká v isi mú zí cí muv nuó, hiel daha.

Wumakpaale 13

- ¹É né kán ná ballo oro, ruu lé muu sierv aá le. U kén nyunni balpe arí nyíse fí. Nyúció kílú nyíse ná oro wuu, ká ba púñse Wuse zome yira v nyunni ná daha.
- ²É ballo η há néé, v nĩhí bee ní, ká v naase ne ballo oro ba háá yíre úrsi, naase, v nuu má ne kíñkáná nuu. Duragɔɔn púú dóé pób, a púú kuóbasa pób, a pób tíñ bizenó.
- ³Ballo ná nyunni ná nóñɔ de ne ba bóó córe, a hé suu mé; fuu ná háá já rúb búú, sié fiele. Tíé nyúú nie wuu sié tíñ mé, a bíbélle.
- ⁴Nie wuu cícuole Duragɔɔn, v há púú tíñ pá ballo ná wíé. Baá cuole ballo ná má, a bulé: "Áñ rí mǎhě, ballo? Áñ rí wóú kaá lowi?"
- ⁵É né ba pá ballo ná ñménɔ, rúb bul nyukwíé, a tukse Wuse. Ba pób tíñ rúb tuñ é, canse meéselle rí belle.
- ⁶U isi bul wíé aá lóre Wuse; a tukse Wuse rírú jaa, a tukse nie ná wuu há muñ bána nyúú.
- ⁷Ba pób ñménɔ rúb yo Wuse nie, a dí. Ba pób tíñ, duo wuu nie, rí írín írín wuu nie, rí líñsi duo wuu nie, rí tóó duó duó wuu nie nyúú.
- ⁸Dúnié nie ná wuu ba há wós yira púñsé hé kenɔ ná, há ká Pewie ná ba há búé hiēsó nie kenɔ sierv, dúnié púle mí, ba wuu sí cuole é ballo.
- ⁹Nerɔ ná há kén dulla, úú tína zesi.
- ¹⁰Wuse há sé nerɔ ná mǎhě rúb zu binajaa, úú zu binajaa né. U há sé nerɔ ná mǎhě ríwó búú rí tókowí, baá búú rí tókowí ní. É wíé né Wuse nie mǎ, ríwó cínwó nyamma ríwó yardá mé.
- ¹¹É né kán ná ballo oro má báá, ruu lé tíé múl aá le, a ka nyíse, ane pewie nyíse, káá bul wíé ane Duragɔɔn.
- ¹²U kén ballo ná há lé muu dóé ní, aá tuñ, v sié mé. U fíké tíé rírú daha nie wuu mí, ríwó cuole ballo ná há lé muu, v nyúú nóñɔ fa ka fuu, ká fiele.
- ¹³É ballo túñ nyánwíé ñikana; a a nín má tu le bána tuwi tíé, nĩbííne wuu sié mé.
- ¹⁴U yénñi tíé nyúú nĩbííne, a tuñ nyánwíé ná v há cí dúñdúú ballo ná sié mé, aá a. U sí nĩbííne má veno, dúñdúú ballo ná, ba há bá nyúú córe ká v wí sówé yir mé.
- ¹⁵Ballo ná há lé tíé múl le, v ná dóé, a pi hiēsó pá muu ballo veno ná, v búbul wíé, a wólli nie ná há wúb cuole búbúúse.
- ¹⁶U fíké nĩbííne wuu mí, ba hé malla pówó, ba néduu nén̄sa mé, é rá má ba tulli mí; puolle rí bíbara, ñe tínáwa rí summe, yósi rí to yósí, ba wuu.
- ¹⁷Ru ná wí é malla kené, ɪ wí óñ wuó yǝwe, ɪ wí óñ wuó yéllé. Ballo ná yir, é rá má v yir nán̄ba né ká, é malla.
- ¹⁸Wízume kaa tumé dñhí né nye. Nerɔ ná há kén lín, v wo ballo ná nán̄ba ná múl aá zuñ ré; nĩbín yir ré. U nán̄ba ná né ká zɔwalgo rí meésibotoro rí balgo (666).

Wumakpaale 14

¹Id baa bel, a ná Pewie ruu cí dahá, paalo ná ba háá yíre Siyɔŋ daha, v rí nie búi zolo meéselle rí baná. Ba pɔŋse Pewie rírú Ana yura ba tulli mí.

²Id ne liŋó há dómé le bána rí aá ko, ane nyikana há cúúré aá dɔŋ, ane duónŋ há bée a dɔŋ kíŋkánŋ. É liŋó ŋ há nie, nihi cɛŋdúúre má háá dú cɛŋsi ní.

³Nie ná búi búiwa ná cí kuóbasa laka né, oŋwómme ná baná rí nihiése ná síe mé né, aá yi yifelo. Nén wuu wi é yil wuó mánse, ri nie ná búi zolo meéselle rí baná ná, Pewie há yówé la tié nyúú dɔŋo rá.

⁴Ba é nie né wi háála píné, a wi busunnu kéné. Ba tɔŋ Pewie mí, v dumúi wuu. Ba yówíwó, a lísíwó nibíine sierv né, a la síe píwó pá Wuse rí Pewie, ane oŋfóle, ba há píe pa Wuse.

⁵Ba ha wi nyierv nyée ná, ba wi wízókí wuu kené.

⁶É né ká ŋ ná malíka oro, ruú fil bána nyúú. U kénŋ Labaariwero ná há waá daare né, ruú bul pá tié nyúú nibíine. Ruú bul pá íriŋ íriŋwa wuu nie, duo wuu nie, líŋsi duo wuu nie, tóó duo wuu nie.

⁷U búolí a bulé: "Í fá Wuse, a pɔŋsú; bee wíe ténŋ péró, ruú dí nibíine saríya. Í denne nero ná há á bána rí tié, rí muu arí nyibulsíe."

⁸Malíka nóŋo má baa tɔke dúŋdúú bino mé, a bulé: "U báló, Babuloone zeno báló. U óó duo wuu nie nyóó córmu ná kíŋkánŋ, ane sɔŋ."

⁹Malíka nóŋo baa lu súuri dúŋdúú malíkawa ná belle mé, a má búolí bulé: "Nero ná háá cɔle ballo ná há lé muu, arírú veno ná, a lo ba púú malla ná hóú tule rírú nése mé,

¹⁰v tina má sí nyɔ Wuse cɔwuló ná, ane sɔŋ; ane sɔŋ ná ba há wi púllé, v óŋse hóú cɔwuló gbaŋa mé. Nie ná wuu háá tɔŋ é, ba sí ná wula, níŋ rí jirwílumo sierv, Wuse malíkawa rí Pewie síe mé.

¹¹Nyɔose ná há lé níŋ ná háá wálmíwó, waá yúksi ná. Nie ná háá cɔle é ballo arírú veno, v yi malla mɔŋwó mé, ba wi fiela kené títaŋ rí woho wuu."

¹²É né te, Wuse nie ná háá tɔŋ wímánse, a la Zeezi dí, ba síe mɔhó ríwó ka nyamma.

¹³Kán ne liŋó há lé bána rí, aá búlɔŋ rí bulé: "Pɔŋse wíi né: A kaa pó nye mé, nie ná háá suse Nyuutina tutumé sierv, ba ná wér." Wuse Sabuna sé: "Óó, é né, a make ríwó lówó tutɔŋduoru ná, ká fiela, bee wíe ba tutɔŋwere ní kówó túme."

¹⁴É né ŋ baa bel a ná duóbáŋpummɔ, ri omo oro há nihi nibíŋ bíí, ruu kénú daha. Salme nyúcikó ní cúú nyúú mí, ká v ka sikoro háá díe wérí, v nése mé.

¹⁵Malíka nóŋo le Wicɔlɔjizeno le, a cáasi hé nero ná há ké duóbána daha rí, a bulé: "Píi sikoro ná a kuse tié nyúú bie, bie kuse ténŋ péró. Tíe bíó, ane bie, a cí kumé mé."

¹⁶É né nero ná há ké duóbána daha, púú sikoro yoo hé tié mí, a kúsú onni wuu.

¹⁷Malíka nóño má le Wicvɔlɔjizeno ná há muɲ bána daha sierv ko le, a má ka sikoro ná háá díé wérí.

¹⁸Malíka nóño má báá há kénj tɪŋ nín mí, le tulaaléwa koro rí ko le, a bul nero ná há kénj sikoro ná háá díé rí, kíŋkánj, a bulé: "Píí sikoro ná, a conni víínyi tuuni ná há muɲ tíé nyúú nɔnɔ. Ba nɔnɔ ná wuu bíó ré."

¹⁹É né malíka púú sikoro yoo hé tíé nyúú, a kuse víínyi tuuni nɔnɔ ná, a kaa mú yoo hé tunɔnɔ dɪhaasí bɪzeno ná, há ká Wuse cɔwuló dɪhí, a muɲ tóó kíŋkere mí, ba haase. Cél le ránj le, a pal mú peri kííló zɔɔtoro, ká ba lúnj peri nibííno sése rí tíé.

Wumakpaale 15

¹Ɔ baa bel, a ná nyɛne bɪzeno oro, há gírɪŋ, bána nyúú: Malíkawa balpe né kénj wulawa má balpe. Hatíŋné wulawa né é; Wuse sí tɪŋ é wulawa mé, a dúú cɔwuló tenni.

²Ká ŋ ná óŋ oro, há nhí mɔv, aá tul ane nyiiló, ká nín mínú sierv. Ɔ ná nie ná há dí dóé ballɔ ná nyúú, v veno rírú yur nánɓa ná nyúú. Ba cí dahá, mɔnyiiló ná daha, a ka ceŋsi ná Wuse há pówó.

³Baá yi yil ná Wuse tutɔnnɔ Moyizi há yíé, v ná Pewie má há yíé né, a bulé: "Nyuutina, dóé wuu tína Wuse, ɪ wí"álle zéŋsó, a gɪre nie! Duo wuu kuóro, ɪ há mánɓe wíé ná ríí a, ba ká tékétékéwa, a a wítáŋsé!

⁴Áŋ rí miné, Nyuutina, a wíí fá, a wɪ pínj píé aá péí? l dɔŋɔ né ká páár. Duo wuu nie sí ko bírmi tíé ɪ síé, a cúbólí, bee wíé ɪ wítékétékéwa ná ká nyaamí."

⁵É har rí mé, ŋ ná Wuse táŋte jaa síerí, Wuse síé ná, nɔtɔme dáka há muɲ ránj, ruv wúró, bána nyúú.

⁶Malíkawa ná balpe há kénj wulawa balpe, le ránj ko le, a su gɛpɔŋse háá tulé, ká pi salme báltewa vósiwó baŋcille mé.

⁷Oŋwómme ná nóño pa salme gbaŋse balpe, a pá malíkawa ná balpe. Wuse ná há wómmó ténj wuu mí, v cɔwuló né sú é salme gbaŋse.

⁸Wuse pínj rírú dóé cu nyɔɔse, a sú táŋte jaa ná. Rɪ wulawa ná balpe malíkawa há kené ní wɪ tóme daare, néŋ wɪ ránj wuó zv.

Wumakpaale 16

¹É né ŋ ne líŋzeno oro há lé Wicvɔlɔjizeno ná, a bul malíkawa ná rí bulé: "Í pa Wuse cɔwuló há sú gbaŋse ná balpe, a kaa mú bíse tá tíé nyúú."

²Dúŋdúŋ malíka púú gbaŋa, a kaa mú bíse tíé nyúú. É né nibííne ná há kénj ballɔ malla, káá cúbólú veno, ba wuu de cúnni fubɔma bamma háá wíé wérí.

³Bulle mé malíka púú gbaŋa, a kaa mú bíse hé mɔv sierv. Mɔv ná nyii wuu de ne nero há sówé cél; é né mɔv sierv onni wuu suse.

⁴Botoro nyúú mí malíka púú gbaŋa, a kaa mú bíse hé polli nyii, rí nyibulé wuu mí, é nyiiri wuu burme cél.

⁵É né η ne malíka ná há kén tíη nyii nyúú, liηó, ruu sé: "l duηo né ká Wuse, ι né die fa miné, a zaá má muη. l há dí saríya ná é, υ sίú mé né.

⁶Ba óó ι Wuse nie cél bíse, ι wílaabulla má cél bíse, é né ι pi cél pówó ríwó nyo. É né céré ríwó."

⁷Ɔ ne liηó nóηo báá; υ lé koro ná ɔa háá sake tulaalé υ daha né, a bulé: "Óó! Nyuutna, dóé wuu tína Wuse, ι kén tanjá ι saríyawa díí mí, ɔa wuu céró."

⁸Baná nyúú mí malíka púú gbaηa, a bíse waase wipomí. Wipomí ná tíη, rúú púú níη nyike nibíine.

⁹É né υ lumo ɔizeno wuuri nibíine, ɔa tútukse Wuse, υ né há kén tíη, é wula mé wíé. Arí é wuu, ɔa vóó ríwó tá wíɔma ee, ká píηsi Wuse.

¹⁰Ɔommúó nyúú mí malíka púú gbaηa, a bíse hé ballo ná kuóɔasa mé, υ kuorí wuu de muη bíno sierv. Nibíine ɔuse néηsa aá míse, wula háá wíwó mé wíé.

¹¹Ba tútukse bána nyúú Wuse, ɔa wula ríwó furse ná wíé. Ká é má, ɔa ha wúó wí"álle ná há bó mó téé.

¹²Balgo nyúú mí malíka púú gbaηa, a bíse hé muηaa ɔizeno ná ɔa háá yíre lfirate sierv. U nyii wuu húúse, ká tóó mól kuóre wólíi zu, aá daare.

¹³Káη ná sabuηɔma botoro há nuhí sɔre; nóηo le Duragɔη nuo mé, nóηo le ballo ná nuo mé, ká nóηo má le nero ná há nyé nyierv, a buló ká Wuse wílaabúllú ká tóú, υ má nuo mé.

¹⁴Kaηtɔmo ná háá tuη wínyáηse sabuηse né. É sabuηse líó mú dúnié kuóre wuu rí, a yírwó hé náηá mé, ríwó rí dóé wuu tína Wuse yo náηá, Wuse ballí maké tápu.

¹⁵Nyuutna sé: "Ná, η sí ko uri ane gaaro. Ɔ há kúé, ri nero ná wí dónη píné, ká póó genne, tína wí teηɔila káá va, huúse wúú ka, nie síé mé."

¹⁶Sabuηse ná yíre kuóre ná hé náηá mé, dihí ná ɔa háá yíre Ebirewa liηó mí, Armagɔɔɔη né.

¹⁷Balpe nyúú mí malíka púú gbaηa, a yo bána rí. É né liηó ɔizeno oro bul wíé Wicɔɔliηizeno sierv, kuóɔasa cɔo rí, a bulé: "Wíi wuu ténnó."

¹⁸É né duónη fífílle, a bíɔe, dóme dí dóη, tíé zíkli kíηkáη. Nibíine tíé nyúú miné mé wuu, tíé ha wí é zíkli duo zíkli ná.

¹⁹Tózeno céηηi goru botoro, ká tíé nyúú tóne má wuu yérke. Wuse liisi Babuloone wíé, a a υ nyóú cɔwulízeno, ane síη, gbaηa sierv.

²⁰Tié ná wuu há nyúúse muu sísiénnúwa yúkse nyii sierv, ká palle má wuu nyúúke.

²¹Ká duódówúó, ɔizen sí há ke noηbuó, le bána rí tuwi aá yosi nibíine. É né nibíine tútukse Wuse, duódówúó ná wula wíé; é wula fa zénó kíηkáη.

Wumakpaale 17

¹Malíkawa ná balpe há pá gbanse ná balpe, nóhò tuu peri búlín rí bulé: "Ko rún mákí é ná, Wuse háá á rúb dí hácormo bíbar ná saríya péí. É háálo né ká tózeno ná, ba há sóé, ká nyikana pínú sísíennówa.

²Tié nyúú kuóre, rí núbííne wuu ní córmíwó tu v mé, a buki, ane sín ba há nyóé."

³Wuse Sabuna ko sún, ká malíka ná kánín mú gurbéteke sierv. É né η ná háálo oro rán, ruu zínó ké ballufiemo daha. É ballo kén nyunni balpe arí nyíse fí, ká ba púnse Wuse zome a túb tetj wuu mí.

⁴Háálo ná sú gefiemo né, ane muolí, a pa salme rí dówítulé rí ziime, a díérú tu. U córmu wí"álle ná háá svoré, sú salme gbaña, v pii kánú nése mé.

⁵Ba púnse yígurí oro, v tule mí: "BABILONNE ZENO, HÁCORMA RÍ DÚNÍÉ WÍSUCORÉ WUU MAÁ."

⁶Id ná háálo ná ruu nyó cél kíjkán, a buki. Wuse nte ná há búl Zeezi wíé ba kese búúse, cél né v nyo. É de vókún.

⁷É né malíka ná bul pán bulé: "Beé rí te, é wíí gírí?" Háálo ná, rí ballo ná há kén nyunni balpe rí nyíse fí, v kénú daha, η sí lísíwó múbla péí.

⁸É ballo ι há néé, v fa mínó ré ká báá toó. U sí le cúnjcúnjbuo le, a múú dızokí. Tié nyúú nte ná wuu Wuse há wúb yura púnse hé hiēsó kenó mé, dúníé púle mí, ba sí ná é ballo rúb a wígurí a pówó, bee wíé v fa mínó ré, ká báá toó, ká rúb baa ko muj.

⁹Líntuna né sí zuj wíé nyán. Nyunni ná balpe ká palle balpe né, háálo ná kénwó daha. Ba ká kuóre má balpe né.

¹⁰Kuóre ná bømmúó né ba yiki yo, balá né haá dí kuorí, ká nóhò ha wí kúé; ruu é kúó la kuorí, v waá dááne.

¹¹Ballo ná fa há mínó ká báá toó, v má ká kuór nóh ré, ba a córí; v fa muj kuóre balpe ná sierv né, ká ruu kúó le, ba sí zókú.

¹²Nyíse ná fí ι há néé, kuóre fí ní é, aá ko ríwó pówó tín, ríwó rí ballo ná dí kuorí, tetj muó mé; ba taña ha wí kuorí léé.

¹³Kuóre ná wuu fí, wíkaní né balá: Ríwó píwó dóé ríwó tín wuu, a tetj pá ballo.

¹⁴Ba sí cí Pewie mí, a yóú, amá Pewie sí yoo díwó, v né há ká nyúútínáwa wuu Nyuutuna, kuóre wuu Kuoro wíé. Pewie rírú nte ná v há yíré, a twose ba tínú mé, ba sí yoo díwó.

¹⁵É né malíka baa búlín rí bulé: "Nyii ná ι há néé ri hácormo kénwó nuó, é nte né; írinwa, nikanódó, tóne arí línsi, ba nte né.

¹⁶Nyíse ná fí, rí ballo ná sí bére hácormo ná. Ba sí wúrkú die wuu, ká rúb ka tetjbila ké. Ba sí dúú namie ká pa nanikuléwa hé nín mí.

¹⁷Wuse há có ri é tómó né, ba tetj é, a tetj nuó mé píwó tín pá ballo, rúb dí kuorí. Ba sí tetj é a kaá ja rí Wuse wíbuie nuó sú.

¹⁸Ká hááló ná ɪ há néé, tózeno ná dóé há ke tié nyúú kuóre ní é."

Wumakpaale 18

¹É har rí mé, ɲ báá ná malíka nóŋo, ruu lé bána rí aá tuwi. U fa kénj tɪŋ wéri, ká v pínj tɔlé cuoli tié wuu.

²U túwó búolí kíŋkánj bulé: "U báló, tózeno Babuloone báló! U bírmé kaŋtomo rí sabuɓoma duó wuu dumuní; a a diíwiboma duó wuu, ríwó ná nie háá nyéké, dumuní,

³v óó duo wuu nie nyóó córmv ná, ane sɪŋ. Dúnié kuóre zúú córmv ná sierv, a kánú pé, ká dúnié báyelé tɪŋj kuóɓie mé, a ná meéwíé kíŋkánj."

⁴Ká ɲ baa ne liŋó nóŋo, v má lé bána rí né a tuwi bulé: "D dunie, í le Babuloone mé, a make rííwa sí tɪŋj a wíboma ná v nie háá éé; rí wula ná háá á rúbú túwú nyúú, pəriwa má.

⁵Ba wíboma kánó a zí aá tɪke bána mé, ká Wuse wúó wí"álle ná há bómó mé súllé.

⁶Babuloone há pí é túmíwa mé, í pi é túmú mé; v há pí é túmíwa, í pi é naasí bulle túmú! U há éé í nyo sɪŋ ná, í a sɪŋ duokí há ke é naasí bulle, a sú gbaɲa, a póbú rúbú nyo.

⁷U há pínj sú tu, a díérú tu aá mo é, í a rí wula rí wííle mo é, a Perú! U bínú tu mé bulé: "D ké hákuóro kéne ní, ɲ to yúhál, ɲ wɪ yúó wíí ná."

⁸É wíé sié, tápuɪ balá né, rí wula nyánj wuu púú: suu, yúó, arí losu, ká rí nínj dúú. Nyuutina Wuse ná há túbú sariya díí, kénj dóé."

⁹Tié nyúú kuóre ná wuu há tɪŋ córmv rírú, a tɪŋ dúú wér, ɓa háá kóó nóú rɪ nínj díó, rí nyuɔse líle, ɓa sí wɪ aá zése.

¹⁰Tóó ná wula héwɪŋ sí kánwó, ríwó mú cí dɪbólí, káá búŋsi, a bulé: "Wula púí! Wula púí! Tózeno Babuloone há kénj dóé! Ba díí sariya né é, ténj muó mé?"

¹¹Tié nyúú báyelé má wɪ aá zése, v wíé, nénj wuu báá há wúó báyélcɪksé yowɛ:

¹²ɓa salme, wáre, dówíwere, ziíme, pénjbíé genne, gemúólle rí gefiɛŋse, gemúmulé, daase ná sɔŋ há wéró, ɓa há kénj betúnyula burme onni ná, dawere ná há waá ná molé, hɔfiɛmo onni, hɔo tu onni, bútulé onni;

¹³onni ná wuu sɔŋ há wéró, ɓa ná ɓa háá yíre míiri rí áŋsánjse, sɪŋ, nuu, míé rí mínj, nese rí piɛŋse, zákse ríwó tórkowa, yósi rí bunajaa nie.

¹⁴Báyelé ná bul tózeno ná rí, bulé: "Bie ná wuu ɪ háá hiɛné, ɓa kékí mé, ɪ kuóɓie ná rírí háwerɓie ná wuu yúksó, ká téí; ɪ báá waá bírnówó rí ná."

¹⁵Tóó ná wula héwɪŋ sí ka báyelé ná, há yéllé ɓie v sierv, a burme kuóre, ríwó mú cí dɪbólí, ká wɪ aá zése.

¹⁶Ba sí bulé: "Wula púú! Wula pú tózeno! U faá su pénjbíé genne né, gemúólle rí gefiɛŋse, a hé salme vagura, a laale dówíwere rí ziíme! Amá tɛŋ muó mé né, ká é kuóɓie wuu yúkse."

¹⁷Muu nyiidaborsi tínáwa rí nie ná ba há péé aá va, nie ná háá tɔŋ muu nyiidaborsi mí, arí muu náŋwóbúúra, ba wuu cí dibólí,

¹⁸ká ba há ná tóó ná rú dí nín, nyɔɔse lile, ba cícáási a bulé: "Tóó wuu fa toó, ane tózeno né!"

¹⁹Ba pá kuŋkulo yo aá héwó nyunni mí, ká wi aá zése a bulé: "Wula púú! Wula pú tózeno! U kuóɔie ná mé né, muu nyiidaborsi tínáwa tɔŋ a má a kuóré, ká, v é ɔie wuu zoke tɔŋ muó mé!"

²⁰Ká liŋó ná baa bulé: "Bána nyúú nie, í jíɔɔse, tózeno ná zóké wíé! Wuse nie, v nutómé rírú wílaabulla, í jíɔɔse! U há tɔŋ bóŋbóŋ ná í mé wíé né, Wuse dúú saríya."

²¹É né malíka duo oro pi dówízeno, há nɔhí nɔŋbúí, a yoo hé muu sierv, ká bulé: "Nye né ríwó a tózeno Babilɔɔne, ba sí púú yo tié, arí dóé, ríwó báá súú ná kál rí kál.

²²Babilɔɔne sierv, gókú báá waá dénní ná, ceŋdúr waá dúú ná, muule rí nyíla tína waá múú ná. Nése tutómí tína waá túmí ná, mɔŋ wɔ nɔmɔ múí gérí ná.

²³Caanó má báá waá cuoli, í sierv; ba báá wɔ hájaaro liŋó né, ba wɔ baljaaro liŋó né. l báyelé né fa ká báyéduoru tié nyúú wuu mí, ká ɪ tɔŋ hɔlwíé mé, a yéŋŋi nie wuu."

²⁴Ká ba ná cɛl, ɪ dihi: Wuse nie rírú wílaabulla cɛl, arí tié nyúú nie ná wuu ba há búúse celle.

Wumakpaale 19

¹É har rí mé, ɔ né liŋó há lé bána rí, ɔizéní, ane nɔkana háá bul wíé; ba sé: "Aleluya! Á Wuse né lá nie aá tá, v né te píŋ rí dóé.

²U kɛŋ taŋá v saríya díí mí, v wíé wuu céró. U há dí háɔrmɔ saríya a yóú; háɔrmɔ ná há tɔŋ cormu mé, a zoke dúnié wuu. Wuse dúú tutɔnna ná, háálo ná há búúsé, cɔwuló pówó."

³Ká ba baa bulé: "Aleluya! Nín ná há dí tózeno nyɔɔse dé zízé bána né wuu."

⁴É né nɔhiése ná meré rí baná, arí ɔŋwómme ná baná, bírmi tié a cɔɔle Wuse ná, há kénú kuóbasa mé, a bulé: "Amu! Aleluya!"

⁵Liŋó le kuóbasa rí, a bulé: "Í dénnírá Wuse, í nie ná wuu há kóú tutónná, í nie ná wuu háá zílú, bíbara rí pɔlle wuu!"

⁶Ká ɔ baa ne liŋó, ane nɔkana líŋsi háá bul wíé; aá dóŋ ane nyikana há cúúré aá dóŋ, ane duóŋ háá ɔéé, kíŋkán. Ba sé: "Aleluya! Nyuutina, á dóé wuu tína Wuse, dúú kuorí.

⁷Á jíɔɔse, a lo ráá tɔŋ pɔre, ráá pípínsú. Pewie hájaase táɔul péro, háálo ná v háá já rúú ja, bírmú tu.

⁸Ba pi pɛŋbíé getulí há púmmó fákéféké, a su é háálo. Pɛŋbíé getulí ná ká Wuse nie wí"álle ná há ká tékétékéwa né."

⁹É né malíka bul pán bulé: "Púnse hé kenɔ mé a bulé: Nɛ ná ɔa há yíré ríwó ko dí Pewie hájaase cana, ɔa ná wér." Ká v baa súuri bulé: "Wuse tu nuɔ wítánse né."

¹⁰Ɖ ɔirmi tíé ríj cúóló, é né v sé: "Súb á! Ɖ má ká Wuse tutónnú ré, aní má, aní maábinána ná há sán Zeezi taɔa ná pówó tu. Cɔle Wuse né!" Zeezi taɔa ná, né síé ká Wuse wílaabulla wínyúú.

¹¹É né ɣ ná bána ruu wúró, ká zákpuɔmɔ ko le. Nɛɔ ná há zínú daha, v yir né ká: Teketeke rí Taɔa. Úó yo lal, v síú mé, aá dí saríya má, v síú mé.

¹²U síé dé tútul, anɛ níj ní, ká nyúbiké ɔíkana tób nyúú mí. Ba púnso yir máánú mé, ká néj wuu wúb é, v ɔɔɔ né úú.

¹³U gesuulí wuu dé ká cél né. U yir né ká: Wuse Wíbulɛ.

¹⁴Wuse zúb lalyoore wuu tíj mé, a wuu zí zákpuɔse, a su pɛɔbíé gepuɔse há wí busunnu kené.

¹⁵Tókowí háá díé wérí, né lé zákzínno ná nuɔ mé aá le; tókowí ná v háá káá yóó dí tíé nyúú nɛ wuu ní. U sí nuɔle nɛ arí hɔɔ deɔtuke. U sí haase nɛ, anɛ tunɔɔ ɔa háá haase é, a lísíwó síj, a make dóé wuu tína Wuse cɔwuló.

¹⁶Ba púnse yir oro hóú gɛɔ mé, a púnse hóú nahúí má mé; é yir né nyɛ: "KUÓRE WUU KUORO, NYÚÚTÍNÁWA WUU NYUUTINA."

¹⁷É né ká, ɣ ná malíka oro, ruu cí wuse mé. U yíré dííwiisi wuu, háá fil bána nyúú rí nyúú rí, arí línzeno a bulé: "Í ko hé náná mé, a dí cana ɔdííle ná Wuse há éé bílíwa mé.

¹⁸Í ko dí namuɔsa: kuóre namuɔsa, sóójiwa ríwó nyúútínáwa namuɔsa, zákse ríwó zízínna namuɔsa, nibííne duó wuu namuɔsa, yósi ríwó ná há to yósi, bíbara rí puolle wuu."

¹⁹É né kán ná ballo ná, rí tíé nyúú kuóre ríwó lalyoore, rí ɔa kúó hé náná mé, ríwó yo nɛɔ ná há zí záka rírú lalyoore.

²⁰Ba yo ballo dí, a kaa tó bunajaa; a pé ka nɛɔ ná há nyé nyɛru buló ká Wuse wílaabúlló, a tuɣ wínyánse ballo síé mé, a tób má. É wínyánse né v tuɣ, a yéɔɔi nɛ ná ballo malla há míjwó mé, ɔa cícúóló veno ná. Ba keɛ é nɛ belle wuu, ɔíwómmé, a yoo hé níj muu rí jirwílɔmɔ sɛru.

²¹Ká tókowí ná há lé nɛɔ ná há ké záka daha nuɔ aá le, ɔúúse níkááne ná wuu. Dííwiisi wuu ko díwó namuɔsa vɔkse.

Wumakpaale 20

¹É né kán ná malíka ruu lé bána rí tuwí; a ka cúɔcúɔɔ borwí, arí beɔzelzeno oro, v nése mé.

²U ka Ɖuragɔɔ ná há ká ɔvuné, a né a kaɔtɔmɔ nɔhó rí Sitaane má, a vɔwe rí beɔzele ná bíl, buɔse búí;

³É né η ne línzeno oro há lé kuóbasa rí cɔɔ, a bulé: "Wuse dumuní túwí nɔ́bííne sierv. U sí múnwó sísiénnúwa. U sí múnwó sierv, ká ríwó óó duo nɛ. Wuse tu sí mɔ́ ríwó, a né ówó Wuse.

⁴U sí múbúríwó síse símunnu wuu. Sɔɔ báa waá mɔ́, yúó waá mɔ́, hííne waá mɔ́, wula waá mɔ́. Wíbinéwa wuu dááró."

⁵É né nɛɔ ná há ké kuóbasa daha sé: "D bírse wíé wuu, ba a wífélé." Ká búlín rí bulé: "Púnse wíé nyán, η wíbulé ká wítánse né, a mɔ laa díí."

⁶Ká baa súuri bulé: "Wíé wuu ténno. D né ká Alfa rí Omega, púle rí tenné. Nyinyóse há kén nɛɔ ná wuu, η sí a híēsó nyibulé póó, rúó nyo yóó.

⁷Nɛ ná wuu há sí a bíbára, η sí dí é zilé pówó; η sí ówó Wuse, ká ríwó áη bélé.

⁸Amá numɔɔna, nɛ ná há wɪ cíné aá tɪkɛ wíé, nɔ́bííɔma, nɔ́búúra, nɪlulé, hɪla, vɛŋɔaara rí nyetuna wuu, ba sí héwó é, nín mɔɔ rí jirwílumɔ ná sierv, v né ká sɔɔ bulle."

⁹É né malíkawa ná balpe, há kén nyíngbanse balpe ná, hatíné wulawa balpe há súé, nónɔ ko búlín rí bulé: "Ko rín make háfelo péí, Pewie háálo."

¹⁰Wuse Sabuna ko súŋ, ká malíka ná kánín zí paalígboó oro nyúú, a make Wuse tófelo ná há wɪ busunnu kené, a pán, v né ká Zerizaleme ná há lé bána, Wuse rí, aá tuwí.

¹¹Wuse pín cúólú, v tútul anɛ dówíwero há ká sólósóló, anɛ zasipe, ɪ bel aá ná rán anɛ nyiiló.

¹²Zɛŋ ðɪgbóó há ísé ní, ba sɔɔ kíɪ é tóó, arí dánɔɔse fí rí belle, malíkawa fí rí belle cí pó, é dánɔɔse mé. Ba púnse lzurayel duo jumúla ná fí rí belle wuu yura, é dánɔɔse nyúú.

¹³Dánɔɔse botorowa né mɔ́ cɔɔ wuu rí: tóó mól rí botoro, tóó nyúú rí má botoro, tóó lúlónse má rí botoro botorowa.

¹⁴Ba só zɛŋ ná sake ðɔdówó fí rí belle daha né, a púnse Pewie nɔ́mɛ fí rí belle yura hé, é dówó daha.

¹⁵Malíka ná háá búlín rí, v fa kén salme dentuke v nése mé, rúó pii mánse tóó ná, dánɔɔse rírú zɛŋ wuu jél, ríwó gbési.

¹⁶Tóó ná jél rírú gbési wuu mɔ́hɛ náná. Malíka ná púú salme dentuke ná mánse: tóó ná gbési ká kííló búíwolle rí zɔwelle, v jél rírú lún má ká é né.

¹⁷Malíka ná baa mánse zɛŋ ná má; v isé ká méétur meésibotoro rí fí rí belle; nɔ́bííne háá mánse ðɛ é, é né v mánse.

¹⁸Zasipe né ba kaa sɔ zɛŋ ná há kéré, ká pi salme cɔɔrí háá ná rán anɛ nyiiló, a sɔ tóó ná tu.

¹⁹Zɛŋ ná há kíɪ tóó ná, múbiló dówó wuu ká dówíwere dɔŋɔ né, fí arí belle: Baá yíre dúnɔdú dówí zasipe, bulle ðɔɔ safiiri, botoro ðɔɔ agate, baná ðɔɔ emerodi,

²⁰bommúó ðuno oniksi, balgo ðuno saadvane, balpe ðuno kirizoliti, córí ðuno berili, némé ðuno tɔpaaze, fí ðuno kirizopaaze, fí rí oro ðuno turkɔze, fí rí belle dówí má yur a ametiisi.

²¹Dánnvuse ná fí rí belle má ká bursíe fí rí belle né, ða kaa ówó; bursí balá né á dánnúó wuu. Salme háá tɔlé ane nyiiló ní, ða pii mvole tóó ná nre nánjá dícémi.

²²Amá η há bél tóó ná sɛrv, η wɪ Wɪcvɔljizeno ráη néé, bee wíé dóé wuu tína Wuse, rí Pewie ní ká é tóó Wɪcvɔljizeno.

²³É tóó wɪ wuse pummó ja, a wɪ cana pummó ja. Wuse pín tɔlé né kóó pummó, ká Pewie má né kóó caanó.

²⁴Dúnié nre wuu sí válú pummó sɛrv, rí tíe nyúú kuóre kánwó pín kuóbɛ ko ráη.

²⁵Tóó ná dánnvuse waá tóó ná, bee wíé títaη báá wɪ ráη mɪ.

²⁶Ba sí ka dúnié nre kuóbɛ ríwó pín ðɛ wuu ko ráη.

²⁷Omo ná wuu há to páár wɪ é tóó sɛrvó zv; nibiboma rí nyetuna má wɪ ráη zv. Amá nre ná ða há pɔ́sɪwó yura hé Pewie hiēsó kenó ná sɛrv, ða ðuηó né wo ráη, áá zv.

Wumakpaale 22

¹É né ká malíka baa make fozeno pán, fozeno ná nyii háá pá hiēsó, áá tɔl yíláyíla ane nyiiló. Ba lé Wuse kuóbasa rí Pewie kuóbasa dɪhí né,

²a pal tɪ ηménó mú le tóó sísíennúwa. Hiēsó tuu ná mɪ é fozeno sánɔrv belle wuu ní, áá nɔη nɔnɔ caná canáwa, buna sɛrv canse fí rí belle ná wuu. Ba kánv paarv áá vááre nre.

³Nabɔηwíi wuu, báá wɪ ráη mɪ. Wuse sí bílú kuóbasa é tóó sɛrv, a ké, v rí Pewie, ká rúv tɔtvnna ko, áá cúbíwó;

⁴ða sí ná Wuse sípaané, ká rúv yur múnwó tulli mí.

⁵Títaη báá waá mɪ; ká ríwó sí caanó pummó já, a sí wuse má pummó já, bee wíé Nyuutina Wuse tólé né sí ówó pummó, ká ríwó dí kuorí ná há waá toki.

⁶É né malíka baa bɔl pán bɔlé: "Wíbɔlé nyán ká wítánse né, a mɔ laa díí. Wuse ná há púú Sabuna áá pób wílaabulla, v né tómv malíka, rúv ko make wíé ná háá kué mól néé mí, a pób tɔtvnna."

⁷Zeezi sé: "Dɪ kó rí, mól néé mí. Neró ná háá tɪ kenó né sɛrv wílaabulé, v ná wér!"

⁸D é Zaη né ní wíé nyán, a nówó. D há ní é wíé, a nówó ko tenni, η bál tíe malíka ná há máké é wíé pán síé, rún cúbó.

⁹É né v búlín rí bɔlé: "Súb á! D má ká tɔtvnnú ré, aní má, ane Wuse wílaabulla ná há kéí maábináηa, ane nre ná wuu há sáné áá tɪ kenó né sɛrv wíé. Cvole Wuse né!"

¹⁰Ká v baa búlín rí bɔlé: "Sí ló rí kenó né sɛrv wílaabulé ná a wífénse, bee wíé tén ná Wuse há mánse rí é wíé tɪ, v pírí tésíí.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2021, Vitória/ES - Brasil